

Μαρτίνα ή πέσα της 18^η
διανεμείται στην πόλη
της Αθήνας από την πόλη της
~~Αθήνας~~

Στο θέατρο
οργάνωσεν όργανο Ηρακλείου

σημεῖον σιναίου κατόπιν
(γῆς τὸν οὐρανὸν ἐγκατέκειν
καὶ τὸν οὐρανὸν σιναίου)

(καὶ τὸν οὐρανὸν σιναίου .)

{ Τριτογένεσις
τριτογένεσις
(Τριτογένεσις) }

τινὶ 8/20 μηνὶ Μαρτίου 1900

Ἐπι Αιγαίων τοῦ Ιούντον

(Καρπούζιον-Σαρρί)

~~Τριτογένεσις~~

Νικόλαος Μ. Τζηράχ

~~Εγγραφή~~

ἐν Ρωσίᾳ τῇ 19ῃ Ιανουαρίου 1897

~~Μετατρέπεται σε~~

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΔΑΛΕΚΤΟΥ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1885.548

ΜΕΓΑΛΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ
ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΖΗΚΙΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

„Ούδεμια αυτάρκης ἀνθρώπου φύσις οὔτ' ἐν λόγοις
οἵτ' ἐν ἔργοις ἀναμάρτητος είναι· χρατίστη δ' ἡ
πλεῖστα μὲρ' ἐπιτυγχάρουσα, ἐλάχιστα δ' ἀ-
στραγωθσα.“
(Διονύσ. Ἀλικαρν. Θουκυδ. Χαρακτ. 103).

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ «ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΔΑ» ΚΑΙ ΛΚΟΡΑΝΗ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1885

τις σένα
είπα

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ψηφιαράφην καὶ σημαγίδα τοῦ κ.
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ.

Νικόλαος Ν. Πηγράς διδάσκων

Ἐν Καρπείῳ Επορίᾳ Ἀγ. Ρωργίου)

ῷ 287 Μαιού

1903

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οὕτ' ἄλλο τι βιβλίον τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εύρισκεται ἔχον τοσούτους συγγραφεῖς ὅσους ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ οὕτ' ἔστιν ἄλλο ἴσως καθ' ὅλην καὶ εἶδος τοσοῦτον ἀτελὲς καὶ ἀδόκιμον ὅσον αὐτῇ. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ πειραθέντος νὰ καθάρη καὶ διορθώσῃ τὴν Ἑλλ. Γραμματικὴν ἐξεδόθησαν μὲν μέχρι τῆς σήμερον ἀπειροὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματικαί, οὐδεμία ὅμως αὐτῶν ἔστι γενναῖον βιβλίον καὶ κηρῶν ἀπηλλαγμένη. Πᾶσαι γέμουσι σφαλμάτων τυπικῶν καὶ διδαγμάτων ἀναλήθων κάκιστα ἐπιδρώντων ἐπὶ τῆς τρυφερᾶς νεολαίας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ψευδῶν πληρουμένης διδαγμάτων καὶ δι' αὐτὰ ταῦτα ἀτρύτους καταβαλλούσης πόνους οὐδὲν μὲν ὥφελοῦντας, μέγιστον δὲ βλάπτοντας.

Τῆς ἀτελείας τῶν παρ' ἡμῖν Ἑλλ. Γραμματικῶν πολλάκις ἐπειράθημεν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη Ἑλλ. Γραμματικὴν διδάξαντες καὶ ἀναγκασθέντες ἄλλοτε ἄλλας νὰ μεταχειρίζωμεθα, ἀτε ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀνεύρωμεν ἐν τινὶ αὐτῶν τροφὴν διὰ μαθητὰς ύγιας καὶ διδάγματα ἀληθῆ. Δυστυχῶς ὅμως καθ' ὅδατος ἐγράφομεν, τὸ δὴ λεγόμενον, καὶ ἐν τῇ ἀναζητήσει ταύτη περιεπίπτομεν ἀπὸ τῆς Σκύλλης τῇ Χαρύβδει, διότι ἐν ἀπάσαις, ὡς οἱ παροιμιαζόμενοι λέγουσι, μία Μύκονος ἦν ἐφ' ᾧ καὶ ἡναγκάσθημεν διὰ τῶν ἡμετέρων «Γραμματικῶν Παρατηρήσεων εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν» νυνδὴ ἐκδοθεισῶν νὰ ἐλέγχωμεν τὰ μυρία αὐτῶν σφάλματα καὶ διδάξωμεν πῶς τὸ ὄρθὸν ἔχει.

Ἐπιθυμοῦντες δὲ ἵνα ἀνυσιμώτερον ὥφελήσωμεν ὅσον ἐφ' ἡμῖν τοὺς παῖδας καὶ ἀπαλλάξωμεν αὐτοὺς τῆς δυσχερείας, ἦν κατὰ τὰ πρῶτα βῆματα αὐτῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς αἰσθάνονται καὶ δι' ἦν τὴν θείαν τῶν πατέρων ἡμῶν γλωσσαν ἀπο-

τροπιάζονται, πρὸς δὲ ἵνα παράσχωμεν τῇ πατρίδι καὶ εὐδόκιμόν τινα Ἑλληνικὴν Γραμματικήν, ἡς τὴν ἔλλειψιν πάντες ἀνομολογοῦσι, συνετάξαμεν τὴν ἀνὰ χεῖρας Γραμματικήν, περὶ ἡς ἀνάγκη νὰ εἰπωμέν τινα ἐκ προοιμίων ἐνταῦθα.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔσχε διαφόρους περιόδους. Τῶν περιόδων αὐτῆς λαμπροτάτη καὶ ἀκμαιοτάτη ἡ τοῦ Περικλέους λεγομένη, παραγαγοῦσα τὰ τελειότατα τεχνικὰ καὶ διανοητικὰ ἔργα, δι' ὃν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν κατέστη διδάσκαλος πάσης τῆς Ἑλλάδος (Θουκ. B'. 41). Ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ ἀνεπτύχθη καὶ ὁ καλλιμορφότατος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τύπος, ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος, ἡς τὸ κάλλος, ἡ ἔκφρασις, ἡ σεμνότης καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια ἦσαν ἀνάλογα πρὸς τὰ τελειότατα ἔργα τῆς γλυφίδος τοῦ Φειδίου. Καὶ ἡ Ἑλληνικὴ λοιπὸν Γραμματικὴ ὄφείλει ιδίᾳ νὰ περιλαμβάνῃ τὸ γλωσσικὸν ιδίωμα τῆς Ἀττικῆς περιόδου, καὶ ταύτης μόνον τὸ πεζολογικόν, ἅτε περιεχούσης τὸν κανονικώτατον καὶ τελειότατον τύπον καὶ τὰ γονιμώτατα καὶ παιδευτικώτατα συγγράμματα, ἐν οἷς ἡ Ἑλληνικὴ νεότης ὄφείλει νὰ παιδευθῇ καὶ αὐξηθῇ ἀναπτύσσουσα τὴν ἑαυτῆς καρδίαν καὶ διάνοιαν, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν νεολαίαν μεγαλόφρονα, φιλότιμον καὶ τῶν πατρών ἀρετῶν μέτοχον. Στάθμη καὶ κανὼν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὄφείλει νὰ ἡ ἡ Ἀττικὴ πεζολογικὴ διάλεκτος, ἐξ ἡς ὄρμώμενοι δυνάμεθα νὰ σταθμώμεθα καὶ διακρίνωμεν τὰλλα τῆς γλώσσης ιδίωματα, τὰ ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα, ὥσπερ πρὸς τὰ γλυπτικὰ ἔργα τῶν χρόνων τοῦ Φειδίου παραμετρούμενα ἀναγνωρίζονται τὰ τῶν ἄλλων περιόδων καλλιτεχνήματα. Τὰ δὲ ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα ἡ Ἑλλ. Γραμματικὴ λίαν φειδωλῶς ὄφείλει νὰ πορολαμβάνῃ διότι οἱ τε μεταγενέστεροι καὶ οἱ ποιητοὶ ἔχουσι πλείονα περὶ τοὺς τύπους ἀδειαν καὶ ἐκτρέπονται συχνό. ατα τοῦ ὄρθοῦ καὶ κανονικοῦ κατὰ τὰς ἑκάστοτε χρείας. Τούτου ἔνεκα καὶ ἡ Ἑλλ. Γραμματικὴ ταῦτα καθόλου περιλαμβάνουσα ἔσται λίαν ἀνώμαλος οὐδὲ θὰ παρέχῃ ποτὲ τῷ μαθητῇ ὑλην εὔπεριληπτον, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσαν καὶ πολλὰς ἀνωμαλίας ἐμφανίζουσαν, ἐν ὧ τούναντίον αὕτη ὄφείλει νὰ παρέχῃ αὐτῷ τὰ κυριώτατα καὶ κανονικώτατα γλωσσικὰ στοιχεῖα, ἐξ ὃν ὄρμώμενος νὰ δύνηται καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ὕστερον νὰ ἐποικοδομῇ δι' ιδίας μελέτης.

·Οθεν καὶ ἡμεῖς τύπους μὲν παρελάθομεν ἀκριβῶς μόνον τοὺς παρ' Ἀττικοῖς πεζολόγοις ἀπαντῶντας, τοὺς δὲ ποιητικούς καὶ μεταγενεστέρους, ὅπου παρελάθομεν, σημειούμεθα ἐν ἀγκύλαις ἢ μνημονεύομεν αὐτῶν ὡς ποιητικῶν καὶ μεταγενεστέρων, περὶ δὲ τὴν ἄλλην γλωσσικὴν ὑλὴν παρελάθομεν καὶ ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα, ἀφ' ᾧ ἐνίστε κατερχόμεθα καὶ εἰς τίνα τῆς δημώδους ιδιώματα, ὅπως φαίνηται ἡ ιστορικὴ πορεία τῆς γλώσσης καὶ μὴ περιορίζηται ἐντὸς στενωτάτων ὁρίων τῆς Ἀττικῆς μόνης περιόδου ἡ Ἑλλ. Γραμματική. Πολλαχοῦ δὲ περὶ τοὺς τύπους ἐποιησάμεθα καὶ διάκρισιν τῆς παρ' Ἀττικοῖς καὶ μεταγενεστέροις χρήσεως. Ἀλλαχοῦ δὲ πολλοὺς τύπους τῇ μεταγενεστέρᾳ Ἑλληνικῇ ιδιάζοντας, οὓς οἱ βιβλιογράφοι τῷ κανόνι τῶν μεταγενεστέρων στοιχοῦντες εἰσήγαγον καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις, ἐπηνωρθώσαμεν ὀδηγὸν εἰς τοῦτο προστησάμενοι τὸν κριτικώτατον Cobet καὶ ἄλλους ἀσφαλεῖτες περὶ τὰ τοιαῦτα γνώμονας ὅντας, περὶ ᾧ ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσιν ἔκαστοτε σημειούμεθα.

Ταῦτα μὲν γενικώτερον ἔστωσαν εἰρημένα. Εἰδικώτερον δὲ περὶ τῆς Γραμματικῆς ἡμῶν τὸν λόγον ποιούμενοι παρατηροῦμεν τάδε.

α') Τὴν Γραμματικὴν διαιροῦμεν εἰς τρία τμήματα, τὸ Φθογγολογικὸν, ἦτοι περὶ τῶν γραμμάτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸ Τυπικὸν καὶ Ἐτυμολογικόν. Τοῦ φθογγολογικοῦ προετάξαμεν Εἰσαγωγικάς τίνας γνώσεις, ἀναγκαιοτάτας τυγχανούσας πρὸς κατανόησιν ὅλης τῆς Γραμματικῆς καὶ τῆς εἰς τρία διαιρέσεως αὐτῆς, ὅπως μὴ γένηται ἀπότομος καὶ μηχανικὴ ἢ διαίρεσις. Ἐν ταύταις ἐποιησάμεθα λόγον καὶ περὶ προτάσεως συντακτικῆς καὶ λόγου καὶ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου νομίζοντες ταῦτα τῷ μαθητῇ ἀναγκαῖα, ὅπως ἐν τοῖς ἐπομένοις βαίνῃ εὐκολώτερον καὶ μὴ μανθάνῃ τὰ πράγματα μηχανικῶς διότι ἀγνοῶν τί λέγεται πρότασις καὶ λόγος δὲν θὰ κατανοήσῃ καλῶς τὰ περὶ στίξεως, τί λέγονται καὶ διὰ τί αἱ διάφοροι τῆς Ἑλληνικῆς λέξεις καλοῦνται μέρη τοῦ λόγου. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς λόγους τὰ στοιχειώδη ταῦτα τῆς συντάξεως εἰσιν ἀναγκαῖα, διότι ὁ μαθητὴς ἀπὸ εὑρυτέρου τινός, τῆς προτάσεως, ὀφείλει ἀρχόμενος νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὰς λέξεις, ἀπ' αὐτῶν δὲ εἰς τὰς οὐλλαβὰς καὶ ἀπὸ τούτων εἰς τὰ στοι-

χεῖα. Γινώσκων ἔτι τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον δύναται κάλλιον νὰ αὐτενεργῇ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ καὶ διακρίνῃ εὔκολάτερον τίνα τῶν ῥήμάτων εἰσὶν ἐνεργητικά, παθητικά, μέσα καὶ οὐδέτερα. Αἱ εἰσαγωγικαὶ αὗται γνώσεις εἰσὶ τοσοῦτον σύντομοι, ἐν δύο σχεδὸν σελίσι, καὶ σαφεῖς, ὡςτε οὐδαμῶς μέγα τι καὶ δυσσχερές ἔστιν ἵνα μάθῃ ταύτας ὁ μαθητής.

β') Ἀπανταχοῦ ἐφροντίσαμεν νὰ ἐρμηνεύσωμεν τοὺς γραμματικοὺς ὄρους, νομίζοντες τοῦτο ἀνογκαιότατον ὅπως μὴ γίνηται μηχανικὴ ἐκστήθισις πραγμάτων ἀγνοουμένων. «Ἀρχὴ παιδεύσεως ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις... τί σημαίνει ἐκαστον» (Ἀρριαν. Ἐπικτ. Διατριβ. I, 12), ἔλεγον οἱ παλαιοί, καὶ «Ος ἀν τὰ ὀνόματα εἰδῆ εἰσεται καὶ τὰ πράγματα» (Πλάτ. Κρατύλ. ο. 435 ε'). Πρὸς τοῦτο δὲ καθὰ καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Γραμματικῆς συμβούλους μετεχειρισάμεθα τοὺς ἀρχαίους γραμματικούς, ὃν ἐν σημειώσει καὶ ὑποσημειώσεσιν ἀναφέρομεν ιδίαις λέξεσι τὰς περικοπὰς ἡ ἀπλῶς παραπέμπομεν εἰς τὰ συγγράμματα αὐτῶν.

γ') Τὴν γραμματικὴν ὑλην ἔξετυπώσαμεν διὰ μεγάλων γραμμάτων, διὰ σημειώσεων καὶ ὑποσημειώσεων. Καὶ οἱ μὲν κανόνες οἱ διὰ μεγάλων γραμμάτων ἐκτετυπωμένοι εἰσὶ πρωτισμένοι διὰ τοὺς τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων μαθητάς, οἱ δὲ διὰ σημειώσεων διὰ τοὺς τῶν γυμνασίων καὶ σπανίως διὰ τοὺς τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων, — τοῦτο ἔξαρτᾶται ἐκ τῶν διδασκάλων, — αἱ δὲ ὑποσημειώσεις εἰσὶν ιδίᾳ διὰ τοὺς διδασκάλους. Οὕτω δὲ δι' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου παρέχομεν ὑλην γραμματικὴν διὰ πάντας καὶ προσφέρομεν πλήρεις τι καὶ τέλειον γραμματικὸν σύστημα.

δ') Οἱ κανόνες προσεπαθήσαμεν νὰ ὣσι σαφεῖς, σύντομοι, ἀκριβεῖς καὶ περιληπτικοί, νὰ βαίνῃ δὲ ὁ μαθητής δι' αὐτῶν ἀπὸ τῶν γνωστῶν εἰς τὰ ἀγνωστα διότι ἡ μάθησις εἶναι νόησις, γίνεται δὲ αὐτῇ ἐκ προγινωσκομένου. Ἐὰν περὶ παντὸς διδακτικοῦ βιβλίου ἀρμόζει νὰ τίθηται ὡς ἀρχὴ «τὸ ἐν ὀλίγαις λέξεσι πολὺν νοῦν ὑπάρχειν». τοῦτο ἀρμόζει μάλιστα νὰ γίνηται ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Γραμματικῇ ἐφ' ὧ πολλαχοῦ συνετέμομεν τοὺς κανόνας ἀναγαγόντες πολλὰ γραμματικὰ φαινόμενα εἰς μίαν κοινὴν ἀρχήν, ὡς ἀπεδειξεν ἡ συγκριτικὴ γλωσσολογία.

ε') Ἀντὶ τῶν ὅρων συστοίχων καὶ ἀντίστοίχων, εἰς ἀ διαιροῦνται τὰ ἄφωνα κατὰ τὸ φωνητικὸν ὅργανον, μεθ' οὐ πρόφερονται, καὶ τὸν πνευματισμὸν αὐτῶν, προεκρίναμεν τοὺς ὅρους ὁμόφωνα (καὶ ἀντίθετον ἐτερόφωνα) καὶ ὁμόπνοα (καὶ ἀντίθετον ἐτερόπνοα). διότι αἱ λέξεις ἀντίστοιχα καὶ σύστοιχα εἶναι ὄροι συμπτωματικοί καὶ οὐδὲν περὶ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος δηλοῦσιν, ὅπερ ἐμφανίζουσι κάλλιστα αἱ λέξεις ὁμόφωνα καὶ ὁμόπνοα. Δεύτερον διὰ τῶν ἀντίστοίχων καὶ συστοίχων δὲν θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἔξενέγκωμεν ἀκριβῶς καὶ συντόμως τὸν ἔξῆς κανόνα. «Ἐάν πρὸ τῆς δασείας ὑπάρχωσι δύο ἐτερόφωνα ψιλὰ σύμφωνα, τρέπονται ἀμφότερα εἰς τὰ ὁμόφωνα δασέα (νύκτα ὅλην) νύχθ' ὅλην. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι πρὸ τῆς δασείας δύο ὁμόφωνα ψιλὰ σύμφωνα, τρέπεται μόνον τὸ τελευταῖον εἰς τὸ ὁμόφωνον δασύ, ὡς [σακκ-υφάντης] σακχυφάντης» ("Ορα Γραμματ. § 112, Σημ. 2).

ε') Μετὰ τὴν διαιρεσίν τῶν μερῶν τοῦ λόγου εἰς κλιτὰ καὶ εἰς ἄκλιτα, προετάξαμεν τῶν κλιτῶν τὰ ἄκλιτα, ἢτοι τὰς προθέσεις, τὰ ἐπιρρήματα, τοὺς συνδέσμους καὶ τὰ ἐπιφωνήματα, ἄτινα καὶ πραγματεύμεθα σαφέστατα καὶ ἀκριβέστατα ἐν τέσσαρσι μόνον σκλίσιν. Ἐνομίσαμεν δ' ἀγαγκαιοτάτην τὴν πρόταξιν αὐτῶν, διότι ὁ μαθητής κατὰ πᾶν βῆμα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ ἀπαντᾷ τούτοις. Εἶναι δ' ὅλως ἀτοπὸν καὶ οὐχὶ παιδαγωγικὸν νὰ μάθῃ ταῦτα ἐν τῷ τέλει τῆς Γραμματικῆς, ἐν ᾧ διδασκόμενος τὰ περὶ αὐξήσεως καὶ ἀναδιπλώσεως τῶν ἐκ προθέσεων συνθέτων ρήμάτων θὰ ἀγνοῇ τί εἶναι αἱ προθέσεις, θὰ λέγῃ δὲ μηχανικῶς ὅτι πρὸ τῆς κλητικῆς προτάσσεται τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ὥ, κτλ. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα διαιροῦμεν εἰς 4 μόνον εἴδη, τοπικά, χρονικό, τροπικὰ καὶ ποσωτικά, οὕτω δὲ συντέμνομεν τὰ πολλὰ εἴδη, εἰς ἀ ἄλλοι τὰ ἐπιρρήματα διαιροῦσιν. Τὰ δὲ ἐπιθετικὰ καὶ παραθετικὰ ἐπιρρήματα ἐπετάξαμεν ἐν παραρτήματι ἐν τοῖς παραθετικοῖς ἐπιθέτοις, τὰ δὲ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα κετεῖνται ἐν τοῖς ἀριθμητικοῖς, τὰ δὲ ἔξ ἀντωνυμιῶν γενόμενα ἀνταποδοτικὰ ἐπιρρήματα ὑπάρχουσι μετὰ τὰς ἀνταποδοτικὰς ἀντωνυμίας καὶ τετυπαῖον τὰ ἐκ πτωτικῶν καὶ ρήμάτων παραχθέντα ἐπιρρήματα ἀποτελοῦσιν ἴδιαιτερον κεφάλαιον ἐν τῇ παραγωγῇ. Οὕτω δὲ καὶ χῶρος

πολὺς οἰκονομεῖται καὶ ἡ συγγένεια αὐτῶν καταφανεστέρα γίνεται.

ζ') Ἐντῇ πρώτῃ, δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ κλίσει καὶ ἐν τοῖς παραθετικοῖς ἐπιθέτοις ἔχομεν πολλὰ δύναματα κατειλεγμένα μετὰ διχρόνου μακροῦ ἐν τῇ παραληγούσῃ, νομίζοντες τοῦτο ἀναγκαῖον διά τε τὴν ὄρθην γραφὴν τῶν λέξεων καὶ τὴν τόνωσιν. Τοῦτο πράττομεν καὶ ἐν τοῖς ἀφωνολήγκτοις καὶ φωνηεντολήγκτοις ρήμασιν.

η') Ο παρακείμενος παραδεχόμεθα ὅτι δέχεται μόνον ἀναδίπλωσιν καὶ οὐχὶ αὐξῆσιν. Αὕτη εἶναι ἡ γνώμη τῶν γλωσσολόγων, ἥτις εύρισκεται οὖσα ὄρθη καὶ ἀπλούστερά πως τὰ πράγματα καθίστησιν. «Ωστε τὸ ἐ-Ζήλωκα, κτλ. καὶ ἡ-γάρηκα κτλ. ἔχουσιν ἀναδίπλωσιν, ἐκεῖνο μὲν διὰ μόνου τοῦ εἴ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου διὰ τὸ κακόφωνον, τοῦτο δὲ δι᾽ ἐκτάσεως τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνῆστος εἰς μακρόν. Δέον νὰ γινώσκωμεν καλῶς ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ δὲν ἔμεινε στάσιμος καὶ οίονει συμπεπηγγῖτα μάθησις, ἀλλὰ προήθη εἰς ἀληθῆ ἐπιστήμην. »Οθεν ἀφείλομεν καὶ ἐν τούτῳ νὰ παρακολουθήσωμεν τῇ καθόλου προόδῳ αὐτῆς, καίτοι ὁ ὄρος ἀναδίπλωσις τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν δὲν συνῆδε κατὰ τὰς δύο ταύτας περιστάσεις. «Ἀναδίπλωσις ἡ τῶν πρώτων ἡ δευτέρων συλλαβῶν διὰ τῶν αὐτῶν συμφώνων ἡ ἀντιστοίχων ἐπάλληλος ἐκφορὰ» (Τρύφων).

θ') Τὴν εὔκτικὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρακειμένου παρατοσσομεν ἐντῷ παρατατικῷ καὶ ὑπερσυντελίκῳ, διότι ἡ εὔκτικὴ ἀναφέρεται ἀείποτε εἰς τὸ παρελθόν, καὶ ἐνίστε εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ εὐχῆς· ὅθεν κατ' ἔννοιαν ἀνήκει τῷ παρατατικῷ καὶ ὑπερσυντελίκῳ. Τὸ δὲ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρακειμένου τάσσομεν καὶ ἐν τῷ παρατατικῷ καὶ ὑπερσυντελίκῳ ὡς ἀνήκοντα καὶ αὐτοῖς.

ι') Ἐν τοῖς συνηρημένοις ρήμασι καὶ τοῖς εἰς—μι πρώτην συζυγίαν θεωροῦμεν τὴν ἔχουσαν χαρακτῆρα ε, δευτέραν τὴν ἔχουσαν α καὶ τρίτην τὴν ἔχουσαν ο. Ταύτην τὴν τάξιν εἶχον οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοί. «Περισπωμένων δὲ ρήμάτων συζυγίαι τρεῖς, ὡν ἡ μὲν πρώτη ἐκφέρεται ἐπὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου διὰ τῆς εἰ διφθόγγου, οἷον νοῶ, νοεῖς, νοεῖ· ἡ δὲ δευτέρα διὰ τῆς α διφθόγγου, οἷον

βοῶ, βοᾶς, βοᾶ· ἡ δὲ τρίτη διὰ τῆς οἱ διφθόγγους, οἶον χρυσῶ, χρυσοῖς, χρυσοῖ» (Διονύσ. Θρᾶξ παρὰ Βεκκέρ. Ἀνεκδ. 639, 11. Πρόβλ. καὶ σ. 895, 3). «Τῶν δὲ εἰς—μι ληγόντων ρήμάτων συζυγίαι εἰσὶ τέσσαρες, ὅντες μὲν πρώτη ἐκφέρεται ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν περισπωμένων, ὡς ἀπὸ τοῦ τιθῶ γέγονε τίθημι· ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τῆς δευτέρας, ὡς ἀπὸ τοῦ ιστῶ γέγονεν ιστημι· ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ τῆς τρίτης, ὡς ἀπὸ τοῦ διδῶ γέγονε διδωμι» (Διονύσ. Θρᾶξ παρὰ Βεκκέρ. Ἀνεκδ. 639, 20. Πρόβλ. καὶ σ. 896, 8). «Ωστε κατὰ ταῦτα ἡ νῦν ἐπικρατοῦσα τάξις περὶ τὰς συζυγίας, καθ' ἣν πρώτη μὲν θεωρεῖται ἡ ἔχουσα χαρακτῆρα καὶ δευτέρα ἡ ἔχουσα ε, εἶναι νεωτέρα καινοτομία γενομένη, — ἄγνωστον πότε καὶ ὑπὸ τίνος —, διὰ τὴν ἀλφα-βητικὴν τάξιν τῶν γραμμάτων. «Οθεν καθῆκον ἡμῶν ἐθεωρήσαμεν νὰ ἐπαναγάγωμεν ἐν ταῖς συζυγίαις τὴν τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν τάξιν, ὅπως μὴ διαφωνῶμεν αὐτοῖς μηδὲ περιπίπτωμεν ἀμαρτήμασι δεινῶς ἔσθ' ὅτε ἀπατώμενοι, ὥσπερ καὶ τις καθηγητής ποτε ἐσφάλη, διότι ἀναγνοὺς ὅσα περὶ τοῦ [ἀτιμά] ἀτιμῶ ὁ Εὔστάθιος λέγει: «Ορα ὅτι οὐ λέγει κατὰ τοὺς ὕστερον ἀτιμῶ ἀτιμώσω ἐν τρίτῃ συζυγίᾳ, ἀλλ' ἀτιμήσω κατὰ δευτέραν συζυγίαν» (σελ. 24, 13. Πρόβλ. καὶ 650, 18. 705, 6. 735, 38. 738, 51. 1886, 49. 1937, 60), ὑπέλασθεν ὅτι τὸ ρῆμα εἶναι [ἀτιμέω] ἀτιμῶ, κτλ.

ια') 'Απανταχοῦ ἐφροντίσαμεν νὰ ἐρμηνεύσωμεν πᾶν γραμματικὸν φαινόμενον καὶ ἐπαναγάγωμεν τὰς ὄρθας ἐκφορὰς πολλῶν λέξεών παραφθαρεισῶν ὑπ' ἀμαθῶν βιβλιογράφων. Περὶ τούτων, ὅπου τὰ ὄρια τῆς Γραμματικῆς δὲν ἐπέτρεπον πλείονα ἔκτασιν, παραπέμπομεν εἰς ἄλλα συγγράμματα καὶ εἰς τὰς ἡμετέρας «Γραμματικὰς Παρατηρήσεις εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν».

ιβ') Τὰ ἀνώμαλα ὃνόματα καὶ ρήματα κατατάσσομεν κατὰ τὰς ἀνωμαλίας, εἰς ἄς ἀνήκουσι· διότι εἶναι ὅλως ἐξωτερικὴ καὶ ἄσκοπος ἡ κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν παράταξις αὐτῶν ἀλλὰ μὴ κατὰ κοινήν τινα ἀνωμαλίαν διάταξις. Τοῦτο δὲ νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ γίνηται· διότι ἡ Γραμματικὴ οὔτε κατάλογος ἀνωμάλων ρήμάτων

εῖναι οὔτε μηχανικῶς σκοπεῖ νὰ διδάξῃ. "Ινα δὲ εὐκόλως ταῦτα εύρισκη τις, ἐπιτάσσομεν ἐν τέλει ἀλφαριθμητικὸν πίνακα.

ιγ') "Οπου ἐν τοῖς ῥήμασι λέγομεν ὅτι δὲν ἀπαντᾷ ὁ παρατατικὸς ἡ ὁ ὑπερσυντέλικος, ὑπάρχοντος τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρακειμένου, δὲν ἔννοοῦμεν ὅτι ἡσαν ἄχρηστοι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἀλλ' ὅτι τυχαίως δὲν εὑρίσκονται ἡ δὲν σώζονται ἐν τοῖς περισσωθεῖσι συγγράμμασιν.

ιδ') Μεγάλως δὲ τελευταῖον προσέσχομεν τὸν νοῦν ἵνα καταστήσωμεν ἀπλοῦν καὶ ἄμια τέλειον τὸ περὶ Παραγωγῆς καὶ Συνθέσεως μέρος τῆς Γραμματικῆς, καθ' ὃ ἀπασαι αἱ παρ' ἡμῖν Γραμματικαὶ χωλαίνουσιν.

Αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμετέρα Γραμματικὴ καὶ οὕτω συντεταγμένη, ἢν τῷ κοινῷ τῆς πατρίδος ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσι προσφέρομεν. Οὔτε μετάφρασις εἶναι οὔτ' ἐφάνισμα καὶ ἀντιγραφή τις, ἀλλὰ προσὶὸν ἐνδελεχοῦς μελέτης καὶ πολυετοῦς διδασκαλίας, ἐξ ἣς κατηρτίσαμεν ἡμέτερον γραμματικὸν σύστημα, τεῖνον πρὸς ἀπλότητα τῶν κανόνων καὶ περιλαμβάνον ἐν τῇ σαφηνείᾳ τέλειόν τι καὶ πλῆρες. Ἐὰν δὲ ἐπετύχομεν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἄλλοι κρινέτωσαν. Ἡμεῖς ὅμως καὶ ἀνευ εὔμενοῦς κρίσεως περὶ τῆςδε τῆς βίβλου ὡς ἀμοιβὴν ἡμῶν θεωροῦμεν τὴν ἡθικὴν συνείδησιν ὅτι ἐπονήσαμεν πρὸς βελτίωσιν τῶν τῆς Ἑλλ. Γραμματικῆς καὶ διόρθωσιν τῶν πολλῶν οὐτῆς σφολμάτων, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ τοῦ Ἰσοκράτους «Τὰς ἐπιδόσεις ἴσμεν γιγνομένας καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων οὐ διὰ τοὺς ἐμμένοντας τοῖς καθεστῶσιν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπανορθοῦσας καὶ τολμῶντας ἀεί τι κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἔχόντων» (Εὐαγόρ. 7).

Ἐν Ἀθήναις Σεπτεμβρίου ἀρχομένου 1885.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΖΗΚΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΗΣ

ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ.

§ 1. Ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ διδάσκει τοὺς κανόνας, διὰ τῶν ὅποιων μανθάνομεν τὴν ἀρχαίνεν Ἑλληνικὴν γλώσσαν.

§ 2. Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα κατὰ τὰς λαλούσας αὐτὴν φυλὰς διηρεῖτο εἰς Αἰολικήν, Δωρικήν, Ιωνικήν καὶ Ἀττικήν διάλεκτον.

§ 3. Διάλεκτος λέγεται ἴδιωμα γλώσσης.

§ 4. Ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ ἐκ τῶν ἴδιωμάτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πραγματεύεται ἴδικ περὶ τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου, ἵτις ἐλαλεῖτο ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις.

§ 5. Ἡ Ἑλληνικὴ γραμματικὴ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη.

ἀ) εἰς τὴν ἴδιας Γραμματικήν, ἵτις πραγματεύεται περὶ τῶν λέξεων καὶ τῶν εἰς αὐτὰς συμβαίνοντων.

β') εἰς τὸ Συντακτικόν⁽¹⁾, ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῆς διὰ λέξεων ἐκφράσεως τελείου νοήματος.

ΣΗΜ. 1. Ἡ διὰ λέξεων ἐκφρασίς τελείου νοήματος λέγεται πρότασις καὶ λόγος. Ο Θεός ἔστι δίκαιος.

ΣΗΜ. 2. Πᾶσα πρότασις σύγκειται ἐκ λέξεων. Πᾶσα δὲ λέξις ἐκφράζει ἔννοιάν τινα.

§ 6. Πᾶσα λέξις ἔχει μίαν ἢ πολλὰς μερικὰς φωνάς, ως ἄνθρωπος ἔχει 3 μερικὰς φωνάς.

⁽¹⁾ Τὸ Συντακτικόν διδάσκει τὴν σύνταξιν σύνταξις δὲ εἶναι ἡ εὐάρμοστος συμπλοκὴ τῶν λέξεων, ἵτις ἐκφράζει τέλειον νόημα.

§ 7. Πᾶσα μερικὴ φωνὴ ἐκάστης λέξεως περιέχει μίαν ἔως ἑξ ἀπλᾶς φωνάς, ώς ἄνθρωπος ($\alpha=2$, $\theta\omega=3$, $\piος=3$), στρίγξ, στράγξ.

§ 8. Αἱ μὲν ἀπλαῖ φωναὶ τῶν λέξεων λέγονται στοιχεῖα, τὰ δὲ γραπτὰ σημεῖα αὐτῶν γράμματα. Καὶ τὰ μὲν στοιχεῖα ώς φωναὶ (φθόγγοι) ἀκούονται μόνον, τὰ δὲ γράμματα ώς σημεῖα βλέπονται⁽¹⁾.

ΣΗΜ. Στοιχεῖα καλοῦνται, διότι ἔχουσι στοιχὸν τίνα καὶ τάξιν⁽²⁾.

§ 9. Αἱ λέξεις ἐν τῇ προτάσει λαμβάνουσι διαχρόοντας μορφὰς πρὸς δεῖξιν τῶν σγέσεων αὐτῶν. Ὁ Σωκράτης ἦν φιλόσοφος. Ὁ Λαυρηπροκλῆς ἦν οὗτος Σωκράτους. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέκτειναν τὸν Σωκράτην.

§ 10. Αἱ διάφοροι μορφαὶ τῶν λέξεων ἐν τῇ προτάσει πρὸς δεῖξιν τῶν σγέσεων αὐτῶν λέγονται τύποι.

ΣΗΜ. Τύποις ὀνομάσθη μεταφορικῶς ἐκ τῶν εἰς τὰς τέχνας τύπων (καλουπίων), κατὰ τοὺς δόποίους σηματίζονται πλεῖστα ὅμοια πράγματα.

§ 11. Ἐκ τῶν λέξεων τῆς προτάσεως μία σημαίνουσα πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὅποιου ὄμιλοῦμεν, εἴναι ἡ βάσις τῆς προτάσεως. "Ἄλλη δέ τις σημαίνει τὴν ἴδιότητα (λογὴν) τοῦ προσώπου ἢ πράγματος.

§ 12. Τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ ὄμιλοῦμεν, λέγεται ὑποκείμενον. Ὁ Σωκράτης ἐστὶ σοφός.

ΣΗΜ. Υποκείμενον = κείμενον ὑποκάτω ώς βάσις εἰς τὸν ὄμιλοῦντα.

§ 13. Λέξις σημαίνουσα πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὄνομαζεται οὐσιαστικόρ, ώς ἄνθρωπος, ζῶος, ὄρος, μῆλος.

ΣΗΜ. Οὐσιαστικὸν = ἐπιτήδειον πρὸς δήλωσιν τῶν οὐσιῶν ἢ τῶν ὄντων, τὰ ὅποια ἔκτος ἡμῶν ὑπάρχουσιν.

§ 14. Λέξις σημαίνουσα ἴδιότητα τοῦ ὑποκειμένου λέγεται κατηγορούμενον.

ΣΗΜ. Κατηγορεῖται τι κατά τίνος = λέγεται τι περὶ τίνος.

§ 15. Λέξις σημαίνουσα τὴν ποιότητα ἢ τὴν ἴδιότητα προσώπου ἢ πράγματος ὄνομαζεται ἐπίθετος, σορός, δίκαιος, ἀγαθός.

ΣΗΜ. Ἐπίθετον = ἐπιτεθειμένον ἢ κείμενον ἐπάνω τίνος, ώς ἡ λευκότης ἐπὶ τοῦ τοίχου ἢ ἐπὶ τῆς χιόνος, κτλ.

§ 16. Λέξις σημαίνουσα, τι κάμνει τὸ ὑποκειμένον καὶ πότε κάμνει ἢ τι ὑποφέρει ἢ εἰς τίνα κατάστασιν εὑρίσκεται, λέγεται φῆμα.

¹⁾ «Στοιχεῖον μὲν ἔστιν αὐτὴ ἡ ἐκφώνησις καὶ ὁ φθόγγος, οὐ τὸ γράμμα σημεῖον ἢ τύπος, σχῆμα» (Ἀμμώνιος).

²⁾ «Στοιχεῖα καλεῖται διὰ τὸ ἔχειν στοιχὸν τίνα καὶ τάξιν (Διονύσ. Θρῆξ παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 7). «Λέγεται στοιχεῖον ἢ παρὰ τὸ στείχω τὸ πορεύομενον ἢ ἀπὸ τοῦ στοίχου τοῦ σηματίνοντος τάξιν». (ἄλλοι δὲ ἄλλως. αὐτόθ. σ. 790-795).

Τὸ παιδίον παῖς εἰ. Ἡ περιστερὰ συλλαμβάνεται ύπὸ τοῦ παιδός.
Τὸ νήπιον κοιμᾶται. Τὸ παιδίον ἐστὶν ἐπιμελές.

ΣΗΜ. Ρῆμα = λόγος ἃ τοι κατ' ἔξοχὴν λέξις, διότι τὸ ῥῆμα εἶναι τὸ ἐμφυγότατον μέρος τῆς προτάσεως. Λέγοντες Σωκράτης μόνον οὐδὲν σημαίνομεν ἀνεύ ρήματος οὐδὲ ἔχομεν πρότασιν, φάλλω μόνον ἀποτελεῖ πρότασιν.

§ 17. Λέξεις τινὲς γίνονται ἐξ ἄλλων, ὡς τελείτης ἐκ τοῦ τέχνης, ἀπέρχομαι ἐκ τοῦ ἀπὸ καὶ ἔρχομαι.

§ 18. Λέξις μὴ γινομένη ἐξ ἄλλης λέγεται πρωτότυπος, ὡς λέγω, λέω.

§ 19. Λέξις παραγομένη ἐξ ἄλλης (πρωτοτύπου ἢ καὶ παραγώγου) λέγεται παράγωρος, ὡς λόγος ἐκ τοῦ λέγω.

§ 20. Λέξις ἀποτελουμένη ἐκ δύο (ἢ τριῶν) λέξεων λέγεται σύνθετος, ὡς ἀπ-έρχομαι (ἀπὸ καὶ ἔρχομαι).

ΣΗΜ. Σύνθετος = ὅμοι τεθειμένη, κειμένη.

§ 21. Λέξις παραγομένη ἐκ συνθέτου λέγεται παρασύνθετος, ὡς παραλογισμὸς ἐκ τοῦ παρα-λογίζομαι.

ΣΗΜ. Παρασύνθετος = παρὰ συνθέτου γινομένη.

§ 22. Ἡ ιδίως γραμματικὴ διαίρεται εἰς 3 τυχήματα.

α') Εἰς τὸ Φθοργγολογικόν, ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῶν φθόργγων (ἢ γραμμάτων) τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ περὶ τῶν συμβαίνοντων εἰς αὐτοὺς.

β') Εἰς τὸ Τυπικόν, ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῶν τύπων ἃ τοι τῶν μορφῶν τῶν λέξεων.

γ') Εἰς τὸ Ἐτυμολογικόν, ὅπερ διδάσκει πῶς γίνονται αἱ παράγωγοι καὶ σύνθετοι λέξεις.

ΣΗΜ. Ἐτυμολογικὸν = μέρος τῆς Γραμματικῆς πραγματευόμενον περὶ ἐτυμολογίας. Ἐτυμολογία δὲ = ἀληθινολογία περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν λέξεων, διότι ἐτυμον = ἀληθές⁽¹⁾.

⁽¹⁾ «Ἐτυμολογία ἐστὶν ἀνάπτυξις τῶν λέξεων, δι' ἣς τὸ ἀληθὲς σαφηνίζεται· ἐτυμον γὰρ λέγεται τὸ ἀληθές . . . ἐτυμολογία ὡς ἂν εἴ τις εἴποι ἀληθινολογία» (Βεκκ-Ανέκδ. σ. 740, 6).

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΑΛΦΑΒΗΤΟΣ

§ 23. Η Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει 24 γράμματα, μικρὰ α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ρ, σ, (ς), τ, υ, φ, χ, ψ, ω, ἡ κεφαλαῖα Α, Β, Γ, Δ, Ε, κ.τ.λ. (¹).

§ 24. Τὸ σύνολον τῶν γραμμάτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὄνομά-
ζεται Ἀλφάρητος (ό, ἡ), ἐκ τῶν ὄνομάτων ἀλφα καὶ βῆτα.

§ 25. Τὸ σειράνιον εἰς γράμματα καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων καὶ λέγεται τελικὸν σ.

ΣΗΜ. Τὸ τελικὸν εἰς γράμματα καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ πρώτου συνθετικοῦ μέ-
ρους συνθέτου λέξεως παρά τιναν, ὡς εἰςδέχομαι.

§ 26. Ἀρχαιότατα οἱ παλαιοὶ Ἑλληνες μετεχειρίζοντο μόνον τὰ
κεφαλαῖα γράμματα. Νῦν δὲ διὰ κεφαλαίων γράμματα μόνον ἡ ἀρχὴ
τοῦ λόγου (τῆς περιόδου), τῶν κυρίων ὄνομάτων, τῶν ἐθνικῶν καὶ
πατρωνυμικῶν.

ΣΗΜ. Κύρια λέγονται οὐσιαστικὰ ἴδιων προσώπων καὶ πραγμάτων, ὡς
·Αθῆναι, Σωκράτης. Ἐθνικὰ δὲ λέγονται τὰ σημαίνοντα τὸ ἔθνος ἢ
τὴν πατρίδα τινός, ὡς Σπαρτιάτης (Σπάρτη), Ἀθηναῖος (Ἀθῆναι). Πα-
τρωνυμικὰ δὲ τὰ σημαίνοντα τὸν υἱὸν ἢ τὸν ἀπόγονόν τινος, ὡς Τανταλίδης
(υἱὸς τοῦ Ταντάλου). Πελοπίδαι (= υἱὸς ἢ ἀπόγονος τοῦ Πέλοπος).

§ 27. Τὰ γράμματα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διαιροῦνται εἰς φω-
νήστα καὶ εἰς σύμφωνα. Καὶ φωνήστα μὲν εἶναι 7, τὰ ἑέτης, α, ε,
η, ι, ο, υ, ω (²). Σύμφωνα δὲ 17 τὰ λοιπά· θ, γ, δ, ζ, θ, κ, λ,
μ, ν, ξ, π, ρ, σ (ς), τ, φ, χ, ψ.

¹) Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον τὸν ἀλφάρητον ἐν στίχοις·

·Ἐστ' ἄλφα, βῆτα, γάμμα, δέλτα, θεοῦ πάρ' εῖ,
ζῆτ' ἥτα, θῆτ' ἵωτα, κάππα, λάβδα, μῦ,
νῦ, ξῦ, τὸ οῦ, πῖ, ρᾶ, τὸ σάν, ταῦ, ὁ πάρον,
φῖ, χῖ τε τὸ ψῖ εἰς τὸ ὁ· (Ἀθῆν. I, §. 79).

²) ·Ἄλφα, εῖ, ἥτα, ἵωτα, οῦ, ὁ, τὸ ὁ· (Ἀθῆν. I, §. 79). Σημ. τὸ Ε ἦν σημεῖον οὐ
μόνον τοῦ φθόγγου εἰς ἄλλὰ καὶ τοῦ φθόγγου εἰς καὶ ἐκαλεῖτο τὸ γράμμα εῖ (Πλάτ.
Θεοπ. σ. 207, ε'. Κρατύλ. 418, θ'-γ'. 426. γ'. Ἀθῆν. IA', σ. 467, α'. Πλούταρχ.
περὶ τοῦ εἰς ἐν Δελφ. III. Γαλην. εἰς Ἰπποκρ. Ἐπιδημ. σ'. ὑπόμν. γ'. τέλ.), ἀρ' οὐ
δὲ διὰ τὸν φθόγγον εἰς ἑτέθη ἢ διφθόγγος, διὰ δὲ τὸ ἔ ἡ εε τὸ διπλοῦν ε (ΕΙ) ἢ Η,
ἔμεινε τὸ ε ὡς σημεῖον τῆς ἀπλῆς φωνῆς ε μετονομασθὲν ἐψιλόν, δηλ. γυμνὸν καὶ ἀμι-
γες πάσης ἀλληλης φωνῆς. Τὸ δὲ ο διῆλον τὸν φθόγγον ο καὶ ου (Γαλην. ἔθ. ἀνωτ.
Ἀθῆν. IA', 467, α'. I, 454, ζ'). ἀρ' οὐ δὲ ὑπέτερον ἑτέθη ἢ διφθόγγος ου, ὄνομάσθη
διμιχρὸν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ὁ μέρη. Τὸ δὲ ὁ ψιλὸν ὄνομάσθη οὐτω πρὸς διά-
κρισιν τοῦ συμφώνου ο, διασωθέντος ἐν τῇ Λατινικῇ Velia = 'Υέλη, καὶ τοῦ διφθογ-
γογραφουμένου οι, ὃν κατ' ἀρχὰς ἦν σημεῖον τὸ ὁ, καὶ οὐχὶ ἵσως πρὸς διάκρισιν τοῦ
διασυνομένου ὁ ὄνομάσθη ὁ ψιλόν.

§ 28. Φωνήεται λέγονται, διότι φωνὴν ἀρ' ἔσυτῶν ἀποτελοῦσι. Σύμφωνα δὲ λέγονται, διότι αὐτὰ μὲν καὶ ἔσυτὰ φωνὴν δὲν ἔχουσι, συνεκφωνούμενα δὲ μετὰ τῶν φωνηέτων ἀποτελοῦσι φωνὴν.

§ 29. Τῶν φωνηέτων τὸ μὲν ε καὶ ο λέγονται βραχέα, διότι προεφέροντο ἐν βραχεῖ (όλιγῳ) χρόνῳ, τὰ δὲ η καὶ ω λέγονται μακρά, διότι ἐν μακρῷ χρόνῳ προεφέροντο, τὰ δὲ α, ι, υ λέγονται δίχροα, διότι ἔχουσι καὶ τοὺς δύο χρόνους, ως λαμβανόμενα εἰς τινας μὲν λέξεις μακρά, εἰς ἄλλας δὲ βραχέα.

§ 30. Ἡ μακρὰ καὶ βραχεῖα προφορὰ τῶν φωνηέτων λέγεται χρόνος (διότι γίνεται ἐν χρόνῳ ητοι ἐν καιρῷ τινι). Καὶ τὸ μὲν βραχὺ φωνῆν περιέχει ἔνα χρόνον, τὸ δὲ μακρὸν δύο.

§ 31. Σημεῖον τοῦ μὲν μακροῦ χρόνου εἶναι εὐθεῖα γραμμὴ —, τοῦ δὲ βραχέος καμπύλη —, ως ἴσχυρός, ἐρυθρός, καθιστᾶμαι⁽¹⁾.

§ 32. Ἡ μονόφωνος προφορὰ δύο φωνηέτων λέγεται δίφθογγος.

ΣΗΜ. Φθόγγος = φωνῆν, διφθογγος δὲ = δύο φωνηέτα⁽²⁾.

§ 33. Αἱ δίφθογγοι εἶναι δώδεκα αι, αυ, οι, ει, ευ, η, ηυ, οι, ου, υι, φι, (ωυ, μόνον παρὰ τοῖς Ἰωσιν).

§ 34. Τὸ ι εἰς τὰ μακρὰ α, η, ω ὑπογράφεται φ, η, φ, καὶ λέγεται ὑπογραμμέτορ, εἰς δὲ τὰ κεφαλαῖα προσγράφεται, ἄλλὰ δὲν προφέρεται, ως ΛΙΔΗΣ = ἥδης⁽³⁾.

§ 35. Τὸ πρῶτον φωνῆν τῶν διφθόγγων λέγεται προτακτικόν, τὸ δὲ δεύτερον ὑποτακτικόν. Καὶ προτακτικὰ μὲν εἶναι πέντε, α, ε, η, ο, ω, ὑποτακτικὰ δὲ δύο, ι καὶ υ.

ΣΗΜ. Προτακτικὰ λέγονται, διότι προτάσσονται τοῦ ι καὶ τοῦ υ, ὑποτακτικὰ δέ, διότι τάσσονται ὑποκάτω καὶ ὅπισθεν (ὅρι Διονύσ. Θρακ. παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 631)

§ 36. Τὰ ὑποτακτικὰ φωνήετα ι καὶ υ περιστίζονται διὰ σημείου, ὅπερ καλεῖται διαλυτικόν, ὅπαν μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνηέτου ἀποτελῶσι μὲν δίφθογγον, διαλύσωνται δὲ ἐν τῇ προφορᾷ, ως ἄῃλος.

⁽¹⁾ Τὸ μὲν μακρὸν σημεῖον — ἐλήφθη ἐκ τῆς εὐθείας γραμμῆς τῶν γεωμετρῶν παριστάσσεταις τόπου ἡ χρόνου, τὸ δὲ — τοῦ βραχέος ἐκ τοῦ ὑψοῦ, πρὸς δὲ ἔχει ὁμοιότητα, διότι τὸ ὑψόδιον προφέρεται κατὰ Διονύσιον τὸν Ἀλικαρνασσέα, συστολῆς ἀξιολόγου γινομένης περὶ τὰ χείλη· διὸ σημαίνει καὶ τὴν συστολὴν καὶ βραχύτητον τῶν φωνηέτων. Πρβλ. Πορφύρ. παρὰ Βελλοισ. σ. 113. Βεκκ. Ἀνεκδ. 691, 20. "Ἄλλοι δὲ ἀποδίδοσιν ἄλλην ἀρχήν. Ὁρι Χοιρόθοσ. παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 706, 15. 712, 10.

⁽²⁾ «Δίφθογγος ὄνομάσθη ως ἐκ δύο φωνηέτων γραμμάτων συνισταμένη». (Σχολ. Διονύσ. Θρακ. παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 803, 6). Διὰ τοῦτο δὲ Πλάτων τὰ μὲν σύμφωνα καλεῖ ἄφωνα καὶ ἄφθογγα, τὰ δὲ ἡμέρων σύντετα σύντετα πάλιν ἄφθογγα (Πλάτ. Κρατύλ. §. 35).

⁽³⁾ Τὸ ι τοῦτο πρότερον προεφέρετο, ἀλλ' ἀσθενὲς δὲν ἦκούνετο, ὅταν ἐτίθετο μετὰ μακρῶν φωνηέτων διὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν, ὅπως δὲν ἔξκοπούεται ὁ ἥχος αὐλοῦ πλησίον τυμπάνου (Πρβλ. Χοιρόθοσ. παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 1186). Ἡ παντελής παῦσις τῆς ἐκ φωνήσεως αὐτοῦ μετετόπισεν αὐτὸν ὑπὸ τὰ φωνήετα.

§ 37. Ολαι κι δίφθογγοι είναι μακραί, ἔξαιρούνται αἱ τελικαὶ τῶν λέξεων δίφθογγοι αἱ καὶ οἱ, αἵτινες είναι βραχεῖαι ως πρὸς τὸν τονισμόν. Καὶ αἱ δίφθογγοι ὄμως αἱ καὶ οἱ είναι μακραί εἰς τὰς εὐκτικὰς ἑγκλίσεις τῶν ῥημάτων, ως ποιήσαι, ποιήσοι· 2) εἰς τὰς ἀντωνυμίας, ἐμοὶ, μοι, σοι, οἱ· 3) εἰς τὰ εἰς οἱ στάσεως ἐπιρρήματα, οἴκοι, Ἰσθμοῖ, Μεγαροῖ, ποῖ· 4) εἰς τὰ ενοῦ, παπαῖ, βαβαῖ, χαμαῖ· 5) εἰς τὰ σύνθετα οἴμοι, ἥτοι· 6) εἰς τὰς κλητικὰς ἥχοι, αἴδοι, κτλ.

ΣΗΜ. Ἐγκλίσεις είναι τύποι τῶν ῥημάτων σημαίνοντες τὴν ἔννοιαν τοῦ ῥήματος κατὰ διαφόρους τρόπους. Ἡ δὲ εὔκτικὴ πρὸς τοὺς ἄλλους σημαίνει καὶ εὐχήν, ως γένοιτο=εἴθε νὰ γείνῃ. Ἐπὶ ρρηματικῆς διορίζουσα τὸ ὅτημα κατὰ τόπον, χρόνον, τρόπον καὶ ποσόν. Ἀντωνυμία είναι λέξις ἀντὶ δύναματος τιθεμένη τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων.

§ 38. Τὰ σύμφωνα διαιρούνται εἰς τρία διπλᾶ, ζ, ξ, ψ καὶ εἰς 14 ἀπλᾶ.

§ 39. Τὰ ζ, ξ, ψ, είναι ταχυγραφικὰ σημεῖα δύο γραμμάτων, τὸ μὲν ζ τοῦ δι, γι, τὸ δὲ ξ τοῦ γς, κς, χς, τὸ δὲ ψ τοῦ βς, πς, φς.

§ 40. Τὰ 14 ἀπλᾶ σύμφωνα διαιρούνται εἰς 9 ἄφωρα καὶ 5 ἡμίφωρα.

§ 41. Σύμφωνα οὐδεμίαν καθ' ἔατα φωνὴν ἀποτελούντα λέγονται ἄφωρα. Είναι δὲ ταῦτα, β, γ, δ, κ, π, τ, χ, φ, θ.

ΣΗΜ. Αφωνον = κακόφωνον (Διονύσ. Θρᾶξ καὶ παρὰ Βεκκέρ. Ἀνεκδοσ. 634. καὶ σ. 808, 15) ή μᾶλλον = ἀψθογγον.

§ 42. Σύμφωνα ἀποτελούντα τινὰ φωνὴν (ἡμίσειαν) λέγονται ἡμίφωρα. Είναι δὲ ταῦτα, λ, μ, ν, ρ καὶ σ.

§ 43. Εκ τῶν 9 ἀφώνων τινὰ μὲν προφέρονται διὰ τῶν χειλέων καὶ λέγονται χειλεόφωρα, τινὰ δὲ διὰ τῆς γλώσσης καὶ λέγονται γλωσσόφωρα, τινὰ δὲ διὰ τοῦ λάρυγγος καὶ λέγονται λαρυγγόφωρα.

Λαρυγγόφωρα είναι τρία, κ, γ, χ.

Χειλεόφωρα είναι τρία, π, ζ, φ.

Γλωσσόφωρα είναι τρία, τ, δ, θ.

§ 44. Αφωνα προφερόμενα διὰ τοῦ αὐτοῦ φωνητικοῦ ὄργάνου λέγονται ὁμόφωρα⁽⁴⁾, δι' ἑτέρου δὲ ἔσερφωρα.

§ 45. Τὰ ὁμόφωρα ἄφωρα ἔχουσιν ἐν τῇ προφορᾷ τινὰ μὲν λεπτὴν πνοὴν ἀπὸ τοῦ λάρυγγας ἔξερχομένην καὶ λέγονται ψιλά, τινὰ δὲ παχεῖαν καὶ λέγονται δασέα, τινὰ δὲ μέσην μεταξὺ ψιλῆς καὶ παχείας καὶ λέγονται μέσα, ως χρόνος, Κρόνος (χρο-κρο).

Ψιλά ἄφωνα είναι τρία, κ, π, τ.

Μέσα ἄφωνα είναι τρία, γ, ζ, δ.

Δασέα ἄφωνα είναι τρία, χ, φ, θ.

(4) Ταῦτα ἐκαλοῦντο καὶ «ἀριστούχα».

§ 46. Ἀφωνα προφερόμενα διὰ τῆς αὐτῆς πνοῆς λέγονται ὁμόπτωα⁽¹⁾, μετά δὲ ἑτέρας ἔτερόπτωα.

	Ψιλὰ	Μέσα	Δασέα
Λαρυγγόφωνα	χ,	γ,	χ·
Χειλεόφωνα	π,	β,	φ.
Γλωσσόφωνα	τ,	δ,	θ.
Ομόφωνα			ού

§ 47. Τῶν ἡμιφώνων τὰ λ, μ, ν, ρ, λέγονται ύγρα, διότι κατὰ τὴν προφοράν των μετ' ἄλλων συμφώνων ρέοντα ώς τὰ φευστὰ (ύγρα) προφέρονται εὐκόλως.

§ 48. Τὸ σ διὰ τὴν συριστικὴν αὐτοῦ προφορὰν λέγεται συριστικόν.

ΣΗΜ. Τὸ σ ἐχρησίμευε καὶ ὡς πνεῦμα, ἕξ (=sex), ἐπτὰ (=septem), κτλ.

§ 49. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἰχεν ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις καὶ ἄλλα τινὰ γράμματα καὶ φθόγγους, Ἡ (δασύφωνον), ἥ (ιώτ), F (Βαῦ ἢ Δίγαμμα), Ή (Κόππα) καὶ Θ (Σαμπι)(⁽²⁾).

ΣΥΛΛΑΒΗ

§ 50. Ἡ συνένωσις φωνήντος μετὰ συμφώνου ἢ συμφώνων καὶ ἡ συγενφώνησις αὐτῶν διὰ μᾶς πνοῆς λέγεται συλλαβή.

ΣΗΜ. Συλλαβὴ = σύλληψις συμφώνου μετὰ φωνήντος⁽³⁾.

§ 51. Αἱ συλλαβαῖς εἶναι κύριαι καὶ καταχρηστικαί. Κύριαι μὲν

(1) Ταῦτα ἔκαλοῦντο καὶ «σύστοιχα».

(2) Τὸ μὲν Η ἐχρησίμευεν ὡς σημεῖον τοῦ δασέος πνεύματος (ὅρα Ἀθήν. Θ', § 57. Σχολ. Διονυσ. Θράκ. παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 692, 25), ὡς ΗΙΠΠΟΣ (= ἵππος), ΗΟΛΟΣ (= ὅλος) καὶ ἔτερεπε τὰ ψιλὰ σύμφωνα εἰς δασέα ΚΗ, ΠΗ, ΤΗ εἰς Χ, Φ, Θ, ὡς ἔγραφον ταῦτα πρὸ τῆς εὑρέσεως τῶν χ, φ, θ καὶ ὡς γράφουσιν αὐτὰ σι Λατīνō ch, ph, th. 'Εν τῇ Ἑλληνικῇ ἔξηφανισθη, διέμεινε δὲ ὡς ἀριθμητικὸν σημεῖον = 100 (= Ηεκατόν). Ἡ Λατīνīκῃ διέσωσε τὸ γράμμα ὡς δασὺ πνεῦμα.

Τὸ δὲ F εὑρῆται ἐν τῇ Αἰολικῇ διαλέκτῳ, ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ ἐν τῇ Λατīνīκῃ, ἐν δὲ πολλαῖστας μόνον οὐχὶ γράμμα.

Τὸ δὲ F εὑρῆται ἐν τῇ Αἰολικῇ διαλέκτῳ, ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ ἐν τῇ Λατīνīκῃ, ἐν δὲ Ἑλληνικῇ διέμεινεν ὡς ἀριθμητικὸν σημεῖον (= 6) μεταποιηθὲν εἰς Σ'. Προυφέρετο δὲ ὡς ε συνήθως, διὸ καὶ διῆ ἐλέγετο, δίγαμμα δὲ διὰ τὸ σχῆμα F ὡς 2 Γ.

Τὸ δὲ Ή ἢ Q εὑρίσκεται ἐν ἐπιγραφαῖς (ὅρα Οίκονομ. Ἔποικ. Λοκρ. γράμμ. σ. 7—8) καὶ ἐν τῇ Λατīνīκῃ μετὰ τὸ π. Προυφέρετο δὲ ὡς καὶ ἐγράφετο συνήθως πρὸ τοῦ ι, ὡς ἐν τῇ Λατīνīκῃ πρὸ τοῦ u, ὡς Οόρινθος, δρος, Συραχοσιων. 'Εν τῇ Ἑλληνικῇ παραλειφθὲν ἐκ τῶν γραμμάτων διέμεινεν ὡς ἀριθμητικὸν σημεῖον = 90.

Τὸ δὲ Θ εἶναι μόνον ὡς ἀριθμητικὸν = 900. 'Εκ τοῦ σὰν (= σίγμα. Ἡροδ. Α', 139. Ἀθην. Ι', σ. 454, Σ', 455, γ'. ΙΑ', 467, α') καὶ πτ.

(3) «Συλλαβὴ ἔστι κυρίως σύλληψις συμφώνου μετὰ φωνήντων ἢ φωνήντων... καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἡ ἐνὸς φωνήντος» (Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 632). «Συλλαβὴ ἔστι κυρίως σύλληψις συμφώνων μετὰ φωνήντων ἢ φωνήντων, ὑφ' ἓνα τόνον καὶ ἐν πνεῦμα ἀδιαστάτως ἀγομένη» (Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 819, § 8).

είναι αἱ γινόμεναι ἐκ φωνήντος καὶ διφθόγγου μεθ' ἑνὸς ἡ πλειόνων συμφώνων. Κατάχρηστικαὶ δὲ αἱ γινόμεναι ἐξ ἑνὸς φωνήντος.

§ 52. Ἡ συλλαβὴ περιέχει ἐν μέχρι ἐξ γραμμάτων (§ 7).

§ 53. Λέξις μετὰ μιᾶς συλλαβῆς λέγεται μοροσύλλαβος, μετὰ δύο δὲ δισύλλαβος, μετὰ τριῶν δὲ τρισύλλαβος κ.τ.λ. καὶ μετὰ πολλῶν πολυσύλλαβος.

§ 54. Συλλαβὴ ἀπὸ φωνήντος ἀρχομένη μετὰ φωνῆν λέγεται καθαρά, ώς ἄ-γι-ος, ἄ-γι-α, θε-ός, ἄ-λι-εύς.

§ 55. Συλλαβὴ μετὰ μακροῦ φωνήντος ἡ διφθόγγου λέγεται μακρά, μετὰ βραχέος δὲ βραχεῖα, ώς σῶ-μά, ποι-νή, ἴ-σχυ-ρός, φό-νος.

§ 56. Συλλαβὴ μετὰ βραχέος φωνήντος πρὸ δύο συμφώνων ἡ πρὸ διπλοῦ λέγεται θεσεὶ μακρά, ώς λέξις, ἀγρός, ὄρθος.

ΣΗΜ. Θέσει μακρὰ = κατὰ συνθήκην μακρά, οἱ μεταγενέστεροι ἡρμήνευσαν κακῶς = ἔνεκα τῆς θέσεως.

§ 57. Συλλαβὴ δὲ μετὰ βραχέος φωνήντος ἀκολουθουμένου ὑπὸ δύο συμφώνων, ὃν τὸ πρῶτον εἰναι ἀφωνον, τὸ δὲ δεύτερον ύγρον, λέγεται κοινὴ (μακρὰ καὶ βραχεῖα), εὔτεκνος, ἐρῦθρος, ἄροτρον.

§ 58. Ἡ τελευταῖα συλλαβὴ λέγεται λήγονσα, ἡ πρὸ αὐτῆς παραλήγονσα καὶ ἡ τρίτη ἀπὸ τοῦ τέλους προπαραλήγονσα.

ΣΗΜ. Λήγουσα = τελειώνουσα, παραλήγουσα = ἡ πλησίον τῆς ληγούσης (= παρὰ τῇ ληγούσῃ).

§ 59. Σύμφωνον μεταξὺ δύο φωνήντων εύρισκόμενον συλλαβήζεται μετὰ τοῦ ἀκολούθου, ώς ἄ-γι-ος.

§ 60. Δύο ἡ τρίτα σύμφωνα συλλαβήζονται μετὰ τοῦ ἀκολούθου φωνήντος ἐν μέσῳ λέξεως, ὅταν εἰναι ἀρκτικὰ λέξεως Ἑλληνικῆς, ώς κό-σμος (σμήχω), ἄ-κρος (κρίνω), ἄ-στρον (στρῶμα)· εἰ δὲ μή, γωρίζονται, ἄν-δρα, λάχ-πω.

§ 61. Τρίτα σύμφωνα συλλαβήζονται μετὰ τοῦ ἀκολούθου φωνήντος, καὶ ὅταν δέν εἰναι ὅλα ὄμοι ἀρκτικὰ λέξεως Ἑλληνικῆς, ἄλλα ζεῦγος μόνον ἐκ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου καὶ ζεῦγος ἐκ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου, ώς ἐ-γθρός (γθών, θράνω), αἱ-σγρός (σγίζω, γρησίς), ἐ-σθλός (σθένος, θλῶ), θέλ-κτρον (κτίζω, τρέχω), κάμ-πτρα (πτήσις, τρέχω).

§ 62. Δύο δημοια σύμφωνα γωρίζονται, ἵπ-πος, βάλ-λω.

§ 63. Ἀφωνον πρὸ τοῦ μ. ἡ ν συλλαβήζεται μετὰ τοῦ ἀκολούθου φωνήντος, ὅταν ὑπάρχῃ λέξις ἐξ δημοφώνου ἀφωνού μετὰ τοῦ μ. ἡ ν ἀρχομένη δά-φνη (πνέω), πρά-γμα (κυντός), φά-τνη (θυήσκω), ἄ-σθμα (σθένος, τμῆσις).

§ 64. Αἱ σύνθετοι λέξεις γωρίζονται εἰς τὰ μέρη αὐτῶν, ώς προσδέχομαι, δυς-τυχής.

§ 65. ΣΗΜ. Ἐξαιροῦνται ἐκεῖναι αἱ λέξεις, τῶν ὁποίων ἀποβάλλεται τὸ τι-

λικὸν φωνῆν κατὰ τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος, ὡς συλλαβιζόμεναι ὡς ἀπλαῖ, ὡς πα-ρα-κούω (=παρα-ακούω), ὁ-ση-μέραι (ὅσαι ήμέραι).

ΠΝΕΥΜΑΤΑ

§. 66. Τὰ πτερύματα εἶναι δύο, ἡ δασεῖα (') καὶ ψιλὴ ('). Ἡ δασεῖα ἡτο σημεῖον τῆς μετὰ παχείας πνοῆς προφορᾶς τῶν ἀρκτικῶν φωνήντων τῶν λέξεων καὶ τοῦ ἀρκτικοῦ ρ.

ΣΗΜ. Ἡ δασεῖα σήμερον δὲν προφέρεται καταντήσασα ὅμοιά τῇ ψιλῇ.

§. 67. Λέξεις μετὰ δασείας ἐπὶ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήντος λέγονται δασυρόμεναι, λέξεις δὲ μετὰ ψιλῆς λέγονται ψιλούμεναι.

§. 68. Τὰ πτερύματα τίθενται ἐπὶ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήντος τῆς λέξεως ἡ ἐπὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ τῆς ἀρκτικῆς διφθόγγου. Ἐπὶ δὲ τῶν κεφαλιών καὶ τῶν διφθόγγων Αι. Ηι, Οι. τίθενται ἔμπροσθεν πρὸς τὴν κορυφὴν αὐτην, Ἐλένη, Ἀιδης.

§. 69. Δασύνονται αἱ ἐπόμεναι λέξεις.

α') Πᾶσα λέξις ἀπὸ ο καὶ ρ ἀρχομένη, ὑμεῖς, ρῆμα.

β') Οἱ ἀπὸ φωνήντος ἀρχόμενοι τύποι τοῦ ἄρθρου, ὁ, ἡ, οἱ, αἱ.

ΣΗΜ. Ἄρθρον εἶναι μονοσύλλαβος λέξις τιθεμένη πρὸ τῶν ὀνομάτων τῶν προεώπων καὶ πραγμάτων, ἵνα ὥρισῃ αὐτές ἀνθρωπος ἐργάζεται (=εἰς ἀνθρωπος), ὁ ἀνθρωπος ἐργάζεται (=ο γνωστὸς ἀνθρωπος).

γ') Ἀντωνυμίαι, προσωπικαὶ καλούμεναι, ημεῖς, οὐ οἱ, ἡ, καὶ αἱ ἔξ αυτῶν παραγόμεναι ημέτερος, ἀντοῦ.

δ') Ἀντωνυμίαι ἀραφορικαὶ καλούμεναι καὶ τὰ ἀναφορικὰ ἐπιρρήματα, ὅς, ὅτις, οἴος, ὅποῖς, ὅπόσος, ὅποτερος, ὅσος, ὡς, ὅπως, ὅπότε, ὅσάκις, κτλ.

ε') Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι οὗτος, αὐτη, ούτοι, αὐται, ὅδε, ηδε, οδε, αϊδε.

Ϛ') Αἱ ἀδριστοι ἀντωνυμίαι ἔτερος, ἔκάτερος, ἔκαστος.

ζ') Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα εἰς, ἐξ, ἐπτά, ἔκατον καὶ τὰ ἔξ αὐτῶν παραγόμενα.

η') Αἱ ἀκόλουθοι λέξεις μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ παραγώγων.

"Ἄθροι, ἄγιος, ἄγνοις, ἄδης, ἄδρος, ἄθροίζω (κατὰ τοὺς Ἀττικούς), αἴμα, αἴμος, αἴμulos, αἴρω, ἄλεις (πληθ.), Ἀλικαρνατ(σ)ίδης, ἄλις, ἄλισκομαι, ἄλλομαι, ἄλυσις, ἄλως, ἄμα, ἄμαξα, ἄμαρτάνω, ἄμις, ἄνυω (κατὰ τοὺς Ἀττικούς), ἄπαξ, ἄπτω, ἄρμα, ἄρμόζω, ἄρπάζω καὶ ἄρκυς (καὶ ἄρκυς).

"Ἐδραιος, ἔδρα, εἴργω — νυμι (=έμποδίζω τὴν ἔξοδον, εἴργω δὲ =έμποδίζω τὴν εἰσόδον), Ἐκάθη, Ἐκάτη, ἔκών, Ἐλένη, Ἐλλάς, Ἐλλη, Ἐλιξ, ἔλκω, ἔλμινα, ἔλος, ἔνεκα, ἔστρη, ἔπομαι, ἔρμα, Ἐρμής, ἔρπω, ἔστιω, ἔταῖρος, ἔτοιμος, εύρισκω, ἔφιός, ἔψω, ἔως (ἢ) καὶ ἔως (ἐπίρρημα).

"Ηβη, ἡγούματι, ἡδομαι, ἡκιστα, ἡκω, ἡλιξ, ἡλιος, ἡλος, ἡμέρα, ἡμερος, ἡμισυς, ἡνία, ἡπαρ, "Ηρα, ἡρως, "Ησιόδος, ἡσυχος, ἡττων, "Ηφαιστος.

"Ιδρύω, ίδρως, ίεραξ, ἡημι, ίκανός, ίκετης, ίλαρός, ίλεως, ίμάς, ἴνα, ίππος, ίστημι, ίστορως.

‘Οδός, ὅλμος, “Ομηρος, ὁμού, ὁμοιος, ὁμως, ὅπλον, ὄρκος, ὄρμος, ὄρος (ό, τὸ ὄρος ὁμως), ὄρω, ὁσιος.

‘Ωδε, ὥρα καὶ ώς.

ΣΤΙΞΕΙΣ

§ 70. Αἱ προτάσεις ποτὲ μὲν σημαίνουσιν ὅλως τέλειον νόημα μὴ ἔχον ἀνάγκην συμπληρώσεως, ποτὲ δὲ μέρος τελείου νοήματος, ποτὲ δὲ ἀγνωστόν τι, ὅπερ δἰ ἐρωτήσεως ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν. Ὁ Σωκράτης ἐστὶ δίκαιος. Ἐπιμελοῦ τῶν μαθημάτων· οὔτω γάρ μαθήσει γράμματα. Ἔναν ἡς ἐπιμελῆς, ἔσει καὶ πολυμαθῆς. Τίς ταῦτα ἐποίησεν;

§ 71. Πρότασις ἡ λόγος ὅλως τέλειον νόημα σημαίνων καλεῖται περίοδος. Τὸ δὲ τέλος τῆς περιόδου εἶναι ἡ τελεία στιγμὴ εἰς τὸ τέλος τῆς γραμμῆς στιζομένη (.).

ΣΗΜ. Περὶ οὐδος = ἡ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου (τελείας στιγμῆς) εἰς αὐτὸν ἐπάνοδος, κυκλοφορία.

§ 72. Πρότασις ἡ λόγος σημαίνων μέρος τελείου νοήματος λέγεται κῶλος. Σημεῖον δὲ τοῦ τέλους τοῦ κώλου εἶναι ἡ μέση στιγμὴ (·) εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς γραμμῆς στιζομένη.

ΣΗΜ. Κῶλον = μέρος, τμῆμα περιόδου, ἐκ μεταφορᾶς τῶν κώλων (ἄνω καὶ κάτω κώλων) τοῦ σώματος.

§ 73. Πρότασις ἡ μέρος προτάσεως εἰς τε τὰς περιόδους καὶ τὰ κῶλα στιζεται διὰ τοῦ κόρματος ἡ τῆς ὑποστιγμῆς (·).

§ 74. Προτάσεις σημαίνουσαι ἀγνωστόν τι, ὅπερ ζητοῦμεν νὰ μάθωμεν δἰ ἐρωτήσεως, στιζονται διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου (·).

§ 75. Ἡ τελεία στιγμὴ, ἡ μέση στιγμή, τὸ κόμμα ἡ ἡ ὑποστιγμὴ καὶ τὸ ἐρωτηματικὸν εἶναι τὰ 4 σημεῖα τῆς στίξεως, ἀτινα καὶ θέσεις καλούνται⁽¹⁾.

§ 76. ΣΗΜ. Σήμερον ἔχομεν καὶ ἄλλα σημεῖα διὰ τὴν γραπτὴν ἡμῶν γλῶσσαν. Εἶναι δὲ ταῦτα.

α') Τὸ ἐπιφανηματικόν (!), δἰ οὖ σημαίνομεν θαυμασμόν, λύπην, χαράν, κτλ. οἷμοι! φεῦ!

β') ‘Η παρένθεσις (...). δἰ τὸς περικλείονται λέξεις ἡ προτάσεις διακόπτουσαι τὴν σειρὰν τῆς ομιλίας ἡ διασταφώσαι λέξεις ἄλλας.

γ') ‘Η παῦλα — διακόπτουσα τὴν σειρὰν τοῦ λόγου.

δ') Τὸ εἰςαγωγικὸν «...», δἰ οὖ εἰσάγομεν αὐτολεξεῖ λόγον τρίτου τινός.

ε') ‘Η ἀγκύλη [...], ἐν τῇ τίθενται τὰ νόθα ἡ ἀγκύλητα ἐν τῇ Ἀττικῇ διαλέκτῳ. ως [νόθας] νοῦς, [τίμας] τίμα.

ΣΗΜ. Ἀγκύλη = ἡ καρπή τοῦ ἀγκύλων.

ζ') Τὸ ἀποσιωπητικόν ... δἰ οὖ παραλείπονται τινα εὐκόλως ἐννοούμενα ἡ αἰσχρὰ ὄντα καὶ δυσάρεστα.

(1) «Tres sunt positurae vel distinctiones, quas θέσεις Graeci vocant.» (Donatus Gramm. σ. 180 Lips.).

ζ') Τὸ ὑφ' ἔν τῇ ὑφέν —, δι' οὐ οἱ παλαιοὶ ἐδέκεντον τὴν ἐν μιᾷ λέξει συνθέτῳ ἔνωσιν δύο λέξεων, ὡς διαρυγχέουσα (καὶ οὐχὶ δάκρυ χέουσα). "Ορα Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 675, 683—684, 699, 4, 705, 20. Σήμερον δὲ σημαίνει τὴν συνίζησιν δύο συλλαβῶν, πατιδῆ, καρδῆ.

ΣΗΜ. Υφέν = ὑφ' ἔν ποιοῦσα τὰς δύο λέξεις. Συνίζησις δὲ = συγκάθισις ἡ τοι συνεκφώνησις ἀλλεπαλλήλων φωνηέντων εἰς μίαν συλλαβὴν (Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 835, 30).

η') Ἡ παράγραφος §. δι' ἡς δόλον τι χωρίζεται εἰς μικρότερα μέρη.

ΣΗΜ. Παράγραφος (δηλ. γραμμή) = ἡ πλησίον (=παρὰ) γραφομένη.

TONOI

§ 77. Τόρος λέγεται ἡ ἔντασις τῆς φωνῆς, διὰ τῆς ὅποιας μίαν συλλαβὴν προφέρουμεν τῶν ἄλλων ἴσχυρότερον.

ΣΗΜ. Τόνος = κυρίως τέντωμα τῆς φωνῆς, ἐκ μεταφορᾶς τῶν τῆς κιθάρας τεινομένων χορδῶν (όρα Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 630, 3, 1465—1466).

§ 78. Οἱ τόνοι κυρίως εἶναι δύο, ἡ ὁξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα. Καὶ ἡ μὲν ὁξεῖα, γραμμή τις πρὸς τάριστερὰ κλίνουσα ('), ητο σημεῖον τῆς ὑψηλοτέρας (οξυτέρας) φωνῆς, ἡ δὲ βαρεῖα, γραμμή τις πρὸς τὰ δεξιὰ κλίνουσα ('), ητο σημεῖον τῆς χαμηλοτέρας φωνῆς.

§ 79. Ἡ βαρεῖα ἐλέγετο τόνος συλλαβικός, διότι ἐπὶ πάσῃ συλλαβῆς τῆς μὴ ἔχουσσης ὁξείαν. Σώκρατης διδάσκει γράμματα.

§ 80. Ἡ βαρεῖα νῦν τίθεται ἀντὶ τῆς ἐν τῇ ληγούσῃ ὁξείας, ὅταν ἡ ὁξύτονος λέξις δὲν χωρίζεται ἀπὸ τῆς ἀκολούθου διὰ μᾶς τῶν 4 στίξεων ('). Εξαιρεῖται ἡ ἐρωτηματικὴ ἀντανυμία τις καὶ τι, ἢτις πάντοτε ὁξύνεται.

ΣΗΜ. Οξεῖα μὲν ὀνομάσθη ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὁξέως τρεχόντων δρομέων, οἵτινες φέρονται εἰς τὰ ἄνω, ὅπως καὶ ἡ ὁξεῖα εἰς τὰ ἄνω κλίνει (Βεκκ. Ἀνέκδ. 704, 3, 755—756), ἡ δὲ βαρεῖα ἀπὸ τῶν βασταζόντων φορτίου, οἵτινες ὄμοιως τῇ βαρείᾳ κάτω κλίνουσιν (άντ. 704, 5, 756).

§ 81. Ἐκ τῆς ὁξείας καὶ βαρείας (') πρόκειται καὶ τρίτος μικτὸς τόνος, ἡ περισπωμένη, ἢτις ὑστερον ἀπὸ τοῦ ⁽¹⁾ ἐγένετο ~, ὡς [νόος] νοῦς ⁽²⁾).

§ 82. Ἡ περισπωμένη τίθεται μόνον ἐπὶ μακρᾶς συλλαβῆς. Ἡ δὲ μακρὰ συλλαβὴ κατὰ τὸν χρόνον ἰσοῦται μὲ δύο βραχείας, τῶν ὅποιαν ἡ πρώτη προεφέρετο μετὰ ὁξείας, ἡ δὲ δευτέρα μετὰ βαρείας, ὡς σῶμα (=σόδιμα).

§ 83. Ἡ περισπωμένη σήμερον δὲν προφέρεται ὡς μικτὸς τόνος ἀλλ᾽ ἀπλῶς ὡς ὁξεῖα.

(¹) «Πᾶσα ὁξεῖα ἐπὶ τέλους λέξεως οὖσα, εἰ μὴ ἐπιφέροιτο μετ' αὐτὴν στιγμήν, πάντας ἐν τῷ συμφράσει κοιμίζεται εἰς βαρεῖαν» (Ηρωδίαν. σ. 10, 3).

(²) Χοιροβοσκ. σ. 18, 11.

§ 84. ΣΗΜ. Περισσώ = περικλῶ, συγκάμπτω εἰς τρόπον τόξου ή ἡ βάσιδος. Περισπωμένη = περικεκλασμένη καὶ συγκαμπτομένη εἰς σχῆμα τόξου διὰ τὸν ἀναβίβασμὸν καὶ καταβίβασμὸν τῆς φωνῆς (Βεκκ. Ἀνέῳ. σ. 704, 10. 756, 15).

§ 85. Οἱ τόνοι τίθενται ἐπὶ τῶν φωνηέντων ή ἐπὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ φωνήέντος τῆς διφθόγγου.

2) Λέξεις ἔντονοι.

§ 86. Λέξεις μετὰ τόνου λέγονται ἔντονοι.

§ 87. Ἡ δέεια τίθεται ἐπὶ τῆς ληγούστης, παραληγούστης καὶ προπαραληγούστης.

§ 88. Λέξεις μετὰ δέειας ἐπὶ τῆς ληγούστης λέγεται δέειτον. Λέξεις μετὰ δέειας ἐπὶ τῆς παραληγούστης λέγεται παροέειτον. Λέξεις μετὰ δέειας ἐπὶ τῆς προπαραληγούστης λέγεται προπαροέειτον.

§ 89. Λέξεις ἄτονος ἐν τῇ ληγούσῃ λέγεται βαρύτονος (§. 79), ὡς ἀνθρωπος, λόγος, σῶμα.

§ 90. Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐπὶ μακρᾶς ληγούστης καὶ παραληγούστης μόνον.

§ 91. Λέξεις μετὰ περισπωμένης ἐπὶ τῆς ληγούστης λέγεται περισπωμένη, καλῶ. Λέξεις μετὰ περισπωμένης ἐπὶ τῆς παραληγούστης λέγεται προπερισπωμένη, σῶμα.

ΣΗΜ. 1. Ἡ δέεια δὲν τίθεται ἐπὶ τῆς τετάρτης συλλαβῆς ἀπὸ τοῦ τέλους διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς νὰ προφέρῃ τέσσαρας κατὰ σειρὰν συλλαβὰς ὥφ' ἔνα τόνον συνεχῆ.

ΣΗΜ. 2. Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐπὶ τῆς προπαραληγούστης, διότι τότε ἐπρεπε νὰ ὑπάρξῃ δέεια ἐπὶ τῆς τετάρτης συλλαβῆς ἀπὸ τοῦ τέλους, ἵτις μετὰ τῆς βαρείας τῆς προπαραληγούστης θὰ παρῆγε περισπωμένην.

3) Γενικοὶ κανόνες περὶ τόνων.

§ 92. Λέξεις βαρύτονος μετὰ μακρᾶς ληγούστης παροέύνεται, ὡς ἀνθρωπος, ἀνθρώπον. Ἐξαιροῦνται τὰ Ἀττικὰ Μεγέλεως, εὐγεως, ίλεως κ.τ.λ. πόλεως, πήγεως κ.τ.λ.

§ 93. Λέξεις μακροπαράληκτος μετὰ βραχείας ληγούστης προπερισπάται, ὡς ποιεῖτε, σῶμα. Ἐξαιροῦνται καὶ λέξεις εἴθε, ταιχοι, καὶ καὶ σύνθετοι ἐκ δύο λέξεων εἴτε, οὔτε, ὥσπερ, ὥστε, ἡτις, τήρθε, μήτε.

§ 94. Λέξεις μακροπαράληκτος μετὰ μακρᾶς ληγούστης παροέύνεται τὴν ρήσου, τῷ ρήσων.

§ 95. Πᾶσα βραχεῖα συλλαβὴ τονιζομένη δέειται, λόγος, καλῶς, λέξις.

§ 96. Λέξεις αὐξάνουσα ἐν τῇ ἀρχῇ ἐπὶ μὲν τῶν φημάτων πάντοτε ἀναβιβάζει τὸν τόνον, ὅταν ἡ λήγουσα συγχωρῇ, ἐπὶ δὲ τῶν οὐσιαστι-

καὶ ἐπιθέτωρ συνήθως, ὡς λέγω ἔλεγον, δῷρα ἀδωρα, στρατηγὸς συστράτηγος, ποὺς δίπους, παῖς εὔπαις, χθὼν αὐτόχθων, ἀλλ' ἄγωγὸς παιδαγωγός, ἀντίος ἐναντίος, κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Οἱ εἰδικοὶ κανόνες περὶ τόνων ἐκτίθενται ἐν τοῖς ἀρμοδίοις μέρεσι τοῦ Τυπικοῦ καὶ Ἐτυμολογικοῦ.

4) Λέξεις ἄτοροι.

§ 97. Λέξεις ἀνευ τόνου λέγονται ἄτοροι.

§ 98. Λέξεις ἄτοροι εἰναι α') 4 τύποι τοῦ ἄρθρου ὁ, οἱ, ἡ, αἱ. β') 3 προθέσεις, ἐρ, εἰς (καὶ ἐρ), ἐκ καὶ ἐξ (πρὸ φωνήντος). γ') τὰ ἐπιφρήματα ὡς καὶ οὐ (οὐκ, οὐχ). δ') ὁ σύνδεσμος εἰ.

§ 99. Τὸ οὐ γίνεται ἔντονον ἐν τέλει προτάσεως πᾶς γὰρ οὐ; Προσεῖπε σὲ μὲν οὐ, Ἐρμογένη δὲ (Πλάτ. Κρατύλ. σ. 429, ε').

§ 100. Τὸ ὡς γίνεται ἔντονον, ὅταν λαμβάνηται ἀντὶ τοῦ οὐτωρ. Τοῦτο δὲ γίνεται συνήθως εἰς τὰς φράσεις, ὡς οὐν, οὐδ' ὡς, μηδ' ὡς, καὶ ὡς.

5) Λέξεις ἐγκλιτικαὶ.

§ 101. Λέξεις ἀποβάλλουσαι ἐν τῇ συνεχείᾳ τοῦ λόγου τὸν τόνον αὐτῶν ἢ ἀναβιβάζουσαι αὐτὸν εἰς τὴν λάγουσαν τῆς προηγουμένης λέγονται ἐγκλιτικαὶ, ὡς ὁ Θεός ἐστι ποιητὴς οὐρανοῦ τε καὶ γῆς ἥλθετο ἀρθρωπός τις.

ΣΗΜ. Ἔγκλιτικαὶ λέγονται ἀπὸ τῶν ἐγκλινόντων εἰς τὰ ὄπιστα τὰ σώματα αὐτῶν ἀνθρώπων. Ἔγκλιτικαὶ = πλαγιάζω τι εἰς τι.

§ 102. Εγκλιτικαὶ λέξεις εἶναι καὶ ἀκόλουθοι.

1) Αἱ ἀντωνυμίαι (προσωπικαὶ ὄνοματά όμεναι) μοῦ, μοἱ, μέ, σοῦ, σοὶ, σέ, οὐ, οὐλ, ἐ.

2) Ἡ ἀδριστος ἀντωνυμία τὶς καθ' ὅλους αὐτῆς τοὺς τόπους πλὴν τοῦ ἄττα.

3) Τὰ φήματα εἰμὶ καὶ φημὶ εἰς τοὺς ἐξῆς τύπους, εἰμὶ, ἐστι, ἐστὸν, ἐσμέν, ἐστέ, εἰστι, φημὶ, φησὶ, φατόρ, φαμέν, φατέ, φαστ(r). (4).

4) Τὰ ἀσριστα ἐπιφρήματα, πού, ποι, πή, πώς, πά, ποθέρ, ποτέ.

5) Αἱ λέξεις γέ, τοὶ, τέ, καὶ αἱ ἀγώριστοι πὲρ καὶ δέ.

§ 103. Ἡ ἐγκλισις τοῦ τόνου γίνεται κατὰ τοὺς ἀκολούθους κανόνας.

1) Μετὰ λέξιν δέκτονορ καὶ ἐγκλιτικαὶ ἀποβάλλουσι τὸν τόνον αὐτῶν καὶ τρέπουσι τὴν βαρεῖαν τῆς προηγουμένης εἰς ὄξειαν· καλός ἐστιν ὁ πατήρ μου.

2) Μετὰ λέξιν περισπωμένην καὶ ἐγκλιτικαὶ ἀποβάλλουσιν ἀπλῶς τὸν τόνον· φῶς ἐστι μέγα καὶ οὐ φῶς τι μικρόν.

(1) Εἰς ὅλους τοὺς δισυλλάβους τύπους τῆς ὄριστικῆς τοῦ ἐνεστῶτος.

3) Μετὰ λέξιν παροξύτορος ἡ μὲν μονοσθίλαβος ἐγκλιτικὴ ἀποθέλλει τὸν τόνον, ἡ δὲ δισύλλαβος φυλάττει αὐτόν· φίλος τις ἡ φίλοι τινὲς ἥλθο.

4) Μετὰ λέξιν προπαροξύτορος, προπερισπωμέρηρ, ἄτορος καὶ ἐγκλιτικὴρ σὶ ἐγκλιτικαὶ ἀναβίβάζουσι τὸν τόνον των. "Αρθρωπός τις ἐστιν ὁ τὸ σῶμά μου τραγματίσας. Εἴ τις τινα ἀδικεῖ, κοιλαζέσθω.

ΣΗΜ. 1. Μετὰ λέξεις προπερισπωμένας καὶ εἰς ἑ καὶ ψ ληγούσας μόνον αἱ δισύλλαβοι ἐγκλιτικαὶ φυλάττουσι τὸν τόνον αὐτῶν. κῆρυξ τις ἀγγέλλει. Ο κῆρυξ ἐστὶν ἀγαθός. Ἡ λαῖλαψ ἐστὶ μεγάλη.

ΣΗΜ. 2. Ἐκ τῶν ἐγκλιτικῶν παρατιθεμένων εἰς ἄλλας γίνονται παράθετοι λέξεις. Αἱ παρατιθέμεναι ἐγκλιτικαὶ εἶναι γέ, τοι, τέ, τίς, πὲρ καὶ δέ εἴτε, οὔτε, μήτε, ἥτοι, δέγε, δέτις, ὠςπερ, τοιόδε.

ΣΗΜ. 3. Αἱ παράθετοι λέξεις τονίζονται ὡς δύο λέξεις γωρισταί, δὲν δέχονται δὲ καὶ τὸν τόνον τῆς ἀκολούθου ἐγκλιτικῆς οὔτε, μήτε, οὔτε, τήνδε. δέτις ἐστὶν ἀγαθός, ἀγαπᾶται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· εἴτε τις ἐστιν ἀγαθός εἴτε μή, τὴν ἀρετὴν διφείλει ἀγαπᾶν.

ΣΗΜ. Παράθετος = λέξις τιθεμένη πλησίον ἄλλης.

§ 104. Αἱ ἐγκλιτικαὶ λέξεις πολλάκις εἶναι ἔντονοι. Αἱ δὲ ἐγκλιτικαὶ ἔντονοι λέξεις λέγονται ὄρθοτοροι⁽¹⁾.

§ 105. Αἱ ἐγκλιτικαὶ εἶναι ὄρθοτονοι εἰς τὰς ἔξης περιστάσεις.

1) Αἱ ἐγκλιτικαὶ σοῦ, σοί, σέ γίνονται ὄρθοτονοι, ὅταν τίθενται μετ' ἐμφάσεως ἢ ἀντιθέσεως ἢ μετὰ προθέσεων. Ἔγὼ καὶ σὲ καὶ ἐμκυτὸν τῶν καλλίστων ἡξιώσα. Σοὶ λέγω καὶ σὺ ἐκείνῳ. Παρὰ σοῦ ταῦτα ἐμπλήσθων.

ΣΗΜ. Λέγεται ὅμως καὶ πρός με, πρός σε, καὶ ὅταν ἡ πρόθεσις ἀνήκῃ εἰς τὸ φῦμα, ὡς κατά σε χώσομεν τοῖς λίθοις ('Αριστοφ. 'Αχ. 295), σύν μοι γενέσθαι = καταχώσομέν σε, συγγενέσθαι μοι.

2) Ἡ ἀρότστος τις ὄρθοτονεῖται, ὅταν εἶναι ἐν ἀργῇ ἢ μετὰ στίξιν ἢ λέγηται μετ' ἀντιθέσεως, ὡς τινὲς μὲρος ἔκλιτον, τινὲς δὲ ἐγέλων.

3) Τὸ εἰμὶ ὄρθοτονεῖται, ὅταν εἶναι ἐν ἀργῇ ἢ μετ' ὑποστιγμῇ ἢ μετ' ἀποθολὴν φωνήνετος (μετ' ἔκθιψιν)· εἰσὶ Θεοί, ἔλεγον οἱ ἀργαῖοι. Πολλοὶ δ' εἰσὶν οἱ κακοί. Σοφὸς ταῦτ' ἐστι. Τὸ δὲ ἐστὶν ἴδικ ὅταν σημαίνῃ ὑπάρχει ἢ εἴραι δυνατός, ἀναβίβάζει τὸν τόνον· ἔστι Θεός, οὐκ ἔστι μαθεῖν.

ΣΗΜ. Ο ἀναβασμὸς τοῦ τόνου ὀνομάζεται ἀναστροφή. Ἀναστρέψω = στρέψω τὰ κάτω ἄνω· ἀναστροφή = ἡ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω στροφή.

4) Τὸ φημὶ ὄρθοτονεῖται ἐν ἀργῇ ὑπάρχον ἢ μετὰ στίξιν. Φημὶ καλὸν εἶναι τὸν ἀνθρώπον.

5) Τὸ ποτὲ ὄρθοτονεῖται ἐπὶ ἀντιθέσεων, ποτὲ μὲρος γελᾶ, ποτὲ δὲ κλαχίει.

(1) •Ορθοτορεῖσθαι φαμεν, δτε τὸν ἀνάλογον κατὰ φύσιν τόνον φυλάττει• (Χοιρόσοσ. σ. 19, 20).

6) Πάσκαι κι ἐγκλιτικαὶ γινόμεναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ὄμιλίας ἡμῶν ὁρθοτονοῦνται, ως τὸ πέρι ἐπίρρημά ἔστιν, κτλ.

ΕΚΘΛΙΨΙΣ

§ 106. Η ἀποθολὴ τοῦ τελικοῦ βραχέος φωνήντος λέξεως προηγουμένης πρὸ τοῦ ἀρκτικοῦ τῆς ἐπομένης ὄνομάζεται ἐκθλίψις, ως ταῦτ' εἰσὶν ἀγαθά.

§ 107. Τὰ ἐκθλιβόμενα βραχέα φωνήντα εἶναι α, ε, ο καὶ ο.

§ 108. Σημεῖον τῆς ἐκθλίψιος εἶναι ἡ ἀπόστροφος (όμοία πρὸς τὴν ψιλήν).

ΣΗΜ. Ἐκθλιθω = θλιθων (πιέζων) ἐκβάλλω τι. Ἐκθλιψις = ἡ διὰ θλίψεως ἐκθολὴ γράμματος τυνος. Απόστροφος δὲ ὥνομάσθη ἡ ἐκ τῆς θέσεως ὡς οὖσα ἐστραμμένη εἰς τὰ ἔσω ἢ δι τίθεται εἰς τὰς λέξεις τὰς ἀποστρεφομένας τὴν ἀλλεπαλλήλιαν τῶν φωνήντων.

§ 109. Ενίστε ἐκθλιθεται καὶ ἡ βραχεῖα διφθογγος αι, ως ἔπειτας (= ἔπειται), φαίνετ' ἀρ' ήμιν⁽¹⁾. Σπανίως δὲ ἡ οι καὶ μόνον παρὰ ποιηταῖς.

§ 110. Καὶ ἐν συνθέσει γίνεται ἐκθλιψις ἀλλ' ἔνειν ἀποστρόφου, ως μετέγω (= μεταέχω).

§ 111. Εν συνθέσει ἐκθλιθονται τὰ τελικὰ βραχέα φωνήντα τῶν δισυλλάβων προθέσεων, πλὴν τῆς περὶ πάντοτε, τῆς ἀμφὶ ἐνίστε καὶ τῆς ἐπὶ εἰς τὰ ἐπιορκος, ἐπιεικῆς καὶ ἐπιέσασθαι (Ξενοφ. Παιδ. Σ', δ' 6).

§ 112. Μετὰ τὴν ἐκθλιψιν τὸ ψιλὸν σύμφωνον πρὸ τῆς δασείας τρέπεται εἰς τὸ ὅμόφωνον δασύ, ως (μετὰ ήμιν) μεθ' ήμιν.

ΣΗΜ. 1. Εξαιροῦνται λανικαὶ τίνες συνθέσεις, Κράτιππος, Λεύκιππος, ιππαρμοστής, ἀπηλιώτης (καὶ ἀφηλιώτης).

ΣΗΜ. 2. Εἴναι πρὸ τῆς δασείας ὑπάρχωσι δύο ἑτερόφωνα ψιλὰ σύμφωνα, τρέπονται ἀμφότερα εἰς τὰ ὅμόφωνα δασέα (νύκτα δλην) νύχθος δλην. Εἴναι δὲ ὑπάρχωσι πρὸ τῆς δασείας δύο ὅμόφωνα ψιλὰ σύμφωνα, τρέπεται μόνον τὸ τελευταῖον εἰς τὸ ὅμόφωνον δασύ. ως [σακκ-υφάντης] σακχυφάντης (Δημοσθ. 48, 42, 43).

ΣΗΜ. 3. Ενίστε καὶ γραμμάτων παρεμπιπτόντων ἐν συνθέσει πρὸ τῆς δασείας τρέπεται τὸ ψιλὸν εἰς δασύ, ως [τέτριππος] τέθριππος. Πρόδλ. καὶ φρούρος [= πρόδράω], φροῦρος [πρό-οδός]⁽²⁾.

§ 113. Λι προθέσεις, οἱ σύρδεσμοι, τὸ ἐπίρρημα ποτὲ καὶ ἡ ἀριστος ἀντωνυμία τινὰ μετὰ τὴν ἐκθλιψιν ἀποβάλλουσι τὸν τόνον αὐτῶν, κι δὲ ἄλλαι λέξεις ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν παραλήγουσαν, ως ἀλλ' ἐγὼ πόλλ' ἀγάθ' ἔχω. Μεθ' ὑμῶν αὐτ' ἐποίησα (= αὐτά). Ἑπτ' ἐτῶν (= ἑπτά). ὅστις ποτ' ἀρ' ἦ· ἔσχος τιν' ἀγαθὰ (= τινά).

⁽¹⁾ «Ψεύδεθ' ο ποιητής» (Πλάτ. Λῦσ. 212, ε').

⁽²⁾ Καὶ φρούριον (πρὸ καὶ οἵμος, ὅπερ καὶ οἵμος), πρόδλ. καὶ ὑφανμός, καθαυμίζω (άμμος), ἀφελπίζω (ἐπιγρ. ἐλπίζω) καὶ τὰ δημάδη ἐφέτος (ἔτος), μεθαύριον (αὔριον).

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ

§ 114. Η ἀποθολὴ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήνετος λέξεως ἀκολουθούσης μετὰ συλλαβήν μακρὸν λέγεται ἀφαιρεσίς, ώς ἡ 'κεῖνος (=ἡ ἐκεῖνος). Ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη;

ἢ μὴ 'πιδίδοναι 'μαυτὸν ὄφελόν ποτε ('Αριστοφ. Θεοφ. 217).
ἀρ' ἔστι που 'νταῦθ' ἡ Χάρης δὲ Φλυεὺς ('Αριστοφ. Σφῆκ. 234).

ΣΥΝΑΙΡΕΣΙΣ

§ 115. Η συγχώνευσις δύο φωνήνετων ἡ φωνήνετος καὶ διφθόγγου ἐν μιᾷ λέξει εἰς μακρὸν φωνῆν $\ddot{\eta}$ εἰς διφθοργῶν λέγεται συναίρεσις· ώς [ἀπλόος] ἀπλοῦς, ['Αθηνά] Ἀθηνᾶ, [ἀπλόοι] ἀπλοῖ.

ΣΗΜ. Συναίρετο = ὄμαδον λαμβάνω, συνάγω. Συναίρεσις = ἡ σύλληψις καὶ συναγωγὴ τῶν κεχωρισμένων φωνήνετων εἰς ἐν φωνήνετος διφθοργῶν.

§ 116. Συλλαβὴ ἡ λέξις συναίρεσιν πάσχουσα λέγεται συνηρημένη.

§ 117. Η συνηρημένη συλλαβὴ εἶναι πάντοτε μακρά, ώς ['Αθηνά] Ἀθηνᾶ, πλὴν τοῦ [εὔνοοι] εὔνοι κ.τ.λ. καὶ τοῦ κρέα [κρέα-α].

§ 118. Η συνηρημένη λήγουσα περισπάται, ἐὰν ἡ λέξις πρὸ τῆς συναίρεσεως ἥτο βαρύτονος, ώς ['Αθηνά] Ἀθηνᾶ, ['Ερμέας] Ἔρμης, κ.τ.λ. ἀλλὰ δῆλος [=δαίς], προίξ [=προίξ], ἐστῶς [=ἐσταώς], φῶς [=φωίς], κλήγ [=κλητίς].

ΣΗΜ. Εξαιροῦνται τά, τὴν Αητώ [=Αητόα], τὴν ἡχώ [=ἡχόα], τὴν Κλειώ [=Κλειόα], κτλ. 2) τά, τώ νώ [=νώα], τώ ὁστώ [=ὁστέω], κτλ.

§ 119. Συναίροονται δὲ τὰ φωνήνετα ώς ἔξης.

1) Τὸ μετὰ μὲν βραχέων φωνήνετων ἀποτελεῖ διφθοργῶν εἰς λήγουσαν, μετὰ δὲ μακρῶν ὑπογράφεται [τείχε-ι] τείχει, [αἰδό-ι] αἰδοῖ, [κλη-τίς] κλήγ, [ῆρω-ι] ἥρω.

2) Τὰ ἄλλα καὶ ἂν συναίροονται εἰς ἄ καὶ ἵ, τὸ δὲ εε εἰς ει καὶ τὸ οο εἰς ον, ώς [κέρα-α] κέρα, [Χι-ιος] Χιος, [ποιε-ε] ποιει, [πλό-οις] πλοῦς.

3) Βραχέα φωνήνετα πρὸ μακρῶν ἀφανίζονται [μνά-ας] μνᾶς, [πλό-οις] πλοῦς, [ποιε-εις] ποιεῖς, [μνά-αι] μναῖ, [πλό-οι] πλοῖ.

4) Τὰ δὲ ἔξης συναίροονται οὐτως.

αο	[τιμά-ομεν]	τιμῶμεν.	
οα	[αἰδό-α]	αἰδῶ.	
ηο	[νή-οδύνη]	νώδυνος.	
οη	εἰς ω	[δηλό-ητε]	δηλωτε.
αω		[τιμά-ω]	τιμῶ,
εω		[ποιε-ω]	ποιῶ.
ηω		[πρη-ών]	πρών.
ωα		[ῆρω-α]	ἥρω.

οε		[δήλο-ε]	δήλου.
εο	εἰς ου	[γένε-ος]	γένους.
εου		[χρυσέ-ου]	χρυσοῦ.
αου	εἰς ω	[τιμά-ου]	τιμῶ.
ηου		[μῆ-οῦν]	μῶν
αοι	εἰς ω	[τιμά-οιμι]	τιμῷμι.
εω		[օστέ-ω]	օστῷ.
εοι		[χρύσε-οι]	χρυσοῖ.
οει	εἰς οι	[δηλό-ει]	δηλοῖ.
οη		[δηλό-η]	δηλοῖ.
αε	εἰς ἀ	[τίμα-ε]	τίμα.
αη		[τιμά-ητε]	τιμᾶτε
αει	εἰς ξ	[τιμά-εις]	τιμᾶς.
αη		[τιμά-ης]	τιμᾶς.
εα	εἰς η	[τείχε-α]	τείχη.

ΚΡΑΣΙΣ

§ 120. Η συγχώνευσις φωνήντος ή διφθόγγου λέξεως προηγουμένης μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήντος ή διφθόγγου λέξεως ἀκολουθούσης εἰς μακρὸν φωνῆν ή διφθόγγον λέγεται κρᾶσις, ως τὰ γαθά (==τὰ ἀγαθά).

§ 121. Σημεῖον τῆς κρᾶσεως εἶναι ή κορωνίς⁽¹⁾. Διὰ δὲ τῆς κρᾶσεως αἱ δύο λέξεις γίνονται μίκη.

§ 122. Η κορωνίς τίθεται ἐπὶ τοῦ φωνήντος τοῦ προεργομένου ἐκ τῆς κρᾶσεως ή ἐπὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ φωνήντος τῆς διφθόγγου.

§ 123. Τὰ ἐκ τῆς κρᾶσεως προεργόμενα φωνήντα εἶνε μακρά, ως τὰ ἄλλα (==τὰ ἄλλα), τἄργα (==τὰ ἔργα).

ΣΗΜ. Κρᾶσις=μῖκης. Κορωνίς=πᾶν κυρτὸν καὶ καμπύλον.

§ 124. Εν τῇ κράσει τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου φυλάττεται, παρατίπεται δὲ τότε ή κορωνίς, ως ἀρήρ (==ο ἀνήρ), ἄνθρωπος (==ο ἄνθρωπος).

§ 125. Τὰ φωνήντα τοῦ ἄρθρου πρὸ τοῦ ἐπομένου αἱ ποθάληνται, ως τάνθρος (==τοῦ ἀνδρός), τάνθρωποφ (==τῷ ἀνθρώπῳ).

§ 126. Εν τῇ κράσει τὰ ψιλὰ ἄρφωνα πρὸ τῆς δασείας τρέπονται εἰς τὰ ὁμόφωνα δασέα, ως θοιμάτιορ (==τὸ ιμάτιον, καὶ φωνήντος παρεμπίπτοντος § 112, σημ. 3).

(1) Η κορωνίς δὲν τίθεται εἰς δσα δὲν δύνανται νὰ διαλυθῶσιν, ως προσύργου (==πρὸ ἔργου), ἀλλὰ προυργιαίτερον, — τατα, ταύτδ (==τὸ αὐτό), ἀλλὰ ταυτίζω, καλὸς καγαθός, ἀλλὰ καλοκαγαθία.

ΣΗΜ. Ἡ ἀντωνυμία ἔτερος διωρικῶς λέγεται ὄτερος καὶ κατὰ κράσιν (ό ὄτερος) ἄτερος, (τοῦ ἄτερού) θάτερου κτλ. (1).

§ 127. Ἐν τῇ κράσει ὑπογράφεται τὸ οὐ μόνον, ὅταν ὑπάρχῃ οὐ ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ, ως (καὶ εἰτα) κάτα, (καὶ ἔπειτα) κάπειτα, (καὶ ἐγώ) κάγω.

§ 128. Κράσις συμβαίνει εἰς τὰς ἔξης λέξεις.

1) Εἰς τὰ ἄρθρα καὶ τὸ ὁ, ως ὄντος πετε (= ὁ ἄνθρωπος), ὄριστε (= ὁ ἄριστος), οὐμὸς (= οὐ έμός), τοῦτομα (= τὸ ονομα), τάρ (= τὰ οὐ), τάκ (= τὰ έγώ).

2) Εἰς τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν οὖς, ως οὐγὼ (= οὐ έγώ), ἄτρ (= οὐ άν).

3) Εἰς τὸν σύνδεσμον καὶ, ως κάρ (= καὶ αὐ), κάρ (= καὶ οὐ), κάκ (= καὶ έκ).

4) Εἰς τὴν πρόθεσιν πρό, ως προῦργον (= πρὸ ἔργου).

5) Εἰς τὸ ἔγώ μετὰ τοῦ οἴμαι καὶ οἴδα, ως ἔγδημαι, ἔγδᾶ.

6) Εἰς τὸ μέρτοι μετὰ τοῦ ἄτρ, ως μέρτάρ (= μέντοι ἄν).

7) Εἰς τὸ τοῦ μετὰ τοῦ ἄτρ, τάρ (Πλάτ. Γοργ. σ. 452, 6').

ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

§ 129. Ἡ ὁ λόγος ἀποτελεῖται ἐκ πολυειδῶν κατὰ τὴν σημασίαν λέξεων.

§ 130. Τὰ εἰδή τῶν λέξεων, εἴς ὃν ἀποτελεῖται λόγος, λέγονται μέρη τοῦ λόγου.

§ 131. Τὰ μέρη τοῦ λόγου εἶναι οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ἀρθρον, ἀρτωνυμία, ῥῆμα, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος καὶ ἐπιφράγμα.

§ 132. Ἐκ τῶν μερῶν τοῦ λόγου τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἐπίθετον, τὸ ἀρθρον, ἡ ἀρτωνυμία καὶ τὸ ῥῆμα λέγονται κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου. Ἡ δὲ πρόθεσις, τὸ ἐπίρρημα, οὐ σύνδεσμος καὶ τὸ ἐπιφράγμα λέγονται ἄκλιτα.

§ 133. Τὰ κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου εἶναι μεταβλητὰ κατὰ τὸ τέλος ἡ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, τὰ δὲ ἄκλιτα ἀμεταβλητα.

ΣΗΜ. Κλιτον=κινῶ, κλιτὸς=κινητός, ἄκλιτος=ἀκινητός (Βεκκ. Ανέκδ. σ. 932, 4).

§ 134. Λέξις σημαίνουσα πρόσωπον ἡ πράγμα οὐνομάζεται οὐσιαστικόν (§ 13).

§ 135. Λέξις σημαίνουσα τὴν ποιότητα ἡ ιδιότητα προσώπου ἡ πράγματος οὐνομάζεται ἐπίθετον (§ 15).

(1) "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 7.

§ 136. Λέξις μονοσύλλαβος τιθεμένη πρὸ τῶν ὄνομάτων τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων, ἵνα ὅρισῃ κύτα, ὄνομάζεται ἄρθρος (§ 69, 6'. σημ.).

ΣΗΜ. "Αρθρον—συναρμογὴ καὶ σύνδεσις δύο τινῶν πρὸς ἄλληλα (¹).

§ 137. Λέξις τιθεμένη ἀντὶ τῶν ὄνομάτων τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων λέγεται ἀτωνυμία (§ 37, σημ.).

§ 138. Λέξις σημαίνουσα, τι κάμνει τὸ ὑποκείμενον καὶ πότε κάμνει ἢ τὶ ὑποφέρει ἢ εἰς τίνα κατάστασιν εὑρίσκεται, λέγεται ρῆμα (§ 16).

§ 139. Λέξις προτιθεμένη τῶν ὄνομάτων καὶ δεικνύουσα μετ' αὐτῶν διαφόρους σχέσεις, στάσιν ἐν τόπῳ, κίνησιν, αἰτίᾳ, χρόνον, σκοπόν κτλ. λέγεται πρόθεσις.

§ 140. Λέξις διορίζουσα τὸ ρῆμα κατὰ τόπον, χρόνον τρόπον καὶ ποσὸν λέγεται ἐπίρρημα.

ΣΗΜ. Τὰ ἐπιρρήματα διορίζουσι καὶ ἐπίθετα καὶ ἄλλα ἐπιρρήματα. Ιδίως δύος διορίζουσι τα ρήματα, διὰ τὸ ὄποιον καὶ ἐπιρρήματα λέγονται δις ἐπὶ ρημάτων λεγόμενα (²).

§ 141. Λέξις συνδέουσα πρότασιν μετ' ἄλλης προτάσεως λέγεται σύνδεσμος.

§ 142. Ἐναρθρος φωνή, παριστάνουσα ψυχικὸν πάθημα, λέγεται ἐπιφρόνημα.

ΣΗΜ. Ἐπιφωνήμα = φωνεῖν ἐπὶ τινὶ. Οἱ παλαιοὶ γραμματικοὶ ἐκάλουν τὰ ἐπιφωνήματα ἐπιρρήματα καὶ ἐπιφθέγματα ('Αθην. ΙΕ', § 52, Βεκκ. 'Ανέκδ. σ. 100) (³).

Α'. ΑΚΛΙΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (⁴)

§ 143. Τὰ ἀκλιτα μέρη τοῦ λόγου εἰναι 4, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος καὶ ἐπιφρόνημα.

¹) "Ἡ ὄνομασία ἄρθρος κατανοεῖται καλῶς, ὅταν καὶ τὸ ὁ, ἡ, ὁδ καὶ τὴν ἀναφορὴν ἀντωνυμίαν ὃς, ἥ, ὃ, καλέσωμεν ἄρθρον, ὡς ἐποίουν οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καλοῦντες τὸ μὲν ὁ, ἡ, τό, προτακτικὸν, τὸ δὲ ὅς, ἥ, ὃ ὑποτακτικόν. Ἀμφότερα δὲ συναρθροῦσι καὶ συναρμόδουσι δύο λόγους, ὡς πάρεστιν ὃ διδάσκαλος, δις τοὺς μαθητὰς διδιδάξει. 'Ορα 'Αθην. ΙΑ', § 84. Βεκκέρ. 'Ανέκδ. 640. 898—900 "Ανευ δὲ τῆς δις ἡ λέξις ἄρθρον σημαίνει μόνον λέπιν συνδεομένην μετ' ὄνομάτων, ἐνυπολανθάνει δὲ εἰς τὸ ἄρθρον ἡ ἀναφορικὴ δις, ὡς ὃ ἀνθρωπος=ὅ ἀνθρωπος δις; γνωστός ἐστι. «Ἡ τῶν ἄρθρων σημασία... ἐπαγγέλλεται ἀναφοράν, ὃ ἐστι ἀναπολούμενον πρόσωπον» ('Απολλών. Περὶ Συντάξ.). 'Ορα 'Ασωπ. Εἰςαγ. Συν. 134, § 41—45. Η. Β', 184, § 169.

²) «Ἐπίρρημα κατὰ ρήματος λεγόμενον ἢ ἐπιλεγόμενον ρήμασιν (Διονύσ. Θρᾶξ παρὰ Βεκκ. 'Ανέκδ. σ. 641). Ἐπίκειται ἀεὶ τῷ ρήματι ἀνεύ τῷρι τῷρων οὐ συγκαταχλείει διάνοιαν » (αὐτόθ. σ. 933, 20).

³) « Αἱ ἀναφωνήσεις αὗται ψυχῆς πασχούσης εἰσὶν » (Βεκκ. 'Ανέκδοτ. σ. 933, 30). 'Ορα 'Ασωπ. Περίοδ. Α'. σ. 118, § 17—18.

⁴) Προτάσσονται τὰ ἀκλιτα μέρη τῶν κλιτῶν διὰ τὸ ἀναγκαῖον αὐτῶν καὶ τὴν συχνήν των χρῆσιν.

1) Προθέσεις.

§ 144. Αἱ προθέσεις τίθενται καὶ ἐν συντάξει (ἐπὶ γῆς) καὶ ἐν συνθέσει (ἐπίγειος), τινὲς δὲ μόνον ἐν συντάξει (ἄνευ ἐλπίδος).

§ 145. Προθέσεις τίθεμεναι μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐν συντάξει καὶ ἐν συνθέσει λέγονται κύριαι.

§ 146. Ηροθέσεις τίθεμεναι μόνον ἐν συντάξει λέγονται καταχρηστικαῖ.

§ 147. Αἱ κύριαι προθέσεις εἰναι 18, ἐρ, εἰς (καὶ ἐς), ἐκ (καὶ ἐξ πρὸ φωνήντος), ἔντι καὶ σὺν, πρὸς, πρό, ἀνά, διά, κατά, μετά, παρά, ἀρτί, ἐπί, περί, ἀπό, ὑπό, ὑπέρ.

§ 148. Αἱ προθέσεις ἐρ, εἰς (καὶ ἐς), ἐξ καὶ ἐκ, εἰναι ἄτονοι.

§ 149. Τῶν κυρίων προθέσεων ἀναστροφὴν τόνου (§ 105, 3, σημ.) πάσχουσιν αἱ περί, ἐπὶ καὶ ὑπέρ, ὅταν δὲν προτίθωνται τῶν ὄνομάτων, ἀλλ᾽ ἐπωνται εἰς αὐτά τίτωρ πέρι λέγομεν· ταύτης ἐπι (Δημοσθ. 19, 249), οὐραροῦ ὑπερ (Πλάτ. Θεατ. σ. 173, ε'). 2) ἡ παρά, ὅταν σημαίνῃ πάρεστιν ἢ πάρειστιν οὐ φύσιος πάρα (Πλάτ. Χαρμ. σ. 165, α')., καὶ ἡ ἐρ, ἥτις ποιητικῶς λέγεται ἐρι, ὅταν = ἐρεστιν ἢ ἐρειστιν οὐκ ἐρι τοῦς (πολλάκις).

§ 150. Ἡ ἐρ καὶ σὺν ἡ ἔντι ἐν συνθέσει τρέπουσι τὸ ν ὡς ἀκολούθως.

1) Πρὸ μὲν τῶν χειλεοφώνων εἰς μ. ἔμπειρος, ἔμβαλλω, ἔμφρωτ, σύμπλον, συμβαδίζω, συμφρορά.

2) Πρὸ τῶν λαρυγγοφώνων εἰς γ. ἔγγειος, ἔγκριτος, ἔγχεω, συγγεής, συγκρίτω, συγχέω.

3) Πρὸ τῶν θυρών ἀφομοιοῦται πλὴν τοῦ ν τῆς ἐν πρὸ τοῦ ρ μὴ τρεπομένου⁽⁴⁾: ἔλλειπο, ἔμμέρω, ἔρρυθμος, ἔρραπτω, συλλέγω, συμμέρω, συρρέω.

4) Τὸ ν τῆς σὺν iδίᾳ πρὸ τοῦ σ ἀπλοῦ ἀφομοιοῦται, πρὸ δὲ τοῦ σ μετ' ἄλλου συμφώνου καὶ πρὸ τοῦ ζ ἀποβάλλεται: σύσσιτος, συστέλλω, συζῶ.

§ 151. Αἱ καταχρηστικαὶ προθέσεις εἰναι 12, ἀτεν, ἄμα, ἔτεκα καὶ ἔτεκεν, ἄχρι, μέχρι, πλὴν, χωρίς, χάριτ, ἔως, ως, ρή, μά.

§ 152. Ἡ ἀτεν καὶ ἔτεκα τίθενται καὶ κατόπιν τοῦ ὄνοματος τούτων ἔτεκα, ως ἀτεν.

§ 153. Τῶν καταχρηστικῶν προθέσεων μόνον ἡ π.λήρ τίθεται ἐν συνθέσει εἰς τὸ π.λημμεθής (καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ), εἰς τὸ ὄποιον καὶ τὸ τελικὸν νἀφομοιοῦται.

(4) Ἐνιστε δὲ καὶ ἀφομοιοῦται, ἔρρεπτω, ἔρρινος, ἔρρυθμος. Τοῦτο δὲ γίνεται μόνον παρὰ μεταγενεστέροις.

2) Ἐπιφρήματα.

§ 154. Τὰ ἐπιφρήματα κατά τὴν σημασίαν αὐτῶν εἰναι 4 εἰδῶν, τοπικά, χρονικά, τροπικὰ καὶ ποσωτικά.

§ 155. Τοπικὰ ἐπιφρήματα εἰναι τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὰ ἑρωτήματα πόθεν, ποῦ, ποῖ (=εἰς ποῖον μέρος), πῆ (=εἰς ποῖον μέρος καὶ ποῦ) καὶ τὰ ἑρωτήματα αὐτά: ἔταῦθια, ἔκει, ἔσω, ἔρδος, ἔξω, ἄρω, κάτω, πόρρω, ἔγγυς, εὐθὺς (=κατ' εὐθεῖαν), ὁμοῦ⁽¹⁾ χαμαλ, ἀλλαχοῦ, παταχοῦ, παταχόθερ, παταχῆ, ἔτεῦθεν, οὐφαρόθερ, οἰκαδε, Ἀθηναῖς, πέρας καὶ πέρα, πρόσθεν καὶ πρόσθε (ἐνίστε), ἔμπροσθεν καὶ ἔμπροσθε (ἐνίστε), κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ πέραν καὶ πέρα διεφέρουσιν, ἐπειδὴ τὸ μὲν πέραν = τὸ ἀντικρὺ μέρος, ὡς πέραν τοῦ ποταμοῦ, τὸ δὲ πέρα = τὸ ἐπέκεινα, ὑπεράνω, πλέον, ὡς πέρα τοῦ δέοντος λέγω.

§ 156. Χρονικὰ ἐπιφρήματα εἰναι τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὰ ἑρωτήματα πότε καὶ πηρίκα (=ποίαν ὥραν) καὶ τὰ ἑρωτήματα αὐτά: σήμερον, αὔριον, χθὲς ἢ ἔχθες, νύκτωρ, νυχθμερός, ἄμα⁽⁴⁾ ἅρη, μέχρι, ἔως, ἔτε, νῦν, πρώην, ἀεὶ, ἔτι, πώ, πρῶτη καὶ πρώτη, δύψε, πάλαι, ἀρτι, πρίν, εἶτα, ἔπειτα, νεωστὶ, πέρυσι(ρ)⁽⁴⁾, εὐθύς, κ.τ.λ.

Πέρυσι μὲν λέγεται πρὸ συμφώνου, πέρυσιν δὲ πρὸ φωνήνετος.

ΣΗΜ. Τὸ μὲν εὐθὺς εἰναι χρονικόν, τὸ δὲ εὐθὺς τοπικόν (§ 155), ὡς ἐπορευόμην εὐθὺς Δυκείου (Πλάτ. Λύσ. σ. 203, ἀ. 6').

§ 157. Τροπικὰ ἐπιφρήματα εἰναι τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὰ ἑρωτήματα πῶς καὶ πῆ (=διὰ ποίου τρόπου) καὶ τὰ ἑρωτήματα αὐτά: εὖ, ἔξης, ὡς, χρύσδηρ, τάχα, δή, δῆθεν, ἦ, ἄρα, μῶρ, ἀγεληδὸς (καὶ πάντα τὰ εἰς δόν), καλῶς (καὶ πάντα τὰ εἰς ὃς), Ἐλληνιστὶ (καὶ τὰ ὄμοια), τοι, γέ, πέρ, χωρίς, ταὶ, οὐ μὴ, πατάπασι(ρ) κ.τ.λ.

1. Τὸ μὲν ταὶ idīx ἐπονομάζεται καταφατικὸν (βεβαιωτικόν), τὸ δὲ οὐ καὶ μὴ ὁμοῦ μὲν λέγονται ἀποφατικὰ (ἀρρητικά), idīx δὲ τὸ μὲν οὐ ἀρρητικόν, τὸ δὲ μὴ ἀπαγορευτικόν (ἀποτρεπτικόν).

2. Τὸ οὐ πρὸ φωνήνετος μὲν φίλουμένου προσλαμβάνει ἐν κ, εὐ-φωνικὸν λεγόμενον, ὅπερ πρὸ φωνήνετος δασυνομένου γίνεται χ, οὐ, οὐχ, οὐχ. Καὶ τὸ μὴ ἐν συνθέσει εἰς το μηχετί προσλαμβάνει τὸ εὐφωνικὸν κ.

3. Τὸ οὐ δὲν προσλαμβάνει τὸ κ ἐν τέλει προτάσεως καὶ πρὸ φωνήνετος προσεῖπε σὲ μὲν οὐ, Ἐρμογέρη δέ.

§ 158. Ποσωτικὰ ἐπιφρήματα εἰναι τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὰ ἑρω-

⁽¹⁾ «Τὸ μὲν ἄμα χρονικόν, τὸ δὲ ὁμοῦ τοπικόν» (Βεκκ. Ἀνέκδ. 948,23).

⁽²⁾ 'Εκ τοῦ πέρ—υτ—ι, πέρ—υσ—ι, τὸ δὲ οὐ—συνστάλη ἐκ τοῦ Φέτος, σανσ. parut, τὸ δὲ περ—=πρότερος, ἄλλος, διεν πάρος, πάλαι.

τήματα πόσον και ποσάκις (=πόσας φοράς) και τὰ ἐρωτήματα αὐτά· μάλα, μιαρ, ἄγαρ, σφρόδρα, πάρν, ισχυρῶς, πολύ, ὀλιγορ, μάλιστα, ηκιστα, τοσοῦτο(r), μόρορ, ἄπαξ, δίς, τρίς, τετράκις (και ἀπαντά τὰ εἰς—άκις), πολλάκις, ὀλιγάκις, τοσάκις, κ.τ.λ. ἄλις, αῦθις, αὖ, πάλιρ, κ.τ.λ.

3) Σύνδεσμοι.

§ 159. Οι σύνδεσμοι διαφόρως συνδέοντες προτάσεις και λέξεις πρὸς ἀλλήλας εἶναι διάφοροι κατὰ τὴν σημασίαν.

§ 160. Συμπλεκτικοὶ τέ, καὶ, οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ.

Συμπλεκτικοὶ λέγονται ως συμπλέκοντες λέξεις και προτάσεις ὁμοειδεῖς πρὸς ἀλλήλας, ως ἄρδρες τε και γυραῖκες, οὔτε ἄρδρες οὔτε γυραῖκες.

§ 161. Διαζευκτικοὶ εἶναι: ἢ, εἴτε—εἴτε, ἀρτε—ἀρτε, ἐάρ τε—ἐάρ τε, ἥρ τε—ἥρ τε.

Διαζευκτικοὶ λέγονται ως διαζευγνύοντες (χωρίζοντες) μὲν τὸ σημανόμενον, συνδέοντες δὲ τὴν φράσιν, ως ἡ λέγε τι σιγῆς κρεῖττον ἡ σιγὴν ἔχε. *Ἡ ρῦξ ἡ ἡμέρα ἐστίν.*

§ 162. Αρτιθετικοὶ εἶναι μὲρ, δέ, μέρτοι, ἀλλὰ, εἰ και, κατοι, καιπερ, ὅμως, αὖ, ἀτάρ και πλήρ.

Αρτιθετικοὶ λέγονται ως συνδέοντες λέξεις και προτάσεις ἀντιθέτους πρὸς ἀλλήλας, ως τὸ μὲρ ἀφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχρόν. Μιμοῦ μὲρ τάγαθά, φεῦγε δὲ τὰ κακά. Μικρὸς μὲρ ἀλλὰ μαχητής.

§ 163. Συλλογιστικοὶ εἶναι ἄρα, οὖρ, τοιρυρ, δή, τοιγάρτοι, τοιγαροῦρ, ωτε, ώς.

Συλλογιστικοὶ λέγονται ως συνάγοντες τοὺς λόγους και τὰς ἀποδείξεις ἐκ τῶν προηγουμένων προτάσεων, ως Σωκράτης ἐγέρετο ἀρήρ σοφὸς και ἀγαθός εἰκότως οὖρ θαυμάζεται.

§ 164. Αἰτιολογικοὶ εἶναι γάρ, δτι, διότι, ώς, ἐπει, ἐπειδή.

Αἰτιολογικοὶ λέγονται ως διδοντες λόγον τῆς αἰτίας, ως οὐχ ὁρᾶ, ἐπειδή τυφλός ἐστιν.

§ 165. Υποθετικοὶ εἶναι, εἰ, ἐάρ, ἄρ και ἥρ.

Υποθετικοὶ λέγονται ως σημαίνοντες τὴν ὑπόθεσιν ἢ τὴν περίστασιν, καθ' ἦν πρότασις τις δύναται νὰ ὑπάρχῃ, ως ἐάρ ἵς φιλομαθής, ζει πολυμαθής.

§ 166. Δυνητικὸς εἶναι μόνον ὁ ἄρ.

Δυνητικὸς λέγεται ως σημαίνων τὸ δυνατὸν πράξεως τινος κατὰ τινας ὑποθέσεις ἢ περιστάσεις. *Ἡδιστα ἄρ ἀκούσαιμι σου, εἰ ταῦτα λέγοις.*

1. Ο δυνητικὸς ἀν συγγωνεύμενος μετὰ τοῦ εἰ ἀποτελεῖ τὸν
ἴαρ, ἀ̄' καὶ ἦρ, συγγωνεύμενος δὲ μετὰ τῶν ἐπιρρημάτων ὅτε, ὁπότε,
καὶ τῶν συνδέσμων ἐπεὶ καὶ ἐπειδή, ἀποτελεῖ τὸ ὅταρ, ὁπόταρ, ἐπάρ
καὶ ἐπειδάρ.

2. Ο δυνητικὸς ἂν τίθεται μεθ' ὄριστικῆς καὶ εὔκτικῆς παραγομένων χρόνων
καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς, τίθεται δὲ καὶ μεθ' ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τότε
καλεῖται ἀριστολογικῆς, ὡς σημαίνων ἀριστίαν.

§ 167. Εἰδικοὶ εἶναι ὅτι καὶ ὡς.

Εἰδικοὶ λέγονται ὡς εἰδικεύοντες (μερικεύοντες) γενικὴν λέξιν ἢ
πρότασιν, ὡς λέγω ὅτι Κύρος τέθρηκεν.

§ 168. Τελικοὶ εἶναι ἵτα, ὅπως, ὡς.

Τελικοὶ λέγονται ὡς σημαίνοντες τὸ τέλος (τὸν σκοπὸν) ἄλλης τινὸς
προτάσεως, ὡς τὸν κακὸν δεῖ κολάζειν, ἵτα ἀμείρωτος ἦ. Πολλὰ με
διδάσκεις ἀφθόρως διὰ φθόρον, ὅπως πολλὰ ἀκούων μηδὲ ἐρ μάθω.

§ 169. Ἐρωτηματικοὶ εἶναι οἱ ὑποθετικοὶ εἰ, ἔαρ, ἄρ καὶ ἦρ, τι-
θέμενοι μετὰ τὰ ἔρματα τὰ σημαίνοντα ἐρώτησιν, ἀπορίαν καὶ προσ-
οχῆρ, ὡς σκεψάμεθα, εἰ ὁ ἀριστος εὐδαιμονέστατος. Ακοντορ ἦν τι
καὶ γυνὴ λέξη σοφόρ.

4) Ἐπιφωνήματα.

§ 170. Τὰ ἐπιφωνήματα ὡς προεργόμενα ἐκ διαφόρων παθημά-
των τῆς ψυχῆς εἶναι διάφορα κατὰ τὴν σημασίαν.

1) Θαυμαστικά, ὡς προεργόμενα ἐκ θαυμασμοῦ, ὥ, βαβαι, πα-
παῖ, φεῦ.

2) Κλητικόρ, ὡς γρήσμαν εἰς τὴν πρόξελησίν τινος μετὰ ζωηρό-
τητος, ὥ.

3) Σχετλιαστικά, ὡς σημαίνοντα τὴν λύπην, τὸν πόνον καὶ ἀγα-
νάκτησιν, ιού, ονᾶι, οἴ, οἴμοι, ιώ.

ΣΗΜ. «Σχετλιαστικὰ τὰ λυπηρά· σχετλιος γάρ ὁ ἀθλιος» (Βεκκ.
Ἀνέκδ. σ. 946, 19).

4) Ἐκπληκτικόρ, ὡς προεργόμενον ἐκ τρόμου καὶ ἐκπλήξεως, ἄ.

5) Θειαστικά, ὡς προεργόμενα ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, εὐοϊ, εὐάρ, σα-
βοῖ (Δημοσθ. 18, 260).

ΣΗΜ. Θειαστικὰ = τὰ δηλοῦντα θειασμόν, θειασμὸς δὲ = ἡ κίνησις
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐνθουσιασμός (¹).

6) Γελαστικά, ὡς λεγόμενα κατὰ τὸν γέλωτα, ἄ ἄ. (²)

(¹) «Θειασμοῦ ἐπιρρήματά ἔστι τὰ θείας ἐμφορήσεως δηλωτικά... τὸ ἐνθεοῦσθαι,
τουτέστι τὸ ὑπὸ Θεοῦ κινεῖσθαι θειασμὸν φαμέν» (Βεκκ.-Ανέκδ. σ. 951, 5).

(²) «Εὔρηται τὸ α μετὰ δασέος πνεύματος καὶ ὁξείας προφερόμενον... ὅτι ἐ &
συνθὲν γέλωτα δηλοῖ» (Εὔστραθ. σ. 855, 19).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

§ 171. Τὰ ἄχρι καὶ μέχρι εἶναι καὶ πρόθεσις (§ 151) καὶ χρονικὰ ἐπιρρήματα (§. 156).

§ 172. Τὸ πλῆν εἶναι καὶ πρόθεσις (§ 151) καὶ ἀντιθετικὸς σύνδεσμος (§ 162.)

§ 173. Τὸ χωρὶς εἶναι καὶ πρόθεσις (§ 151) καὶ τροπικὸν ἐπίρρημα = χωριστά. «χλια τάλαντα χωρὶς θέσθαι» (Θουκ. Β', 24)

§ 174. Τὸ ἔως εἶναι πρόθεσις (§ 151) καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα (§. 156)

§ 175. Τὰ ὡμα εἶναι καὶ πρόθεσις (§ 151) καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα (§ 156).

§ 176. Τὸ ώς εἶναι καὶ πρόθεσις (§ 151) καὶ τροπικὸν ἐπίρρημα (§ 157) καὶ σύνδεσμος συλλογιστικός (§ 163), αἰτιολογικός (§ 164), εἰδικός (§ 167), τελικός (§ 168).

§ 177. Τὸ ὅτι εἶναι σύνδεσμος εἰδικός (§ 177) καὶ αἰτιολογικός (§ 164).

§ 178. Τὸ διπλακεῖται εἶναι καὶ τροπικὸν ἐπίρρημα (§ 157) καὶ τελικὸς σύνδεσμος (§ 178).

§ 179. Τὸ ἵνα εἶναι καὶ τοπικὸν ἐπίρρημα (= ὅπου) καὶ τελικὸς σύνδεσμος (§ 168.)

Β') ΚΛΙΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

§ 180. Ἐκ τῶν κλιτῶν μερῶν τοῦ λόγου τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἀρθρόν, τὸ ἐπιθετόν καὶ ἡ ἀντωνυμία ἔχουσι παρεπόμενα, γέρος, ἀριθμόν, πτώσιν καὶ κλίσιν.

§ 181. Τύποι παρακολουθούντες ἀγωρίστως εἰς ἐν κλιτὸν μέρος τοῦ λόγου λέγονται παρεπόμενα αὐτοῦ.

ΣΗΜ. Παρέπετα := παρακολουθεῖ.

ΓΕΝΟΣ

§ 182. Τὸ γένος εἶναι ἡ ἀρσενικὸν (ὁ ἄντερ) ἡ θηλυκὸν (ἡ γυνὴ) ἡ οὐδέτερον (= οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἔτερον) (ζύλον).

§ 183. Τύπος γραμματικὸς ἐκφράζων τὸ ἀρρεν, τὸ θηλυ καὶ οὐδέτερον λέγεται γένος.

ΣΗΜ. Τὸ γραμματικὸν γένος πολλάκις δὲν συμφωνεῖ τῷ φυσικῷ γένει τῶν ἀντικειμένων, ως ὁ ἥλιος (φύσει οὐδέτερον), ἡ σελήνη (φύσει οὐδέτερον), τὸ κοράκιον (φύσει θηλυκόν), τὸ παιδίον (φύσει ἀρσενικόν).

ΑΡΙΘΜΟΣ

§ 184. Τύποι δεικνύοντες τὸ ἕν, τὰ δύο ἡ τὰ πολλὰ ἀντικείμενα λέγονται ἀριθμοί.

§ 185. Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι τρεῖς, ἑτακός σημαίνων ἐν ἀντικείμενον, δυοκός σημαίνων δύο καὶ πληθυντικός πολλά, ως ὁ ἀνθρωπός, τὸ ἄνθρωπο, οἱ ἀνθρώποι.

ΣΗΜ. Καὶ τὰ ἥμιτα ἔχουσιν ἀριθμούς.

ΠΤΩΣΙΣ

§ 186. Τύποι δεικνύοντες τὰς διαφόρους σχέσεις τῶν λέξεων ἐν τῇ προτάσει ὡς ὑποκειμένων, κατηγορουμένων, κ.τ.λ. λέγονται πτώσεις.

§ 187. Πτώσεις λέγονται, ἐπειδὴ ἡ τελευταῖα συλλαβὴ μεταπίπτει (τρέπεται) ἄλλοτε εἰς ἄλλο⁽¹⁾.

§ 188. Αἱ πτώσεις εἶναι πέντε ὄρομαστική, γενική, δοτική, αἰτιατική καὶ χ.λητική.

ΣΗΜ. Ἀρχαίτατα ἡσαν καὶ τρεῖς ἄλλαι πτώσεις, ἡ τοπική, ὄργανικὴ καὶ ἀφαιρετική, ὡς λείψανα διασώζονται ἐν τῇ Ἑλληνικῇ, τινὲς δὲ συνεχωνεύθησαν τῇ δοτικῇ.

§ 189. Ἡ ὄρομαστικὴ εἶναι κυρίως πτῶσις τοῦ ὄρομάζειν τὰ ἀντικείμενα, ὡς οὗτος ὄρομάζεται Σωκράτης⁽²⁾.

§ 190. Ἡ γενικὴ εἶναι κυρίως πτῶσις δηλωτικὴ τοῦ γέρους ὁ Σωκράτης ἢντις οὐδὲς Σωφρονίσκου.

§ 191. Ἡ δοτικὴ εἶναι κυρίως πτῶσις δηλοῦσα τὸν πρὸν ὃν γίνεται ἡ δόσις. Ὁ Θεὸς δίδωσι τάγαθά τοῖς δικαιοῖς.

§ 192. Ἡ αἰτιατικὴ εἶναι κυρίως πτῶσις δηλοῦσα τὸ αἰτιατόρ, ὅπερ παράγει αἴτιόν τι. Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον.

§ 193. Ἡ χλητικὴ εἶναι κυρίως πτῶσις τῆς προσκλήσεως, πρὸ τῆς ὁποίας προτάσσεται πολλάκις τὸ χλητικὸν Ὁ, ὡς ὁ παῖ, ἀπε τὸν Λύγρον, ὅταν ἡ πρόσκλησις εἶναι ζωηρά.

§ 194. Ἡ χλητικὴ εἶναι πτῶσις μόνον τῶν οὐσιαστικῶν, τῶν ἐπιθέτων καὶ τῆς ἀντωνυμίας οὗτος, [ἔμος καὶ ήμέτερος].

§ 195. Ἡ μὲν ὄρομαστικὴ καὶ χ.λητικὴ λέγονται ὄρθαι καὶ εὐθεῖαι, διότι εἶναι τὰ ἔμεσα καὶ ἀνεξάρτητα μέρη τῆς προτάσεως, ἡ δὲ γενική, δοτικὴ καὶ αἰτιατικὴ λέγονται πλάγιαι, διότι τίθενται ἐν τῇ προτάσει ὡς ἔξαρτήματα.

§ 196. Τὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἀρθρόν, τὸ ἐπιθετόν καὶ ἡ ἀντωνυμία λέγονται πτωτικά, διότι ἔχουσι κύριον γνώρισμα τὴν πτῶσιν.

ΚΛΙΣΕΙΣ

§ 197. Τὸ σύνολον τῶν τύπων, τοὺς ὅποιους δέχονται τὰ πτωτικὰ κατ' ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, λέγεται κλίσις.

⁽¹⁾ «Πτώσεις λέγονται, ἐπειδὴ ἡ φωνὴ ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλο μεταπίπτει. Πτῶσις δὲ ἐστὶ πτωτικὴ λέξις μετασχηματισμὸς τῆς τελευταῖας συλλαβῆς ἄλλοτε ἐπ' ἄλλο τρεπομένης» (Βεκκέρ. Ἀνάκδ. σ. 860, 25).

⁽²⁾ «Ορομαστική, ἐπειδὴ δὲ αὐτῆς τὰς ὄνομασίας ποιούμεθα, οἷον ἔνθρωπος λεγέσθω» (Χοιροθεοσ. σ. 10, 28. σ. 24, 34).

ΣΗΜ. Κλίσις = κίνησις, διότι τὰ κλιτὰ (=κινητὰ § 133, σημ.) δὲ ἔχουσιν ἀπανταχοῦ μίαν φωνὴν καὶ ἕνα σχηματισμόν.

§ 198. Αἱ κλίσεις εἶναι τρεῖς, πρώτη, δευτέρα καὶ τρίτη. "Οθεν καὶ τὰ πτωτικὰ ὄνομαζονται πρωτόκλιτα, δευτερόκλιτα καὶ τριτόκλιτα.

§ 199. Τὰ πρωτόκλιτα καὶ δευτερόκλιτα λέγονται ἰσοσύλλαβα, διότι ἔχουσιν ισαριθμούς συλλαβής εἰς πάσας τὰς πτώσεις, τὰ δὲ τριτόκλιτα περιττοσύλλαβα, διότι εἰς τὰς ἄλλας πτώσεις ἔχουσι μίαν συλλαβήν περισσοτέραν τῆς ἑνίκης ὄνομαστικῆς.

§ 200. Τὰ πτωτικὰ κατὰ τὴν κλίσιν αὐτῶν εἶναι ὄμαλὰ καὶ ἀρώμαλα.

§ 201. Πτωτικὰ κλινόμενα κατὰ τοὺς αὐτοὺς τύπους πρὸς ἄλλα ὄμοιόκλιτα λέγονται ὄμαλά.

ΣΗΜ. ὄμαλὸς = εὐθύς, ἶσος (κοιν. ἴσιος).

§ 202. Πτωτικὰ μὴ κλινόμενα κατὰ τοὺς αὐτοὺς τύπους πρὸς ἄλλα ὄμοιόκλιτα λέγονται ἀρώμαλα.

ΡΙΖΑ ΘΕΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΞΙΣ

§ 203. Ἡ ἀρχικὴ καὶ ἀπλῆ φωνή, ἐξ ḥς καὶ ὄνόματα καὶ ῥήματα παράγονται, λέγεται ρίζα (¹), ὡς θα, ἐξ ḥς βαίνω, βή-σομαι, βά-σις, βῆ-μα, κτλ.

§ 204. Τὸ ἀμετάβλητον μέρος τῆς λέξεως ἐν τῇ κλίσει λέγεται θέμα (=βάσις), ὡς ἐλπιδ- ἐλπιδ-ος, ἐλπιδ-ι.

ΣΗΜ. Τὸ θέμα εἶναι ἐκτενεστέρα φωνή, ἐκ τῆς ρίζης διὰ προσθήκης γραμμάτων γενόμενον. Ἡ ρίζα καὶ τὸ θέμα ἐνίστε συμπίπτουσιν.

§ 205. Τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ θέματος λέγεται χαρακτήρ.

ΣΗΜ. Χαρακτήρ = γνώρισμα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σημείων τῶν χαρασμένων ἐν τοῖς νομίσμασιν.

§ 206. Τὸ πρὸ τοῦ χαρακτήρος φωνῆν λέγεται θεματικὸς φωνῆν (²).

§ 207. Λέξις μετὰ καθαροῦ χαρακτήρος λέγεται καθαρόληκτος, μετὰ χαρακτήρος δὲ φωνήντος φωνητόληκτος καὶ μετὰ χαρακτήρος συμφώνου συμφωνόληκτος.

§ 208. Ἡ συμφωνόληκτος λέξις μετὰ χαρακτήρος ἀφώνου λέγεται ἀφωνόληκτος, μετὰ χαρακτήρος δὲ ὑγροῦ ὑγρόληκτος.

§ 209. Ἡ ἀφωνόληκτος λέξις λέγεται χειλικὴ μὲν μετὰ χαρα-

(¹) Ἡ ρίζα εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὸ ἔτυμον τῶν λέξεων.

(²) Εἰς τὰ φωνηντόληκτα θεματικὸν φωνῆν εἶναι ὁ χαρακτήρ.

κτήρος χειλεοφώνου, λαρυγγική δὲ μετὰ χαρακτήρος λαρυγγοφώνου καὶ γλωσσική μετὰ χαρακτήρος γλωσσοφώνου.

§ 210. Τὸ μεταβλητὸν μέρος κλιτῆς λέξεως ἐν τῷ τέλει λέγεται κατάληξις.

§ 211. Λέξις μετὰ καθαρᾶς καταλήξεως λέγεται καθαροκατάληξις.

§ 212. Τὸ θέμα καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἴσοσυλλάβων ζητοῦμεν ἐν τῇ ἑνικῇ ὀρομαστικῇ, τῶν δὲ περιττοσυλλάβων ἐν τῇ ἑνικῇ γενικῇ. Τὸ δὲ θέμα εἶναι ποτὲ μὲν ἴσχυρόν, ποτὲ δὲ ἀσθενές, τὸ δὲ ἀσθενές εἶναι τὸ βραχύτερον, ὡς χαρίεντ-καὶ χαρίετ-, σοφο- καὶ σοφ-.

§ 213. Τὸ ὑπολειπόμενον μέρος τῆς λέξεως μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καταλήξεων εἶναι τὸ θέμα αὐτῆς.

ΤΑ ΠΤΩΤΙΚΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ ΑΥΤΩΝ

§ 214. Πτωτικὰ μεθ' ἑνὸς γένους καὶ μιᾶς καταλήξεως λέγονται μορογενῆ καὶ μοροκατάληκτα, ὡς ἀρήρ, γυνή, παιδιον.

§ 215. Πτωτικὰ μετὰ δύο γενῶν καὶ μιᾶς καταλήξεως λέγονται διγενῆ καὶ μοροκατάληκτα, ὡς ὁ ἄρθρωπος, ἡ ἄρθρωπος.

§ 216. Πτωτικὰ μετὰ δύο γενῶν καὶ δύο καταλήξεων λέγονται διγενῆ καὶ δικατάληκτα, ὁ ποιητής, ἡ ποιήτρια, ὁ πολίτης, ἡ πολίτις.

§ 217. Πτωτικὰ μετὰ τριῶν γενῶν καὶ δύο καταλήξεων λέγονται τριγενῆ καὶ δικατάληκτα, ὡς τίς (ἀρσεν. καὶ θηλ.), τί (οὐδέτερον).

§ 218. Πτωτικὰ μετὰ τριῶν γενῶν καὶ τριῶν καταλήξεων λέγονται τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα, ὡς λογικός, λογική, λογικόν αὐτός, αὐτή, αὐτό, κτλ.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

§ 219. Τὰ οὐσιαστικὰ διαιροῦνται εἰς κύρια (§. 26, Σημ.) καὶ προσηγορικά.

§ 220. Οὐσιαστικόν, διὰ τοῦ ὅποιου προσαγορεύομεν (ὄνομάζομεν) ὁμοειδῆ ἀντικείμενα, λέγεται προσηγορικόν, ὡς ἄρθρωπος, δρός, δέρδρος, ποταμός.

§ 221. Τὰ προσηγορικὰ διαιροῦνται εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀφηροῦμένα.

§ 222. Προσηγορικὸν οὐσιαστικόν, διὰ τοῦ ὅποιου προσαγορεύομεν αἰσθητὰ ἀντικείμενα, λέγεται συγκεκριμένος, ὡς ἀρήρ, γυνή, δέρδρος, δρός.

§ 223. Προσηγορικὸν οὐσιαστικόν, διὰ τοῦ ὅποιου σημαίνομεν ποι-

ότητα ἡ ιδιότητα, διὰ τοῦ νοῦ ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων ἀφηρημένη, λέγονται ἀφηρημένα, σοφία, ἀρθρεία, θεότης.

ΣΗΜ. 1. Συγκεκριμένα κυρίως εἶναι τὰ ἐπίθετα διὰ τὰ ἔξι αὐτῶν παραγόμενα ἀφηρημένα καὶ ὡς σημαίνοντα ποιότητα ἡναμένην μετὰ τῆς οὐσίας, ὠνομάσθησαν δὲ καὶ τὰ οὐσιαστικὰ συγχειριμένα διὰ τὰ ἔξι αὐτῶν παραγόμενα ἀφηρημένα, διδάσκαλος, διδασκαλία. Οὐ δὲ ὅρος συγκεκριμένον εἶναι νεώτερος ἐκ τοῦ συγχρίνω (έχοντος τὴν ἀρχαίαν σημασ. συνενῶ, καὶ οὐχὶ τὴν μεταγενεστ. τὴν τοῦ παραδόλλω, ἡτις ἀπαντᾷ εἰς τὸ σύγκρισις, συγχριτικόν).

ΣΗΜ. 2. Ἀφηρημένα σημαίνοντα ἀριθμητικὴν ποσότητα λέγονται ἀριθμητικά οὐσιαστικά, ὡς μονάς, δυάς, τριάς.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΟΥΓΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

§ 224. Τὰ οὐσιαστικὰ ὡς πρὸς τὴν γρῆσιν αὐτῶν εἶναι

- 1) μονογενῆ καὶ μονοκατάληκτα, ἀνήρ, γυνή, δέρδρον.
- 2) διγενῆ καὶ μονοκατάληκτα, ὁ ἄνθρωπος, ἡ ἄνθρωπος, ὁ παῖς, ἡ παῖς, ὁ διδάσκαλος, ἡ διδάσκαλος, ὁ ὀγειρόμαρτις, ἡ ὀγειρόμαρτις.

ΣΗΜ. Τὰ διγενῆ καὶ μονοκατάληκτα λέγονται κοινοῦ γένους (⁽¹⁾).

- 3) Ἐπίκοινα, ὡς δι' ἑνὸς γένους παριστῶντα καὶ τὰ δύο γένη τῶν ζῴων, ἡ γαλῆ, ἡ ἀρχος, ἡ ἀλώπηξ, ὁ ἀετός.

ΣΗΜ. Επίκοινον = ἐπίκοινων ἔχον δι' ἑνὸς ἄρθρου καὶ πρὸς ἔτερον σημανόδμενον (⁽²⁾).

- 4) Διγενῆ καὶ δικατάληκτα, ὁ ποιητής, ἡ ποιήτρια, ὁ αὐλητής, ἡ αὐλητρία, ὁ πολιτης, ἡ πολιτις, ὁ θεράπωρ, ἡ θεράπαιρα, ὁ ταμίας, ἡ ταμία.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς — πώλης ἔχουσι τὸ θηλυκὸν προπαροξύτονον εἰς — πωλις, ὁ λαχανοπώλης, ἡ λαχανόπωλις.

- 5) Τινὰ διφοροῦνται: ὁ θεός, ἡ θεός καὶ σπανιώτερον ἡ θεά, ὁ φύλαξ, ἡ φύλαξ καὶ ἡ φυλακή, ὁ στρατηγός, ἡ στρατηγός καὶ ἡ στρατηγής (ναυάρ), ὁ σύμμαχος, ἡ σύμμαχος καὶ συμμαχίς (πόλις), ὁ αἰχμάλωτος, ἡ αἰχμάλωτος καὶ ἡ αἰχμαλωτίς.

(¹) •*Koīrōr* ἔστι τὸ ὑποκείμενον ἀρσενικῷ καὶ θηλυκῷ ἄρθρῳ... 'Ωνομάσθη δὲ τὸ *koīrōn* ὅτι κοινόν ἔστιν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ. (Βεκκ. 'Ανέκδ. σ. 846—847.) Χοροβ. σ. 6, 5.

(²) •*Ἐπίκοινοr* ἔστι τὸ μὴ τοῖς δύο ἄρθροις ἀλλ' ἐνὶ ὑποκείμενον. 'Ωνομάσθη δὲ ἐπίκοινοr ὅτι ἐπίκοινων ἔχει δι' ἑνὸς ἄρθρου πρὸς ἔτερον σημανόδμενον' (Βεκκέρ. 'Ανέκδ. σ. 846—847). Χοροβ. σ. 6, 8, 23, 8.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΥΠΙΚΟΝ

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

§ 225. Η πρώτη κλίσις περιέχει ἀρσενικὰ εἰς ας καὶ εἰς ης καὶ θηλυκὰ εἰς α καὶ εἰς η. Είναι δὲ τὰ πρωτόκλιτα ἀσυναίρετα καὶ συνηρημένα.

'Ερικὸς ἀριθμός⁽⁴⁾.

'Ον. ὁ ποιητ-ής	'Ατρείδ-ης	νεανί-ας	'Ερμῆς
Γεν. τοῦ ποιητ-οῦ	'Ατρείδ-ου	νεανί-ου	'Ερμοῦ
Δοτ. τῷ ποιητ-ῇ	'Ατρείδ-ῃ	νεανί-ῃ	'Ερμῇ
Αἰτ. τὸν ποιητ-ὴν	'Ατρείδ-ην	νεανί-αν	'Ερμῆν
Κλ. ὁ ποιητ-ά.	'Ατρείδ-η.	νεανί-α.	'Ερμῆ.

Δυτικὸς ἀριθμός.

'Ον.	{	τὼ ποιητ-ὰ	'Ατρείδ-α	νεανί-α	'Ερμᾶ
Αἰτ.	{	ῷ ποιητ-ὰ	'Ατρείδ-ᾳ	νεανί-ᾳ	'Ερμᾷ
Κλ.					
Γεν.	{	τοῖν ποιητ-αῖν	'Ατρείδ-αῖν	νεανί-αῖν	'Ερμαῖν.
Δοτ.	{				

Πληθυντικὸς ἀριθμός.

'Ον. οἱ ποιητ-αὶ	'Ατρείδ-αι	νεανί-αι	'Ερμαῖ
Γεν. τῶν ποιητ-ῶν	'Ατρείδ-ῶν	νεανί-ῶν	'Ερμῶν
Δοτ. τοῖς ποιητ-αῖς	'Ατρείδ-αῖς	νεανί-αῖς	'Ερμαῖς
Αἰτ. τοὺς ποιητ-άς	'Ατρείδ-ας	νεανί-ας	'Ερμᾶς
Κλ. ὡ ποιητ-αῖ.	'Ατρείδ-αῖ.	νεανί-αῖ.	'Ερμαῖ.

(4) Έκ τῶν ὀνομάτων τούτων μαθέτωσαν οἱ μαθηταὶ τὴν κλίσιν τοῦ ἄρθρου.

'Ερικὸς ἀριθμός.

Όν. ἡ τιμὴ χρυσῆ σκιὰ ἀργυρᾶ μούσα
 Γεν. τῆς τιμῆς χρυσῆς σκιᾶς ἀργυρᾶς μούσης
 Δοτ. τῇ τιμῇ χρυσῇ σκιᾷ ἀργυρῷ μούσῃ
 Λιτ. τὴν τιμὴν χρυσὴν σκιὰν ἀργυρᾶν μούσαν
 Κλ. ὁ τιμὴ χρυσῇ σκιὰ ἀργυρᾶ μούσα.

Διπλὸς ἀριθμός.

Όν. { τὸ τιμὴ χρυσᾶ σκιὰ ἀργυρᾶ μούσα
 Λιτ. { τὰς τιμὰς χρυσάν σκιαῖν ἀργυραῖν μούσαιν
 Γεν. { ταῖν τιμαῖν χρυσαῖν σκιαῖν ἀργυραῖν μούσαιν
 Δοτ. { ταῖς τιμαῖς χρυσαῖς σκιαῖς ἀργυραῖς μούσαις
 Κλ. ὁ τιμά. χρυσᾶ. σκιά. ἀργυρᾶ. μούσα.

Πληθυντικὸς ἀριθμός.

Όν. αἱ τιμαὶ χρυσαῖ σκιαι· ἀργυραῖ μούσαι
 Γεν. τῶν τιμῶν χρυσῶν σκιῶν ἀργυρῶν μούσων
 Δοτ. ταῖς τιμαῖς χρυσαῖς σκιαῖς ἀργυραῖς μούσαις
 Λιτ. τὰς τιμὰς χρυσάς σκιάς ἀργυρᾶς μούσας
 Κλ. ὁ τιμαί. χρυσαῖ. σκιαι. ἀργυραῖ. μούσαι.

§ 226. ΣΗΜ. Πρωτόκλιτα εἰς α καὶ ας καταλήγοντα εἶναι ταῦτα.

1) Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα ε, ι, ρ, σ, σσ, ττ, ζ, ξ, ψ, λλ, ώς μηδέα. σο-
 φία, μητραλαΐας, νεανίας, χώρα, ὄρνιθοιήρας, μοῦσα, φῦσα,
 γλώσσα, καὶ γλῶττα, τράπεζα, δίψα, δόξα, ἅμιλλα, σκύλλα, (¹)
 πλὴν τῶν κόρρη, κόρη (²), δέρη, αἴθρη, ἀθάρη, καὶ τῶν — μέτρης (³).

2) Τὰ εἰς αινα καὶ ροα, ώς θεράπαινα, χρόα.

3) Αἱ λέξεις ἐλάα, μνᾶ, Ἄθηνᾶ, πόα, στοά, καρύα, ὀστρύα, σι-
 κύα, σιπύη καὶ σιπύα, ψύα, ἄκανθα, παῦλα, Θέρμα καὶ -η, τόλμα,
 Αἴγινα, δέσποινα, εὐθυνα, ἔχιδνα, μέριμνα, πεῖνα καὶ πεῖνη,
 πρύμνα καὶ Πύδνα.

4) Δωρικά τινα καὶ ξενικά. Ἐπαρμεινώνδας, Λεωνίδας, Μίδας,
 Ὁρόντας, κτλ. Λήδα, Ἀνδρομέδα, Νέδα, Γέλα, Φιλομήλα, Διο-
 τίμα, κτλ.

Πάντα δὲ τὰλλα λήγουσιν εἰς η καὶ ης.

ΣΗΜ. 2 Τὸ ισχυρὸν θέμα τῶν πρωτοκλίτων λήγει εἰς — α, — η.

(¹) «Διὰ τοῦ η Ἀττικοὶ κίχλην λέχουσι. Καὶ ὁ λόγος οὗτως ἔγει. τὰ γὰρ εἰς λα-
 λήγοντα θηλυκὰ πρὸ τοῦ λ ἔτερον λ ἔχει, σκύλλα, σκίλλα, κοίλλα, θεέλλα, ἄμιλλα, ἄμαλ-
 λα· τὰ δὲ εἰς λη οὐκ ἔτι, διμίλη, φύτλη, γενέθλη, αἰγλη, τρώγλη» (Ἀθην. Z', §. 71.
 Ηροδ. καὶ §. 125.).

(²) σπανίως καὶ κόρα (Αἰσχίν. κατὰ Τιμαρχ. 182).

(³) Καὶ τῶν Ιωνικῶν Ἐφύρη καὶ Κύρη. Ὁρα Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 1173.

§ 227. Ἐκ τῶν εἰς ης πρωτόκλιτα εἶναι 1) τὰ εἰς δῆς πατρωνυμικὰ καὶ κύρια, Ἀτρείδης, Μιλτιάδης. 2) τὰ ἔθνικά, Πέρσης, Σκύθης. 3) τὰ εἰς της προσηγοριών, πολίτης, ληστής. 4) τὰ ἐκ θηλυκῶν πρωτοκλίτων σύνθετα, ἀρχιδίκης (δίκη), Ὄλυμπιονίκης (νίκη) (⁴). 5) τὰ λήγοντα εἰς -τριβῆς, -μέτρης, -πώλης, τὰ εἰς -άρχης καὶ -ώης, παιδοτριβῆς, γεωμέτρης, βιβλιοπώλης, γυμνασιάρχης καὶ τελώνης.

§ 228. Τὰ εἰς ης πρωτόκλιτα ἔχουσι τὴν κλητικὴν εἰς η, Ἀριστείδης, ὁ Ἀριστείδη. Ἐχουσί δ' αὐτὴν εἰς ἄ τὰ ἔθνικά, τὰ εἰς της προσηγοριών καὶ τὰ λήγοντα εἰς -τριβῆς, -μέτρης, -πώλης, τὰ εἰς -άρχης καὶ -ώης, ως Πέρσα, πολίτα, παιδοτριβᾶ, γεωμέτρᾳ, βιβλιοπώλᾳ, γυμνασιάρχᾳ, τελῶρᾳ (⁵). Τὸ δὲ δεσπότης ἀναβίβλει καὶ τὸν τόνον, δέσποτα.

§ 229. Τὰ ἀρσενικὰ πρωτόκλιτα ἔχουσιν ἑνικὴν γενικὴν εἰς ου, ποιητής, ποιητοῦ, κτλ. Ἐξαιροῦνται 1) ως ἔχοντα τὴν ἑνικὴν γενικὴν εἰς ἄ τὰ πατραλοίας, μητραλοίας, ὄριθοθήρας, βορρᾶς καὶ μαρδραγόρας καὶ τὰ Δωρικὰ καὶ ξενικὰ Λεωνίδας, Μίδας, Μισγόλας, Ορόρτας, Σκόπας κτλ. 2) ως ἔχοντα τὴν ἐν γενικὴν εἰς εω ιωνικῶς, Θαλῆς, Θάλεω, Τήρω.

§ 230. Ἐκ τῶν εἰς α πρωτοκλίτων τρέπουσιν αὐτὸν εἰς η ἐν τῇ ἑνικῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τὰ συμφωνόληκτα, ως μοῦσα, μούσης, μούσῃ, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ εἰς -ρα καὶ τὰ Δωρικὰ Λήδα, Γέλα, Ἀρδρομέδα, Νέδα, Φυλομήλα, Διοτίμα.

§ 231. Ἡ ἑνικὴ κλητικὴ τῶν θηλυκῶν πρωτοκλίτων εἶναι πάντοτε ὁμοίᾳ τῇ ὄνομαστικῇ, μοῦσα, ὁ μοῦσα, γραμμή, ὁ γραμμή.

§ 232. Αἱ εἰς η καὶ α θηλυκαὶ ἀντωνυμίαι δὲν ἔχουσι κλητικὴν (§ 194).

§ 233. Τὸ ἀριθμητικὸν μία ἔχει γενικὴν καὶ δοτικὴν περισπωμένην, μιᾶς, μιᾶ, μιαρ.

§ 234. Τὰ Πλάταια καὶ Θέσπια κατὰ πληθυντικὸν ὀξύνονται Πλαταιαῖ, Θεσπαι.

§ 235. Ἡ πληθυντικὴ ὄνομαστικὴ τῶν πρωτοκλίτων τονιζέται εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ἡ ἑνικὴ ὄνομαστικὴ συλλαβήν, ως ὁ νεαρίας, οἱ νεαρίαι, ἡ ἡμέρα, αἱ ἡμέραι, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς ος ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν, ως τονιζόμενα ὁμοίως τῇ ὄνομαστικῇ τῶν ἀρσενικῶν, ως ἡ ἀγία, αἱ ἀγίαι (ώς οἱ ἀγιοι), ἡ γραφομέρη, αἱ γραφομεραι (ώς οι γραφόμενοι).

§ 236. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν πρωτοκλίτων περισπάται. Ἐξαιροῦνται τὰ οὐσιαστικά (χρήστης) χρήστωρ, (έτησιαι) ἔτησιωρ, (χρύσης)

(⁴) Σημειωτέον τὸ «μισογύρης» ἐκ τοῦ γυνή.

(⁵) "Ορα Χοιροβοσ. σ. 146, 25, κ. ἐ.

ἀρέων, καὶ τὰ θηλικὰ τῶν εἰς οἱ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν ὡς τοιςζόμενα
ὅμοιώς τοῖς ἀρσενικοῖς· (καὶ ἄγιαι) τῶν ἀγίων, (αἱ γραφόμεναι) τῶν
γραφομέρων⁽⁴⁾

ΣΗΜ. 4 Ἡ γενικὴ πληθ. περισπάται ὡς συνηγρημένη, μουσῶν [=μουσά=]
 Φων=λατ. *musa-rum*, *F=r*, θεῶν [=θεάΦων], ποιητῶν [=ποιητί=Φων=]
 =λατ. *poeta-rum*]. Τρόπη δὲ τοῦ α εἰς ε τὰ ἴωνικὰ ἡμερέων (*Ἔροδ. Α'*, 32),
 Συθέων (*Α'*, 73), οἰκετέων (*Α'*, 423), κτ.

ΣΗΜ. 2. Θηλυκά τινα επίθετα ἡ ἑθνικά, οὐσιαστικά γενόμενα, κατ' αὐτά τονίζονται, 'Ροδίαι· 'Ροδίων (ἑθνικά), 'Ροδίαι· 'Ροδιών (κύρια)· μέσας· μεσάν, ὑπέταξεύ πατῶν, νεάται νεατῶν, ἐπὶ χροῦν· χιλιῶν (2), κτλ.

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΠΡΩΤΟΚΑΛΙΤΑ

§ 237. Τὰ συνηρημένα πρωτόκλιτα συναιροῦνται εἰς ὅλας τὰς πτώσεις καὶ τοὺς χρίθμους καὶ λέγονται δ.Ιοπαθή.

§ 238. Τὰ συνηρημένα πρωτόκλιτα ἔχουσι τὰς καταλήξεις τῶν ἀσυναιρέτων πρωτοκλίτων, ἐξαιροῦνται τὸ γιρᾶ καὶ Ἀθηνᾶ ἔχοντα τὰς καταλήξεις τῶν καθηρολήκτων ἀσυναιρέτων, ώς Ἐρμῆς, χρυσῆ, ἀργυρᾶ, ἐρεαῖ, ἀπλῆ, κτλ.

§ 239. Τῶν συνηρημένων πρωτοκλίτων τὸ οὐ, οὐ, οὐ καὶ εἰ συναίροινται παρὰ τοὺς κανόνας, ἀκολουθοῦντα τὴν ἀπαίτησιν τῆς πτώσεως, ὡς [ἀπλόν] ἀπλῆ, [ἀπλόν] ἀπλῆ, [ἀπλόχι] ἀπλᾶ, [ἀργυρέα] ἀργυρᾶ. ἀλλὰ [χρυσέα] χρυσᾶ.

§ 240. Συνηρμένα πρωτόκλιτα είναι τὰ ἀκόλουθα.

- § 240. Συντεταγμένη σύνθεση
 1) Θηλυκά ἐπίθετα, χρυσῆ, ἀπλῆ, ἀργυρᾶ, κτλ.
 2) Ὄνοματα φυτῶν, ἀκτῆ, ἀμυγδαλῆ, συκῆ.
 3) Ὄνοματα δερμάτων, ἀλωπεκῆ, κυνῆ, λεοντῆ, νεῖρη, παρδαλῆ, κ.τ.λ.
 4) Θηλυκά συγγενικά, ἀδελφιδῆ, ἀνεψιδῆ, θυγατριδῆ, οὔδει.
 5) Ἰδιαίτερά τινα δύνοματα. Ἀπελλῆς, Ἐρμῆς, Θαλῆς, βορρᾶς, μνᾶ, Ἀθηνᾶ,
 γῆ, γαλῆ, κωλῆ⁽¹⁾.
 ΣΗΜ. Τὸ βορρᾶς διφορεῖται καὶ βορέας, βορέου, ἀσυναιρέτως καὶ μεῖ

ΣΗΜ. Τὸ βορᾶς διφορεῖται καὶ βορέας, βορέου, ἀσυναιρέτως καὶ μεθ

(4) Σεσημείωται βαρυνόμενα τέσσαρα, χλούνων, ἔτησίσιν, ἀφύσις
ἀφύσιν, χρῆσταις χρήστων διὰ τὸ μὴ συμπεσεῖν τῷ χρηστός, χρῆστοι, χρῆστιν. Τὸ ἀφύσις
πάλιν βαρέως, ἵνα μὴ συμπέσῃ τῷ ἀφυτεῖς τῶν ἀρυνῶν (Ἴηρωδιαν. σ. 425, 12). «Χλού-
νων. Θέλουσι τινες ἀπολογεῖσθαι οὕτως, ἀπὸ τοῦ χλοεῦναι, χλοεύνων, ἐγένετο χλοῦναι
χλούνων καὶ ἐψύλατε τὴν βρεφινά τάσιν» (Χοιρόβ. 455, 32. Μ. Ἐπιμ. 812, 47. Γουδ.
662, 51). «Τὸ ἔτησίσιν λέγουσιν διτὶ συνέδραμε κατὰ τὴν γενικὴν τῶν πληθυ-
νικῶν τῷ ἔτησίσιν ἔτησίσιν» (Χοιρόβ. αὐτ. Πρβλ. Λαζέξ. Παραδειπον. 269, σμρ' 8).

(³) Τὰ Ροδίαι καὶ Σαμίαι καὶ τὰ τουαῖτα, εἰ μὲν ἔνικά εἴη, συμβρύνεις ταῦς ἀρσενικαῖς τής γενικάς εἰ δὲ κύρια... τότε περισπῶι, 'Ροδίων καὶ Σαμίων' (Ηρόδιαν. σ. 25, 29). «Τὸ μέσοι μεσῶτ, ὑπάται ὑπατῶτ, γεαται γεατῶτ, ἐπὶ τῶν χορῶν περισπῶμεν» κύρια γάρ εἰσιν αὐτῶν ὄντατα καὶ διὰ τοῦτο μονογενῆ· τὰ μέντοι γέ- ἐπιθετικά βαρύνεται... Τὸ χιλιῶτ παρ' Ἀθηναῖοις παραλόγως περισπᾶται» (Σοῦθ. Πρᾶλ. καὶ Σχολιασ. εἰς Ἀριστοφ. Ἰππ. 660. Ημετ. Γραμμ. Παρατηρ. εἰς ἄρι. 'Ελλ. §. 29. 439).

⁽³⁾ "Ὀραὶ Ἀθῆνας Θεοῖς," § 6. Ἡρωδίαν. Β'. 319, 32. 911, 17. Ξενοφ. Κυνηγ.

ένος ρ., καὶ βορρᾶς, βορρᾶ μετὰ δύο ρ. Βορέας δὲ ὡς ὄνομα Θεοῦ πάντας ἀσυναίρετον (Πλάτ. Φαιδρ. σ. 229, β'. γ').⁽¹⁾

ΧΡΟΝΟΣ

§ 241. Τὸ αξ τῶν πρωτοκλίτων εἶναι πάντοτε μακρόν, ὡς ὁ Αἰτεῖας, τῆς ἀληθειᾶς, τὰς ἀληθειᾶς.

§ 242. Τὸ δυικὸν α τῶν πρωτοκλίτων εἶναι πάντοτε μακρόν, ὡς τῷ μούσα, τῷ τραπέζᾳ.

§ 243. Πάντα τὰ προπαροξύτονα, τὰ θηλυκὰ τῶν τριτοκλίτων ἀρσενικῶν καὶ τὰ τρέποντα τὸ α εἰς η (ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ) ἔχουσι τὸ α βραχύ, μούσα μούσης, τράπεζα, θάλασσα, (πᾶς) πᾶσα, τυγχεῖσα.

§ 244. Τὰ εἰς ἑα, δᾶ καὶ λᾶ παροξύτονα, τὰ θηλυκὰ τῶν δευτεροκλίτων ἀρσενικῶν καὶ τὰ εἰς α ὁξύτονα ἔχουσι τὰ α μακρόν, μηλέα, πόλη, σοφία, χαρά, λαλά, παρειά, (δίκαιος) δίκαια, (ἄγιος) ἀργά⁽²⁾.

§ 245. Ἐκ τῶν εἰς αια ἔχουσι τὸ α βραχύ μόνον τὰ δισύλλαβα, μαῖα, γραῦα, Μαῖα, καὶ τὰ ὑπερδισύλλαβα προπαροξύτονα, Πλάταια, Φώκαια, Ἰστιαια, Νισαια, μεσόγαια, ἄλλα κεραία, περαία, ηλιαια, νεολατα, ἐλατα, συρματα, σηματα.

§ 246. Ἐκ τῶν εἰς εια ἔχουσι τὸ α μακρόν μόνον τὰ δισύλλαβα, μνεία, χρεία, λεία, καὶ τὰ ἐκ τῶν εἰς εύω φημάτων παραγόμενα, δοντεία, βασιλεία, κτλ. ἄλλα ἱερεία, βασιλειά(=βασιλισσα), Ἀλεξάνδρεια, Ὁδόνσεια, μεσόγειον κτλ.

§ 247. Τὰ εἰς οια ἔχουσι τὸ α βραχύ, εὐροια, ἄγροια, μετάροια, διάροια, εὐπλοια κτλ.

§ 248. Τὰ εἰς νια ἔχουσι τὸ α βραχύ, μνεῖα, ἀγνιά, ὀργνιά (παρ' Οὐρήω ὄφρια).

§ 249. Ἐκ τῶν εἰς ρα μόνον τὰ Κίρρα, Τάραγρα, σκολόπενθρα, τὰ παραλήγοντα εἰς υ ἢ εἰς δίφθοργον ἔχουσι τὸ α βραχύ, ὡς γένυρα, μοῖρα, πεῖρα, μάχαιρα. Ἐξαιροῦνται τὰ παραλήγοντα εἰς αυ καὶ αἱ λέξεις λύρα, θύρα, κολλύρα, πορφύρα, σισύρα, Φιλύρα. Τεγνύρα, Αἴθρα, Φαιδρά, παλαιότρα, ως λαύρα, αὔρα, σαύρα.

Ἡ αιτιατικὴ καὶ κλητικὴ τοῦ ἑνικ. τῶν πρωτοκλ. ἔχει τὸν γρόνον τῆς ὄνομαστικῆς.

§ 250. Τὰ εἰς α' της ἑνικά, ι' της καὶ τὸ πρεσού' της ἔχουσι τὸ διχρονον μακρόν, ὡς Σπαρτιᾶται, πολῖται, πρεσοῦται, ἡ πολῖτις, ἡ

(1) Ἐκ τοῦ βορ-jaς, (=Föhr-jas, 'Ιταλ. tra-montana), ἐξ οὐ κατ' ἀφομοίωσιν βορρᾶς, τροπῆ δὲ τοῦ j εἰς ε βορέας, διὰ τοῦτο καὶ πρόσθορος καὶ βόρειος.

(2) Ἐξαιροῦνται τὰ ποιητικὰ (δῆος) δῖα, (πέπειρος) πέπειρεις ρα, καθ' ἀ καὶ τὸ ἐξ αχρήστου ἀρσενικοῦ πότνια.

πρεσβυτης. Έξαιροῦνται τὰ Γαλάτης, Δαλματης, Σαντορινής, Σαρδηνίας, Χαριτουρίας.

§ 254. Τὰ ἀκόλουθα ἔχουσι τὸ δέγχονον μακρόν, ἐλαῖα, ἐλᾶται, μᾶξα, κυῖσα, δῖνη, νῖνη, ἐρυσῖται, ἴλη, πῖνα (ὕστρεον), ῥῖνη, ρῖναι, (ἴχθυς). ΑΘΗΝΑ. Ζ', § 26), Βῖσα (πόλις), Βρῖσα (ἄκρα Λέσθου), Νῖσα (πόλις), Τῖσα, (πόλις), Κρῖσα, (πόλις), λύπη, ὕλη, φῦσα, τρύπα, σύλη, σαμβύκη, Νῦσα, (πόλις), οἱ Χρῦσαι κτλ. ζύμη, λύμη, κτλ. σφονδύλη, κισχύνη.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ

§ 252. Η δευτέρα κλίσις περιέχει ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ εἰς ος καὶ οὐδέτερα εἰς ον. Είναι δὲ τὰ δευτερόκλιτα κοινὰ (ἀσυναίρετα καὶ συγρημένα) καὶ Ἀττικά.

Ἐρικός.

Όν.	ὁ	Ἄνθρωπος	ἡ	όδος	τὸ	ξύλον
Γεν.	τοῦ	Ἄνθρωπου	τῆς	όδου	τοῦ	ξύλου
Δοτ.	τῷ	Ἄνθρωπῳ	τῷ	όδῷ	τῷ	ξύλῳ
Αἰτ.	τὸν	Ἄνθρωπον	τὴν	όδὸν	τὸν	ξύλον
Κλ.	ὦ	Ἄνθρωπε	ὦ	όδε	ὦ	ξύλον

Δυϊκός.

Όν. καὶ Αἰτ. τῷ	Ἄνθρωπῳ	τῷ	όδῳ	τῷ	ξύλῳ
Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν	Ἄνθρωποιν	ταῖν	όδοῖν	τοῖν	ξύλοιν

Π.ηθερτικός.

Όν.	οἱ	Ἄνθρωποι	οἱ	όδοι	τὰ	ξύλα
Γεν.	τῶν	Ἄνθρωπων	τῶν	όδῶν	τῶν	ξύλων
Δοτ.	τοῖς	Ἄνθρωποις	τοῖς	όδοῖς	τοῖς	ξύλοις
Αἰτ.	τοὺς	Ἄνθρωπους	τὰς	όδούς	τὰ	ξύλα
Κλ.	ὦ	Ἄνθρωποι.	ὦ	όδοι.	ὦ	ξύλα.

§ 253. Γυναικῶν ἔταιρῶν ὄνόματά τινα καταλήγουσιν εἰς τον μετὰ θηλυκοῦ ἄρθρου, ἡ Ἀβρότορον, ἡ Λεδρτιορ, ἡ Γλυκέριορ, ἡ Χρυσιορ, ἡ Φάριορ. Δὲν ἔχουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν⁽¹⁾.

§ 254 ΣΗΜ. 4. Εἰς ος θηλυκὰ είναι: τὰ ἀκόλουθα: ἀκατος, ἀμαξιτός, ἀμπελος, ἀργιλος, ἀσφαλτος, ἀτραπός, βάλανος, βάσανος, βένλος, βύβλος, βύστος, βώλος, γέρανος, γνάθος, γύψος, δέλτος, διάλεκτος, διάμετρος, δοκός, δρόσος, ἥπειρος, θόλος, κάρδοπος,

⁽¹⁾ Ἐρωδίαν. Τόμ. Β', 757, 19.

χέρχος, κινθωτός, κόπρος, ληγός, μίλτος, νῆσος, νόσος, οδός, πλίνθος, πύελος, ράβδος, ράχος, σορός, σποδός, σύγκλητος, τάφρος, ψάμμιος, ψῆφος, κτλ.

ΣΗΜ. 2. Τινὰ διφροδῦνται μετὰ δικαρφούσου σημασίας, δὲ λίθος (λίθος), ή λίθος (πολύτιμον πετράδιον), ὁ ἵππος (τὸ σλογον), ἡ ἵππος (= φρέδα σπανίως, συνήθως δὲ = ἵππικόν) ⁽¹⁾, ὁ λέκιθος (τὸ κροκῶδες ἔτνος (φύλα) ἐκ πίσων), ή λέκιθος, (= ὁ κρόκος τοῦ φύλου), κτλ.

§ 255. Η ἑνικὴ κλητικὴ τῶν εἰς ος δευτεροκλίτων ἐνίστε εἴναι ὄμοια τῇ ὀνομαστικῇ, ὁ κιραδος (Δημοσθ. 18, 162. Λισγίν. 3, 167), ω γρίλος ⁽²⁾, κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ ισχυρὸν θέμα τῶν δευτεροκλίτων λίγει εἰς -ο.

ΧΡΟΝΟΣ

§ 256. Τὰ εἰς ἶνος ὑπερδισύλλαβα ἔχουσι τὸ ι μακρόν, ώς Φαλίρος κ.τ.λ. πλὴν τοῦ καρκίνος.

2) Αἱ ἑξῆς λέξεις, θάκος, Δᾶκος, Λᾶς, (ποταμὸς καὶ πόλις Λευκανίας), Χνᾶς, ή ρᾶγος (Ξενοφ. Κυνηγ. 1', 7), Λᾶγος, ἀθλος, ἀθλον, Φῆνος (Δημοσθ. 29, 23). Γρῖος, Θρῖος, Φθῖος, Φλῖος, Κρῖος, Σῖμος, ή Νῖνος, Βρῖλος, Σπῖνος (ποταμός), δὲ βῖκος (οἰνοδόχον αγγεῖον. Ξενοφ. Ἀναθ. Α', θ', 25), δῖνος, γρῖψος, μῖμος, σῖτος, δῖππος γρῖππος, πῖνος ή πῖνον (χριθίνος οἶνος. Ἀθήν. Γ', § 67, πῖος, Πῖος, Χῖος, ὁ κάτοικος τῆς Χίου), σπῖλος, πῖλος, μῖλος, τῖλος, πρῖνος, θρῖον, σχῖνος, γρῖνος. Σῦρος, Σκῦρος, Γρῦνος (πόλις), Θῦνος, (ἐθνικόν), Φρῦνος, (ἐθν. Σκυθ.), στῦλος, γῦρος, τῦφος, γρῦλος, θρῦλος πῦσιν κτλ. φῦλον, σκῦλον, σῦλον, σῦλον, σῦκον.

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΔΕΥΤΕΡΟΚΛΙΤΑ

Ἐρικός.

Ὀν.	ό	γρυσοῦς	πλοῦς	τὸ	οστοῦν
Γεν.	τοῦ	γρυσοῦ	πλοῦ	τοῦ	οστοῦ
Δοτ.	τῷ	γρυσῷ	πλῷ	τῷ	οστῷ
Αἰτ.	τὸν	γρυσοῦν	πλοῦν	τὸ	οστοῦν
Κλ.	ῷ	γρυσοῦ ⁽³⁾	πλοῦ ⁽³⁾	ῷ	οστοῦν

Ἀντικός.

Ὀν., καὶ Αἰτ. τῷ	γρυσώ	πλὼ	τῷ	οστῷ
Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν	γρυσοῖν	πλοῖν	τοῖν	οστοῖν

(1) Ἐνίστε ή ἵππος καὶ μάλιστα ἐν πληθ. ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γενῶν. Ὅρα Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 13.

(2) Πλ. Φ., 106. Χοιροθεσ. σ. 249, 30. Ἀριστοφ. Νεφ. 1168.

(3) Κλητικαὶ δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν γίνονται. «Δύναται ἀπὸ τοῦ ὁ πλοῦς γενέσθαι: ὁ πλοῦ... νοῦς ὁ νοῦ» (Χοιροθ. σ. 250. 3. Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 983).

Πληθυντικός.

Όν.	οί	χρυσοῖ	πλοῖ	τὰ	ὅστα
Γεν.	τῶν	χρυσῶν	πλῶν	τῶν	ὅστῶν
Δοτ.	τοῖς	χρυσοῖς	πλοῖς	τοῖς	ὅστοῖς
Αἰτ.	τοὺς	χρυσοῦς	πλοῦς	τὰ	ὅστα
Κλ.	ὦ	χρυσοῖ.	πλοῖ	ὦ	ὅστα

§ 257. Αἱ καταλήξεις τῶν συνηρημένων δευτεροκλίτων εἶναι ὅμοιαι πρὸς τὰς τῶν ἀσυναιρέτων, πλὴν τῆς ἐνικῆς ὄνομαστικῆς, αἰτιατικῆς καὶ κλητικῆς, εἰς τὰς ὁποίας ἀντὶ τοῦ ο καὶ εὑπάρχει οὐ.

ΣΗΜ. Τὸ εαὶ ἀνωμάλως συναιρεῖται εἰς α., (ὅστέα) ὥστα.

§ 258. Τὸ δυϊκὸν ω τῶν συνηρημένων δευτεροκλίτων παρὰ τὸν κανόνα ὀξύνεται (§ 118, σημ.), ώς τῷ [πλόῳ] πλώ (¹).

§ 259. Τὰ εἰς [εος] οὓς, [εον] οὐν ἐπίθετα καὶ τὸ [κάνεον] καροῦρ συναιρούμενα καταβιβάζουσι τὸν τόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης εἰς τὴν ὄνομαστικὴν καὶ κλητικὴν, ώς [χρύσεος] χρυσοῦς, [χρύσεον] χρυσοῦν. [χρύσεοι] χρυσοῖ, [χρύσεα] χρυσᾶ, [ἀργύρεος] ἀργυροῦς, κ.τ.λ. (²).

§ 260. Τὰ εἰς [οος] οὓς σύνθετα συναιρούμενα ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον ἐπὶ τῆς παραληγούσης εἰς τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν (καὶ αἰτιατικὴν τοῦ πληθυντ.), ώς τοῦ [εὺνόου] εὔνου, τῷ [έτεροπλόῳ] ἔτερόπλῳ, τοὺς [εὐχρόους] εὐχρούς, τῶν [ἀλλοθρόων] ἀλλοθρῶν, τοῖς [ἐπιπόνοις] ἐπιπόνοις, κ.τ.λ. (³).

§ 261. Ἀσυναίρετοι τύποι κανονικῶς εἶναι οἱ εἰς οἱ τῶν σύνθετων, ώς ἔτερόπλοια, ἄχροια, εὐπλοα, κ.τ.λ. (⁴).

§ 262. Ἡ τελικὴ διφθοργὸς οἱ καὶ μετὰ τὴν συναίρεσιν εἶναι βραχεῖα ώς πρὸς τὸν τονισμόν, ώς [εὔνοοι] εὔνοι, [εὔπλοοι] εὔπλοι.

§ 263. Τὰ ἐπίθετα κεραμεοῦς καὶ ἐρεοῦς παρενθέτουσιν ἐν ε πρὸ τῆς καταλήξεως [εος] οὓς.

§ 263. ΣΗΜ. Συνηρημένα δευτερόκλιτα εἶναι τάχολουθα.

1) Ἐπίθετα εἰς [εος] οὓς καὶ [οος] οὓς, χρυσοῦς, ἀπλοῦς, εὔνους, περὶπλοῦς, ἀλλόθρους, χειμάρρους, κτλ.

2) Τὰ συγγενικὰ ἀδελφιδοῦς, θυγατριδοῦς, ἀνεψιαδοῦς, ὑδοῦς, κτλ. (⁴).

3) Τὰ οὐσιαστικὰ θροῦς, χνοῦς, μνοῦς, νοῦς, πλοῦς, ῥοῦς, σοῦς, φλοῦς, χλοῦς, χνοῦς (⁵) καὶ ἡ πρόχους.

(¹) «Τὰ γάρ ω ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἀπέστραπται τὴν περισπωμένην τάσιν ώς τῷ καλῷ, τῷ σοφῷ, τῷ ἀγαθῷ» (Χαιροβ. 250, 23. Βεννέρ. 'Ἀνέκδ. σ. 1236. 1248).

(²) "Ινα συμβῇ ἀφομολωσίς τοῦ τονισμοῦ καθ' ὅλας τὰς πτώσεις.

(³) Εὑρηται καὶ κλητ. ἀσυναίρετος, ώ σιδήρεοι (Αἰσχίν. 3, 166).

(⁴) "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. εἰς ἀρχ. Ἑλλ. §. 42.

(⁵) "Ορα Κόντ. παρὰ Σωκράτ. τόμ. Β'. σ. 55, κ. ἐ.

4) Τὰ σύνθετα ἐκ τῶν πνέω, θέω, ξέω καὶ χρόα καὶ τὸ δίχρους, δι-
χρόα, δίχρουν⁽¹⁾, εὔπνους, Πάνθους, εὔζους, εὔχρους.

5) Τὰ οὐδέτερα οὐσιαστικὰ κανοῦν καὶ ὄστοῦν.

ΑΤΤΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΑΙΣΙΣ

§ 264. Η Ἀττικὴ δευτέρα κλίσις περιέχει ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ
εἰς ὡς καὶ οὐδέτερα εἰς ωρ.

§ 265. Τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν δευτέραν κλίσιν κλινόμενα ὄνομα-
ζονται Ἀττικόκλιτα.

§ 266. Τὰ Ἀττικόκλιτα ἔχουσιν ω εἰς ὅλας τὰς πτώσεις καὶ ὑπο-
γράφουσιν αὐτὸς ὅπου καὶ τὰ δευτερόκλιτα καὶ ὅπου ἔκεινα ἔχουσιν οι.

'Ereikόs.

Όν.	ό	λεώς	ό	κάλως	τὸ	ἀνώγεων
Γεν.	τοῦ	λεώ	τοῦ	κάλω	τοῦ	ἀνώγεω
Δοτ.	τῷ	λεῷ	τῷ	κάλῳ	τῷ	ἀνώγεῳ
Αἰτ.	τὸν	λεών	τὸν	κάλων	τὸ	ἀνώγεων
Κλ.	ῷ	λεώς	ῷ	κάλως	ῷ	ἀνώγεων

Aντικόs.

Όν.	τὼ	λεώ	τὼ	κάλω	τὼ	ἀνώγεω	
Αἰτ.	{	τῷ	λεῷ	τῷ	κάλῳ	τῷ	ἀνώγεῳ
Γεν.	{	τοῖ	λεών	τοῖν	κάλων	τοῖν	ἀνώγεων
Δοτ.							

Πληθυντικόs.

Όν.	οἱ	λεῷ	οἱ	κάλῳ	τὰ	ἀνώγεω
Γεν.	τῶν	λεών	τῶν	κάλων	τῶν	ἀνώγεων
Δοτ.	τοῖς	λεῷς	τοῖς	κάλως	τοῖς	ἀνώγεως
Αἰτ.	τοὺς	λεώς	τοὺς	κάλως	τὰ	ἀνώγεω
Κλ.	ῷ	λεῷ	ῷ	κάλῳ	ῷ	ἀνώγεω.

§ 267. Τὰ Ἀττικόκλιτα, ὅσα ἐπὶ τῆς ληγούστης τονίζονται, παν-
ταχοῦ ὀξύνονται. Εξαιροῦνται τὰ μονοσύλλαβα, τὰ Περσικὰ καὶ Αι-
γυπτιακὰ κύρια καὶ αἱ λέξεις ταῦς, δρφᾶς καὶ Τυφᾶς, ώς περισπώ-
μενα ἀπανταχοῦ, ώς *Κᾶς*, *Ταμῶς*, *Νεκῶς*⁽¹⁾.

ΣΗΜ. Τὸ ισχυρὸν θέμα τῶν Ἀττικοκλίτων λήγει εἰς—ω.

§ 268. Τὰ Ἀττικόκλιτα, ἐκ κοινῶν δευτεροκλίτων γενόμενα διὰ
μεταθέσεως τοῦ χρόον τῶν φωνηέντων, φυλάζεται τὸν τόνον ἐπὶ τῆς

(1) "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. εἰς ἀρχ. Ελ. §. 46.

(2) "Ορα Ἡμετ Γραμματ. Παρατηρ. εἰς ἀρχ. Ελ. §. 47, Ἡρωδίαν. 37, 14. 224,
21. 245, 2. Β', 625, 38.

αὐτῆς συλλαβῆς ἐκείνων καὶ μετὰ τὴν μετάθεσιν, ὡς [λάχος] λεώς, (Μενέλαιος) Μενέλεως, [Πλάος] θλεως, κ.τ.λ.⁽¹⁾.

§ 269. Τινὰ τῶν Ἀττικοκλίτων ἔχουσιν ἑνικὴν αἰτιατικὴν ἄνευ τοῦ ν, ἡ ἔως τὴν ἔω (πάντοτε), τὸν λαγὼν (ἢ λαγῶν) καὶ τὸν λαγὼ (ἢ λαγῷ), τὸν Ἀθων καὶ (Ἀττικ.) τὸν Ἀθω, τὴν ἄλωρ (μεταγενεστ.) καὶ τὴν ἄλω (Ἀττικ.), τὸν Μίρων καὶ Μίρων, τὸν ἀγήρων καὶ ἀγήρω⁽²⁾ κ.τ.λ. τὸν Τυρφῶνον, κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὰ Ἀττικόκλιτα ἄνευ τοῦ ν κατὰ τὴν ἑνικ. αἰτιατικὴν κλίνονται κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν.

§ 270. Τινὰ τῶν Ἀττικοκλίτων ἔχουσι καὶ τύπους κατὰ τὴν κοινὴν δευτέραν κλίσιν, ὡς τὸ πλέων τὰ πλέα (πάντοτε), τὸ πλεων τὰ πλέα (Πλάτ. Φειδ. σ. 95, α'. Ἐπινομ. 991, δ')., τὰ ἔκπλεα (Πλάτ. Φειδ. σ. 110, γ'), οἱ ἔμπλεοι (Πλάτ. Πολ. σ. 411, γ'. σ. 505, γ'), κ.τ.λ.⁽³⁾.

§ 271. ΣΗΜ. Ἀττικόκλιτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

1) Τὰ σύσιαστικὰ ὁ λεώς, ὁ λαγῶς ἢ λαγώς⁽⁴⁾ ὁ χάλως, ὁ ταῦς, ὁ τυφῶς, ὁ ὄρφως ἢ ὄρφως⁽⁵⁾, ὁ νεώς (καὶ νάες παρ' Ἀττικοῖς⁽⁶⁾), ἡ ἄλως, ἡ ἔως, καὶ ὁ ἥρως (καὶ κατὰ τὴν τρίτην⁽⁷⁾).

2) Τὰ κύρια ὄνόματα, Τλῶς, Κρῶς, Κέως, Τέως, Κῶς, Τυφῶς, Τυνδάρεως, Βριάρεως, Μενέλεως, Ἀθως, Μίνως, Τάλως, Κάλως, Τάρως καὶ Πετεώς.

3) Τὰ ἐπίθετα σῶς, ἵλεως-ων, πλέως, πλέα, πλέων μετὰ τῶν συνθέτων ἀνάπλεως, ἔμπλεως, κατάπλεως, κτλ.

4) Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ γῆ, ναῦς, χρέως, χρέας, γῆρας καὶ μνῆ, εὔγεως, λιπόνεως, περίνεως, ἀξιόγεως, ὑπέργεως, ἀπόγεως, ἡδύκρεως, ἀγήρως, δίμνως⁽⁸⁾.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

§ 272. Η τρίτη κλίσις περιέχει ὄνόματα καὶ τῶν 3 γενῶν λήγοντα εἰς τὰ φωνήντα α, ι, υ, ω, καὶ εἰς τὰ σύμφωνα ν, ρ, σ, ξ, ψ, ἀτινα ἔχουσι μίαν συλλαβήν ἐν ταῖς ἄλλαις πτώσεις περισσοτέραν τῆς ἑνικῆς ονομαστικῆς.

§ 273. Τὰ τριτόκλιτα κατὰ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν εἶναι συμφωνόληκτα καὶ φωνηστόληκτα, κόραξ κόρακος, ἴγρης ἴγρος.

§ 274. Τὰ συμφωνόληκτα εἶναι ἀφωνόληκτα καὶ ὑγρόληκτα, τὰ δὲ χρωνόληκτα χειλικά, λαρυγγικά καὶ γλωσσικά.

(1) Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 47.

(2) Ὁρα Πολυδεύκη. Β', 14.

(3) Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 48.

(4) Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 47.

(5) Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 51.

(6) Ὁρα Γραμμ. Παρατηρ. ήμ. § 47.

§ 275. Ἐκ τῶν φωνηεντολήκτων τριτοκλίτων τινὰ μὲν συναιροῦνται, τινὰ δὲ εἶναι ἀσυναιρέτα.

§ 276. Συνηρημένα φωνηεντόληκτα εἶναι ὅσα συναιροῦσι τὸν χαρχτῆρα μετὰ τῆς καθαρῆς καταλήξεως. Τῶν δὲ συνηρημένων τινὰ μὲν εἶναι ὀλοπαθῆ (όλοσυναιρέτα), τινὰ δὲ ὀλιγοπαθῆ (όλιγοσυναιρέτα).

§ 277. Τριτοκλίτα συναιρούμενα εἰς ὅλας τὰς καθαροκαταλήκτους πτώσεις λέγονται ὀλοπαθῆ, εἰς ὅλιγας δὲ ὀλιγοπαθῆ.

A') ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ

a') Χειλικά.

Ο γάλυψ, τοῦ γάλυθ-ος, τῷ γάλυθ-ι, τὸν γάλυθ-α, ὁ γάλυψ. Δυϊκ. τὸ γάλυθ-ε, τοῖς γαλύθ-οιν. Πληθ. οἱ γάλυθ-ει, τῶν γαλύθ-ων, τοῖς γάλυψι(ν), τοὺς γάλυθ-ας, ὁ γάλυθ-εις.

b') Αρυγγικά.

Ο κόραξ, τοῦ κόρακ-ος, τῷ κόρακ-ι, τὸν κόρακ-α, ὁ κόραξ. Δυϊκ. τὸ κόρακ-ε, τοῖν κοράκ-οιν. Πληθ. οἱ κόρακ-ει, τῶν κοράκ-ων, τοῖς κόραξι(ν), τοὺς κόρακ-ας, ὁ κόρακ-εις.

Η ἀλώπηξ, τῆς ἀλώπεκ-ος, τῇ ἀλώπεκ-ι, τὴν ἀλώπεκ-α, ὁ ἀλώπηξ. Δυϊκ. τὸ ἀλώπεκ-ε, τοῖν ἀλωπέκ-οιν. Πληθ. αἱ ἀλώπεκ-ει, τῶν ἀλωπέκ-ων, ταῖς ἀλώπεξι(ν), τὰς ἀλώπεκ-ας, ὁ ἀλώπεκ-εις.

γ') Γλωσσικά.

Η λαμπάς, τῆς λαμπάδ-ος, τῇ λαμπάδ-ι, τὴν λαμπάδ-α, ὁ λαμ-πάς. Δυϊκ. τὸ λαμπάδ-ε, ταῖν λαμπάδ-οιν. Πληθ. αἱ λαμπάδ-ει, τῶν λαμπάδ-ων, ταῖς λαμπάσι(ν), τὰς λαμπάδ-ας, ὁ λαμπάδ-εις.

Ο γίγας, τοῦ γίγαντ-ος, τῷ γίγαντ-ι, τὸν γίγαντ-α, ὁ γίγας. Δυϊκ. τὸ γίγαντ-ε, τοῖν γιγάντ-οιν. Πληθ. οἱ γίγαντ-ει, τῶν γιγάντ-ων, τοῖς γίγασι(ν), τοὺς γίγαντ-ας, ὁ γίγαντ-εις.

Ο πλακοῦς, τοῦ πλακοῦντ-ος, τῷ πλακοῦντ-ι, τὸν πλακοῦντ-α, ὁ πλακοῦς⁽⁴⁾. Δυϊκ. τὸ πλακοῦντ-ε, τοῖν πλακοῦντ-οιν. Πληθ. οἱ πλακοῦντ-ει, τῶν πλακοῦντ-ων, τοῖς πλακοῦσι(ν), τοὺς πλακοῦντ-ας, ὁ πλακοῦντ-εις.

Ο λέων, τοῦ λέοντ-ος, τῷ λέοντ-ι, τὸν λέοντ-α, ὁ λέων. Δυϊκ. τὸ λέοντ-ε, τοῖν λεόντ-οιν. Πληθ. οἱ λέοντ-ει, τῶν λεόντ-ων, τοῖς λέουσι(ν), τοὺς λέοντ-ας, ὁ λέοντ-εις.

Ο λελυκώς, τοῦ λελυκότ-ος⁽⁵⁾, τῷ λελυκότ-ι, τὸν λελυκότ-α, ὁ

(4) Κατὰ τοὺς ἀρχαίους γραμματικοὺς καὶ ὁ πλακοῦ § 319.

(5) Κυρίως αἱ εἰς ὡς ὅτ-ος μετοχαὶ είχον χαρακτῆρα σ, ὅπεις μεταξὺ δύο φωνηέντων ἀποθληθείς ἀντεκατεστάθη ὕστερον διὰ τ. § 307, 381. Σημ.

λελυκώς. Διοικ. τῷ λελυκότ-ε, τοῖν λελυκότ-οιν. Πληθ. οἱ λελυκότ-ει, τῶν λελυκότ-ων, τοῖς λελυκό-σι(ν), τοὺς λελυκότ-ας, ὁ λελυκότ-ες.

Τὸ σῶμα, τοῦ σώματ-ος, τῷ σώματ-ι, τὸ σῶμα, ὁ σῶμα. Διοικ. τῷ σώματ-ε, τοῖν σώματ-οιν. Πληθ. τὰ σώματ-α, τῶν σώματ-ων, τοῖς σώματ-σι(ν), τὰ σώματ-α, ὁ σῶματα.

Τὸ πέρας, τοῦ πέρατ-ος, τῷ πέρατ-ι, τὸ πέρας, ὁ πέρας. Διοικ. τῷ πέρατ-ε, τοῖν περάτ-οιν. Πληθ. τὰ πέρατ-α, τῶν περάτ-ων, τοῖς πέρα-σι(ν), τὰ πέρατ-α, ὁ πέρατ-α.

Ο γέλως, τοῦ γέλωτ-ος, τῷ γέλωτ-ι, τὸν γέλωτ-α, ὁ γέλως. Διοικ. τῷ γέλωτ-ε, τοῖν γελώτ-οιν. Πληθ. οἱ γέλωτ-ει, τῶν γελώτ-ων, τοῖς γέλω-σι(ν), τοὺς γέλωτ-ας, ὁ γέλωτ-ες.

§ 278. Κατὰ τὸ γίρας καὶ τὸ ὄξυτονον ἴμας, ιμάντος καὶ τὰ περιπλάνενα *i.l.lāc*, Ἰλλάντος (εύμενής), πελεκᾶς πελεκάντος, *ἀ.l.lāc* ἀλλάντος, *Γλισᾶς* Γλισᾶντος (πόλις) ⁽¹⁾. Κατὰ δὲ τὸ σῶμα τὸ μέλι τοῦ μέλιτος, ὅπερ εἶναι μοναδικὸν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ⁽¹⁾.

§ 279. Τινὰ τῶν εἰς -γέλως καὶ -χέρως συνθέτων κλίνονται καὶ κατὰ τὴν Ἀττικὴν δευτέραν κλίσιν, ως ὁ χρυσόκερως, τοὺς χρυσόκερως, οἱ χρυσόκερωφ, φιλόγελως, τὸν φιλόγελων, τοὺς φιλόγελως ⁽²⁾.

δ') Τγρόληκτα.

Ο ποιμήν, τοῦ ποιμέν-ος, τῷ ποιμέν-ι, τὸν ποιμέν-α, ὁ ποιμήν. Διοικ. τῷ ποιμέν-ε, τοῖν ποιμέν-οιν. Πληθ. οἱ ποιμέν-ει, τῶν ποιμέν-ων, τοῖς ποιμέ-σι(ν), τοὺς ποιμέν-ας, ὁ ποιμέν-ες.

Ο κρατήρ, τοῦ κρατῆρ-ος, τῷ κρατῆρ-ι, τὸν κρατῆρ-α, ὁ κρατήρ. Διοικ. τῷ κρατῆρ-ε, τοῖν κρατῆρ-οιν. Πληθ. οἱ κρατῆρ-ει, τῶν κρατῆρ-ων, τοῖς κρατῆρ-σι(ν), τοὺς κρατῆρ-ας, ὁ κρατῆρ-ες.

Ο ρήτωρ, τοῦ ρήτορ-ος, τῷ ρήτορ-ι, τὸν ρήτορ-α, ὁ ρήτωρ. Διοικ. τῷ ρήτορ-ε, τοῖν ρήτορ-οιν. Πληθ. οἱ ρήτορ-ει, τῶν ρήτορ-ων, τοῖς ρήτορ-σι(ν), τοὺς ρήτορ-ας, ὁ ρήτορ-ες.

⁽¹⁾ Βεκκέρ. Ἀνέκδ. σ. 1186. Ἡρωδίαν. σ. 51, 1.

⁽²⁾ «Οὐδέτερον ὄνομα οὐδέν εστι: παρὰ τοῖς Ἐλλησιν εἰς λῆγον εἰ μὴ μόνον τὸ μέλι τὸ γάρ πέπερι καὶ κόρμι καὶ κοῖρη ξενικάν» (Ἀθήν. Β', § 73). «Τὸ μέλι τοῦ μέλιτος οὐδὲν ἄλλο διὰ τοῦ τοις κλίνεται» (Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 1208, 77).

⁽³⁾ Τὰ εἰς ας σύνθετα, εἰ μὲν κοινά εστι, τὴν τῶν ἀπλῶν φυάττει κλίσιν οἷον ἰδρῶς λυσίδρως λυσίδρωτος, ἔρως ἔρωτος χρυσόρωμα χρυσόρωτος, γέλως γέλωτος φιλόγελως φιλογέλωτος: εἰ δὲ Ἀττικά εστιν, ἀποθολῆ τοῦ σ ποιεῖ τὴν γενῆ κὴν οἷον ὁ δύνερως τοῦ δύνερι, ὁ ἀξιόχρεως τοῦ ἀξιόχρεω, ὁ ἀνάπλεως τοῦ ἀνάπλεω» (Χοιροβοσκ. σ. 65, 29, 259, 8). Εὑρηταὶ δὲ τοὺς χρυσόκερως (Πλάτ. Ἀλκιβ. Β', σ. 149, γ'. Πλουταρχ. Ἡθικ. σ. 184, ε'). οἱ χρυσόκερωφ (Πλουταρχ. Παῦλ. Αἰμιλ. 33), τριτοκλίτως δὲ παρ' Εύριπ. Ἐλέν. 388. Ἀριστοφ. Νεφέλ. 597. Φιλόγελως φιλογέλωτος τριτοκλίτως (Πλάτ. Πολ. 388, ε'). Ἀριστοφ. Ρητ. Β', 12, 13. Διόδωρ. Α'. 18. κτλ.), δευτεροκλίτως: δὲ (Ἀθήν. Σ', 261, γ'. δ'). «Φιλόγελω Ἀττικοί, φιλόγελωτες Ἑλληνες» (Μοιρ. σ. 385. Πρελ. Θωμ. Μάγιστρ. σ. 897). Κλαυσίγελως δὲ (Ἐσνοφ. Ἐλλ. Ζ', 6', 9. Πολυδ. Β', 64), κλαυσιγελωτος (Πλουταρχ. Ἡθικ. σ. 1097, γ'. Ἀθήν. Η', 591, γ').

Ο ἀγών, τοῦ ἀγῶν-ος, τῷ ἀγῶν-ι, τὸν ἀγῶν-α, ὁ ἀγών. Δυτικ. τῷ ἀγῶν-ε, τοῖν ἀγῶν-οιν. Πληθ. οἱ ἀγῶν-ες, τῶν ἀγῶν-ων, τοῖς ἀγῶν-σι (ν), τοὺς ἀγῶν-ας, ὁ ἀγῶν-ες.

Ο πυρήν, τοῦ πυρῆν-ος, τῷ πυρῆν-ι, τὸν πυρῆν-α, ὁ πυρήν. Δυτικ. τῷ πυρῆν-ε, τοῖν πυρῆν-οιν. Πληθ. οἱ πυρῆν-ες τῶν πυρῆν-ων, τοῖς πυρῆν-σι (ν), τοὺς πυρῆν-ας, ὁ πυρῆν-ες.

Ἡ ρίζ, τῆς ρίν-ός, τῇ ρίν-ι, τὴν ρίν-α, ὁ ρίζ. Δυτικ. τῷ ρίν-ε, ταινία ρίν-οιν. Πληθ. αἱ ρίν-ες, τῶν ρίν-ων, ταῖς ρίν-σι (ν), τὰς ρίν-ας, ὁ ρίν-ες.

B'.) ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΑ.

a') Ασυναριτετα.

Ο θώς τοῦ θω-ός, τῷ θω-ι, τὸν θω-α ὁ θώς. Δυτικ. τῷ θώ-ε, τοῖν θώ-οιν. Πληθ. οἱ θώ-ες, τῶν θώ-ων, τοῖς θώ-σι (ν), τοὺς θώ-ας, ὁ θώ-ες.

Ο κίς, τοῦ κι-ός, τῷ κι-ι, τὸν κιν, ὁ κις⁽⁴⁾. Δυτικ. τῷ κι-ε, τοῖν κιοιν. Πληθ. οἱ κι-ες, τῶν κι-ῶν, τοῖς κι-σι (ν), τοὺς κι-ας, ὁ κι-ες.

§ 280. Ασυναριτετα φωνηεντόληκτα εἰναι τὰ εἰς ως-ωδές καὶ ιε-ιός οὐσιαστικά. Εξαριτεται τὸ οἵς οἰδός (πρόσθατον) ἔχον αιτιατικὴν μόνον οἴς παρ⁽⁵⁾ Απτικοῖς⁽⁶⁾, καὶ τὸ ηρωικλινόμενον καθ⁽⁷⁾ ενικὸν καὶ κατὰ τὴν Απτικὴν δευτέραν κλίσιν, γεν. τοῦ ηρω, δοτ. τῷ ηρῳ, αἰτ. τὸν ηρω (ηρων δὲ παρ⁽⁸⁾ Ηροδ. Λ', 167) ⁽⁹⁾.

b') Συνηρημέτρα διηγοπαθῆ.

Ο στάχυς, τοῦ στάχυος, τῷ στάχυ-ι, τὸν στάχυν, ὁ στάχυ. Δυτικ. τῷ στάχυ-ε, τοῖν σταχύ-οιν. Πληθ. οἱ στάχυ-ες, τῶν σταχύ-ων, τοῖς στάχυ-σι (ν), τοὺς στάχυ-ς, ὁ στάχυες.

Ο μύς, τοῦ μυ-ός, τῷ μυ-ι, τὸν μῦν, ὁ μῦ. Δυτικ. τῷ μύ-ε, τοῖν μυ-οιν. Πληθ. οἱ μύ-ες, τῶν μυ-ῶν, τοῖς μυ-σι (ν), τοὺς μῦς, ὁ μύ-ες⁽⁴⁾.

Ο (καὶ ἡ) βοῦς, τοῦ βο-ός, τῷ βο-ι, τὸν βοῦν, ὁ βοῦ. Δυτικ. τῷ βό-ε, τοῖν βο-οιν. Πληθ. οἱ βό-ες, τῶν βο-ῶν, τοῖς βουσι (ν), τοὺς βοῦς, ὁ βόες.

(4) «Κρής ὁ Κρής, Τρώς ὁ Τρώς, δημάς ὁ δημάς, ποὺς ὁ πούς, δαΐς ὁ δαΐς (εὐωχία), κίς ὁ κίς (σκάληξ), λίς ὁ λίς (λέων), κλείς ὁ κλείς, κτείς ὁ κτείς. Ταῦτα γέρτη αύτην ἔχουσιν ὄρθην καὶ κλητικήν» (Χοιροθοσκ 207, 22). "Ορχ καὶ Ήμ. Γραμματ. Παρατηρ. § 50.

(5) "Ορα Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 52.

(6) "Ορα Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 51. Χοιροθοσκ. 262, 1.

(7) Τὸ μῦς κυρίως δὲν εἰναι φωνηεντόληκτον, ἀλλ' ἔχει θέμα μυσ-σανσκρ. mush (χλεπτειν), λατ. mus mur-is ἀντι mus-is, ἐν δὲ τῇ Έλλ. τὸ σ μεταξὺ δύο φωνηέντων ἀποέλλεται.

Ἡ γραῦς, τῆς γρα-ός, τῇ γρα-ὶ, τὴν γραῦ-ν, ὁ γραῦ. Δυϊκ. τὸ γρᾶ-ε, ταῖν γρα-οῖν. Πληθ. αἱ γρᾶ-ες, τῶν γρα-ῶν, ταῖς γραῦ-σι(γ), ταῖς γραῦς, ὁ γρᾶ-ες.

§ 281. Τὰ φωνηγετόληκτα εἰς υς (γεν. υος), ους (γεν. ωος) καὶ αυς (γεν. αος) συναιροῦνται μόνον ἐν τῇ πληθ. αἰτιατικῇ. Ἐξαιρεῖται τὸ χοῦς (μέτρον ρέυστῶν) ἔχον τὴν πληθ. αἰτιατικὴν ὄμοιάδως κόσας (ἢ δὲ κίτιατ. τοὺς χοῦς χόδουμας) (¹), καὶ τὸ ἀρκυς ἔχον καὶ ὄνομαστικὴν πληθ. αἱ ἄρκυς (²).

ΣΗΜ. 1. Κυρίως δὲν συμβαίνει: συναίρεσις, ἀλλ' ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις (³) ἐκ τῶν τύπων στάχυνς, μύνς, βοῦ-νς (=βοF-νς), γραῦ-νς (=γραF-νς), ἐξ ὧν δὲ ἀποβολῆς τοῦ ν ἐγένοντο τοὺς στάχυος, μῦς, βοῦς, γραῦς, διὰ τροπῆς δὲ τοῦ ν εἰς α τὰ Ἰωνικὰ τοὺς στάχυας, μύζας, βόξας, γρᾶς.

ΣΗΜ. 2. Τὸ F μεταξὺ μὲν δύο φωνηγέντων ἀποβάλλεται πολλάχις, μεταξὺ δὲ φωνηγέντος καὶ συμφώνου μεταβάλλεται εἰς υ. Θέμα (θοF) θοῦς (=θοF-ς), θοὸς (=θοF-ός), θοῦν (=θοF-ν) (θοF-σι) βουσί(γ) (⁴). ΓραF, (γραF-ς) γραῦς, (γραF-ός) γρα-ός, (γραF-ν) γραῦν, (γραF-σι) γραῦ-σι(γ).

2) Οὐσιαστικὰ εἰς ευς

Ο βασιλεύς, τοῦ βασιλέ-ως, τῷ βασιλεῖ, τὸν βασιλέα, ὁ βασιλεῦ. Δυϊκ. τὸ βασιλέ-ε τοῦν βασιλέ-οιν. Πληθυντ. οἱ βασιλεῖς καὶ βασιλῆς, τῶν βασιλέ-ων, τοῖς βασιλεῦ-σι(γ), τοὺς βασιλέ-ας, ὁ βασιλεῖς καὶ βασιλῆς.

§ 282. Τὰ εἰς ευς οὐσιαστικὰ συναιροῦνται μόνον ἐν τῇ ἑνικῇ δοτικῇ καὶ τῇ πληθ. ὄνομαστικῇ καὶ κλητικῇ.

ΣΗΜ. 1. Τὰ εἰς ευς οὐσιαστικὰ σπανίως ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἔχοντα τὴν αἰτιατ. πληθ. εἰς εῖς ἀντὶ τοῦ συνήθους ἐας, ὡς τοὺς γονεῖς (Ξενοφ. Ιερ. γ', 7. Λυκοῦρ. Λεωκρ. 15, 97) κ.τ.λ.

ΣΗΜ. 2. Η ὄνομαστικὴ πληθ. τοῦ Θησεὺς εὑρίσκεται: ἀσυναιρετος, Θη-σέες (Πλάτ. Θεοίτ. σ. 169, β').

ΣΗΜ. 3. Ιωνικῶς λέγεται βασιλῆ-ος (=βασιλέF-ος), βασιλῆ-ες κ.τ.λ. Ἐκ τοῦ βασιλῆ-ος κατὰ μετάθεσιν τοῦ χρόνου τῶν φωνηγέντων τὸ βασιλέως (§ 268⁽⁵⁾), ἐκ δὲ τοῦ βασιλῆ-ες τὸ βασιλῆς, ὡς τιμήσεντες τιμῆντες.

§ 283 Τὰ πρὸ τοῦ ευς φωνῆν ἔχοντα οὐσιαστικὰ εἶναι ὀλοπαθῆ καθ' ἑνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν, πλὴν τοῦ ἀλιεύς, συνήθως κλι-νομένου.

Ο Εὔβοεύς τοῦ Εὔβοῶς, τῷ Εὔβοει, τὸν Εὔβοα, ὁ Εὔβοευ. Δυϊκ. τὸ Εὔβοέ-ε, τοῦν Εὔβοέ-οιν. Πληθ. οἱ Εὔβοεῖς, τῶν Εὔβοῶν, τοῖς Εὔβοεῦσι(γ), τοὺς Εὔβοάς, ὁ Εὔβοεῖς.

(1) "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 55.

(2) Ξενοφ. Κυνηγ. θ', 4. 9. Εἴναι ὅμως ὑποπτος καὶ ἔσως δέον νὰ μεταγραφῇ εἰς τὸ ὄρθιὸν ἄρκυες. "Ορα Κόντ. Σωκράτ. τ. Β', σ. 27.

(3) "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατ. § 115.

(4) Λατ. bos, bov-is, σανσκρ. gau-s «γαϊδός η γαϊδος: ὁ ἐργάτης βοῦς» (Ἡσύχιος).

(5) "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 47.

§ 284. Τὰ εἰς εὐρεῖαν καθαρόληπτα συνηθέστερον εἶναι συνηρημένα, ἀπαντῶσι δὲ πλειστάκις καὶ ἀσυναίρετα, ώς τοῦ Πειραιέως, Κριωέως, Σουνιέως, Παιανιέως, Ἐρετριέως, Κηφισιέως, Παιανιέως, Εύβοιέως, Θεσπιέως, Πλαταιέως, Ἐρετριέως, Εύβοιέως, Πλαταιέως, καὶ τοὺς Φωκαεῖς (Δημοσθ. 40, 36), κ.τ.λ. (¹).

3) Οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα εἰς ις, ι, νς, υ.

Η πόλις, τῆς πόλεως, τῇ πόλει, τὴν πόλιν, ὁ πόλι καὶ ὁ πόλις. Δυϊκ. τῷ πόλε-ε, τοῖν (ταῖν) πόλε-οιν. Πληθ. αἱ πόλεις, τῶν πόλε-ων, ταῖς πόλε-σι, τὰς πόλεις, ὡς πόλεις.

§ 285. Ἐνίστε ἡ ὄνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ τοῦ δυτικοῦ εὑρίσκεται συνηρημένη, ώς τούτω τῷ φύσει (Πλάτ. Ηολιτ. σ. 410, ε'. ὅρα καὶ Βενν. Ἀνέκδ. 1190, 8. 1130).

Τὸ ἄστυ, τοῦ ἄστε-ως (²) τῷ ἄστει, τὸ ἄστυ, ὁ ἄστυ. Δυϊκ. τῷ ἄστε-ε, τοῖν ἄστε-οιν. Πληθ. τὰ [ἄστεα] ἄστη, τῶν ἄστε-ων, τοῖς ἄστε-σι τὰ ἄστη, ὁ ἄστη.

Οἱ ἡδύς, τοῦ ἡδέ-ος, τῷ [ἡδέ-ι] ἡδεῖ, τὸν ἡδύν, ὁ ἡδύ. Δυϊκ. τῷ ἡδέ-ε, τοῖν ἡδέ-οιν. Πληθ. οἱ [ἡδέ-ες] ἡδεῖς, τῶν ἡδέ-ων, τοῖς ἡδέ-σι(γ), τοὺς ἡδεῖς, ὡς ἡδεῖς.

Τὸ ἡδύ, τοῦ ἡδέ-ος, τῷ [ἡδεῖ] ἡδεῖ, τὸ ἡδύ, ὁ ἡδύ. Δυϊκ. τῷ ἡδέ-ε, τοῖν ἡδέ-οιν. Πληθ. τὰ ἡδέ-α, τῶν ἡδέ-ων, τοῖς ἡδέ-σι(γ), τὰ ἡδέα, ὡς ἡδέα.

§. 286. Οὐδέτερα εἰς εἶναι: τὸ σίνηπι: (³) τὸ κίκι: (εἶδος ἑλάτου παρ' Αἴγυπτοις), τὸ κόμμι, τὸ κιννάθαρι: (εἶδος βάζματος πυρροῦ, ἔξ οὐ γράφει ὁ Βασιλεὺς), τὸ στάχι: (εἶδος πυρροῦ, τὸ στίμμι: δι? οὐ αἱ γυναικες χρίουσι τοὺς δρφαλμούς) καὶ τὸ πέπερι, ἄτινα δὲν εἶναι Ἑλληνικά, κλίνονται δὲ εἰς τοὺς ἡ εωσι(γ), σινήπιος, κίκιος, κόμμιος, κινναθάριος, στάχιος, στίμμιος, πεπέριος καὶ πεπέρεως, σινήπεως.

§ 287. Τῶν εἰς ις οὐσιαστικῶν τινα κλίνονται εἰς ιος, Ἀνάχαρσις, Ἀναχάρσιος (Ἀναχάρσιος μεταγενέστ.), μῆνις, μήνιος (Πλάτ. Ηολ. σ. 390, ε'.), Σιεννένεις Σιενένειος (Ξενοφ. Ἀνάθ. Α', 6', 23. 24. 25), τίγρις τίγριος, τύρσις τύρσιος (Ξενοφ. Ἀνάθ. Ζ', η', 12) κτλ. (⁴)

(¹) Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 54.

(²) Γράφεται καὶ ἄστεος, ἀλλὰ τὸ ὄρθον εἶναι ἄστεως, διπερ ἀπαντᾶ παρὰ ποιηταῖς καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς, ἀμφιθολον δὲ τὸ ἄστεος καίπερ φερόμενον παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς (Θουκ. Β', 13. Λυστ. 12, 92. Πλάτ. Φαεῖδρ. 230, δ'. Ἰππαρχ. 228, δ'. Μενέξ. 243, ε'. Νόμ. 746, α'. 881, δ'. 936. γ'). Ὁρα Κόντ. Ἐθδομ. ἀρ. 31.

(³) Οἱ Ἀττικοὶ ὄλεγον τὸ νᾶπο τοῦ νάπους (Ἀθήν. Θ'. § 2. Χοιροθοσ. 375, 27).

(⁴) Χοιροθοσ. 373, 8. Βενν. Ἀνέκδ. 1208, 28. Οξ. Ἀνέκδ. Δ', 337, 32. Ἡρωδ. 354, 1.

(⁵) Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 69.

§ 288. Το ἀστυν⁽⁴⁾, τὰ εἰς οὓς οὐσιαστικά καὶ οὓς ἐπίθετα μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν πῆχυς καὶ πέλεκυς συναιροῦνται μόνον εἰς τὴν ἑνίκην δοτικὴν καὶ εἰς τὴν ὄνομαστικήν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ, τὰ δὲ εἰς οὓδετερα ἐπίθετα συναιροῦνται μόνον ἐν τῇ ἑνίκῃ δοτικῇ.

Ο πῆχυς, τοῦ πήγε-ως, τῷ [πήγε-ῖ] πῆχει, τὸν πῆχυ-ν, ὁ πῆχυ. Δυϊκ. τῷ πήγε-ε, τοῖν πηγέ-οιν. Πληθυντ. οἱ [πήγε-ες] πήγεις, τῶν πήγε-ων, τοῖς πήγε-σι, τοὺς [πήγε-νες, πήγε-ας] πήγεις, ὁ πήγεις. Όμοιως καὶ πέλεκυς.

§ 289. Ἐκ τῶν εἰς οὓδετερων ἐπίθετων ἔξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ πῆχυς σύνθετα ως συναιρούμενα καὶ εἰς τὴν ὄνομαστικήν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ, ως τὸ διπηχυ, τῷ διπήχει, τὰ διπήχη (Ξενοφ. Παιδ. Σ', α', 30, κ.τ.λ.), τριπήχη (Ξενοφ. Ἀναβ. Δ', β', 28), κ.τ.λ.⁽¹⁾. Τὸ δὲ ἡμισυς, ἡμισεος, ἡμισέων κ.τ.λ. ἔχει οὓδετερον ἡμισυν, ἡμισεος⁽²⁾ καὶ πληθυντικὸν παρὰ μὲν τοῖς ὄλλοις πεζολόγοις τὰ ἡμισεα, παρὰ δὲ τῷ Δημοσθένει⁽⁴⁾ καὶ Ὑπερειδή⁽⁵⁾ καὶ συνηρημ. τὰ ἡμιση.

Γ.) ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΟΑΟΠΑΘΗ

§ 290. Ολοπαθῆ τριτόκλιτα εἶναι τὰ εἰς ης καὶ ες δικατάληκτα ἐπίθετα καὶ τὰ εἰς οὓς οὓδετερα οὐσιαστικά.

Ο (καὶ ἡ) ἀληθής, τοῦ [ἀληθέ-ος] ἀληθοῦς, τῷ [ἀληθέ-ῖ] ἀληθεῖ, τὸν [ἀληθέ-α] ἀληθῆ, ὁ ἀληθές. Τὼ [ἀληθέ-ε] ἀληθῆ, τοῖν [ἀληθέ-οιν] ἀληθοῖν. Πληθ. οἱ [ἀληθέ-ες] ἀληθεῖς, τῶν [ἀληθέ-ων] ἀληθῶν, τοῖς ἀληθέ-σι(ν), τοὺς [ἀληθέ-νες ἀληθέ-ας] ἀληθεῖς, ὁ [ἀληθέ-ες] ἀληθεῖς.

Τὸ ἀληθές, τοῦ [ἀληθέ-ος] ἀληθοῦς, τῷ [ἀληθέ-ῖ] ἀληθεῖ, τὸ ἀληθές, ὁ ἀληθές. Δυϊκ. τῷ ἀληθῆ, τοῖν ἀληθοῖν. Πληθ. τὰ [ἀληθέ-α] ἀληθῆ, τῶν [ἀληθέ-ων] ἀληθῶν, τοῖς ἀληθέ-σι(ν), τὰ [ἀληθέ-α] ἀληθῆ, ὁ [ἀληθέ-α] ἀληθῆ.

Ο (καὶ ἡ) συνήθης, τοῦ [συνήθε-ος] συνήθους, τῷ [συνήθε-ῖ] συνή-

(1) Τὰλλα εἰς οὓδετερα παρ' Ἀττικοῖς, ως πῶν πώεος (= ποιμνιον), νᾶπν, νος; (σινηπ), κόνδυν, κάρυν, φῆτν, μῶλυ, τρῆνυν, ἄσχυν, Αἴπυ (πόλις Μεσσηνίας, Πλ. Β', 592), δότα ποιητικά, πλὴν τῶν ἀνωμάλων γάνην καὶ δόρυ. Ἡροδίαν. 354, 15.

(2) "Ορα Κόντ. Εθδομ. ἀρ. 31.

(3) Οὕτω πρέπει νὰ γράφηται καὶ οὐχὶ ἡμισεως (ἐν ἐπίρρημα. "Ορα Πλάτ. Πολ. Σ', 601, γ'. Ἀνταττεικ. παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. 98, 30). Κακῶς δὲ ἡ γενικὴ γράφεται ἡμισεως (Πλάτ. Χαρμ. 168, γ') ὀφελουσσα διὰ τοῦ ο νὰ γράφηται (Χοιροβ. 219, 2). "Ορα Ἡροδ. Β', 126. Θουκ. Β', 78. Δ', 83. Πλάτ. Συμπ. 205, ε'. Δημ. 23, 213. Ξενοφ. Οἰκον. ιη', 8. Κακῶς γράφεται καὶ ἡμισέων (Πλάτ. Συμπ. 191, 6'. Νέμ. 743, 6'. 928, ε'. 9 6 α'). ἀντὶ τοῦ ὅρθοῦ ἡμισέων (Ἴσοχρ. 12. 267).

(4) Δημοσθ. 27, 18. 62. 36. 48, 8. 58, 13.

(5) Ὑπερειδ. κατὰ Δημοσθ. 11. 25.

θει, τὸν [συνήθε-α] συνήθη, ὡς σύνηθες. Δυτικ. τὸ [συνήθε-ε] συνήθη, τοῖν [συνηθέοιν] συνήθουν. Πληθ. οἱ [συνήθε-ες] συνήθεις, τῶν [συνηθέων] συνήθων, τοῖς συνήθεσι(ν), τοὺς [συνήθε-νς, συνήθεας] συνήθεις, ὡς [συνήθε-ες] συνήθεις.

Τὸ εἰδός, τοῦ [εἰδε-ος] εἰδούς, τῷ [εἰδεῖ] εἰδει, τὸ εἰδος, ὡς εἰδος. Δυτικ. τὸ [εἰδε-ε] εἰδη, τοῖν [εἰδε-οιν] εἰδοῖν. Πληθυντ. Τὰ [εἰδε-α] εἰδη, τῶν [εἰδε-ων] εἰδῶν, τοῖς εἰδε-σι(ν), τὰ [εἰδε-α] εἰδη, ὡς [εἰδε-α] εἰδη.

§ 291. ΣΗΜ. Τὸ δυτικὸν η δὲν προηλθεν ἐκ συναιρέσεως ἀλλ' ἐξ ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως (¹), ἐκ συναιρέσεως δὲ εἶναι τὸ γένει [=γένε-ε] (Πλάτ. Πολιτ. 547 β').

§ 292. ΣΗΜ. Ἐνίστε εὐρίσκονται καὶ ἀσυναιρετοι τύποι, τούτῳ τὸ γένεις (Πλάτ. Πολιτικ. 260, 6'), τὸ συγγενέις (Πλάτ. Ἔρυξ. 396, 8'), τοῖν εἰδέοιν (Πλάτ. Θεατ. 487, γ').

§ 293. Τῶν εἰς οἱ οὐδετέρων ἡ γενικὴ πληθυντικὴ εὐρίσκεται καὶ ἀσυναιρετοις, ὡς ἀιθέωρ (σπανίως ἀνθῶν), χειλέωρ (σπανίως γειλῶν μεταγενεστ.), ὄρεωρ (καὶ ὄρῶν), κερδέωρ (καὶ κερδῶν), κ.τ.λ. (²).

§ 294. Τὸ εα τῶν ὄλοπαθῶν ἀντὶ τῆς εἰς η συναιρέσεως συναιρεῖται εἰς ἀ μετὰ φωνῆν πλὴν τοῦ [σκεύε-α] σκεύη, ὡς [χρέε-α] χρέα, [εὐκλεέ-α] εὐκλεᾶ. Διφορεῖται τὸ ὑρικὸν καὶ τὰ λήγοντα εἰς — φυής, τὸν ὕγια καὶ ὕγιη, τὸν εὐθυνᾶ καὶ εὐφυη, κ.τ.λ.

§ 295. Τὰ εἰς ης ὄλοπαθη σύνιεται καὶ βαρύτονα ἐπιθετα ἔχουσι τὴν γενικὴν πληθ. καὶ γενικὴν καὶ δοτικὴν τοῦ δυτικοῦ βαρύτονον, ὡς [συνηθέ-ων, ἀντὶ συνηθῶν] συνηθωρ, [συνηθέ-οιν] συνηθοιρ, αὐτάρκωρ, αὐτάρκοιρ, τριήρωρ, τριήροιρ, κ.τ.λ. (³).

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΩΝ ΤΡΙΤΟΚΛΙΤΩΝ

§ 296. Ἐκ τῶν ὄλιγοπαθῶν τριτοκλίτων τὰ εἰς ευς, αυς, ους, τὰ εἰς ν, ι καὶ ις οὐσιαστικὰ καὶ τὰ εἰς υς καὶ υ ἐπιθετα ἔχουσι δύο χαρακτῆρας, ἀρχικὸν μὲν εἰς τὴν ὄνομαστικήν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν τοῦ ἐνίκου (καὶ εἰς τὴν δοτικὴν πληθ. μόνον τὰ λήγοντα εἰς διφθογγον), παραγόμενον δὲ εἰς τὰς λοιπὰς πτώσεις.

ΣΗΜ. Εἰς τὴν δοτικὴν πληθ. ἀντὶ τοῦ ἀρχικοῦ χαρακτῆρος ἐτέθη ὁ παραγόμενος ἔνεκα ἀφομοιώσεως αὐτῆς πρὸς τὰς λοιπὰς τοῦ πληθ. πτώσεις, ὡς ἀντὶ τοῦ [πόλισι(ν)], ἐπειδὴ ἐλέγετο [πόλε-ες], πόλεων, [πόλε-ας], ἔγεινε πόλεσι(ν), οὔτω δὲ καὶ τὸ [ἡδύ-σι(ν)], ἡδέ-σι(ν), [γλυκύ-σι(ν)], γλυκέ-σι(ν), [ἄστυ-σι(ν)], ἄστε-σι(ν).

§ 297. Τὰ ὄλοπαθη τριτόκλιτα ἔχουσι δύο χαρακτῆρας ἀρχικὸν σ

(¹) "Ορχ. Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 115.

(²) "Ορχ. Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 57.

(³) Ἡρωδιαν. 428, 13.

καὶ παραγόμενον εἰς, ὡς ἀληθεστέραις καὶ ἀληθεστέραις, γενεστέραις καὶ γενεστέραις, τὸ γένος, γενεστέραις [γένεσις-ος] (Λατ. generis), ὑστερον γένεσις-ος] γένους, ἀληθεστέραις, τοῦ [ἀληθεστέραις, ὑστερον ἀληθεστέραις] ἀληθεστέραις (πρᾶλ. τὸ συγκριτ. ἀληθεστέραις-τερος)⁽¹⁾.

ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΤΟΚΑΙΤΩΝ

	<i>Άρσενικόν.</i>	<i>Θηλυκόν.</i>	<i>Οὐδέτερον.</i>
<i>Erikoīs.</i>			
Ὀν.	εις τὴν ἔκτασις	εις τὴν ἔκτασις	ἀκατάληκτος
Γεν.	οἱ τὴν ως	οἱ τὴν ως	οἱ τὴν ως
Δοτ.			
Αἰτ.	αἱ τὴν ν	αἱ τὴν ν	ἀκατάληκτος
Κλ.	εις τὴν ἀκατάληκτος τὴν ἔκτασις		ἀκατάληκτος
<i>Anēkōs.</i>			
Ὀν. Αἰτ.	{ εις		
καὶ Κλ.	{ οιν		
Γεν.	καὶ { οιν	οιν	οιν
Δοτ.			
<i>Πληθυντικός.</i>			
Ὀν.	εις	εις	α
Γεν.	ων	ων	ων
Δοτ.	σι(ν)	σι(ν)	σι(ν)
Αἰτ.	ας	ας	α
Κλ.	εις	εις	α.

ΤΡΟΙΑΙ ΤΡΙΤΟΚΑΙΤΩΝ

§ 298. Χειλέσφωνον μετὰ τοῦ σ, γίνεται ψ, ὡς [γάλυθ-εις, γάλυθ-σι(ν)] χάλιψ, χάλιψι(ν), [γύπ-εις, γυπ-σι(ν)] γύψ, γυψι(ν).

§ 299. Λαρυγγόφωνον μετὰ τοῦ σ γίνεται ξ, ὡς [κόρακ-εις, κόρακ-σι(ν)], κόραξ, κόραξι(ν), [πτέρυγ-εις, πτέρυγ-σι(ν)] πτέρυξ, πτέρυξι(ν).

§ 300. Γλωσσικὸν πρὸ τοῦ σ ἀποβάλλεται, ὡς [γάριτ-εις, γάριτ-σι(ν)] χάρις, χάρισι(ν), [ἐλπιδ-εις, ἐλπιδ-σι(ν)] ἐλπίς, ἐλπίσι(ν).

ΣΗΜ. Τὰ βραχέα φωνήνεται μετὰ τὴν τροπὴν τῶν συμφώνων δὲν ἔκτείνονται: εἰς μακρά, ὡς [φλόγ-εις] φλόξ κ.τ.λ. Ἐξαιρείται τὸ ἀλώπηξ (=λλῶπεκ-εις) καὶ ποὺς (=πόδ-εις), ἀλλὰ ταῖς ἀλώπεξι(ν), τοῖς ποσι(ν), καὶ λελυκώς (=λελυκότ-εις), ἀλλὰ λελυκόσι(ν), κ.τ.λ.(²).

(1) "Ορχ. Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 58.

(2) Τὰ εἰς ως, εἰχον χαρακτῆρα κυρίως σ, ὡς εἰδὼς εἰδόσ-ος, ὑστερον δὲ συγκοπέντος τοῦ σ ἐτέθη τὸ τ. "Id. § 307.

§ 301. Ν πρὸ τοῦ σ ἀποθάλλεται συνήθως μὲν ἔνευ ἐκτάσεως, σπανίως δὲ μετ' ἐκτάσεως, ώς [διχύμον-σι(ν)] δοίμοσι(ν), [κτεν-σι(ν)] κτεσι(ν), [μέλαν-σι(ν)] μέλασι(ν), [τάλαν-σι(ν)] τάλασι(ν), ὅλλα [κτέν-ς] κτείς, [ἔν-ς] εἴς, [μέλαν-ς] μέλασ, [τάλαν-ς] τάλασ.

§ 302. Ἐνίστε τὸν πρὸ τοῦ σ δὲν ἀποθάλλεται, ώς ἔλμινς, πεῖρινς καὶ Τίρυνς⁽¹⁾, εἰς τοὺς φηματικοὺς τύπους πέφρανσαι, ἐξ ἡρανσαι κ.τ.λ. καὶ εἰς τὰ παράγωγα οὐσιαστικὰ ἀπόφανσις, πέπανσις (μεταγεν.), ἐγρανσις (μεταγεν.), κ.τ.λ.

§ 303. Ν μετὰ γλωσσικοῦ πρὸ τοῦ σ ἀποθάλλεται μετ' ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως τοῦ μὲν ἀ καὶ ὑ εἰς ἀ καὶ ὑ, τοῦ δὲ ο καὶ ε εἰς ου καὶ ει, ώς [γίγαντ-ς, γίγαν-ς] γίγασ, [δεικνύντ-ς, δεικνύν-ς] δεικρῦς, [δεικνύντ-σιν, δεικνύν-σι(ν)] δεικρῦσι(ν), [ὀδόντ-ς, ὁδόν-ς] ὁδούς, [ἱέντ-ς, θέν-ς] θείς, [θέντ-σιν], θείσι(ν), θέντ-σι(ν) θεῖσι(ν). Ἐξαιρεῖται ἡ δοτικὴ πληθ. τῶν εἰς εἰς καὶ εν ἐπιθέτων, ώς χαρίεις, χαρίεσι(ν), φωνήεις, φωνήεσι(ν), κ.τ.λ. ⁽²⁾.

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ

§ 304. Τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ἔχουσι κατάληξην ὄνομαστικῆς τοῦ ἔνικοῦ σ, τὸ ὅπεριν μάλιστα ἐν τοῖς μονοσυλλόγοις διασώζεται, ἐν τοῖς πλειστοῖς δὲ διὰ τὴν κακορῷναν ἀπεβλήθη καὶ ἐξέτεινεν ἀναπληρωτικῶς τὰ φωνήντα εἰς μακρά, ώς πατέρ-ος, [πατέρ-ς] πατήρ, μητέρ-ος [μητέρ-ς] μητῆρ, ποιμέρ-ος [ποιμέν-ς] ποιμήν, δαίμον-ος [δαίμον-ς] δαίμων, ἀληθέ(σ)ος [ἀληθέσ-ς] ἀληθής, λέοντ-ος [λέοντ-ς, λέον-ς] λέων, λέγοντ-ος [λέγοντ-ς, λέγον-ς] λέγων ⁽³⁾.

§ 305. Πάντα τὰ οὐδέτερα τριτόκλιτα ἔχουσιν ὄνομαστικὴν ἔνευ καταλήξεως τινος, ἀποθάλλουσι δὲ καὶ τὸ ἄρωνον τοῦ θέματος τ, ώς σώματ-ος σῶμα, λέγοντ-ος λέγον, ποιήσατ-ος ποιήσαρ, κ.τ.λ.

§ 306. Τῶν εἰς ος οὐδέτερων τρέπεται τὸ ε τοῦ θέματος εἰς ο, ώς [γένεσ-ος, λατ. gener-is ἡγετής genes-is] γέρος, [τάκεσ-ος, σακεσ-φόρος, κ.τ.λ.] σάκος, κ.τ.λ.

§ 307. Τῶν εἰς ας απος οὐδετέρων τὸ σ τῆς ὄνομαστικῆς εἶναι θεματικόν, ἀποθάλλεν δὲ ἐν τῇ κλίσει ἀντικατεστάθη ὑστερὸν ὑπὸ τοῦ τ, ώς γῆρας [γήρασ-ος, γήρα-ος γήρωας, ὑστερὸν δὲ γήρατος] πέρας

⁽¹⁾ Παρὸ τῷ Ἡρῳδίανῳ τονίζεται Τίρυνς (264, 4. Β', 393, 28. 395, 25. 591, 27. 715, 29. 750, 12).

⁽²⁾ Διότι γίνεται ἐκ τοῦ ἀσθενοῦς θέματος χαριετ—, [χαρίετ-σιν], φωνητ—, [φωνήτ-σιν].

⁽³⁾ Πρόθ. τὰ μάκαρες, δάμαρες, Σάλαρες (νῆσος), Περίηρες (παρ' Ἀλκυόνη). Ἡρῳδίαν. 246, 7. χέρες (ἐν ἐπιγραφαῖς), ἔλμινς, Τίρυνς, πεῖρινς, τὰ λατινικὰ dens, pons, fons κ.τ.λ. τὰς μετοχὰς amans, ducens, legens, κ.τ.λ. τιθέντς (Δωρικ. Κρητ. καὶ Ἀργολ.). μάρτυρ=μάρτυρ-ς, ἐξ οὐ τὸ κοινὸν μάρτυρες, κ.τ.λ. Ορα Ημετέρ. Γραμμ. Πιρατέρ. § 58.

[πέρασ-ος, ὑστερον πέρα-τ-ος]⁽¹⁾). Ὅμοιως καὶ αἱ οὐδετ. μετοχαι εἰς
οὓς ὅτος, εἰδὸς [εἰδόσ-ος] εἰδότος.

ΓΕΝΙΚΗ

§ 308. Ἡ ἐνικὴ γενικὴ τῶν τριτοκλίτων καταλήγει εἰς ος καὶ εἰς
ως. ως (βοῦς) βοός, (ἔλπις) ἔλπιδ-ος, (πόλις) πόλε-ως, (βασιλεὺς)
βασιλέως.

§ 309. Εἰς ως καταλήγει μόνον ἡ ἐνικὴ γενικὴ τῶν λέξεων ἀστυν,
πῆχυς καὶ πέλεκυς καὶ τῶν φωνηεντολήκτων οὐσιαστικῶν εἰς ις καὶ
εἰς ενς, ως ἄστεως, πήχεως, πελέκεως, πόλεως, βασιλέως κ.τ.λ.
Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ τριτόκλιτα καταλήγουσαν εἰς ος.

§ 310. Ἡ ἐνικὴ καὶ πληθυντικὴ γενικὴ τῶν εἰς ις γενικὴ εως οὐ-
σιαστικῶν μετὰ τῶν λέξεων ἀστυν, πῆχυς καὶ πέλεκυς προπαροξύνε-
ται, ως πόλεως, πόλεωρ, ἄστεως, ἄστεωρ, πήχεως, πήχεωρ, πελέ-
κεως, πελέκεωρ⁽²⁾.

ΣΗΜ. Τὸ πόλις, πῆχυς, κτλ. προηλθον ἐκ δύο θεμάτων πόλι- καὶ πόλε-,
πῆχυς καὶ πῆχε-, κ.τ.λ. Αἱ δὲ γενικαὶ προηλθον κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ βα-
σιλέως (ὅπερ ἐκ τοῦ βασιλῆος), κ.τ.λ. ἐκ τῶν παρὰ τοῖς τραγικοῖς ἀπαντών-
των ἀρχαιοτέρων τύπων πόλεος, πήχεος, κ.τ.λ.

§ 311. Ἡ γενικὴ πληθ. τῶν εἰς ας ἀδος ἀριθμητικῶν οὐσιαστι-
κῶν περισπᾶται, χιλιαδῶρ, μυριαδῶρ⁽³⁾.

ΔΟΤΙΚΗ

§ 312. Ἡ κατάληξις τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς σι λέγεται σιν μὲν
πρὸ φωνήεντος, σι δὲ πρὸ συμφώνου, ως πᾶσι λέγει καὶ πᾶσιν ἔλεγεν.

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΟΤΙΚΗ

§ 313. Τὸ γυνὴ καὶ κύωρ καὶ πάντα τὰ μονοσύλλαβα τριτοκλίτα
τονίζουσι τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν παντὸς ἀριθμοῦ ἐπὶ τῆς ληγούστης,
ώς μήν, μηρός, μηρί, μῆνα, μῆνε μηροῖ, μῆνες, μηρῶν μησί, μῆ-
νας, κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται

1) Αἱ μονοσύλλαβοι μετοχαι ως τονίζουσαι τὴν αὐτὴν συλλαβήν,
δούς, δόρτος, θείς, θέρτος, κ.τ.λ.

(1) Πρᾶλ. Τὰ σανσκριτ. tēgas (λάμψις, ἰσχύς), γενικ. tēgas-as, apas (ἔργον), γενικ.
apas-as=Λατιν. opus, γεν. oper-is, κ.τ.λ. Τὸ μεταγενέστερον εὔφωνικὸν ἐνένθημα τ
φαίνεται ἐκ τῶν φῶς (=φάος, ὅπερ ἔδει νὰ κληθῇ φάσε-ος), γενικ. φω-τός, τέρας γενικ.
téra-t-ος, πληθ. téra-t-ος καὶ téra, ἀλλὰ τὸ téra δὲν ηδύνατο νὰ γεινῃ ἐκ τοῦ téparas
ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ [téparas-α téparas-α] téra. "Ορα Ἡμετέρ. Γραμμ. Παρατηρ. § 58.

(2) Ἡρωδιαν. 428, 3.

(3) Κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικούς. Ἡρωδιαν. 428, 8. Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 1263.
Χοιροβοσ. 458, 26.

2) Ἡ ἐρωτηματικὴ τις, *tiroc*, *tiri*, κ.τ.λ. καὶ ἡ λέξις ὁ Θῶr,
τοῦ Θῶrtoς⁽¹⁾.

3) Ἡ πληθ. γενικὴ καὶ δοτικὴ τῶν πᾶς καὶ πᾶr, οὐδεὶς καὶ μηδείς, ως πάrtωr, πᾶs(r), οὐδέρωr, οὐδέσi(r), μηδέρωr, μηδέσi(r).

4) Αἱ δυῖαι καὶ πληθ. γενικαι τῶν ἔξῆς ὄνομάτων, δάχs, δάχdωr,
δάδoir, θῶs θῶr, οὖs ὕtωr, παῖs παidωr, σῆs σέawr, Τρῶs Τρῶr,
φῶs φρόdwor, φῶs φρótwor⁽²⁾.

ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ

§ 314. Ἡ ένικὴ αἰτιατικὴ τῶν τριτοκλίτων καταλήγει εἰς ν καὶ
εἰς α, ως ἰχθὺs ἰχθύr, λαμπάs λαμπάda.

§ 315. Τὰ τριτόκλιτα βοῦs, γραῦs, raῦs καὶ κλείs, τὰ εἰς ις
καὶ νς φωνηντόληκτα καὶ τὰ εἰς ις καὶ οὓς γλωσσικὰ βαρύτονα ἔχουσι
τὴν αἰτιατικὴν εἰς ν, βοῦr, γραῦr, raῦr, κλεῖr, πόlir, μῦr, ἴpιr,
ώκηpour, κ.τ.λ. Ἔξαιροῦνται τὸ κάλπις κάλπida, τρίπoνs (οὐσιαστ.)
τρίπoδa, δίπoνs δίπoδa ἀγέλlyr, τὸν ἀγρυρόπoδa δίφroν, τρίπoδa
γραμμήr καὶ Χάρις (κύριον) Χάρita. Πάντα τὰ λοιπὰ τριτόκλιτα
ἔχουσιν αἰτιατικὴν εἰς α.

§ 316. Πᾶσα αἰτιατικὴ μονοσύλλαβος εἰς ν λήγουσα περισπάται,
κλείs κλεῖr, μῦr, δρῦr, σῦr, λīr, κīr⁽³⁾.

ΚΛΗΤΙΚΗ

§ 317. Ἡ ένικὴ κλητικὴ τινῶν μὲν τριτοκλίτων εἶναι ὄμοια τῇ
ὄνομαστικῇ, τινῶν δὲ τὸ θέμα αὐτό, γάλυψ ϖ γάλυψ, λαμπάs ϖ
λαμπάs, Χάρηs ϖ Χάρηs, Κέθηs ϖ Κέθηs, ποὺs ϖ πoύs, κιs ϖ κīs,
λιs ϖ λīs, ρήτωr ϖ ρήτoρ, βοῦs ϖ βoῦs, πόλιs ϖ πόλi.

§ 318. Ἡ ένικὴ κλητικὴ εἶναι αὐτὸ τὸ θέμα εἰς τὰ ἔξῆς τριτό-
κλιτα: 1) εἰς οὐσιαστικὰ βαρύτονα καὶ τὸ βραχὺ θεματικὸν φωνῆν εἰς
τὴν ὄνομαστικὴν ἐκτεταμένον ἔχοντα, ως ρήτωr ϖ ρήτoρ, Αἴās ϖ
Aīar, Κάλχaς ϖ Kálχar, Θόázs ϖ Θoar, κ.τ.λ. 2) εἰς ἐπίθετα τὸ
βραχὺ θεματικὸν φωνῆν ἐκτεταμένον εἰς τὴν ὄνομαστικὴν ἔχοντα,
σώφρωs ϖ σῶφrōr, ἀληθήs ϖ ἀ.ληθēs, μέλās ϖ μέλar, χαρίeis ϖ Χa-
rīter, εύδαιμωs ϖ εύδαιμoρ. Ἔξαιροῦνται αἱ μετοχαι ως ἔχουσαι τὰς
κλητικὰς ὄμοιας τῇ ένικῃ ὄνομαστικῇ, λέγωn ϖ λéγωr, ποιήσas ϖ
ποιήσas, γραφείs ϖ γρaφeίs, δoύs ϖ δoύs. 3) Εἰς τὰ καταλήγοντα
εἰς ανe, ενe, ονe, ις καὶ νς πλὴν τῶν εἰς ις, γεν. ινoς, ως raűs, γraűs,

⁽¹⁾ Ἡρφόιαν. 395, 23. 410, 9. B', 629, 3. 721, 5. 937, 18.

⁽²⁾ Τὰ δημώs, κράs καὶ λάs ποιητικά. Ἡρφόιαν. 426, 23.

⁽³⁾ "Ορά Βεκκέρ. Ἀνέκδ. σ. 1161, iō.

βασιλεῦ, βοῦ, πόλι, ἵθυ, γλυκύ, ἥδυ, χάρι κτλ. ἀλλ' ἀκτίς ὁ ἀκτίς,
Σχλαμίς ὁ Σαλαμίς.

§ 319. Πολλάκις ἀποδέχεται τὸ ν τοῦ θέματος, ὡς Πολυδάμας
Πολυδάμαντος ὁ Πολυδάμα, "Ἄτλας ὁ" Άτλα (¹).

§ 320. Πολλάκις παρὰ τὸν κανόνα ἡ κλητικὴ εἶναι ὄμοια τῇ ὄνο-
μαστικῇ, ὡς πόλις ὁ πόλις, Φαληρεὺς ὁ Φαληρεὺς, Λίας ὁ Λίας,
τάλας ὁ τάλας, σωτήρ ὁ σωτήρ, κτλ.

§ 321. Τὸν Ἀπόλλων, Ποσειδῶν καὶ σωτήρ ἔχουσι κλητικὰς παρὰ
τὸν κανόνα μετὰ βραχέος θεματικοῦ φωνήνετος, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Πό-
σειδων, ὁ σῶτερ.

§ 322. Τὰ εἰς ὁ καὶ ὡς θηλυκὰ ἔχουσι κλητικὴν εἰς οὗ, ἡ αἰδὼς
ὁ αἰδοῖ, ἡ λητῶ ὁ λητοῖ.

§ 323. Ή εἰς διφθογγον καταλήγουσα κλητικὴ περισπάται, βοῦ,
γραῦ, ραῦ, βασιλεῦ, παῖ, αἰδοῖ, ἥξοι.

§ 324. Ή ἐνικὴ κλητικὴ ἀναβιβάζει τὸν τόνον εἰς τὰ ἑξῆς: 1) εἰς
τὰ Ἀπόλλων, Ποσειδῶν καὶ σωτήρ· 2) εἰς τὰ βαρύτονα σύνθετα
μετὰ θεματικοῦ φωνήνετος ἐκτεταμένου εἰς τὴν ὄνομαστικήν, Ἀγα-
μένων ὁ Ἀγάμεμορ, εὐδαίμων ὁ εὐδαιμορ, συνάθης ὁ σύνηθες,
Ἀριστοφάνης ὁ Ἀριστόφαρες, Περικλῆς ὁ Περικλεῖς, Ἀριστογείτων
ὁ Ἀριστόγειτον (²) κτλ. Εξαιροῦνται τὰ εἰς φρων, τὰ εἰς ἡρης, ὀδης,
ώκης, ώλης, ώρης καὶ τὰ ῥηματικὰ παρασύνθετα, εὐθύφρων ὁ εὐθύ-
φρορ, τριήρης ὁ τριηρες, εὐώδης ὁ εὐώδες, πανώλης ὁ παρῶλες, πο-
δώκης ὁ ποδῶκες, Διώρης ὁ Διώρες (³), ἐπιστήμων (ἐπισταματί) ὁ ἐπι-
στῆμορ, ἐπιλήσμων (ἐπιλανθάνομαι) ὁ ἐπιλησμορ.

§ 325. Τὸν τόνον ἀναβιβάζουσι καὶ τὸν εἰς ηρ τὰ ἀρήρ, πατήρ,
θυγάτηρ καὶ Αημήτηρ, ὁ ἄρερ, ὁ πάτερ, ὁ θύγατερ, ὁ Αήμητερ.

ΣΗΜ. Τὸ Λακεδαίμων (⁴) καὶ Παλαιίμων (⁵) ὡς ἀπλᾶ ἔχουσι τὴν
κλητικὴν ὁ Λακεδαίμον, ὁ Παλαιίμον.

ΤΟΝΟΣ

§ 326. 1. Τὰ τριτόκλιτα εἰς, πᾶς καὶ γλαῦκη περισπάνται,
ὄμοιώς δὲ καὶ τὸ οὐδέτερον πῦρ καὶ πᾶρ.

(¹) Χοιροκοσκ. 104, 14.

(²) Κατὰ Κόντον (Πλάσσος. Παρατηρ. 157, Σωκράτ. Τόμ. Α', σ. 282), παρὰ Δημο-
σθένεις ὄμως γράφεται ὁ Ἀριστογείτον (κατ' Ἀριστογείτ. Α'. 37. 84. 87).

(³) Τοιεῦτα τὰ νεώρης, αὐτώρης, κατώρης, ὑληώρης, μεσσώρης, Διώρης (ὄνομα κύ-
ριον) καὶ Λυκώρης (Ηρωδίαν. σ. 72, 4). Περὶ δὲ τῶν κλητικῶν δρα Ηρωδίαν. 418—
419. Χοιροβ. 54, 3. 437, 35. Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 1244, ἐν οἷς καὶ Μαχάων ὁ Μαχάον,
Ἀρετάων ὁ Αρετάων, Ἰκετάων ὁ Ικετάων.

(⁴) Λακεδαίμων, ὁ Λακεδαίμον (Ἀριστοφ. Ὁλκάσι καὶ Πινδαρ. Πυθίον. Γ', 1.).

(⁵) Παλαιίμων ὁ Παλαιίμον (Εύριπ. Ιφιγ. Τ. 263).

2. Τὰ εἰς νε μονοσύλλαβα περισπῶνται, μῆς, σῦς, δρῦς, ὑς, κατὰ δὲ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς καὶ τὰ ἰχθῦς, ὄφρυς, ὀσφῦς⁽⁴⁾.

§ 327. Τὰ συναιρούμενα περισπῶνται, [πάξις] παῖς, [φάος, ποιητικὸν καὶ παρὰ Ξενοφῶντι⁽⁵⁾] φᾶς, [օυχίς] οὐς, [Θράξ] Θρᾶξ, τὰ εἰς [όεις] οῦς, πλακοῦς, τυροῦς, σηγαμοῦς⁽⁶⁾, τὰ εἰς [χών] ων, Ξενοφῶν, Ποσειδῶν, κτλ. καὶ τὰ εἰς [άεις] ἄξ, ἀλλᾶξ, ιλᾶς (§ 278), κτλ. (7). Οξύνονται δὲ τὰ [προῖξ] προῖξ, [δάξις] δάξ, [φωῖς] φῶς, κτλ. (§ 118).

ΧΡΟΝΟΣ

§ 228. Αἱ καταλήξεις ι, α, ας τῶν πλαγίων πτώσεων τῶν τριτοκλίτων εἶναι βραχεῖαι, ώς τῇ ἀκτῖτῃ, τὴν ἀκτῖτα, τὰς ἀκτῖτας, κτλ. Εξαιρεῖται τὸ α καὶ ας τῶν εἰς ενὶς κατὰ τοὺς Ἀττικούς, βασιλέας, βασιλέας.

§. 329. ΣΗΜ. Τὸ θεματικὸν διχρονον ἔχουσι μαχρόν
 α') 'Εκ τῶν εἰς αξ 1) τὰ μονοσύλλαβα ἀρσενικά, ώς θλαξί, ἐκ δὲ τῶν θηλυκῶν μόνον τὸ βάξι βραχύς. 2) Τὰ δισύλλαβα ἀρσενικὰ μετὰ παραληγόσης φύσει η θέσει μαχράξ: θώραξ, καύαξ, κόνδαξ, κόρδαξ, λάθραξ, οἴαξ, πήλαξ, πάσσαξ, πλούταξ, πόρπαξ, στόμφαξ, σύρφαξ, φόρταξ, Φαιάξ, πλὴν τῶν ἀνθράξ, ἄρραξ, βώλαξ, δίφραξ, κλώμαξ, κλώναξ, κρώμαξ, λειμάξ, μειράξ, μύσταξ, δυμφαξ, πύνδαξ, σαῦταξ, τέτραξ: 3) τὰ εἰς φωνῆς παραληγοντα: βάθαξ, νέαξ, ρύαξ, στόαξ, φέναξ, πλὴν τῶν ἀθάξ, δόναξ, κάμαξ, κόλαξ, κόραξ, λιθάξ, πίναξ, σκύλαξ, σπάλαξ καὶ ἀσπάλαξ, φύλαξ, χάραξ καὶ τῶν θηλυκῶν αὖλαξ, ορίδαξ, θρίναξ, κλίμαξ, ή μειράξ, πιδαξ, σμιτάξ: 4) τὰ περδισύλλαβα, Επιδαξ, ιέραξ, νεόσσαξ, ορθίαξ.

β') 'Εκ τῶν εἰς ιξ 1) τὰ μονοσύλλαβα, οἰξί, ή Φιξί, ο καὶ ηψίξ καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ δύο συμφώνων ἀρχομένων μονοσύλλαβων μόνον η φρίξ, τῶν ἄλλων δύτων βραχέων, η θρίξ, ή πνίξ (κατ' ἄλλους ή πνίξ), ή στιξ. 2) Τὰ δισύλλαβα μετὰ παραληγόσης φύσει η θέσει μαχράξ: η ἄξιξ, η βέμβιξ, μάστιξ, δρινίξ, πέρδιξ, πέμφιξ, σκάνδιξ, η σπάδιξ, ο Φοινίξ Φοινίκος, πλὴν τῶν ηἄλλιξ, η ἐλίξ, η λίξ, ο Κιλίξ, η κύλιξ, η χοινίξ καὶ τῶν ἐκ βραχέων θεμάτων συνθέτων καλλιθρίξ.

γ') 'Εκ τῶν εἰς υξ μόνον τὰ κηρυξ κήρυκος, οκηρυξ κήρυκος, οδοῦδοξιδοκος, βόμβυξ κοκος, οκόκυκοκούγος⁽⁸⁾.

δ') 'Εκ τῶν εἰς αψί μόνον δράψιψ (δραπέτης) καὶ λάψιψ (λέξ. Ταρκυνίων), πάντων τῶν ἄλλων ἐχόντων τὸ α βραχὺ, "Αράψιψ, λατίλαψιψ, κ.τ.λ.

(4) Ἡρωδίαν. 238, 13. 16. Β'. 625, 11. Χοιροθοσ. 232, 25. 358, 29. Βεκέρ. Ἀνέλ. σ. 1159.

(5) Ξενοφ. Παιδ. Δ', 6', 9. 26. Οίκον, Θ', 3. "Ορα καὶ Πλάτ. Κρατύλ. σ. 407, γ'.

(6) Αθην. ΙΔ'. σ. 644, 6' Πρέσθες καὶ τὰ ὄντοτα πόλεων, Μυοῦς, Τραπεζοῦς, Ό-

ποῦς, Αμαθοῦς, Σελινοῦς, Αλιμοῦς, Αγνοῦς, Ραμνοῦς, Μυρρινοῦς, Σχοινοῦς, Φλιοῦς.

(7) 'Ως ἀπὸ τὸ ἴδιεις, ἄλλαξις. Ἡρωδίαν. σ. 51, 1.

(8) Τὸ : καὶ υ πρὸ τοῦ η οὐδέποτε εἶναι φύσει μαχράξ ώς συστελλόμενα διὰ τὸ ἐπιφέρομενον ξ. "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 61, γ'. Σημείωσ., ἔνθα μαρτυρίαι ἀρχ-

γραμματικῶν.

ε') Ἐκ τῶν εἰς ιψὺ μόνον τὰ εἰς ιπος σχηματίζοντα τὴν γενικὴν μονοσύλλαβην δὲ ιψὺ, ὁ καὶ ἡ ιριψύ, κνιψύ, θριψύ. Τὰ δέ εἰς ιδος ἡ ιφος ἔχοντα τὴν γενικὴν ἔχουσι τὸ ι βραχύ, ὡς λιψύ, χέρνιψ, κατηλιψ, κ.τ.λ.

ζ') Ἐκ τῶν εἰς υψὺ μόνον τὰ μονοσύλλαβα, ὁ γυρψύ, ὁ γρυψύ, ἀλλ' ὁ χάλυψ, κ.τ.λ.

ζ') Ἐκ τῶν εἰς ις 1) τὰ μονοσύλλαβα εἰς τὰς μονοσυλλάθους πτώσεις, κιτίς, κιτν, λιτίς, λιτν, πλήγη τοῦ τιτίς. 2) Τὰ εἰς ις ἴνος καὶ ιθος, ἀκτίς, γλωκίς, θιτίς, ιτίς, ριτίς, Σαλαμίτις, κ.τ.λ. ἄγλις, δέλλις, μέρμις πλήγη τοῦ δρυνις διφορούμενου. 3) Ἐκ τῶν εἰς ις ιδος τὰ ἀκόλουθα, ἀφίς, βαλεῖς, βατραχίς, κανονίς, κηκίς, κηλής, κνημίς, κρηπίς, νηστίς, ραφανίς, σφραγίς, σχοινίς, τευθίς, φαρκίς, χειρίς, χυτρίς, ψαμαθίς, Ψηφίς. Διφορούνται τὰ βαθυμίς, βλεφαρίς, καρίς, κεραμίς, μαϊνίς, νεθρίς, πλοκαμίς καὶ ιπίς, ἀτινά παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς είναι βραχέα, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις "Ελλήσι μακρό"(1).

η') Ἐκ τῶν εἰς υς ιος 1) τὰ μονοσύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα δέξυτον οὐσιαστικά εἰς τὴν ὄνομαστικήν, αἰτιατικ. καὶ κλητικ., δρῦς, δρῦν, δρῦ, μῆς, μῆν, μῆν, σῦν, σῦ, ιχθύς (ἡ ιχθύς), νηδύς, ὀφρύς, (ἡ οφρύς), ὀσφύς (ἡ οσφύς). 2) Τὰ εἰς υς ιδος καὶ ιθος δαγύς δαγύδος καὶ κώμης κώ μηδος(2). 3) Τὰ εἰς υς ινος. Γόρτυς Γόρτυνος, Φόρκυς Φόρκυνος, κτλ.

θ') Ἐκ τῶν εἰς αν τὰ μονοσύλλαβα παῖν, Πάν, Πάν. 2) δισύλλαβα ἀρσενικά εἰς αν γεν. ἄνος, παῖαν παιᾶνος, Τιτάν, Τιτάνος, Ἄλκμάν, Ἄλκμανος, κ.τ.λ. καὶ ὑπερδισύλλαβα, Ἄκαρνανος, μεγιστάν μεγιστάνος καὶ μπάκη(3). 3) Τὰ ἐκ τοῦ πᾶν σύνθετα διφορούνται, σύμπαν, ἀπάν(4).

ι') Ἐκ τῶν εἰς αρ τὰ μονοσύλλαβα μόνον, Κάρ, ψᾶρ, καὶ (κατὰ τοὺς ἀργαῖους γραμματικοὺς) τῶν ύπερ μίαν συλλαβὴν τὰ φρέάρ καὶ στέαρ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.

ια') Ἐκ τῶν εἰς ος οὐδετέρων ἔχουσι τὸ διχρονον τῆς παραληγούσης μακρὸν τὰ ἀκόλουθα τὸ μῆσος, γίχος, κλίτος, πνήγος, ρῆγος, σῖνος, στῖφος, τῖφος, πῖσος, κ.τ.λ. τὸ κῦδος, τὸ κῦφος, τὸ κῦρος, τὸ σκῦτος, τὸ φῦκος, τὸ ψῦχος, κ.τ.λ.

ιβ') Ἐκ τῶν εἰς μα τὰ νᾶμα, πρᾶγμα, δρᾶμα, κ.τ.λ. τὰ κλῆμα, κρῆμα, τρῆμα, κ.τ.λ. τὰ θῦμα λῦμα, πλῦμα, φῦμα, κῦμα, στῦμα, κ.τ.λ.

ιγ') Ἐκ τῶν εἰς σις. θλῖψις, ρῖψις, στῦσις, ψῦξις, ὁ Λῦσις, δΦᾶσις, Ισις, Τίσις (κτίστης καὶ πόλις Αἰγύπτου), ἡ στῦψις.

ιδ') Τὰ ἔξης ὄνόματα Τίφυς ιος, Βῆθυς ιος, ιρίς, ιθίς, χέρις (εἶδος ὄρνεου), ξέρις (φυτὸν ἀρωματικόν), Σέρις (πόλις), Φάρις (πόλις), Ιφίς (πόλις), κ.τ.λ. ὁ Αγις.

(1) Ὁρα Ἡμετέρ. Γραμματ. Παρατηρ. § 61, ζ.

(2) Ἀλλὰ χλαμύς χλαμύδος, κόρυς κόρυθος, κ.τ.λ.

(3) Ἡρωδιαν. 534, 1. Β'. 12, 26.

(4) Ἡρωδιαν. Β'. 12, 30.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΚΛΙΣΕΙΣ

Καταληξεις

Α'. Κλίσιες

'Αρσεν.	Θηλυκ.
'Ον.	ἄς ης ἔ η
Γεν.	ου ἔ α (¹) ας ης (²)
Δοτ.	χ η χ η
Αἰτ.	ἄνην ἄνην
Κλ.	ἄ η χ η

Β'. Κλίσιες.

'Αρσ.	Θηλ.	Ούδ.
ος	ον	—
ου	ου	ος ἔ ως ος ἔ ως
ω	ω	ξ ξ
ον	ον	α ἔ ν —
ε	ον	— —

Γ'. Κλίσιες.

'Αρσ.	Θηλ.	Ούδ.
ε	—	—
ξ	ξ	ξ
α ἔ ν	—	—
—	—	—

Δινύκός.

'Ον.	Αἰτ.	ἄ (³)
καὶ	Κλητ.	—
Γεν.	καὶ Δοτ.	αιν'

ω (³)

ε

οιν

Π. ληθυντικός.

'Ον.	αι (⁴)	οι (⁴)	ἄ	ες	ἄ
Γεν.	ων	ων	ων	ων	ων
Δοτ.	αις (⁵)	οις (⁵)	οις (⁵)	σι(ν) (⁶)	σι(ν) (⁶)
Αἰτ.	ἄς (⁶)	ους (⁶)	ἄς	ἄς	ἄς
Κλ.	αι	οι	ἄ	ες	ἄ

(¹) Ἡ ἐνική γενική τῶν ἀρσεν. πρωτοκλίτων ἦν ἄσ, ἔξ ης παρ' Ἀρκάσ: καὶ Κυ-
πρίοις ή αυ, τὸ ἄσ δὲ Δωρικῶν καὶ Ἀττικῶν συνηρέθη εἰς ἄ, παρὰ δὲ τοῖς Ἰωσι δι'
ἐνναλλαγῆς τῶν φωνήντων ἐγένετο εω, θέουν τοῦ βορρᾶ, ὁρνιθοθήρα, κτλ. Θάλεων κτλ.

(²) Ἡν ἄ-ος καὶ η-ος, ἔξ ης ἀγορά-ος-άς, τέχνη-ος τέχνης.

(³) Κατάληξις ἥν ε, θέουν [χώρα-ε] χώρα, [ἴππο-ε] ίππω δι: ἀποδολῆς τοῦ ε καὶ ἀνα-
πληρωτ., ἐκτάσεως τοῦ α καὶ ο εἰς ἄ καὶ ω.

(⁴) Ἡ ὀνομαστικὴ πληθ. ὅλων τῶν κλίσεων ἔλληγε πρότερον εἰς ες (σανσκρ. ας, Δατ.
ες). ἀλλ' ἐν τῇ α' καὶ β' κλίσεις μετὰ α καὶ ο ἡ τὸ ε ἐτράπη εἰς : καὶ τὸ σ ἀπεβλήθη,
ώς [μούσα-ες] Δατ. μυσαε ἡ ἀπεβλήθη τὸ ες καὶ ἐγένετο ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις, ώς
[μούσα-ες] μούσαι, [θεο-ες] θεοί.

(⁵) Ἡ κατάληξις τῆς δοτ. πληθ. ὅλων τῶν κλίσεων ἦν σι, θέουν ἐν τῇ τρίτῃ ἡ κατ'
ἀρφομοίωσιν παρὰ ποιηταῖς—σι, ἐν δὲ τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ δι: ἀποδολῆς F ἔκτασις
τοῦ προηγουμένου φωνήντος, ώς πόλε—σι, μούσαι—σι, λόγοι—σι. Ἡ δὲ κατάληξις
σι εὑρηται ἐπὶ τῶν πρωτοκλίτων καὶ δευτεροκλίτων οὐ μόνον παρὰ ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ
παρὰ Πλάτωνι, ώς πάσισι (Νόμ. 801, ἀ.), νεωτάτοις: (αὐτ. 790, γ'), κλπ.

(⁶) Ἡ κατάληξης τῆς αἰτιατικῆς πληθυντικῆς ἦν νς, ώς μούσα-νς (δωρικ.),
λύκο-νς (δωρικ.), ἐξ ὧν ἐγένοντο παρὰ μὲν Λιόδευς: ταὶς μούσαις (ὅπερ διέσωσε καὶ ή
δημάδης), παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς τὰς μούσας, τοῖς λύκοις (αιόλικ.) καὶ ἀττικ. τοὺς
λύκους. Εἰς δὲ τὴν τρίτην κλίσιν τὸ α διέμεινεν βραχὺ (πλὴν τῶν εἰς εὺς Ἀττικ.).

§ 330. Η πληθ. γενικὴ ὄλων τῶν κλίσεων καταλήγει εἰς ων.
§ 331. Τὰ οὐδέτερα ἔχουσι τρεῖς πτώσεις ὁμοίας, ὄνομαστικήν, αἰτιατικήν καὶ κλητικήν.

§ 332. Η πληθ. κλητικὴ εἶναι πάντοτε ὁμοία τῇ ὄνομαστικῇ.
§ 333. Ο δυτικὸς ἀριθμὸς ἔχει μόνον δύο καταλήξεις.
§ 334. Τὰ δίχρονα ἐν τῷ τέλει τῶν οὐδετέρων, ἐὰν μὴ προέρχωνται ἐκ συναριέσεως, εἶναι βραχέα, μῆλα, μέλι, ἀστ.

§ 335. Η ἀσυναριέτος ὄνομαστική, αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τονιζόμενη ἐπὶ τῆς ληγούσης ὀξύνεται, ἡ τιμή, ὁ ποιητής, τὰς τιμάς, ὁ ποὺς, ὁ λεμήρ, κτλ.

ΣΗΜ. Ἐξαιροῦνται τινὰ ἀσυναριέτα ως περιστώμενα (ὅρα § 267, 316, 326).
§ 336. Η μακροκατάληκτος γενικὴ καὶ δοτικὴ τονιζόμενη ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπάται, ως τοῦ θεοῦ, τῷ θεῷ, τῶν τιμῶν, ταῖς τιμαῖς, τῶν ποδῶν, τοῖν ποδοῖ, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἀττικόκλιτα ως πανταχοῦ ὀξύτονούμενα, τοῦ λεώ, τῷ λεώ, τῶν λεών, τοῖς λεφός, τοῦ λεφρ (§ 267).

ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

§ 337. Τὰ ἀνώμαλα οὐσιαστικὰ εἶναι 1) συγκοπτικά.
Συγκοπτικὰ εἶναι πτωτικὰ πάσχοντα συγκοπήν. Συγκοπή δὲ εἶναι ἀποθολὴ γράμματος ἐν μέσῳ λέξεως (¹) ως γένος γεν. [γένεσ-ος γένε-ος] τέρους.

2) Διπλότυπα. Διπλότυπα εἶναι πτωτικὰ μετὰ δύο ὄμοιγενῶν τύπων, ως *ραδες* καὶ *ρεώς*, *Μερέλαος* καὶ *Μερέλεως*.

3) Διπλογερῆ. Διπλογερῆ εἶναι πτωτικὰ μετὰ δύο γενῶν, ως ὁ *ραῦλος* καὶ τὸ *ραῦλορ*, ἡ *διψα* καὶ τὸ *διψός*.

4) Ἐτερόκλιτα. Ἐτερόκλιτα εἶναι πτωτικὰ ἐκ μιᾶς ὄνομαστικῆς κατὰ δύο κλίσεις κλινόμενα ἢ ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν ἢ ἐν τισιν, ως ὁ *ῆρως* τοῦ *ῆρω* καὶ *ῆρως*.

5) Μεταπλαστά. Μεταπλαστά εἶναι πτωτικὰ σχηματιζόμενα κατὰ μεταπλασμόν. Μεταπλασμὸς δὲ εἶναι ἡ μεταποίησις τῆς κλίσεως ἀπ' ἄλλου ἀγρήστου κατ' ὄνομαστικήν, ως *γυνὴ γυραικός* (ἐξ ἀγρήστου ὄνομαστ. γύναιξ).

6) Ἰδιόκλιτα. Ἰδιόκλιτα εἶναι πτωτικὰ κατ' ἴδιαν κλίσιν σχηματιζόμενα, ως ὁ *Γλοῦς*, τοῦ *Γλοῦ*, τῷ *Γλοῦ*, τὸν *Γλοῦρ*.

7) Ἐλλειπτικά. Ἐλλειπτικὰ εἶναι πτωτικὰ ἐνὸς ἢ πλειόνων τύπων στερούμενα ως ὁ ἀήρ, κι Ἀθῆραι.

(¹) «Συγκοπή ἔστι τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ μέσῳ γινόμενον, οἷον ὅπισθεν, πατέρος πατρός, μητέρος μητρός, θυγατέρος θυγατρός.» (Χοιροθοσκ, 84, 12).

8) *Αχλίτα.* *Αχλίτα* εἶναι πτωτικὰ μὴ κλινόμενα, ώς τὸ ἄλφα,
τοῦ ἄλφα, τῷ ἄλφα.

1) *Συγκοπτικά.*

§ 338. Συγκοπτικὰ οὐσιαστικὰ εἶναι 3 εἰδῶν: 1) εἰς ας ατος. 2)
εἰς ηρ έρος καὶ 3) εἰς ωρ ωρος.

α') εἰς ας, γεν. ατος.

§ 339. Τὰ εἰς ας, γεν. ατος συγκοπτικὰ εἶναι 6 τὸν ἀριθμόν, κρέ-
ας, γέρας, κρέφας γῆρας, κέρας καὶ τέρας.

Τὸ κέρας, τοῦ κέρατος καὶ [κέρα-ος] κέρως, τῷ κέρατι καὶ [κέρα-ῃ]
κέρχ, τὸ κέρας ὡς κέρας. Δυϊκ. τῷ κέρατε καὶ [κέρα-ε] κέρα, τοῦν κερά-
τον καὶ [κερά-ον] κερῶν. Πληθ. τὰ κέρατα καὶ [κέρα-α] κέρα, τῶν
κεράτων καὶ [κερά-ων] κερῶν, τοῖς κέρασι(ν), τὰ κέρατα καὶ [κέρα-α]
κέρα, ὡς κέρατα καὶ [κέρα-α] κέρα.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς ας ατος κυρίως εἶχον χαρακτῆρα σ, γῆρας [γήρασ-ος]
κτλ. δοτις συνεκόπη καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐτέθη ὑπερον καὶ ὄνταλογίαν τὸ τ (§. 307).

§ 340. Τῶν συγκοπτικῶν τὸ μὲν κρέας, γέρας, γῆρας καὶ κρέφας
εἶναι μόνον συγκοπτικά, τὸ δὲ κέρας καὶ τέρας διφοροῦνται.

§ 341. Τῶν συγκεκομμένων κρέας, γέρας καὶ γῆρας οἱ ἀσύγκοπτοι
τύποι, ώς κρέατος, κρεάτων, κτλ. εἶναι μόνον μεταγενέστεροι, τὸ δὲ
κρέφας ἀπαντῶν μόνον καθ' ἔνικὸν ἀριθμὸν ἔχει γενικὴν κρέφους κατὰ
μεταπλασμὸν καὶ δοτικ. τῷ κνέρᾳ. Τὸ δὲ τέρας καθ' ἔνικὸν εἶναι ἀ-
σύγκοπτον, εἰς τὸν πληθυντικὸν δὲ διφορεῖται τέρατα καὶ τέρα, τε-
ράτων καὶ τερῶν.

β') Εἰς ηρ γεν. ερος.

§ 342. Τὰ εἰς ηρ ερος εἶναι 6, πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ,
Δημήτηρ καὶ ἀρήρ.

Ο πατήρ, τοῦ πατρός, τῷ πατρὶ, τὸν πατέρα, ὡς πάτερ. Δυϊκ. τῷ
πατέρε, τοῖν πατέροιν. Πληθ. οἱ πατέρες, τῶν πατέρων, τοῖς πατράσι,
τοὺς πατέρας, ὡς πατέρες.

§ 343. Τῶν εἰς ηρ τὰ πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ καταβιβά-
ζουσι τὸν τόνον εἰς τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τοῦ ἔνικου, τὸ δὲ ἀρήρ
ἐπὶ πάσης γενικῆς καὶ δοτικῆς (πλὴν τῆς πληθ. δοτικῆς) καταβιβάζει
τὸν τόνον, τούναντίον δὲ τὸ Δημήτηρ ἀναβιβάζει τὸν τόνον εἰς τὰς
πλαγίας πτώσεις.

Ο ἀνήρ, τοῦ ἀνδρός, τῷ ἀνδρὶ, τὸν ἀνδρα, ὡς ἀνερ. Δυϊκὸς τῷ ἀν-
δρε, τοῖν ἀνδροῖν. Πληθ. οἱ ἀνδρες, τῶν ἀνδρῶν, τοῖς ἀνδράσι(ν), τοὺς
ἀνδρας, ὡς ἀνδρες.

ΣΗΜ. Τὸ σύμφωνον δ παρενεβλήθη δι' εὐφωνίαν, ώς [μεσημερία] μεσημερία.

Ἡ Δημήτηρ, τῆς Δήμητρος, τῇ Δήμητρι, τὴν Δήμητρα, ὥ Δήμητερ.

§ 344. Τὰ ἀνήρ καὶ πατήρ, Δημήτηρ καὶ θυγάτηρ ἀναθίεῖσαντας τὸν τόνον ἐπὶ τῆς κλητικῆς ὥ ἄτερ, ὥ πάτερ, ὥ Δημητερ, ὥ θύγατερ, γαστήρ ὅμως ὥ γαστήρ, ὡς αἰθήρ αἰθέρος ὥ αἰθήρ, ἀστήρ ἀστέρος ὥ ἀστήρ.

§ 345. Τὰ ἀνήρ, πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ καὶ γαστήρ ἔχουσι δοτικὴν πληθ. εἰς ἀσι(ν), ἀνδράσι(ν), πατράσι(ν), μητράσι(ν), θυγατράσι(ν), γαστράσι(ν).

ΣΗΜ. 1. Τὸ ἀστήρ ἔχει δοτικὴν ἀστράσι(ν) (Ιλ. X, 28, 347), κατὰ δὲ τὸν Ἡρῷδιανὸν ἄστρασι(ν) κατὰ μεταπλασμὸν ὡς ἐγκάτοις ἔγκασι, ἄστροις ἀστρασι, προβάτοις πρόδασι(1).

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς τῷ κυρίως δὲν εἶναι συγκοπτικά, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τῆς συγκοπῆς προέρχεται ἐκ τοῦ συνεργοῦ φθόργου ρ, δεῖται ὅταν μὲν εἶναι ἄπονος, γίνεται σύμφωνον ρ, ὅταν δὲ τονίζηται, γίνεται ερ ḥ ρα, ὅθεν πατέρος (=patr'-os, λατ. pater, pátris) πατράσι(ν) (=patr'-si), κ.τ.λ(2).

γ') Εἰς ων γεν. ωνος.

§ 349. Εἰς ων γεν. ωνος εἶναι δύο, τὸ Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν, ἔχοντα αιτιατικὴν Ἀπόλλωρα καὶ (συνηθέστερον) Ἀπόλλω, Ποσειδῶνα καὶ (συνηθέστερον) Ποσειδῶ.

ΣΗΜ. Ταῦτα κατὰ τὸ φαινόμενον εἶναι συγκοπτικά, κυρίως δὲ συμβαίνει μεταπλασμός, δεῖται παρὰ παιηταῖς συμβάίνει καὶ ἐν ἄλλοις, ὡς κυκεῶνα καὶ (παιητ.) κυκεῶν, τὸν αἰῶνα καὶ (παιητ.) κιῶ(3).

2) Διπλότυπα.

§ 347. Διπλότυπα οὐσιαστικὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα, να ὁς(1) καὶ νεώς, Μενέλαος καὶ Μενέλεως, ἡ Γοργὼ τῆς Γοργοῦς καὶ ἡ Γοργὼν τῆς Γοργονός, ὁ Τυφῶς τοῦ Τυφῶ καὶ ὁ Τυφῶν τοῦ Τυφῶνος (4), ὁ τυφῶς τοῦ τυφῶ καὶ τυφῶν τυφῶνος, ὁ ἀδόλεσχος καὶ (Ἀττικ.) ὁ ἀδολέσχης, ὁ γυμνασιαρχος καὶ γυμνασιαρχης, ὁ ἔκατονταρχος (Ἀττικ.) καὶ ὁ ἔκατοντάρχης (παιητ. καὶ μεταγεν.), ὁ ταξιαρχος (Ἀττικ.) καὶ ὁ ταξιάρχης (παιητ. καὶ μεταγεν.), ὁ χιλιαρχος (Ἀττικ.) καὶ ὁ χιλιάρχης (Ἡρόδ. καὶ μεταγεν.), ὁ κωμαρχης (Ἀττικ.) καὶ ὁ κώμαρχος (μεταγενέστ.).

(1) Ἡρῳδιαν. 414, 10. Β', 159, 16. 222, 27. 262, 2. Προβλ. καὶ Wolf. Anal. 11, σ. 470. Λοβέκη. Παραλειπομ. 175. Ἀρχάδ. 138, 7.

(2) Συνεργοὶ φθόργοι εἶναι: ι, κ, λ, ρ, μ, ν, σίτινες γίνονται καὶ σύμφωνα καὶ φωνήντα καὶ πρὸς διάκρισιν σημειοῦνται ρρ.

(3) Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ ἐνόμιζον τὸ πάθος τοῦτο ἀποκοπήν. «Ἀποκοπή ἐστι τὸ πάθος τὸ ἐν τέλει: γινόμενον, οἷον Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, Ποσειδῶνα Ποσειδῶ, κυκεῶν, δῶμα δῶ». (Χαιρόδοσ. 84, 10. 127, 9).

(4) Πλάτ. Πολ. 394, ἀ. Νόμ. 738, γ'. Ξενοφ. Ἀναθ. Ε', γ, 9. Ὑπερεῖδ. Ἐπιταφ. Θ', 20.

(5) Τὸ Τυφῶν περισπώμενον (Ἡρῳδιαν. 37, 12. 38, 2. Β', 643, 2).

ΣΗΜ. Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις εἰς ἄρχης εὑρηνται μόνον τὸ γυμνασιάρχης καὶ κωμάρχης, πάντα δὲ τὰλλα εἰς ἀρχος. Τὰ δὲ εἰς ἀρχῆς είναι μεγαλοπρεπέστερα.

3) Διπλογενῆ.

§ 348. Διπλογενῆ οὐσιαστικὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα: ἡ ἄνθη (Πλάτ. Φιλ. 230, 6') καὶ (συνηθ.) τὸ ἄνθος, ἡ ἀμυγδάλη⁽¹⁾ καὶ τὸ ἀμύγδαλον, τὸ βλάσιος καὶ (συνηθέστ.) ἡ βλάση, τὸ βράγχος καὶ (Ἀττικ.) ὁ βράγχος, ἡ δίψη καὶ τὸ δίψη, ἡ δρεπάνη καὶ συνήθ., τὸ δρέπανον, ὁ ζυγὸς καὶ τὸ ζυγόν, πληθ. μόνον τὰ ζυγά, ὁ ζυγός καὶ (Ἀττικ.) ἡ ζυγή, ὁ χάκκαθος καὶ ἡ χακκάθη (ἀγγεῖον)⁽²⁾, ἡ νάπη καὶ τὸ νάπος, ὁ νῶτος καὶ τὸ νῶτον, πληθ. μόνον τὰ νῶτα, ὁ ναῦλος καὶ (συνήθ.) τὸ ναῦλον, ὁ ὄροφος καὶ ἡ ὄροφη, ἡ πληθύης καὶ (συνηθέστ.) τὸ πληθύος, ἡ σκάφη καὶ τὸ σκάφος, ὁ σκότος καὶ τὸ σκότος, ὁ σκύφος καὶ τὸ σκύφος⁽³⁾, ὁ τάριχος καὶ τὸ τάριχος⁽⁴⁾.

ΣΗΜ. Τινὰ δὲ τούτων καὶ διαφέρουσιν, ως ἡ ὄχθη (ποταμοῦ), ὄχθος δὲ = πᾶν ὑφαμα, κάλαμος (ώς συνήθως), καλάμη δὲ ἡ τοῦ σίτου⁽⁵⁾, θάλαμος (ἀνθρώπου), θαλάμη δὲ = τρώγλη πολύποδος, πέτρα = βράχος, ὁ πέτρος δὲ = διλίθος κ.τ.λ.

4) Ἐτερόκλιτα.

§ 349. Τὰ ἐτερόκλιτα οὐσιαστικὰ εἶναι διαφόρων εἰδῶν 1) Κύρικ εἰς ης γενικ. ους· 2) οὐσιαστικὰ εἰς ως καὶ ω γενικ. ους· 3) οὐσιαστικὰ καθ' ἔκαστον.

ἀ) Κύρια εἰς ης γενικ. ους.

Ο Σωκράτης, τοῦ [Σωκράτεος] Σωκράτους, τῷ [Σωκράτει] Σωκράτει, τὸν Σωκράτη καὶ Σωκράτην, ὁ Σωκράτες. Διγέν. τῷ Σωκράται, τοῖν Σωκράταιν. Πληθ. οἱ Σωκράται, τῶν Σωκρατῶν, τοῖς Σωκράταις, τοὺς Σωκράτας, ὁ Σωκράται.

§ 350. Τὰ εἰς ης γενικ. ους ἐτερόκλιτα εἶναι ὄλοπαθη τριτόκλιτα καθ' ἔνικὸν ἀριθμὸν μετὰ ἔνικῆς αἰτιατικῆς καὶ πρωτοκλίτου, ὁ δὲ δυτικὸς καὶ πληθ. ἀριθμὸς εἶναι μόνον πρωτόκλιτοι.

§ 351. Ἐτερόκλιτα εἰς ης γενικ. ους είναι 1) σύνθετα κύρια οὐσιαστικὰ εἰς -χράτης, -γέρης, -σθέρης, -τείκης, -μέρης, -κλένης, -μήδης -φάρης, -λάμπης, -χάρης κτλ. 2) τὰ εἰς -ετης (ἐκ τοῦ ἔτος) σύνθετα

(1) Ἀμυγδάλη ὁ καρπός, ὃς καὶ ἀμύγδαλον λέγεται, ἀμυγδαλῇ δὲ τὸ δένδρον ("Ορφ. Αθῆν. Β', §. 40).

(2) Αθῆν. Δ', §. 68.

(3) "Ορφ. Αθῆν. ΙΑ'. §. 99.

(4) "Ορφ. Αθῆν. Γ', §. 88—89. Πολυδεύκ. Σ', 48—49.

(5) Κοινῶς κάλαμιά. "Οθεν καὶ τὸ ἐπὶ καλάμη ἀροῦρ = οὐδεμίαν τῇ Υῇ ἀνεστιν διδόναι, καὶ καλαμῶματι = σταχυολαγῶ.

ἐπίθετα, ως ὁ περιηκοτούτης, ους, τοὺς περιηκοτούτας, τοὺς ἐξηκοτούτας, τοὺς τριακοτούτας, οἱ δωδεκαέται οἱ ἐπταέται⁽⁴⁾.

§ 352. Τὰ εἰς -χλέης⁽⁵⁾ κύρια εἶναι μόνον κατὰ τὴν συναίρεσιν ἀνώμαλα, κλινόμενα ώς ζεῦης.

'Ο [Περικλένης] Περικλῆς, τοῦ [Περικλέεος] Περικλέους, τῷ [Περικλέει] [Περικλέει] Περικλεῖ, τὸν [Περικλέε-α] Περικλέα, ὃ [Περικλε-ε] Περικλεῖς. Δυϊκ. τὸν [Περικλέε-ε] Περικλέε, τοῦν [Περικλεέοιν] Περικλέουρ. Πληθ. οἱ [Περικλέ-εες] Περικλέες, τῶν [Περικλεέων] Περικλέωρ, τοῖς [Περικλέσι] Περικλέσι, τοὺς [Περικλέες] Περικλέας, ὃ [Περικλέεες] Περικλέες⁽⁶⁾.

§ 353. ΣΗΜ. Τὰ κύρια κλίνονται καὶ κατὰ πλήθυντικὸν ἀριθμὸν: 1) ὅταν μόνον κατὰ πληθ. ἀριθμὸν ἀπαντῶσιν, ώς αἱ Ἀθῆναι, αἱ Θῆρες, κ.τ.λ. 2) "Οταν ὅλο σημαῖνῃ ὁ πληθ., ώς ὁ Ἔρμης, πληθ. οἱ Ἔρμοι·—τὰ ἀγάλματα αὐτοῦ. 3) "Οταν εἴναι πολλοὶ οἱ φέροντες τὸ δνούμα, ώς ὁ Πάνος (Θεός), οἱ Πάνοις (Αθήν. Δ', § 5), τοὺς Πάνας (Πλάτ. Νόμ. 815, γ'), κτλ. 4) "Οταν εἴναι ὅμοιοι τῷ κυρίῳ⁽³⁾, ώς Ἡρακλεῖς (Πλάτ. Θεοίτ. 169, θ'), Θησέες (Πλάτ. αὐτόθι), τοὺς Οἰδίποδας (Πλάτ. Νόμ. 838, γ'), κ.τ.λ.

§ 354. Ἀνώμαλα ἑτερόκλιτα εἶναι καὶ τὰ ζευκά κύρια, Τισσαφέρης, γεν. Τισσαφέρους, δοτ. Τισσαφέρει, αἰτ. Τισσαφέρηη, ὃ Τισσαφέρηη, Αστνάγης, Αστνάγους, Αστνάγει, Αστνάγηη, ζευκάκης. Αριοβαρζάρης, τοῦ Αριοβαρζάρους καὶ Αριοβαρζάρου, τῷ Αριοβαρζάρει καὶ Αριοβαρζάρηη, τὸν Αριοβαρζάρηη. Μηδοσάδης κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν πλὴν τῆς κλιπτικῆς τριτοκλίτου οὔσης ὃ Μηδόσαδες⁽⁴⁾.

§ 355. Ἐτερόκλιτον καὶ μεταπλαστὸν ἄμα εἶναι καὶ τὸ Ἀρης, γεν. Ἀρεως [καὶ Ἀρεος (ποιητ.)], δοτ. Ἀρει, τὸν Ἀρη [καὶ Ἀρην⁽⁵⁾], ὃ Ἀρες καὶ ὁ Ἀρης⁽⁶⁾.

ΣΗΜ. Θέμα ἈρεF, ἐξ οὗ [ἈρεF-ε] Ἀρης, αἰσλ. καὶ δωρικ. Ἀρευς, ἐξ οὗ γενικὴ Ἀρεως.

β') Οὔσιαστικὰ εἰς ως καὶ ω, γεν. ους.

Ἡ αἰδώς, τῆς [αἰδόσι] αἰδοῦς, τῇ [αἰδόι] αἰδοῖ, τὴν [αἰδόα] αἰδῶ, ὃ αἰδοῖ. Δυϊκ. τῷ αἰδῷ, ταῖν αἰδοῖν. Πληθ. αἱ αἰδοῖ, τῶν αἰδῶν, ταῖς αἰδοῖς, τὰς αἰδοῦς, ὃ αἰδοῖ⁽⁷⁾.

(4) Ὁρα Βεκκέρ 'Ανέκδ. 1191, 18. Ἡμετ. Γραμμ. παρατηρ. §. 17.

(5) Η ἐν αἰτιατ. ἑτεροκλίτως, Φιλοκλῆην, Λυσικλῆην ἀδόκιμοι, εὑρηνται ὅμως ἐν ἐπιγραφαῖς (C. I. 108, 115, 129).

(6) Ὁρα Πλάτ. Συμποσ. 218, ἄ—β'.

(7) Ὁρα Ἡμετέρ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 66.

(8) Εὐριπ. Φοιν. 134, ἔνθα ἄλλοι γράφουσιν • Ἀρηη. Ἡ μὲν αἰτιατ. Ἀρη εἶναι βεβαιοτάτως, οὐχὶ δὲ καὶ η αἰτιατ. Ἀρηη.

(9) Εὐριπ. Φοιν. 783. Παρ' Ὁμήρω δὲ ὁ Ἀρεις καὶ Ἀρες (Πλ. Ε, 31), παρ' Ἀττικοῖς ὅμως ἔχει τὸ α βραχύ (Σοφοκλ. ΑΕ. 614. Ἀντιγ. 139).

(10) Ο πληθ. σπανίως εὑρηται (Χοιροβ. 117, 34. 360—361).

ΣΗΜ. Ὄμοιώς κλίνεται καὶ ἡ ἡώς, ἀπαντῶσα παρὰ ποιηταῖς καὶ Ἡρόδοτῷ, σπανίως δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις, ὡς τῆς ἡοῦς (Πλάτ. "Οροι σ. 414, α').), ἅμα ἡοῖς (Πλάτ. Ἰππ. Ἐλ. 374, 6').

Ἡ ἡχώ, τῆς ἡχοῦς, τῇ ἡχοῖ, τὴν [ἡχόα] ἡχώ, ὡς ἡχοῖ κτλ.

§ 356. Τὰ εἰς ως καὶ ω θηλυκὰ καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εἶναι ὄλοπαθη τριτόκλιτα, κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ δυϊκὸν δευτερόκλιτα.

§ 357. Τὸ μὲν αἰδὼς καὶ ἡῶς ἔχουσιν αἰτιατ. περισπωμένην, αἰδῶ, ἡῶ, τὰ δὲ εἰς ω θηλυκὰ ἔχουσιν αἰτιατικὴν ὁξύτονον, τὴν ἡχώ, τὴν Λητώ κτλ. (¹).

ΣΗΜ. Θέμα τοῦ ἡῶς εἶναι ἡ οσ— [λατ. auror-a ἀντὶ auro-s-a, σανσκρ. ushlos], τοῦ δὲ αἰδῶς αἰδοσ— [παραβ. αἰδέσ-σεται ποιητ. ἡδέσ-θηγν], [ἡό(σ)-ος] ἡοῦς, [αἰδό(σ)-ος] αἰδοῦς. Τὰ δὲ ἄλλα ἔχουσι χαρακτήρα F.

3) Ἐτερόκλιτα καθ' ἔκαστον.

§ 358. Ἰδιαίτερα ἑτερόκλιτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

1) Τὰ εἰς -γέλως καὶ -κέρως σύνθετα ἐπίθετα (§ 279).

2) Τὰ κύρια ὄνόματα Γύγης, Άρης, Κόμης, Μόρης, Μέγης καὶ Πένθης κλινόμενα κατὰ τὴν πρώτην καὶ τρίτην κλίσιν, Γύγου καὶ Γύγητος κτλ.

3) Ὁ ἥρως κατὰ τὴν τρίτην κλίσιν, καθ' ἐνικὸν δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀττικὴν δευτέραν (§ 280).

Ἡ κλείς, τῆς κλειδός, τῇ κλειδὶ, τὴν κλεῖτον (μεταγεν. τὴν κλεῖδα), ὡς κλείς. Πληθ. καὶ δυϊκ. ὄμαλῶς, [μόνον δὲ μεταγενεστέρως λέγεται ἡ αἰτιατ. πληθ. τὰς κλεῖς (²)].

Οἱ Μίρως παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις Ἀττικοκλίτως μόνον, παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ μεταγενεστ. καὶ τριτοκλίτως (³).

Οἱ μύκης, γεν. τοῦ μύκητος, σπανίως κατὰ τὴν πρώτην τοῦ μύκητον (⁴), τὸν μύκητη, οἱ μύκαι, τοῖς μύκαις.

Οἱ Οἰδίποους τοῦ Οἰδίπου, τὸν Οἰδίποντ, ὡς Οἰδίποους καὶ (σπανίως) ὡς Οἰδίπου. Πληθ. τῶν Οἰδίποιδῶν, τοὺς Οἰδίποδας. Οἱ δὲ τύποι Οἰδίποδος, Οἰδίποδα εἶναι μεταγενεστεροι (⁵).

Ἡ ὅρης καὶ ὁ ὅρης, τῆς ὅρηθος, ὅρηθι, ὅρην καὶ ὅρηθα, ὡς ὅρη, ὅρηθες, ὅρηθωρ, ὅρητοι(r), ὅρηθας καὶ ὅρητος καὶ ὅρης (⁶).

(¹) «Διότι πᾶσα πτῶσις ὁμοφωνήσασα τῇ εὐθείᾳ καὶ τὸν τόνον αὐτῆς ἔχει.» (Βεκκέρ. Ἀνέκδ. σ. 1159).

(²) Ἡμ. Γραμμ. Παρατ. §. 68.

(³) Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 70.

(⁴) Ἡμ. Γραμμ. Παρατ. §. 71.

(⁵) «Οἱ ὅρνις συνήθως=πᾶν πτηνόν, ἡ ὅρνις δὲ=ἡ ὅρνιθα. Ὅρα Ἀθήν. Θ', §. 15—16.

5) Μεταπλαστά.

§ 359. Μεταπλαστὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ἀλως (ή) παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις μόνον Ἀττικόκλιτον, παρὰ δὲ μεταγενεστ. καὶ τριτόκλιτον ἀλωρος, κ.τ.λ.

ἀμρός, τοῦ (καὶ τῆς) ἀρρός, ἀρτί, ἀρρα, ὁ ἀμρέ, ἀρρες [καὶ οἱ ἀμροὶ Ἀριστοφάνης Εἰρ. 935], ἀρρῶ, ἀρράοι(ν), ἀρρας, ὁ ἀρρες, τῷ ἀρρε, τοῦ ἀρροῦ.

γάλα (τό), τοῦ γάλακτος κ.τ.λ. τοῖς γάλαξι(ν).

γόρυ (τό), τοῦ γόρατος, κ.τ.λ.

γυρή (ή), γυραικός, γυραική, γυραικα, ὁ γύραι, τῷ γυραικε, ταῖς γυραικοῖς· καὶ γυραικες, τῷ γυραικῶ, ταῖς γυραικε(ν), τὰς γυραικας, ὁ γυραικες.

δάκρυον (τό), τοῦ δακρύον κ.τ.λ. ὄμαλως πλὴν τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς τοῖς δακρύοις καὶ δάκρυσι(ν).

δάμαρφ (ή), τῆς δάμαρτος, τῇ δάμαρτι, τὴν δάμαρτα· ποιητικ. πλὴν τῆς ἐνικ. δοτικῆς καὶ αἰτιατ. ἀπαντώσης σπανιως καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις.

δέρνδρον (τό), τοῦ δέρνδρον κ.τ.λ. ὄμαλως πλὴν τῆς δοτικ. πληθυντικῆς ἀπαντώσης τοῖς δέρνδρεσι(ν) καὶ (σπανιως) τοῖς δέρνδροις.

δεσμός (ό), ὄμαλ. πληθ. ὅμως οἱ δεσμοὶ καὶ (σπανιως) τὰ δεσμά.

δόρον (τό), τοῦ δόρατος, κ.τ.λ.

ἔρχε.λυς (ή), τῆς ἔρχε.λυος, τῇ ἔρχε.λυ, τὴν ἔρχε.λυ, ὁ ἔγγελος· καὶ ἔρχε.λεις, τῶν ἔρχε.λεων, ταῖς ἔρχε.λεσι(ν), τὰς ἔρχε.λεις⁽⁴⁾.

Ζεὺς, Διός, Διῆ, Δια, Ζεῦ. Σπανιως ἀπαντώσι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις καὶ τὰ ποιητικὰ γεν. τοῦ Ζηρός⁽¹⁾, τῷ Ζηρί⁽²⁾, τὸν Ζηρα⁽³⁾.

Θαλῆς (ό), τοῦ Θάλεω, τῷ Θαλῆ, τὸν Θαλῆρ, ὁ Θαλῆ. Οἱ δὲ τύποι τοῦ Θαλοῦ καὶ τοῦ Θάλητος, τῷ Θάλητι, τὸν Θάλητα εἴναι μεταγενέστεροι.

θρίξ (ή), τῆς τριχός, κ.τ.λ. ταῖς θριξι(ν).

κρέρας (τό), τοῦ κρέρους, τῷ κρέρᾳ, τὸ κρέρας.

κοιρώρος (ό καὶ ή) δευτερόκλιτον μετὰ καὶ τῶν τριτοκλιτῶν τύπων κοιρώρες, κοιρώρω, κοιρώρας.

κύωρ (ό καὶ ή), κυρός, κυρί, κύρα, κύρον κύρε, κυροῦ, κύρες, κυρῶ, κυροι(ν), κύρας, κύρες.

(1) «Οἱ Ἀττικοὶ τὰς ἐνικάς χρήσεις ἐπιστάμενοι διὰ τοῦ ν τὰς πληθυντικὰς οὐκέτι ἀκολούθως ἐπιφέρουσιν» (Ἀθήν. Ζ', §. 54),

(2) Πλάτ. Πολιτ. σ. 391, έ.

(3) Πλάτ. Κρατύλ. 396, β'.

(4) Πλάτ. Κρατύλ. 396, δ. 410, δ'.

μάρτυς (ό καὶ ἡ), μάρτυρος, μάρτυρι, μάρτυρα [μάρτυν μεταγενέστερον], ὁ μάρτυς· μάρτυρες, μαρτύρωρ, μάρτυρις(r), μάρτυρας, κτλ..

μόσσουρ (ό), τοῦ μόσσουρος, τῷ μόσσουρι, κτλ. ὄμαλῶς πλὴν τῆς δοτικ. πληθ. ἀπαντώσης δευτεροκλίτως τοῖς μοσσάντοις.

ραῦς (ἡ), τῆς ρεώς, τῇ ρηῇ, τὴν ραῦρ, ὁ ραῦ. Δυτικ. μόνον ταῦν ρεοῖρ. Πληθ. αἱ ρηές, τῶν ρεῶρ, ταῖς ραυστ(r), τὰς ραῦς, ὁ ρηές.

ὄνειρος (ό) δευτερόκλιτον μετὰ καὶ τῶν τύπων ὄρείρατος ὄρείρατι, ὄρείρατα, ὄρειράτωρ, ὄρειρασι (r), ὄρειρατα.

οὖς, ὡτός, ὡτὶς κτλ. τὰ ὥτα, τῶν ὥτωρ, τοῖς ὥστι(r) κτλ. τὸ ὥτε, τοῖν ὥτοις.

Πρύξ (ἡ), τῆς Πυκρός, τῇ Πυκρι, τὴν Πύκρα, ὁ Πρύξ. Τὰ δὲ Πυκρός, Πυκρι, Πρύκρα εἶναι μεταγενέστερα.

πρεσβευτής (ό), τοῦ πρεσβευτοῦ, τῷ πρεσβευτῇ, τὴν πρεσβευτήρ, ὁ πρεσβευτά. Πληθ. οἱ πρεσβεῖς, τῶν πρέσβεωρ, τοῖς πρέσβεσι(r), τοὺς πρέσβεις, ὁ πρέσβεις, σπανίως δὲ οἱ πρεσβευταί, τῶν πρεσβευτῶρ, τοῖς πρεσβευταῖς, τοὺς πρεσβευτάς.

πῦρ (τό), τοῦ πυρός, τῷ πυρὶ, τὸ πῦρ. Πληθ. δευτεροκλίτως τὰ πυρά, τῶν πυρῶρ, τοῖς πυροῖς, τὰ πυρά.

φύπος (ό) δευτερόκλιτον. πληθ. οἱ φύποι καὶ (πονητ.) τὰ φύπα (¹).

σῆς (ό) καὶ γενικ. πληθ. σέωρ (Αριστοφ. Λυσιστρ. 730), παρὰ δὲ μεταγενεστ. σητός κτλ. σητεῖς, σητῶρ, σηταῖς καὶ σέας.

σῖτος (ό), τοῦ σίτου κτλ. πληθ. τὰ σῖτα, τῶν σίτωρ, τοῖς σίτοις, τὰ σῖτα.

σκάρο (τό) ἡ σκᾶρο, τοῦ σκατός, τῷ σκατί (²), παρὰ δὲ μεταγενεστ. τοῦ σκάτους, τῷ σκάτει.

στάδιορ (τό), τοῦ σταδίου κτλ. Πληθ. οἱ στάδιοι, καὶ (σπανιώτερον) τὰ στάδια, κτλ.

σταθμός (ό), τοῦ σταθμοῦ κτλ. Πληθ. οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ σταθμὰ (=βάζη, παραστάδες τῶν θυρῶν), ἀλλὰ καὶ οἱ σταθμοὶ (=βάζη). Ἐν ἐπιγραφαῖς δὲ Ἀττικαῖς εὑρηται πολλάκις καὶ τὸ οὐδέτερον τὸ σταθμὸν = βάρος.

ταῶς (ό), τοῦ ταῶ κτλ. ἀττικοκλίτως, ἀλλ᾽ ἐνίστε καὶ τριτοκλίτως ταῶρος, ταῶρι, κτλ. Παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς προυφέρετο ταῶς (=ταῶς=λατ. pav-o, δημ. παχῶνι, π=τ) (³)

ῦδωρ (τό), τοῦ ῦδατος κ.τ.λ.

νίδις (ό), τοῦ νιοῦ, δευτερόκλιτον ὄμαλῶς κ.τ.λ. μετὰ καὶ τῶν

(¹) "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 79.

(²) 'Η λέξι; εἶναι ἀχρηστὸς παρ' Ἀττικοῖς πειολόγοις. 'Η δὲ ὀνομαστικὴ κατὰ τὸν Ἡρῳδίαν ἀνόν περισπάται (σ. 399, 3. "Ορα καὶ Χοιροβ. 383, 6) "Ορα καὶ Φρύνιχ. σ. 293 καὶ Λοβέκ. αὐτόθ. καὶ Ἡμετ. Γραμματ. Παρατ. §. 81. Πολυδ. 'Ονομ. Ε', 91.

(³) "Ορα Ἀθήν. Θ', §. 57.

τριτοκλίτων τύπων γεν. νιέος, τῷ νιεῖ. Δυϊκ. τῷ νιέε, τοῖν νιέοιν. Ηληθ. οἱ νιεῖς, τῶν νιέων τοῖς νιέσι(τ), τοὺς νιεῖς, ὃ νιεῖς⁽⁴⁾.

φρέαρ (τό), τοῦ φρέατος, τῷ φρέατι κ.τ.λ. τὰ φρέατα, τῶν φρέατων, τοῖς φρέασι(τ), τὰ φρέατα.

φῶς (τό), τοῦ φωτὸς κ.τ.λ. τὰ φῶτα τῶν φωτῶν κ.τ.λ.

χείρ (ή) τῆς χειρὸς κ.τ.λ. διὰ τοῦ εἰ πανταχοῦ πλὴν τῆς δοτικ. πληθ. καὶ δικ. διὰ τοῦ εἰ χερσὶ(τ), χεροῖ.

χοῦς (ό) = χώμα^γ γενικ. τοῦ χούς καὶ τοῦ χοῦ παρὰ μεταγενεστέροις, παρὰ δὲ τοῖς παλαιοῖς εὑρηται μόνον ἡ ὄνομαστ. καὶ ἡ αἰτιατ. τὸν χοῦν, αἱ δὲ ὅλαι πτώσεις ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ χῶμα⁽⁴⁾.

χοῦς (ό) = μέτρον ὑγρῶν, τοῦ χούς, τῷ χοῖ, τὸν χόνα. Πληθυντ. οἱ χόες, τῶν χοῶν, τοῖς χονσὶ(τ), τοὺς χόδας⁽³⁾.

χρώς (ό) τοῦ χρωτός, τῷ χρωτὶ καὶ τῷ χρῷ ἐν τῇ φράσει «ἐν χρῷ» (κείρω, ξυρῶ, παραπλέω), τὸν χρῶτα. Ἐλλείπουσιν οἱ ὅλοι ἀριθμοί, εὑρηται δὲ μόνον παρὰ μεταγενεστέροις οἱ χρῶτες, τοὺς χρῶτας⁽⁴⁾.

6) Ἰδιόκλιτα.

§ 360. Ἰδιόκλιτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα οὐσιαστικά, ἀπαντῶντα μόνον καθ' ἔνικὸν ἀριθμόν, καταλήγοντα δὲ εἰς τὰς ἔξης καταλήξεις.

'Ον.	ἄς,	γεν.	ἄς,	δοτ.	ἄς,	αἰτιατ.	ἄν,	κλ.	ἄς,	ώς Θευδᾶς.
»	ῆς,	»	ῆς,	»	ῆς,	»	ῆν,	»	ῆς,	ώς Φιλῆς.
»	ῦς,	»	ῦς,	»	ῦς,	»	ῦν,	»	ῦς,	ώς Διονῦς.
»	օῦς,	»	օῦς,	»	օῦς,	»	օῦν,	»	օῦς,	ώς Γλοῦς.
»	ῶς,	»	ῶς,	»	ῶς,	»	ῶν,	»	ῶς,	ώς Ταμῶς.

ΣΗΜ. 1 Αἱ καταλήξεις ἄς καὶ ἥς συμπίπτουσι¹ πρὸς τὰς τῶν συνηρημένων πρωτοκλίτων, ἡ δὲ ὡς πρὸς τὰς τῶν Ἀττικοκλίτων.

ΣΗΜ. 2. ἀ) Εἰς ας. Θευδᾶς, Μητρᾶς, Ζηνᾶς, Ερμᾶς, Ἀρτεμᾶς, Κρατῆς, Φιλῆς, Δρῆς, Τρῆς, Φιλῆς, Χείρ, κατωφαγῆς, κορυζῆς, ἀταγῆς, κτλ. 6'² εἰς ἥς. Δρῆς, Τρῆς, Φιλῆς, Χείρ, καθ' ἀκαταγενέστερα ἔβραΐκα Μωϋσῆς, Μανασσῆς, γ' εἰς ὕς. Διονῦς, Κλαυσῆς, Καμμῆς, Λαρδῆς, ἀπφῆς, κτλ. δ') εἰς ους³. Αμαοῦς, Θαμοῦς, Γλοῦς κτλ. καθ' ἀκαταγενέστερον Ἰησοῦς. ἐ) εἰς ὡς⁴. Περσικὰ καὶ Αἰγυπτιακὰ κύρια ὀνόματα. Ταμῶς, Τυαρῶς, Παραμιζῶς, Σαβακῶς, Μανεῶς, κτλ.

7) Ἐλλειπτικά.

§ 361. Τὰ Ἐλλειπτικὰ εἶναι Ἐλλειπτικὰ 1) κατ' ἀριθμόν. 2) κατὰ πτῶσιν.

(1) Ἡ ἔνικ. αἰτιατ. νιέας (Πλ. N, 350) δὲν ἀπαντᾷ παρ' Ἀττικοῖς.

(2) Ημετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 45.

(3) Αὔτ. §. 55.

(4) Αὔτ. §. 82.

1) Ἐλλειπτικὰ κατ' ἀριθμόν.

§ 362. Ἐλλειπτικὰ κατ' ἀριθμὸν εἶναι.

1) Τὰ ὄνοματα τῶν ἔορτῶν πληθυντικὰ μόνον ὄντα. Ὁλύμπια, Παραθήραια, Διορύσια κτλ.

2) Τὰ ὄνοματα τῶν θεῶν, πλὴν ὅταν εἶναι πολλοὶ ἡ σημαίνωσι τὰ ἀγάλματα αὐτῶν. Ζεύς, Ἀπόλλων, Πάτη, Πάνες, Ἔρμης, Ἐρμῆ, κτλ.

3) Τὰ κύρια ὄνοματα. Ἐλλάς, Κόρινθος, Ἀθῆραι, Θῆβαι, Δελφοί, Διόσκοροι καὶ Διοκέδρωοι (μόνον), κτλ. πλὴν τοῦ Πλάταιαί καὶ Θεσπιαί μετὰ καὶ ἐνικοῦ Πλάταια καὶ Θεσπια.

4) Ὡρισμέναι τινὲς λέξεις, αἰθῆρο (ό πληθ. σπανιώτατα ἀπαντᾷ τοὺς αἰθέρας Πλάτ. Φαιδ. 98, γ')., ἄηρ (ό πληθ. σπανιώτατα τοὺς ἄέρας Πλάτ. Φαιδ. 98, γ'. δ'), οἱ ἄλες (=τὸ ἄλας), γῆ, αἱ δυσμαῖ, τὰ ἔγχατα (¹), τὰ ἔπιπλα, οἱ ἐτησιαι, τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος καὶ (συνήθως) τοῦ ἥρος, τῷ ἔαρι καὶ (συνήθως) τῷ ἥρι.

2) Ἐλλειπτικὰ κατὰ πτῶσιν.

§ 363. Ἐλλειπτικὰ κατὰ πτῶσιν εἶναι.

1) δέλεαρ, κέαρ (καρδία), στέαρ, ὅραρ, ὑπαρ, ὅρελος καὶ σέλας, μόνον κατ' ὄνομαστ. καὶ αἰτιατ. τοῦ ἐνικοῦ ἀπαντῶντα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζούλογοις.

2) τὸ μάλη (ύπὸ μάλης) καὶ τὸ φάος (ποιητ.) ἀπαντῶντα μόνον κατὰ γενετὴν, ύπὸ μάλης καὶ τοῦ φάους (Ξενοφ. Παιδ. Δ', 6', 9. 26. Οἰκον. 0', 3.) [φάεος δὲ παρὰ Πλάτωνι Κρατύλ. 407, γ'].

3) ἡ δοτικὴ χήτει (=σπάνει ἐνδείχ στερήσει) (²).

4) τὸ λίπα καὶ νέωτα (εἰς νέωτα) ώς αἰτιατικάι.

5) τὸ ὁ μέλει καὶ ὁ τᾶρ ώς κλητικάι.

5) Τὸ χρέος (μόνον) ἔνευ ἄλλων πτώσεων καθ' ἐνικὸν ἀριθμόν, ἀναπληροῦται δὲ ὑπὸ τοῦ ἀκλίτου χρέως (§. 364, 5). Πληθυντ. τὰ χρέα τῶν χρεῶν καὶ αἰτ. τὰ χρέα.

8) Ἀκλιτα.

§ 364. Ἀκλιτα πτωτικὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

1) Τὰ ὄνοματα τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου, ἀλφα βῆτα, γάμμα, κ.τ.λ.

2) Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα ἀπὸ τοῦ πέρτε μέχρι τοῦ ἔκατόν, ἔτι δὲ τὰ μετοχὴ τὸ χρεών, τοῦ χρεώρ, τῷ χρεώρ.

(¹) Παρὰ μεταγεν. καὶ ἔγχατον (Γ', Βασιλ. ΙΖ', 22. Λουκιαν. Λεξιφ. 3.)

(²) Παρὰ ποιητικῆς καὶ Πλάτωνι (Φαιδρ. σ, 239, δ') ἐξ ὄνομαστ. μᾶλλον χῆτει ("Ορα Τίμαι: λέξ. Πλάτων.), κατ' ἄλλους χῆτος (τὸ).

3) Τὰ ἔναρθρα ἀπαρέμφατα, τὸ λέγειν, τοῦ λέγειν, τῷ λέγειν.

4) Τὸ δεῖται (ἐνίστεται) καὶ τὸ οὐδὲτερόν την φράσει «οὐδὲτερόν εἰμι»⁽¹⁾.

5) Τὸ χρέως, τοῦ χρέως καὶ αἰτ. τὸ χρέως, αἱ ἄλλαι πτώσεις ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ χρέος, καὶ τὸ θέμις, ὅπερ ἐνίστεται ἀπαντῆσαι καὶ κλινόμενον, ὄνομ. ἡ θέμις (Σοφοκλ. Οἰδ. Κ. 644) καὶ ἡ αἰτίατ. τὴν θέμιτ (Αἰσχύλ. Ἀγαρ. 1431. Πλάτ. Συμπ. 188, δ').

6) Ξενικά τινα ὄνόματα, Θεῦθ η Θεύθ (Πλάτ. Φαῖδρ. 274, γ'.-ε') καὶ Ἀδάμ, Ἀβραάμ, πάσχα, κ.τ.λ.

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ

§ 365. Τὸ ἄρθρον κλίνεται ὡς ἔξης·

Ἄρσεν. ὁ, τοῦ, τῷ, τότε. Δυϊκ. τῷ, τοῖτ. Πληθ. οἱ, τῶν, τοῖς, τοὺς. Θηλυκ. ἡ, τῆς, τῇ, τήτ. Δυϊκ. τῷ [τά], τοῖτ (ταῖτ). Πληθ. αἱ, τῶν, ταῖς, τάς.

Οὐδέτ. τό, τοῦ, τῷ, τότε. Δυϊκ. τῷ, τοῖτ. Πληθ. τά, τῶν, τοῖς, τά.

§ 366. Τὸ ἄρθρον 1) στερεῖται χλητικῆς⁽²⁾. 2) εἶναι κατὰ μεταπλασμὸν ἀνώμαλον. 3) κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ εἶναι τριγενῆς καὶ τρικατάληκτον μετὰ οὐδετέρου ἀνευ ν. 4) τὸ τὰ τοῦ δυϊκοῦ εἶναι σπανιώτατον, ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ Ἀττικοὶ πεζολόγοι μεταχειρίζονται πάντοτε τὸ τῷ, ὡς τῷ χεῖρε, τῷ ὀδῷ, τῷ θεά, κτλ.⁽³⁾. 5) ἐπὶ τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς τοῦ δυϊκοῦ οἱ Ἀττικοὶ πεζολόγοι μεταχειρίζονται τὸ τοῖτ καὶ τὸ ταῖτ ἐν τῷ θηλυκῷ γένει, ὡς τοῖτ χεροῖτ καὶ ταῖτ χεροῖτ⁽⁴⁾.

ΕΠΙΘΕΤΑ

§ 367. Τὰ ἐπιθετα κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῶν εἶναι 1) τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα, ὡς καλός, καλή, καλότερος. 2) τριγενῆ καὶ δικατάληκτα, ὁ ἄδικος, ἡ ἄδικος, τὸ ἄδικον, 3) διγενῆ καὶ μονοκατάληκτα, ἀρσενικά καὶ θηλυκά μόνον, ὡς ὁ ἀντόχειρ, ἡ ἀντόχειρ.

§ 368. Ἡ σημασία τῶν ἐπιθέτων δύναται νὰ εἶναι σχετικὴ η ἀσχετικὸς πρὸς ἄλλα ἀντικείμενα, ὡς ὁ ἥλιος ἐστι λαμπτρός. Ὁ ἥλιος ἐστι λαμπρότερος τῆς σελήνης, πάντων δὲ τῶν ἀστέρων λαμπρότατος.

§ 369. Ἐπιθετον σηματίνον ποιότητα ἀσχετικὸν πρὸς ὅμοιαν ποιότητα ἄλλου ἀντικείμενου λέγεται θετικότ, ὡς λαμπρὸς ἥλιος.

(1) Παρ. Ἡρόδοτος (Θ', 58) εὔρηται «οὐδέτερες ἐόντες», ἀλλ' ὁ Ἡρόδοτος δὲν μετετρεψετο τὸ οὐδένες ἀλλὰ τὸ οὐδαμοί, διὰ τοῦτο ὁ Σοφοκλης διώρθωσεν εἰς τὸ «οὐδὲτερες».

(2) •Τὸ γάρ ἄρθρον μνήμην προεγνωσμένου καὶ ἀπόντος προσώπου ποιεῖται, ἡ χλητικὴ δὲ πρὸς δεύτερον καὶ παρὸν ποιεῖται τὸν λόγον. Ήδῶς οὖν οἶόν τ' ἐστιν μνημονεύεσθαι ὡς παρόντος καὶ καλεῖν;» (Βεκκέρ. Ἀνέκδ. σ. 902, 33).

(3) "Ορα Ἦμετ. Γραμμ. παρτητρ. §. 85.

ΣΗΜ. Ό δρος θετικὸν εἶναι μετάγενεστερος=βέβαιον, γάτοι βεβαιὰ ιδιότης, ώς καλὸς (positivum λατιν.). Οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ ὅρθότερον ἐκάλουν τὰ θετικὰ ἀπλᾶ, ἀπόλυτα καὶ ἀπόλει λυμένα (ώς ἀσχετα πρὸς ἄλλου τίνος ποιότητα).

§ 370. Ἐπιθετα σημαίνοντα ποιότητα σχετικὴν πρὸς ὁμοίαν ποιότητα ἄλλου ἢ ἄλλων ἀντικειμένων λέγονται παραθετικά, ώς λαμπρότερος, λαμπρότατος.

ΣΗΜ. Παράθεσις = θέσις τινὸς πλησίου ἄλλου (όμοιειδοῦς), ἐξ οὗ = σύγχρισις. Παραθετικὸν = χρήσιμον πρὸς παράθεσιν (σύγχρισιν).

§ 371. Τα παραθετικά εἰναι δύο βαθμῶν, συγχριτικὰ καὶ ὑπερθετικά, λαμπρότερος, λαμπρότατος.

§ 372. Ἐπιθετον παραθετικὸν σημαῖνον ποιότητα ὑπερτέρων ὁμοιόδοις ποιότητος ἄλλου ἀντικειμένου λέγεται συγχριτικός, λαμπρότερος⁽⁴⁾.

§ 373. Ἐπιθετον παραθετικὸν σημαῖνον ποιότητα ὑπερτάτην ὁμοιόδοιν ποιότητων ἄλλων ἀντικειμένων λέγεται ὑπερθετικός, λαμπρότατος.

ΣΗΜ. Υπέρθεσις = ὑπεροχή, ὑπέρτατος βαθμός (Βεκκ. 'Ανεκδ. 3,5. Μ. 'Ετυμ. 5,23). Υπέρθετικόν = τὸ παραληπθενόμενον εἰς τὴν σύγχρισιν καθ' ὑπέρθεσιν (ὅρα Διονύσ. Θρῆξ. Βεκκ. 'Ανεκδ. 635, 11).

ΕΠΙΘΕΤΑ ΘΕΤΙΚΑ

a'). Τρικατάληκτα.

§ 374. Τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα 7 εἰδῶν ἐπιθέτων.

§ 375. α'.) Τὰ εἰς ος, η, ορ καὶ τὰ συνηρημένα εἰς οὓς, η, οὐρ, ως καλός, καλή, καλόρ, ἀπλοῦς, η, οὐρ.

1. Ἐκ τῶν εἰς ος, η, ορ καὶ οὓς, η, οὐρ τριγενῶν καὶ τρικατάληκτων ἐπιθέτων τὰ καθαρόληκτα καὶ τὰ ἔχοντα ρ πρὸ τῆς καταλήξεως ἔχουσι τὸ θηλυκὸν εἰς ἡ, ἄγιος, ἄγια, καθαρός, καθαρά, γλισσρος, γλισχρᾶ, ἀργυροῦς, ἀργυρᾶ, ἐρεοῦς, ἐρεᾶ, κεραμεοῦς, κεραμεᾶ, κ.τ.λ. Εξαιρεῖται τὸ δύδοος δρδόν.

2. Κατὰ τὰ εἰς ος τρικατάληκτα εἶναι καὶ τὰ παραθετικὰ καὶ αἱ μετοχζι, λαμπρότερος, λαμπρότέρα, λαμπρότερογ, λαμπρότατος, λαμπροτάτη, λαμπροτατορ, λνόμερος, λνόμερη, λνόμερορ.

3. Ἐκ τῶν εἰς ος τρικατάληκτων ἀγώματον εἶναι τὸ πρᾶνς, πραεῖα, πρᾶορ.

§ 376. β').) Τὸ πλέως, πλέα, πλέωρ.

ΣΗΜ. Τὰ σύνθετα εἶναι δικατάληκτα, ἐνίστε δὲ καὶ τρικατάληκτα, ἀνάπλεως, ἀναπλέα, ἀνάπλεων.

⁽⁴⁾ ὅρα Διονύσ. Θρῆξ. παρὰ Βεκκ. 'Ανεκδ. 635 5.

§ 377. γ'.) Τὰ εἰς -υς, -εῖα, -ν λέγοντα ἐπίθετα, ταχὺς, ταχεῖα, ταχύ.

ΣΗΜ. 1. Τὰ εἰς υς, εῖα, υ, ἐπίθετα εἶναι δέκτονα πλὴν τοῦ τῆμισυς, τῆμισεια⁽¹⁾, ημισυ, καὶ θῆλυς, θήλεια, θηλύ.

ΣΗΜ. 2. Ἡ κατάληξις εἴτα προέκυψεν ἐκ συναιρέσεως τοῦ: τῆς καταλήξεως καὶ μετὰ τοῦ χαρακτῆρος ε τοῦ θέματος, γλυκύς, γεν. [γλυκέος, [γλυκέ-ια] γλυκεῖα.

ΣΗΜ. 3. Ἐκ τῶν εἰς υς εἰς ἀνώμαλον εἶναι τὸ πολύς, πολλή, πολύ.

§ 378. δ').) Τὰ μέλας, μέλαιρα, μέλαρ καὶ τάλας, τάλαιρα, τάλαρ.

ΣΗΜ. Τὸ μέλας οὐ καὶ τάλας οὐ αἱ ἔγειναν ἐκ τοῦ[μέλαν-ja] καὶ [τάλαν-ja], ἐν οἷς τὸ j γίνεται καὶ μετατίθεται. Πρόθλ. [πέρ-ja] πεῖρα, [ἄγ-ιλη] αἴγλη κατὰ τὸ ποιητικὸν χραῖσμα[μέλω [=χραστιμέλω]. Οὕτως ἔγεινε καὶ τὸ τέρην, τέρεινα, τέρερεν, ὅπερ εἶναι ποιητικόν.

§ 379. ε').) Τὸ πιῶρ, πιειρα⁽²⁾, πιορ.

§ 380. Σ').) Τριτόκλιτα ἔχοντα χρακτῆρα τῷ μετὰ θηλυκοῦ εἰς -σα, ὡς πᾶς, πᾶσα, πᾶρ, ποιήσας, ποιήσασα, ποιήσαρ (μετοχ.). Λυθεῖσα, λυθέρα, λυθέρη (μετοχ.), δούς, δοῦσα, δόρ (μετοχ.), δεικρύνα, δεικρύνη (μετοχ.). χαρίεις, χαρίεσσα, χαρίειρ⁽³⁾, κ.τ.λ.

ΣΗΜ. 1. Τὸ μὲν πᾶσα, κτλ. ἔγεινεν ἐκ τοῦ [πάντ-ja], ἐν οἷς τὸ τῇ μετὰ σύμφωνον γίνεται σ., πάντσα (Θεσσαλ.), ὑστερόν (§. 303) πᾶσα, [λυθέντ-ja], λυθέν σα, λυθεῖσα, κτλ. Τὸ δὲ χαρίεισσα, κτλ. ἐκ τοῦ ἀσθενοῦς θέματος χαρίετ- (εἴς οὐ καὶ η δοτικ. πληθ. γίνεται ὡς [χαριετ-σι (νι)] χαρίεισσα^(νι), [χαρίετ-ja], ἔνθα τὸ τῇ μετὰ φωνῆν γίνεται σσ., ὡς (μέλι μέλιτ-σι) μέλισσα [=μέλιτ-ja], λιτ-η] [λιτ-ημαί] λιτσομαί, λιτσομαί, λιτέτ-, λιτέτης] ἐρέτ-, ἐρέτης] ἐρέτσισσα⁽⁴⁾ [=ἐρέτ-ω].

ΣΗΜ. 2 Ἐκ τῶν εἰς αἱ τρικαταλήξτων ἐπίθετων ἀνώμαλον εἶναι τὸ μέγας, μεγάλη, μέγα.

§ 381. ζ').) Αἱ εἰς ώς, νῖα, ὁς καὶ ώς, νῶσα, δὲς μετογζί, λελυκώς, λελυκύια, λελυκός, ἐστώς, ἐστῶσα, ἐστώς (=ἐσταός). τεθρεώς, τεθρεῶσα, τεθρεός.

ΣΗΜ. Τὸ υῖα ἔγεινεν ἐκ τοῦ [F ἄσ-ια], [F ἄσια, ὑσια καὶ υῖα] υῖα. (Ἡ κατάληξ. τοῦ ἀρτεν. νας συντεθεῖσα καὶ βραχυθεῖσα συνεστάλη εἰς us, οἵτινας, σανσ, vidusī=Fidūia).

β') Δικατάληκτα.

§ 382. Τριγενή καὶ δικατάληκτα ἐπίθετα εἶναι τὰ ἀκόλουθα 7 εἰδή.

§ 383. α').) Ὁρισμένα 21 ἐπίθετα, ἄρρητη η ἄρσητη (γενικ. ἄρσενος η ἄρρενος), βάρανσος, βάρβαρος, βάσκαρος, δάπανος, ἔω.λος, γῆμερος, γῆσχος, ἔλεως, κιθέδη.λος, κολοβός, λάθρος, λάγρος, λά.λος, λίχρος, λιοίδορος, μάχ.λος⁽⁵⁾ πτηρός, σῶς, τιθασός καὶ χέρσος.

(1) Παρὰ Πλάτωνι φέρεται καὶ ἡμίσέα (Μένων σ. 83, γ').

(2) Πλάτ. Κριτ. σ. 411, β'. γ'.

(3) λάριερ τοντέται, διαν η ἐπίρρημα, χάριερ λέγεις. Ἡρωδίαν σ. 350,5.

1. Χωριστής 2. Φύσης 3. Ζωοϊδηρός 4. Μόνος 5. Όρη
6. Νησίς 7. Φύλαρχος 8. Φύλαρχος 9. Ερεύνη
10. Διερρόφετος

ΣΗΜ. 1. Δικατάληκτα είναι καὶ τὸ γεῖτων, ἡ γε μὲν υκαὶ τύραννος⁽¹⁾. Διφοροῦνται δὲ τὰ δίδυμοις καὶ νόθοις. Μᾶλλον δὲ τρικατάληκτα είναι τὰ ἔτοιμοις ἢ ἐτοῖμοις, ἔτυμοις, μόνοις⁽²⁾, ὅλοις, τέλεστοις, φυῖλοις καὶ χαῖνοις, Μᾶλλον δικατάληκτα είναι τὰ ἔρημοις ἢ ἐρῆμοις καὶ φειδωλός.

ΣΗΜ. 2. Τὸ ἄρρην ἔγεινεν ἐκ τοῦ ὄρσην κατ' ἀρομοιώσιν τοῦ σ. εἰς ρ., ως θάρρος ἐκ τοῦ θάρσους.

§ 384. β'.) Τὰ εἰς ης καὶ ωρ ἐπίθετα, οὐ καὶ η πλήρης τὸ πλήρες, οὐ καὶ η ἀληθῆς τὸ ἀληθές⁽³⁾, οὐ καὶ η τοῖμωρ τὸ τοῖμορ, οὐ καὶ η εὐδαιμωρ τὸ εὐδαιμορ, οὐ καὶ η βελτιώρ τὸ βέλτιορ.

§ 385. Τὰ εἰς ης καὶ ων τριγενῆ καὶ δικατάληκτα ἐπίθετα, δταν είναι σύνθετα καὶ βαρύτονα ἢ συγκριτικά, πτωπαροῦντοι τὸ οὐδέτερον, πλὴν τῶν εἰς -ώδης, -ώχης, -ώλης, -ώρης καὶ ήρης, τῶν εἰς -φρων καὶ τῶν εἰς ων ἥρηματικῶν παρασυνθέτων, ως (κακοήθης) κακόθετος, (αὐτάρκης) αὐταρκεῖς⁽⁴⁾, (ὁ ἀγνῶμων) τὸ ἀγνωμόν, (ὁ ἀνεπιστήμων) τὸ ἀνεπιστήμον⁽⁵⁾, ἀλλὰ (ὁ εὐώδης) τὸ εὐώδες, (ὁ ποδώης) τὸ ποδώκες, (ὁ πανώλης) τὸ πανώλες, (ὁ νεώρης) τὸ νεώρες, (ὁ ξιφήρης) τὸ ξιφήρες, (ὁ μονήρης τὸ μονῆρες, (ὁ πυράρφων) τὸ πυράρφον, (ὁ ἐπιστήμων (ἐπισταμαι)) τὸ ἐπιστήμον, (ὁ ἐπιλήσμων (ἐπιλαχθάνωμαι)) τὸ ἐπιλήσμον.

§ 386. Τὰ εἰς -ετης σύνθετα ἐπίθετα διφοροῦνται δύτα καὶ δικατάληκτα καὶ τρικατάληκτα, οὐ καὶ η πενταετής, τὸ πενταετές, ἀλλὰ καὶ οἱ ἔξετης, η ἔξετις, η δεκέτις, η είκοσέτις, η τριακοντοῦτις κ.π.λ.⁽⁶⁾.

§ 387. γ'.) Σύνθετα ἐπίθετα ἔξ οὐσικτικῶν εἰς ις (γεν. εως, ιδος καὶ -ιτος), υς (γενικ. εως καὶ υος), ηρ (γενικ. ερος) καὶ ἐκ τῶν ὄδοις καὶ πούς εὐπολις, εὐπολι (γεν. -ιδος), εὐελπις εὐελπι (γεν. -ιδος), εὐχαρις εὐχαρι (γεν. -ιτος), διπηχυς διπηχυ (γεν. -εος), εὐθοτρυς εὐθοτρυ (γεν. -υος) διπους διπουρ (γεν. -οδος), μορόδονς μορόδονρ (γεν. -οντος), ἀπάτωρ ἀπατορ (γεν. -ορος).

§ 388. δ'.) Σύνθετα ἐπίθετα εἰς ως, ωρ (γενικ. ω), ως οὐ καὶ η ἔμπλεως τὸ ἔμπλεωρ, οὐ καὶ η ἀγήρως τὸ ἀγήρωρ.

§ 389. ε'.) Σύνθετα ἐπίθετα εἰς ους ουρ (γεν. ου), οὐ καὶ η εὐκρους τὸ εὐκρουρ.

§ 390. ζ'.) Πολλὸ τῶν εἰς ιος, ειος, αιος καὶ μος, ως ησύχιος,

(1) Ὁρα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 12.

(2) Σπανιώτατα δικατάληκτον «δένο μόνω μηχαρά» (Πλάτ. Νόμ. 777, γ').

(3) «Ἀληθες», δταν είναι ἐπίρρημα, ως ἀληθες; Ἡροδιαν. 350,8.

(4) Ἀλλὰ ποδάρκης ποδχρές. «Τὸ μέντοι ποδάρχης βαρύτονον ἔχει τὸ ποδαρχὲς οὐδέτερον δέκυνόμενον, η δὲ κλητικὴ πόδαρχες ως αὔταρκες, τῶν ἀλλων δμοφωνούντων τῇ κλητικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ» (Ἡροδιαν. 80,15, 350,25. Ἀρκάδ. 117, 26). Ομοίως ἀμφήκης ἀμφηκες, ἀλλὰ ευρήκης ευρήκες, δύπερπαχής, τὸ υπέρπαχες (Ξενοφ. Κυνηγ. η, 2), κατ' ἄλλους ύπερπαχής τονίζεται.

(5) Τὸ ἀρεπιστῆμον παρὰ Πλάτωνι τονίζεται (Νόμ. 795, γ' Αξιοχ. σ. 370, ζ.). Ὁρα Κόντ. Σωκράτ. Τ. Α', σ. 276—277.

(6) Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 17 καὶ σ. 373.

άιδιος, κτλ⁽¹⁾, δούλειος κτλ⁽²⁾, μάχιμος, δόκιμος⁽³⁾. Πολλὰ δὲ διφοροῦνται, ως πάτριος, γυραικεῖος, ἀγαγκαῖος⁽⁴⁾, ὁφέλιμος.

Σ' 391. ζ'. Τὰ πλεῖστα τῶν εἰς ος συνθέτων καὶ παρασυνθέτων, ὁ καὶ ἡ διάφορος τὸ διάφορον, ὁ καὶ ἡ ἀργός (=ἀ-εργός) τὸ ἀργόν, ὁ καὶ ἡ ἀχρεῖος τὸ ἀχρεῖον, ὁ καὶ ἡ ἐνεργὸς τὸ ἐνεργόν, ὁ καὶ ἡ κακοποίους τὸ κακοποιόν, ὁ καὶ ἡ ἄγορος τὸ ἄγορον, ὁ καὶ ἡ ἀδιάφορος τὸ ἀδιάφορον, ὁ καὶ ἡ ἀθάρατος τὸ ἀθάρατον.

Ἐξαιροῦνται ἐκ τῶν εἰς ος συνθέτων ως τρικατάληκτα

1) Τὰ ἀθρόος, ἀθρόα, ἀθρόν, αὐτομάτη, αὐθάνατος, αὐθανάτη (ἐνίστε), σύνθετά τινα ἐκ τοῦ πᾶς, πάγκαλος, παγκάλη καὶ ἡ πάγκαλος, παμποίκιλος παμποίκιλη καὶ (συνήθ.) ἡ παμποίκιλος, παγκάκιστος, παγκαχίστη, παμβδελυρός, παμβδελυρά, πάμπολλη, παντοδαπός, παντοδαπή, παμμυσαρός, παμμυσαρά· ἔτι ἡ συνόλη, συμπόλη, κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Τὸ ἀθρόος ἡ Ἀττικ. ἀθρόος καὶ δικατάληκτον (Δημ. 19, 228).

2) Ἐκ τῶν εἰς ιος, ειος, αιος καὶ οιος ὀλίγα ως τρικατάληκτα, ἀνταξία, ἐναντία, διαιωνία, ἐνοδία, παραποταμία. Τινὰ δὲ διφοροῦνται, ἀκούσιος, α, ἀνάξιος, ἀνόμοιος, παρόμοιος, ἀνόσιος, ἐπιχώριος, παράλιος, ἐπάκτιος, παραθαλαττίδιος, ἐπιθαλαττίδιος καὶ ἐπιθαλάσσιος, κ.τ.λ. Τὰ ἐκ τοῦ αἴτιος σύνθετα, συναίτιος, κ.τ.λ. τὰ εἰς ὄριος, μεθόριος, ύπερόριος, κ.τ.λ. τὰ ὑποχειρίοις καὶ ἐπικάρσιοις.

3) Τὰ εἰς τὸς μετὰ προθέσεως σύνθετα ως διφορούμενα, ἐξαιρετός, ἡ, ὃν

(¹) Ἐκ τῶν εἰς ιος δικατάλ. εἶναι αἰθρίος, ἀτέιος, αἰγρίδιος, ἀμυντήριος, γερέθιος, δεσπόσιος, δραστήριος, ἡσύχιος, καθαρίος, λυτήριος, ἐγκόλπιος· διφοροῦνται δὲ πλεῖστα, καὶ μᾶλλον μὲν δικατάληκτα είναι τὰ αἴτιος, αἰώνιος, βώμιος, δέσμιος, ἑκούσιος, ἐλευθέριος, ἐτιανόςιος, ἐτήσιος, τύχιος, πάτριος, σωτήριος, κ.τ.λ. Μᾶλλον δὲ τρικατάληκτα είναι τὰ ἄγριος, ἀθλιος, αἰθέριος, βάκχιος, Γεραίστιος, Δῆμιος, δόλιος, ἐσπέριος, ἥδιθιος, ἥπιος, θαλάττιος, θαυμάτιος, θεοπέτιος, ἕδιος, ἵκειος, καΐριος, κερανίος, κόδιμος, κρύψιος, κύνιος, λοισθιος, μακάριος, μέτριος, ὀλέθριος, ὄλύμπιος, ὄφειος, δσιος, οὐράνιος, οἴφιος, παραπλησιος, πελάγιος, πολέμιος, πολιός, ποτάμιος, φάδειος, Ρόδιος, σκότιος, στύριος, τίμιος, φέλιος, φιλοτήπιος, φοίνιος, χθόνιος, Χρητίος, χρήσιος, ώγνηγιος.

(²) Τῶν εἰς ειος δικατάληκτα είναι δούλειος, κήδειος, μούσειος, παίδειος, παρθένειος, ἐπικήδειος. Μᾶλλον δὲ δικατάληκτα είναι τὰ αὔλειος, βασίλειος, βόρειος, βρατείος, ἔδειος, ἐπέτειος, ἔρχειος, γύμφειος. Μᾶλλον τρικατάληκτα τὰ Ἀχιλλείος, γυραικεῖος, Ἐκτέρειος, ἐπιτήδειος, Ἡράκλειος, οἰκεῖος, δρειος, ταύρειος, τέλειος.

(³) ἀλώσιμος, ἀόλιμος, γόνιμος, δόκιμος, μάχιμος, τρόμιμος, θαράσιμος, πέρθιμος, πλώμιμος, πορεύσιμος, εἰσαγώγιμος, κ.τ.λ. Μᾶλλον δικατάληκτα ἀλκιμος, γρώμιμος, ἐδώδιμος, μόριμος, πόμπιμος, χρήσιμος, ὁφέλιμος. Μᾶλλον τρικατάληκτα ἴππασιμος, κούριμος, λόγιμος.

(⁴) Τῶν εἰς αῖος μᾶλλον δικατάληκτα είναι βέβαιος, βίαιος, λαθραῖος, μάδικαιος, δρομαῖος, θυραῖος, τομαῖος.

(==δ δυνάμενος νὰ ἔξαιρεθῇ) καὶ δὲ καὶ η ἔξαιρετος τὸ ἔξαιρετον (=ό ἔξηρημένος⁽¹⁾).

γ'.) Μονοκατάληκτα.

§ 392. Διγενῆ καὶ μονοκατάληκτα εἰναι τὰ ἀκόλουθα 8 εἰδή.

§ 393. α') Σύνθετα ἔξ οὐσιαστικῶν ὄμοιως αὐτοῖς κλινόμενα, ἀπαίς, αντόχειρ, μαχραῖων, ὑψαῦχην, κρατεραῦχην, μαχραῦχην, εὐπάρωτ, βαθυ-χείμων, ἀχίτωτ, δύσερως, φιλότελως, κάθιδρως, εὐθριξ, λευκόχρως.

γ ΣΗΜ. Ἀξιοσημείωτα εἰναι τὰ φιλόχυνες (Πλάτ. Λῦσ. 212, δ'), φιλούναις (Πλάτ. Συμπόσ. 191, δ'), κ.τ.λ.

§ 394. β') Τὰ εἰς η τος, ἡμιθής, πλάνης, γυμνής.

§ 395. γ') Τὰ εἰς ας αδος, φυγάς, μυράς, ηθάς, μαινάς.

§ 396. δ') Τὰ εἰς ωρ τρίβωτ (ἔμπειρος), εἴρωτ, φειδωτ.

§ 397. ε') Τὰ εἰς ως ατος, λήγοντα εἰς βρως, γρως, τρως, πτώς, στρώς καὶ κερως⁽²⁾, ως ἀγρώς, ἀπτώς, ἀβρώς, ἀτρώς, ἀκερως, εὐκερως, πολύκερως, κτλ. φυλλοστρώς, ἀμοστρώς, κτλ.

§ 398. ζ') Τὸ ἐπιθ. ρῆστις⁽³⁾ καὶ τὰ εἰς υρ υδος ἔπηλυς, ρέηλυς.

§ 399. ζ') Τὰ εἰς ξ, ἀρπαξ, ηλιξ, φύλαξ, βλάξ, παραπλήξ.

§ 400. η') Τὰ εἰς ηρ ηρος, ἀπτήρ (νεοσσός), ἀχήρ, "Ε.ι.ηρ στόλη (ώς ἐπιθετον).

ΣΗΜ. 1 Τινὰ τῶν μονοκατάληκτων ἐπιθέτων ἔγειναν οὐσιαστικά, ως ἐθελοντής, γεννάδας, ἀνθοσμίας, μονίας, ἐκτρομίας.

ΣΗΜ. 2. 'Ἐν ἀνάγκῃ τὸ οὐδέτερον ἐκφέρεται διὰ παραγωγῆς κατέληξεως, βλάξ βλαχικόν, φύλαξ φυλαχικόν, παραπλήξ παραπληκτικόν.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΑ.

§ 401. Τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπέρθετικὰ ἔχουσι δύο καταλήξεις τερρος καὶ τατος ἢ iωτ καὶ ιστος, λαμπρότερος, λαμπρότατος, ηδιωτηδιστος.

Αἱ μὲν τερρος καὶ τατος εἰναι συνηθέστεραι, αἱ δὲ iωτ καὶ ιστος σπανιώτεραι.

(1) Ἐκ τῶν εἰς τὸς ἐπιθέτων εἰναι δικτιάληκτα καὶ πολλὰ δέκτοντα, η ἐλεγχτὸς μαντεία, η εἰσβατὸς γῆ, η ἀνεκτὸς δέσμη, η ἐπακτὸς νόσος, η αἰσθητὸς ἀπορροή, η διδικτὸς ἀρετή, η κινητὸς εἰκόνων, η προσποιητὸς ἐπιτήδευσις. Τούναντίον δὲ παρὰ ποιητικὲς ἀπαντῶσι τρικατάληκτα καὶ προπαροξύτονα εἰς τός, ως πολυκλαντη, περιρρύτη. "Ορα Ἦμ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 18.

(2) Τῶν εἰς -έρως εὑρηται κατ' οὐδέτερον γένος μόνον τὸ «βούκερωτ ἀγαλμα» (Ἡρόδοτ. Β', 41).

(3) Τὸ ρῆστις παρὰ μὲν Ὄμηρω φήστις (Ὀδ. Σ, 370), ρῆστιας (Ἴλ. Τ, 207), παρὰ δὲ τοῖς Αττικοῖς ρῆστιδος καὶ μόνον ἀρσεν. καὶ θηλ. ρῆστιν, ρῆστιδες (Δισχύλ. Δ.γ. 194. Αριστοφ. παρ' Αθήν. Ζ', 307, ε'), κ.τ.λ. "Ορα καὶ Βεκκ. 'Ανέκδ. 52, 27.

§ 402. Τὰ τερος, τατος (¹) καὶ ιστος εἶναι τριγενῆ καὶ τρικάταληκτα.

§ 403. Τὰ παραθετικὰ -τερος καὶ -τατος γίνονται ἐκ τῶν θετικῶν κατὰ τοὺς ἀκολούθους 9 τρόπους.

§ 404. 1. Τὰ εἰς ος, ως καὶ νο θετικὰ πλὴν τοῦ ταχὺς καὶ ήδὺς προσθέτουσι τὰς παραθετικὰς καταλήξεις εἰς τὸ ίσχυρὸν θέμα, ώς ἐλαφρός-ελαφρός-τερος, ἐλαφρός-τατος, ἀξιόχρεως-ελαφρός-τερος, γλυκὺς-ελαφρός-τερος.

ΣΗΜ. Ἀνωμάλως συγημματίζονται τὰ ὑθριστής-ες ὑθριστό-τερος, ὑθριστότατος, βλαχές (βλαχός) βλαχό-τερος, βλαχό-τατος (²).

§ 405. Τὸ τελικὸν ο τοῦ θέματος μένει βραχὺ πρὸ τῶν καταλήξεων τερος καὶ τατος, ὅταν ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἴναι μακρὰ ἡ θέσει μακρά (³); ἔκτεινεται δὲ εἰς ω, ὅταν ἡ πρὸ αὐτοῦ συλλαβὴ εἴναι βραχεῖα, ώς ξηρός-εξηρός ξηρός-τατος, ξηρός-τερος, ἐρυθρός-ερυθρός-τερος ἐρυθρός-τατος, σοφός σοφός-τερος, σοφός-τατος, κενός κενός-τερος, κενός-τατος, στενός στενότερος στενότατος.

ΣΗΜ. 1. Στενό-τερος καὶ κενό-τερος μόνον παρὰ Γραμματικῆς (Βεκχέρ. Ἀνέκδ. 121, 6. Μ. Ἐπυμολ. 275, 50).

ΣΗΜ. 2. Ή πρὸ βραχείας συλλαβῆς ἔκτασις τοῦ ο εἰς ω ἔγεινεν ἔνεκα τοῦ μέτρου, διότι ὅλως αἱ λέξεις μὲ τέσσαρας ἐφεξῆς βραχείας συλλαβὰς θὰ ἀπεκλείσοντο τοῦ δακτυλικοῦ μέτρου (ώς νεό-τερος νεό-τατος). Τὴν χρῆσιν δὲ τῶν ποιητῶν ἐτίρησαν ἔπειτα καὶ οἱ πεζολόγοι (⁴).

ΣΗΜ. 3. Ἐκ τῶν εἰς ος ἐπιθέτων γράφονται διὰ τοῦ ο ώς ἔχοντα τὸ δίγρονον τοῦ θέματος μακρὸν τὰ ἔξης:

1) Τὰ ἐκ τοῦ τειμή, ψυχή, νῆκη καὶ λοπή σύνθετα, ἐντιμότερος, εὐψυχότερος, ἀξιονήκοτερος, ἀλυπότερος.

2) Τὰ ἐκ τοῦ θυμός, χυμός καὶ κίνδυνος σύνθετα, προθυμότερος, εὐχυμότερος, ἐπικινδυνότερος.

3) Τὰ ἐπιθέτα μῆνός, τρανός καὶ φάνος, τὰ ἀνιστος, ἀξιαρχότατος, ἀξιοθέατος, δυεψώρατος, ἐπάρατος, κατάρατος, τὰ ἀνεπαφρόδιτος, λιτός, σιμός, ψιλός καὶ εὐχίλος καὶ τὰ ἄκυρος, ἄυλος, ἀτύφος, ἀφύσος, εὐχύλος, ισχυρός, γρῦπτες καὶ καλλίπυγος.

§ 406. 2. Τὰ εἰς ους συνηρημένα, ἀπλοῦς, εὔρους, κτλ. προσθέτουσι τὰς παραθετικὰς καταλήξεις εἰς τὴν ὄνομαστικήν, ἀπλούσ-τερος,

(¹) Ἐνίστονται καὶ δικατάληκτα τὰ εἰς τερος καὶ τατος, ώς βιαιότερος ἢ ἐπίχλυσις (Θουκ. Γ', 89), ἀπορώτερος ἢ ληγύις (Θουκ. Ε', 110), ἐντρομώτερος παιδιά (Πλάτ. Πολ. 424, ε'), λαμπρότερος μαρμαρυγή (Πλάτ. Πολ. 518, ε'), δυεσθολώτατος ἢ λοκρίς (Θουκ. Γ', 101), ἢ θολερώτατος (Πλάτ. Τίμ. 58, δ').

(²) "Ορα Ἡμέτ. Γραμματ. Παρατ. § 24.

(³) «Τὸ ἐρυθρότερος καὶ ἐλαφρότερος καὶ εὐτεχρότερος καὶ δυεποτμότερος παρὰ τοῖς Ἀθηναῖς καὶ διὰ τοῦ ω» (Χοιροβ. 551, 3.) "Ορα καὶ ἐρυθρώτερος (Πλάτ. Τίμ. 83, β'), ἐρυθρώτατος (Πλάτ. Ἐπινομ. 987, γ').

(⁴) "Ορα Κόντου Λόγι. Ἐρμ. τόμ. Δ', σ. 307, 1.

ἀπλούστατος, εὐνούστερος, κακογούστατος, εὐχρούστερος⁽⁴⁾, εὐχρούστατος⁽⁵⁾. Τινὲς δὲ καὶ ὄμαλῶς ἀπλούς (νυῦς, θάλασσα, πόντος) ἀπλούτερος (νῆσος ἀπλούτεραι Θουκ. Ζ', 34), εὐχροὺς εὐχρούτερος (Ξενοφ. Παιδ. Η', α', 41. Οἰκον. ι', 11), κτλ.

ΣΗΜ. Τὸ εὔνούστερος, κ.τ.λ. γίνεται κυρίως προσθέσει τῶν ἐπεκτεταμένων παραθετικῶν καταλήξεων ἐστερος, ἐστατος, εἰς τὸ ἀσθενὲς θέμα, ὡς εὐνοέστερος (Ἡρόδ. Ε', 24) καὶ συναιρέσει εὐνούστερος.

§ 407. 3. Τὸ φίλος προσθέτει τὰς παραθετικὰς καταλήξεις εἰς τὸ ἀσθενὲς θέμα φίλ-, φίλτερος, φίλτατος. Τὸ δὲ γεραιός συνήθως μὲν εἰς τὸ ἀσθενὲς θέμα (γεραι-) γεραῖτερος, γεραῖτατος, σπανιώς δὲ εἰς τὸ ισχυρὸν (γεραῖο-) γεραιότερος (Ἀντιφ. Τετραλογ. Γ', α', 6), τὸ δὲ παλαιός καὶ σχολαῖος διφοροῦνται παλαιότερος παλαιότατος καὶ παλαιότερος παλαιτατος, σχολαιότερος σχολαιότατος καὶ σχολαιτερος σχολαιτατος⁽⁶⁾.

§ 408. Κατ' ἀναλογίαν τῶν σχολαιτερος καὶ σχολαιτατος συμπτίζουσι τὰ παραθετικὰ αὐτῶν καὶ τὰ ἐπιθετὰ ενδιος, ἵσος, μέσος, ὄρθριος, ὅψιος, παραπλησιος, πλησιος καὶ πρῶος, εὐδιαιτερος, ισαιτερος, μεσαιτερος μεσαιτατος, ὄρθραιτερος ὄρθραιτατος, ὅψαιτερος ὅψαιτατος, παραπλησιαιτερος, πλησιαιτερος πλησιαιτατος, πρωαιτερος πρωαιτατο.

ΤΗΜ. Τὸ ἡσυχος καὶ ἄσμενος ἔχουσι παραθετικὰ διφορούμενα ἡσυχαιτερος ἡσυχαιτατος καὶ ἡσυχῶτερος ἡσυχῶτατος, ἄσμεναιτατα καὶ ἄσμενέστατα⁽⁷⁾. Τὸ δὲ ἴδιος παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς ἔχει τὰ παραθετικὰ ἴδιωτερος, ἴδιωτατος, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις ἴδιαιτερος, ἴδιαιτατος. Τὸ δὲ προῦργου ἔχει προουργαιτερος-τατος, τὸ δὲ μέριος μυχαιτερος μυχαιτατος. Τὸ δὲ σύνθετον ἄνισος ἔχει παραθετικὰ ὄμαλῶς ἀνίσωτερος (Ξενοφ. Παιδ. Β', β', 18, ⁽⁸⁾).

§ 409. 4. Τὸ μέλας ἔχει τὰ παραθετικὰ μελάτερος μελάτατος (θέμα μέλαχνος).

§ 410. 5. Τὰ εἰς ης καὶ εἰς ἐπιθετὰ προσθέτουσι τὰς παραθετικὰς καταλήξεις εἰς τὸ θέμα (τὰ μὲν ης εἰς τὸ ισχυρόν, τὰ δὲ εἰς εἰς τὸ ἀσθενές), ὡς ἀληθής (θέμα ἀληθεσ-) ἀληθέστερος, ἀληθέστατος, χαριείσις (θέμα ἀσθενές γχριέτ-) χαριεστερος [=γχριέτερος], χαριεστατος [=γχριέτατος], κτλ.

⁽⁴⁾ Ἀριστοτ. Πρβλ. 6', 30.

⁽⁵⁾ Ἀθήν. ΙΕ', § 28, σ. 682, α'.

⁽⁶⁾ Τὸ φίλος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἔχει μόνον τὰ φίλτερος καὶ φίλτατος εὐχρηστα, τὸ δὲ φιλλωτ καὶ φιλιοτος εἶναι ποιητικά, τὰ δὲ φιλώτερος καὶ φιλαίτερος εἶναι ἀνάττικα.

⁽⁷⁾ Ἀσμενώτερος καὶ ἄσμενάτατα λέγεν (Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 12).

⁽⁸⁾ Τὸ ἵσος παρ' Ομήρῳ μὲν ἔχει τὸ μακρόν, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς βραχύ, διὸ καὶ τὸ ἀνίσωτερος.

ΣΗΔ. Κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς ης καὶ τὸ πένης ἔχει παραθετικὰ πενέτερος, πενέστατος.

§. 411. 6. Τὰ εἰς ωρ (ονος) ἐπιθετα προσθέτουσιν εἰς τὸ θέμα τὰς ἐπεκτεταμένας καταλήξεις ἑστερος, ἑστατος, ώς σώφρων (θέμα σωφρον-) σωφρον-έστερος, σωφρον-έστατος, εὐδαιμον-έστερος, εὐδαιμον-έστατος, κ.τ.λ. Ἐξαιρεῖται τὸ πι' ωρ πιότερος, πιότατος, πέπωρ πεπαιτερος, πεπαιτατος καὶ ἀλαζώρ ἀ.λαζον-ιστατος.

§. 412. 7. Τὰ ἐπιθετα ἄκρατος (ἄκιντος), ἀρηλιξ, ἐπίπεδος, ἀρθορος, τὸ ἐπιρρημα ήρέμα καὶ ἡ μετογὴ ἐρρωμέρος ἔχουσι τὰ παραθετικὰ εἰς ἑστερος, ἑστατος, ἄκρατος, ἄκρατέστερος ἄκρατεστατος, ἀρηλικέστερος, ἐπιπεδέστερος⁽⁴⁾, ἀρθορέστερος⁽⁵⁾, ηρεμέστερος, ἐρρωμερέστερος, ἐρρωμερέστατος.

§. 413. 8. Τὰ ἐπιθετα λάγρος, λά.λος, μοροφάρος, ὄψοφάρος, πεωχδος⁽⁶⁾ καὶ τὸ ἄρπαξ⁽⁷⁾, κλέπτης καὶ πλεορέκτης⁽⁸⁾ ἔχουσι τὰ παραθετικὰ εἰς -ιστερος, -ιστατος, λα.λιστερος λα.λιστατος, ὄψοφαριστατος κ.τ.λ.

§. 414. 9. Τὰ ἐκ τοῦ χάρις σύνθετα προσθέτουσι τὰς καταλήξεις εἰς τὸ θέμα, ώς ἄχαρις (ἀχάριτ-ος) ἄχαρισ-τερος (Οδ. Γ, 392). Τινὰ δὲ ἀνωμάλως ἐπιχαρις (ἐπιχάριτ-ος) ἐπιχαριτ-ώ-τερος, ἐπιχαριτ-ώ-τατος εὐχαριτ-ώτερος, εὐχαριτώτατος (μεταγενέστ.).

β') Καταλήξεις ιων καὶ ιστος.

§. 415. Ἐκ τῶν παραθετικῶν τῶν λαχιδανόντων τὰς καταλήξεις ιωρ καὶ ιστος τινὰ μὲν εἰναι ὄμαλα, τινὰ δὲ ἀράμαλα.

§. 416. Ουραλλίς εἰς ιωρ καὶ ιστος παραθετικά ἔχουσι τὰ ἐπιθετα ἥδης καὶ ταχύς, αἰσχρός καὶ ἔχθρος, ἥδιωρ ηδιστος, θάσσωρ τάχιστος. αἰσχιωρ αἰσχιστος, ἔχθιωρ ἔχθιστος.

ΤΗΜ. 1. Θάσσων. "Οταν λείπῃ τὸ δεύτερον δασύ, τότε δασύνεται τὸ πρῶτον, ώς θρίξ, τριχός, θριξιν, ταχύς, [ταχι-ιων, χι=σσ, ώς ἐλαχι-ιων ἐλάσσων κ.τ.λ.] θάσσων καὶ οὐδ. θᾶσσον μετὰ μακροῦ α⁽⁹⁾, τάχιστος.

ΣΗΜ. 2. Τὸ ἔχθρος ἔχει καὶ παραθετικὰ ἔχθρότερος ἔχθρότατος (δρα Δημοσθ. 19, 300, 23, 149. Προοιμ. 40. κ.τ.λ.). Τὸ δὲ οἰκτρός ἔχει οἰκ-

⁽⁴⁾ Ξενοφ. Ἐλλην. Ζ', δ', 13.

⁽⁵⁾ Ηλάτ. Πολιτ. 460, β'. Πάντοτε ἄλλοτε οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται τὰ ὄμαλα ἀρθορωτερος, ἀρθορώτατος.

⁽⁶⁾ Καὶ πεωχότερος εῦρηται (Τιμοκλ. περὶ Ἀθήν. Σ', § 2) καὶ πεωχότατος (Πελλαδ. 113).

⁽⁷⁾ καὶ μισοπόρπαξ, μισοπορπακίστατος (Ἀριστοφ. Εἰρ. 662).

⁽⁸⁾ καὶ πότης καὶ πλήκτης, ποτίστατος (Ἀριστοφ. Ὀρν. 375), πληκτίστατος (παρὰ Μ. Ἐπυρ. 31, 16).

⁽⁹⁾ Εὔρηται καὶ ταχύτερος (Ηρόδ. παρὰ Φρυνίχ. Λοβέκ. σ. 77) καὶ ταχύτερος ἐπιρρ. (Ηρόδ. Δ', 277. Θ', 101. Σέξτ. Ἐμπειρ. β', 152), ταχύτατος (Πλυνδαρ. Οἰλυ. Δ', 77). Τὸ δὲ γλυκύτερος ἔχει: γλυκύτερος γλυκύτατος, ἀρχαΐτερα δὲ εἶναι τὰ γλυκίων καὶ γλυκίστος (περὶ Ὀμήρῳ καὶ μεταγενεστέροις ἔντοτε).

τρότερος οίκτρότατος, τὸ δὲ οίκτιστος (Ομηρικὸν καὶ μεταγενέστερον), τὸ δὲ μαχρὸς ἔχει μαχρότερος μαχρότατος, τὰ δὲ πυρθετικὰ εἰς ἴων καὶ ιστος εἶναι ποιητικά, εὑρηται δῆμως καὶ παρὰ Εενοφῶντι μάσσων δδός (Ξεν. Παιδ. Β'. δ', 27), μήκιστος (Ξεν. Παιδ. Δ', ε', 28. Αγησ. ι', 4) (¹).

§ 417. Τὰ ὄμαλὰ παραθετικὰ προσέθετουσι τὰς καταλήξεις ιωρ καὶ ιστος εἰς τὴν ὄνομαστικὴν μετὰ τὴν ἀποθολὴν τῶν καταλήξεων νε καὶ ρος, ἡδὺς, ἡδ-ιωρ, ἡδ-ιστος, αἰσχρός αἰσχ-ιωρ αἰσχ-ιστος.

§ 418. Ἀνώμαλα παραθετικὰ εἶναι ταῦτα:

ἀγκύλος (²)	{ ἀγμείνων (³) βελτίων (⁴) κρείσσων ἢ κρείττων (⁵) λάφων (⁶)	ἄριστος (⁷) βέλτιστος κράτιστος λάπτος
ἀλγεινός	{ ἀλγεινότερος (πεζόλ.) ἀλγίων (ποιητ.) (⁸)	ἀλγεινότατος ἀλγιστος (ποιητ.)
κακίος	{ κακίων γείρων (⁹)	κάκιστος γείριστος
καλός	καλλίων (¹⁰)	κάλλιστος
μέγας	μειζών (¹¹)	μέγιστος
μικρός	{ μικρότερος μείων (¹²) ἐλάσσων ἢ ἐλάττων (¹³)	μικρότατος μικρίστος ἐλάχιστος

(¹) Τὸ δὲ κυνδρὸς (σπάνιον παρ' Ἀττικοῖς Ξενοφ. Ἰππικ. ι', 16) κυνδρότερος κυνδρότατος, ἀρχαιότερον κυνδίστος.

(²) Τὰ ὄμαλὰ παραθετικὰ ἀγαθώτερος (παρ' Ἀριστοτέλει πολλαχοῦ. Γρηγόρ. Ναζιαν. λόγ. ιδ.). καὶ ἀγαθώτατος (Διόδωρ. Σικελ. ι', 85. Ἀπολλ. π. τῆς Συντ. Α', 12. Ἡλιόδ. Ε', 15. Λοβέν. εἰς Φρύνιχ. σ. 93) εἴναι μεταγενέστερα.

(³) Ἐκ θέματος ἀμερ- (λατ. amoenus) [ἀμενίων] ἀμειρώτων.

(⁴) Ἐκ θέματος ἀρ- (=ἀρμόζω), ἐξ ἡς ἀρ-μενος (ἀρμόζων), ἀρ-θ-ρον, ἀρ-θ-μός (σύνδεσμος), ἀρ-μός, ἀρ-ι (ἀρμούιως, καλῶς), ἀρ-ιστος, ἀρ-έ-σκω, ἀρ-ε-τή, κ.τ.λ.

(⁵) Ἐκ θέματος βελτ-, ἐξ οὐ καὶ ἀ-θέλτερος, ἀρχαιότερον βελ (=Fel—), ἐξ οὐ βέλτερος (Δισχύλ. Ἰχ 1070), βέλ-τατος (Δισχύλ. Ἰχ. 1055. Εύμ. 487).

(⁶) Ἐκ τοῦ [κράτ-]ιων, κρέτ-]ιων], θεντικῶν. κρέσσωρ, ἀττικῶς δὲ κρείσσωρ καὶ κρείττωρ.

(⁷) Ἐκ θέματος λαF, ἐξ οὐ ἀπο-λαυ-ώ, [λαFίων] λωίων λάφων, λάπτος. Οὕτως ἔχ τοῦ βατ-, βῆ-μα, βω-μός.

(⁸) Ἐκ θέματος ἀλγ-, ἐξ οὐ τὸ ἀλγ-ος.

(⁹) Ἐκ θέματος χερ-, ἐξ οὐ καὶ χείρ, χερίων χείρων (=μᾶλλον ὑποχείριος).

(¹⁰) Ἐκ θέματος καλ-ι (σανσκρ. Käl-jās = ὑγής, τερπνός, Kal-jā-nas = καλός, ἐξχίρετος), ἐξ οὐ κατ' ἀτομοτιώσιν τὸ καλλ-ος καὶ τὸ δωρικὸν καλλὰ = καλῶς καὶ τὰ ἐκ τοῦ καλλι- σύνθετα τὸ δὲ καλὸς ἀπέθαλε τὸ j.

(¹¹) Ἐκ τοῦ [μέγ-]ιων, ἐξ οὐ ἰων., μεζωρ, Ἀττικῶς μειζώρ. Πρθλ. καὶ ὀλείων (ἐν ἐπιγραφαῖς) ἔχ τοῦ ὀλιγος, ἰωνικῶς ὀλίζων.

(¹²) Ἐκ τοῦ θέματος μει-, ἐξ οὐ μι-νύ-ω (σμικρύνω), ἐξ οὐ [μι-ιων] καὶ διὰ τοῦ : εἰς ε [μείων] μειώρ.

(¹³) Ἐκ τοῦ ποιητικοῦ ἐλαχ-ής [ἐλαχ-ιων] ἐλάσσωρ.

όλιγος	ήττων ή ησσων ⁽¹⁾	όλιγιστος, ἥκιστα(έπιρ.)
πολὺς	πλείων ή πλέων ⁽²⁾	πλεῖστος
ράχδιος	ράχων ⁽³⁾	ράχστος

§ 419. Τὸ συγκριτικὸν λέγεται πλεῖων καὶ πλέων, τὸ πλέον καὶ πλεῖον (σπανιώτερον), τοῦ πλέονος καὶ πλείονος, κ.τ.λ. τὸ δὲ πλέον μετ' ἀριθμητικῶν λέγεται πλεῖτ̄, ως πλεῖτ̄ ή τριάκοντα ἡμέρας⁽⁴⁾.

ΣΗΜ. Τὸ πλεῖτ̄ ἐν ἔγεινεν ἐκ τοῦ οὐδετέρου πλείου.

§ 420. Παραθετικὰ ἐκ προθέσεων καὶ ἐπιρρημάτων εἰναι τὰ ἀκόλουθα.

ἐξ	—	ἐσχατος ⁽⁵⁾
πρὸ	πρότερος	—
ὑπὲρ	ὑπέρτερος	ὑπέρτατος καὶ ὑπατος
—	ὑστερος	ὑστατος ⁽⁷⁾
πλησίον	πλησιαίτερος	πλησιαίτατος.

§ 421. Τὰ παραθετικὰ πολλάκις ἐκφέρονται περιφραστικῶς διὰ τοῦ μᾶλλον καὶ μᾶλιστα. Τοῦτο συμβαίνει ἐν τοῖς πλείστοις μονοκατακήκτοις καὶ ταῖς μετοχαῖς, ως μᾶλλον ἀγράπτων⁽⁸⁾ κτλ.

ΣΗΜ. Πολλὰ ἐπίθετα εἶναι ἀνεπίδεκτα παραθετικῶν. Τοιαῦτα εἶναι τὰ σημαίνοντα ὅλην, χρόνον, καταγωγὴν, τελείαν ή ἀρνητικὴν ἔννοιαν, χρυσοῦς, ἀργυροῦς, κ.τ.λ. ἐσπερινός, ἐαρινός, χειμερινός, κ.τ.λ. Ἐλληνικός, Περσικός, κτλ. πάνσοφος, θυητός, κτλ. ἀθάνατος, κτλ.⁽⁹⁾.

(1) Ἐκ τοῦ ποιητικοῦ ἐπιρρήματος ἥκα (=ἀδυνάτως, ἡσύχως, ὀλίγον, σιγά), [ἥκινων] ἥσσων καὶ ἥττων.

(2) Ἐκ τοῦ ποιητικοῦ θέματος πλεῖ, ἐξ οὐ πλέ-ες καὶ πλέ-ας (Ιλ. Δ, 395. B, 129), (πλε-ίων) πλείων πλείστος.

(3) Ἀρχικὸν θέμα ρέ-α καὶ ρέ-η ἐπίρρ. ἐπικ.=εὐχερῶς, ράχιως (κοινῶς τρεχάτα ἐκ τοῦ ρέ-ω), ρά-, ποιητ. ρή-, ρήλιος, συγκριτ. ρήντερος, ρήντατος, ράδιος (=ράχιος) ρήων (=ράχιων). Καὶ φαδιεστέρα (Ὑπερειδ. παρ' Ἀθήν. Γ, σ. 424, δ'. Εὐστάθ. Ιλ. σ. 746, 45) καὶ φαδιώτερος (Ὑπερειδ. παρὰ Πολυδ. Ε', 107).

(4) Ἐκ θέμ. φερ-, ἐξ οὐ φέρ-τερος, φέρτατος (ποιητ.) καὶ φέρ-ιστος (ποιητ. καὶ Πλάτ. Φαιδρ. 238, δ').

(5) Δημ. 19, 230 21, 173. 23, 149. 24, 141. 27, 9. 31. 28, 18. κ.τ.λ.

(6) Τούτο = [ἔσχ-ατος ἀντὶ τοῦ ἔσχ-ατος, ἔξ-ατος] = ἔξωτατος.

(7) Ἐκ τῆς ἐν τῇ σανσκρ. σωζομένης προθέσ. ut (ἐπι, ἐξ), γοτθ. ut, ἀγγλ. us (էշա) ծնεն նոր-τεրօս (σանσ. ut-taras=անորտերօս, թբածնորտօս)=էնջատերօս, նոր-տատօս (σանσκρ. ut-tamias)=էնջատατօս.

(8) Ως μᾶλλον φέλος (Αἰσχύλ. Χοηφ. 219), μᾶλλον γερραῖος (Εὔριπ. Ηρακλειδ. 537), μᾶλλον αἰκτρός (Εὔριπ. Ηρ. Μ. 536), ἡλικίαν πλέον προσχόνσαρ (Ἀριστοτ. Πολιτ. Ζ', υ', 8), πλέον σπουδᾶτος (Ιγνάτ. πρὸς Πολύκαρπ. 3), κ.τ.λ. ἐντεῦθεν καὶ τὰ δημιωδὴ πλειό καλός, πλειό μεγάλος, κ.τ.λ.

(9) Καὶ ὅμως εὑρηταὶ τινα· Ἐλληνικώτατος (Δημοσθ. 19, 308), ἀθαρατώτερος (Πλάτ. Φαιδ. 99, γ'), μορώτατος (Δυσκοῦρ. Λεωχρ. 88. 89 καὶ Π. Δ.), αὐτότερος (Ἐπίχειρ. παρ' Ἀπολλ. Ἄντων. σ. 340), αὐτότατος (Ἀριστοφ. Ιλιοῦτ. 83), κ.τ.λ.

ΕΠΙΘΕΤΑ ΑΝΩΜΑΛΑ ΤΗΝ ΚΛΙΣΙΝ

χ') 'Ελλειπτικά.

§ 422. Έλλειπτικά ἐπίθετα είναι 3, (φροῦδος), πρᾶος καὶ σῶς.

§ 423. Τὸ ἐπίθετον φροῦδος, ἀπαντῶν ἐνίστε καὶ δικατάληρτον, είναι ποιητικὸν καὶ εὐχρηστὸν μόνον κατὰ τὰς ὄνομαστικὰς τῶν 3 γενῶν καὶ τὴν ἐνικήν γενικὴν τοῦ οὐδετέρου (Σοφ. Αἰ. 264 «φρούδου τοῦ κακοῦ μείων ὁ λόγος»), παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις σπανιώτατον «φροῦδος ἡν πλέων» (Ἀντιφῶν Ἡράδ. φόν. 29).

§ 424. Τὸ πρᾶος, πραεῖα, πρᾶος είναι ἔλλειπτικὸν ἄμα καὶ μεταπλαστὸν κατὰ τὸν πληθυντικὸν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου, ως ἔχον τύπους καὶ ἐκ τοῦ [πραέν], ἐξ οὐ σγηματίζεται καὶ τὸ θηλ. πραεῖα.

Ἄρσ. οἱ πρᾶοι (Πλάτ. Πολ. 562, δ'). Τίμ. 18, α'. κτλ.), τῶν πράων (Δημ. 24, 170) καὶ πραέων (Ξενοφ. Ἀναβ. Α', δ', 9), τοῖς πραέσσοις (Πλάτ. Νόμ. 888, α'. 930, α')., τὸν πράον (Πλάτ. Πολ. 375, γ'. Δημ. 24, 192. 193).

Οὐδ. Τὰ πραέα, τῶν πράων καὶ πραέων, τοῖς πραέσσοις (r), τὰ πραέα.

§ 425. Τὸ σῶς εὑρηται ως ἔξης, ὁ σῶς, τὸν σῶν, οἱ σῷ, τοὺς σῶς. Θηλ. ἡ σῶς, γεν. τῆς σῶ (Δημοσθ. 19, 78), τὴν σῶν. Οὐδ. τὸ σῶν (ὄνομ. καὶ αἰτιατ.), τὰ σᾶ (ὄνομ. καὶ αἰτιατ.).⁽⁴⁾ Αἱ ἄλλαι πτώσεις ἐκ τοῦ σῷος, σῷα, σῷον.

Σημ. Τὸ σῶς ἔγεινεν ἐκ τοῦ ποιητικοῦ [σίνος], ἐξ οὐ καὶ τὸ συγχριτικὸν σ αὐτερος, ὅπερ ἀπαντᾷ παρὰ ποιηταῖς καὶ τῷ Ξενοφῶντι (Παιδ. σ', γ', 4).

6') Μεταπλαστά.

§ 426. Μεταπλαστὰ ἐπίθετα είναι 1) τὸ μέγας καὶ πολὺς. 2) τὰ εἰς λωρ συγκριτικά.

§ 427. Τὸ μέγας καὶ πολὺς τρεῖς πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου σγηματίζει τριτοκλίτως, τὰς δὲ λοιπὰς καὶ τὸ θηλυκὸν ἐκ τοῦ [μεγάλος] καὶ [πολλός], ὁ μέγχες, τὸν μέγχαν, ὁ μέγας⁽⁵⁾, τὸ μέρα, τὸ μέρα, ὁ μέρα· ὁ πολὺς, τὸν πολύρ, [ὁ πολύ]· τὸ πολύ, τὸ πολύ, [ὁ πολύ].

Σημ. Θέμα πολ F —, ἐξ οὐ δι' ἀφομοιώσεως (πολλ-ός), δι' ἀποθολῆς δὲ τοῦ F καὶ ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως τὸ ποιητικὸν πουλ-ύς καὶ πουλύπους (παρ' Ἀττικοῖς).

⁽⁴⁾ Ὁρα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 86.

⁽⁵⁾ Σοφοκλ. Οἰδ. Κ. 1471 Εὔριπ. Ρῆσ. 381. Ἀλλὰ καὶ ὁ μεγάλες (Αἰσχύλ. Ἐπτ. 822), ὁ μέγα δὲ παρὰ Γραμματικοῖς. Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. σ. 371.

§ 428. Τὰ εἰς ἡωρ συγκριτικὰ κλίνονται ως ἔξης.

Ἄρσεν. Ὁ βελτίων, τοῦ βελτίους, τῷ βελτίονι, τὸν βελτίονα καὶ βελτίω, ὁ βέλτιον· τῷ βελτίονε, τοῖν βελτίονοιν· οἱ βελτίνες καὶ βελτίνους, τῶν βελτίονων, τοῖς βελτίοσι(ν), τοὺς βελτίονας καὶ βελτίους, ὁ βελτίονες καὶ βελτίους.

Ομοίως κλίνεται καὶ τὸ θηλυκὸν γένος ἡ βελτίων.

Οὐδ. Τὸ βέλτιον, τοῦ βελτίους, τῷ βελτίονι, τὸ βέλτιον, ὁ βέλτιον. Δυτικ. τῷ βελτίονε, τοῖν βελτίονοιν. Τὰ βελτίονα καὶ βελτίω, τῶν βελτίονων, τοῖς βελτίοσι(ν), τὰ βελτίονα καὶ βελτίω, ὁ βελτίονα καὶ βελτίω.

§ 429. Τὰ εἰς ἡωρ συγκριτικὰ εἰναι ἀνώμαλα μεταπλαστὰ εἰς τὰς πτώσεις τὰς ληγούσας εἰς ora, oreς, orae, σχηματιζόμενα καὶ ἐκ καθαροῦ θέματος κατὰ συναίρεσιν, ως ἡ εἰκών, τῆς εἰκόνος [καὶ εἰκοῦς], τὴν εἰκόνα καὶ εἰκώ, τὰς εἰκόνας [καὶ εἰκούς] (¹).

§ 430. Ἡ ἑνικὴ κλητικὴ τῶν εἰς ὡρ συγκριτικῶν εἰναι ὁμοίᾳ τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ οὐδετέρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

§ 431 Τὰ παραθετικὰ ἐπιρρήματα γίνονται ἡ ἔξ ἐπιθέτων ἡ ἔξ ἐπιρρημάτων ἡ καὶ ἐκ προθέσεων. Καὶ τὰ μὲν ἔξ ἐπιρρημάτων γινόμενα λέγονται θετικὰ καὶ παραθετικὰ ἐπιρρήματα, τὰ δὲ ἔξ ἐπιθέτων ἐπιθετικὰ θετικὰ καὶ παραθετικὰ ἐπιρρήματα.

1) Θετικὰ καὶ παραθετικὰ ἐπιρρήματα.

ἄνω	ἀνωτέρω	ἀνωτάτῳ
ἔσω	ἔσωτέρω	ἔσωτάτῳ
κάτω	κατωτέρω	κατωτάτῳ
πόρρω ἢ πρόσω	πορρωτέρω	πορρωτάτῳ
μάλα	μᾶλλον	μάλιστα
πέρα	περαιτέρω	
ἐγγὺς	ἐγγυτέρω	ἐγγυτάτῳ
(ἐπιθετικὰ)	ἐγγύτερον	ἐγγύτατα (²).
ἀπὸ (πρόθεσις)	ἀπωτέρω	ἀπωτάτῳ.

§ 432. Τὸ πόρρω ἔγεινεν ἐκ τοῦ πρόσω [πόρσω] κατ' αφομοίωσιν τοῦ σεις ρ, ως ἄρρην ἐκ τοῦ ἄρσην.

(¹) Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 116.

(²) Τὰ δὲ ἐγγύτα, ἐγγυτάτα εἰναι μεταγενέστερα.

§ 433. Τὸ μᾶλλον ἔγγεινεν ἐκ τοῦ μάλιον⁽¹⁾ κατ' ἀφομοίωσιν τοῦ : εἰς λ καὶ κατ' ἔκτασιν τοῦ α βραχέος εἰς α μακρόν.

2) Ἐπιθετικὰ θετικὰ καὶ παραθετικὰ ἐπιρρήματα.

§ 434. Τὰ θετικὰ ἐπιθετικὰ ἐπιρρήματα λήγουσιν εἰς ως, ἅτινα ἕσσαν ἀρχαῖαι ἀφαιρετικαὶ, καλῶς, ἀληθῶς, χαριέτως, ηδέως.

§ 435. Ὡς συγκριτικὸν ἐπιθετικὸν ἐπιρρῆμα εἶναι ἡ ἔνικὴ αἰτιατικὴ τοῦ οὐδετέρου συγκριτικοῦ ἐπιθέτου, ως κάλλιορ, ἀληθέστερορ, χαριέστερορ, ηδιορ.

§ 436. Ὡς ὑπερθετικὸν ἐπιθετικὸν ἐπιρρῆμα εἶναι ἡ αἰτιατικὴ πληθ. τοῦ οὐδετέρου ὑπερθετικοῦ ἐπιθέτου, ως κάλλιστα, ἀληθέστατα, χαριέστατα, ηδιστα.

§ 437. Εἰς ως θετικὰ ἐπιρρήματα γίνονται καὶ ἐκ μετοχῶν μόνον ἔνεστως καὶ παρακειμένου γρόνου, πρεπόντως, θαρρούντως, ἀρειμένως, τεθορυβημένως, εἰκότως, λεληθότως.

§ 438. Ἔνιοτε τὰ ἐπιθετικὰ συγκριτικὰ ἐπιρρήματα λήγουσιν εἰς ως, ἥρε μετέρως, βελτιόνως, ἀθυμοτέρως, ὑποδεεστέρως, γελοιοτέρως ως ἀσθενεστέρως. Οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ὑπερθετικά.

§ 439. Ἔνιοτε ως θετικὸν ἐπιθετικὸν ἐπιρρῆμα εἶναι ἡ ἔνικὴ καὶ μάλιστα ἡ πληθυντικὴ τοῦ οὐδετέρου θετικοῦ ἐπιθέτου, μάλιστα δὲ παρὰ ποιηταῖς, ως μέγχα (=μεγάλως), δομοῖα (=βυζίως) (Θουκ. Α', 25. κτλ.), κτλ.

Σημ. Τοῦτο εἶναι ἐν τῇ δημώδει συνηθέστατον, ως καὶ ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ Ἑλληνικῇ⁽²⁾.

§ 440. Ἀνώμαλα παραθετικὰ ἐπιρρήματα εἶναι ταῦτα.

εῦ	ἄμεινον	ἄριστα
όλιγον	ἡσσον ἢ ἡττον	ἡκιστα καὶ ὄλιγιστα
μέγχα καὶ μεγάλως	μεῖζον	μέγιστα
μακρὰν	{ μακρότερον ⁽³⁾ μακροτέραν ⁽⁴⁾	μακρότατα
μικρὸν	μικρότερον	μικρότατα
πολὺ	πλέον	πλεῖστον-α
κακῶς	κάκιον καὶ χεῖρον	κάκιστα καὶ χείριστα
καλῶς	κάλλιον	κάλλιστα
ρρόδιως	ρρόξον	ρρόστα

(1) Τὸ μάλιον εὑρηταὶ παρὰ Τυρταίῳ (Ἀποσπ. ιθ', 5—6):

«Οὐδὲ εἰ Τιθωροῦ φυὴν χαριέστερος εἴη,
Πλουτοίη δὲ Μίδεω καὶ Κινύρεω μάλιορ.»

(2) Ὄρα Μαυροφρύδ. Δοκίμ. Ἐλλ. γλ. σ. 684—685.

(3) Ξενοφ. Ἀνάβ. Γ', δ', 16. Πλάτ. Πολ. 487, δ'.

(4) Θουκ. Σ', 98. Πλάτ. Πολιτικ. 263, α'. Προθλ. Cohet Var. Lect. 600.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

§ 441. Τὰ ἀριθμητικὰ εἶναι ἐπίθετα, οὐσιαστικὰ καὶ ἐπιρρήματα.

§ 442. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα εἶναι ἀπόλυτα, ταχτικά, πολλαπλασιαστικά, χρονικά καὶ διαγεμητικά.

§ 443. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα σημαίνοντα ἀριθμητικὸν ἀπλῆν καὶ ἀσύγετον πρὸς ὅλλα λέγονται ἀπόλυτα (⁴), ως εἰς, δύο, τρεῖς, δέκα, ἑκατόν, κτλ.

§ 444. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα σημαίνοντα ἀριθμητικὴν τάξιν τῶν ἀντικειμένων λέγονται ταχτικά, ως πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, δέκατος, ἑκατοστός, κτλ.

§ 445. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα σημαίνοντα ἐπανάληψιν τοῦ ιδίου ἀντικειμένου πολλάκις λέγονται πολλαπλασιαστικά, ως ἀπλοῦς, διπλοῦς, διπλάσιος, τριπλοῦς, τριπλάσιος, δεκαπλοῦς, δεκαπλάσιος, κτλ.

§ 446. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα σημαίνοντα τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὥποιον γίνεται τι, λέγονται χρονικά, ως τριταῖος ἡλικείας, τεταρταῖος πυρετός, κτλ.

§ 447. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα σημαίνοντα πόσα ἀντικείμενα πρότιτουσι τι ὁμοῦ κατὰ διανέμησιν (μερισμὸν) λέγονται διαγεμητικά, οἱ Πέρσαι σύνδυο ὄρχοῦται.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΑΠΟΛΥΤΑ

§ 448. Ἐκ τῶν ἀριθμητικῶν ἀπολύτων τὸ μὲν εἰς κατὰ τὴν χρῆσιν εἶναι τριγενὲς καὶ τρικατάληκτον ἀπαντῶν μόνον εἰς τὸν ἔνικόν, τὸ δὲ δύο εἶναι τριγενὲς καὶ μονοκατάληκτον ἀπαντῶν εἰς τὸν δυοῖκόν, τὸ δὲ τρεῖς καὶ τέσσαρες εἶναι τριγενῆ καὶ δικατάληκτα ἀπαντῶντα μόνον εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ πέντε μέχρι τοῦ ἑκατὸν εἶναι ἀκλίτα, ἀπὸ δὲ τοῦ διακόσιοι καὶ ἑξῆς εἶναι τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα ἀπαντῶντα μόνον εἰς τὸν πλῆθον. ἀριθμόν, πλὴν ὅταν ἀποδίδωνται εἰς τὰ περιληπτικὰ ἵππος, ἀσπίς, ραῦς καὶ λόγχη (⁵).

§ 449. Κλίσις τῶν ἀριθμητικῶν ἀπολύτων.

Ἄρσ. εἰς, γεν. ἐρός, δοτ. ἐρι, αἰτ. ἐρα (⁶).

Θηλ. μιᾶ, γεν. μιᾶς, δοτ. μιᾶ, αἰτ. μιᾶρ (⁷).

Οὐδ. ἐρ, γεν. ἐρός, δοτ. ἐρι, αἰτ. ἐρ (⁸).

(⁴) «Ο καθ' ἔαυτὸν δύναται: θεωρεῖσθαι, πρὸς ἔτερον οὐ ποιεῖται τὴν σχέσιν» (Βεκκέρ. Ανέκδ. σ. 879, 10).

(⁵) ἵππος μυρία τετρακοσία = μύριοι τετρακόσιοι ἵππεῖς. χιλία ραῦς = χιλιοὶ ναῦται· μυρία ἀσπίς = μύριοι ἀσπιδοφόροι· μυρία λόγχη (Εύριπ. Φοίνισ. 441) = μύριοι στρατιῶται λογχοφόροι, κ.τ.λ.

(⁶) Ἐκ θέματος sem (Δατ. sem-el, sim-plex, κτλ.) ἐξ οὐ τὸ οὐδ. ἐν (m = n, θεὸν = deum), ἀρσ. εἰς (δωρ. ἡς = ἐν -εις), θηλ. μία (=smiā, ως sm — παξ = ἀπαξ, sm — παξ = ἀπαξ sm — πλόος = ἀπλοῦς), ἔνθα τὸ σ ἀποβάλλεται καὶ ἀνταύτοις ἡ διασείσια.

Ἄρσ. Θηλ. Οὐδ. ὄνομ. καὶ αἰτ. δέο, γεν. καὶ δοτ. δνοῖς.

Σημ. Εὔσικεται καὶ τύπος δυεῖν, δστις δμως εἶναι πλημμελῆς (Cobet Nov. Lect. σ. 696).

Ἄρσ. καὶ Θηλ. τρεῖς, γεν. τριῶν, δοτ. τριστὶ(ν), αἰτ. τρεῖς.

Οὐδ. ὄν. τρία, γεν. τριῶν, δοτ. τριστὶ(ν), αἰτ. τρία.

Ἄρσ. καὶ Θηλ. τέσσαρες καὶ τέτταρες, γεν. τεττάρων καὶ τεσσάρων, δοτ. τέτταρσι(ν) καὶ τέσσαρσι(ν), αἰτ. τέσσαρας καὶ τέτταρας.

Οὐδ. τέσσαρα καὶ τέτταρα, γεν. τεσσάρων καὶ τεττάρων, δοτ. τέσσαρσι(ν) καὶ τέτταρσι(ν), αἰτ. τέσσαρα καὶ τέτταρα.

§ 450. Τὸ δέο παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις γράφεται πάντοτε διὰ τοῦ δ μικροῦ, εὐρίσκεται δ' ἐνίστε καὶ ἀκλίτως μετὰ πληθυντικῶν ὄνομάτων τιθέμενον.

Σημ. Τὸ θέμα τοῦ τρεῖς εἶναι τρι, δθεν τρεῖς (= τρίες, τρέ-ες, κατὰ τὰ πόλε-ες πόλε-ες πόλεις).

§ 451. Ἐκ τῶν ἀριθμητικῶν δασύνονται τὸ εἰς, ἐξ, ἐπτά, ἑκατὸν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα.

§ 452. Τὸ ἔρρεα γράφεται διὰ δύο ν, πάντα δὲ τὰ ἐξ αὐτοῦ δι' ἐνδες, ἐνερήκοτα, ἐνακόσιοι, ἐνάκις κτλ.

§ 453. Μέριοι, μύριαι, μύρια = δεκαισχίλοι, αι, α, μυρίος δὲ μυρία, μυρίοις = ἀπειρος.

§ 454. Τὸ εἴκοσι ἐπομένου φωνήνεντος λέγεται εἴκοσιν, πρὸ δὲ συμφώνου εἴκοσι.

§ 455. Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ καὶ τὰ τακτικὰ ὄνομαζονται ἀπλᾶ μὲν, δταν σημαίνωσι μόνον ἓνα ἀριθμόν, ώς πέντε, εἴκοσιν, ἑκατόν, χιλια, κτλ. σύνθετα δέ, δταν σημαίνωσι δύο καὶ περισσοτέρους ἀριθμούς, ώς δέκα πέντε, πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν, κτλ.

§ 456. Οι ἀρχαῖοι τὰ 24 γράμματα τοῦ ἀλφαριθμού μετεγειρίζοντο καὶ ως ἀριθμητικὰ σημεῖα μετά καὶ τοῦ Σ διὰ τὸ 6, Η διὰ τὸ 90 καὶ Θ διὰ τὸ 900⁽⁴⁾. Καὶ διὰ μὲν τοὺς ἀριθμοὺς μέχρι τοῦ 1000 ἐπέγραψαν ὁζεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἀπὸ τοῦ 1000 ὑπέγραφον αὐτάν. Εἰς τοὺς συνθέτους ἡ ὁζεῖα ἐτίθετο μόνον εἰς τὸ τελευταῖνον γράμμα ἡ ὑπεγράφετο μόνον εἰς τὸ πρῶτον.

§ 457. Οι ἀρχαῖοτεροι Ἀθηναῖοι μετεγειρίζοντο τὰ ἐξης γράμματα πρὸς γραψὴν τῶν ἀριθμῶν. I (= εἰς = ἵος), II (= πέντε), Δ (= δέκα), Η (= ἑκατόν = Η εκκτόν), X (= χιλια), Μ (= μύριοι = 10000). Π = 50, Π = 500, Π = 5000, Π = 50000.

Σημ. Τὸ γράμμα Π οἱ ἀρχαῖοι ἔγραφον Γ.

(4) Τὸ Σ εἶναι ταχυγραφικὸν σημεῖον τοῦ Φ· δρα § 49.

§ 458. Απόλυτα καὶ τακτικά.

1	α'	I	εἰς, μίχ, ἔν	πρῶτος ⁽¹⁾ .
2	θ'	II	δύο	δεύτερος ⁽²⁾ .
3	γ'	III	τρεῖς, τρία	τρίτος ⁽³⁾ .
4	δ'	III	τέττα(σσ)αρες-α	τέταρτος ⁽⁴⁾ .
5	ε'	II	πέντε	πέμπτος ⁽⁵⁾ .
6	ζ'	III	ἕξ	ἕκτος.
7	ζ'	III	έπτα	έβδομος ⁽⁶⁾ .
8	η'	III	όκτω	όγδοος ⁽⁷⁾ .
9	θ'	III	έννέα	ένατος.
10	ι'	Δ	δέκα	δέκατος.
20	χ'	ΔΔ	εἴκοσι(ν)	είκοστος.
30	λ'	ΔΔΔ	τριάκοντα	τριακοστός.
40	μ'	ΔΔΔΔ	τεσσαράκοντα	τεσσαρακοστός.
50	ν'	Δ	πεντήκοντα	πεντηκοστός.
60	ξ'	ΔΔ	εξήκοντα	έξηκοστός.
70	σ'	ΔΔΔ	έβδομήκοντα	έβδομηκοστός.
80	π'	ΔΔΔΔ	όγδοηκοντα	όγδοηκοστός.
90	χ'	ΔΔΔΔΔ	ένενήκοντα	ένενηκοστός.
100	ρ'	Η	έκατὸν ⁽⁸⁾	έκατοστός.
200	σ'	HH	διακόσιοι, αι, α	διακοσιοστός.
300	τ'	HHH	τριακόσιοι	τριακοσιοστός.
400	ν'	HHHH	τετρακόσιοι	τετρακοσιοστός.
500	ϕ'	Θ	πεντακόσιοι	πεντακοσιοστός.
600	χ'	ΘΗ	έξακόσιοι	έξακοσιοστός.
700	ψ'	ΘHH	έπτακόσιοι	έπτακοσιοστός.
800	ω'	ΘHHH	όκτακόσιοι	όκτακοσιοστός.

(1) Τὸ πρῶτος ἔγεινεν ἐκ τοῦ πρό-τος κατὰ μήκυνσιν τοῦ θεματικοῦ ο, διωρ. πρᾶ-τος, ποιητ. πρό-μος σανσκρ. pra-thamas, λατ. pri-mus. Ἐντεῦθεν καὶ πρότανις (Αἰολ. ἐν ἐπιγραφαῖς)=πρύτανις.

(2) Τὸ δεύτερος καὶ ποιητ. δεύτατος ἐκ θέματος δυ-(dva), σανσ. dva-taras, ἐξ οὐ κατὰ μετάθεσιν.

(3) Τὸ τρί-τος καὶ ποιητ. τρί-τατος, αιολ. τέρ-τος (λατ. ter-tius, «τέρτα ἡ τρίτη» παρ. Ἡσυχίῳ) ἐκ θέματος τρι § 450, σημ.

(4) Τὸ τέταρ-τος καὶ τετρά-ς καὶ τὸ ώς πρῶτον συνθετικὸν τετρα- γίνονται ἐκ τῶν δωρικῶν τέτορ-ες, τέτορχ καὶ συγκοπῆ τετρα-, τετρα-έτης, τέταρ-τος, τέτρα-τος (ποιητ.), τετρ-άκις, κτλ. Ἡμετ. Γραμματ. Παρατ. § 36.

(5) Τὸ πέμπτος ἐκ τοῦ αιολ. πέμπτε, ἐξ οὐ πεμπ-άς καὶ τὸ πέγτε κατ' ἐναλλαγὴν τοῦ πεις τ.

(6) Ἔβδομος ἐκ τοῦ ὅκτοFος τροπῆ τοῦ κτ εἰς γδ, λατ. octa-yus.

(7) Τὸ ἕκατὸν=ἐν κατὸν=unum centum, ἐντεῦθεν τὰ δωρικὰ διακάτιοι (=διακόσιοι), τριακάτιοι (=τριακόσιοι), κτλ.

900	Ϟ	ϞΗΗΗΗ	ένακόσιοι	ένακοσιοστός.
1000	ϟ	X	χίλιοι	χιλιοστός
2000	Ϛ	XX	διςχίλιοι	δισχιλιοστός.
3000	Ϟ	XXX	τριςχίλιοι	τριςχιλιοστός.
4000	Ϛ	XXXX	τετρακιςχίλιοι	τετρακιςχιλιοστός.
5000	϶	Ϻ	πεντακιςχίλιοι	πεντακιςχιλιοστός.
6000	Ϭ	ϺX	έξακιςχίλιοι	έξακιςχιλιοστός.
7000	ϭ	ϺXX	έπτακιςχίλιοι	έπτακιςχιλιοστός.
8000	Ϯ	ϺXXX	όκτακιςχίλιοι	όκτακιςχιλιοστός.
9000	Ϭ	ϺXXXX	ένακιςχίλιοι	ένακιςχιλιοστός.
10000	ϗ	M	μύριοι	μυριοστός.
50000	ϗ	ϺM	πεντακιςμύριοι	πεντακιςμυριοστός

§ 459. Σύνθετοι ἀπόλυτοι καὶ τακτικοί.

11	ϟα'	ΔΙ	ένδεκα	{ ένδέκατος πρώτος καὶ δέκατος
12	Ϛα'	ΔII	δώδεκα (¹)	{ δωδέκατος δεύτερος καὶ δέκατος.
13	϶α'	ΔIII	{ τρεῖς, τρία καὶ δέκα	{ τρικαὶδέκατος τρίτος καὶ δέκατος.
14	Ϛα'	ΔIII	{ τέσσαρες, τέσσαρα καὶ δέκα, τεσσαρακαὶδέκα	{ τετταρακαὶδέκατος τέταρτος καὶ δέκατος.
15	϶ε'	ΔII	πεντεκαὶδέκα	{ πεντεκαὶδέκατος πέμπτος καὶ δέκατος.
16	Ϭα'	ΔIII	έξκαὶδέκα	{ έξκαὶδέκατος έκτος καὶ δέκατος.
17	ϭα'	ΔIII	έπτακαὶδέκα	{ έπτακαὶδέκατος ζεύδομος καὶ δέκατος.
18	Ϯα'	ΔIII	όκτωκαὶδέκα	{ οκτωκαὶδέκατος օγδοος καὶ δέκατος.
19	Ϭθα'	ΔIII	έννεακαὶδέκα	{ έννεακαὶδέκατος ένατος καὶ δέκατος.
21	ϗα'	ΔΔI	εἰς καὶ εἴκοσι(ν)	{ εἰς καὶ εἴκοστὸς πρώτος καὶ εἴκοστος.

(¹) Τὸ δώδεκα προηγλθεν ἐκ τοῦ ποιητικοῦ δυάδεκα, τὸ δὲ ω τοῦ δυώδεκα διὰ τὸ μέτρον ἔξετάθη.

28 κη' ΔΔΠΙII	$\left\{ \begin{array}{l} \text{όκτω καὶ είκοσι(ν)}^{(1)}, \\ \text{δυοῖν δέοντες τριά-} \\ \text{κοντα ἥ δυοῖν δέον-} \\ \text{τοιν τριάκοντα} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ογδοος καὶ είκοστος}, \\ \text{δυοῖν δέων τριακοστὸς} \\ \text{ἥ δυοῖν δέοντοιν}. \end{array} \right.$
29 κθ' ΔΔΠΙII	$\left\{ \begin{array}{l} \text{έννεα καὶ είκοσι,} \\ \text{ένοςδέοντες τριάκοντα}^{(1)} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ένατος καὶ είκοστος} \\ \text{ένος δέων (ἥ δέοντος)} \\ \text{τριακοστός}. \end{array} \right.$

§ 460. Εἰς τοὺς συνήθους ἀριθμούς, ἀπολύτους καὶ τακτικούς, προτάσσονται συνήθως μὲν τὰ μικρότερα τῶν μεγαλειτέρων καὶ συνδέονται διὰ τοῦ καὶ, ὡς πέρτε καὶ είκοσι καὶ ἑκατόρ, πέμπτος καὶ ἑκατοστός, κτλ. 2) σπανιότερον τὰ μεγαλειτέρα τῶν μικροτέρων, ὡς χιλιαὶ καὶ διακόσιαι ρῆτες, τετρακόσια τάλαρτα καὶ ἑξήκοντα, χιλιοστὸς καὶ διακοσιοστός, κτλ. 3) Σπανιότατα τὰ μεγαλειτέρα τῶν μικροτέρων ἀσυνδέτως, ὡς ἵππεῖς μέρι χιλιοὶ διακόσιοι, πεζοὶ δὲ μύριοι τρισχιλιοὶ ὀκτακόσιοι πεντήκοντα, δέκατος τρίτος, δέκατος πέμπτος. 4) Προτάσσονται τὰ μικρότερα καὶ ἔπονται τὰ μεγαλειτέρα μετὰ τῆς ἐπὶ καὶ πρὸς προθέσεως, μάλιστα ἐπὶ ἡμερομηνίας, ὡς χιλιαὶ ἐπὶ μηνίοις, τέτταρας πρὸς τοὺς χιλιοὺς, ἑτάτη ἐπὶ δέκα, ἑκτη ἐπὶ εἰκάδι, δέκα μῆνας πρὸς ἀ.λ.οὶς πέρτε.

§ 461. Ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ μετὰ μεγαλειτέρων τακτικῶν ἀριθμητικῶν πολλάκις συνδέονται πρὸς σχηματισμὸν συνήθων τακτικῶν, ὡς πεντεκαιεικοστός, κτλ.

§ 462. Ἄντι τῶν ὀκτώ καὶ ἑννέα μετά τίνος δεκάδος οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο προσέτι τὴν ἀμέσως ἐπομένην δεκάδα δι' ἀφαιρέσεως μετά τοῦ δέωρ, ὡς πεντήκοντα δνοῦρ δέορτα ἔτη (= 48), δνοῦρ δέονται είκοσι ρῆτες (= 18), ρῆτες μᾶς δέονται τεσσαράκοντα (= 39), ἐρὸς δέορ δέοντος ἔτος (= 19).

ΣΗΜ. Σπανίως, καὶ μάλιστα παρὰ μεταγενεστέροις, δὲν συμφωνεῖ ἥ μετοχὴ πρὸς τὸ ἀριθμούμενον ἀντικείμενον, ἐξήκοντα ἑνὸς δέοντος ἔτη (Ἄντι δέοντα), πόλεων δυοῖν δεούσιν ἐξήκοντα (Ἄντι δεούσῶν) ⁽¹⁾.

§ 463. Τὸ τρεῖς, τρία, τέσσαρες, τέσσαρα μετά τοῦ δέκα κλίνον-

(¹) Τὸ είκοσι, Λακ βείκατε (=αιολ. καὶ δωρ. F.(ε)ικατε), ἵκαρτηρ (είκοσι: Ἡσύχ.), λατ. vi-ginti, ἥν ἄρχ. δFι-καν-τι = δύο δεκάδες. Τὸ δὲ καρ-τι ἐκ τοῦ δακαν (δέκα λατ. decem, σανσκρ. dasan) μετὰ τοῦ ἐπιθέματος ta-m, 'Ελλ. το-v, Λατ. tu-m, ἐξ οὐ καὶ τὸ ἑ-κατὸν (λατ. centum) = δέκα δεκάδες. 'Εκ τοῦ καρ-τι ἐγένετο ἥ 'Ελληνικὴ κατάληξη -κοντα, δι' ἥς σημαίνονται αἱ δεκάδες, τρι-ἄ'-κοντα, τέσσαρα ἄ'-κοντα, πεντήκοντα κατ.λ. 'Ετι δὲ τῇ λατινικῇ ἥ -ginta, tri-ginta, quadrā-ginta, quinquā-ginta, sexā-ginta, κτλ.

(²) 'Ἄντι τοῦ δέωρ τίθεται καὶ τὸ λείπειν παρὰ μεταγενεστέροις, λείπειν δνοῦρ (Πολύθ. Γ', κβ', 2), λείπειν δνοῦρ (Διόδωρ. Α', 5), καὶ ἀπολείπειν «ἔτη τρία ἀπολείποντα τῶν ἑκατόν» (Ἴσοχρ. Παναθην. 270). 'Ετι δὲ διὰ τῆς παρὰ προθέσεως, δηπερ εἶναι μᾶλλον μεταγενέστερον καὶ τῇ δημιώδει ἕδιον, παρὰ μίαν τεσσαρά-

ταὶ κατὰ τὸ πρῶτον μέρος, ὡς τέσσαρας καὶ δέκα τοὺς ἐλευθέρους ἦται τεσσαράκαὶ δέκα, τεσσάρων καὶ δέκα ἦται τεσσαρωνχαὶ δέκα, τέσσαρσικαὶ δέκα ἦται τεσσαρσικαὶ δέκα, τριῶν καὶ δέκα ἦται τεσσαρωνχαὶ δέκα, τρισὶ καὶ δέκα ἦται τρισικαὶ δέκα, κτλ. Ἐνιστεῖται δὲ καὶ ἀκλίτως, ὡς ἔτη τεσσερεσκαὶ δέκα καὶ τεσσερεσκαὶ δέκα ἥμισος (‘Ἡρόδ. Α’, 86. “Ορα καὶ Ζ”, 36) καὶ τρισκαὶ δέκα (Πλ. Ε, 387. Οδ. Ω, 340. Λοβέκ. εἰς Φρύνιχ. 409).

§ 464. Τὰ τακτικά γίνονται ἐκ τῶν ἀπολύτων προσθέσει 1) τῆς συγκριτικῆς καταλήξεως τερος, ὡς δεύτερος. 2) τῆς τος καὶ στος, πρῶτος, τρίτος, δέκατος, ἑκατοστός, χιλιοστός, μυριοστός, διακοσιοστός, κτλ. (¹). 3) τῆς μος, ἔβδομος (²).

ΚΛΑΣΜΑΤΙΚΑ.

§ 465. Τὰ κλάσματα τὸ μὲν παρονομαστὴν ἐκφέρουσιν εἰς γενικὴν ἔναρθρον, τὸν δὲ ἀριθμητὴν εἰς τὴν πτῶσιν, τὴν ὅποιαν ἀπαιτεῖ ἡ πρότασις, εἰς τὸν ἔνα δὲ ἢ τὸν ἄλλον ὅρον προστίθεται ἡ λέξις μέρος ἢ μοῖρα. Τῶν πέντε μοιρῶν τὰ δύο Δημοσθένει διοθήτω ($= \frac{2}{5}$). Πελοποννήσου τῶν πέντε δύο μοιρας Λακεδαιμόνιοι νέμονται (Θουκ. Α’, 10).

§ 466. Οἱ παρονομαστὴς κατὰ μονάδα μεγαλείτερος ὃν τοῦ ἀριθμητοῦ παραλειπεται, τὰ δύο μέρη τῶν πατρών ἀπεστερήθησαν (Δημοσθ. 40, 2) $= \frac{2}{1}$.

§ 467. Τὸ $\frac{1}{2}$ ἐκφέρεται ἢ διὰ τοῦ ἥμισυς ἢ διὰ τοῦ ἥμισυ κατὰ σύνθεσιν μετ’ ὄνομάτων σημαντικῶν μέτρα, νομίσματα καὶ σταθμά, ἥμισυς λόγος, ἥμισεια πόλις, ἥμισυ τεῖχος, ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ, ἢ ἥμισεια τῆς γῆς, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ, ἀρτων ἥμισεια, οἱ ἥμισεια τῶν ιππέων κτλ. ἥμισπλεθρον, ἥμισιδρεικόν, ἥμιστάλαντον, ἥμισιωβόλιον.

§ 468. Αἱ λοιπαὶ κλάσματικαί μονάδες ἐκφέρονται ἐν συνθέσει μετὰ τῶν τακτικῶν καὶ τοῦ μόριον, τοιτημόριον ($= \frac{1}{3}$), πεμπτημόριον ($= \frac{1}{5}$), δεκατημόριον ($= \frac{1}{10}$), κτλ.

§ 469. Εἴ τῶν μικτῶν ἀριθμῶν ὁ μὲν $1\frac{1}{2}$ λέγεται ἥμισιόλιον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐκφέρονται σύνθετοι διὰ τῆς ἐπὶ προσθέσεως καὶ τῶν τακτικῶν, ἐπιτριτος ($= 1\frac{1}{3}$), ἐπιτέταρτος ($= 1\frac{1}{4}$), ἐπιπεμπτος ($= 1\frac{1}{5}$), ἔφεκτος, ($= 1\frac{1}{6}$), ἐπόγδοος ($= 1\frac{1}{8}$).

§ 470. Μικτοὶ ἀριθμοὶ μετὰ κλάσματος $\frac{1}{2}$ ἐκφέρονται δι’ ἀπολύτων ἀριθμητικῶν μετὰ τοῦ ἥμισυ ἐν συνθέσει, ὡς ἐπὶ τὰ ἥμιστάλαντα ($= 3\frac{1}{2}$), πέντε ἥμιστέλαντα ($= 2\frac{1}{2}$), ἐννέα ἥμισιωβόλια ($= 4\frac{1}{2}$), κτλ. 2) Διὰ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν πέμπτον ἥμιστάλαντον ($= 4\frac{1}{2}$, τὰ τέσσαρα ἀκέραια, τὸ δὲ πέμπτον ἔξι ἥμισειας), ἐννατον ἥμιστάλαντον ($= 8\frac{1}{2}$), τριτον ἥμισιδραχμον ($= 2\frac{1}{2}$), ἔβδομον ἥμιστάλαντον ($= 6\frac{1}{2}$), τέταρτον ἥμιστάλαντον ($= 3\frac{1}{2}$), κτλ. (³).

(¹) Τὸ δὲ εἰκοστός, τριακοστός, τεσσαρακοστός, πεντηκοστός, κ.τ.λ. φαίνεται: οἱ ἔχουσι κατάληξιν -τός καὶ οὐχι -στός (=τριακοτ-τός ἀντί τριακονι-τός) κτλ.

(²) Καὶ τὸ ποιητικὸν πρόμοιος, οἷς δὲ καὶ τὸ ὅγδοος ἵν σχρόμος (σανσκ. amas), ἀλλὰ τὸ μέτεβληθη διὰ τὸ F, [=ὅγδοοF-μοιος = λατ. octāvus].

(³) “Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 32.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

§ 471. Τὰ πολλαπλασιαστικά ἀριθμητικά εἰναι δύο εἰδῶν. 1) τροπικά πολλαπλασιαστικά ἀποδιδόμενα εἰς τὸ ἐρώτημα ποσαπλοῦς (= πόσων εἰδῶν ἢ πόσων τρόπων). 2) ποσωτικά πολλαπλασιαστικά ἀποδιδόμενα εἰς τὸ ἐρώτημα ποσαπλάσιος (= πόσας φοράς τόσος).

§ 472. Τὰ τροπικά πολλαπλασιαστικά ἀριθμητικά ἐπίθετα εἶναι 1) τὰ μοναδικά διττός (δισσός) καὶ τριτός (τρισσός). 2) τὰ λήγοντα εἰς -πλοῦς τριγενῆ καὶ τρικατέληκτα, ἀ-πλοῦς, δι-πλοῦς, τρι-πλοῦς, τετρα-πλοῦς, πεντα-πλοῦς, ἔξα-πλοῦς, ἕπτα-πλοῦς, κτλ.

§ 473. Τὰ ποσωτικά πολλαπλασιαστικά ἀριθμητικά ἐπίθετα λήγουσιν εἰς -πλάσιος⁽¹⁾, διπλάσιος, τριπλάσιος, τετραπλάσιος, πενταπλάσιος, ἔξαπλάσιος ἐπταπλάσιος, κτλ. Ἐνίστεται δὲ 2) λήγουσιν εἰς -πλασιωρ (= ἄτυνα εἶναι συνηθέστερα παρὰ μεταγενεστέροις), ἐκατονταπλασιωρ (=Ισοχρ. Ἀντιδόσ. 177).

§ 474. ΣΗΜ. Τό μὲν δισσός καὶ τρισσός ἔγειναν ἐκ τῶν. [δί-τιος (= διττός = σανς. dvitias ἀντὶ dvi-tjas), τρί-τιος (= thri-tja ζενδικ.).] Ἡ δὲ κατάληξις-τιος σώζεται ἐν τῷ λατιν. ter-tius (= tritus). Οὕτως ἔγεινε καὶ τὸ περιττός ἐκ τοῦ [περί-τιος (κοιν. περίσσος ἢ περίσχος)], ὑπὸ ὅπτιος, πρὸς πρός-θιος. Τό δὲ ἀ-πλοῦς ἐκ τοῦ sem καὶ πλός, σιμ-πλός (πρόβλ. λατ. simplex, singulari), τὸ δὲ ⁱⁱⁱ εἶναι συνεργὸς φθόγγος, δῆτις γίνεται α καὶ διὰ τὸ σ τίθεται ἡ δασεῖα ἡ πρόβλ. σιμ-πάξ ἀπαξ, σιμ-παξ ἀπαξ), τὸ δὲ πλός εἶναι ἄγνωστον ἐκ τίνος βίζης ἔγεινεν.⁽²⁾.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ.

§ 475. Τὰ χρονικά ἀριθμητικά γίνονται ἐκ τῶν τακτικῶν διὰ προσθήκης τῆς καταλήξεως -τιος, δευτεραῖος, τριταῖος, τεταρταῖος, πεμπταῖος, κτλ.

ΣΗΜ. Κατὰ τὰ χρονικά ἀριθμητικά γίνονται καὶ ἄλλα ἐπίθετα χρονικά ὄνομα-ζόμενα, προτεραῖος, ὑστεραῖος, σκοταῖος, κτλ.

ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ.

§ 476. Τὰ διανεμητικά ἀριθμητικά γίνονται ἐκ συνθέσεως τῶν ἀπολύτων μετὰ τῆς προθέσεως σύν, ὡς σύνδυο, σύντρεις, σύμπειτε σύνεξ, συνράδεκα, συνεκκαΐδεκα.

§ 477. Τὰ διανεμητικά ἐκφέρονται διὰ τῶν προθέσεων ἀρὰ καὶ κατὰ προσέτι, ὡς ἀρὰ τρεῖς, κατὰ τρεῖς, ἀρὰ πέντε παρασσάγγας, κατὰ δύο ἐπορεύθησαν.

§ 478. ΣΗΜ. Τὰ διανεμητικά ἔτι ἐκφέρονται διὰ τῶν ἀπολύτων διπλασιαζο-

(1) "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. σ. 381.

(2) "Ορα τὰς γνώμας τῶν γλωσσολόγων ἐν Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. σ. 380—381.

μένων, ὡς μίαν μίαν (Σοφοκλ. περὶ Βενν. Ἀνεκδ. σ. 108) = κατὰ μίαν.
μυρία μυρία πεμπαστόν (Αἰσχύλ. Πέρσ. 954) = κατὰ μυριάδα ἀριθμητόν δύο δύο ἥρξατο ἀποστέλλειν (Μάρκ. 5', 7) = ἀνὰ δύο.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

§ 479. Τὰ ἀριθμητικὰ οὐσιαστικὰ λήγουσιν εἰς ἀς (γεν. ἀδος) καὶ ὑς (γενικ. ύος), ὡς δεκάς, χιλιάς, ἑκατοστύς, κτλ.

§ 480. Τὰ εἰς ἀς ἀριθμητικὰ οὐσιαστικὰ γίνονται: 1) ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν, ὡς ἑταῖς (σπανιώς) καὶ (συνήθως) μοράς, δυάς, τριάς, τετράς, πεντάς (μεταχρένεστ.) καὶ πεμπάς (Πλάτ. Πολ. 546, γ'. Ξενοφ. Ηπιδ. Β', α' 22) (ἐκ τοῦ αἰολ. πέμπε), ἑξάς, δεκάς, ἑρδεκάς, δωδεκάς, ἑκατοτάς, μυριάς, κτλ. 2) ἐκ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν, ὡς ἔβδομάς, ὅγδοάς, καὶ πεμπτάς (Πλάτ. Φιλ. 104, α'). 3) Τὸ εἰκάς [οὐχὶ εἰκοσάς] καὶ τριακάς [οὐχὶ τριακοντάς] γίνονται ἐξ ἀσθενῶν θεμάτων (¹).

§ 481. Τὰ εἰς υς ἀριθμητικὰ οὐσιαστικὰ εἶναι 6, τριττύς, τετρακτύς, πεντηκοστύς, ἑκατοστύς, χιλιοστύς, μυριοστύς. Καὶ τὸ μὲν τριττύς = $\frac{1}{3}$ τῆς φυλῆς ἐν Ἀττικῇ, τὸ δὲ τετρακτύς = τετράς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τῶν Πυθαγορείων, τὸ δὲ πεντηκοστύς, ἑκατοστύς, χιλιοστύς καὶ μυριοστύς = στρατιωτικὴ μοῖρα ἐκ 50 ἀνδρῶν, 100, 1000 καὶ 10000.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΙΠΡΡΗΜΑΤΑ

§ 482. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα εἶναι ποσωτικὰ ἀπαντῶντα εἰς τὸ ἑρώτημα ποσάκις (= πόσας φοράς), ὡς τετράκις, πεντάκις, δεκάκις, εἰκοσάκις, ἑκατοτάκις, χιλιάκις κτλ. 2) τροπικὰ ἀπαντῶντα εἰς τὸ ἑρώτημα ποναχῆ (= κατὰ πόσους τρόπους), ὡς διχῆ, τριχῆ, τετραχῆ, κτλ. 3) χρονικὰ ἀπαντῶντα εἰς τὸ ἑρώτημα πότε, τὸ πρῶτον ἢ πρῶτον τὸ δεύτερον, τρίτον, τέταρτον, κτλ.

§ 483. Τὰ ποσωτικὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα γίνονται ἐκ τῶν ἀπολύτων διὰ προσθήκης τῆς καταλήξεως -άκις πλὴν τῶν τριῶν πρώτων ἀπαξ., δις καὶ τρις, ὡς τετράκις, πεντάκις, ἑξάκις, ἑπτάκις, ὀκτάκις, ἑνάκις, δεκάκις, εἰκοσάκις, τριακοτάκις, ἑκατοτάκις, χιλιάκις, μυριάκις, κτλ.

§ 484. Κατὰ ταῦτα ἔγειναν καὶ πλεῖστα ἂλλα ἐπιρρήματα, πολλάκις, πλειστάκις, διλγάκις, ποσάκις, δσάκις, ἀρτιάκις, περιττάκις (Πλάτ. Παρμεν. 144, α'), κτλ.

(¹) Τὸ εἴκασι ἐγένετο ἐκ τοῦ [δΦι-καν-τι], τὸ δὲ [καν-τι] εἶναι τὸ dakan (δέκα) μετὰ τοῦ ἐπιθέματος τι, τὸ ἐπίθεμα δὲ τοῦτο παραλείπεται εἰς τὸ εἰ-κάς καὶ τριακάς. "Ορα § 459, ὑποσημ. 1.

§ 485. Ποσωτικὸν ἐπίρρημα γίνεται καὶ ἐκ συνθέτων ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων, ἄλλα μόνον τὸ τελευταῖον λαμβάνει τὴν κατάληξιν -άκις ἐννέα καὶ εἰκοσι-καὶ ἐπτακοσιάκις (ἀντὶ τοῦ ἐνάκις καὶ εἰκοσάκις καὶ ἐπτακοσιάκις), ἐννεακαὶ-εικοσικαὶεπτακοσιάκις (Πρβλ. Πλάτ. Πολιτ. 587, ε').

§ 486. ΣΗΜ. Τὸ μὲν ἀ π. ἡ ἔγεινεν ἐκ τοῦ ἀ-παξ καὶ τὸ μὲν ἀ = sem, ὅπερ ἐν συνθέσει βραχυνόμενον ἀπέβαλε τὸ ε = εἰπ-παξ, τὸ δὲ μ εἶναι ὁ συνεργός φύσιγγος ἢ τὸ ἔρρινον φωνῆν = ὁ, τὸ δὲ παξ ἐκ τοῦ πήγγυμα ἐπάγγην (πρβλ. γερμ. eintach κτλ.). Τὸ δὲ δὶς ἐκ τοῦ [δΦίς, σανσκρ. dvīs, λατ. bis (ἀντὶ dbis) ⁽¹⁾]. Τὸ δὲ τρὶς ἐκ θέματος τρι; τρι i-s (Λατ. ter) (§. 450, σημ.). Τὸ δὲ τε τρί-κις ἐκ τοῦ ποιητικοῦ τέτορα κατὰ συγκοπὴν τετρα- (§. 458, σηματηρ. 4).

§ 487. Τὰ τροπικὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα εἶναι 1) τὰ διττᾶς καὶ τριττᾶς. 2) Τὰ λήγοντα εἰς -χῆ καὶ -χα, ὡς μοραχῆ, διχῆ καὶ δίχα, τριχῆ, τετραχῆ καὶ τέτραχα (Πλάτ. Γοργ. 464, γ'). 3) Τὰ εἰς -π.λῆ, διπλῆ, τριπλῆ, τετραπλῆ, ἑξαπλῆ, κτλ.

§ 488. Κατὰ τὰ εἰς -γη ἀριθμητικὰ ἔγειναν καὶ τὰ ποσαχῆ, πολαχῆ, κτλ.

§ 489. Τὰ χρονικὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα ἔγειναν ἐκ τῶν τακτικῶν ἐπιθέτων καὶ τίθενται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐναρθρα, τὸ πρῶτον, δεύτερον, τρίτον, τέταρτον, κτλ..

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

§ 490. Αἱ ἀντωνυμίαι εἶναι διαφόρων εἰδῶν.

1) Ἀντωνυμίαι προσωπικαὶ, δι' ὧν παριστάνομεν τὸ λαλοῦν πρόσωπον, τὸ ἀκοῦν καὶ τὸ περὶ οὐ ή ὄμιλα, ὡς ἐγώ, σύ.

2) Ἀντωνυμία δριστικὴ καὶ ἐπαραληπτική. δι' ἡς ὄριζομεν ἡ ἐπαναλαμβάνομεν προλεγέντες τι ἀντικείμενον, ὡς αὐτός, αὐτή, αὐτό.

3) Ἀντωνυμίαι αὐτοπαθεῖς, δι' ὧν παριστάνομεν πρόσωπα ἐνεργοῦντα καὶ τὰ αὐτὰ ἀμα πάσχοντα, ἐμαντόρ, ἁντόρ.

4) Ἀντωνυμίαι κτητικαὶ, δι' ὧν παριστάνομεν τὸν κτήτορα, ἐμός, ἡμέτερος, σός.

5) Ἀντωνυμία ἀλληλοπαθής, δι' ἡς παριστάνομεν πρόσωπα ἀμοιβαίως (ἐξ ἀλλήλων) πάσχοντα, ἀλληλους.

6) Ἀντωνυμίαι ἐρωτηματικαὶ, δι' ὧν ἐρωτῶμεν περὶ τινος ἀντικειμένου, τίς, ποῖος, πότερος, πόσος;

7) Ἀντωνυμίαι ἀδριστοι, δι' ὧν δὲν ὄριζομεν τὸ ὄνομα τοῦ ἀντικειμένου, τίς, ποῖος, πότερος, πόσος.

(¹) Παρ' Ἀριστοφάνει ('Απόσπασ. παρὰ Βεκκέρ. 'Ανεκδ. σ. 942) ἀπαντᾷ καὶ διά-κεις καὶ τριάκις.

(²) Τὰ εἰς -χῶς τετραχῶς, πενταχῶς, κ.τ.λ. εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα. Κατὰ ταῦτα καὶ τὸ ποιλαχῶς, κ.τ.λ.

8) Ἀντωνυμίαι δεικτικαὶ, δι' ὧν δεικνύομεν πρόσωπα ἢ πράγματα, οὐτος, ὅδε, ἐκεῖνος.

9) Ἀντωνυμίαι ἀραφορικαὶ, δι' ὧν ἐγνωσμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα όντα πολοῦμεν, ὅς⁽¹⁾.

§ 491. Αἱ προσωπικαὶ, ἡ ἐπαραληπτικὴ καὶ ὄριστική, αἱ αὐτοπαθεῖς, αἱ κτητικαὶ καὶ ἡ ἀληπτοπαθής λέγονται ἀπόλυτοι, διότι τίθενται ἐν τῷ λόγῳ ἀπόλυτως καὶ ἀσχέτως πρὸς ἄλλας. Αἱ δὲ ἐρωτηματικαὶ, αἱ ἀόριστοι, αἱ δεικτικαὶ καὶ ἀραφορικαὶ λέγονται ἀνταποδοτικαὶ, διότι ἔχουσι σχέσιν καὶ ἀνταπόδοσιν πρὸς ἄλλήλας, ώς τις; τις, οὐτος, ὅς.

§ 492. Ἐκ τῶν ἀντωνυμιῶν μόνον αἱ προσωπικαὶ, αἱ αὐτοπαθεῖς καὶ κτητικαὶ ἔχουσι παρεπόμενον τὸ πρόσωπον.

A') ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΑΙΠΟΛΥΤΟΙ

1) ΠΡΟΣΩΠΙΚΑΙ.

A' πρόσωπον

Ὀνομ.	ἔγώ
Γεν.	ἐμοῦ καὶ μου ⁽²⁾
Δοτ.	ἐμοὶ καὶ μοι
Αἰτ.	ἐμὲ καὶ με
Κλ.	

B' πρόσωπον

σὺ
σοῦ καὶ σου ⁽³⁾
σοὶ καὶ σοι
σὲ καὶ σε
σύ ⁽³⁾

Γ' πρόσωπον

οὐ
οἱ
εἰ

Διεκός.

Ὀνομ.	νώ
καὶ Αἰτ.	
Γεν. καὶ	νῷν
Δοτ.	

Σφώ

Σφῶν

Πληθυντικός.

Ὀν.	ἡμεῖς
Γεν.	ἡμῶν
Δοτ.	ἡμῖν
Αἰτ.	ἡμᾶς

σφεῖς

σφῶν

σφίσι(ν)

σφᾶς.

§ 493. Αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι κατὰ τὴν χρῆσιν αὗτῶν εἶναι

(1) «Ἀναφορά ἐστιν ἐγνωσμένου πράγματος ἀναπόλησις» (Βεκκέρ. Ἀνέκδ. σ. 873).

(2) Αἱ δρθέτονοι ἐμοῦ, σοῦ κ.τ.λ. ὑπὸ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ὀνομάζονται ἀλητικαὶ, αἱ δὲ μοῦ καὶ σοῦ ἔχουσι ἀλητικαὶ ἀπόλυτοι.

(3) «Πρῶτον πρόσωπον οὐ δύναται ἔχειν ἡ κλητικὴ οὐδεὶς γάρ ἐσυτὸν καλεῖ· ἀλλ' οὐδὲ μὴν τρίτον τὸ γάρ τρίτον ἀπεστιν, οὐδεὶς δὲ φρενῶν τὸν ἀπόντα καλεῖ· Ἐπειδὴ δὲ ἡ κλητικὴ πρὸς δεύτερον πρόσωπον ποιεῖται τὸν λόγον, ἀναγκαῖως δεύτερον πρόσωπον ἔσχηκεν» (Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 917, 3).

ἀγερεῖς, ως ἀποδιδόμεναι εἰς ὅλα τὰ γένη, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ἀνώμαλη μεταπλαστά.

§ 494. Η ὄνομαστικὴ τοῦ τρίτου προσώπου ἐλλείπει, ἀναπληροῦται δὲ διὰ τῶν κυρίων ὄνομάτων η διὰ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§ 495. Οἱ τύποι οὖ καὶ θεῖναι σπάνιοι.

§ 496. ΣΗΜ. Τὰ θέματα τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν εἶναι τοῦ μὲν πρώτου προσώπου μέ- ἐκ τοῦ μὲν γενούμενον), τῶν δὲ πρώτων προσώπων ἡμε- (ἐκ τοῦ αὐτε- γενούμενον, σανσκριτ. a-sma-, εἴς οὐ δι' ἀφομοιώσεως τὰ αἰολικὰ ἄμμες, κτλ. δι' ἀποβολῆς δὲ καὶ ἔκτέσεως τοῦ ἢ εἰς ἢ δωρικῶς ἄμεση καὶ εἰς η Ἀττικῶς καὶ Ἰωνικῶς ἡμεῖς, τοῦ δὲ δευτέρου πρωζώπου σ-ε- (ἐκ τοῦ tFa προελθόν, σανσκρ. tvam, δθεν αἰολ. καὶ δωρ. τούγ- (η), τύν- (η), τῶνδε δευτέρων προσώπων ὑμε- (ἐκ τοῦ jusma- προελθόν, ἔνθα τὸ ἁπερρευστώθη εἰς δασεῖν. τὸ δὲ σ ἀφωμοιώθη ἐν τῇ αἰολικῇ ὥ μες, ἐν δὲ ταῖς λοιποῖς διαλέκτοις συνέκόη καὶ ἐμηκύνθη τὸ ο εἰς ο ὑμεῖς), τοῦ δὲ τρίτου ἐ-λέκ τοῦ σFa, sva προελθόν, ἔνθα ἔξηφανίσθη τὸ σ καὶ τὸ F, ἀντ' αὐτῶν δὲ ἀπέμεινε μόνον τὸ δασὺ πνεῦμα), τῶν δὲ τρίτων σφέ- ἐκ τοῦ σFa, ἐν φ τὸ F εἰς φ ἀπεσκληρύνθη.

§ 497. ΣΗΜ. Τὸ ε τῶν τύπων ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ (καὶ τῶν τῆς δημόδους ἐ-σύ, ἐ-σέ (να), ἐ-σεῖς, κτλ.) εἶναι πρόθεμα ἐπιτενόν τὴν δύναμιν τῶν θεμάτων. Ὄμοιός καὶ τὸ ἐ-γάλ (σαν. a-ham ἀντὶ a-gham. τὸ gha = γα, γε) καὶ ἐγών η ἐγώ (ν = ὅγε, δδε, δταν ὁ λέγων ἔστι τὸ δεικνύη, ὡς ὅδι ἀνηρ ("Ορχ. Σοφοκλ. ΑΙ. 78, 822. Φιλοκτ. 1375. Ηλ. 956) = ἐγώ.

§ 498. ΣΗΜ. Ο πληθ. ἀριθμὸς τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν περιστᾶται ως συνηρημένος, ἔχει δὲ καταλήξεις τῆς τρίτης κλίσεως, ως ἡ μεις (= ἡ μέ-ες), ἡμῶν (= ἡμέ-ων), ἡμᾶς (= ἡμέ-ας), κτλ. Η δὲ δοτικὴ συνέκοψε τὸ σ, δπερ σώζεται εἰς τό αἰολ. ἡ με-σιν καὶ εἰς τὸ σφίσιν (= σφέσιν, διστερον δὲ τὸ ε ἐγένετο : ως [ἡμέ-σιν, ἡμέ-την, ἡμί-την, ἡμῖν] ως ἀμι-ων βοιωτικῶς = ἡμέ-ων, κτλ.

§ 499. ΣΗΜ. Ο διύκος νώ ἔγεινεν ἐκ θέματος νῦ (λατιν. nō), τὸ δὲ σφώ ἐκ τοῦ tva (λατ. vō).

2) ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ

§ 500. Οριστικὴ καὶ ἐπαραληπτικὴ ἀντωνυμία εἶναι η αὐτός, ητις κατὰ μὲν τὴν χρῆσιν εἶναι τριγενής καὶ τρικατάληκτος μετὰ οὐδετέρου ἀνευ ν, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸν ὄμαλον ἀνευ κλητικῆς.

§ 501. Η αὐτός εἰς μὲν τὴν ὄνομαστικὴν ἔχει μόνον ὄριστικήν σημασίαν, εἰς δὲ τὰς πλαγίας πτώσεις καὶ ὄριστικήν καὶ ἐπαραληπτικήν.

§ 502. Η αὐτός μετὰ τοῦ ἀρθροῦ = δ ἴδιος, ὅτε πάσχει καὶ κράσιν μετὰ οὐδετέρου διφορούμενου μετὰ τοῦ ν καὶ ἀνευ αὐτοῦ, αὐτός (= δ αὐτός), αὐτὴ (=η αὐτή), ταντὸ καὶ ταντὸν (=τὸ αὐτό), ταντοῦ (=τοῦ αὐτοῦ), κτλ. ταντὰ (=τὰ αὐτά), κτλ.

ΣΗΜ. Η αύ-τός σύγκειται: ἐκ δύο ἀντωνυμικῶν φίζων, τῆς δεικτικῆς αὐ (ανα = οὐτος ἐν τῇ Ζενδικῇ, Σλαβ. ovo, δθεν καὶ τὸ ἐπιρρ. αὐ = πάλιν iγρονικῶς), καὶ πάλιν, ὀπίσω, ἀπὸ (τοπικῶς. πρθλ. τὸ Σανσκρ. ανα = ἀπὸ καὶ τοῦ δεικτικοῦ τα, ἐξ οὐ καὶ ἄλλαι ἀντωνυμίαι.

3) ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

'Ερικός.

A'. πρόσωπον.	B'. πρόσωπον.	C'. πρόσωπον.
Γεν. ἐμαυτοῦ, -ῆς	σ(ε)αυτοῦ, -ῆς	(έ)αυτοῦ, ης, οῦ
Δοτ. ἐμαυτῷ, -ῇ	σ(ε)αυτῷ, -ῇ	(έ)αυτῷ, η, ω
Αἰτ. ἐμαυτόν, -ήν.	σ(ε)αυτόν, -ήν.	(έ)αυτόν, ήν, ο.

Π. Ιηθυντικός.

Γεν. ήμῶν αὐτῶν	ύμῶν αὐτῶν	σφῶν αὐτῶν καὶ (έ)-αὐτῶν
Δοτ. ήμῖν αὐτοῖς, αῖς	ύμῖν αὐτοῖς, αῖς	σφίσιν αὐτοῖς, αῖς, οῖς,
Αἰτ. ήμᾶς αὐτούς, ἀς.	ύμᾶς αὐτούς, ἀς.	σφᾶς αὐτούς, ἀς, καὶ έαυτούς, ἀς, ἀ.

§ 503. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀρτωνυμίαι κατὰ μὲν τὴν χρῆσιν εἶναι 1) διγενεῖς (ἀρσ. καὶ θηλ.) καὶ δικατάληκτοι ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ· 2) τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι ἐν τῷ τρίτῳ. Κατὰ δὲ τὴν κλίσιν εἶναι ἀράμαλαι ὡς στερούμεναι ὄνομαστικῆς, κλητικῆς καὶ δυτικοῦ ἀριθμοῦ. Ἐκφέρονται δὲ ἐν μὲν τῷ ἔνικῷ ἀριθμῷ μονολεκτικῶς, ἐν δὲ τῷ πληθυντικῷ περιφραστικῶς πλὴν τοῦ τρίτου διφορούμενου.

§ 504. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀρτωνυμίαι γίνονται ἐκ συνθέσεως τῶν προσωπικῶν ἀρτωνυμιῶν καὶ τῆς αὐτός.

§ 505. ΣΗΜ. Αἱ μονολεκτικαὶ αὐτοπαθεῖς εἶναι ἀγνωσται παρ' Οὐρήῳ, ή δὲ σύνθεσις ἐγένετο ὑστερον.

§ 506. Τὸ σ(ε)αυτοῦ καὶ (έ)αυτοῦ διφοροῦνται καὶ μετὰ τοῦ ε καὶ ἔνει αὐτοῦ.

§ 507. ΣΗΜ. Ἡ τριτοπρόσωπος ἔαυτοῦ σπανίως τίθεται καὶ ἀντὶ τῆς πρωτοπρόσωπου καὶ δευτεροπρόσωπου σκέψαι κακεῖνο καὶ διελθε πρὸς αὐτὸν (= πρὸς σεαυτόν). Ἰσοχρ. Βούσι. §. 47), αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλυσον (= ἐμαυτόν). Ἀνδοκίδ. περὶ Μυστηρ. 114), τὰ αὐτῶν ἐκποριζώμεθα (= τὰ ήμῶν αὐτῶν. Θουκ. Α'. 82, οὐδὲ ἀναλαβεῖν αὐτούς τὰ δύνηθεν πημεν (Δημοσθ. περὶ Στεφάν. 202) = ήμᾶς αὐτούς (¹).

4) ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΚΤΗΤΙΚΑΙ

§ 508. Αἱ κτητικαὶ ἀρτωνυμίαι εἶναι αὐται·

'Ενὸς κτήτορος α' προσώπ. ἐμδε, ή, άν, β' προσώπ. σός, ή, άν, γ' προσώπ. ά έαυτοῦ, ης, οῦ.

(¹) "Οθεν καὶ ή δημώδης ἔχει μίαν αὐτοπαθή ἀρτωνυμίαν, τὴν διποίαν διαχρίνει διὰ τῶν προτειθεμένων προσώπων, τοῦ έαυτοῦ μου, τοῦ έαυτοῦ σου, τοῦ έαυτοῦ του, τοῦ ταυτοῦ της.

Πολλῶν κτητόρων α' προεώπ. ἡμέτερος, α. or, β' προεώπ. ὑμέτερος, α. or, γ' προεώπου σφέτερος, α. or.

§ 509. Αἱ κτητικαὶ ἀρτωνυμίαι γίνονται ἐκ τῶν προεωπικῶν ἀντωνυμιῶν διὰ προσθήκης τῆς καταλήξεως οὐ εἰς τὰς ἐνικαὶ ἔκεινων, τῆς τερος δὲ εἰς τὰς πληθυντικάς.

§ 510. Τῶν κτητικῶν ἀρτωνυμιῶν τὸ μὲν θέμα σημαίνει τοὺς κτήτορας, αἱ δὲ πτωτικαὶ καταλήξεις τὰ κτήματα, ως ἐμ-δς, ἐμ-οι, ὑμέ-τερος, ἡμέ-τεροι (¹).

§ 511. Τὸ κανονικὸν τρίτον πρόσωπον ἐ-δς, ἐ-ή, ἐ-όν, εἶναι ποιητικόν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ Ἀττικοὶ πεζογράφοι μεταχειρίζονται τὴν γενικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας μετὰ τοῦ ἀρθροῦ, ὁ ἑαυτοῦ (=ο ἕος), κ.τ.λ. ἐνίστε δὲ καὶ τὰ ὁ ἐκείνου, ὁ αὐτοῦ, κ.τ.λ.

§ 512. Αἱ κτητικαὶ ἀρτωνυμίαι εἰς -ος καὶ -τερος εἶναι κατὰ τὴν γρῆσιν τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸς ὁμαλὰ ἄνευ κλητικῆς (²).

§ 513. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὰς γενικὰς τῶν προεωπικῶν ἀντωνυμιῶν, ἀλλ' εἶναι ἐμφαντικώτεραι ἔκεινων, ὁ ἐμὸς πατήρ=ο πατήρ μου.

ΣΗΜ. Παρὰ ποιηταῖς ὑπάρχουσι καὶ δικαὶ νοίτερος, σφωτή τερος.

5) ΑΛΛΗΛΟΠΑΘΗΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ

§ 514. Ἀλληλοπαθής εἶναι ἡ ἀλλήλωρ.

Δικός.

Ἄρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Γεν. καὶ Δοτ. ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Αἰτ.	ἀλλήλω.	ἀλλήλω.

Πληθυντικός.

Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλληλα.

§ 515. Η Ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία κατὰ τὴν γρῆσιν εἶναι τριγενής καὶ τρικατάληκτος, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸν ἀρώματον ως στερουμένη ὄνομακτικῆς, κλητικῆς καὶ ἐνικοῦ ἀρθροῦ.

§ 516. Αντὶ τῶν θηλυκῶν δυτικῶν ἀλλήλα, ἀλλήλαι, οἱ Ἀττικοὶ πεζογράφοι μεταχειρίζονται τὰ ἀρσενικὰ ἀλλήλω, ἀλλήλαι (³).

(¹) Διὰ τοῦτο παρ.'Ομήρος τὸ ἀμ-δς σημαίνει πολλοὺς κτήτορας ως γινόμενον ἐκ θέμ. τοῦ πληθ. τῶν προεωπικῶν (§ 496)=ἡμέτερος (δωρ. ἀμέτερος).

(²) Εὑρηται δὲ ἐνίστε ἐνικαὶ κλητικαὶ τοῦ α'. προεώπου ὁ ἐμός, ὁ πάτερ ἡμέτερε. "Ορα Βεκκέρ. 'Ανεύδ. σ. 917, 21, x. ἐ. 918. 4, x. ἐ.

(³) "Ορα 'Ημετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 89.

§ 517. Ή ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία ἐγένετο ἐκ τῶν ἄλλοι ἄλλων, ἄλλοι ἄλλους κτλ. ώς ἔτυπτον ἀλλήλους (= ἄλλοι ἄλλους), ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε (= ἄλλοι ἄλλων). Έκ δὲ τοῦ ἄλλοι ἄλλων ἔγεινεν [ἄλλάλων, ἐξ οὐδ' ἀποβολῆς τοῦ ἐνὸς λ τοῦ 6'. ζεύγους καὶ δι' ἀναπληρωτικῆς εκτάσεως ἔγεινε τὸ] ἀλλήλων.

B') ANTAPODOTIKAI ANTOMYIAI

§ 518. Αἱ ἀνταποδοτικαὶ ἀντωνυμίαι εἰναι ἐρωτηματικαὶ, ἀδριστοι, δεικτικαὶ καὶ ἀραφορικαὶ (§ 491).

§ 519. Αἱ ἀνταποδοτικαὶ ἀντωνυμίαι ὑποδιαιροῦνται εἰς οὐσιαστικὰς (σημαίνούσας οὐσίαν), ποιωτικὰς (σημαίνούσας ποιότητα), ποσωτικὰς (σημαίνούσας ποσότητα) καὶ μεγεθυντικὰς (σημαίνούσας μέγεθος).

§ 520. Αἱ οὐσιαστικαὶ ἀνταποδοτικαὶ ἀντωνυμίαι λέγονται ἐπιμεριστικαὶ μὲν δυϊκαὶ, ὅταν σημαίνωσιν ἐν ἀντικείμενον ἐκ δύο ἐξαγόμενον, ἐπιμεριστικαὶ δὲ πληθυντικαὶ, ὅταν σημαίνωσιν ἐν ἀντικείμενον ἐκ πολλῶν ἐξαγόμενον.

1) ERWTHMATICAI ANTOMYIAI

§ 521. Αἱ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι εἰναι οὐσιαστικαὶ, ποιωτικαὶ, ποσωτικαὶ καὶ μεγεθυντικαὶ.

§ 522. Αἱ οὐσιαστικαὶ εἰναι 1) ἐπιμεριστικὴ δυϊκή, ώς πότερος, a, or; 2) πληθυντικὴ ἐπιμεριστική, τίς; τι;

§ 523. Ή τίς κατὰ τὴν χρῆσιν εἰναι τριγερής καὶ δικατάληκτος, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ἀρώμαλος μεταπλαστός.

'Erikois

'Αρσενικὸν καὶ Θηλυκὸν

Οὐδέτερον

'Ονομ.	τίς;	τι;
Γεν.	τίνος; καὶ τοῦ;	τίνος; καὶ τοῦ;
Δοτ.	τίγι; καὶ τῷ	τίνι; καὶ τῷ;
Αἰτιατ.	τίνα;	τι;

Auikos

'Ονομ. καὶ αἰτ.	τίνε;
Γενικ. καὶ Δοτ.	τίνοιν;

Πληθυντικός

'Ονομ.	τίνες;	τίνα;
Γεν.	τίνων;	τίνων;
Δοτ.	τίσι(ν);	τίσι(ν);
Αἰτ.	τίνας;	τίνα;

§ 524. Ἐρωτηματικὴ ποιωτικὴ εἶναι ἡ ποῖος, a, or.

ΣΗΜ. Η ἐρωτηματικὴ ποῖος παρὰ τοῖς παλαιοῖς, μάλιστα τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς μεταγενεστέροις, τίθεται καὶ ἀντὶ τῆς οὐσιαστικῆς τίς (1).

§ 525 Ἐρωτηματικὴ ποσωτικὴ εἶναι ἡ πόσος η, or;

§ 526 Ἐρωτηματικὴ μεγεθυντικὴ εἶναι ἡ πηλίκος η, or;

§ 527 Αἱ ἐρωτηματικαὶ πότερος, ποῖος, πόσος, καὶ πηλίκος κατὰ τὴν γρῆσιν εἶναι τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὰ ὄμαλὰ ἔχειν κλητικῶν.

§ 528 Τοπική τις ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία ποδαπός (=ἀπὸ τίνος τόπου), ἔχουσα ως ἀνταποδοτικὰ τὰ πατοδαπός, ἡμεδαπός, ἀλλοδαπός, ὄποδαπός.

2) ΑΟΡΙΣΤΟΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

§ 529 Αἱ ἀόριστοι ἀντωνυμίαι εἶναι οὐσιαστικαὶ, ποιωτικαὶ, ποσωτικαὶ, καὶ μεγεθυντικαὶ.

§ 530 Αἱ οὐσιαστικαὶ ἀόριστοι εἶναι 1) δυϊκαὶ ἐπιμεριστικαὶ, πότερος, ἔτερος, ἔκατερος, ἅμφω, ἀμφότεροι, αι, α, οὐδέτερος, μηδέτερος. 2) Πληθυντικαὶ ἐπιμεριστικαὶ, τις, ἕριοι, δεῦρα, πᾶς, οὐδεὶς, οὐτις, μηδεὶς, μήτις, ἔκαστος, ἄλλος.

§ 531 Ἡ ἀόριστος τὶς κατὰ τὴν γρῆσιν εἶναι τριγενής καὶ δικατάληκτος, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ἀρώμαλορ μεταπλαστόρ.

Ἐρικὸς

'Αρσενικὸν καὶ θηλικὸν		Oὐδέτερον
'Ονομ. τις		τι
Γεν. τινὸς καὶ του		τινὸς καὶ του
Δοτ. τινὶ καὶ τῷ		τινὶ καὶ τῷ
Αἰτ. τινά.		τι.

Δυϊκὸς

'Ονομ. καὶ Αἰτ.	τινὲς
Γεν. καὶ Δοτ.	τινοῖν.

Πληθυντικός.

'Ονομ. τινὲς	τινὰ καὶ ἄττα
Γεν. τινῶν	τινῶν
Δοτ. τισὶ(ν)	τισὶ(ν)
Αἰτ. τινάζ.	τινὰ καὶ ἄττα.

(1) Παραδείγματα ὅρων ἐν Μαυροφρύδ. Δοκιμ. 'Ιστορ. Ἑλλ. γλώσ. σ. 615—618. Η δημιώδης μεταγειρίζεται πάντοτε τὴν ποῖος ἀντὶ τῆς τις, ποῖδες εἰσαι;

§ 532. Η ἀόριστος τις διαφέρει τῆς ἐρωτηματικῆς τις· διότι ἡ μὲν ἀόριστος ἐγκλίνεται καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούσσης, ἡ δὲ ἐρωτηματικὴ δὲν ἐγκλίνεται καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσσης.

§ 533. Τῆς ἀόριστου ἀντωνυμίας δὲν ἐγκλίνεται μόνον τὸ ἄττα (= ἡ -τια § 562.).

§ 534. Η ἀόριστος ἔντονος ἀπαντῷ μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ ἔντονος, ἔντοναι, ἔντια⁽¹⁾.

ΣΗΜ. Τοῦ ἑνίκου ἀριθμοῦ εὑρηται: «ἔνιον τὸ ἐρύθημα» (Ξενοφ. Κυνηγ. ε', 18).

§ 535. Η ἀόριστος ἀντωνυμία δεῖται κατὰ τὴν χρῆσιν εἶναι τριγενής καὶ μοροκατάληκτος, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ἀράμαλος ἐλλειπτικός, ώς στερουμένη δυϊκοῦ ἀριθμοῦ καὶ δοτικῆς πληθυντικῆς κατ' ἀρσενικόν γένος, κατὰ δὲ τὸ θηλυκόν καὶ οὐδέτερον καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ.

Ἐνικός. ὁ, ἡ, τὸ δεῖται, δεῖτος, δεῖτη, δεῖτα. Πληθ. οἱ δεῖτες, τῶν δεῖτων, τοὺς δεῖτας.

ΣΗΜ. Ο δεῖνα γίνεται κατά τινας παρὰ τὸ ὅδε καὶ τὸ ἵνα (= ἔνθα) = λατ. hic ubi. Καὶ ἡ δημιώδης μεταχειρίζεται τὸ ἐκ τοῦ ὅδε τάδε, ὁ τάδε.

§ 536. Τὸ δεῖτα ἑνίστεται καὶ ἀκλιτον, ώς τὸ δεῖτα τὸ δεῖτα ('Αριστοφ. Θεσμ. 622).

§ 537. Τὸ δεῖτα διαφέρει τοῦ ἀόριστου τις, διότι δὲν σημαίνει ἀόριστον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἀλλ' ὥρισμένον, τοῦ ὅποιου ὅμως ἡ δὲν γνωρίζομεν τὸ ὄνομα ἡ δὲν θέλομεν να εἴπωμεν.

§ 538. Η ἀντωνυμία ἀμφω εἶναι τριγενής καὶ μοροκατάληκτος, ἀπαντώσα μόνον ἐν τῷ δυϊκῷ, ὄνομ. καὶ αἰτ. ἀμφω γεν. καὶ δοτ. ἀμφοῖτ.

ΣΗΜ. Παρὰ τοῖς μὴ δοκίμοις εὑρίσκεται ἡ ἀμφω καὶ ἀκλιτος.

§ 539. Η ἀντωνυμία ἀμφότεροι εἶναι τρικατάληκτος, ἀπαντώσα μόνον ἐν τῷ πληθυντικῷ καὶ δυϊκῷ, τοῦ ἑνίκου δὲ εὑρηται μόνον τὸ ἀμφότεροι (ὄνομ. καὶ αἰτ.), καὶ τοῦτο μόνον παρὰ Πλάτωνι⁽²⁾.

§ 540. Ο δυϊκὸς τοῦ θηλυκοῦ εἶναι ἀμφοτέρα, ἀμφοτέραι (τοῖν πολέοιν)⁽³⁾.

§ 541. Αἱ οὐδεὶς καὶ μηδεὶς εἶναι τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ἀράμαλοι ἐλλειπτικαί, ώς στερουμέναι δυϊκοῦ μὲν ἐν τῷ ἀρσενικῷ, πληθυντικοῦ δὲ καὶ δυϊκοῦ ἐν τῷ θηλυκῷ καὶ οὐδετέρω.

(1) Περὶ τῆς παραγωγῆς ἄλλοι: ἄλλα λέγουσιν. "Ορα Ήμ. Γραμμ. Παρ. § 91.

(2) Γραμμ. Παρατηρ. § 92.

(3) αὐτόθι: § 92.

'Αρσενικόν.		Θηλυκόν.		Oύδέτερον.
'Ον.	Ούδεις (μηδεὶς)	Ούδεμίχ (μηδεμίχ)	Oύδεν (μηδέν, κτλ.).	
Γεν.	οὐδενὸς (μηδενὸς)	οὐδεμῖας	οὐδενὸς	
Δοτ.	οὐδενὶ (μηδενὶ)	οὐδεμῖῃ	οὐδενὶ	
Αἰτ.	οὐδένα (μηδένα)	οὐδεμίκην.	οὐδέν.	

Π. Ιηθυρτικός.

'Ον. οὐδένες, γεν. οὐδένων, οὐδέσι(ν), οὐδένας.

§ 542. Τὸ οὐδεὶς καὶ μηδεὶς εἶναι σύνθετα ἐκ τῶν οὐδέ, μηδὲ καὶ εἰς. Πολλάκις δὲ χωρίζονται εἰς τὰ μέρη αὐτῶν διὰ προθέσεως παρεντιθεμένης ἡ νός, οὐδὲ μεθ' ἔνων κτλ. Ἐνίστε δὲ καὶ ἄνευ προθέσεως ἡ τοῦ ἄν, οὐδὲ ἔν, κτλ.

§ 543. Τὸ οὐτὶς οὐτιος καὶ μήτις μήτιος κτλ. σπανίως ἀπαντώσιν. Τὸ δὲ οὐδὲρ εἶναι καὶ ἀκλιτον (§. 364, 4.).

§ 544. Η ἀντωνυμία ἄλλος [=ἄλιος, λατ. alius] εἶναι κατὰ τὴν χρῆσιν τριγενῆς καὶ τρικατάληκτος μετὰ οὐδετέρου ἄνευ ν, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸν ὅμαλὸν ἄνευ κλητικῆς.

§ 545. Αἱ ἀόριστοι ἀντωνυμίαι πότερος, οὐδέτερος, μηδέτερος καὶ ἔκαστος εἶναι τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι κατὰ τὴν χρῆσιν, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ὅμαλοι ἄνευ κλητικῶν.

3) ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ

§ 546. Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι εἴναι οὐσιαστικαὶ, ποιωτικαὶ, ποσωτικαὶ καὶ μεγεθυντικαὶ.

§ 547. Αἱ οὐσιαστικαὶ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι εἴναι 1) ἡ ἐπιμεριστικὴ διεκή, ὁ ἐτερος, α, or. 2) αἱ ἐπιμεριστικαὶ πληθυντικαὶ, οὐτος, αντη, τοῦτο· δῆδε, ηδε, τόδε· ἐκεῖτος, ἐκείνη, ἐκεῖτο· ὁ ἄλλος, η, ο.

§ 548. Η δεικτικὴ ἀντωνυμία οὐτος κατὰ τὴν χρῆσιν εἶναι τριγενῆς καὶ τρικατάληκτος μετὰ οὐδετέρου ἄνευ ν, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸν μεταπλαστόρ.

Ἐρικός.

'Αρσενικόν.		Θηλυκόν.		Oύδέτερον.
'Ονομ.	ούτος	αὕτη		
Γεν.	τούτου	ταύτης	τοῦτο	
Δοτ.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	
Αἰτ.	τούτον	ταύτην	τοῦτο	
Κλ.	ω̄ ούτος			

Δυνάμεις.

Ὥν. καὶ Αἰτ. τούτω	τούτω ⁽¹⁾	τούτω
Γεν. καὶ Δοτ. τούτοις	ταύταιν καὶ τούτοις ⁽¹⁾	τούτοις

Π. Ιηθυντικός.

Ὥνομ.	οὔτοι	αὐται	ταῦτα
Γεν.	τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ.	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τούτους	ταύτας	ταῦτα
Κλ.	οὐτοι ⁽¹⁾ .		

§ 549. Ἡ ὄνομ. καὶ αἰτιατ. τοῦ θηλ. δυῖκοῦ σπανιώτατα ἀπαντᾷ ταύτα (Ἀριστορ. Εἰρ. 847).

§ 550. Ἡ δεικτικὴ ὁδε, ηδε, τοδε, εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ ἐγκλιτικοῦ δὲ καὶ τοῦ ἀρθροῦ, κατὰ τὸ ὅποιον καὶ κλίνεται:

Ο δυῖκος τοῦ θηλυκοῦ εἴναι τώδε, ταῖτρος (Σοφοκλ. Οἰδ. Κ. 445).

§ 551. Ἡ δεικτικὴ ἔκειτος εἴναι κατὰ τὴν χρῆσιν τριγενής καὶ τρικατάληκτος μετὰ οὐδετέρου ἄνευ ν, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸν ὄμαλὸν ἄνευ κλίτικῆς.

ΣΗΜ. Τὸ ἔκειτος ἔχεινεν ἐκ τοῦ κεῖνος (αἰολ. κῆνος) μετὰ τοῦ προθέματος ε⁽²⁾.

§ 552. Δεικτικαὶ ποιωτικαὶ εἴναι ἡ τοῖος⁽³⁾ (ἐν τῇ φράσει τοῖος καὶ τοῖος, τοῖος ἢ τοῖος), τοιόδε καὶ τοιοῦτος.

§ 553. Δεικτικαὶ ποσωτικαὶ εἴναι ἡ τόσος⁽⁴⁾ (ἐν τῇ φράσει τόσος καὶ τόσος, τόσῳ—ὅσῳ), τοσόδε καὶ τοσοῦτος.

§ 554. Δεικτικαὶ μεγεθυντικαὶ εἴναι ἡ τηλίκος (ποιητική), τηλικόδε καὶ τηλίκοῦτος.

§ 555. Αἱ δεικτικαὶ τοιόδε, τοσόδε τηλίκοδε, εἴναι σύνθετοι ἐκ τῶν τριγενῶν καὶ τρικατάληκτῶν ὄμαλῶν τοῖος, α, ον, τόσος, η, ον, τηλίκος, η, ον καὶ τοῦ ἐγκλιτικοῦ δὲ, κλινόμεναι ὄμαλῶς.

§ 556. Αἱ δεικτικαὶ τοιοῦτος (τοιαύτη, τοιοῦτο, -ν), τοσοῦτος (τοσαύτη, τοσοῦτο, -ν) καὶ τηλίκοῦτος (τηλικαύτη, τηλικοῦτο, -ν) εἴναι τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι μετὰ οὐδετέρου διφορούμένου, μετὰ τοῦ ν καὶ ἄνευ αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν εἴναι πτωτικὰ ἀράμαλα μεταπλαστά, κατὰ τὴν οὐτος κλινόμεναι.

(1) "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Περιττηρ. § 93.

(2) Ἐκ τοῦ κα καὶ ara ἔχεινεν ἡ κηνός, κεῖνος, κατά τινας. Ἐκ δὲ τῆς τα καὶ ara ἡ τῆνος, καὶ τὸ μὲν κα=ξενδ. kas. λατ. quae, τὸ δὲ araa=σανσ. anyas=λατ. alias.

(3) Ἐκ τοῦ τα, σανσκρ. ta-ya-s = τοῖος, πρᾶλ. καὶ τὰ ἐπικὰ καὶ δωρικὰ πληθ. τοι (σανσκρ. tē, γοτθ. thi'i), ται (σανσκρ. tās, γοτθ. thōs).

(4) ἔχεινεν ἐκ τοῦ [τό-τιος], οὗθεν τὸ ποιητ. τόσσος, ἐξ οὗ τὸ Ἀττικὸν τόσος.

4) ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑΙ

§ 557. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι εἰναι οὐσιαστικαὶ, ποιωτικαὶ, ποσωτικαὶ καὶ μεριθυντικαὶ. Τούτων δὲ ἐκάστη εἰναι ὄριστικὴ (ώρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀναπολοῦσα) καὶ ἀόριστος (ψὴν ώρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀναπολοῦσα).

§ 558. Αἱ ἀναφορικαὶ οὐσιαστικαὶ εἰναι 1) πληθυντικαὶ, ὄριστικὴ ὅς, ἡ, ὁ, καὶ ἀόριστος ὅστις, ἥτις, ὅτι· 2) δυϊκαὶ, ὄριστικὴ Ἑλλείπει, ἀόριστος ὀπότερος, α, ορ.

§ 559. Ἡ ὄριστικὴ ἀναφορικὴ ὅς κατὰ τὴν γρῆσιν εἰναι τριγενής καὶ τρικατάληκτος μετὰ οὐδέτερου ἄνευ ν, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν εἰναι πτωτικὸς ὅμαλὸς ἄνευ κλητικῆς.

ΣΗΜ. Ὁ δυϊκός τοῦ θηλυκοῦ εῖναι ὦ, οἶν (Πλάτ. Φαῖδρ. σ. 237, 8.). Ἡ δὲ ἐνίστεο=οὖτος εἰς τὰς φράσεις καὶ ὅς, ἡ, ὅ, ἡ, ἡ.

§ 560. Ἡ ἀόριστος ἀναφορικὴ ὅστις (ἐκ τῆς ὅς καὶ τις) κατὰ μὲν τὴν γρῆσιν εἰναι τριγενής καὶ τρικατάληκτος, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν πτωτικὸς ἀρώμαλος μεταπλαστός.

'Ερικὸς

Ἄρσενικὸν	Θηλυκὸν	Οὐδέτερον
Ὀν.	ὅστις	ἥτις
Γεν.	οὔτινος καὶ ὅτου	ἥξτινος
Δοτ.	φτινι καὶ ὅτῳ	ἥτινι
Αἴτ.	ὄντινα.	ἥτινα.

'Ανικὸς

Ὀν. καὶ Αἴτ.	ῶτινε	ῶτινε	ῶτινε
Γεν. καὶ Δοτ.	οίντινοιν.	ζίντινοιν	οίντινοιν.

Πληθυντικός.

Ὀν.	οῖτινες	αῖτινες	ἄτινα καὶ ἄττα
Γεν.	ῶντινων	ῶντινων	ῶντινων καὶ ὅτων
Δοτ.	οἰξτισι(ν)	αἰξτισι(ν)	οἰξτισι(ν) καὶ ὅτοισι(ν)
Αἴτ.	οῦξτινας	ἄξτινας	ἄτινα καὶ ἄττα.

§ 561. Οἱ τύποι ὅτων καὶ ὅτοισι(ν) εἰναι σπάνιοι ('Ανδοκίδ. 3, 16.), (4).

(4) Τὸ τίς ἐλέγετό ποτε καὶ τέος καὶ τίος, ἐξ οὐ τὸ Λολιχ. τίοις=τίσιν, καὶ [ἄ-τια], ἐξ οὐ ἀσσα καὶ ἄττα, μετὰ δὲ τοῦ δὲ πρώτου μέρους ἀχλίτου μένοντος προέκυψαν τὰ ὅτις (Ὀμηρ. κτλ.), γεν. ὅτεο (ἴων. ὅτεν), ὅτεω, ὅτεων, ὅτεοισι (παρ' Ὀμήρῳ ἀπαντῶντα), ἐξ ὧν τὰ Ἀττικὰ ὅτου, ὅτῳ, ὅτων, ὅτοισι(ν). .

ΣΗΜ. § 562. Τὰ ἄττα ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἄ·τια] (Αἰολ. τίοις = τισίν, κτλ.), ἐκ δὲ τοῦ ἄττα ἔγεινεν ὑστερὸν τὸ ἄττα, ὡς ἀνευφύμησεν ἡ Ξανθίππη καὶ τοιαῦτα ἄττα εἶπεν (Πλάτ. Φαῖδων 60, α').—καὶ τοιαῦτα ἥσαν, ἄττα (ἄττα) εἶπεν. Ὑστερὸν δὲ ἀφ' οὗ ἐσκοτίσθη ἡ πρώτη σημασία, ἥλλαξε καὶ πνεῦμα (ι) πρὸς διάκρισιν τοῦ ἄττα.

§ 563. Ἡ ὅστις σπαχίως εἶναι ὄριστική, ἢ δὲ ὃς γίνεται ἀόριστος μετὰ τοῦ ἀριστοτολογικοῦ ἄν, ὃς ἀτ.

§ 564. Εἰς τὸ δ, τι τίθεται ἡ διαστολὴ, δι' ἣς διαστέλλομεν καὶ διακρίνομεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ συνδέσμου ὅτι^(*). Καθίσταται δὲ περιττή, ὅταν χωριστὰ γραφῶσι τὰ δύο μέρη, ὁ τι.

Ἡ διαστολὴ εἶναι ὄμοια τῇ ὑποστιγμῇ⁽¹⁾.

§ 565. Ἀναφορικαὶ ποιωτικαὶ εἶναι ἡ ὄριστική οἷος, α, or καὶ ἡ ἀόριστος ὁποῖος α, or.

§ 566. Ἀναφορικαὶ ποσωτικαὶ εἶναι ἡ ὄριστική ὅσος, η, or καὶ ἡ ἀόριστος ὁπόσος, η, or.

§ 567. Ἀναφορικαὶ μεγεθυντικαὶ εἶναι ἡ ἡλίκος η, or καὶ ἡ ἀόριστος ὀπηλίκος η, or.

§ 568. Ἀναφορικὴ τοπικὴ εἶναι ὁ ὀποδαπός (§. 528).

§ 569. Πᾶσαι αἱ εἰς οὓς ἀραφορικαὶ ἀττωνυμίαι εἶναι κατὰ τὴν γρῆσιν αὐτῶν τριγενεῖς καὶ τρικατάληκτοι, κατὰ δὲ τὴν κλίσιν ὄμιλαι ἀνευ κλητικῶν.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑΙ.	ΑΟΡΙΣΤΟΙ.	ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ.	ΑΝΑΦΟΡΙΚΑΙ. ΟΡΙΣΤΙΚΑΙ. ΑΟΡΙΣΤΟΙ.
---------------	-----------	------------	-------------------------------------

Οὐσιαστικαὶ διατάξει.	πότερος;	$\left\{ \begin{array}{l} \text{πότερος,} \\ \text{ἔτερος,} \\ \text{ἐκάτερος,} \\ \text{ἄμφω,} \\ \text{ἀμφότεροι,} \\ \text{οὐδέτερος,} \\ \text{μηδέτερος.} \end{array} \right.$	οὐδέτερος	————	οὐδέτερος
-----------------------	----------	---	-----------	------	-----------

(1) "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 90.

(2) «Ἡ διαστολὴ τίθεται, ὅταν διαστεῖλαι καὶ διαχωρίσαι: ὅφελωμέν τινα λέξιν (Διονύσ. Θρῆξ παρὰ Βεκκ. Ἀνεκδ. σ. 675. καὶ σ. 702—703.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑΙ.	ΑΟΡΙΣΤΟΙ.	ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ.	Α Ν Α Φ Ο Ρ Ι Κ Α I. ΟΡΙΣΤΙΚΑΙ. ΑΟΡΙΣΤΟΙ.
Ποιωτικαὶ. Οὐσιαστικαὶ. ἀνθρώπων.	τίς;	$\left\{ \begin{array}{l} \tauίς, \\ ἔνιοι, \\ δεῖνα, \\ πᾶς, \\ οὐδείς, οὔτις, \\ μηδείς, μήτις, \\ ἐκαστος, \\ ἄλλος. \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} οὔτος, \\ ὅδε, \\ ἐκεῖνος, \\ ὁ ἄλλος. \\ ὅς, \end{array} \right.$
Ποιωτικαὶ.	ποιός;	ποιός;	$\left\{ \begin{array}{l} τοῖος, \\ τοιόσδε \\ τοιοῦτος, \end{array} \right.$
Ποιωτικαὶ.	πόσος;	ποσός;	$\left\{ \begin{array}{l} τόσος, \\ τοσόσδε, \\ τοσοῦτος, \end{array} \right.$
Μέγεθουν.	πηλίκος		$\left\{ \begin{array}{l} τηλίκος (ποιητ.), \\ τηλικόσδε. \\ τηλικοῦτος. \end{array} \right.$
			$\left\{ \begin{array}{l} οὐσος, \\ οπόσος, \\ ούσος ἂν. \end{array} \right.$

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΣ

§ 570. Πᾶσαι αἱ εἰς ος, η, οր ἀντωνυμίαι στεροῦνται κλητικῆς πλὴν τῆς οὐτος (§ 194), [ἐμὸς καὶ ήμέτερος (§ 512)].

§ 571. Αἱ εἰς ος ἀντωνυμίαι ἔχουσιν οὐδέτερον εἰς ορ, ἔξαιροῦνται αἱ ἀντωνυμίαι ἀλλος, αὐτός, ἐκεῖνος, οὐτος, ὅς, (καθ' ἄς καὶ τὸ ἄρθρον ὁ). ἔχουσαι οὐδέτερον ἔνει ν, ἀλλο, αὐτό, ἐκεῖνο, τοῦτο, ὁ (καὶ τὸ ἄρθρον τό). Διφοροῦνται δὲ 4, ταντὸν καὶ ταντό, τοιοῦτον καὶ τοιοῦτο, τοσοῦτον καὶ τοσοῦτο, τηλικοῦτον καὶ τηλικοῦτο.

§ 572. Πολλαὶ ἀντωνυμίαι λαμβάνουσι προσγηγματισμόν τινα. Προσγηγματισμὸς δὲ εἶναι προσθήκη συλλαβῆς κατὰ τὸ τέλος (¹).

§ 573. Προσγηγματισμοὶ τῶν ἀντωνυμιῶν εἶναι γέ, πέρ, οὐρ, δέ, δήποτε, δηποτοῦρ καὶ τὸ φωνῆν ε.

§ 574. Τὸ γέ προστιθέται 1) εἰς τὰς πρωταπιὰς ἀντωνυμίας τοῦ α'. καὶ β'. προσώπου, ὅτε τὸ ἐγώ καὶ ἐμοὶ ἀναβιθάζει τὸν τόνον, ἔγωγε,

(¹) Κατὰ τὸν Γραμματικὸν Τρύφωνον.

ζμοιγε, ζμοῦγε, ζμέγε, σύγε. 2) εἰς τὴν ἀναφορικὴν ὄριστικὴν ὅς, ὅσρε,
ηγε, τόγε. 3) εἰς τὰς δεικτικάς, τοῦτό γε, ἐκεῖνός γε (¹).

§ 575. Τὸ πέρι προστίθεται εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας καὶ τὰ
ἀναφορικὰ ἐπιρρήματα, ὅσπερ, ὁστιςπερ, οὗδε περ, ὥσπερ, ὅπουπερ.

§ 576. Τὸ δέ προστίθεται εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας καὶ τὰ
δεικτικὰ ἐπιρρήματα, ὅδε, τοσδέδε, τηλικόδε, ἐρθάδε, τηρικάδε, τῆδε,
κτλ. Καταβιβάζει δὲ καὶ τὸν τόνον.

§ 577. Τὸ οὐρ, δήποτε, δηποτοῦν προστίθεται εἰς τὰς ἀρίστους
ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιρρήματα καὶ καθιστᾷ αὐτὰς
χωριστοτέρας, δετισοῦρ, δετιεδήποτε, δετιεδηποτοῦν, δπονδηποτοῦν.

§ 578. Ό προσγηγματισμὸς ι προστίθεται εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντω-
νυμίας καὶ τὰ δεικτικὰ ἐπιρρήματα καὶ 1) δέχεται τὸν τόνον τῆς λέξεως
2) ἐκθίθει τὰ πρὸ αὐτοῦ βραχέα φωνήντα· 3) πρὸ φωνήντος προσ-
λαμβάνει εὑφωνικὸν ν, σταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχῃ σ' οὐτοοὶ ἐκεῖνος, τοδὶ,
ταυτὶ, ὁδὶ, ὡδὶ, οὐτωσι/ν) τοντοῦ, αὐτη̄, τοντορι, οὐτοι, τοσορδι.

§ 579. Πολλάκις τίθενται δικοῦ τὸ γέ καὶ ι, ὡς τουτὶ γε, ταυτίγε, τουτο-
νίγε, αὐτη̄γε, κτλ. Καὶ τουτογέ, ταυταγί (ἐκ τῶν τουτογεί, ταυταγεί) (¹).

ΣΗΜ. Καὶ τὸ νῦν ἐπίρρημα ἔχει τὸ ι, νυνί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

§ 580. Τὰ ἀνταποδοτικὰ ἐπιρρήματα εἶναι τοπικά, τροπικά, χρο-
νικά καὶ ποσωτικά. Τούτων δ' ἔκκειται ἐρωτηματικόν, ἀόριστον,
δεικτικόν καὶ ἀγαφορικόν. Τὸ δὲ ἀγαφορικόν εἶναι ὄριστικὸν καὶ ἀ-
ριστον.

ΠΗΝΑΞ ΤΩΝ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑ. ΑΟΡΙΣΤΑ. ΔΕΙΚΤΙΚΑ. ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ.
ΟΡΙΣΤΙΚΑ. ΑΟΡΙΣΤΑ.

πόθεν;	ποθέν,	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ἔνθεν}, \\ \text{ἔνθενδε}, \\ \text{ἔντευθεν}, \\ \text{κεῖθεν}. \end{array} \right.$	ὅθεν.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ὅπόθεν}, \\ \text{ὅθεν } \ddot{\chi}\text{ν}. \end{array} \right.$
--------	--------	---	-------	--

ποῦ;	πού,	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ἔνθα}, \\ \text{ἔνθάδε} \\ \text{ἔνταῦθα}, \\ \text{ἐκεῖ}. \end{array} \right.$	οὗ.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ὅπου}, \\ \text{οὐ } \ddot{\chi}\text{ν}. \end{array} \right.$
------	------	---	-----	--

(¹) "Ορα Σοφοκλ. Οἰδ. Τ. 849. 855. Ἀριστοφ. Ἐκκλ. 105. 523. Ὁρη. 301. 1571.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑ. ΑΟΡΙΣΤΑ. ΔΕΙΚΤΙΚΑ. ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ.
ΟΡΙΣΤΙΚΑ. ΑΟΡΙΣΤΑ.

Tοπικός.	ποι; ποι;	ποι; ποι,	{ δεῦρο, ἐνθάδε, ἔκειται.	σποι, οι. οι ἄν.
Tοπικός.	πῷ; πῷ;	πῷ; πῷ,	{ τῇδε, ταύτῃ, ἔκειται.	ὅπη, ἥ. ἥ ἄν.
Tοπικός.	πῷς; πῷς,	πῷς; πῷς,	{ ώδε, οὗτως, ἔκειται.	ὅπως, ώς. ώς ἄν.
Xρονικός.	πότε; ποτέ,	πότε; ποτέ,	τότε; τότε,	ὅπότε, ὅταν.
Xρονικός.	πηνίκα; —	—	{ τηγινάδε τηγιναῦτα	ὅπηνίκα, ήνικα ήνικ' ἄν.
Ποσαχήν.	ποσάκις; —	—	ποσαχτάκις; —	όσακις, ὁποσάκις.
Ποσαχήν.	ποσαχῆ; —	—	—	όσαχη, ὁποσαχῆ.

§ 581. Τὸ ἔρθα καὶ ἔρθερ σπανίως εἶναι δεικτικά, συγήθως δὲ ἀναφορικά.

§ 582. Τὸ οὗτως λέγεται πρὸ φωνήντος καὶ ἐνίστε πρὸ συμφώνου, τὸ δὲ οὗτω πρὸ συμφώνου μόνον.

§ 583. Τὸ ἀναφορικὸν ὡς πολλάκις = οὗτως, ὅτε γίνεται καὶ ἐντονοῦ ὡς (§. 100.).

§ 584. Τὰ τότε καὶ ὅτε εἰς τὰς φράσεις τοτὲ μὲρ — τοτὲ δέ, ὅτε μὲρ — ὅτε δέ, δένυονται.

§ 585. Τὰ ἀνταποδοτικὰ τοπικὰ ἐπιφρήματα εκφράζουσι ἂ) τὴν μὲν ἀπό τόπου κίρησιν διὰ τῆς καταλήξεως -θερ. δ') τὴν δὲ ἐρ τόπῳ στάσιν διὰ τῆς -ου. γ') τὴν δὲ εἰς τόπον κίρησιν διὰ τῆς -οι, -δε καὶ -σε. δ') τὴν δὲ κίρησιν καὶ στάσιν διὰ τῆς -η.

§ 586. ΣΗΜ. Ή κατάληξις δε ἐνίστε δὲν σημαίνει τὴν εἰς τόπον κινησιν ἀλλὰ κινησιν ἀπό τόπου, ἐνθένδε, ἢ στάσιν ἐν τόπῳ, ὡς ἐνθάδε (¹)?

(¹) Περὶ τούτου ἀμφιβάλλουσι τινες διὰ τίθεται καὶ ἐπὶ στάσεως, ὡς οὐκ ἔσθι δύπως ἀρ ἔρθαδε μείραιμε (Πλάτ. Συμπόσ. σ. 223), καθ' οὓς τίθεται μόνον ἐπὶ κινήσεως (ἐπὶ στάσεως συνεπτυγμένον).

§ 587. ΣΗΜ. Ἡ κατάληξις γη πολλάκις μεταπίπτει ἐκ τῆς κινήσεως (διά τινος ὁδοῦ) εἰς τροπικὴν σημασίαν.

§ 588. Τὸ ἐνταῦθα ἔνιστε καὶ ἐπὶ κινήσεως (¹), συνήθως δὲ ὡς δεικτικόν χρονικὸν (=τότε), τίθεται.

ΡΗΜΑΤΑ

§ 589. Παρεπόμερα τῶν ῥήματων εἶναι πρόσωπον, ἀριθμός, διάθεσις, χρόνος, ἔγχλισις, φωνὴ καὶ σύνγρα.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

§ 590. Πρόσωπα τοῦ ῥήματος εἶναι τύποι δεικνύοντες τὰ τρία διὰ πᾶσαν ὄμιλον ἀπαιτούμενα πρόσωπα, τὸ ὄμιλον πρόσωπον, τὸ ἀκοῦον καὶ τὸ περὶ οὐ τὴ ὄμιλον. Λέγω, λέγεις, λέγει.

ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ

§ 591. Αἱ διαθέσεις τῶν ῥήματων εἶναι 4, ἐνεργητική, παθητική, μέση καὶ οὐδετέρα.

§ 592. Ρῆμα σημαῖνον ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ λέγεται ἐνεργητικόν, ὡς ἡ μήτηρ λούει τὸν νιὸν αὐτῆς· σημαῖνον δὲ ὅτι πάσχει τὸ παρ' ἄλλου λέγεται παθητικόν, ὡς ὁ νιὸς λούεται ὑπὸ τῆς μητρὸς· σημαῖνον δὲ ὅτι ἐνεργεῖ καὶ πάσχει λέγεται μέσος, ὡς ἡ μήτηρ λούεται (=λούει ἔσυτὴν τὴν τὴν ἔσυτῆς κεφαλήν). σημαῖνον δὲ ὅτι οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει, ἀλλ' εὑρίσκεται ἐν τινι καταστάσει λέγεται οὐδέτερος, ὡς ἡ μήτηρ καθεύδει καὶ ἡσύχαζει.

ΣΗΜ. Μέσον ὀνομάσθη ὡς κοινὸν ἐνεργείας καὶ πάθους (²).

§ 593. Διάθεσις λέγεται ἡ ἴδιότης τοῦ ῥήματος, δι' ἣς φανερώνεται ἐνέργειαν, πάθος καὶ κατάστασιν (³).

ΧΡΟΝΟΙ

§ 594. Οἱ χρόνοι εἶναι ἡ παρὼν ἢ παρελθὼν ἢ μέλλων, ὡς σήμερος, χθές, αὔριον.

§ 595. Τὸ παρόν, τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον εἶναι τὰ τρία τημήματα τοῦ χρόνου.

§ 596. Πᾶσα πρᾶξις ἐν γρόνῳ συμβαίνουσα εἶναι ἡ παροῦσα ἢ παρελθοῦσα ἢ μέλλουσα.

(¹) Ὡς ἐρταῦθα λέγεται Μήδεια γυνὴ βασιλέως καταργυεῖτ (Ξενοφ. Ἀνάδ. Γ', δ', 11, κτλ.).

(²) «Μέσον ἔστι τὸ ἐκατέρου μετέχον» (Χοιροβ. 579, 6).

(³) «Διάθεσίς ἔστι διαιτα ψυχῆς καὶ διοικησίς καὶ ἐν τῇ συνθετικῇ γὰρ διαθεῖναι τὸ οἰκονομῆσαι καὶ διοικῆσαι... θεῖται ἔστι τὸ ποιῆσαι, ὡς τὸ ἄλγες ἔθηκεν..., διάθεσις οὖν τὸ ποιῆσαι καὶ παθεῖν» (Βεκκέρ. Ἀνεκδ. σ. 884—886).

§ 597. Η παροῦσα ἡ παρελθοῦσα ἡ μέλλοντα πρᾶξις εἶναι ἡ διαρκής ἡ ἀκαριαία (στιγμιαῖα) ἡ συντελική (=τετελειωμένη). "Οθεν οἱ χρόνοι τῶν ὄγκων ἐπρεπε νῦν εἶναι 9, ὡς σημαίνοντες διάθεσιν 1) διαρκῆ παροῦσαρ, 2) ἀκαριαία παροῦσαρ, 3) συντελικὴν παροῦσαρ, 4) διαρκῆ παρελθοῦσαρ, 5) ἀκαριαίαν παρελθοῦσαρ, 6) συντελικήν παρελθοῦσαρ, 7) διαρκῆ μέλλονταρ, 8) ἀκαριαίατα μέλλονταρ καὶ 9) συντελικήν μέλλονταρ.

§ 598. Οἱ χρόνοι τῶν ὄγκων εἶναι 7, διότι ἐλλείπει ἡ ἀκαριαία παροῦσα διάθεσις, ἡ δὲ διαρκής καὶ ἀκαριαία μέλλοντα ἔχει ἔνα μόνον τύπον.

1) Τύπος ὄγκων ἐκφράζων διάθεσιν διαρκῆ παροῦσαρ λέγεται ἐνεστώς, ὡς γράφω ἐπιστολήν⁽¹⁾.

2) Τύπος ὄγκων ἐκφράζων διάθεσιν συντελικὴν παροῦσαρ λέγεται παρακείμενος, ὡς γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν (=ἔχω γράψη ἡ ἔχω γραμμένην).

ΣΗΜ. Παρακείμενος ὀνομάσθη, διότι ἡ πρᾶξις αὐτοῦ εἶναι πλησίον (=παράκειται) τοῦ ἐνεστώτος, διὰ τοῦτο καὶ ἐνεστώς συντελικὸς ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὀνομάζεται⁽²⁾.

3) Τύπος ὄγκων ἐκφράζων διάθεσιν διαρκῆ παρελθοῦσαρ λέγεται παρατατικός, γθὲς ἔγραφος τὴν ἐπιστολὴν⁽³⁾.

ΣΗΜ. Παρατείνω=πολὺ τεντώνω, τραβῶ τι εἰς μάκρος.

4) Τύπος ὄγκων ἐκφράζων διάθεσιν ἀκαριαίατα παρελθοῦσαρ λέγεται ἀδριστος. Πρὸ πολλοῦ ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν.

ΣΗΜ. Ἀδριστος ὀνομάσθη, διότι δὲν ὅριζει, ἐὰν νεωστὶ ἡ πρὸ πολλοῦ ἡ πρᾶξις ἔγεινεν⁽⁴⁾.

5) Τύπος ὄγκων ἐκφράζων διάθεσιν συντελικὴν παρελθοῦσαρ λέγεται ὑπερσυντέλικος, ἔγεγράφειν τὴν ἐπιστολὴν (=εἴχον γράψη ἡ εἰχον γραμμένην), ὅτε σὺ ἔγραψες.

ΣΗΜ. Υπερσυντέλικος λέγεται ὡς πρὸ πολλοῦ τετελειωμένος⁽⁵⁾, διότι συντελικὸς=τετελειωμένος.

(1) «Ἐνσταμένην καὶ ἀπλήρωτον ἔχει τὴν σημασίαν» (Χοιροβ. 480, 22).

(2) «Ἀπὸ τοῦ παρακεῖσθαι καὶ ἔγγυς εἶναι τοῦ ἐνεστώτος τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ» (Βεκκ. Ἀνέκδ. 889, 23. Ὁρα καὶ Χοιροβ. σ. 479, 25.), «καὶ ἐνεστώς συντελικὸς καλεῖται, τούτου δὲ παραχημένος ὁ ὑπερσυντέλικος» (Βεκκ. Ἀνέκδ. 891, 19).

(3) «Παρατατικός λέγεται παρὰ τὸ τεταμένην καὶ ἀπλήρωτον ἔχειν τὴν σημασίαν» (Χοιροβοσκ. 479, 20).

(4) «Ἐὰν τὸ παρελθόντα ἀδηλα ὡσι πότε παρῆλθον, ἀποτελεῖ τὸν ἀδριστον, οἷον ἔτυψα· ἀδηλον γάρ εἴτε νεωστὶ εἴτε πρὸ πολλοῦ διὰ τοῦτο καὶ ἀδριστος λέγεται» (Χοιροβοσκ. 480, 1).

(5) = «Υπερτετελεσμένος, πλέον ἡ τετελεσμένος (plusquamperfectum)· *ὑπερσυντέλικος λέγεται παρὰ τὸ πρὸ πολλοῦ πληρωθῆναι· συντελικὸς γάρ ὁ πεπληρωμένος» (Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 1281. Χοιροβ. 479, 31).

6) Τύπος ρήματος ἐκφράζων διάθεσιν διαρκῆ καὶ ἀκαριαιαρ μέλλονσαρ λέγεται μέλλωρ, ὡς αὐτοιν γράψω τὴν ἐπιστολήν.

7) Τύπος ρήματος ἐκφράζων διάθεσιν συντελικήρ μέλλονσαρ λέγεται μέλλωρ τετελεσμένος ἢ μετ' ὀλίγορ μέλλωρ, λέγε καὶ πεπράξεται (=θὰ εἶναι πεπραγμένον)· γεγράψεται ἢ ἐπιστολὴ αὐτοιν (=θὰ εἶναι γεγραμμένη).

ἢ 599. Χρόνοι τοῦ ρήματος λέγονται οἱ διάφοροι αὐτοῦ τύποι οἱ ἐκφράζοντες τὰ χρονικὰ τμήματα, κατὰ τὰ ὅποια γίνεται ἡ διάθεσις αὐτοῦ.

ἢ 600. Οἱ χρόνοι τῶν ρήμάτων εἶναι ἀρχτικοὶ καὶ παραγόμενοι. Ἀρχτικοὶ, ἦτοι χρόνοι παράγοντες ἄλλους, εἶναι 3, ὁ ἐνεστώς, μέλλωρ καὶ παρακείμενος. Παραγόμενοι δέ, ἦτοι γινόμενοι ἐξ ἄλλων, εἶναι 4, ὁ παρατατικὸς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος, ὁ ὑπερσυντελικός καὶ ὁ μετ' ὀλίγορ μέλλωρ ἐκ τοῦ παρακείμενου καὶ ὁ ἀδριστος ἐκ τοῦ μέλλοντος.

ἢ 601. Ο παρατατικὸς, ἀδριστος καὶ ὑπερσυντελικός λέγονται καὶ ιστορικοὶ χρόνοι ὡς χρήσιμοι εἰς τὰς ἔξιστορήσεις τῶν γεγονότων καὶ παρωχημένοι ὡς ἐκφράζοντες διάθεσιν παρελθοῦσαν.

ἢ 602. Ο παρακείμενος, ὑπερσυντελικός καὶ μετ' ὀλίγορ μέλλωρ λέγονται καὶ συντελικοὶ χρόνοι ὡς ἐκφράζοντες διάθεσιν τετελεσμένην (συντελικήρ).

ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ

ἢ 603. Λι ἐγκλίσεις τῶν ρήμάτων εἶναι 4, ὄριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προστακτική.

ἢ 604. Τύπος ρήματος ἐκφράζων τὴν διάθεσιν ὡς πραγματικήρ λέγεται ὄριστική, ὡς ὁ διδάσκαλος διδάσκει.

ἢ 605. Τύπος ρήματος ἐκφράζων τὴν διάθεσιν ὡς δυνατήρ καὶ προσδοκωμένη ἢ ὡς προτροπή, ἀποριαρ καὶ δισταγμόρ, λέγεται ὑποτακτική, ὃς ἂν μαρθάρη γράμματα ἐπαινεῖται ἀγωμερ· τι εἴπω; ἐκεν εἴπω.

ΣΗΜ. Υποτακτικὴ ἡ ὄνομάσθη, διότι τίθεται πάντοτε κατόπιν νουμένου ἢ λεγομένου συνδέσμου, εάν, ἵνα, ὅταν, τὸ δποῖον εἰς τὴν Γραμματικὴν λέγεται ὑποτάσσεσθαι⁽¹⁾.

ἢ 606. Τύπος ρήματος ἐκφράζων τὴν διάθεσιν ὡς εὐκτήρ καὶ δυνατήρ ἢ ἀπλῶς ροητήρ καὶ ὡς χρίσιοι ὑποκειμενικήρ λέγεται εὐκτική.

(1) «Δέγεται ὑποτακτική, διτε ὑποτάσσεται: μορίοις τῷ ἴνα καὶ τῷ ὅφρᾳ καὶ τῷ ὅπως (Βεκκ. Ἀνέκδ. σ. 884, 22).» «Υγιῶς ἄρχε ἀπὸ ἐνὸς τοῦ παρακολουθοῦντος τῇ προκειμένῃ ἐγκλίσει, τοῦ μὴ συνίστασθαι αὐτὴν εἰ μὴ ὑποταγείη τοῖς προκειμένοις συνδέσμοις, εἰρηται ὑποτακτικὴ» (Ἀπολλων. περὶ συντάξ. Γ', 28). «Ἄλλοι δὲν θεωροῦσιν ἐπιτυχῆ τὴν ὄνομασίαν τῶν παλαιῶν οὐδὲ τὴν αἰτίαν τῆς ὄνομασίας Πρβλ. Delbrück Συντεκτ. Ἐρευν. Τόμ. 4, σ. 115.

μὴ ζῷηρ μετ' ἀμουσίας. Εἰ ἀραβλέψεις, φρέγοις ἢν τοὺς πακούς.
Ἐλεγον ὅτι Κῦρος ἐπιβονδενοὶ Ἀρταξέρῃ τῷ βασιλεῖ.

§ 607. Τύπος ῥήματος ἐνθράζων τὴν διάθεσιν ὡς ἀπιτακτικήν,
προτρεπτικήν, παραληπτικήν καὶ ἀπαγορευτικήν λέγεται προστα-
κτική ἐλθεῖ, ἀγετεθάρρει· εὐσέβει τὰ πρὸς τοὺς Θεούς, τίμα τὸν
Θεόν. Κύριε, ἐλέησον. Μὴ κλέπτε.

§ 608. Ἐγκλήσεις εἶναι τύποι τοῦ ῥήματος παριστάνοντες τὴν
διάθεσιν αὐτοῦ ἢ ὡς πραγματικήν ἢ ὡς δυνατήν ἢ ὡς νοητήν ἢ ὡς
ἀπιτακτικήν, κατὰ.

ΣΗΜ. Ἔγκλισις = κλίσις καὶ ῥοπὴ τῆς ψυχῆς πρὸς ἔκφρασιν τούτου ἢ
ἐκείνου τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως (¹).

§ 609. Εἰς τὰ ῥήματα ὑπάρχουσι καὶ τὸ ἀπαρέμφατον, ἢ μετοχὴ
καὶ τὰ γρηγορικὰ ἐπίθετα.

§ 610. Τὸ ἀπαρέμφατον (²) εἶναι τύπος τοῦ ῥήματος χρησιμεύων
καὶ ὡς ῥῆμα ἄνευ προσώπου, ἐγκλίσεως καὶ ἀριθμοῦ καὶ ὡς οὐσιαστικὸν
ἄκλιτον ἐναρθρον καὶ ἀναρθρον. Ἡδὲ μᾶλλα φαρεῖται (ὡς τὸ δημόδες
φαγεῖ). Τὸ πένεσθαι λυπηρὸν (= ἡ πενία). Χαλεπόν ἔστι λέγειν.

ΣΗΜ. 1. Α παρέμφατον ὀνομάσθη, διότι δὲν παρεμφάνει (δεικνύει)
πρόσωπον, ἔγκλισιν καὶ ἀριθμόν.

ΣΗΜ. 2. Τὸ πρόσωπον καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἀπαρεμφάτου δέν δεικνύεται διὰ τῆς
γραμματικῆς ἀλλὰ διὰ τῆς συντάξεως, ὡς συμφέρει· ἔνα ἀπολέσθαι ὑπὲρ
τοῦ λαοῦ = συμφέρει ἵνα ἀπόληται εἰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

§ 611. Ἡ μετοχὴ εἶναι τύπος τοῦ ῥήματος χρησιμεύων καὶ ὡς
ῥῆμα ἄνευ προσώπου καὶ ὡς ἐπίθετον τριγενὲς καὶ τρικατάληκτον (³),
παῖς ἐπιμελούμενος μανθάνει γράμματα (= ἐπιμελής). Ἀνὴρ φαθυ-
μῶν οὐ πλουτεῖ (= φάθυμος).

ΣΗΜ. 1. Μετοχὴ ὀνομάσθη, διότι μετέχει καὶ τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ
ἐπιθέτου.

ΣΗΜ. 2. Ἡ μετοχὴ καθ' ἐαυτὴν δέν δεικνύει τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ἀνευρίσκε-
ται τοῦτο διὰ τῆς συντάξεως.

ΣΗΜ. 3. Ἡ μετοχὴ παριστᾶ τὴν διάθεσιν τοῦ ῥήματος ὡς πραγματικήν,
ὅπως ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις, σπανίως δὲ ὡς δυνατήν, ὅπως ἡ ὑποτακτική παῖς
ἐπιμελούμενος (= δεῖς ἐπιμελεῖται), ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος σωθῆσε-
ται (= δεῖς ἀν ὑπομείνη).

(1) Ἐγκλησίς ἔστιν ἡ ψυχικὴ προσίρεσις, καθ' ἣν ἔγκλινεται ἡ ψυχὴ ἢ εἰς ἥ
ρέπει· ἔγκλινει γάρ καὶ ῥέπει εἰς τὸ ὄρισμα ἢ εἰς τὸ προστάξαι ἢ εἰς τὸ εὔξασθαι ἢ
διστάσαι» (Χοιροβ. 471, 17. Βενέρ., Ἀνέκδ. σ. 1274). Ἐγκλησίς ἔστι ψυχῆς ἀναπαύ-
σεως ἐπὶ τι τρεπομένης. Προσκλίνεται δὲ ἡ ψυχὴ ἢ ὡς ὀριζομένη τὰ παράσυτῆς δρώ-
μενα (τύπτω), ἢ ὡς προστάτουσα (τύπτε), ἢ ὡς ἔγκομένη (τύπτοιμι); ἢ ὡς διστάζουσα
(τύπτειν) (Βενέρ. Ἀνέκδ. σ. 884, 7).

(2) Παρὰ τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ὀνομάζεται ἡ ἀπαρέμφατος καὶ τὸ ἀπα-
ρέμφατον.

(3) Ἐνίστε καὶ δικατάληκτος. «Ιδέα ἔρχοντε καὶ ἄγοντε» (Πλάτ. Φιλίδρ. 237, δ').

§ 612. Ἐπιθετον παριστῶν τὴν διάθεσιν τοῦ ῥήματος ὡς δυνατὴν καὶ ἀργκαλαρ λέγεται ῥηματικὸν ἐπίθετον, ὡς ποιητὸς (=δυνατός ποιεῖσθαι ή ποιηθῆναι), λυτός, κτητός κτλ. φευκτέον (=δεῖ φεύγειν), ποιητέος (=ὅφειλων ποιεῖσθαι), κτλ.

Αἱ καταλήξεις τῶν ῥηματικῶν ἐπιθετῶν εἰναι τοις καὶ τέος.

ΦΩΝΗ

§ 613. Τὸ σύνολον ὅλων τῶν καταλήξεων πρὸς παράστασιν ἐπά-
στης διαθέσεως τοῦ ῥήματος καθ' ὅλας τὰς ἑγκλίσεις λέγεται φωνή.

ΣΗΜ. Δι' ἔκαστην διάθεσιν ἔπειρε πάντας οὐ πάργη ιδιαιτέρα φωνή, ἀλλ' ἐν τῇ Ἑλ-
ληνικῇ ὑπάρχουσι δύο μόνον φωναί, η̄ ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ. Μόνον δὲ ὁ
μέσος μέλλων καὶ ὁ μέσος ἀόριστος ἔχουσιν ιδίαν φωνήν. Οἱ δὲ ἄλλοι χρόνοι τῆς
μέσης διαθέσεως εἶναι ὅμοιοι μὲ τοὺς τῆς παθητικῆς φωνῆς. Ή δὲ οὐδετέρα διά-
θεσις ποτὲ μὲν ἐκφράζεται δι' ἐνεργητικῆς φωνῆς, ποτὲ δὲ διὰ παθητικῆς.

ΣΥΖΥΓΓΙΑ.

§ 614. Τὸ σύνολον τῶν τύπων, τοὺς ὄποιοις δέχονται τὰ ῥήματα
καθ' ὅλα κατὰ τὰ παρεπόμενα, λέγεται συζυγία.

ΣΗΜ. Συζυγία λέγεται η̄ κλίσις τῶν ῥημάτων μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὑποζυ-
γίων, τὰ ὅποια ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγὸν ὄντα εἴς ἵσου τρέχουσιν (⁽¹⁾), ἐπομ. συζυγία
= η̄ ὅμοιόμορφος κίνησις (κλίσις) τοῦ ῥήματος.

§ 615. Αἱ συζυγίαι τῶν ῥημάτων εἰναι κυρίως δύο, η̄ τῶν εἰς ω καὶ
η̄ τῶν εἰς μι (⁽²⁾).

1. Η εἰς ω συζυγία διαιρεῖται εἰς τὴν τῶν βαρυτόρων καὶ εἰς τὴν
τῶν περισπωμέρων, ὡς β.τέπω, λύω, κτλ. [ποιέω] ποιῶ, [τιμάω] τιμῶ,
[δηλώω] δηλῶ.

2. Η δὲ τῶν περισπωμέρων ὑποδιαιρεῖται εἰς 3, εἰς τὴν τῶν εἰς ἐω,
ἀω καὶ ὁω (§ 721).

ΠΙΖΑ ΚΑΙ ΘΕΜΑ

§ 616. Ρήματά τινα ἔχουσι φίλαρ καὶ θέμα τὸ αὐτό, ὡς λυ-
λύ-ω, μερ-, μέρ-ω, κτλ.

(1) «Συζυγία μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, ἀντὶ τῶν αὐτὸν ζυγὸν ὄντα οἷον
δρόμον ποιεῖται, ὡς καὶ τούτων ὅσα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀνάγεται συζυγίαν, μίαν ποιεῖται τὴν
κλίσιν» (Βεκκέρ. Ἀνέκδ. σ. 892-893).

(2) 'Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀνέκαθεν η̄σαν δύο τάκεις ῥημάτων διακεκριμέναι η̄ εἰς ω καὶ η̄
εἰς μι. Καὶ τὰ μὲν εἰς ω μεταξὺ τοῦ θέματος καὶ τῶν προσωπικῶν καταλήξεων ἔχουσι
φωνῆν μεταξὺ τοῦ εἰς καὶ ο ποικίλλον, ὅπερ θεματικὸν οὐ συνδετικὸν καλεῖται, καὶ τὸ θέμα
τηροῦσιν ἀμετάθλητον ἐν πᾶσι τοῖς ἀριθμοῖς, ὡς λῦω, λῦ'ομεν, λῦ'ετε, κτλ. Τὰ δὲ εἰς
μι προσάπτουσι τὰς προσωπικὰς καταλήξεις ἀμέσως εἰς τὴν φίλαν (ή παρεμβάλλουσι νυ)
ἄνευ φωνήνετος, τὸ δὲ θέμα ποικίλλουσιν, ἴστημι, ἴστα-τε, δίδωμεν, δίδομεν, τί-
θησι, τίθε-τε, κτλ.'

§ 617. Πολλὰ ἑρματα ἔχουσι θέμα διάφορον τῆς ρίζης, ως ρίζα βα-, θέμα βαιρ-(ω), ρίζ. λαβ-, θέματα ληβ- καὶ λαμβαν-, ρίζ. χαρ-, θέματα χαρ-, χαιρε-, ρίζ. βο-, θέματα βόσκ- καὶ βοσκε-, κτλ.

§ 618. Τῆμα ἔχον θέμα διμοιον πρὸς τὴν ρίζαν λέγεται πρωτόθετον ἑρμα, ως λύ-ω, δέ-ω, δέρ-ω, μέρ-ω.

ΣΗΜ. Πρωτόθετον = πρωτότυπον (δὸρος δὲ παρ' Εὐσταθίῳ).

§ 619. Τῆμα ἔχον θέμα διάφορον τῆς ρίζης λέγεται παράγωγον, ως βαιρω (ρίζ. βα-), κτλ.

§ 620. Τὸ παράγωγον ἑρμα γίνεται ἡ διὰ προσθήκης γραμμάτων ἢ δι’ ἐκτάσεως τῶν φωνηέντων εἰς μακρά, ως βλαβ-, βλάπτ-ω, φθα-, φθά-ρ-ω, κτλ. τακ-, τήκ-ω, λιπ- λείπ-ω, φυγ- φεύγ-ω, κτλ.

§ 621. Τὸ θέμα εὑρίσκεται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἑρματικῶν καταλήξεων, ως λέγ- (λέγω), γραφ- (γράφω).

§ 622. Τὸ τελευταῖον γράμμα τῆς ρίζης ἢ τοῦ θέματος λέγεται χαρακτήρ. (§. 205.).

§ 623. Ο χαρακτήρ τῶν πρωτοθέτων καὶ τῶν παραγώγων δι’ ἐκτάσεως ἑρμάτων εὑρίσκεται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἑρματικῶν καταλήξεων, τῶν δὲ διὰ προσθήκης γραμμάτων παραγώγων ἑρμάτων εὑρίσκεται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν προστεθέντων γραμμάτων ως γράφ-ω, τήκ-ω φεύγ-ω, λείπ-ω κ.τ.λ. βλαβ- (βλάπτω), πραγ- (πράττ-ω = πράγ-յω).

§ 624. Ο χαρακτήρ τῶν εἰς ω ἑρμάτων εἶναι φωνητήρ, ἄφωνος καὶ ὑγρός, λύ-ω, γράφ-ω, μέρ-ω.

§ 625. Τὰ εἰς ω ἑρματα κατὰ τὸν χαρακτήρα εἶναι 1) φωνητό-ληκτα, λύ-ω. 2) ἀφωνόληκτα, γράφ-ω. 3) ὑγρόληκτα, μέρ-ω, γέμ-ω, τέμ-ω.

ΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΙΣ (¹)

§ 626. Η ἐν ἀρχῇ τοῦ ἑρματος προσθήκη συλλαβῆς ἡ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήντος ἐν μὲν τῷ παρατατικῷ, ἀριστῷ καὶ ὑπερσυντελίκῳ λέγεται αὐξῆσις, ἐν δὲ τῷ παρακ. καὶ μετ’ ὅλῃ μέλλοντι ἀραδίπλωσις, (λύω) ἔ-λν-ορ, ἔ-λν-σα, λέ-λν-κα, λε-λέσσουαι, (ἄγκαπω) ἥγάπωτ, ἥγάπησα, ἥγάπηκα, (ζηλω) ἐ-ζήλουρ, ἐ-ζήλωσα, ἐ-ζήλωκα.

Ο ὑπερσυντελίκος ἐνίστε λαμβάνει ἀμφοτέρας, ως (γράφω) ἐ-γε-γράφειν, κ.τ.λ.

§ 627. Η αὐξῆσις εἶναι διττή, συλλαβική καὶ χρονική. Η μὲν συλλαβική εἶναι πρόταξις ἐνός ε, η ἡ δὲ χρονικὴ τροπὴ τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήντος εἰς μακρόν, ως (λέγω) ἔλεγορ, (όμιλω) ὁμιλουρ.

(¹) Παρὰ τοῖς παλαιοῖς γραμματικοῖς καλεῖται ἀραδίπλωσις καὶ ἀραδίπλασις.

§ 628. Συντακτική αὐξησιν λαμβάνουσι πάντα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ρήματα. Καλεῖται δὲ συντακτική, διότι δι' αὐτῆς γίνεται προσθήκη μιᾶς συλλαβῆς.

§ 629. Χρονική αὐξησιν λαμβάνουσι τὰ ἀπὸ φωνήνετος ἀρχόμενα ρήματα. Καλεῖται δὲ χρονική, διότι δι' αὐτῆς γίνεται μεταβολὴ τοῦ χρόνου (§ 30).

§ 630. Η ἀραδίπλωσις εἶναι τριττή, 1) ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου πρὸ ἑνὸς ε., ώς (γράφω) γέγραφα· 2) πρόταξις μόνον ἑνὸς ε ἔνεκα μὴ ἐπαναλήψεως τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου, ώς (φθείρω) ἔγραφα, (ζηλῶ) ἐζηλώσα· 3) τροπὴ τοῦ ἀρκτικοῦ θραγέος φωνήνετος εἰς μυκρόν, ώς (ἀγαπῶ) ηγάπηκα, (ἀρπάζω) ηρπακα, (ἔλευθεροῦμαι) ἡλενθέρωμαι, (όμιλω) ὄμιληκα.

§ 631. Τὴν διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου πρὸ ἑνὸς ε ἀραδίπλωσιν λαμβάνουσι πάντα τὰ ἀπὸ ἑνὸς συμφώνου ἀρχόμενα ρήματα, ώς (λύω) λέ-λυκα, (τιμῶ) τε-τίμηκα· 2) τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ δύο συμφώνων, ἀρχώντος πρὸ ὑγροῦ, ώς (γράφω) γέ-γραφα, (πληρῶ) πε-πλήρωκα· 3) τὸ μυμήσκομαι μέμημαι⁽¹⁾ (ἐκ ρίζ. μνα-).

§ 632. Τὴν διὰ τοῦ ἀραδίπλωσιν (ώς μὴ ἐπαναλαμβανομένου τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου) λαμβάνουσι 1) τὰ ἀπὸ γν ἀρχόμενα ρήματα, ώς (γνωρίζω) ἐγνώρικα, κ.τ.λ. 2) τὰ ἀρχόμενα ἀπὸ διπλοῦ ή ἀπὸ δύο συμφώνων (οὐχὶ ἀφώνου πρὸ ὑγροῦ) ή ἀπὸ τριῶν, (ζηλῶ) ἐ-ζηλώσα, (φθείρω) ἔ-γραφα, (σκευάζομαι) ἐ-σκεύασμαι, (στρατεύομαι) ἐ-στράτευμαι.

ΣΗΜ. Διφορεῖται τὸ κατά μα καὶ κατά τημα· καὶ (σπαν.) ἔκ τημα. 2) Τὰ ἀπὸ βλ καὶ γλ ἀρχόμενα, (βλασφημῶ) βε-βλασφημήμηκα, (βλάπτω) βέβλασφα, (βλαστάνω) ἐβλάστηκα⁽²⁾, (γλύφομαι), ἐγλυκυμαῖ, διέγλυκυμαῖ, ἐξέγλυκυμαῖ, ἐνέγλυκυμαῖ (δόκιμα), τὰ δὲ γέγλυκυμαῖ, διαγέγλυκυμαῖ· κατὰ δέδικα καὶ μεταγενέστερα.

§ 633. Η ἀναδίπλωσις φυλάττεται καθ' ὅλας τὰς ἐγκλίσεις, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν μετοχήν. Η δὲ αὔξησις φυλάττεται μόνον ἐν τῇ οριστικῇ.

§ 634. Ο ὑπερσυντέλεικος τῶν διὰ τοῦ ε ἀναδίπλουμένων ρήμάτων δὲν λαμβάνει αὔξησιν, ἐ-ζηλώσα· ἐ-ζηλώσει, ἐ-σκεύασμα· ἐ-σκεύευσμην.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΕΩΣ

§ 635. Τὸ βιούλομαι, δέναμαι καὶ μέλλω αὔξανουσι συλλαβικῶς ποτὲ μὲν διὰ τοῦ ε, ἔλλοτε δὲ διὰ τοῦ η, ἐβον.λόμητ καὶ ηβον.λόμητ,

⁽¹⁾ Παρὰ μεταγ. καὶ μνηστεύω μεμνήστευκα καὶ μεμνήστευμα.

⁽²⁾ Τὸ δὲ βεβλάστηκα μεταγενέστερον. Όρα Ήμ. Γραμμ. Παρατ. § 182.

ἐδυνάμηται καὶ ἡδυνάμηται, ἔμελλοται καὶ ἡμελλοται, ἀλλὰ μόνον ἔμελλησα καὶ ἐδυνάσθηται.

§ 636. Τὸ ἀρκτικὸν ρ μετὰ τὴν αὐξῆσιν καὶ ἀναδιπλωσιν διπλασιάζεται, φέω ἔρρεος, ἔρρυνχα⁽¹⁾.

§ 637. Ἡ συλλαβικὴ αὐξῆσις ἐνίστεται παραλείπεται: 1) τοῦ παρατατικοῦ ἔχρητο, χρῆτο 2) πολλῶν ὑπερσυντελίκων ἀπλῶν καὶ συνθέτων, οὐπω γεγένητο, εὖ πεπόνθεσαρ, συμβεβήκει, ἀποδεδράκεσαρ, κτλ.

§ 638. Τὰ ἀρκτικὰ φωνήεντα ἐν τῇ αὐξῆσει καὶ τῇ ἀναδιπλωσιν τρέπονται ως ἀκολούθως.

1) Τὸ ἂ εἰς η, ἀγαπῶ, ἡγάπωτ, ἡγάπηκα. Ἐξαιροῦνται ὅσα μετὰ τὸ ἀρκτικὸν αἴχουσι φωνῆν ως τρέποντα τὸ ἂ εἰς ἄ, ἀηδιτίζομαι ἀηδιτίζομηται (μεταγενέστερον).

2) Τὸ ε εἰς η, ἐλευθερῶ, ἡλευθέροντ, ἡλευθέρωκα. Ἐξαιροῦνται ως τρέποντα τὸ ε εἰς ει ἐν τῇ αὐξῆσει καὶ ἀναδιπλώσει 9 φήμιται, ἔω, ἐθίζω, ἐλισσω, ἐλκω, ἐπομαι, ἐρπω, ἐργάζομαι, ἐστιῶ καὶ ἔχω⁽²⁾.

ΣΗΜ. Κατὰ ταῦτα αὐξάνουσιν οἱ ἀδρίσται εἶδον, εἴλον καὶ εἴμην⁽³⁾ καὶ ἀναδιπλοῦσται ὁ παρακ. εἰσθια (ἐκ βίζ. σΕΓηθ-, θήσις, ἔ-σΕΓηθια, ως φηγ-, -ἔρρωγα. § 708, σημ.).

3) Τὸ ο εἰς ω καὶ τὸ ι καὶ υ εἰς ι καὶ υ, ὅμιλῶ ὅμιλοντ, ικετέωντ, ικέτευκα, ιύθριζω, "ιθριζοτ, "ιθρικα, "ιθρισθητ, "ιθρισματ.

§ 639. Ἐκ τῶν διφθόγγων τρέπονται ἐν τῇ αὐξῆσει καὶ ἀναδιπλώσει ςι αι, αν καὶ οι αἰσθάρομαι ἡσθαρόμηται, ἡσθημαι, αὔξω, πῦξορ, πῦξηκα, οἰκω φῶκοντ, φῶκηα.

ΣΗΜ. Αἱ δίφθογγοι αυ καὶ οι ἐπομένου φωνήεντος μένουσιν ἀτρεπτοι, αὐσινομαι: αὐσινόμην, οἰωνίζομαι: οἰωνιζόμην. Κατὰ ταῦτα καὶ τὸ [οἰστράω] οἰστρῶ, [οἰστρηγσα (ποιητ.)], πλὴν τοῦ οἴομαι, φόμην, φήθην.

ΣΗΜ. 2. Τὸ οἰκουρῶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντῷ μόνον κατ' ἐνεστῶται, διπαρατατ. οἰκούρουσιν μεταγενέστερος. Τὸ οίνοῦμαι (=μεθύσκομαι), [οἰνωμένος καὶ] φωνωμένος, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογοράφοις μόνον σύνθετος διφνωμένος⁽⁴⁾ καὶ κατφνωμένος⁽⁵⁾.

(1) Διότι τὰ ἀπὸ ρ ἀρχόμενα εἶχον ἀρκτικὸν σ ἦ F, ὅπερ ἀφομοιωθὲν ἐγένετο ρ, (σφέω φέω, (ἔ-σρεον) ἔρρεον, (έ-σρύνκα) ἔρρυνχα, Φρήγνυμι, διθεν αὔρηκτος ἀντὶ ἀρρηκτος, εὐράγη ἀντὶ ἔρράγη (πρβλ. τὸ λατ. frango), φρωφῶ (=σφρωφῶ, λατ. sorb-eo), φεγῶ (=Φριγῶ, πρβλ. φρίττω, λατ. frigeo), φάπτω (=σφάπτω, λατ. sarc-io).

(2) Τὸ ει προέκυψεν ἐνεκα τοῦ ἀρκτικοῦ σ ἦ F, ὅπερ τὰ φήμιτα εἶχον. (σέχω) ἔχω (ἔσεχον ἔεχον) εἶχον, σέπομαι, σέρπω, σεFῶ (=έω, σανσκρ. suvatis, λατ. de-sinō ζντι: desinō), Φεργάζομαι, σΦεθίζω, Φελίσσω, Φέλκω, Φεστιῶ.

(3) Φιδ. (λατ. vid-eo) ἔFιδον (ἔδιον εἶδον), Φελ, ἔFελ-ον εἴλον, σε (λατ. sero, se-men) ε-σέ-μην εἴμην.

(4) Πλάτ. Νόμ. 775, γ.

(5) Πλάτ. Νόμ. 815, γ'. Πρβλ. Ηροδ. Ε', 18 (οἰνωμένος) καὶ Πολυδεύκ. Σ', 21 (παρ' φράφεται διοινωμένος, κατοινωμένος).

§ 640. Τὰ μακρὰ φωνήντα καὶ αἱ λοιπαὶ δίφθογγοι πλὴν τῆς αἱ, αὐ καὶ οἱ δὲν τρέπονται ἐν τῇ αὐξήσει καὶ ἀναδιπλώσει. Ἐξαιροῦνται τὰ μακρὸν αἱ ἔχοντα ρήματα ἀ'θλῷ καὶ αἱ γρῶ ώς τρέποντα αὐτὸ εἰς η, [ηθ.lour, ηθ.lησα], ηργησα καὶ τὸ ἀρά.λισκω ώς διφορούμενον, ἀρά'-λωσα καὶ ἀρήλωσα, ἀρά'λωκα καὶ ἀρήλωκα, ἀρήλισκον καὶ ἀρά'λον (οὐμες πάντοτε). 2) Ἡ ἀρκτικὴ εἰ τρέπεται ἐν τῇ αὐξήσει καὶ ἀναδιπλώσει εἰς η μόνον ἐν τῷ εἰκάζῳ, εἴκαζον καὶ ἥκαζον, εἴκασα καὶ ἥκασα, εἴκασμα καὶ ἥκασμα. 3) Ἡ ἀρκτικὴ εἰ τῶν ἀπλῶν ρήματων τοέπεται ἐν τῇ αὐξήσει καὶ ἀναδιπλώσει ἐνίστε εἰς η μόνον ἐν τῷ εὐρισκω καὶ εὐχομαι, εὐρισκον καὶ (σπανίως) ηὐρισκον, εὐρον καὶ (σπανίως) ηὐρον, εὐρηκα καὶ (σπανίως) ηὐρηκα κτλ. εὐχόμην καὶ (συνήθως) ηὐχόμην, εὐκάμην, ηὐγμαι, ηὐγμην.

ΣΗΜ. Τὸ ἀπλῶν εὖδω (σπανίως ἀπλοῦν, συνήθως δὲ σύνθετον καθ-εὔδω) ἔχει μόνον η ὑδον (Πλάτ. Συμπόσ. 203, 6'. Ο δὲ εὐδον εἶναι ποιητικός), τὸ δὲ σύνθετον ἔχει ἐκάθ-ευδον καὶ (σπανίως) καθηύδον.

§ 641. Τὸ ἑορτάζω καὶ ἔοικα ἐν τῇ αὐξήσει τρέπουσι τὸ δεύτερον φωνῆν, ἐ-ἀρταζον, ἐώρτασα (οὐχὶ ὁ παρχείμ. εὐγρηστος), ἐόκειν⁽¹⁾.

§ 642. Τὰ ρήματα οὐρῶ, ωθῶ, ὠροῦμαι, τὸ κατάγρυμι καὶ ἀλισκομαι, λαμβάνουσιν εἴ τε τῇ αὐξήσει καὶ ἀναδιπλώσει, ἐ-ούρουν, ἐ-εούρηκα, ἐ-ώθουν, ἐ-ωσα, ἐ-ωσάμην, ἐ-ωσμαι, ἐ-ωροῦμην, ἐ-ώρημαι, κατ-ἐ-αξα, κατέ-άγην, κατέαγα, ἐάλωρ (καὶ ἄλων), ἐάλωκα (καὶ ἄλωκα), ἀλλὰ μόνον ἡλισκόμην⁽²⁾.

§ 643. Τὸ ὄρῶ, ἀρ-οιρω καὶ οιροχοῶ αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται διττῶς, ἐώρων, ἐώρακα καὶ ἐόρακα, ἀρέωρον, ἀρέωξα, ἀρέψχα, [ἐω-νοχόουν, ἐφονιχόνσα⁽³⁾].

§ 644. Ἔξ ρήματα, λαμβάρω, λαγχάρω, συλλέγω, λέγω, διαλέγομαι καὶ [μείρομαι], λαμβάνουσιν ἀναδιπλωσιν ει, εἴληφα, εἴληχα, εἴρηκα, συν-ειλοχα, διειλεγμαι εἴμαρται (μετὰ δασείας)⁽⁴⁾.

§ 645. Ὅταν εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους συλλαβής ἐπαναλαμβάνηται

(1) Τὰ ρήματα εἰχον τὸ F, Φορτὴ ὄρτη, σανσ. vrat-aim (εὐχή), Fix, ξε-ελος = εἰ-κελος, εἰκ-ών, Fé-Foix-a.

(2) Τὸ εἰ τῶν ρημάτων προέκυψεν ἔνεκα τοῦ ἀρχικοῦ F, Φουρῶ (σανσ. vârī = ὕδωρ, ζενδ. vâra = βροχή, λατ. ur-inā = οὐρον), Φωθῶ (σαν αρα-vâdī = ἀπωθεῖν), Φωνοῦμαι (σαν. vasnas = τιμῆ, λατ. vén-eo, vén-do = πωλῶ), Faz-, κατ-έFazka, (Fé-Fazka) κατέαγα, Fałiszkomai, Fe-Fálwka, éFálwaw.

(3) Τὰ ρήματα εἰχον τὸ F, ἐξ οὐ ή ἔκτασις τοῦ ο εἰς ω, Φορῶ (βῶροι = ὀφθαλμοί, Ησυχ.), ούρος = φύλαξ, ἐπιουρος (ἐφορος, ἐπιστάτης), κτλ.— Foíγω, -éFoigovon, -éφογον, Φοινοχῶ (λατ. vínum = οἶνος).

(4) Ἡ ἀρχικὴ ρήμα τὸν Flax (σλαβ. grabh, γερμ. greisen) ἐξ οὐ καὶ ὁ ἐπικὸς ἀδριστος ἔλλασθον ἐλλασθόμην (ἀντὶ ἔFlaxen,) παρακ. (ἔFlaxη) εἴληφα, Fpre (καὶ Fer, ἐκ ου verbum = λόγος, μὲν. ἐρῶ), παρακ. εἴρηκα (= ᔁErēka), Αἰολ. βρήτωρ = βήτωρ, σμερ (ἴε οὐ μείρομαι = σμέρ-γομαι), έμμορα (= έσμορα), εἴμαρται (= σέσμαρται), λατ. megr-eo (άξιζω, λαμβάνω).—

τὸ αὐτὸ δχσύ, τότε τὸ τῆς προηγουμένης τρέπεται εἰς τὸ ὄμόφωνον ψιλόν, φονεύω πε-φόρευκα (ἀντὶ φε-φόνευκα), χωρὶς κε-χώρηκα (ἀντὶ χε-χώρηκα), κτλ.

ΣΗΜ. Ή ψιλωτις τῶν δασέων γίνεται: 1) ἐπὶ τῶν ἀναδιπλώσεων. 2) ἐπὶ τοῦ παθ. μέλλ. καὶ ἀρ. τοῦ θύ ω καὶ τὶ θη μι. [τυθήσομαι, ἐτύθην], τε θήσομαι, ἐτέθην. 3) ἐπὶ τινῶν συνθέτων, ἀμπέχομαι (ἀντὶ ἀμφέχομαι), ἐκεγειρία (ἀντὶ ἐγεγειρία, ἐπαφή (ἀντὶ ἐφαφή), ἔπειρος (ἀντὶ ἀφεφίος). 4) ἐπὶ τῆς ἀναδιπλώσεως τῶν εἰς μι θημάτων, τὶ θημι (ἀντὶ θι-θημι), κι χρημι (ἀντὶ γι-χρημι).

ΑΤΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΙΣ

§ 646. Ἀττικὴ ἀναδιπλωσὶς λέγεται ἡ ἐπανάληψις τῶν δύο ἀρχητικῶν γραμμάτων τῆς ρίζης μετὰ τῆς ἐκτάσεως τῆς δευτέρας συλλαβῆς. Λαμβάνουσι δ' αὐτὴν ρήματα ἀρχόμενα ἀπὸ α, ε καὶ ο, [ὄμδω] δρώμοκα, δρωμόκειτ, ἐμέω ἐμήμεκα, ἐμημέκειτ.

§ 647. Ἐν τῇ Ἀττικῇ ἀναδιπλώσει λαμβάνεται ἡ ρίζα ἡ τὸ συνεσταλμένον θέμα, ἀκούω ἀκ-ήκο-α, ἀλείφω ἀλ-ήλιμ-μαι, ἀπ-αλ-ῆλιφα, ἐγείρω [ἐγ-ήγερκα (μεταγεν.)], ἐγ-ήγερμαι⁽¹⁾.

ΣΗΜ. Ο παρακ. ἐγρήγορα προσλαμβάνει ἐν τῇ ἀναδιπλώσει καὶ τρίτον γράμμα τῆς ρίζης τὸ ρ.

§ 648. Οι υπερσυντέλικοι τῶν Ἀττικῶν ἀναδιπλουμένων ρήματων δὲν κύριανοι πλὴν τοῦ ηγηκότειν λεγομένου καὶ ἀκηκόειν καὶ τῶν ἀπὸ ο ἀρχομένων ρήματων, ἀτινα διφοροῦνται, ἀπολωλέκειν καὶ ἀπωλωλέκειτ, ἀπολώλειν καὶ ἀπωλώλειτ, δρωρύγυην καὶ δι-ωρωρύγυην, ὀμωμόκειν ὄμως λέγεται⁽²⁾.

ΑΥΘΕΝΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΚ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

§ 649. Τὰ σύνθετα ἐκ προθέσεων ρήματα καὶ τὰ παρασύνθετα κύριανοι καὶ ἀναδιπλοῦνται ἔσωθεν τῆς προθέσεως, ὡς ἀποβάλλω, ἀπέβαλλορ, ἀπο-βέβληκα, συμβονλεύω, συν-εβούλενορ, συμ-βεβούλενκα, συνεργῶ [συν-ήργοντ, συν-ήργηκα⁽³⁾], παραρομῶ, παρ-ερόμοντ, —ησα, παραρεγόμηκα, ἀπο-λαύω, ἀπ-ελαύορ, ἀπο-λέλαυκα.

ΣΗΜ. Τὸ ο τῆς πρὸ μετὰ τοῦ ε συναιρεῖται εἰς ου, οὐχὶ ὄμως ὅταν τὸ ε δι-

⁽¹⁾ "Ορα Βεκκ. 'Ανεκδ. 1013,20. 'Ρήματα δὲ Ἀττικὴν ἀναδιπλώσιν λαμβάνοντα εἰναὶ ταῦτα" ἀκούω [μένον ἐνεργ., ὃ δὲ ἥκουσμα μεταγενεστ.], ἀλείφω, ἀρόω, ἐγείρω, ἐλαύω, ἐλέγχω, ἐμδῶ, ἐρείδω, δρύσσω, ἀπόλλημι, καὶ τὰ ἀνώμαλα ἐσθίω, φέρω καὶ ἐρχομαι. Παρά τινων λέγεται μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸ ἀγείρω, ἀλλὰ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις δὲν εὑρίσκεται παρακείμενος αὐτοῦ.

⁽²⁾ Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 94.

⁽³⁾ Παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις μόνον κατ' ἐνεστῶτα εὔχρηστον.

σύνηται, προλέγω προσέλεγον καὶ προύλεγον⁽¹⁾, προέστηκα ὅμως καὶ οὐχὶ προστηκα, διότι τὸ ἔστηκα δαπύνεται.

§ 650. Τὰ σύνθετα ἀμφιέρρυμι, ἀμπισχω, ἐπίσταμαι καὶ καθέζομαι καὶ τὰ παρασύνθετα ἐμπεδῶ καὶ ἐναρτιοῦμαι κατ' ἔξαιρεσιν αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται ἔξωθεν τῆς προθέσεως, ἡμφίεσσα, ἡμφίεσμαι, ἡμπισχορ, ἡπιστάμην, ἐκαθεζόμην, ἡμπέδοντ, ἡμπέδωσα, ἡραρτίωμαι.

ΣΗΜ. 1. Τὰ παρασύνθετα ἐμπορῶ, ἐνεγυράζω καὶ ἐγγυῶ αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται ἔξωθεν ἀπανταχοῦ πλὴν τοῦ ἐνεπόληγα (Ἴσαν 14, 43)⁽²⁾ καὶ ἐγγεγύημαι (Πλάτ. Νόμ. σ. 923, δ').)⁽³⁾

ΣΗΜ. 2. Τὸ μὲν ἀνάλισκω λέγεται ἀνάλωσα καὶ ἀνάλωσα, ἀνάλωκα καὶ ἀνάλωκα, τὸ δὲ καταναλίσκω κατηνάλωσα, κατηνάλωματ.

§ 651. Τὰ σύνθετα κάθημαι, καθίζω καὶ καθεύδω καὶ τὸ παρασύνθετον ἐκκλησιάζω διφοροῦνται ἐν τῇ αὐξάνει, ἐκαθήμην καὶ καθίμην, ἐκάθιζορ (μόνον), ἐκάθισα καὶ καθίσα, ἐκάθευδορ καὶ (σπαν.) καθηῦδορ (§ 640, σημ.), ἐκεκλησιαζορ καὶ ἡκκλησιαζορ, ἐκεκλησιασα καὶ ἡκκλησιασα (ἄνευ παρακειμένου).

§ 652. Ἐσωθεν καὶ ἔξωθεν αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται τὰ ἀρέχομαι, ἀμπέχομαι, ἐροχλῶ, ἐπαρορθῶ καὶ παροινῶ, ἡρεχθόμην, ἡρεσχόμην, ἡμπειχόμην, [ἡμπειχόμην (ποιητ.)], ἡρώχλουν, ἐπηρώθωσα, πεπαρφύηκα, κτλ.

§ 653. Τὰ παρασύνθετα ἀμφιγροῶ καὶ ἀμφισθητῶ, ἀρτιβολῶ καὶ ἀρτιδικῶ αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται διττῶς, ἡμφεγρόδουντ, ἡμφεγρόησα, ἡμφεγρόηθην, ἡμφεσθήτουν, ἡμφεσθήτησα, ἡμφεσθήτηκα, ἡρτεβόλουν, ἡρτεβόλησα, ἡρτεδίκουν, ἡρτεδίκησα (ἄνευ παρακειμένων)⁽⁴⁾.

§ 654. Τὰ ἐκ τοῦ διάκονος καὶ διαιτα παράγωγα διακοτῶ καὶ διαιτῶ αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται παρὰ μὲν τοῖς Αττικοῖς ἐδιακόνουντ, δεδιακόνημαι, κατ-εδιήτωρ, ἐδιήτητα, δεδιήτηκα, κατεδεδιήτηκεν, ἐδιητώμην, ἐδιητησάμην, ἐδιητηθῆτην, δεδιήτημαι, παρὰ δὲ μεταγενεστέροις διηκόνουντ, διητώμην, διήτησα, κτλ.⁽⁵⁾.

§ 655. Τὰ ἐκ τοῦ ἐπιρρήματος εν παρασύνθετα ἐὰν μὲν ἀργωνται ἀπὸ βραχέος φωνήνετος, αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται μετὰ τὸ εὗ πλὴν

(1) Κακῶς; γράφεται κορωνίς εἰς ταῦτα. Ἡμ. Γραμμ. Παρατ. §. 6.

(2) "Ορχ." Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 96.

(3) "Ορα." Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 97.

(4) Αὕται αἱ ἐκφοραι εἰναι: 'Αττικαι, τὰ δὲ ἡμφισθητουντ, ἡμφισθητησα, ἡμφισθητηκα, ἡρτιβολουντ, ἡρτιβολησα, ἡρτιδικουντ, ἡρτιδικησα εἰναι μεταγενεστέρα. 'Ορα Cobet Nov. Lect. σ. 156-157.

(5) «Διακοτῶ, ἐδιακόνουρον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ δεδιακόνηκα» οἱ δὲ κοινολεκτοῦντες διηκόνουντ» (Βεκκ. 'Ανεκδ. σ. 1285). "Ορχ καὶ Cobet Nov. Lection. σ. 156-157. Βεκκ. 'Ανεκδ. 91, 18.

τοῦ εὐεργετῶ διφορουμένου, εὐεργέτουν (μόνον παρ' Ἀττικοῖς), εὐεργέτησα καὶ εὐηργέτησα, εὐεργέτηκα καὶ εὐηργέτηκα, εὐεργετήκειρ ὅμως καὶ εὐεργετήθηρ καὶ εὐεργέτημαι, εὐηργετήμηρ (μόνον). Εἰν δὲ μετὰ τὸ εὖ ὑπάρχῃ μακρὸν φωνῆεν τὴν σύμφωνον, δεν αὐξάνουσιν οὐδὲ ἀναδιπλοῦνται, πλὴν τῶν διφορουμένων εὐδαιμονίζω, εὐδαιμορῶ, εὐδοκιμῶ, εὐθυμοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, εὐπορῶ, εὐτρεπίζω, εὐτυχῶ καὶ εὐφραίρω, ἀτινα τρέπουσιν ἐνίστε καὶ τὸ εὖ εἰς ηὐ ἐν τῇ αὐξήσει καὶ ἀναδιπλώσει (¹).

§ 656. Τὰ ἐκ τοῦ δύος - παρατύνθετα αὐξάνουσι καὶ ἀναδιπλοῦνται εξωθεν, δυνατοῦμαι, ἀδυνατούμηρ, δυνατολαίρω, ἀδυνατολαίρορ, δυντυχῶ, ἀδυντύχουντ, δεδυντύχητα κτλ. Εξαιρεῖται μόνον τὸ μεταγενέστερον δυναρέστω, δυνηρέστουντ, δυσηρέστηκα (²).

ΧΡΟΝΙΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ἐνεστώς, Παρατ. Μέλλων, Αόριστ. Παραχ. Υπερσ.

λύ-ω, ἔλυ-ον, λύ-σω, ἔλυ-σα, λέλυ-κα, ἔλελύκειν λεί-πω, ἔλειπ-ον, λεί[π-σ]ψω, ἔλιπ-ον, λέλοι-πα, ἔλελοίπ-ειν φαίν-ω, ἔφαιν-ον, φαν[εω]ῶ, ἔφηνα, ἀποπέφαγ-κα, πέφηνα.

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ἐνεστ., Παρατατ., Μέλλ., Αόριστ., Παρακείμ., Υπερσυντελ. λύ-ομαι, ἔλυ-όμην, λυ-θήσομαι, ἔλύ-θην, λέ-λυ-μαι, ἔλελύ-μην. γράφ-ομαι, ἔγραφ-όμην, γραφ-ήσομαι, ἔγράφ-ην, γέγραμ-μαι, -μην.

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

λύ-ομαι, ἔλυ-όμην, λύ-σομαι, ἔλυ-σάμην, λέλυ-μαι, ἔλελύ-μην. ἀποφαίν-ομαι, -όμην, ἀποφανοῦμαι, ἀπεφην-άμην.

τρέπομαι, ἔτρεπ-όμην, τρέψομαι, ἔτρεψάμην, τέτραμμαι, -μην.
ἔτραπ-όμην,

§ 657. Οἱ γρόνοι ἔχουσι τὰς ἔξης χρονικὰς καταλήξεις.

ΦΩΝΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ. ΠΑΘΗΤΙΚΗ. ΜΕΣΗ.

Ἐνεστώς	ω	ομαι	ομαι
Παρατατικός	ον	όμην	όμην
Μέλλων α'	σω	θήσομαι	σομαι
» β'.	—	ήσομαι	—
» συνηρημένος	[εω]ῶ	—	[έομαι]οῦμαι.

(¹) "Ορα Ἡμ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 99.

Αόριστος α'.	σα	θην	σέμην.
» β'.	σι	την	σιην.
» α'. θάνει σ' ἀπο- θληθέντος	α	—	άμην.
Παρακείμενος α'.	ακ ⁽⁴⁾	μακ	μακι.
» β'.	α	—	—
Υπερσυντελικὸς α'.	κειν ἢ κη	μην	μην.
» β'.	ειν ἢ η	—	—
Μετ' ὄλιγον μέλλον	σω ⁽⁵⁾	σουσι	σουσι.

ΣΗΜ. Οι μαθηταὶ καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζωσι τὴν χλίσιν τοῦ εἰ μή, ὡς ἀναγκαῖον ὅντος διὰ τινας ἐγκλίσεις τῶν ἑημάτων.

(4) Εἰς τὰ ἔχοντα γαραχτῆρα λαρυγγόφωνον καὶ χειλεόφωνον ὁ παρακείμενος γίνεται χα καὶ φα. §. 745.

(5) Ο ἐνεργητικὸς μετ' ὄλιγον μέλλον μονολεκτικῶς ὑπάρχει μόνον ἐν τῷ ἀστηξῷ καὶ τεθηξῷ.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
Ἐνεστῶς	λύ-ω, λύ-εις, λύ-ει λύ-ετον, λύ-ετον λύ-ομεν, λύ-ετε, λύ-ουσι(ν)	λύ-ω, λύ-ης, λύ-η λύ-ητον, λύ-ητον λύ-ωμεν, λύ-ητε, ωσι(ν)
Παρατατικὸς	ἔλ-σιν, εσ, ε(ν) ετον, ἔτην ἔλυ-ομεν, ετε, ον	
Μέλλων	λύ-σ-ω, εις, ει ετον, ετον λύ-σ-ομεν, ετε, ουσι(ν)	
Ἄριστος	ἔλυ-σα, ας, ε(ν) ατον, ἀτην ἔλυ-σ-αμεν, ατε, αν	λύ-σ-ω, ης, η ητον, ητον λύ-σ-ωμεν, ητε, ωσι(ν)
Παρακείμενος	λέλυ-κα, ας, ε(ν) ατον, ατον λελύ-κ-αμεν, ατε, ασι(ν)	λελύ-κ-ω, ης, η ητον, ητον λελύ-κ-ωμεν ητε, ωσι(ν) και λελυκώς ω, ης, η
Ὑπερσυντέλ.	ἔλελύ-κειν και η, εις, ει(ν) ειτον, είτην ειμεν, ειτε, εσαν	
Μετ ὥλ. μέλ.	λελυκώς ἔσομαι, ἔσει, ἔσται λελυκότε ἔσεσθον, ἔσεσθον λελυκότες ἔσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται	

ΣΗΜ. 1. Έν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ ἐλλείπει α' δυϊκὸν πρόσωπον καθ' ὅλας τὰς ἐγκλίσεις.

ΣΗΜ. 2. Τὸ δ' δυϊκὸν τῶν ἱστορικῶν χρόνων εὑρίσκεται πολλάκις εἰς τὴν λῆγον ὄμοιας τῷ γ'. δυϊκῷ. Κόντ. Λόγ. Ἐρμ. Α'. σ. 29 κ. ἐ. ὡς ἐποιη-σάτην δ'. δυϊκ., εἰχέτην, ἡλλαξάτην, εὐρέτην, ἐπεδημησάτην, εἰπέτην, ἐλεγέτην, ἐκοινωνησάτην ἐπετελεσάτην.

ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡ.	ΜΕΤΟΧΗ
	λύ-ε, λυ-έτω λύ-ετων — λύ-ετε, ὄντων [καὶ -έτωσαν]	λύ-ειν	λύ-ών λύ-ουσα λύ-ον
λύ-οιμι, λύ-οις, λύ-οι οιτον, οίτην λύ-οιμεν, -οίτε, -οιεν		λύ-ειν	λύ-ων λύ-ουσα λύ-ον
λύ-σ-οιμι, οις, οι οιτον, οίτην λύ-σ-οιμεν, οίτε, οιεν		λύ-σ-ειν	λύ-σ-ών λύ-σ-ουσα λύ-σ-ον
λύ-σ-αιμι, αις, αι καὶ ειας ειε(ν) αιτον, αίτην λύ-σ-αιμεν, αιτε, αιεν καὶ ειαν	λύ-σ-ον, ἀτω ατον — ατε, ἀντων [καὶ ἀτωσαν]	λύ-σ-αι	λύ-σ-ας λύ-σ-ασα λύ-σ-αν
	λελυκώς ἐσθι, ἔστω λελυκότε ἔστον λελυκότες ἔστε, ἔστωσαν καὶ λελύκοιμι, οις, οι, λε- λύκοιτον, οίτην, οιμεν, οίτε, οιεν	λελυκέναι	λελυκώς λελυκήνα λελυκής
λελυκώς ἐσοίμην, ἔσοιο, ἔσοιτο λελυκότες ἔσοισθον, ἔσοισθον λελυκότες ἔσοιμεθα, ἔσοισθε, ἔσοιντο		λελυκέναι	λελυκώς ἐσόμενος κ.τ.λ.

ΣΗΜ. Οισ γ' δυϊκὸν τῆς προστακτικῆς καθ' ὅλην τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν δὲν ἀπαντοῦσαν Ήμ. Γραμμ. Παρατ. § 100.

ΣΗΜ. Α τοις γ' δυϊκὸν τῶν ιστορικῶν χρόνων εὑρίσκεται καὶ τὸ τον ἀντί του την, ὡς ἔφ. τον (Πλάτ. Εὐθύδ. 274, α')., ἦλθε τον (Ισαΐ. 4, 7). "Ορα Κόντ. Λόγ. Ερμ. Βόμ. Α', σ. 34.

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
*Ενεστώς	λύ-ομαι, λύ-ει, λύ-εται εσθον, εσθον όμεθα, εσθε, ονται	λύ-ωμαι, λύ-η, λύ-ηται ησθον, ησθον ώμεθα, ησθε, ωνται
Παρατατ.	έλυ-όμην, ου, ετο εσθον, έσθην όμεθα, εσθε, οντο	
Μέλ. Παθητ. "	λυ-θήσομαι, ει, εται εσθον, εσθον όμεθα, εσθε, ονται	
Μέλ. μέσος	λύ-σομαι, ει, εται εσθον, εσθον όμεθα, εσθε, ονται	
*Άριστ. παθ.	έλυ-θην, ης, η ητον, ήτην ητεν, ητε, ησαν	λυ-θῶ, ἥσ, ἥ ἡτον, ἡτον ῶμεν, ἡτε, ὕσι(γ)
*Άριστ. μέσ.	έλυσάμην, έλυσω, ατο ασθον, άσθην αμεθα, ασθε, αντο	λύσωμαι, η, ηται ησθον, ησθον ώμεθα, ησθε, ωνται
Παρακείμ.	λέλυ-μαι, σαι, ται σθον, σθον μεθα, σθε, νται	λελυμένος ὁ, ἥσ, ἥ, —ω ἡτον, ἡτον, —οι ὔμεν, ἡτε, ὕσι(γ)
*Υπερσυντέλ.	έλελύμην, σο, το σθον, σθην μεθα, σθε, ντο	
Μετ' δλ. μέλ.	λελύ-σομαι, ει, εται, εσθον, εσθον όμεθα, εσθε, ονται	οπο χ

ΣΗΜ. 1. 'Ἐν τῇ παθητικῇ φωνῇ α'. δυϊκὸν πρόσωπον δὲν εἶναι εὔχρηστον, διότι τὸ μέθον εἶναι σπανιώτατον. Κόντ. Λ. 'Ἐρμ. Τ. Α'. σ. 66.

ΣΗΜ. 2. 'Ο ἐν εστώς δὲν ἔχει εὑκτικήν, διότι αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν καὶ ἐνίστε εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ εὐχῆς.

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜ.	ΜΕΤΟΧΗ
	λύου, έσθω εσθιον, έσθων εσθε, έσθων [καὶ έσθωσαν]	λύ-εσθαι	λυ-όμενος, λυ-ομένη, λυ-όμενον.
λυ-οίμην, οιο, οιτο οισθον, οίσθην οίμεθα, οισθε, οιντο		λύ-εσθαι	λυ-όμενος, λυ-ομένη, λυόμενον.
λυθησίμην, οιο, οιτο οισθον, οίσθην οίμεθα, οισθε, οιντο		λυ-θήσεσθαι	λυθησόμενος λυθησομένη, λυθησόμενον
λυ-σοίμην, οιο, οιτο οισθον, οίσθην οίμεθα, οισθε, οιντο		λύ-σ-εσθαι	λυσόμενος, λυσομένη, λυσόμενον.
λυθείην, είης, είη εῖτον, είτην εἵμενι, εἵτε, εἵνε καὶ είησαν	λύθητι, ήτω ητον — ητε, έντων [καὶ ήτωσαν]	λυ-θηται	λυθείς, λυθεῖσα, λυθέν.
λυσαίμην, αιο, αιτο αισθον, αίσθην αίμεθα, αισθε, αιντο	λύσαι, ἀσθω ασθιον, ἀσθων ασθε, ἀσθων [καὶ ἀσθωσαν]	λύσασθαι	λυσάμενος, λυσαμένη, λυσάμενον.
	λέλυσο, σιω σιθον, σιθων σιθε, σιθων [καὶ σιθωσαν]	λελύσθαι	λελυμένος, λελυμένη, λελυμένον.
λελυμένος είην, είης, είη λελυμένω είτον, είτην λελυμένοι είμεν, είητε, είησαν καὶ εἴνε		λελύσθαι	λελυμένος, λελυμένη, λελυμένον.
λελυσίμην, οιο, οιτο οισθον, οίσθην οίμεθα, οισθε, οιντο		λελύσεσθαι	λελυσόμενος λελυσομένη λελυσόμενον

ΣΗΜ. 3. Τοῦ μέλλοντος ἡ ὑποτακτικὴ εἶναι περιττή, διότι αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸ μέλλον, τὴν δὲ τοῦ μέλλοντος ἀναπληρώνει ἡ τοῦ ἐνεστῶτος σημαίνοντα μέλλον ἐν διαρκείᾳ καὶ ἡ τοῦ ἀρίστου σημαίνουσα τὸ ἀκαριαῖον μέλλον. Όμοιας δὲ καὶ ἡ προστακτικὴ, ητις ἀναφέρεται εἰς τὸ μέλλον.

Μετοχὴ συγηρημένος ἐπεργ. καὶ μέσ.

'Οριστ. ἀποφανῶ, -εῖς, -εῖ-εῖτον, -εῖτον, -ούμεν, εῖτε, ἀποφανοῦσι(ν).
Εὐκτ. ἀποφανοῦμι, -φανοῖς, -φανοῖ, -φανοῖτον, -φανοῖτην, -φα-
νοῦμεν, -φανοῖτε, -φανοῖτην, καὶ ἀποφανοῖτην, -φανοῖς, -φανοῖ, κτλ.
'Απαρ. ἀποφανεῖν. Μετοχὴ ἀποφανῶν, -φανοῦσα, -φανοῦν.

'Οριστ. 'Αποφανοῦμαι, -εῖ, εἶται, -εῖσθον, -εῖσθη, -ούμεθα, -εῖ-
σθε, -οῦνται.

Εὐκτ. 'Αποφανοῖμην, -οῖο, -οῖτο, -οῖσθον, -οῖσθην, -ούμεθα, -εῖ-
σθε, -οῖντο.

'Απαρ. ἀποφανεῖσθαι. Μετοχὴ ἀποφανούμενος, -η, -ον.

Άδριστος δεύτερος ἐπεργ. καὶ μέσ.

'Οριστ. ἔλιπον, -εῖ, -ε(ν), -ετον, -έτην, -ομεν, -ετε, -ον.
'Υποτ. λίπω, -ης, -η, -ητον, -ητον, -ωμεν, -ητε, -ωσι(ν).
Εὐκτ. λίποιμι, -οις, -οι, -οιτον, -οίτην, -οιμεν, -οιτε, -οιεν.
Προστ. λίπε, -έτω, -ετον, ετε, -όντων καὶ [-έτωσαν].
'Απαρ. λιπεῖν. Μετοχὴ λιπών, λιποῦσα, λιπόν.
'Οριστ. 'Ετραπόμην, -ου, -ετο, -εσθον, -έσθην, -όμεθα, -εσθε,
-ουτο.

'Υποτ. τράπωμαι, -η, -ηται, -ησθον, -ησθον, -ώμεθα, -ησθε, -ωνται.
Εὐκτ. τραποῖμην, -οιο, -οιτο, -οισθον, -οίσθην, -οίμεθα, -οισθε,
-οιντο.

Προστ. τραποῦ, -έσθω, -εσθον, -έσθων, -εσθε, -έσθων καὶ [-έσθωσαν].
'Απαρ. τραπέσθαι. Μετοχὴ τραπόμενος, -η, -ον.

Άδριστος δεύτερος παθητ.

'Οριστ. 'Εφάνην, -ης, -η, κτλ. ώς ὁ α'. παθ. ἀδριστος ἐλύθην.

Παρακείμενος β'. καὶ ὑπερσυντέλικος ἐπεργ.

'Ο β'. παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος κλίνονται ὥπως ὁ α'. παρα-
κείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος.

ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ ΦΩΝΗΝΤΑ ΕΓΚΛΙΤΙΚΟΝ ΦΩΝΗΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ

§ 658. *Συνδετικὰ φωνήετα*⁽⁴⁾ εἰναι τὰ συγδέοντα τὸ θέμα μὲ τὰς
προξωπικὰς καταλήξεις, ἵνα διευκολύνηται ἡ προφορά, ἵτις δἰὰ τῆς
συγκρούσεως πολλῶν συμφώνων θὰ ἐτραχύνετο⁽⁵⁾, ώς λέγ-ο-μεν, λέγ-
ε-τε (τὰ ὅποια θὰ ἡσχι λέγ-μεν, λέγ-τε).

(4) Οὗτω καλοῦνται δι' Ἑλλειψιν καλλιτέρας δνομασίας. Παρά τινων δὲ καλοῦνται
θεματικά.

(5) Η φθογγικὴ αὗτη ἀνάγκη ἐξετάθη ὑστερον καὶ ἔνθα δὲν συνεχρούντο δυςπρόφερτα

§ 659. Ἐγκλιτικὸν φωνῆσεν λέγεται τὸ ἴδιαιτερον φωνῆσεν ἐγκλιτικὸς τυνος. Τοιοῦτον ἔχει μόνον ἡ εὐκτική, -ι καὶ -ιη, λέγο-ι-μι, λυθε-ιη-ρ.

ΣΗΜ. Τὸ ἐγκλιτικὸν φωνῆσεν τῆς εὐκτικῆς εἶναι ι, ὡς φέρ-ο-ι-μι, φέρ-ο-ι-ς, φέρ-ο-ι-το, λυθε-ι-μεν, τιθε-ι-μεν, διδο-ι-μην, ιστα-ι-μην. Ἐν τῷ ἐνικῷ ὅμως ἔχει ἐγκλιτικὸν φωνῆσεν καὶ ιη, μάλιστα εἰς τὰ εἰς μι, τὸ δόπον ύστερον ἐκ τοῦ ἐνικοῦ εἰςῆλθε καὶ εἰς τὸν πληθυντικόν, ὡς ἐ-ιη-γ, τιθε-ιη-γ, διδο-ιη-ς, ιε-ιη-ς, [δοκε-ο-ιη-ν] δοκοίην, κτλ. ἀλλὰ καὶ βουληθε-ιη-μεν, δυνηθε-ιη-μεν, ἡσθε-ιη-μεν, πεισθε-ιη-σαν, δοκο-ιη-μεν, δοκο-ιη-σαν, κτλ.

§ 660. Προσωπικαὶ καταλήξεις λέγονται αἱ γρησιμεύουσαι πρὸς παράστασιν τῶν προσώπων.

§ 661. Ἡ ὄριστικὴ συνδετικὰ φωνῆστα ἔχει ο καὶ ε (ο μὲν πρὸ τῶν ἑρρίων μ καὶ ν, ε δὲ πρὸ τῶν λοιπῶν συμφώνων), ἔξαιρεῖται ὁ παρακεταμένος καὶ ὁ πρῶτος ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ἀριστος μετὰ συνδετικοῦ φωνῆστος α καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος μετὰ συνδετοῦ φωνῆστος ει πλὴν τοῦ πρώτου προσώπου λήγοντος καὶ εἰς η (ἐκ τοῦ Ἰωνικοῦ ε-α ὡς ἥδε-α = ἥδη, ἐπεποιθεα=ἐπεποιθη, κτλ) καὶ τοῦ τρίτου πληθ. μόνον μετὰ συνδετικοῦ ε, ὡς ἐγεργράφ-ε-σαν.

§ 662. Ἡ ύποτακτικὴ τῶν εἰς ω ἥμιττων ἔχει συνδετικὰ φωνῆστα η καὶ ω.

§ 663. Ἡ εὐκτικὴ ἔχει συνδετικὸν φωνῆσεν ο, ἔξαιρεῖται ἡ εὐκτ. τοῦ ἐνεργ. πρώτου καὶ μέσου πρώτου ἀριστοῦ ἔχουσα α, ὡς ποιήσα-ι-μι, ποιήσα-ι-ς, ποιήσα-ι, (ἀντὶ ποιήσωτ).

ΣΗΜ. Ποιήσοι, ποιήσαι [=ποιήσαι-, ποιήσωτ-], δθεν τὸ οι καὶ αι μακρά.

§ 664. Τὸ ι' καὶ γ'. ἐνικὸν καὶ τὸ γ'. πληθ. τοῦ ἐνεργητικοῦ πρώτου ἀριστοῦ τῆς εὐκτικῆς σγηματίζει καὶ τύπους ε-ιας, ε-ιε, ε-ιαρ, Αιολικοὺς καλουμένους μετὰ συνδετικοῦ φωνῆστος ε, οἵτινες εἴναι συνθέστεροι τῶν κοινῶν, ποιήσε-ιας, ποιήσε-ιε(ρ), ποιήσε-ιαρ.

§ 665. Ἡ προστακτικὴ ἔχει συνδετικὸν φωνῆσεν ε, ἔξαιρεῖται ἡ προςτ. τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου α'. ἀριστοῦ ἔχουσα α.

§ 666. Τὸ δεύτερον ἐνικὸν τῆς προστακτικῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ α'. ἀριστοῦ ἀνωμάλως λήγει εἰς ον (¹), γράψορ, λύσορ.

σύμφωνα. Τὰ συνδετικὰ φωνῆστα τίθενται οὐ μόνον ἐν τοῖς ἥμιτται, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν πτωτικῶν καταλήξεων, πάντε-σσι, πόδε-σσι, κορύθε-σσι, κτλ. μεταξὺ τῶν παραγωγικῶν καταλήξεων, γεν-έ-της, φέρ-ε-τρον, κτλ. Ἐν τοῖς ἥμιτται συνδετικὰ φωνῆστα ἥσχαν κατ' ἀρχὰς τὰ α, ι, υ, ὡν τὸ α ἐπικράτησεν ἐν τῇ σανσκριτῃ, bha'r-a-mi (φέρω), bhar-kaτ' ἀρχὰς τὰ α, ι, υ, ὡν τὸ α ἐπικράτησεν ἐν τῇ σανσκριτῃ, bha'r-a-thas, bha'r-a-tas. πληθ. bhar-à-mas, a-si, bhar-à-ti, δυτικ. bhar-à-vas bha'r-a-thas, bha'r-a-tas. πληθ. bhar-à-thas, bha'r-a-tha, bha'r-a-nti. Παρατ. a'bhar-a-m, a'bhar-a-s, a'bhar-a-t, δυτικ. a'bhar-à-va, a'bhar-a-tam, a'bha'r-a-tam, πληθ. a'bhar-a-ma, a'bhar-a-ta, a'bhar-a-n. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὑπάρχει τὸ α ἐν τῷ ἀριστῳ καὶ παρακειμένῳ, τὸ δὲ ι καὶ υ συνήθως ἐν τῇ λατιν.

(¹) Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. § 443.

§ 667. Τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει συνδετικὸν φωνῆν εἰ πλὴν τοῦ ἀπαρέμφ. τοῦ ἐνεργητικοῦ α'. καὶ μέσου ἀρίστου ἔχοντος α, λέγ-ε-σθι.

§ 668. Ἡ μετογὴ ἔχει συνδετικὸν φωνῆν ο πλὴν τῆς μετογ. τοῦ ἐνεργητικοῦ ἡ, καὶ μέσου ἀρίστου ἐρύσσης α.

§ 669. Ὁ παθητικὸς (ἢ μέσος) παρακείμενος καὶ ὑπερουντελικὸς καὶ τὰ φηματικὰ ἐπίθετα στερεύνται συνδετικὸν φωνήντων, λέλεγματι, ελεύθ-μητ, λν-τός, λν-τέος.

§ 670. Λί προσωπικὴ κατάληξεις εἶναι κάτιαι.

1. Ὁριστικὴ τῶν ἀρκτικῶν χρόνων καὶ ὑποτακτικὴ. —, ιε (ἢ μόνον ε), —, μετ, τε, σι, τορ, τορ⁽¹⁾.

2. Ἡ δραστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων ρ, ε-, μετ, τε, ρ (ἢ σαρ), τορ, τηρ⁽²⁾.

3. Παθητ. ὄριστ. ἀρκτικῶν χρόνων καὶ ὑποτακτ. μαι, σαι, ται, μεθα, σθε, ρται, σθορ, σθορ.

4. Ὁριστ. παραγ. χρόνων καὶ τῆς εὐκτικῆς μητ, σο, το, μεθα, σθε, ρτο, σθορ, σθηρ.

5. Εὐκτικὴ ἐνεργ. φωνῆς μι, ε, —, μετ, τε, ετ, τορ, τηρ καὶ ρ, ε, —, μετ, τε, σαρ, τορ, τηρ.

6. Προστακτικὴ θι ἢ ε σπανιώς (συνήθιστος ἀνευ προσωπικῆς κατάληξεως), τω, τε, ρτωρ, [καὶ τωσκ], τορ, —⁽³⁾.

7. Προστακτικὴ παθητ. καὶ μέση σο, σθω, σθε, σθωρ [καὶ σθωσαρ] σθορ, σθωρ.

8. Ἡ προστακτικὴ στερεῖται πρώτωρ προσώπων⁽⁴⁾.

(1) Τὸ ιε προύκυψεν ἐκ τοῦ σι: ἡ κατὰ μετάθεσιν ἡ κατ' ἀποβολὴν τοῦ ε καὶ ἀνοπληρωτικὴν ἔκτασιν τοῦ ε εἰς ει. Ἡ πλήρης κατάληξης σώζεται ἐν τῷ παιγνικῷ ἐσσι καὶ ἐν τῇ σανσαριτικῇ. Συνήθως δὲ γίνεται ε (προβ). καὶ τὸ σανσκρ. a'bhar-a-s. = ἔφερες, λατ. era-s, ama-s, doces, κτλ.). Τὸ δὲ τρίτον ἐν. ἐγένετο ἐκ τῆς καταλήξεως τι (σανσκρ. bhar-a-ti = φέρει, ἵσ-τι), ἐξ ἡς σι: (ώς διδω-σι, ἵστη-σι), τὸ δὲ σ μετάξυ δύο φωνήντων συνεκόπη (προβ). τὰ λατ. amat, docet, κτλ., φέρε-σι). Τὸ δὲ τρίτον πληθ. εἰχε κατάληξην ντι σωζομένην ἐν τῇ Δωρικῇ (παραβλ. καὶ λατ. ama-nt, dicu-nt, κτλ.), ἐξ ἡς σι: καὶ ἀποβολὴ τοῦ ε καὶ ἀναπληρωτικὴ ἔκτάσει: τοῦ ο εἰς ου, εἰς α τὰ [λέγοντις (λέγοντι) λέγουσι, [λελύκα-ντι] λελύκασι; (ν)].

(2) Τὸ πρῶτον τῶν ἴστορικῶν γ ἀργαίότατας ἦν μ (ώς ἐν τῇ σανσκρ. a'bharam=ἔφερον, ερα-μ λατιν., κτλ.), ἐξ οὐ καὶ ἐγένετο ως θεὸν ἀντί θεὸ-μ ως λατ. deum. Τὸ γ. ἐνικ. ἀπέβαλε τὸ τ (προβ. σανσκριτ. a'bharat, λατ. erat, κτλ.)

(3) Εὑρηται εἴσοτε εἰς τὰ εἰς ω καὶ τὸ θι ἐν τῇ προστακτικῇ, πῖθι (= μεταγ. πίε). καὶ εἰς τοὺς παρακείμ. δέδι-θι, τέθναθι, κέχρυχθι, κτλ. Τὸν γ. πληθ. ἀρχαίότεραι προσωπικ. καταλήξεις εἰναι: αι-ρτωρ καὶ-σθωρ, αι δέ-τωσαρ καὶ-σθωσαρ εἰναι: μεταγενέστεραι. Cochet V. L σ. 27. Τὸ ε εἰς τὰ σχέ-ς, θέ-ς, δέ-ς, ἔ-ς, κτλ., "Ορα Ἦμ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 443.

(4) Διότι: ἡ πρόσταξης πρὸς παρὸν καὶ ἔτερον πρόσωπον ἔστιν ἀπότασις. Πᾶς γάρ ἀνὴρ ἔτερῳ παρόντι προστάττει οὐχ ἔστω. κτλ. Χοιροβοσκ. 738, 15. προβλ. καὶ 'Απολλών. περὶ συντάξεις. Γ', 25. 'Ο Εμμαννὸς δὲ (de Emendanda σ. 215) λέγει δι: δὲν ἔχει πρώτα προσωπα, διότι σπανιώς τις προστάσσει: ἔστιν καὶ διότι τοῦτο ἔκφέρεται δι: ὑποτακτικῆς, φέρει ἴδω, ἀγωμερ. 'Ασωπ. Εἰςαγ. Συντ. 339, §. 32-33.

§ 671. 1. Η ἀπαρεμφατική κατάληξις τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς εἶναι 1) -έραι καὶ -ραι, λελυχ-έραι, εἰδ-έραι, θεῖραι (=θε-έναι), δοῦραι (=δο-έναι), διδύθ-ραι, τιθέ-ραι, ιστά-ραι. Ἐκ δὲ τῆς -έραι ἡ [-ερ] συνάθηκε τῇ δωρικῇ, πέλερ, κτλ. καὶ ἡ] Ἀττικὴ -ειρ, πέλειρ, κτλ. καὶ ἡ αἰολικὴ -ηρ, φέροιρ, (=φέρειν), λίθηρ (=λαθεῖν)]. 2) αἱ ἐν τοῖς ἑνεργ. α'. ἀρρίστοις, γῆμη-αι, ποιῆσ-αι, κτλ.

ΣΗΜ. Η ἀρχικὴ ἀπαρεμφ. κατάληξις ἡτο-μεναι, ἀκουέμεναι, ἔτι ἡς κατ' ἀποκοπὴν μεν ἡ-μειν (ἐν ἐπιγραφαῖς δόμειν (=δόμεναι) καὶ ἡ-έναι καὶ ναι. ⁽¹⁾).

2. Η δὲ κατάληξις τοῦ παθητ. καὶ μέσου ἀπαρεμφάτου εἶναι -σθαι, λέγ-ε-σθαι, λελύ-σθαι, λέσσ-α-σθαι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ

§ 672.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Λέγ-ω ⁽²⁾, λέγ-ε-ις, λέγ-ε-ι,
λέγ-ε-τον, λέγ-ε-τον,
λέγ-ο-μεν, λέγ-ε-τε, λέγουσι(ν).
Λέγ-ο-μαι, [ε-σαι] ει, ε-ται,
ε-σθον, ε-σθον,
λέγ-ό-μεθα, ε-σθε, ο-νται.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ

λέγ-ω, λέγ-[η-ις] ης ⁽³⁾ , λέγ-[η-ι] η ⁽³⁾ , λέγ-η-τον, λέγ-ω-μεν, η-τε, -ω-σι(ν).	λέγ-ω-μαι, [η-σαι] η, η-ται, η-σθον, η-σθον, λέγ-ώ-μεθα, η-σθε, ο-νται.
--	---

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

Ἐλεγ-ό-μην, [ε-σο] ου, ε-το,
ε-σθον, ε-σθην,
ἐ-λεγ-ό-μεθα, ε-σθε, ο-ντο.
Ἐ-λυσ-ά-μην, [α-σο] ω, α-το,
α-σθον, ἄ-σθην,
ἐ-λυσ-ά-μεθα, α-σθε, α-ντο.

λέγ-[ε-σο] ου, ε-σθω, κτλ. λύσαι, λυσάσθω, κ.τ.λ. [χντὶ λύσασ], ποιέσαι, ποιησάσθω, [χντὶ ποιησάσ].
--

§ 673. Αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις σαι καὶ σο συγκόπτουσι τὸ ουεταξεῖ δύο φωνήντων καὶ συναριθμηταὶ μετὰ τῶν προηγουμένων ὡς ἔξης, [η-αι] εἰς η, [ε-ο] εἰς ου καὶ [α-ο] εἰς ω, λέγη [=λέγη-(σ)αι]
ἐλύον [=ἐλύε-(σ)ο], λύσω [=λύε-(σ)ο], ἐλύσω [=ἐλύσα-(σ)ο].

(1) "Ορα Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 104. 131.

(2) Λέγουσι τινες διτι ἐγένετο ἐκ τοῦ [λέγ-ο-μι] (κατ' ἀποκοπὴν τοῦ μι καὶ ἀναπληρωτικὴν ἔκτασιν τοῦ ο εἰς ω, πρβλ. τὰ σανσκριτ. bhar-a-mi, bhar-a-si, bhar-a-ti), ἀλλ' οὐδὲν υπτεύριον τούτου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ διεσώθη, τούλαχιστον ἐν τῇ ὁριστικῇ, ἐν δὲ τῇ ὑποτακτικῇ φρίνεται παρὰ ποιηταῖς τὸ μι, ὡς θέλω-μι, κτείνωμι, τυχῶμι, εἴπωμι κτλ. ὡς καὶ ἐν τῇ εὔκτικῇ.

(3) Εκ τοῦ λέγ-η-σι, λέγ-η-ις λέγης, λέγ-η-τι, λέγ-η-(σ)ι, λέγ-η-ι, λέγη.

§ 674. Τὸ [ε-σαι] τῆς ὄριστικῆς μετὰ τὴν συγκοπὴν τοῦ σ-συνηρθήτη εἰς ἡ, ἀλλ' οἱ Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἡ μετεγειρίζοντο πάντοτε τὴν διφθογγον εἰς εἰς τὰ β' πρόσωπα τῆς ὄριστικῆς τῶν παθητικῶν ἑμάτων, λέοματ, λύει, λύεται, κτλ. γράφομαι, γράφει, γράφεται, κτλ.⁽⁴⁾.

§ 675. Τὸ δεύτερον ἐνικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς τοῦ μέσου ἀσρίστου ἀνωμάλως σγηματίζεται εἰς αἱ προπαροξύτονον ἢ προπερισπώμενον ἀντὶ τοῦ κανονικοῦ [α-σο], ως ποιήσαι, λῦσαι, κ.τ.λ.⁽⁵⁾.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 676. Τὰ εἰς ε καὶ σι λήγοντα πρόσωπα τῶν ἑμάτων πρὸ φωνήντος λέγονται ερ καὶ σιν, ἔλεγεν ἐκεῖνος, λέγονται αὐτοί.

§ 677. Καὶ τὸ γ'. ἐνικὸν τοῦ ὑπερσυντελίκου εἰ ἐπομένου φωνήντος λαχθάνει ν ἐνίστε, κατωκήκειρ οἰορ μιᾶς οἰκίας κῆπος⁽⁶⁾.

§ 678. Ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ἡ εὐκτικὴ τοῦ ἐνεργ. ὑπερσυντελίκου ἐκφέρονται μονολεκτικῶς καὶ συνηθέστερον περιφραστικῶς διὰ τῆς μετογῆς μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς τοῦ ειμί, λε. λυκὼς ὁ, εἴηρ.

ΣΗΜ. Περίφρασις εἶναι ἡ διὰ πολλῶν λέξεων ἔκφρασις ἐννοίας δυναμένης νὰ ἔκφρασθῇ διὰ μιᾶς λέξεως.

§ 679. Ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ παθητ. (ἢ μέσου) ὑπερσυντελίκου ἐκφέρεται περιφραστικῶς, λελυμένος ὁ, λελυμένος εἴηρ. Ἐξαιροῦνται καὶ μονολεκτικῶς ἐκφέρομεναι αἱ ὑποτακτικαι τῶν μέμρημαὶ καὶ κέκτημαὶ, μεμρῦμαὶ μεμρῆται, μεμρύμεθα (μόνον), κεκτῆται καὶ κέκτημαὶ, κεκτῆμαὶ μεμρῆται, μεμρῆτο, μεμρῆσθε (μόνον) κεκτῆμηρ κεκτῆτο, κεκτήμεθα (μόνον), [κεκλῆτο καὶ κεκλῆμεθα (μόνον)], διαβεβλῆσθε (μόνον)⁽⁷⁾.

§ 680. Ἡ προστακτικὴ τοῦ ἐνεργ. παρακειμένου παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις ἐκφέρεται πάντοτε περιφραστικῶς, γεγονὼς ἔστω⁽⁸⁾.

ΣΗΜ. Μονολεκτικῶς ἐκφέρεται μόνον παρὰ μεταγενεστέροις καὶ ποιηταῖς ἐνίστε ἡ εἰς ε, ετω κτλ. προστακτικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου⁽⁹⁾

§ 681. Μονολεκτικῶς ἐκφέρεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς (ποιηταῖς καὶ

(4) Τὸ η βραχυθὲν εἰς ε παρήγαγε τὸ εε ἐκ τοῦ ἡ, ως ἐκ τοῦ Ὄμηρ. κλητὶς ἔγεινε τὸ κλείς καὶ ἐκ τοῦ λητότορ τὸ λειτότορ, λειτουργῶς καὶ ἐκ τοῦ λητὴ τὸ λεία, κτλ.

(5) 'Ο τύπος οὗτος εἶναι λειψανον ἀρχαὶς τινὸς πτώσεως, διότι πολλοὶ τύποι τῶν προστακτικῶν εἶναι πτώσεις ἀφαρετικὴ ἢ ὄργανικαι, ὅπερεν δὲ συμπυγθεῖς ἐτίθετο ως κατάληξις τοῦ β. προςώπου τοῦ μέσου ἀσρίστου. (6) Κοντ. Δ. Ἐρμ. Τ. Α'. σ. 48—58.

(7) Παρ' Εὐριπίδῃ γράφεται καὶ κεκτήμεθα ('Ηρακλεῖδ. 282). "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 103.

(8) "Ορα Πλάτ. Νόμ. 953, γ'. 736, 6'. 779, δ'. 951, γ'. Φίλη. 28, ἀ.

(9) "Ορα Κόντ. Λόγ. Ἐρμ. τόμ. Α', σ. 21, κ. ἔ.

σπανίως τοῖς πεζογράφοις) ἡ εἰς θη, τῷ προταχτικῷ τοῦ παρακειμένου, [τέθραβι], τεθράτῳ, ἔσταθι, [δέδιδι, δεδίτῳ], [κέκραχθι, ἐπικεκράχθω, κέκραχθε].

ἢ 682. Οἱ ἐνεργητικὸς μετ' ὀλίγον μέλλων ἐκφέρεται περιφραστικῶς πλὴν τοῦ τεθρῆξα καὶ ἐστήξω, ὡς λελυκὼς ἔσομαι, ὁ δὲ παθητ. (ἢ μέσος) μετ' ὀλίγον μέλλων ἐκφέρεται περιφραστικῶς, ἐγγεγράψομαι καὶ ἐγγεγραμμέρος ἔσομαι.

ἢ 683. Τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ παθητ. παρακειμέρον καὶ ὑπερσυντελικὸν πλὴν τῶν καταλήξεων ρται, ρτο, καὶ τῶν Ἰωνικῶν λεγομένων ἀται καὶ ἀτο⁽¹⁾ (σπανίως παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τιθεμένων), ἔχει συγχοτάτην τὴν περιφρασιν, λελυ-ρται, ελελυ-ρτο, καὶ λελυμέροι εἰσὶ καὶ λελυμέροι ἥσαρ, τετάχ-αται, ἐτετάχ-ατο καὶ τεταγμέροι εἰσὶ καὶ τεταγμέροι ἥσαρ, ἐφθάρ-αται, τετραφαται⁽²⁾.
κ.τ.λ.

ΤΡΟΠΑΙ ΑΦΩΝΩΝ

ἢ 684. Τὰ ἄφωνα τρέπονται ως ἀκολούθως.

1) Γλωσσόφωνος πρὸ τοῦ καὶ ἀποθέλλεται, ὡς πειθω [πέπειθ-κα] πέπεικα.

2) Γλωσσόφωνος πρὸ τοῦ μα τρέπεται εἰς σ, πειθω [πέπειθ-μα] πέπεισμα.

3) Γλωσσόφωνος πρὸ γλωσσοφώνου τρέπεται εἰς σ, πειθω, [πέπειθ-ται] πέπει-σται, [ἐπειθ-θην] ἐπεισ-θην.

4) Λαρυγγόφωνος πρὸ τοῦ μα τρέπεται εἰς γ, πλέκω [πέπλεκ-μα] πέπλεγ-μαι.

5) Λαρυγγόφωνος πρὸ γλωσσοφώνου γίνεται ὄμόπνουν, βρέχω [βέρεχ-ται] βέβρεχ-ται, πλέκω [ἐπλέκ-θην] ἐπλέχθην.

6) Χειλεόφωνος πρὸ τοῦ μα τρέπεται εἰς μ, τρίβω, [τέπριθ-μα] τέτριμμα, γράφω [γέγοραφ-μα] γέγραμμα.

7) Χειλεόφωνος πρὸ γλωσσοφώνου γίνεται ὄμόπνουν, τρίβω, [τέπριθ-ται] τέτριπται, [ἐπειθ-θη] ἐτρίφθη.

8) Νευτὰ γλωσσοφώνου ἀποθέλλεται πρὸ τοῦ σ μετὰ ἐκτάσεως τοῦ ε εἰς ει, πρὸ δὲ τοῦ μ, θ, τ τὸ μὲν γλωσσόφωνον τρέπεται εἰς σ, τὸ δὲ ν πρὸ τοῦ σ ἀποθέλλεται μετὰ ἐκτάσεως τοῦ ε εἰς ει, σπέρδομαι, [σπένδ-σομαι] σπεισομαι, [ἔσπενδ-σα, ἔσπενδ-σάμην] ἔσπει-σα, ἔσπεισμην, [ἔσπενδ-μα] ἔσπεισμαι, [ἔσπενδ-θην] ἔσπεισθην, [πένθ-ω] πεισομαι.

⁽¹⁾ Η κατάληξις αὗτη ἔγεινεν ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ εἰμι ἐσ' κατ' ἀποθολὴν τοῦ ε ὡς ἐν τῷ λατιν. sum (ἀντὶ es-um) = s-ntai, τὸ δὲ ὃ εἶναι συνεργὸς φθόγγος καὶ φωνῆν καὶ σύμφωνον γινόμενος, ἐξ οὐ ἀται τοῦ σ εἰς δασεῖται τραπέντος. Παρ'. 'Ομήρως ὑπάρχει: ἡ κατάληξις αὗτη καὶ κατ' ἔνεστῶτα, παρατατ. καὶ εὐκτικήν, δαινύατο, ἐργαζοί-ατο, κτλ.

⁽²⁾ Κόνι. Λόγ. Ερμ. Τόμ. Α', σ. 67—71.—

9) Ἐκ τῶν γγ. ἡ μη πρὸ τοῦ μ. ἀποβάλλεται τὸ ἔν γ ἡ μ., ἐλέγχω,
[ἐλήλεγγ-μαι, ἐλήλεγγ-μαι] ἐλήλεγμαί, πέμπω, [πεπεμπ-μένος, πε-
πεμπ-μένος] πεπεμμέρος.

10) Ο γλωσσικὸς γαρρακτὴρ τοῦ σώζω πρὸ μὲν τοῦ μ καὶ τοῦ
πετεῖ εἰς σ καὶ ἀποβάλλεται, πρὸ δὲ τοῦ θ ἀποβάλλεται, σέσωμαι καὶ
σέσωσμαι, σέσωται καὶ σέσωσται, σωθῆσομαι, ἐσώθητ, [σωστέος], δια-
σωστέορ, σω-τήρ (¹).

11) Τὸ σ μεταξὺ δύο συμφώνων ἀποβάλλεται, [γέγραψ-θε] γέ-
γραψθε, [γέλ-θει] γέλθεται.

12) Τὸ θι τῆς προετακτικῆς τοῦ παθητ. πρώτου χροίστου μετὰ θ
τρέπεται εἰς τ, [λύθηθι] λύθητι.

13) Τὰ ὄρματα θάπτω, τρέφω, τρέχω, τύφω καὶ θρύπτω, ὅταν
ἔλλειπη τὸ δευτέρον δασὺ ἡ εὐρίσκεται πρὸ θ, ἐπαναφέρουσι τὸ δασὺ²
εἰς τὴν πρώτην, τύφ-ος, θάπτω, θάψω, τεθάψθαι, θρέψω, ἐθρέψθητ,
τρέχω, [θρέξομαι], τύφω, [ἐκθύψω (ποιητ.)], τρυφ-ή, θρύπτω, [θρυ-
φθῆσομαι (μτγ.)].

Τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὸ θρῖξ καὶ ταχός, θάσσωρ [= ταχ-ιων], τά-
χιστος.

1) ΑΦΩΝΟΛΗΚΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

§ 685. Τὰ ἀφωρόληκτα ὡς πρὸς τὸ θέμα αὐτῶν εἶναι πρωτόθετα
καὶ παράγωγα.

§ 686. Τὰ παράγωγα ἀφωρόληκτα γίνονται 1) δι' ἐκτάσεως τοῦ
ρίζου οφωνήντος εἰς μακρόν, τοῦ α εἰς η, τοῦ ι εἰς ἵ η εἰς ευ, ταχ-
(ἐπάκην) τήκω, λιπτ- (ἐλιπον). λείπω, τριβ- (ἐτριβ' ένην) τριβ'ω, φυγ- (ἐφυ-
γον) φεύγω. 2) διὰ προσθήκης ἐρὸς τ, β.λατ- (βλέψην) βλάπτω, κτλ.
3) διὰ προσθήκης τοῦ j, τὸ ὅποιον μετὰ μὲν λαρυγγοφόνου γκραντ-
ρος καὶ γλωσσοφώνου⁽¹⁾ (ἐνίστε) τρέπεται εἰς σσ ἢ ττ, μετὰ δὲ τοῦ δ
καὶ (ἐνίστε) τοῦ γ⁽²⁾ εἰς ζ, ταραχ- (ταραχ-ή, ταράχ-յω) ταράσσω,
πραγ- (εὐπραγής, πράχ-յω) πράσσω, ἐρετ- (ἐρέτης, ἐρέτ-յω) [ἐρέσσω],
λιτ- (λιτή) λίσσομαι, παιδ- (παιζ- παιδ-ός, παιδ-յω) παιζω, κραγ-
(κραυγή = κραγγ-ή, κράχ-յω) κράζω.

(1) «Σέσωται καὶ σέσωμένος. Οἱ παλαιοὶ ἀνευ τοῦ σ. οἱ δὲ νεώτεροι σέσωσματι» (Φωτι. καὶ Σουΐδ.). Ο δὲ Cohet ὁρίζει μόνον τὸ σέσωσμα καὶ σέσωσται (Nov. Lection. σ. 447).

(2) Τοιεῦτα εἶναι τὰ βράσσω, πάσσω, πλάσσω, [ἐρέσσω, πτίσσω], λίσσομαι, βλίττω. Τοῦ δὲ πέσσω ῥίζα εἶναι πεπ-ή πεκ-, σπαν. pak-amí

(3) Τοιεῦτα τὰ κράζω, [κρώζω, κοτζώ], στεράζω, ἀλαλάζω, ὀλολάζω, γρύζω,
[τρύζω], σφύζω, ἐλελίζω, στάζω, στετίζω, σιστάζω. Κλάζω καὶ σαλ-
πίζω (γγ). Τὰ ἀρπάζω, βαστάζω, ρυστάζω καὶ παίζω (δ καὶ γ). Τὸ δὲ νέζω ἔχει
ῥίζαν ριθ- (κοιν. νιθω), ζέρνιψ χέρνιθος, ὡς τὸ ποιητικὸν λάζομαι (= λαμβάνω) ἐκ τοῦ
λάζ-յομαι.

§ 687. Αἱ διὰ σσ γράφομεναι λέξεις Ἀττικῶς λέγονται καὶ διὰ τοῦ ττ, ως πράσσω καὶ πράττω, κτλ.

ΣΗΜ. Διὰ τοῦ σσ μόνον γράφονται αἱ λέξεις [βύσσος], [βυσσός], [ἄβυσσος], βασιλίσσα (Βενεσ. Οἰκον. θ', 15), [σάρισσα], [ζυγασσα], πτήσσω, βασιλίσσα (Βενεσ. Οἰκον. θ', 15), [σάρισσα], [ζυγασσα], πτήσσω, [πτίσσω], πτύσσω (ἀττικ. σύνθετον ἀναπτύσσω), [ἐρέσσω], λίσσουμαι [χατ τὰ ποιητ. πτώσσω, αἰθύσσω, ἀφύσσω] καὶ τὰ κύρια Παρνασσός, ἄτινα ὅρθότερα δι' ἐνδε σ, Παρνασσός, Κηφισός, Ἰλισός, κτλ. (!). Διὰ δὲ τοῦ πτ τὰ σφάττω (καὶ σφάζω), ἀρμόττω (καὶ ἀρμόζω), Γυμηττός.

§ 688. Τὰ εἰς -ιζω γράζονται διὰ τοῦ πλὴν τῶν ἀθροιζω (Ἀττικῶς ἀθροιζω), δαρειζω, χρήζω, [χ.ιζω (ποιητ.)], πεζογραφικὸν δὲ] κληζομαι λήζομαι, [β.ινζω], γρύζω, -κ.ινζω, δολινζω, [φ.ινζω (ποιητ.)], σφύζω.

§ 689. Τὰ διγρονα πρὸ τῶν -ζω καὶ -ττω εἶναι συνήθως βραχέα, γένοντα τοιαῦτα καὶ πρὸ τῶν γρονιῶν καταλήξεων, ως φράζω, φράσσω, πέφρακα, πεφράσθαι, κτλ. Εξαιρούνται τὰ πρᾶττω, θρᾶττω, φρᾶττω, κηρῆττω, κράζω καὶ γράζω.

§ 690. Έξ τῶν ἀρωνολήκτων ἔχουσι τὸ διγρονον μακρόν, τὰ βριθω, θλιθω, τριθω, πιτω, στιθω, ψῆχω.

2) ΥΓΡΟΛΗΚΤΑ ΡΗΜΑΤΑ.

§ 691. Έξ τῶν ύγροληκτων πρωτόθετα εἶναι τὰ βρέμω, γέμω, δέρω, μέρω, νέμω, στέρω καὶ τρέμω. Πάντα δὲ τὰλλα εἶναι παράγωγα.

§ 692. Τὰ παράγωγα ύγροληκτα ἔρματα γίνονται διὰ προσθήκης τοῦ j, τὸ ὁποῖον μετὰ μὲν λ ἀφομοιοῦται πλὴν τοῦ ὄφειλω, ἔνθι μετατίθεται, μετὰ δὲ ν καὶ ρ ἢ μετατίθεται καὶ συγχωνεύεται εἰς διφθογγον ἢ ἀποδίχλεται καὶ γίνεται ἀναπληρωτικὴ ἔκτασις, ἀγγελ- (ἀγγελος, ἀγγελ-ιω) ἀγέλ-ιω, ὄφελ- (ἀδρ. ὄφελ-ον, ὄφελ-ιω) ὄφειλω, καθαρ- (καθαρός, καθάρ-ιω) καθαίρω, φθέρ- (φθέρ-ιω, αἰολ. φθέρω) φθείρω, κρίτ- (κρίν-ιω) κρίτω, πλέρ- (πλύν-ιω) πλέρω. 2) διὰ προσθήκης τοῦ νω, κάμ-ρω τέμ-ρω.

§ 693. Πλὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ οἱ ἄλλοι χρόνοι τῶν ύγροληκτων γίνονται ἐκ τῆς βίζης ἢ τοῦ ἀρχικοῦ θέματος.

§ 694. Τὰ ύγροληκτα ἔχουσι μέλλοντα συνηρημένον, φθείρω γθείρω, κρίτω κρίτω, σπείρω σπείρω, καθαίρω καθαίρω, ἀγγέλλω ἀγγέλῶ (!).

§. 695. Τὰ ύγροληκτα εἰς τὸν ἐτεργητ. a'. καὶ μέσ. ἀφιστον διὰ

(1) Ὅρα Ήμ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 441. καὶ σ. 378.

(2) Έξ τοῦ ἀγγελέσω, ἐξ οὐ ἀγγελέω ἀγγελῶ.

τὴν κακοφωνίαν ἀποβάλλουσι τὸ στῆς γρονικῆς καταλήξεως⁽¹⁾ καὶ ἐκτείνουσιν ἀναπληρωτικῶς τὰ φωνήντα τὸ μὲν α εἰς η, μετὰ δὲ ρ καὶ ε εἰς ἄ, τὸ δὲ ε εἰς ει καὶ τὸ ι καὶ ο εἰς ι καὶ ο, φαινώ, φᾶτ, ἀπεφηγά, ἀπεφηράμην, περαιτώ, περᾶτ, ἐπέρατα, διεπεφαράμην, μιαιρώ, μιᾶτ, [ἐμιάτα], τέμω τεμ, θειμα, ἐθειμάμην, κρίτω, κρίτ, ἔκριτα, προεκριτάμην, π.λ.τώτ-, ἔξεπ.λέτρα, ἔξεπ.λέτράμην.

ΣΗΜ. Ἐξαιροῦνται τὰ ισχυντινω⁽²⁾, κερδαίνω, κοιλαίνω, [λευκαίνω], αἴρω καὶ ἄλλομαί ως ἐκτείνοντα τὰ α εἰς ἄ ἀντὶ εἰς η. 2) τὸ καθαίρω ως διφορούμενον ἐκάθηρα καὶ ἐκάθηρα, ἐκαθηράμην (μόνον).

§ 696. Τὸ θεματικὸν φωνήτερον ε τῶν δισυντάκτων ὑγροληκτῶν ὁ ἐνεργός καὶ παθ. παρακείμενος, ὁ παθητ. β'. μέλλων καὶ ἀόριστος τρέπουσιν εἰς α, στέλλω, στελ- ἔσταλκα, ἔσταλμαι, ἔσταλητ, ἀποστάλησομαι, φθείρω φθερ- ἔφθαρκα, ἔφθάσομαι, ἔφθατηρ διαφθαρήσομαι.

§ 697. Τὰ ὑγροληκτα ἥματα στεροῦνται μονολεκτικοῦ μετ' ὅλιγον μέλλοντος, πλὴν τοῦ τεθρήξω καὶ ἐκτετμήσομαι.

§ 698. Τῶν ὑγροληκτῶν τὰ ἔχοντα γχαρακτήρα τὸ ἔρρινον ν στεροῦνται ἐνεργητικοῦ παρακείμενου, πλὴν τοῦ κρίτω κέκρικα, τείρω ἀποτέτακα καὶ φαινώ ἀπολέγαρκα.

§ 699. Τὰ ὑγροληκτα βάλλω, κάμιρω, τέμιρω, θρήσκω καὶ τὸ κα.τῶ (ἐκ ρίζης καλ-) εἰς τὸν ἐνεργό. καὶ παθ. παρακείμενον καὶ εἰς τὸν παθ. μέλλ. καὶ ἀόριστον πάσχοντι μετάθεσιν τοῦ ρίζικου φωνήντος, βαλ-[βέβαλκα] βέβ.ληκα, [βέβαλμαι] βέβ.λημαι, [βελθήσομαι] βληθήσομαι, [έβάλθην] ἐβ.ληθητ, κτλ.

§ 700. Ο ἔρρινος γχαρακτήρος ν εἰς τὰ ἥματα τείρω, κ.λιρω, κρίτω καὶ πλένω, ἀποβάλλεται πρὸ τῶν γρονικῶν καταλήξεων, κέροτ-κα, κέκριμαι, ἔκριθητ, ἐτάθητ, τέταμαι, ἐκλεθητ, πέπλε-μαι, πεπλέσθαι, κεκλιθθαι κτλ. 2) πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς σ, πέφρασ-μαι, πέφραται, πέφρατ-ται, πεφατ-θαι. 3) σπανίως τὸ ν πρὸ τοῦ μ ἀφομοιοῦται, παράξυμ-μαι [ἄξισμαι μεταγενέστ.], [ῆσχυμαι ("Ουηρ. καὶ μεταγενέστεροι")⁽³⁾].

ΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

§ 701. Δευτέρους χρόνους ἔχουσι μόνον τὰ ἀφωρόληκτα καὶ ὑγροληκτα ἥματα, οὐχὶ ὅμως πάντα οὐδὲ πάντας.

§ 702. Ἐνεργητικὸν β' ἀόριστον καὶ μέσον ἔχουσιν ἐκ τῶν ὑγρο-

(1) Ἐκ τῶν ἔστελσα, ἔκρινσα, ἔσπερσα, ἐξ ἀν κατ' ἀφομοίωσιν τὰ Αἰολικὰ ἔστελλα, ἔκριννα, κτλ.

(2) Μόνον παρὰ ποιηταῖς ὁ ἵσχναν α, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις εἶναι εὔχρηστον μόνον κατ' ἐνεστῶτα.

(3) "Ορχ. Ἄμετ. Γράμμ. Παρατηρ. §. 127.

λήκτων τὰ βά.λ.λω, καιρώ (ἀπλ. ποιητικόν, πεζογραφικὸν κατακαίνω), θρήσκω, κάμιρω, ἐλείρω, ὀφειλω, τέμρω, ἄλ.λομαι, [ἔρομαι, εὐγρη-
στος ἐνεστώς ἐφωτῶ], ὀσφραίτομαι καὶ πτάρνυμαι, ἔβαλορ καὶ ἔβα-
λόμητ, ἔκαρορ (πεζογραφ. κατέκαρορ), ἀπέθαρο, ἔκαμορ, ἡγρόμητ,
ἄφε.λορ, ἔτεμορ, ἡλόμητ (σπανίως, συνήθως δὲ ὁ α' ἡ.λάμητ), ἡρό-
μητ, ὀσφρόμητ καὶ ἔπταρο. 2) Τὸν παθητ. δὲ. β' μέ.λ.λορτα καὶ
μητ, ὀσφρόμητ καὶ ἔπταρο. 2) Τὸν παθητ. δὲ. β' μέ.λ.λορτα καὶ
μητ, ὀσφρόμητ καὶ μαργομαι, [δαρήσομαι (μεταγεν.)], ἀπεθάρητ, ἀποστα.ῆσομαι,
ἐστά.ῆτη, [σπαρήσομαι (μεταγεν.)], ἐσπάρητ, φθαρήσομαι (ἀπλοῦς
ἀπὸ Ἀριστοτέλους), ἐφθάρητ, σφρά.ῆσομαι (καὶ μέλλ. συνηρητ. σπα-
νίως σφρα.λοῦμαι), ἐσφά.ῆτη, ἐμάρητ.

§ 703. Οἱ δεύτεροι χρόνοι ὑπάρχουσι συνήθως εἰς τὰ παράγωγα
βρήματα, σπανίως δὲ εἰς τὰ πρωτόθετα, καὶ τότε συνήθως τρέπεται τὸ βρί-
ζικὸν φωνῆν, λειπω, ἔλιπον, βάλλω, ἔβαλον, τρέπω, ἐτράπην, κτλ.

§ 704. Τὰ βρήματα κλέπτω, πλέκω, στρέψω, τρέπω καὶ τρέψω⁽⁴⁾
καὶ τὰ θεματικὸν εἴχοντα δισύ.λ.λαβα ὑγρό.ληκτα (§ 696) εἰς τοὺς
δευτέρους μέλλοντας καὶ ἀρίστους τρέπουσι τὸ ε εἰς α, ἔβλαπητ, συν-
επ.λάκητ, διεπ.λάκητ, ἐτεπ.λάκητ, ἐστράφητ, ἀραστραφήσομαι, μετα-
στραφήσομαι, ἐτράπητ (καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἐτραπόμητ), τραφήσομαι,
ἐτράφητ.

§ 705. Τὸ τρώγω ἔχει ἀρίστον δεύτερον μετὰ α [ἔτραγον (ποιητικὸν
ὄντα καὶ σπανίως ἀπλοῦν)].

§ 706. Ο β' ἀρίστος ἡγαγορ καὶ εἶπορ λαμβάνουσιν ἀναδίπλω-
σιν καὶ αὔξησιν πρὸ αὐτῆς, [ἄγ-αγ-ον] ἡγαγον, [Fέπω⁽⁵⁾] Fέπων,
ēFέFεπον, ἐξ οὐ τὸ 'Ομηρικὸν ἔειπον] εἶπον.

§ 707. Πολλοὶ δ'. ἀρίστοι συγκόπτουσι τὸ βρίζικὸν ε, ώς ἔσχορ
[=ἔσεγον], ἐσπόμητ [=ἔσεπόμην], ἡγρόμητ [=ἡγερόμην], ἐπτόμητ
(καὶ α'. ἐπτάμητ) [=ἐπετόμην, ἐπετάμην].

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ Β'.

§ 708. Ο δ'. παρακείμενος τρέπει τὰ βρίζικὰ φωνήντα ώς ἔζης.
τὸ μὲν α εἰς η καὶ μετὰ ρ εἰς ἄ, τὸ δὲ ε εἰς ο, τὸ δὲ ι εἰς οι καὶ τὸ υ

(4) Καὶ τὰ ποιητικὰ δέρχομαι, πέρδομαι καὶ πέρθω, ἔδρακορ, ἀποπαρδή-
σομαι, ἀπέπαρδορ, ἔπραθορ.

(5) Σανσχρ. vak-jam, Vak-mi (λέγω), λατιν. vox vocis (φωνή), voc-are (καλεῖν),
(κ = π, ώς τρέπω, ἴωνται, τράπω, ἀλλὰ καὶ ἀ-τραχ-τος [σανσχρ. tark-us], ἀτρεκής,
λατ. torqueo = τρέπω, στρέψω, κτλ.). Τὸ εἶπον ἔγεινε κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ 'Ομηρικ.
ἔειπον, εἰς δὲ τὰς Ἄλλας ἐγκλίσεις ἀπεβλήθη τὸ ἀρχικὸν καὶ ἔμεινε τὸ ει. 'Η ἀναδί-
πλωσις δὲ τῶν ἀρίστων δ' μετὰ καὶ αὔξησες εἶναι συνήθης παρ' 'Ομήρῳ, ώς ἐπέφραδον,
ἔπεφνον, ἔκεκλόμην, κτλ.

εἰς εὐ, ώς φαρ-, πέρηντ-α, θα.ι-(θίλλω) τέθη.ι-α κράγ (ἔκραγος) κέ-
κράγα, τεκ-(τίκτω) τέτοκ-α, λιπ-(λείπω) λέλουπα, φυγ-(φεύγω) πέ-
φευγα, κτλ.

Ἐξαιροῦνται 1) οἱ ἀλη.λίρα καὶ ἀλη.λέθα ώς φυλάττοντες ἄτρε-
πτον τὸ βίζικὸν φωνῆς· 2) οἱ -έρρωτα (ἐκ βίζ. ὥηγ-) καὶ εἴωθα (ἐκ
βίζης σΦηθ-, ἔ-σΦηθα) ώς τρέποντες τὸ η εἰς ω (πρόλ. βῆμα, βωμός,
βῆγ-μα, βωγμή, κτλ); 3) οἱ πέρφικα (βίζ. φρικ), πέπράγα (φ. πράγ)
καὶ κατ-έέγα (φ. Φάγ), ώς ἔχοντες μακρὸν τὸ θεματικὸν φωνῆς.

ΦΩΝΗΕΝΤΟΔΗΚΤΑ ΡΗΜΑΤΑ

§ 709. Τὰ φωνηεντόληκτα ἔντατα εἶναι ἀσυντάρετα καὶ συνηρη-
μέρα. Καὶ ἀσυντάρετα μὲν εἶναι τὰ παραλήγοντα εἰς διφθογγον καὶ
εἰς ι καὶ υ, συνηρημέρα δὲ τὰ ἔχοντα θεματικὸν φωνῆν ε, α, ο. πάνω,
ἄκοντα, κελεύω, παλαίω, κλείω, χρίω, κω.ινώ, ἄλλα [ποιέω] ποιῶ,
[πιμέω] τιμῶ, [δηλῶ] δηλῶ κτλ.

§ 710. Τὰ εἰς ι'ω καὶ ἕ'ω φωνηεντόληκτα ἔχουσι τὸ δίγερον μα-
κρόν, πλὴν τῶν ἀρύ'ω, [ἀρύ'ω], μεθύ'ω καθ' ὅλους τοὺς χρόνους,
τῶν θύω καὶ λέω πρὸ τῶν γρονικῶν γχαρακτήρων κ, μ. καὶ θ, τοῦ δύω
πρὸ τοῦ θ καὶ μ, τοῦ μύω καὶ πτύω πρὸ τοῦ σ μετὰ τοῦ εἰλκυσσα, ώς
λέλυκα, τέθυμα, ἀπεδύθην, ἔμυσα, πτύσω, ἔπτύσα, καθείλκυκα, καθ-
ειλκυσματ.

ΣΗΜ. Ἀπτικὸς ἐνεστῶς εἶναι ἀρύτω καὶ οὐχὶ ἀρύω.

§ 711. Ὁ βραχὺς γχαρακτήρ τῶν φωνηεντόληκτων ε, α καὶ ο, ὅταν
προστεθῇ κατάληξις ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένη, ἐκτείνεται ώς ἔξης, τὸ
μὲν ε εἰς η, τὸ δὲ α εἰς η, μετὰ δὲ ρ, ι, ε εἰς α, καὶ τὸ ο εἰς ω, ώς
[ποι-έω] ποιήσω, ἐποιη-σα, πεποιη-κα, ποιη-μα, ποιη-τός [τιμά'ω]
τιμή-σω, ἐτίμη-σα, τετίμη-κα, τιμη-τός, [θηράω], τεθήρα-κα, θηρα-
σω, θηράτος, [έχ'ω], ἐά'σω, ειά'θηρ, ἐάτεος, [ιά'ομαι], ιά'σομαι, ιά'θηρ,
ιάσαμηρ, ιάτος.

Ἐξαιρεῖται τὸ [χρά'ομαι] χρήσομαι καὶ τὸ [ἀκροά'ομαι] ἀκροά'-
σοματ.

§ 712. Ἐκ τῶν φωνηεντόληκων φυλάττουσι τὸν γχαρακτήρα βρα-
χὺν 1) τὸ ε τὰ ζέω, ξέω, τρέω, ἀλῶ, ἀρκῶ, ἔμῶ, τε.ιῶ, αἰδοῦμαι καὶ
ἄκονται· 2) τὸ α τὰ γε.ιῶ, ἐρῶ, χα.ιῶ, θι.ιῶ, κλῶ, σπῶ, [έ.ιῶ⁽¹⁾] καὶ
[ι.ιάομαι⁽²⁾]; 3) τὸ ο τὰ [ἀρδώ] ἀρῶ καὶ [όμδώ] (ἔξ ἐνεστῶτος ὅμηνμι).

ΣΗΜ. Τὰ βήματα ταῦτα κατὰ τὸ φαινόμενον ἔξαιροῦνται, διότι εἶχον γχα-

(1) Ὁ ἐνεστῶς ἐλάω εἶναι ποιητικὸς καὶ παρὰ Ξενοφῶντι τὸ ἀπέ.λα (Παιδ. Η', γ', 32), ἀντ' αὐτοῦ δὲ δὲ λέλανω.

(2) Ὁ ἐνεστῶς εἶναι λέλσκομαι.

κτῆρα σ., τὸ ὄπειρον ἀπεβλήθη μὲν μεταξὺ δύο φωνηέντων, παρέμεινε δὲ εἰς τὸν "Ομηρον, ὡς τελέσσω, ζῆλασσα, ἐκάλεσσα, ἔξεσσα. κτλ., εἰς δὲ τοὺς Ἀττικὸς πρὸ τῶν χρονικῶν καταλήξεων -μαι· -μην, -θην καὶ -θήσομαι, τετέλεσμαι, ἐτελέσθη, τελεσθήσομαι, κτλ. (¹). 'Ως δὲ ἐκ τῶν ποιητικῶν μέσσος, δισσος ἔσσομαι, κτλ. ἔγειναν τὰ Ἀττικὰ μέσσος, δισσος, ἔσσομαι, οὗτοι καὶ δισσος ἔσσομαι, κτλ. ἔγειναν τὰ τελέσσω ὅνευ ἐκτάσεως καὶ Ἀττικῶς τελῶ, κτλ. ἐκ τῶν τελέσσω, κτλ. ἔγειναν τὰ τελέσσω ὅνευ ἐκτάσεως καὶ Ἀττικῶς τελῶ, κτλ.

§ 713. Τὰ ρήματα *aīrā*, *aīrō*, δέω, καλῶ, ποθῶ καὶ [πόω] (ἐξ ἑνεστῶτος *pīrō*) διφοροῦνται εἰς τίνας μὲν χρόνους τρέποντα, εἰς ἄλλους δὲ φυλάττοντα βραχὺν τὸν χρακτῆρα ὡς *aīrā* πανταχοῦ μὲν εἰ πλὴν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου, *aīrō* *aīrōs*, ἥρηκα κτλ. πλὴν τοῦ *aīrēsthōs* καὶ ἥρεθη, δέω, δήσω, ἔδησα, ἔδησμη, δεδήσομαι, πανταχοῦ δὲ ἀλλαχοῦ μετὰ τοῦ εἰ, καλῶ ἐκάλεσα, ἐκαλεσάμη, ἀλλὰ κέκληκα, κέκλημαι, κληθήσομαι, ἐκλήθη, ποθῶ, ποθησαὶ ποθησομαι καὶ ποθέσομαι, ἐπόθησα καὶ ἐπόθεσα, [πόω] πέποκα, ἀλλὰ καταποθησομαι, κατεπόθη, προπέποται.

§ 714. Τὰ ρήματα θέω, νέω, πλέω, πρέω, φέω καὶ χέω εἰς τοὺς ἄλλους χρόνους πλὴν τοῦ ἑνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ ἔχουσι διφθογγον εὐ, -θενσομαι, -νενσομαι, διένενσα, κτλ. πλεύσομαι, ἐπλεύσα, κτλ. ἀρέπενσα κτλ. [ἔρρενσα], ἐρρύηται, ἐρρύκη, [ἐχενάμητ (ποιητ.)], κέχυμαι, συγχυθήσομαι κτλ.

ΣΗΜ. Ήρίζα αὐτῶν ἦν θε F (σανς. dFav-ami), νε F (ἢ μᾶλλον σνεF, σανσκρ. suāu-mi = φέω, στάζω, snav-as), πλε F (σανς. plav-ē), πνε F (καὶ πνυ, ἐξ οὐ πεπνυ-μένος ποιητικ.), φε F (ἢ μᾶλλον σρεF, σανσκρ. srav-āmi) καὶ Fρυ (= λατ. fli-o, ἢ σρυ), χε F, χυ (= su-ndo).

§ 715. Τὸ κάλω καὶ καίω, κλάω καὶ κλαίω εἰς τοὺς ἄλλους χρόνους ἔχουσιν αν, κανσα, κάνασα, κτλ. κλαύσομαι, ἐκλανσα, κτλ. (²).

§ 716. Τὰ φυλάττοντα τὸν χρακτῆρα βραχὺν φωνηέντοληκτα πρὸ τῶν παθητικῶν χρονικῶν καταλήξεων -μαι, -μην, θήσομαι καὶ θηγι διασώζουσι τὸ ἀρχικὸν τῆς ρίζης σ (§. 712, σημ.)., τελεσ-θήσομαι, ἐτελέσ-θη, τετελέσ-μαι. Ἐξαιρεῖται τὸ [ἀρόω] ἀρῶ, [ἐλάω] (ἐξ ἑνεστῶτος ἐλαύνω) καὶ ἐμῶ, ἥρθη, [ἀρηρομέρος (ποιητ.)] ἐξηλάθη, ἀπηλάθη, ἐξελήλαμαι, ἀπελήλαμαι, [ἐμεθήσομαι (μεταγ.)].

ΣΗΜ. Τὸ δὲ [όμόω] (ἐξ ἑνεστ. ὅμ. νυμι) διφορεῖται, ὅμοσθήσομαι, ώμόθην, ὅμώμοσται, ὅμωμοσμένος.

§ 717. ΣΗΜ. 1. Κατ' ἀναλογίαν λαμβάνουσι σ πρὸ τῶν παθητικῶν χρονικῶν καταλήξεων καὶ τὰ ρήματα γρῶ, κνῶ, χῶ, πλέω πρὶω [κυλίω] (³).

(¹) "Ορχ. Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 110.

(²) "Η ρίζη εἶναι καF καὶ κλαF, ἐών καύω καὶ κλαύω ἢ κἄ' ω καὶ κλά' ω. Τὸ δὲ ουνδέεται ἀμέσως μετὰ τοῦ τελικοῦ φωνήέντος τῶν ρίζῶν κλαν - καὶ καν-, αἵτινες τότε ἀποβάλλουσι τὸ υ (F) αὐτῶν, κλαίω, καίω, κατὰ Κεύρτιον.

(³) "Ἐνεστῶς κυλίρθω, ἐδὲ κυλίω σύνθετος, προσκυλίω.

ζω, ξύω, [βύω]⁽¹⁾. παῖω, πταῖω, παλαῖω, ϕαύω, σεῖω, λεύω, κελεύω, ἀκούω καὶ γιγνώσκω (ἐκ δίζ. γνω). ἐχρῆσθην, [κατεκνήσθην, κατακέκνησμαι], [χωσθήσομαι], ἐγώσθην, κέχωσμαι, πέπλευσμαι, διαπέπρισμαι, ἔξεκυλίσθην, κατακεκύλισμαι, [ῦσθην], ἐφῆσμαι, ἐπεξύσθην, [βέβησμαι (ποιητ.)], παράβυστος, [ἐπαισθην ποιητ.], ἀνάπαιστος (Ἀττικ.), ἀπταιστος, [ἐπαλαισθην (ποιητ.)], πεπάλαισμαι (μεταγ.)], [παρέψαυσμαι (μεταγ.)], (Ἀττικ.) ἀψαυστος, ἐσεισθην, [σέσεισμαι], κατελεύσθην, καταλεύσμαι, γνωσθήσομαι, ἐγνώσθην, ἐγνωσμαι, ἀκουσθήσομαι, ἡκούσθην.

2) Τὰ ῥήματα δρῶ, θραύω² κρούω οὐχὶ πάντοτε εἰς τὸν παρακείμενον, ἐδράσθην, δέδραμαι καὶ (σπανίως) δέδρασμαι, ἐθραυσθην, παρατεθραυμένος καὶ συντεθραυσμένος, ἐκρούσθην (σύνθετος μόνον ἔξ-, ἀπ-, περι-, παρ-) καὶ παρακέρουσμαι καὶ παρακέρουσται.

3) Τὰ ῥήματα κλείω, παύω καὶ χρίω, χρῶμαι, ἄχθομαι καὶ μιμηήσκομαι οὐχὶ εἰς τὸν παρακείμενον, συγκλεισθήσομαι, ἐκλείσθην, κέκλειμαι, ἐχρίσθην, κέχριμαι [κέχρισμαι μεταγενέστερον], ἡχθέσθην, μηησθήσομαι, εμνήσθην, μέμνημαι, παυθήσομαι, ἐπαύσθην⁽²⁾ πέπαυμαι, παυστέον, ἀπαυστος.

4). Τὸ νέω (=πλέω) καὶ τὸ γεύω μόνον εἰς τὰ ῥηματικὰ ἐπίθετα ἔχουσι σ., νευστέον, γευστέον, ἀγευστος. Τὸ δὲ [νάω] νῶ (=νήθω) μόνον παρὰ μεταγενεστέροις, ἐνήθην (Πλάτ. Πολιτικ. 282, ε')., ἐπινένησμαι (Λουκιαν. Φιλοπ. 14), τὸ δὲ νέω (=σωρεύω) διφορεῖται, νένημαι (Ἀττικ. πεζογρ.) καὶ νένησμαι (Ἀριστοφ. καὶ μεταγεν.).

§ 718. Τὰ φωνηντόληκτα ἔχουσι τοὺς πρώτους χρόνους πάντοτε σχεδὸν καὶ οὐχὶ τοὺς δευτέρους (Πρόλ. § 577).

§ 719. Τὸ φωνηντόληκτον θέμα οἱ ποτὲ μὲν προδλαμβάνει συνδετικὴ φωνήντα κατὰ τὴν συζυγίαν τῶν εἰς ω, οἰ-ο-μαι, ποτὲ δὲ προθέτει τὰς προσωπικὰς καταλήξεις ἀμέσως εἰς τὸ θέμα κατὰ τὴν συζυγίαν τῶν εἰς μι, οῖ-μαι ὁ-μηρ καὶ ὁ-μεθα (Ξενοφ. Ἀνάθ. Σ'. γ'. 25. 26, κατὰ Διηδόρφ.) μόνον κατὰ ταῦτα τὰ πρόσωπα⁽³⁾.

2) ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΦΩΝΗΝΤΟΛΗΚΤΑ

§ 720. Τὰ φωνηντόληκτα ῥήματα τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα ε, α, ο λέγονται σύγρημέτρα, ώς συναιρούμενα κατ' ἐνεστῶτα καὶ παρατατι-

(1) Ἐνεστὼς βυρέω.

(2) Ο δὲ ἐπαύθην μεταγενέστερος (Cobet Nov. Lect. σ. 448. 778.)

(3) Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ποιητικὰ σενόμαι καὶ σεῦμαι, στενόμαι καὶ στεῦμαι. Γραμματ. Παρατηρ. §. 106.

κὸν δὲων τῶν φωνῶν, διότι μετὰ τὸν γραμμῆρα ἔπειται ἀμέσως συνδετικὸν φωνῆεν, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους γρόνους μεσολαβεῖ σύμφωνον τοῦ γρονικοῦ γραμμῆρος.

§ 721. Τὰ συνηρημένα κατὰ τὸ θεματικόν των φωνῆεν εἶναι τριῶν συζυγιῶν, ὃν πρώτη εἶναι ἡ ἔχουσα φωνῆεν ε., δευτέρα ἡ ἔχουσα α καὶ τρίτη ἡ ἔχουσα ο.

ΣΗΜ. Ἐφυλάξαμεν τὴν τάξιν τῶν παλαιῶν γραμματικῶν ὡς πρὸς τὰς συζυγίας τῶν συνηρημένων.

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ KOINH
'Εγεστώς	[ποιέω] ποιῶ [ποιέεις] ποιεῖς [ποιέει] ποιεῖ [ποιέετον] ποιεῖτον [ποιέετον] ποιεῖτον [ποιέομεν] ποιοῦμεν [ποιέετε] ποιεῖτε [ποιέουσι(γ) ποιοῦσι(γ)	[ποιέω] ποιῶ [ποιέης] ποιής [ποιέῃ] ποιῇ [ποιέητον] ποιῆτον [ποιέητον] ποιῆτον [ποιέωμεν] ποιῶμεν [ποιέητε] ποιῆτε [ποιέωσι(γ) ποιῶσι(γ)	
Παρατατικός	[έποιεσον] ἐποίουν [έποιεες] ἐποίεις [έποιεε] ἐποίει [έποιεετον] ἐποιεῖτον [έποιεετην] ἐποιείτην [έποιεομεν] ἐποιοῦμεν [έποιεετε] ἐποιεῖτε [έποιεεον] ἐποίουν.		[ποιέοιμι] (-οῖμι) [ποιέοις] (-οῖς) [ποιέοι] -οῖ [ποιέοιτον] -οῖτον [ποιεοίτην] -οίτην [ποιέοιμεν] -οῖμεν [ποιέοιτε] -οῖτε [ποιέοιεν] -οῖεν.
ΠΑΘΗΤΙΚΗ			
'Εγεστώς	[ποιέομαι] ποιοῦμαι [ποιέει] ποιεῖ [ποιέεται] ποιεῖται [ποιέεσθον] ποιεῖσθον [ποιέεσθον] ποιεῖσθον [ποιεόμεθα] ποιούμεθα [ποιέεσθε] ποιεῖσθε [ποιέονται] ποιοῦνται.	[ποιέωμαι] ποιῶμαι [ποιέῃ] -ῇ [ποιέηται] -ῆται [ποιέησθον] -ῆσθον [ποιέησθον] -ῆσθον [ποιεόμεθα] -ώμεθα [ποιέησθε] -ῆσθε [ποιέωνται] -ῶνται	
Παρατατικός	[έποιεόμην] ἐποιούμην [έποιεου] ἐποιοῦ [έποιεέτο] ἐποιεῖτο [έποιεεσθον] ἐποιεῖσθον [έποιεέσθην] ἐποιείσθην [έποιεόμεθα] ἐποιούμεθα [έποιεεσθε] ἐποιεῖσθε [έποιεόντο] ἐποιοῦντο.		[ποιεοίμην] [ποιέοιο] [ποιεοιτο] [ποιέοισθον] [ποιεοίσθην] [ποιεοίμεθα] [ποιεοισθε] [ποιεοίοντο].

ΡΗΜΑΤΑ Α'. ΣΥΖΥΓΙΑ

ΦΩΝΗ

ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜ.	ΜΕΤΟΧΗ
ΑΤΤΙΚΗ	<p>[ποίει] ποίει [ποιείτω] ποιείτω [ποιείτον] ποιείτον [ποιείτε] ποιείτε [ποιείντων] -ούντων [καὶ ποιείτωσαν] [ποιείτωσαν.]</p>	<p>[ποιέιν] ποιεῖν.</p>	<p>[ποιεών] ποιῶ, [ποιέουσα] ποιοῦσα, [ποιέον] ποιοῦν.</p>
<p>[ποιείην] -οίην [ποιείης] -οίης [ποιείη] -οίη [ποιείητον] (-οίητον) [ποιείητην] (-οίητην) [ποιείημεν] (-οίημεν) [ποιείητε] (-οίητε) [ποιείησαν] (-οίησαν).</p>		<p>[ποιέιν] ποιεῖν.</p>	<p>[ποιέων] ποιῶ, [ποιέουσα] ποιοῦσα, [ποιέον] ποιοῦν.</p>
ΦΩΝΗ			
<p>ποιείμην ποιείο ποιείτο ποιείσθον ποιείσθην ποιείμεθα ποιείσθε ποιείσθων [ποιείσθωσαν][ποιείσθωσαν]</p>		<p>[ποιέσθαι] ποιείσθαι:</p>	<p>[ποιεόμενος] ποιούμενος, [ποιεόμενη] ποιούμενη, [ποιεόμενον] ποιούμενον.</p>
<p>ποιείμην ποιείο ποιείτο ποιείσθον ποιείσθην ποιείμεθα ποιείσθε ποιείσθων</p>		<p>[ποιέσθαι] ποιείσθαι</p>	<p>[ποιεόμενος] ποιούμενος, [ποιεόμενη] ποιούμενη, [ποιεόμενον] ποιούμενον.</p>

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ
			KOINH
'Εγεστος	[τιμάω] τιμῶ [τιμάεις] τιμᾶς [τιμάει] τιμᾶ [τιμάετον] τιμῆτον [τιμάετον] τιμᾶτον [τιμάσμεν] τιμῶμεν [τιμάστε] τιμᾶτε [τιμάσουσι(ν)] τιμῶσι(ν)	[τιμάω] τιμῶ [τιμάης] τιμᾶς [τιμάη] τιμᾶ [τιμάητον] τιμῆτον [τιμάητον] τιμᾶτον [τιμάσμεν] τιμῶμεν [τιμάστε] τιμᾶτε [τιμάσωσι(ν)] τιμῶσι(ν)	
Παρατατικός	[έτιμασ] ἐτίμων [έτιμασε] ἐτίμας [έτιμασ[έτίμα [έτιμαστον] ἐτίμαστον [έτιμαστην] ἐτίμαστην [έτιμασμεν] ἐτίμασμεν [έτιμαστε] ἐτίμαστε [έτιμασν] ἐτίμων		[τιμάσιμ] (-ῷμι) [τιμάσιμ] (-ῷς) [τιμάσι] -ῷ [τιμάσιτον] -ῷτον [τιμασίτην] -ῷτην [τιμάσιμεν] -ῷμεν [τιμάσιτε] τιμῶτε [τιμάσιεν] τιμῶν
			ΠΑΘΗΤΙΚΗ
'Εγεστος	[τιμάσμαι] τιμῶμαι [τιμάει] τιμᾶ [τιμάεται] τιμᾶται [τιμάεσθον] τιμᾶσθον [τιμάεσθεν] τιμᾶσθον [τιμαχόμεθα] τιμώμεθα [τιμάεσθε] τιμᾶσθε [τιμάσονται] τιμῶνται	[τιμάσμαι] τιμῶμαι [τιμάη] τιμᾶ [τιμάηται] τιμᾶται [τιμάησθον] τιμᾶσθον [τιμάησθον] τιμᾶσθον [τιμαχόμεθα] τιμώμεθα [τιμάησθε] τιμᾶσθε [τιμάωνται] τιμῶνται	
Παρατατικός	[έτιμασμην] ἐτίμωμην [έτιμασν] ἐτίμω [έτιμαστο] ἐτίματο [έτιμασθον] ἐτίμασθον [έτιμασθην] ἐτίμασθην [έτιμαχόμεθα] ἐτίμωμεθα [έτιμασθε] ἐτίμασθε [έτιμασοντο] ἐτίμωντο		[τιμασίμην] [τιμάσιο] [τιμάσιτο] [τιμάσισθον] [τιμασίσθην] [τιμαχόμεθα] [τιμάσιθε] [τιμάσιοντο]

ΡΗΜΑΤΑ Β'. ΣΥΖΥΓΙΑ

ΦΩΝΗ

ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜ.	ΜΕΤΟΧΗ
ΑΤΤΙΚΗ			
	[τίμαε] τίμα [τιμάστω] τιμάτω [τιμάστον] τιμάτον [τιμάστε] τιμάτε [τιμάστων] τιμάστων [καὶ τιμάστωσαν] [τιμάτωσαν].	[τιμάειν] τιμάν.	[τιμάων] τιμῶν, [τιμάσουσα] τιμῶσα, [τιμάον] τιμῶν.
[τιμασίην] -ώην [τιμασίης] -ώης [τιμασίη] ώη [τιμασίητον] (φήτον) [τιμασίητην] (φήτην) [τιμασίημεν] (φήμεν) [τιμασίητε] (φήτε) [τιμασίησαν] (φήσαν)		[τιμάειν] τιμᾶν.	[τιμάων] τιμῶν, [τιμάσουσα] τιμῶσα, [τιμάον] τιμῶν.
ΦΩΝΗ	[τιμάσου] τιμῶ [τιμάσθω] τιμάσθω [τιμάσθον] τιμάσθον [τιμάσθων] τιμάσθων [τιμάσθε] τιμάσθε [τιμάσθων] τιμάσθων [καὶ τιμάσθωσαν] [τιμάσθωσαν]	[τιμάεισθαι] τιμᾶσθαι.	[τιμαχόμενος] τιμώμενος, [τιμαχομένη] τιμωρένη, [τιμαχόμενον] τιμώμενον.
τιμάσμην τιμῶσ τιμῶτο τιμάσθον τιμάσθην τιμάσμεθα τιμῶσθε τιμῶντο		[τιμάεισθαι] τιμᾶσθαι..	[τιμαχόμενος] τιμώμενος, [τιμαχομένη] τιμωρένη, [τιμαχόμενον] τιμώμενον.

ΣΥΝΙΡΗΜΕΝΑ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ
			KOINH
Ενστώς	[δηλόσω] δηλῶ [δηλόεις] δηλοῖς [δηλόει] δηλοῖ [δηλόετον] δηλοῦτον [δηλόετον] δηλοῦτον [δηλόσμεν] δηλοῦμεν [δηλόετε] δηλοῦτε [δηλόσυσι(ν)] δηλοῦσι(ν)	[δηλόσω] δηλῶ [δηλόης] δηλῆς [δηλόη] δηλῆ [δηλόητον] δηλῶτον [δηλόητον] δηλῶτον [δηλόωμεν] δηλῶμεν [δηλόητε] δηλῶτε [δηλόωσι(ν)] δηλῶσι(ν)	
Παρατακτικός	[έδηλοιν] έδηλοιν [έδηλοες] έδηλοιες [έδηλοε] έδηλοε [έδηλοέτον] έδηλούτον [έδηλοέτην] έδηλούτην [έδηλούμεν] έδηλούμεν [έδηλοέτε] έδηλούτε [έδηλογν] έδηλοιον.		[δηλόσιμη] -οῖμη [δηλόσιε] -οῖξ [δηλόσι] -οῖ [δηλόσιτον] -οῖτον [δηλόσιήνη] -οίτηγ [δηλόσιμεν] -οῖμεν [δηλόσιτε] -οῖτε [δηλόσιεν] -οῖεν
			ΠΑΘΗΤΙΚΗ
Εγένετος	[δηλόσιμαι] δηλούμαι [δηλόει] δηλοῖ [δηλόεται] δηλοῦται [δηλούσθιον] δηλοῦσθιον [δηλούσθιον] δηλοῦσθιον [δηλούμεθα] δηλούμεθα [δηλούσθε] δηλοῦσθε [δηλόνται] δηλοῦνται	[δηλόωμαι] δηλῶμαι [δηλόη] δηλοῖ [δηλόηται] δηλῶται [δηλόησθιον] δηλῶσθιον [δηλόησθιον] δηλῶσθιον [δηλόωμεθα] δηλῶμεθα [δηλόησθε] δηλῶσθε [δηλόηνται] δηλῶνται..	
Παρατακτικός	[έδηλούμην] έδηλούμην [έδηλού] έδηλου [έδηλοέτο] έδηλούτο [έδηλοέσθιον] έδηλούσθιον [έδηλοέσθην] έδηλούσθην [έδηλούμεθα] έδηλούμεθα [έδηλοέσθε] έδηλούσθε [έδηλόντο] έδηλοντο.		[δηλούμην] [δηλόοιο] [δηλόίτο] [δηλόίσθιον] [δηλοῖς; θην] [δηλούμεθα] [δηλόησθε] [δηλόντο].

ΡΗΜΑΤΑ Ι'. ΣΥΖΥΓΙΑ

ΦΩΝΗ

ΕΓΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦ.	ΜΕΤΟΧΗ
ΑΤΤΙΚΗ			
	<p>[δηλοε] δήλου [δηλοέτω] δηλούτω [δηλόετον] δηλοῦτον [δηλόετε] δηλούτε [δηλούτων] δηλούντων καὶ δηλούτωσαν] [δηλού- τωσαν]</p>	[δηλόειν] δηλοῦν.	[δηλόων] δηλῶν, [δηλόουσα] δηλοῦσα, [δηλόων] δηλοῦν.
[δηλοίην δηλοίην] [δηλοίης δηλοίης] [δηλοίη δηλοίη] [δηλοίητον] (δηλοίητον) [δηλούτην] (οίτην) [δηλούμεν] (οίμεν) [δηλούτητε] (δηλούτητε) [δηλούτησαν] (οίτησαν)		[δηλόειν] δηλοῦν.	[δηλόων] δηλῶν, [δηλόουσα] δηλοῦσα, [δηλόων] δηλοῦν.
ΦΩΝΗ	<p>[δηλόευ] δηλοῦ [δηλοέσθω] δηλούσθω [δηλόεσθον] δηλούσθον [δηλόεσθε] δηλούσθε [δηλοέσθων] δηλού- καὶ σθον [δηλοέσθωσαν] [δηλού- σθωσαν]</p>	[δηλόεσθαι] δηλούσθαι.	[δηλούμενος] δηλούμενος, [δηλούμένη] δηλούμενη, [δηλούμενον] δηλούμενον.
δηλοίμην δηλοίσ δηλοίτο δηλοίσθον δηλοίσθην δηλοίμεν δηλοίσθε δηλοίντο.		[δηλόεσθαι] δηλούσθαι.	[δηλούμενος] δηλούμενος, [δηλούμένη] δηλούμενη, [δηλούμενον] δηλούμενον.

§ 722. Τὰ εἰς ἑώ δισύλλαβα ρήματα δὲν συναιροῦνται εἰς ὅλη τὰ πρόσωπα τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ ἀλλὰ μόνον εἰς ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια μετὰ τὸν γαρακτῆρα εἰς ἀκολουθεῖ εἴ τι εἰ. Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ ἔ· ἐνικ. πρόσωπ. τοῦ παθητ. ἐνεστῶτ. τῆς ὄριστικῆς, τὸ ὅποιον δὲν συναιρεῖται, ως δέομαι, δέει, δεῖται, κτλ.

§ 723. Τὸ δέω (-δένω), σπανίως ἀπλοῦν, συνήθως δὲ σύνθετον, συναιρεῖ τὸν γαρακτῆρα εἰ καὶ μετὰ τοῦ η, ο καὶ ω, ώς ξυνδῆ, δῶν, τὸ δοῦν, τὸ ξυνδοῦν, ἐνέδουν, ὑποδοῦνται, ἀναδούμενος, περιεδούμενος κτλ. Καὶ τὸ σύνθετον [εἰς-φρέω-ῶ] (ἀγρηστον κατ ἐνεστ.), εἰςέφρουν, ἐξέφρουν, εἰς-εφρούμην.

§ 724. Τὰ ρήματα ζῶ, πειρῶ, διψῶ, κρῶ, [ρῶ, (=νήθω)]⁽⁴⁾, σμῶ, γψῶ, χρῶ] καὶ χρόμαι ἀντὶ τῆς εἰς α συναιρέσεως ἔχουσι τὴν εἰς η.

ΣΗΜ. 1. Τὰ ρήματα ταῦτα κανονικῶς συναιροῦνται, διότι ήσαν [διψήω, διψήεις διψήει, κτλ.], γενόμενα ἐξ Ιωνικῆς ἐκτάσεως μετὰ τὴν ἀποθέλην τοῦ φύγου ή ἐκ τῶν διψάω, διψάεις, διψάει, κτλ. μετὰ βραχέος ή (Πρθλ. τὰ Όμηρ. αὐτιδιά'ω κτλ. ἀτινα ήσαν Αἰολικοὶ τύποι)⁽⁵⁾.

ΣΗΜ. 2. Καὶ παρ' Όμηρῷ εὑρηγταὶ τινα ἔχοντα τὴν εἰς η συναιρεσιν, προσαυδήτην, συναντήτην, φοιτήτην, συλλήτην.

§ 725. Τὸ [σειρ] καὶ [άειρ] τῶν ἀπαρεμφάτων συναιρεῖται εἰς ον (καὶ οὐχί εἰς οι, ώς [δηλόσεις] δηλοῖς) καὶ εἰς α ἀνυπόγραφον, διότι τὸ ει εἶναι νόθον ἐξ ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως προελθόν, ώς [πλακεῖς (=πλακόFεις)] πλακοῦς, κτλ. ⁽⁶⁾.

§ 726. Ἀντὶ τῶν καταλήξεων τῆς εὐκτικῆς οιμ, οιε, οι, οιτορ, οιτηρ, οιμερ, οιτε, οιερ, ὑπάρχουσι καὶ αἱ Ἀττικαὶ λεγόμεναι οίηρ, οιης, οίη, οίητορ, οιήτηρ, οιημερ, οιητε, οιησαρ.

§ 727. Ἐν τῇ συνηρημένῃ εὐκτικῇ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς εἰς μὲν τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν εἶναι εὐχρηστέραι αἱ Ἀττικαὶ καταλήξεις, πλὴν τοῦ τρίτου ἐνικοῦ ἀπαντῶντος καὶ κοινῶς, εἰς δὲ τὸν δυτικὸν καὶ πληθ. αἱ κοιναὶ ποιοιηρ, ποιοιης, ποιοιη καὶ ποιοῖ, ποιοῖτορ, ποιοῖτηρ, ποιο-οιμερ, ποιοῖτε, ποιοῖτερ.

§ 728. Αἱ Ἀττικαὶ καταλήξεις ἀπαντῶσι σπανίως καὶ εἰς τὴν εὐκτικὴν τοῦ συρημένου μέλλοντος, διαβαλοῖηρ, ἐροῖηρ, κτλ. 2) τοῦ ὑπερσυντελικού, προεληλυθοῖηρ, ἐκπεφευγοῖηρ, κτλ. 8) τοῦ ἀριστου ἐσχορ, σχοιηρ.

§ 729. Τὸ λούω παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς εὐρίσκεται μόνον συνηρημένον ως ἔξης, [ἀπέλον, ἐλοῦμερ, λοῦμαι], λοῦται, [λοῦρται], [ἐλούμηρ, ἐλοῦτο], ἐλοῦτο, λοῦσθαι, λούμερος.

(4) Ὁρα Γραμματ. Παρατηρ. §. 114.

(5) Ὁρα Γραμματ. Παρατηρ. §. 121. Αὗτη εἶναι ή γνόμη τῶν γλωσσολόγων.

(6) Ὁρα Γραμματ. Παρατηρ. §. 104. 117. καὶ ἀνωτ. §. 671.

§ 730. Τὸ [φίγόω] φίγω ἀντὶ τοῦ οὐ καὶ οὐ ἔχει φ καὶ ω, φίγῳ,
φίγῶσα, φίγῶτος, φίγῷ (ἀπαρέμφ.) [φίγῳη (μτγ.)].⁽¹⁾

ΜΕΛΛΩΝ ΕΝΕΡΓ. ΚΑΙ ΜΕΣΟΣ⁽²⁾ ΚΑΙ ΔΩΡΙΚΟΣ

§ 731. Τὰ φήματα π.λέω, πτέω καὶ φεύγω ἔχουσι καὶ μέσον μέλλοντα εἰς -σομαι καὶ τὸν δωρικὸν καλούμενον εἰς -σοῦμαι, πλενσομαι καὶ πλενσοῦμαι, [-πτενσομαι καὶ πτενσοῦμαι], φενξομαι καὶ φενξοῦμαι. Τὸ δὲ παιξω καὶ πίπτω ἔχουσι μόνον δωρικὸν μέλλοντα παιξοῦμαι καὶ πεσοῦμαι.⁽³⁾

§ 732. Τὰ ἀνώμαλα ἐσθίω καὶ πίνω ἔχουσι μέλλοντα ἄνευ τοῦ σ, ἔδομαι, πιόμαι. Τὸ δὲ -χέω καὶ τὸ μέσον χέομαι: ἔχουσι μέλλοντας -χέω καὶ μεσ. χέομαι:⁽⁴⁾ Τὸ δὲ ἐμῶ, μάχομαι καὶ καθέζομαι: ἔχουσι μέλλοντας [ἐμοῦμαι], μαχοῦμαι, καθεδοῦμαι.

§ 733. Τὰ φήματα ἀλῶ, [ἐλῶ] [ἐνεστ. ἐλαύνω], κα λῶ καὶ τελῶ ἔχουσι μέλλοντας ἔνεκα συγκοπῆς τοῦ σ ὁμοίους τῷ ἐνεστῶτι, [ἀλῶ. Μοιρ. σ. 17.], ἐλῶ, ἀπελῶ, ἐξελῶ, προελῶ, παρελῶ, καλῶ καὶ τελῶ⁽⁵⁾.

ΜΕΛΛΩΝ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΟΣ

§ 734. Μέλλοντα συνηρημένον ἔχουσι 1) τὰ ὑγρόληκτα· 2) τὰ φωνηντόληκτα ἀλῶ, [ἐλῶ], ἐμῶ, καλῶ, τελῶ καὶ τὰ καθεζόμαι καὶ μάχομαι σπανίως μετ' εὔκτικῆς (§ 732-733). 3) Τὰ καθ-ιζω, -βιβάζω, ἐξετάζω (σπανίως) καὶ τὰ εἰς -ιζω ὑπερβισύλλαχα σπανίως μετ' εὔκτικῆς συνηρημένης. 4) Τὸ ἀμφιέρνυμι, κρεμάννυμι καὶ -σκεδάρνυμι, ἄνευ εὔκτικῆς⁽⁶⁾.

§ 735. Ο μέλλων τοῦ ἐλαύνω, -βιβάζω καὶ ἐξετάζω καὶ τῶν

(1) Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 119. Cobet Nov. Lection. σ. 340.

(2) Ἡ ἀρχὴ κατάληξις τοῦ ἐνεργ. καὶ μέσ. μέλλ. ἵτο [εσ]ω] (σανσ. α-γάμι), [ἐσ-]ομαι], τὸ ὅποῖον ἵτο μέλλων τοῦ εἰμί, καὶ ἔτιθετο εἰς τὰ ὑγρόληκτα καὶ τὰ συνηρημένον μέλλοντα ἔχοντα, ὡς [τεν-έσω] (= ἔσομαι εἰς τὸ τείνειν, Πρᾶλ. τὸν μέλλ. τοῦ sum, ergo, pot-ergo) [= τεν-έω] (κατά συγκοπήν τοῦ σ), τενῶ, μαχ-έσομαι (παρ' Ἡρόδοτῷ) [μαχ-έομαι] μαχοῦμαι, κτλ. 2) Τὸ [εσ]ω] ἔγεινε [σ]ω] (σανσ. s-γάμι), τοῦ ὅποιον τὸ δ 1) γίνεται: εἰς τοὺς δωρικοὺς μέλλοντας, πραξίομες [πραγ-σίομες] κτλ. 2) ε, φενξοῦμαι [= φευγ-σέομαι], κτλ. 3) ἀποθάλλεται καὶ ἔκτεινε τὰ προηγούμενα φωνῆται εἰς μακρὰ τῶν φωνηντολήκτων, λείψω [λειπ-σ]ω, λείπ-σω], κτλ. τιμήσω [= τιμ-μάζ-σ]ω], ποιησω [= ποιέσ]ω], δηλώσω [= δηλό-σ]ω], κτλ.

(3) Ο δὲ χεισοῦμαι τοῦ χέζω ποιητικός.

(4) Ὁρα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 448.

(5) Εὔργηται καὶ μέλλ. συγκαλέσειν, ἐγκαλέσει, -σουσι, παρακαλέσουσι, -σειν καὶ διατελέσω (Γραμμ. Παρατ. §. 108. 122), ἀλλ' εἶναι γραφή πλημμελεῖς (Cobet Nov. Lect. σ. 64. 438.)

(6) Οἱ μέλλ. αὐτῶν ἀπαντῶσι: μόνον παρὰ ποιηταῖς. § 784.

κρεμάννυμι καὶ -σκεδάννυμι κλίνεται ὅπως ὁ ἐνεστώς τῶν εἰς ἀω συνηρημένων, τῶν δὲ λοιπῶν ὅπως ὁ ἐνεστώς τῶν εἰς ἑω.

§ 736. Τὸ μέσον ἀραβιβάζουμαι ἔχει μὲλλ. ἀραβιβάσουμαι καὶ συνηρημένον ἀραβιβῶμαι.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ Α'. (¹)

§ 737. Τὰ φύματα -χέω, φέρω καὶ λέγω ἔχουσιν ἀόριστον ἄνευ τοῦ σ., -ἔχεα (σύνθετος ἀπαντῶν, καὶ μέσος -έχεαμην), πηρεγκα, εἶπα (καὶ θ'. εἶποι).

§ 738. 'Ο α'. ἐνεργητικὸς ἀόριστος εἰς σα λαμβάνει τὸν τύπον τοῦ θ'. ἀορίστου. Τοιοῦτος παρ' Ἀττικοῖς εἶναι μόνον ὁ ἔπεσον [ἄντι τοῦ ἔπεσα = ἔπετ-σα] (²).

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ Α'. ΚΑΙ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΑΙΚΟΣ

§ 739. 'Ο ἐεργ. α'. παρακείμενος καὶ ὑπερσυντ. τῶν φωνητολήκτων, ύγρολήκτων καὶ γλωσσικῶν ἔχει γρονικὴν κατάληξιν -κα καὶ κειρ ἢ κη, τῶν δὲ κειλικῶν καὶ λαρυγγικῶν φα, φειρ ἢ φη, χα, χειρ ἢ χη (λύω) λέλυκα, ἐ-λελύκειρ ἢ ἐλελύκη, (κρίνω) κέκρικα, ἐκεκρίκειρ ἢ ἐκεκρίκη, (πιθίω) πέπεικα, (τρίβω) τέτριφα, ἐτετρίφειρ ἢ ἐτετρίφη, (πλένω) πέπλεγκα, ἐπεπλέγειρ ἢ ἐπεπλέγη.

§ 740. Τὸ φα καὶ γα τῶν γειλικῶν καὶ λαρυγγικῶν ἔγεινεν ἐξ ἐπιφροῆς τοῦ πυθητ. παρακείμενου, ὡς πεπρᾶχθαι πέπραγκα, πεφυλάγθαι πεφύλαγκα, τετράφθαι τέτραφα, κατεσκάφθαι, κατέσκαφη.

§ 741. Τὰ φύματα κλέπτω, συλλέγω, πέμπω, στρέφω, τρέπω καὶ φέρω τρέπουσιν εἰς τὸν ἐνεργ. παρακείμενον τὸ θεματικὸν εἰς ο. κέκρικα, συνειλοχα, πέπομφα, [ἔστροφα (μεταγενέστ.)], τέτροφα, ἐρήροχα.

§ 742. 'Ο παρακείμενος τοῦ τρέπω ἀναγινώσκεται καὶ τέτραφα καὶ ἀνατέτραφα, ἀλλ' εἶναι ἐσφλαμένη ἀνέγνωσις (Cobet Var. Lect. σ. 251. 643).

(¹) Ἡ γρονικὴ κατάληξις τοῦ ἐνεργητικοῦ πρώτου ἀορίστου ἡτο [-σja] (παρατ. τοῦ εἰμὶ = ἐσ-α(μ), λατινικ. er-am ἀντὶ es-am) ἀποδιληθέντος δὲ τοῦ ἢ ἐξετάθη τὸ βραχὺ φωνῆν τῶν φωνηντολήκτων, ἐτίμησα [= ἐτίμασja], ἐποίησα [= ἐποίε-σja, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἔμεινε σα πλὴν τῶν ύγρολήκτων ὡς [ἔτεν-σα] ἐτειρα, [ἔστελ-σα, αἰσ]. ἔστελλα] ἔστειλα (§. 695.).

(²) Παρὰ ποιηταῖς εἶναι καὶ ἄιλοι, ὡς ἵξορ, ἵξες, ἵξε, ἔχεσορ. οἴσε, οἰσέτω, κτλ. Γράμμ. Παρατηρ. §. 209.

(³) "Ορα Ἦμετ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 107. Οὖτω καὶ ὁ μεταγενέστερ. παρακείμ. ἐσπεικα τοῦ σπέρδω ἔγεινεν ἐκ τοῦ ἐσπεισματος.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ ΠΑΘΗΤ. Η ΜΕΣΟΣ

§ 743. Τὰ ρήματα στρέφω, τρέπω καὶ τρέφω τρέπουσιν εἰς τὸν παθητ. παρακείμενος τὸ εἰς α, ἔστραμμαι, τέτραμμαι, τέθραμμαι.

ΤΟΝΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ Ω ΡΗΜΑΤΩΝ

§ 744. Αἱ οὐδέτεραι μετοχῇ τονίζονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας καὶ αἱ ἀρσενικαὶ καλύνω^r, τὸ καλῦνο^r (οὐχὶ καλύνον).

§ 745. Αἱ εἰς ὡς καὶ εἰς μετοχῇ τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούστης, λελυκώς, λελυκός, λυθετς, λυθέρ^t (¹).

§ 746. Τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ τοῦ παθητ. παρακειμένου τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούστης, λελύσθαι, λελυμέρος (¹).

§ 747. Τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεργητ. ἀρίστου 6'. τονίζεται ἐπὶ τῆς ληγούστης, λιπεῖτ, λιπώτ (¹).

§ 748. Τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἐνεργ. α'. ἀρίστου καὶ τοῦ παρακειμένου τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούστης, λῦσαι, λελυκέραι (¹).

§ 749. Τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ μέσου ἀρίστου δευτέρου παροξύνεται, λιπέσθαι, τραπέσθαι (¹).

§ 750. Τὸ 6'. ἐνικ. πρόσωπον τῆς προστακτ. τοῦ 6'. ἐνεργητ. ἀρίστου ἐπὶ πέντε ρήματων ὄξύνεται, ἐλθέ, εὑρέ, εἰπέ, λαβὲ καὶ ιδέ (ἄλλη ἔξειλθε, πάριδε).

ΣΗΜ. Τὸ λάθε καὶ ἵδε εἶναι μεταγενέστερα.

§ 751. Τῆς προστακτικῆς τοῦ μέσου ἀρίστου β'. τὸ 6'. ἐνικ. περιπάται, πλὴν ὅταν εἶναι μονοσύλλαβον καὶ συντίθεται μετὰ δισυλλάβου προθέσεως ἀνεκθίλπου, λιποῦ, παραλιποῦ, ἐρθοῦ, ἀπόθου, ἐπισπον, ἀλλ' ἀφοῦ (τοῦ ἀφίεμα).

§ 752. Ή προστακτικὴ τοῦ ἀρίστου τοῦ ιχνοῦ μα : λέγεται ιχοῦ (ποιητ.) καὶ σύνθ. ἀφίκο^s (Ἀριστοφ. Ιππ. 536) καὶ ἀφίκου (Πλάτ. Δάχ. 201, γ'. "Ορα καὶ Ἡρωδίαν. σ. 464, 7).

§ 753. Συνθέτου ρήματος ὁ τόνος δὲν τίθεται ὑπεράνω τῆς αὐξήσεως, παρεῖχο^r, προσέσχο^r (¹).

§ 754. Συνθέτου ρήματος ὁ τόνος δὲν τίθεται ὑπεράνω τῆς τελευταῖς συλλαβῆς τοῦ πρώτου συνθετικοῦ, ἐπίσχες (οὐχὶ ἐπισχες), κατάσχες, μετάσχες, συνέκδος (οὐχὶ σύνεκδος) (¹).

§ 755. Μονοσύλλαβοι μετὰ μακροῦ φωνήνετος ρήματικοί τύποι πε-

(¹) Ἐκ περισσοῦ ὁ κανὼν εἶναι, διότι οὐδέποτε γίνεται ἐξαιρεσίς περὶ τὸν τονισμόν. Τοῦτο δὲ γίνεται χάριν τῶν μαθητῶν.

(²) Καὶ οὗτος ἐκ περισσοῦ κεῖται χάριν τῶν μαθητῶν.

ρισπῶνται πλὴν τοῦ φήσ, χρὴ καὶ τῶν μετοχῶν, αἵτινες ἀκολουθοῦσι τοὺς περὶ τονισμοῦ τῶν ὄνομάτων κανόνας, ὡρ, θεῖς, δούς, κτλ.

PHMATA EIS MI

§ 756. Ἐκ τῶν εἰς μὴ ἑρμάτων τινὲς μὲν γρόνοι εἶναι ὁμοιόκλιτοι πρὸς τοὺς τῶν εἰς ω, τινὲς δὲ ἴδιόκλιτοι. Ὁμοιόκλιτοι εἶναι ὁ μέλλωρ, ἀδριστος α', παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος. ἴδιόκλιτοι δὲ εἶναι ὁ ἐρεστώρ, παρατατικὸς καὶ ἀδριστος β'. ἐρεργητικὸς καὶ μέσος (ὅτις ὅμως δὲν εἶναι εὐχρηστος εἰς πάντα).

§ 757. Ὁ γραμτήρ τῶν εἰς μὴ ἑρμάτων εἶναι φωρητόληκτος καὶ συμφωρόληκτος. Ὁ φωρητόληκτος γραμτήρ εἶναι ε, α, ο, τίθε-μαι, ἰστα-μαι, δίδο-μαι. Ὁ δὲ συμφωρόληκτος παρεμβάλλει τὴν συλλα-θήνην νυ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς προσωπικῆς καταλήξεως, δείκνυ-μι. Λί δὲ συζυγίαι τῶν εἰς μὲν εἶναι 4, τρεῖς μὲν τῶν φωνηντολήκτων (πρώτη ἡ ἔχουσα ε, δευτέρα α, τρίτη ο) καὶ μία τῶν συμφωνολήκτων.

§ 758. Τὰ εἰς μὴ προξάπτουσι τὰς προσωπικὰς καταλήξεις εἰς τὸ θέμα ἀμέσως ἀνεύ συνδετικῶν φωνηντῶν. Μόνον δὲ ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει συνδετικὰ φωνήντα.

§ 759. Αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις τῶν εἰς μὲν διαχρέουσιν ἀπὸ τῶν καταλήξεων τῶν εἰς ω κατὰ τὰ ἔξτις.

1) Ὁριστικὴ ἀρκτικῶρ χρόρωρ ἔχει μι, ε, σι, (ἀρχαιότερόν τι, ώς ἐσ-τι, ἔξ ού ἔγεινεν), τορ, τορ, μερ, τε, ντι, [ἐκ τοῦ ὄποιον ἔγεινεν αγοι (διότι τὸ ν εἶναι συνεργὸς φθόγγος, ὅτις ὅταν μὲν τονίζηται, γίνεται αν, ὅταν δὲ εἶναι ἀτονος, α ( )); ὑστερον δὲ ἀσι], ώς (τιθέ-ντι) τιθέασι, (διδό-ντι) διδάσσοι, (ιστά-ντι) (ιστά-σι) ιστᾶσι(r).

2) Ὁριστικὴ παραγομέρωρ χρόρωρ ἔχει r, ε, —, τορ, τηρ, μερ, τε, σαρ (ἐκ τοῦ σαντι, ὅπερ ἐκ τοῦ s-άγτι § 776, σημ. 3).

3) Προστακτικὴ εἰς τὸ δεύτερον πρόσωπον ἔχει ε μὲν ἐν τῷ ἐνεστῶτι θι καὶ c δὲ ἐν τῷ ἀσοίστῳ, ὑστη [=ιστα-ε, ιστα, δωρικ. ιστη], τιθει [=τιθε-ε], δίδον [=δίδο-ε], δεικρῦ [=δείκνυ-ε] κτλ. (*) στηθι, βῆθι, γρῶθι, δό-ς, θε-ς, ἔ-ς, ἔχρε-ς.

§ 760. Ἡ προξωπικὴ καταλήξις σαι δὲν συγκόπτει τὸ σ πλὴν τῆς ὑποτακτικῆς, ἥτις συγκόπτει αὐτό.

§ 761. Ἡ προσωπικὴ καταλήξις σο συγκόπτει τὸ σ μόνον ἐν τῷ μέσῳ

(*) Οὗτος ἐκ τοῦ τη-τός (λατ. len-tus) ἔγεινε τατός, γέγον-α, ἀλλ' ἔκγεγά-την, φόνος, ἀλλὰ πέφαται:-

(*) Οὗτος καὶ περίδον παρ' Ἀριστοφάνει (= περίδος) ἐκ τοῦ [περίδο-ε], ἔξει (= ἔξιθι) ἐκ τοῦ [ἔξει-ε] ἐκ θέματος εἴω = εἴμι. "Ορα Ἡμετ. Γραμματ. §. 443.

ἀριστώ θ'. τῆς ὄριστικῆς καὶ προστακτικῆς πλὴν τοῦ ἀρίστου ὡρημηρή,
ῶρησο, ὥρητο. Ἐξαιρεῖται τὸ δύραμα, καὶ κρέμαμαι ἐδύνω, [ἐκρέ-
μω]. Τὸ δὲ ἐπίσταμαι διφορεῖται ἐπίστασο καὶ ἐπίστω, ἡπίστασο καὶ
ἡπίστω.

§ 762. Έκ τῶν φωνηεντολήκτων εἰς μι ἀναδιπλοῦνται κατ' ἐνε-
στάτα τὰ *i*-η-μι [=σι-ση-μι⁽⁴⁾], *i*-στημι [=σι-στη-μι, λατ. si-sto],
δι-δω-μι, κι-χρη-μι, δι-δη-μι, (δέω, δένω), *ti*-θη-μι, πι-μ-πλη-μι,
πι-μ-πρη-μι (μετὰ καὶ μ. παρεντιθεμένου, ὅπερ πάντατε φυλάττεται),
ο-ρι-η-μι (φ. ὄνα, μετ' ἀναδιπλώσεως ἐν μέσῳ).

(4) Πίζα σε, λατ. se-ro (= σπείρω, σκορπίζω) se-men (σπέρμα).

ΤΙΘΗΜΙ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤ.	ΑΠΑΡΕΜ.	ΜΕΤΟΧΗ
τίθη-μι τίθεις τίθεσαι τίθη-σι τίθη-τον τίθε-τον τίθε-μεν τίθε-τε τίθέ-σαι(ν)	τιθῶ τιθῆς τιθῆσι (τιθῆ-τον) τιθῆ-τον τιθῶ-μεν τιθῆ-τε τιθῶ-σι(ν)	τίθει τιθέ-τω (τιθέστον) τιθέ-τε • τιθέντων καὶ [τιθέτωσαν]	τιθέ-ναι	τίθεις, τίθεσαι, τίθέν.
Ενεργητικός Παραποτήκος Αόριστος β'.	τίθεται τίθε-ίνη τίθε-ί-τον τίθε-ί-την τίθε-ί-μεν τίθε-ί-τε τίθε-ί-σαν.	ΕΓΚΤΙΚΗ τιθε-ίνη, τιθε-ίης, τιθε-ίη, τιθε-ί-τον (καὶ τιθε-ί-τον), τιθε-ί-την (καὶ τιθε-ί-την), τιθε-ί-μεν (καὶ τιθε-ί-μεν), τιθε-ί-τε (καὶ τιθε-ί-τε), τιθε-ί-σαν καὶ τιθε-ί-σαν.		τίθεις, τίθεσαι, τίθέν.
[έθη] έθησαι [έθης] έθησας [έθη] έθησαν έθε-τον έθε-την έθε-μεν έθε-τε έθε-σαν.	θῶ θῆ-ς θῆ θῆ-τον θῆ-την θῶ-μεν θῆ-τε θῶ-σι(ν).	ΕΓΚΤΙΚΗ θε!ην, ης, η, θε-ί-τον (καὶ θε-ί-την), θε-ί- την καὶ (θε-ί- την), θε-ί-μεν (καὶ θε-ί-μεν) θε-ί-τε (καὶ θε-ί- τη-τε), θε-ί-εν καὶ θε-ί-σαν.	ΠΡΟΣΤΑΚ. θε-ί- θε-ί-τω θε-ί-τον θε-ί-τε θε-ί-ντων καὶ [θε-ί-τωσαν.]	ΑΠΑΡΕΜΦ. θεί-ναι. θεί-νας. θέν.
Μέλλων θήσω κτλ.	Αόριστος α'. έθηκα, ας, ε(ν), έθηκαμεν, έθη- κατε, έθηκαν. άνευ ἄλλων έγχλισεων.	Παρακείμενος τέθει-κα κτλ. είμα	Υπερσυντ. έτεθείκειν καὶ έτεθείκη κτλ. είμα	Ρημ. ἐπ. θεός, ἀνυπόθετος, ἀπόθετος, προθετός, ἐγκάθετος, ἰδεπλθετος, ἐπίθετος, θετέος-ον, προθετέον, συνθετέον, ἐπιθετέον, ἀναθετέον.

(1) Ταύτην τὴν τάξιν τῶν συζυγῶν τῶν εἰς μι: είχον οἱ παλαιοὶ Γραμματικοί.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΓΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡ.	ΜΕΤΟΧΗ
τιθε-μαι τιθε-σαι τιθε-ται τιθε-σθον τιθε-σθον τιθε-μεθα τιθε-σθε τιθε-νται.	τιθω-μαι τιθη τιθη-ται τιθη-σθον τιθη-σθον τιθω-μεθα τιθη-σθε τιθω-νται	τιθε-σο τιθέ-σθω (τιθε-σθον τιθέ-σθων) τιθε-σθε τιθέ-σθων καὶ [τιθέσθωσαν].	τιθε-σθ. τιθε-σθ. τιθε-σθ. τιθε-σθ. τιθε-σθ. τιθε-σθ. τιθε-σθ. τιθε-σθ.	τιθέμενος, τι, οὐ.
τιθε-μην, έτιθε-σο, έτιθε-το, έτιθε-σθον, έτιθε-σθην, έτιθε-μεθα, έτιθε-σθε, έτιθε-ντο.		τιθε-ι-μην, ειο, ειτο, εισθον, -εισθην, τιθείμεθα, εισθε, ειντο (4)		
έθε-μην έθου έθε-το έθε-σθον έθε-σθην έθε-μεθα έθε-σθε έθε-ντο.	θωμα: θη θη-ται θη-σθον θη-σθην θω-μεθα θη-σθε θω-νται.	θε-ι-μην θε-ι-ο θε-ι-το θε-ι-σθον θε-ι-σθην θε-ι-μεθα θε-ι-σθε θε-ι-ντο (5)	θοῦ θέ-σθω θέ-σθον θέ-σθων θέ-σθε θέ-σθων καὶ [θέ-σθωσαν].	θέμενος, τι, οὐ.
ΜΕΛΛΩΝ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝ.	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΔ.	
Μέσ. Παθ.	θή-σομαι τε-θή-σομαι	έτέ-θην	τέθει-μαι: (3)	έτεθει-μην

(4) Η εύκτικη λέγεται καὶ τιθοίμην, τιθοῖσο, τοιθοῖτο κτλ. κατὰ τὰ περισπώμενα, ἀλλὰ καὶ βαρυτόνως τιθοίμην, τίθοιο τίθοιτο κτλ.

(5) Λέγεται καὶ ἐπιθοίμην, ἐπίθου, ἐπιθοίμεθα, μετάθοισθε, ἐπίθοιτο κτλ. καὶ συνχρημένως ἐπιθοίμην, ἐπιθοῖσο, ἐπιθοῖτο, συνθοῖτο, ἐπιθοῖτο, κτλ. "Ορα Ήμετ. Γραμματ. Παρατ. §. 137.

(3) Ο παρακείμενος ἔγεινεν ἢ καὶ ἀναλογίαν τοῦ εἶμαι [= σέ-σεμαι = ἔ-εμαι] ἢ ἐκ φίλης θεο-εύτικομένης ἐν τῷ θεο-μέδος, [τίθεσ-μαι] = τέθει-μαι, ὡς τὸ ποιητ. ἐπι-ει-μένος [= ἐπι-εσ-μένος, ὡς ἡμφι-εσ-μένος].

ΙΣΤΗΜΙ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ				ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
Εγεστως	Ιστη-μι, Ιστη-ς, Ιστη-σι(ν), Ιστα-τον, Ιστα-τον, Ιστα-μεν, Ιστα-τε, Ιστα-σι(ν).			Ιστω, Ιστής Ιστή, Ιστη-τον, Ιστητον, Ιστώ-μεν, Ιστη-τε, Ιστωσι(ν).
Παρατ.	Ιστη-ν, Ιστη-ς, Ιστη, Ιστα-τον, Ιστάτην Ιστα-μεν, Ιστα-τε, Ιστα-σαν.			
Άρρ. 6.	Έστη-ν, έστη-ς, έστη, έστη-τον, έστη-την, έστη-μεν, έστη-τε, έστη-σαν.			στώ, στή-ς στή, στή-τον, στή-τον, στώ-μεν, στή-τε, στώ-σι(ν).
Μέλ.	στήσω			
Άρρ.	έστησα κτλ.			στήσω, γις, γι κτλ.
Παρακ.	έστηκα κτλ. (4)			έστηκω, γις, γι κτλ.
Υπερσ.	έ(ι)στήκειν ή έστήκη κτλ.			
Μ. Μ.	έστήζω, κτλ.			ΠΑΘΗΤΙΚΗ
Εγεστως	Ιστα-μαι, Ιστα-σαι, Ιστα-ται, Ιστα-σθον, Ιστα-σθον, Ιστά-μεθα, Ιστα-σθε, Ιστα-νται.			Ιστώμαι, Ιστή, Ιστη-ται, Ιστη-σθον, Ιστη-σθον, Ιστώ-μεθα, Ιστη-σθε,-ώ-νται
Παρατ.	Ιστά-μην, Ιστα σο, Ιστα-το, Ιστα-σθον, Ιστά-σθην, Ιστά-μεθα, Ιστα-σθε, Ιστα-ντο.			
Μέλ.	σταθήσομαι κτλ.			
Μέλ. μέσ.	στήσομαι (καὶ ώς παθητικ.).			
Άρρ.	έστά-θην κτλ.			σταθῶ, γις, γι κτλ.
Α. Μ.	έστησάμην κτλ.			στήσωμαι, κτλ.
Παρακ.	έσταμαι (μεταγενέστερος) (4)			
Πρημ. ἐπ.	ἀνάστατος, περίστατος, ἀκατάστατος, δυσκατάστατος, ἀμετάστατος,			

(4) Ο ίστηκα είναι ἀμετάθατος, τιθέμενος [μετὰ παθητικῆς καὶ μέσης διαθέσεως] ἀντὶ τοῦ ἀχρήστου παρ' Ἀττικοῖς ὑσταμαι (Κοντ.Λόγ. 'Ερμ. Τόμ. Α'. σ. 192-195). "Ορε Ήμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 140. Παρὰ μεταγενεστέροις ώς μεταδιτικὸς είναι ὁ παρακείμενος ἔστακα, διτις συνήθως είναι σύνθετος, «περιέστακας εἰς τοὺς ρατίον»

ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ.
ΦΩΝΗ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦ.	ΜΕΤΟΧΗ
	ἴστη, ίστά-τω, ίστα-τον, ίστα-τε, ίστά-ντων καὶ [ίστά-τωσαν]	ίστά-ναι	ίστάς, ίστᾶσα, ίστάν.
ίστα-ί-ν, ης, η, ίστα-ί-τον, την, ίστα-ί-μεν, τε, εν καὶ ίστα-ί-μεν κτλ.		ίστά-ναι	ίστάς, ίστᾶσα, ίστάν.
στα-ί-ην, ης, η, στα-ί-τον, την, στα-ί-μεν, τε, εν καὶ στα-ί-μεν κτλ.	στή-θι, στή-τω, στή-τον, στή-τε, στή-ντων καὶ [στή-τωσαν]	στή-ναι	στάς, στᾶσα, στάν.
στήσοιμι μτλ.		στήσειν	στήσων
στήσαιμι κτλ.	στήσον κτλ.	στήσαι	στήσας
	έστηκώς ίσθι κτλ.	έστηκέναι	έστηκώς
έστηκοιμι, οις κτλ.		έστηκέναι	έστηκώς.

καὶ ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

	ίστα-σο, σθω, σθον, σθων, ίστα-σθε, σθων καὶ [ίστά-σθωσαν]	ίστα-σθαι	ίστά-μενος -η, -ον
ίστα-ί-μην, αῖο, το, -σθον, -σθην, -μεθι, -σθε, -ντο		ίστα-σθαι	ίστά-μενος -η, -ον.
σταθησόμην		σταθήσεσθαι	σταθησόμενος
στησοίμην		στήσεσθαι	στησόμενος
σταθείην κτλ.	στάθητι κτλ.	σταθῆναι	σταθείς.
στησαίμην κτλ.	στήσαι κτλ. -έστασο	στήσασθαι -έστάσθαι	στησάμενος -έσταμένος

ἀνυπόστατος, στατέον, καταστατέον, μεταστατέον, ἀποστατέον.

με τῷ λόγῳ (ψ. Πλάτ. 'Αξίοχ. σ. 370, δ')., 'Ορα Κόντου Λόγ. 'Ερμ. Β'. 188-191. Οἱ Ἀττικοὶ τὸν ἐνεργ. παρακείμενον μεταβατικῶς ἐκφέρουσι περιφραστικῶς, στήσας ἔχω (Σοφοκ. Οἰδ. Τ. 701), καταστήσας ἔχω (Δημοσθ. 19, 288).

ΔΙΔΩΜΙ (¹)

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΓΚΤΙ
Ἐνεστ.	δίδω-μι, δίδω-ς, δίδωσι(ν), δίδο-τον, δίδο-τον, δίδο-μεν, δίδο-τε, δίδο-ξει(ν).	διδῶ, διδῷς, διδῷ, διδῶτον, διδῶτον, διδῶτον, διδῶ-μεν, διδῶ-τε, διδῶσι(ν).	
Παρατ.	ἐδίδουν, ἐδίδους, ἐδίδου, ἐδίδοτον, ἐδίδότην, ἐδίδομεν, ἐδίδοτε, ἐδίδοσαν.		διδο-ί-τη-ν, διδο-ί-τον, διδο-ί-μεν διδο-ί-τε,
Άρθ. 6.	[ἔδω-τη-ν, ἔδω-ς, ἔδω-τη-ν, ἔδω-τον, ἔδω-την, ἔδω-μεν, ἔδω-τε, ἔδωσαν.]	δῶ, δῷς, δῷ, δῶτον, δῶτον, δῶμεν, δῷτε, δῶσιν.	δο-ί-τη-ν, δο-ί-τον, δο-ί-μεν καὶ δο-ί-τε,
M.	δώσω		δώσοιμι
Α.	ἔδωκα, ας, ε, κτλ.		
Π.	δέδωκα, ας, ε(ν) κτλ.	δεδώκω καὶ-ώς ω	
Γ.	ἔδεδώκειν, εις, κτλ.		δεδώκως εἰ̄γην
ΠΑΘΗΤΙΚΗ			
Ἐνεστ.	δίδο-μαι, δίδο-σαι, ται, δίδο-σθον, δίδο-σθον, διδό-μεθι, σθε, νται.	διδῶμαι, διδῷ, διδῶται, διδῶσθον, διδῶσθον, διδώμεθι, διδῶσθε, -ώνται	
Παρατ.	ἐδίδο-μην, ἐδίδο-σο, ἐδίδοτο, ἐδίδοσθον, ἐδίδόσθην, ἐδίδομεθι, σθε, οντο.		διδο-ί-μην, διδο-ί-σθον, διδο-ί-μεθι,
Άρθ. Μ.	ἐδόμην, ἐδου, ἐδοτο, ἐδοσθον, ἐδόσθην, ἐδόμεθι, ἐδοσθι, ἐδοντο.	δῶμαι, δῷ, δῶται, δῶσθον, δῶ-σθον, δῶ-μεθι, δῶ-σθε, δῶ-νται.	δο-ί-μην, δο-ί-σθον, δο-ί-μεθι,
M.	δο-θήσομαι, κτλ.		δο-θησοίμιτν
μέσ.	δώσομαι, κτλ.		δωσοίμιτν
Α.	ἔδο-θην	δο-θῶ, ης, η κτλ.	δοθείτην
Π.	δέδομαι	δεδομένος ω	
Γ.	ἔδεδόμην		δεδομένος
Πρημ. ἐπιθ. παραδοτός, ἔκδοτος, ἀνάδοτος, ἀνέκδοτος,			

(¹) Τὸ δίδωμι εἶναι μοναδικὸν ῥῆμα, διότι οὐδὲν ἄλλο οὐπάρχει κατ' αὐτὸν κλινόμενον.

ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ.
ΦΩΝΗ.

ΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦ.	ΜΕΤΟΧΗ
	διδου, διδό-τω, διδο-τον, διδο-τε, διδό-ντων καὶ [διδό-τωσαν].	διδό-ναι	διδούς, διδοῦσα, διδόν.
διδο-ίη-ς, διδο-ίη, διδο-ί-την, καὶ διδο-ίη-μεν, διδο-ί-εν.		διδό-ναι	διδούς, διδοῦσα, διδόν.
δο-ίη-ς, δο-ίη, δο-ί-την, δο-ί-τε, δο-ί-εν, κτλ.	δό-ς, δό-τω, δό-τον, δό-τε, δό-ντων καὶ [δό-τωσαν].	δοῦναι (¹)	δούς, δοῦσα, δόν.
κτλ.		δώσειν	δώσων
	δεδωκώς ισθι κτλ.	δεδωκέναι	δεδωκώς
καὶ -οιμι		δεδωκέναι	δεδωκώς.
καὶ ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ.			
	διδοσσο, διδόσθω, διδοσθον, διδόσθων, διδοσθε διδόσθων καὶ [διδόσθωσαν]	διδο-σθαι	διδόμενος, διδομένη, διδόμενον.
διδο-ί-ο, ο-ί-το διδο-ίσθην διδο-ίσθε, οίντο		διδο-σθαι	διδό-μενος, διδο-μένη, διδό-μενον.
δο-ί-ο, δο-ί-το, δο-ί-σθην, δο-ί-σθε, δο-ί-ντο.	δοῦ, δό-σθω, δό-σθον, δό-σθων δό-σθε, δό-σθων καὶ [δόσθωσαν].	δό-σθαι.	δό-μενος, δο-μένη, δό-μενον.
κτλ.		δο-θήσεσθαι	δο-θησόμενος
κτλ.		δώσεσθαι	δωσόμενος
κτλ.	δόθητι δοθήτω	δοθῆναι	δοθεῖς
	δέδοστο κτλ.	δεδόσθαι	δεδομένος
εἴην κτλ.		δεδόσθαι	δεδομένος
κτλ. δοτέος, δοτέον, παραδοτέον ἀποδοτέον.			

(¹) 'Ex τοῦ δοθέναι (σανσχρ. davane).

ΔΕΙΚΝΥΜΙ.

		ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ
Παρατ.	Ἐγεστ.	δείκνυμι, δείκνυς, δείκνυσι(ν), δείκνυτον, δείκνυτον, δείκνυμεν, δείκνυτε, δείκνυστι(ν)	δεικνύω, γε, η κτλ. ώς τὰ βαρύτονα.
Μέλ.		ἐδείκ-νῦ-ν, ἐδείκ-νῦ-ς, ἐδείκ-νῦ, ἐδείκνυτον, ἐδείκνυτην, ἐδείκνυμεν, ἐδείκ-νῦτε, ἐδείκ-νῦστον.	
Αόρ.		δείξω, δείξεις, δείξει κτλ.	
Παρ.		ἔδειξα, ἔδειξας, ε(ν) κτλ.	δείξω, γε, η κτλ.
Τύπ.		ἐπιδέδειχα, ας, ε(ν) κτλ σπανίως.	
		ΠΑΘΗΤΙΚΗ	
Παρατ.	Ἐγεστ.	δείκνυ-μαι, δείκνυσαι, δείκνυται, δείκνυσθον, δείκνυσθον, δείκνυμεθο, δείκνυσθε, δείκνυνται.	δεικνύωμαι, γη, γται κτλ. ώς τὰ εἰς ω
Μέλ. Μ.	Παρατ.	ἐδείκνυμην, ἐδείκνυσο, ἐδείκνυτο, ἐδείκνυσθον, ἐδείκνυσθην ἐδείκνυμεθα, ἐδείκνυσθε, ἐδείκνυντο.	
Μ. Μέλ.		δειγθήσομαι κτλ.	
Αόρ. Π.		ἐδειγθην κτλ.	δειγθῶ, γε κτλ.
Αόρ. Μέσ.		ἐπεδειξάμην, ἀπεδειξάμην, παρεδειξάμην, ἐνεδειξάμην	— δείξωμαι κτλ.
Παρκ.		δέδειγμαι, δέδειξαι κτλ.	δεδειγμένος ὡ
Τύπορ.		ἀπεδεδείγμην	
Μετ. Μ.		ἀποδειγμένος ἔσομαι	
Π. Επ.		ἀναπόδεικτος, δυσαπόδεικτος, δεικτέος, δεικτέον,	

ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ.
ΦΩΝΗ.

ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦ.	ΜΕΤΟΧΗ
	δείκνυ, δεικνύ' τω, δεικνύτον, δείκνυτε, δεικνύτων καὶ [δεικνύ-τωσαν].	δεικ-νυ'-ναι	δεικνύ', δεικνύσα, δεικνύ'
δεικνύ-οιμι, οις, οι κτλ. ὡς τὰ εἰς ω.		δεικνύναι	δεικνύ, δεικνύσα, δεικνύ.
δείξοιμι, οις, οι κτλ.		δείξειν	δείξων.
δείξαιμι, οις, αι, κτλ.	δείξον, ἀτω κτλ.	δείξαι	δείξα.

καὶ ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ.

	δείκνυσθο, δεικνύσθω, δείκνυσθον, σθων, δείκνυσθε, σθων καὶ [δεικνύσθωσαν].	δείκνυσθαι	δεικνύμενος, δεικνυμένη, δεικνύμενον
δεικνυσίμην, -οιο, οιτο κτλ. ὡς τὰ εἰς ω.		δείκνυσθαι	δεικνύμενος; δεικνυμένη, δεικνύμενον.
δειχθησίμην		δειχθησθαι	δειχθησόμενος
ἐνδειξοίμην, ἐπι- δειξοίμην.		ἐν-, ἐπιδείξεσθαι	ἐν-, ἐπιδειξόμε- νος
δειχθείην κτλ.	δείχθητι κτλ.	δειχθηται	δειχθείς
— δειξαίμην	— δείξαι κτλ.	— δειξασθαι	— δειξάμενος
	δέδειξο, χθω κτλ.	δεδεῖγθαι	δεδειγμένος.
δεδειγμένος εἴην		δεδεῖγθαι	δεδειγμένος

ἐπιδεικτέον, ἀποδεικτέον.

§ 763. Ό χαρακτήρ τῶν φωνητο.λίγκτων εἰς μὲν ὄρημάτων ἐκτείνεται εἰς τὸν ἔριχότρ ἀριθμὸν τῆς ὄριστικῆς ἐγκλίσεως τῶν ἴδιοκ.λίγκων γρόνων τῶν ἐνεργ. φωνῆς εἰς η (ἐκ τοῦ α καὶ ε) καὶ εἰς ω (ἐκ τοῦ ο). (στα-), ἵστη-μι, (θε-), τιθη-μι, (δο-), διδω-μι.

ΣΗΜ. Καὶ τὸ ι ἐκτείνεται εἰς ει ἐν τῷ εῖμι, εῖ, εἶσι, ἵμεν, ἵτε, ἵασι(ν), κτλ.

'Εξαιρεῖται α'.) τὸ β'. ἐνικὸν πρόσωπον τῆς ὄριστικῆς τοῦ ἐνεστῶτος τοῦ τιθῆμι καὶ ἵημι ως συνηρημένον, τιθῆμι, τιθεῖς, ἵημι, ιεῖς, ἵησι(γ) (¹). β'. καὶ γ'. ἐνικὰ τοῦ παρατατικοῦ τοῦ τιθῆμι καὶ ἵημι ως συνηρημένα, ως ἐτίθην, ἐτίθεις, ἐτίθει, ἵην, ἵεις, ἵει. γ'.) τὰ τρία ἐνικὰ τοῦ παρατατικοῦ τοῦ διδώμι γινόμενα ως ἐκ συνηρημένου εἰς [όω], ἐδίδοντ, ἐδίδονε, ἐδίδον. δ'). ὁ ἀόριστος ἔστητη ἐκτείνων τὸν χαρακτῆρα πανταχοῦ πλὴν τῆς εὐκτικῆς καὶ μετοχῆς.

§ 764. Οἱ δύοισι λιτοῖ χρόνοι τῶν εἰς μὲν ὄρημάτων, ὅταν προστεθῇ κατάληξις ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένη, ἐκτείνουσι τὸν χαρακτῆρα καὶ εἰς η καὶ ο εἰς ω· στήσω, ἔστησα, ἔστηκα, στήσω, δέσθηκα, δέσθη, δέσθωκα. κτλ.

'Εξαιρεῖται ὁ ἐνεργ. καὶ παθητ. παρακείμενος τοῦ ἵημι καὶ τιθῆμι ἐκτείνων τὸ ε εἰς ει, είκα, είμαι, τέθεικα, τέθειμαι (²). β'.) 'Ο παθ. μέλλ., ἀόριστος καὶ παρακ. τοῦ ἔστημι καὶ διδώμι, σταθήσομαι, ἔστάθητη, [ἔσταμαι], δοθήσομαι, ἐδόθητ, δέδομαι.

§ 765. 'Ο παθητ. α' καὶ β'. ἀόριστος ἔχει τὰς προσωπικὰς καταλήξεις τοῦ παρατατικοῦ τῶν εἰς μὲν ὄρημάτων καὶ γίνεται ἐκ θέματος ἰσχυροῦ πλὴν τῆς εὐκτικῆς καὶ μετοχῆς, ἐτράπη-τ, ὑποτ. [τραπή-ομεν, τραπή-ε-τε ποιητικ.], τραπή-θι, τραπή-ραι, εὔκτ. τραπε-τη-τ, μετογ. τραπείς [=τραπέ-νς = τραπέ-ντα].

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Α'. ΕΙΣ -ΚΑ ΚΑΙ -ΚΑΜΗΝ

§ 766. Τὰ ὄρηματα ἵημι, τιθῆμι καὶ διδώμι ἔχουσιν ἐνεργητ. ἀόρ. εἰς κα, ἥκα (συνήθιως σύνθετος), ἔθηκα, ἔδωκα, ὅστις εἴναι εὑγρηστος μόνον ἐν τῇ ὄριστικῇ ἐγκλίσει, καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ.

ΣΗΜ. 1. Μέσος ἀόριστος εἰς -κ ἀμην εἴναι δ προηκ ἀμην, τοῦ ὅποιος εὑγρηστοι τύποι εἴναι προήκω, προηκασθε, προηκαντο, καὶ δ [προεηκα μην (ποιητικός)].

ΣΗΜ. 2. Κατὰ τοὺς εἰς -κ α ἀορίστους εἴναι καὶ δ ἀόριστος τοῦ [εἰςφρῶ καὶ ἐκφρῶ] (ἄχρηστα κατ' ἐνεστῶτα), εἰςέφρηκα καὶ ἐπεισέφρηκα, ύποτ.

(¹) Εὑρηται γεγραμμένον καὶ ἱησ, ἀλλὰ τὰ βίβλαιαν καὶ ἀναμφίθολον είναι ἵεις. "Ορα Ημετ. Γραμματ. Παρατηρ. § 365 Cobet Var. Lect. σ. 221. Καὶ τὸ β' τιθῆς (Σωφροκλ. Φιλοκ. 992. κτλ.) γραπτέον τιθεῖς (Πινδ. πυθ. Η', 11).

(²) Όρε βῆμα τιθῆμι ύποσημ. 3.

ἐκφρῶσιν, προστ. ἔκφρες, ἀπαρ. εἰςφρῆναι (μεταγενεσ.), μετοχ. ἐπειδοφερεῖς⁽¹⁾.

767. 'Ο ένικός, ἥκα, ἔθηκα, ἔδωκα, κεῖται ἀντὶ τοῦ ἀχρήστου ἑνίκου τῶν [-ἔν, ἔθην, ἔδων], ὁ δὲ πληθυντικός (δυτικός δὲ ἄγρηστος) εἶναι σπανιώτερος τοῦ τῶν *θ'*. ἀρίστων.

ΥΠΟΤΑΚΤ. ΚΑΙ ΕΥΚΤ. ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΛΙΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΩΝ.

§ 768. Η ὑποτακτικὴ τῶν ἴδιοκλίτων χρόνων τῶν εἰς μὲν φωνηεντολήκτων σχηματίζεται ἐκ θέματος ἴσχυροῦ, συνδετικὰ δὲ φωνήεντα ἔχει τη καὶ ω καθ' ἑνίκον, εἰ δὲ καὶ ο κατὰ πληθυντικόν, μετὰ τῶν ὄποιών συναριεῖται κανονικῶς, ώς [στή-ης "Ομηρ.]" στῆς, [στή-η "Ομηρ.]" στῆ, [στή-ο-ψεν] στᾶμερ, [παραστή-ε-τε "Ομηρ.]" παραστῆτε, [δώῃ "Ομηρ.]" δῷ, [δώο-μεν "Ομηρ.]" δῶμερ, [[δώ-ε-τε] δῶτε, [θή-ης "Ομηρ.]" θῆς, [θήο-μεν] θῶμερ, κτλ.⁽²⁾.

ΣΗΜ. 1. Όμοιώς γίνεται καὶ ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ ἀρίστου παθητικοῦ, ὅστις ναι δημιούργημα καθαρῶς Ἑλληνικὸν κατὰ τοὺς ἀρίστους *θ'* τῶν εἰς μὲνόμενος, [εἴσθην] κτλ. §. 765.

§ 769. Η εὐκτικὴ τῶν εἰς μὲν φωνηεντολήκτων ὁρμάτων (καὶ τοῦ παθητικοῦ ἀρίστου) εἰς μὲν τὸν ἑνίκον ἀριθμὸν ἔχει ἐγκλιτικὸν φωνῆν τη, εἰς δὲ τὸν πληθυντ. μόνον i (§ 659), ὑστερὸν ὅμως ἐκ τοῦ ἑνίκου τὸ η εἰςηλθε καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν. "Οὐεν εἰς τὸν πληθ. συνηθέστεροι τύποι εἶναι οἱ ἔχοντες ἐγκλιτικὸν φωνῆν i πλὴν τοῦ εἰς ἵησαρ γ'. πληθ. συγκοῦ ὄντος⁽³⁾.

§ 770. Αἱ ὑποτακτικαὶ καὶ εὐκτικαὶ πολλῶν εἰς μὲν φωνηεντολήκτων ὁρμάτων τονίζονται ώς αἱ τῶν βαρυτόνων, μάλιστα τῶν ὁρμάτων δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι, καὶ τῶν ἀσρ. ἐπριάμητρ καὶ ὀρήμητρ, ἐπίστωμαι, ἐπίσταιμητρ, ἐπίσταιο, ἐπίσταιτο, [κρέμαιο, κρέμαιτο, κρέμαισθε], πρίωμαι, πρίη, κτλ. πριάμητρ, πρίαιο, κτλ. ὀρατμητρ, ὄραιο, κτλ.

ΣΗΜ. 1. Τοιαῦται εἶναι καὶ αὗται, παρίης, ἀνίη, ἀφίη, παρίωμεν, ἀφίωσιν, ἰστηται, ἐξιστηται, προσιηται, πρόησθε, προῖωνται, πρόηται, πρόωνται, ἰσταιτο, ἐξισταιτο, μεθισταιτο, καθισταιτο, ὄνιναιτο, ἀγαιντο, ἐμπίμπλαιτο, ἀντεμπίμπλαιτο. Καὶ ἐπιτίθωνται, κατάθηται, πρόθηται, ἐπίθωνται, διάθωνται, μετάθωνται, πρόσθησθε, ἀπόδωνται⁽⁴⁾.

(1) "Ορα" Ημετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 135.

(2) Οὔτως εὑρηνται παρ. 'Ομήρῳ ἀλώ-η, ἐμβή-η, καταβή-ομερ, γρώ-ω, γρώ-η, γρώ-ο-μερ, φθή-η, δαμή-ε-τε, δαμή-ης, η, τραπή-ο-μερ σαπή-η, φαρή-η κτλ. Γραμμ. Παρ. §. 130

(3) Γραμματ. Παρατηρ. §. 132.

(4) Γραμματ. Παρατηρ. §. 136.

ΣΗΜ. 2. Ἡ δὲ εὐκτικὴ τοῦ τίθημι καὶ ἵημι τονίζεται καὶ ὡς ἡ τῶν περιπωμένων, ὡς συνθοῖτο, ἐπιθοῖντο, προσοῖτο, κτλ. ἀλλὰ καὶ βαρυτόνως, ἀφίοιτε, ἀφίοιεν, ἀφίοιντο, προσίοιντο, πρόσοιντο, τίθοιτο, ὑπεκτίθοιτο, παράθοιτο, ὑποτίθοιτο, προστίθοιτο, ἐπίθοιτο, πρόθοιτο, πρόσθοιτο, ἔνθοιτο, κατάθοιτο, ἐπίθοιτο, μετάθοιτο, πρόσθοιτο, ἔνθοιτο, κατάθοιτο, ἐπίθοιτο, (¹).

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΤΗΝ ΚΑΙ ΕΣΤΗΚΑ

§ 771. Ὁ ἔστηρ καὶ ἔστηκα ἔχουσι διάθεσιν μέσην καὶ παθητικήν. *Xριστὸς ἀρέστη (= ἀνέστησεν ἔσυτόν)*. Ἀρχοτες κατέστησαν ὑπὸ τῶν ἑταίρων (= κατεστάθησαν). Τρόπαιοι ἀπ' αὐτῶν εἰστήκει. Οἱ υπὸ τῶν ἑταίρων καθεστηκότες ἔφοροι (²).

Ο ΠΑΡΑΚ. ΚΑΙ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛ. ΤΟΥ ΙΣΤΗΜΙ

§ 772. Ὁ υπερσυντέλικος τοῦ ἔστημι εἶναι εἰστήκειν [= ἔσεστήκειν, ἐ-εστήκειν] καὶ ἔστηκειν.

§ 773. Ὁ παρακ. ἔστηκα καὶ ὁ υπερσυντ. ἔσεστήκειν κλίνονται ὄγκλῶς, ἀλλὰ καὶ ἀνωμάλως, διότι εἰς τὸν πληθ. καὶ δυτικόν, εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μετοχὴν (σπανίως τὴν ὑποτακτικὴν καὶ προστακτ.) προςάπτουσιν, ὅπως τὰ εἰς μι., τὰς κατακλήξεις ἀμέσως εἰς τὴν φίξαν· ἔστα-μεν, ἔστα-τε, ἔστα-σι(r), ἔστατο, ὑποτακτ. ἔστῶμεν καὶ ἔστῶσι μόνον (συνήθως ἔστηκω, ης, η, κτλ.), προστ. ἔστα-θε (μόνον), ἀπαρ. ἔστα-ραι, μετ. ἔστώς, ἔστῶσα, ἔστώς. Ὅπερσυντ. ἔστα-μεν, ἔστα-τε, ἔστα-σαρ, ἔστα-τηρ. Εὔκτ. [ἔσταιηρ (ποιητ.), ἀλλὰ] μόνον καθεστήκοι, προεστήκοι, ἀφεστήκοιεν (³).

ΣΗΜ. Τὸ οὐδέτερον γράφεται κατέστός, ἀλλ' ὄρθον μόνον τὸ ἔστως [= ἔσταός.]

§ 774. Ὁμοίως κλίνεται καὶ ὁ τέθρηκα, τέθρηκας, τέθρηκε(r) καὶ τεθρήκασι(r), ἀλλὰ καὶ τέθρα-το, τέθρα-μεν, τέθρα-σι(r). Ὅποτακτ. τεθρήκω. Προστακτ. [τέθραθε], τεθράτω. Ἀπαρ. τεθρηκέται (σπανίως) καὶ (συνήθως) τεθρά-ραι. Μετογ. τεθρηκώς καὶ οὐδ. τεθρηκός καὶ τεθρεώς, τεθρεῶσα, [τεθρεός]. Ὅπερς. ἐτεθρήκειν, ἐτεθρήκεις, ἐτεθρήκει καὶ ἐτεθρήκεσαν καὶ ἐτεθρά-σαρ (μόνον). Εὔκτ. τεθραίηρ, τεθραίη, τεθραίειν καὶ τεθρηκώς καὶ τεθρεώς εἴην. Μετ' ὀλίγ. μᾶλλ. τεθρήξω καὶ τεθρηκώς ἔσομαι (⁴).

(¹) Γραμματ. Παρατηρ. §. 137.

(²) Ὁρα Ἰμετέρ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 140.

(³) Τοιαῦτα παρὰ ποιηταῖς εἶναι πολλά, βεβά-ώς, βεβά-ασι, βέ-βα-σαρ, τέτλα-μεν, περφύ-ασιν, ἄγωγ-μεν, ἔσιγ-μεν, ἐλήδονθ-μεν, ἄγωχ-θι, κτλ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 105. 139. 140.

(⁴) Ὁρα Ἰμετέρ. Γραμματ. Παρατ. §. 141. Σύνθετος ὁ τέθνηκα δὲν λέγεται μετὰ τῆς ἀπό, ἀλλὰ μόνον μετὰ τῆς πρὸ καὶ ἐκ, ὡς προσποιητικῶν, προσπέθνησκον, κτλ. παρακ. μόνον προτεθράραι, ἐκτεθρεώς.

§ 775. Ό δέ δέδοικα (ἀπαντῶν εἰς τὰ 3 ἑνικὰ τῆς ὄριστικῆς, τὸ ἀπαρέμφατον, τὸ ἀρσεν. καὶ θηλ. τῆς μετοχῆς, τὰ 3 ἑνικὰ τῆς ὄριστικῆς τοῦ ὑπερσυντελ. καὶ τὸ γ'. πληθ. μόνον) καὶ καθ' ἑνικὸν ἀριθμὸν προξάπτει ἀμέσως τὰς καταλήξεις εἰς τὸ θέμα: δέδια, (θ'. ἐλλείπει παρ' Ἀττικοῖς), δέδιε(τ), δέδι-μεν, δέδι-τε, δεδι-ασι(τ) (διν. ἐλλείπει). 'Υποτακ. δεδί-η καὶ δεδί-ωσι(τ) (μόνον). [Προστακ. δέδιθι, δεδίτω (ποιητ.)]. 'Απαρ. δεδι-έραι. Μετογ. δεδι-ώς, ἀνευ θηλικοῦ (ὅπερ εἴναι δεδοικνῖα), οὐδ. δεδιός. 'Υπερσυντ. ἐδεδι-ειρ, ἐδεδι-εις, ἐδεδι-ει καὶ γ'. πληθ. μόνον (συνήθως) ἐδεδι-εσαρ καὶ (σπανίως) ἐδεδι-σαρ. Εὔκτ. ἐλλείπει (¹).

§ 776. Ό δέ παρακείμενος οἶδα εἴναι ἀνώμαλος ως ἔξης. Οἶδα, οἰσθα, οἰδε(τ) λο-τορ, λο-τορ, λο-μεν, λο-τε, λ-σασι(τ). 'Υποτ. εἰδῶ, εἰδῆς, εἰδῆ κτλ. Προστ. λο-θι, λο-τω, λο-τορ, λο-τε, λο-τωρ καὶ [λο-τωσαρ]. 'Απαρ. εἰδ-έραι. Μετογ. εἰδώς, εἰδυῖα, εἰδός. 'Υπερσ. ἥδη καὶ ἥδειν, ἥδεις, ἥδεισθα καὶ ἥδησθα, ἥδει καὶ ἥδη, ἥδει-μεν (καὶ ἥσ-μεν), ἥδ-ει-τε (καὶ ἥσ-τε), ἥδ-ε-σαρ. Εὔκτ. εἰδε-ιη-τ κτλ. εἰδεῖμεν καὶ εἰδείημεν, εἰδείητε, εἰδείετ καὶ εἰδείησαρ. Μέλλ. εἰσομαι. 'Ρημ. ἐπιθ. λοτέορ.

ΣΗΜ. 1. 'Απαντῶσι σπανίως καὶ τύποι [οἰδας], οἰδα μεν, [οἰδατε], συνοιδασι(γ).

ΣΗΜ. 2 Τὸ οἰσθα γίνεται ἐκ τοῦ [οἰδ-θα] = Φοῖδ-θα (σανσκριτ. vēd-tha ἀντί vēd-tha)], ἔνθα τὸ θα εἴναι κατάληξις προσωπικὴ τοῦ θ'. προσώπου ἀπαντῶσα καὶ εἰς τὸν παρατατικὸν τοῦ εἰπιτοῦ θ-α [ἐκ βίζ. ἔσ-].

ΣΗΜ. 3. Τὸ λ-σασι(γ) ἔγεινεν ἐκ τοῦ [λ-σασι(γ)], ἡ δὲ κατάληξις σασι (ἀπαντῶσα καὶ εἰς τὸ εἰκ-σασι = εἰκ-σασι) ἔγεινεν ἐκ τῆς σαντι (λεγούτι 'Επιχαρμ. παρ' Ἀθην. Γ', §. 41), αὕτη δὲ ἐκ τοῦ σ-πίτι (ὅ συνεργὸς φθόγγος η ἔγεινεν αν, σαντι, ἐξ ἡς καὶ τὸ γ'. πληθ. τῶν παραγομένων χρόνων σαν).

ΣΗΜ. 4. Ό οἰδα εἴναι θ' παρακείμενος εἰς σημασιαν ἐνεστῶτος μεταπεσών, γίνεται δὲ ἐκ βίζης Φιδ, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ λ-κανονικῶς ἐν τῷ ἑνικῷ γίνεται οι, εἰς δὲ τὸν δυϊκὸν καὶ πληθ. ἀριθμόν, εἰς τὴν προστατικὴν καὶ τὸ βημ. ἐπιθ. φυλάττεται, πανταχοῦ δὲ ἀλλαχοῦ τρέπεται εἰς ει, διπέρ ἐν τῇ αὐξήσει γίνεται η.

ΣΗΜ. 5. Τὸ οἰδα ἐν συνθέσει ἀναβιβάζει τὸν τόνον καθ' ὄριστικὴν καὶ προστατικὴν, σύνοιδα, σύνοισθα, σύνοιδε κτλ.

ΣΗΜ. 6. Τὸ ἥδει-σ-θα καὶ ἥδησ-θα ἔχει πρόσθετον τὴν κατάληξιν θ α, τὸ ὅποιον συμβάνει καὶ εἰς τὸ ἔφησ-θα, ἥεισ-θα, παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ ἀλλαχοῦ πολλαχοῦ (²).

ΑΟΡΙΣΤΟΙ Β'. ΕΝΕΡΓ. ΚΑΙ ΜΕΣΟΙ

§ 777. Κατὰ τοὺς ἀριστους θ'. τῶν εἰς μὲν σχηματίζονται καὶ πολλοὶ θ' ἀριστοὶ τῶν βαρυτόνων, οἵτινες εἴναι οἱ ἀκόλουθοι.

(¹) "Ορχ. Ημετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 142. Τὸ δὲ δεδιείη (Πλάτ. Φαιδρ. 251, 4) δι-ορθοῦται ὑπὸ τοῦ Cobet εἰς ἐδεδίει. Τὸ δὲ ἐδεδίσαρ νομίζει δόκιμον, τὸ δὲ ἐδεδίεσαρ μεταγενέστερον.

(²) "Ορχ. Μαυροφρ. Δοκίμ. Ἐλλ. γλώσσ. σ. 149. Πρβλ. καὶ τὰ Λατινικά αμανι,

a') ἔχοντες θεματικὸν φωνῆγεν α.

βαίρω, -έβηντ (ἀπλοῦς ποιητικός, σύνθετος δὲ παρὰ τοῖς πεζογρά-φοις) κατὰ τὸν ἀδρό. ἔστην.

*ἀποδιδράσκω, ἀπέδρατ̄, ἀποδρῶ, οὐ, οὐ, ἀποδραίητ *λ.τ.λ.* ἀνευ προστακτ. ἀποδράγαι, ἀποδράς καὶ διαδράς.*

φθάρω, ἔφθην κατὰ τὸ ἔστην ἀνευ προστακτικῆς.

πέτομαι, -έπτάμηντ (ἀπλοῦς ποιητ.), πρόσπτηται, διαπτάσθαι, ἀποπτάμενος ⁽⁴⁾.

ώροῦμαι, ἐπριάμηντ, πρίωμαι, πρίη, πρίηται, οὐ. πριάμηντ, πριαῖο, πριαῖτο, οὐ. [προετ. πρίω καὶ πριασσο (ποιητ.)], πριασθαι, πριάμενος.

β'.) ἔχοντες θεματικὸν ω καὶ ο.

ἀλισκομαι, ἐάλωτ (== ἐFάλων), ως, ω, οὐ. ἐάλωμεν, ἐάλωτε, ἐάλωσαρ, (ἐνίστε) καὶ ḥλωτ, ḥλως, ḥλω, οὐποτ. ḥλῶ, ḥλῷς, ḥλῷ, οὐποτ. ḥλοίηντ, ης, η, οὐ. προστακτ. ἐλλείπει, ἀπαρεμφ. ḥλῶ-ραι, μετογ. ḥλοῦς, ḥλοῦσα, ḥλότ.

βιῶ, ἐβιών, οὐ. οὐποτ. βιῶ, βιῷς, βιῷ, οὐ. οὐκτ. βιφῆντ, βι-φῆς, βιφη, οὐ. προετ. ἐλλείπει, ἀπαρ. βιῶ-ραι, μετογ. βιοῦς, βιοῦσα, βιότρ.

γυγράσκω, ἔγνωτ, οὐ. οὐποτ. γγῶ, γγῷς, γγῷ, οὐ. οὐκτ. γροἶηντ, ης, η, οὐ. προετ. γγῶθι, γγῶτω, οὐ. ἀπαρ. γγῶ-ραι, μετογ. γροῦς, γροῦσα, γρότ.

γ'.) ἔχοντες θεματικὸν υ.

δύομαι, ἔδεη, ἔδες, ἔδε, ἔδετον, ἔδετηντ, ἔδεμεν, ἔδετε, ἔδεσαρ. οὐποτ. δύω (σπανίως), [οὐκτ. δύηντ (ποιητ.), προετατ. δύθι (ποιητ.)], ἀπαρ. δῦραι (ἀπλ. ποιητ., πεζογράφ. ἀποδῦραι, καταδῦραι, ἐρ-δῦραι), μετογ. δύς, δύσα, δύτρ.

φύομαι, ἔφηντ, οὐ, οὐ. οὐποτ. φύω, [οὐκτ. φύη (ποιητ.)], προετ. ἐλλείπει, ἀπαρ. φῦραι, μετογ. φύς, φύσα, φύτρ.

2) ΤΑ ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ ΕΙΣ ΜΙ.

§. 778. Τὰ συμφωνόληκτα εἰς μὲν ὁρματα παρεμβόλλουσι μεταξὺ τοῦ θέματος καὶ τῆς προσωπικῆς καταλήξεως κατ' ἐνεστῶτα καὶ παρατατικὸν τὴν συλλαβὴν *rn*, οἱ δὲ ὄλλοι γρόνοι σγηματίζονται ἐκ τοῦ θέματος ὅπως τὰ εἰς ω.

amavistī, amavit, οὐ. "Ισως δὲ ὀλόκληρον τὸ σθν εἶναι κατάληξις τοῦ θ' προεώπου ἐκ τοῦ tva (= tFa, σαν. tnam) == σὺ γενόμενον.

⁽⁴⁾ "Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 219.

§. 779. Τὸν τῆς συλλαβῆς νῦν εἶναι μακρὸν μόνον εἰς τὰ 3 ἑνίκα τοῦ ἐνεργητ. ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ.

§. 780. Ἡ κατάληξις νῦν προστιθέται ἀμέσως εἰς τὸ θέμα, τοῦ ὅποιου τὸν χαρακτῆρα σ. ἀφομοιοῖ, [σκεδάσ-νυμι (⁴)] σκεδάν-νυμι, [ζώσ-νυμι] ζώρρυμι, [ἀμφι-έσ-νυμι] ἀμφιέρρυμι, κτλ. Τὸ δὲ λ τοῦ ὀλλημι (ἀπλ. ποιητ., πεζογραφ. ἀπ-όλλυμι, κτλ) ἀφωμοίωσε τὸ ν [=ὅλ-νυμι]. δείκ-νυμι, μήτ-νυμι, κτλ.

ΣΗΜ. Πάντα τὰ εἰς -άννυμι, -έννυμι καὶ -ώννυμι ἔχουσι θεματικὸν χαρακτῆρα σ.

§. 781. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ τῶν ἴδιοκλίτων χρόνων τῶν εἰς νῦμι σγηματίζεται βαρυτόνως, ὡς δεικνύω, δεικνύομι, κτλ.

ΣΗΜ. Σπανιώτατα ἀπαντῷ ἡ εὐκτικήσῃ βαρυτόνως, ὡς πήγνυτο (Πλάτ. Φαίδ. 118, α'). ἀντὶ πηγνύοιτο.

§. 782. Πολλὰ τῶν εἰς νῦμι ῥημάτων σγηματίζονται καθ' ἀπάσας τὰς ἐγκλίσεις ἡ κατά τινας μόνον τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ καὶ βαρυτόνως. Τοιαῦτα δὲ εἶναι δείκνυμι καὶ δεικνύω, καθ-εἰργνυμι καὶ εἰργνύω, ἀπ-όλλημι καὶ ἀπολλήω, ὄμρυμι καὶ ὄμρω, ἀραπετάρ-νυμι καὶ περιπετακρύω, πήγνυμι καὶ πηγνύω.

ΣΗΜ. Τινὰ τῶν εἰς νῦμι ἔχουσι καὶ ἐνεστῶτα βαρύτονον εἰς ω, ώς ἀνοίγω καὶ ἀνοίγνυμι, ἀποκτείνω καὶ ἀποκτίννυμι, μίγνυμι καὶ συμ-μιγνύω καὶ μίσγω, φράττω καὶ ἀποφράγνυμι, ἐκπλήττω μαῖ καὶ ἐκπλήγνυμαί.

§. 783. Ἰδιόκλιτοι χρόνοι τῶν εἰς νῦμι εἶναι μόνον ὁ ἐνεστῶς καὶ παρατατικός.

ΣΗΜ. Ἰδιόκλιτον ἀόριστον τῶν εἰς νῦμι ἔχει μόνον τὸ σθέννυμι ἐσθῆνη, δστις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις ἀπαντῷ σπανιώτατα καὶ μόνον κατ' ἀπα-ρέμφατον ἀποσθῆνατ. Ἰδιόκλιτοι εἶναι οἱ θ' ἀόρ. τῶν βαρυτόνων φύομαί, καὶ δύομαί, ἔφυν καὶ ἔδυν (§. 777, γ').

§. 784. Μέλλοντα συνηρημένον ἔχουσι τὰ ὑγρόληπτα, ἀπόλλημι καὶ ὄμρυμι. 2) τὸ ἀμφιέρρυμι, χρεμάρρυμι καὶ τὸ -σκεδάννυμι, οἵ-τινες εἶναι ποιητικοὶ [προσαμφιῶ, χρεμῶ, σκεδῶ] καὶ ἀχρηστοὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις.

(⁴) "Οθεν ἐσκεδάσ-θηται καὶ ποιητ. σκέδασσα κτλ. "Ορα Ήμ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 143. Τὸ δὲ σ τοῦτο πρὸ τοῦ σ τῆς χρονικῆς καταλήξεως ἀποθάλλεται, πρὸ δὲ τοῦ θ, τ, μ, φυλάττεται.

ΡΗΜΑΤΑ ΑΝΩΜΑΛΑ.

§ 785. Τὰ ἀρώμαλα φήματα εἰναι 1) ἀρώμαλα εἰς ω καὶ 2) ἀρώμαλα εἰς μι. Τὰ δὲ εἰς ω ἀνώμαλα εἰναι 1) ἀρώμαλα κατὰ τὴν φωρῆν. 2) ἀρώμαλα κατὰ τὴν συζητιαν καὶ 3) κατὰ τὴν κλίσιν. Τὰ δὲ ἀνώμαλα εἰς μι εἰναι 1) φωρητοῦ ληκτα καὶ 2) συμφωνόληκτα.

§ 786. Ἀνώμαλα κατὰ τὴν φωρῆν λέγονται ὅσα διὰ παθητικῆς φωνῆς σημαίνουσιν ἐνέργειαν, ως ἐργάζομαι, κτλ. 2) ὅσα διὰ μέσου μέλλοντος ἐκφράζουσιν ἐνέργειαν, (ἀκούω) ἀκούσομαι, κτλ. 3) ὅσα διὰ παθητ. ἀρίστου καὶ ἐνίστε μέλλ. ἐκφράζουσι μέσην διάθεσιν, (σώζομαι) ἔσωθην (= ἔσωσα ἐμαυτόν), κτλ. 4) ὅσα διὰ μέσου μέλλοντος σημαίνουσι παθητ. διάθεσιν, (ἀδικοῦμαι) ἀδικήσομαι, κτλ. 5) ὅσα δι' ἐνεργ. παρακειμένου ἢ ἀρίστου 6) σημαίνουσι πάθος ἢ μεσότητα, (ἀλίσκομαι) ἔάλωρ, ἔάλωκα κτλ. 6) ὅσα διὰ μέσου ἀρίστου σημαίνουσι πάθος, (ἀπόλλυμαι) ἀπωλόμηται, κτλ.

§ 787. Ρήματα διὰ παθητικῆς φωνῆς σημαίνοντα ἐνέργειαν λέγονται ἀποθετικά, ως ἀποθέσαντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον. Ταῦτα λέγονται μὲν μέσα ἀποθετικά, ὅταν ἔχωσιν ἀδρίστον ἐκ μέσης φωνῆς, παθητικὰ δὲ ἀποθετικά, ὅταν ἔχωσιν ἀδρίστον ἐκ παθητικῆς φωνῆς.

§ 788. Ἀνώμαλα δὲ κατὰ τὴν συζητιαν, ως (ἀλίσκομαι) ἔάλωρ (κατὰ τὰ εἰς μι). Χρόνους κατ' ἄλλην συζητίαν, ως (ἀλίσκομαι) ἔάλωρ (κατὰ τὰ εἰς μι).

§ 789. Τὰ δὲ ἀνώμαλα κατὰ τὴν κλίσιν εἰναι 1) προσχηματιστά. 2) συγκοπτικά. 3) ἀραδιπλωτικά καὶ 4) ἐλειπτικά.

1) Τὰ προσχηματιστὰ λαμβάνουσι 1) τὸν προσχηματισμὸν ε, ως μαχ-, μάχ-ο-μαι, ἐμαχ-ε-σάμητρ. 2) τὸν προσχηματισμὸν ν, δακ- (ἔδακ-ον) δάκ-ω. 3) τὸν προσχηματισμὸν ρε, προ-κν-ρέ-ω. 4) τὸν προσχηματισμὸν -άρω, ἀμαρτ- (ἡμαρτ-ον) ἀμαρτ-άρω. 5) τὸν προσχηματισμὸν -άρω καὶ μετὰ ἑτέρουν πρὸ τοῦ γαρακτῆρος, τὸ ὅποιον τρέπεται ὅπως τὸν τῆς ἐν ἡ σύν. λαβ- (ἐλαβ-ον), [λαν-θ-άνω] λαμβάρω. 6) τὸν προσχηματισμὸν σκω ἢ ισκω ἀρε-, ἀρέ-σκω.

ΣΗΜ. Τὸ ὄφλισκάνω λαμβάνει δύο προσχηματισμοὺς ὄφλι-ισκ-άνω (-ισκ-, ανω).

2) Συγκοπτικὰ εἰναι τὰ πάσχοντα συγκοπήν, ως γίγρομαι [=γιγένουμαι].

3) Ἀραδιπλωτικὰ εἰναι τὰ ἐπαναλαμβάνοντα ἐν ἀρχῇ τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον πρὸ ἐνὸς ι, ως βρω-, βι-βρώ-σκω.

4) Ἐλειπτικά εἰναι τὰ ἔχοντα ἔλλειψιν ἐνὸς ἢ πλειόνων χρόνων. Ταῦτα δὲ εἰναι δύο εἰδῶν 1) ἐλειπῆ, ἦτοι ἀπλῶς στερούμενα ἐνὸς ἢ πλειόνων χρόνων. 2) Ἐλειπῆ ἐξ ἔάλωρ φίζων ἢ φημάτωρ συμπληρούμενα.

ΣΗΜ. Ἀρχόμεθι πρῶτον ἀπὸ τῶν ἀνωμάλων κατὰ τὴν κλίσιν. Οἱ δὲ μετὰ προθέσεων σύνθετοι μόνον ἀπαντῶντες τύποι σημειοῦνται διὰ τῆς πρὸ αὐτῶν γραφομένης κερδίας —.

Α'.) ΑΝΩΜΑΛΑ ΕΙΣ Ω.

1. ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΛΙΣΙΝ.

§. 790.

Α'.) ΠΡΟΣΣΧΗΜΑΤΙΣΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ Ε

ἄχθομαι (ἀγθ-), ἄχθομην, μέλ. ἄχθ-έ-σομαι [ἀγθεσθήσομαι μεταγενέστερ.], ἀόρ. ἄχθέσθην⁽¹⁾.

βούλομαι (βουλ-), ἔβοντόμην καὶ ἡβοντόμην, μέλ. βοντ-ή-σομαι, ἀόρ. ἔβοντήθην καὶ ἡβοντήθην, παρακ. βεβού-λημαι. Ρημ. ἐπιθ. βοντητός, ἀβού-λητος.

[γαμέω] γαμῶ (ἐπὶ ἀνδρὸς = νυμφεύομαι) (γαμ-, γαμέ-), ἐγάμουντ, μέλ. συνηρ. γαμῶ, ἀόρ. ἐγημα, παρακ. γεγάμηκα, ὑπερσ. ἐγεγαμήκειν, εὔκτ. γεγαμηκώς εἴηντ. Μέσ. γαμοῦμαι (ἐπὶ γυναικὸς = ὑπανδρεύομαι), [μέλ. συνηρ. γαμοῦμαι (ποντ.)], ἀόρ. ἐγημάμηντ, παρακ. γεγάμημαι. Ρημ. ἐπιθ. γαμετή, [γαμητέορ (μεταγενέστ.)].

δέω (δε-), ἔδεον, μέλ. δεήσω, ἔδεησα, παρακ. δεδέηκα. Μέσ. δεδέημαι, ἔδεημην, μέλ. δεήσομαι, ἀόρ. ἔδειθην, παρακ. δεδέημαι. Ρημ. ἐπ. ἀδέητος.

[δοκέω] δοκῶ (δοκ-), ἔδοκοντ, μέλ. δόξω, ἀόρ. ἔδοξα. Παθ. δοκοῦμαι καὶ καταδοκοῦμαι (=ὑποπτεύομαι), ἀόρ. καταδοχθεῖς, παρακ. δεδοκται καὶ δεδογμέτορ εστίντ, προστ. δεδόχθω, ἀπαρ. δεδόχθαι, μετ. δεδογμέτορ, ὑπερσ. ἔδέδοκτο καὶ δεδογμέτορ ήν, εὔκτ. δεδογμέτορ εἴη. Ρημ. ἐπιθ. ἀδόκητος.

ἔθελω καὶ (σπανίως) θελω, παρατ. ηθελον, μελλ. ἔθελησω καὶ (σπανίως) θελησω, ἀόρ. ηθελησα, ὑποτ. ἔθελησω καὶ (σπαν). θελησω, εὔκ. θελησαιμι καὶ (σπαν). θελησαιμι, προστ. θελησον καὶ (σπαν.). θελησον, ἀπαρ. θελησαι καὶ (σπαν.) θελησαι, μετογ. θελησας καὶ (σπαν.) θελησας, παρακ. ηθεληκα, ὑπερσ. ηθεληκειν.

ἔνδω, παρατ. ηδον (σπανίως) μόνον. Συνήθως λέγεται καθενδω, ἐκάθευδον καὶ καθηνδω καὶ μέλλ. καθευδήσω μόνον. Ρημ. ἐπ. καθευδητόν.

ἔψω, παρατ. ηψον, μέλ. ἔψησομαι, ἀόρ. ηψησα. Παθ. ἔψομαι. Ρημ. ἐπιθ. ἔφθός, ἔψητος.

(1) Οἱ μὴ μνημονεύομενοι χρόνοι ἐλλείπουσι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις, οὓς μόνους ὑπ' ὅψιν ἔχομεν ἐν τῇ Γραμματικῇ παραλείποντες τὰ ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα ἢ ἐν παρενθέσει δηλοῦντες αὐτά.

ἴζω σπανίως παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις καὶ μόνον κατ' ἐνεστῶτα, συνήθως δὲ καθίζω, σπανίως δὲ ἐρίζω, ἔνριζω, παρατ. ἐκάθιζορ, μέλ. καθιῶ, ἀρ. ἐκάθισα καὶ καθίσα. Μέσ. ίζομαι (μόν. ἐνεστ. παρ' Ἀττικ. πεζολ.), συνήθως καθίζομαι, παρατ. ἐκαθιζόμην, μέλλ. καθίζησομαι, ἀρ. ἐπεκαθισάμην καὶ παρεκαθισάμην.

ΣΗΜ. Ἡ φίζα εἶναι σιδ- (λατ. sido, σανσ. sid-amī), ἐξ ἡς [σιδ-յω, իծ-յա], նշա, ἐκ ταύτης δὲ καὶ τὸ իծ-ըն. *χλαιω* καὶ *χλιώ* (ἀσυναίρετον) (κλαF-ց 715), παρατ. ἐχλαιορ καὶ ἐχλαιορ, μέλ. χλαδομαι καὶ χλαισω καὶ χλαιήσω, ἀρ. ἐχλανσα καὶ μέσ. ἀρ. ἀρεχλանσάμην.

χνιλίρδω παρατ. ἐχνιλίρδορ, τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ [-κυλί' ω]. ὅπων εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα. Μέσ. *χνιλίρδομαι* (καὶ περι-, συγ-) καὶ *χνιλίρδοῦμαι* (καὶ προ-), παρατ. ἐχαλιρδούμην [ο δὲ ἐκυλιωδόψην ποιητικός], ἀρ. παθ. ἐξεκνιλίσθηρ, παρατ. καταχεκνιλίσομαι.

μάχομαι (μχχ-), ἀποθ. ἐμαχόμην, μέλ. μαχοῦμαι, ἀρ. ἐμαχεσάμην, παρακ. μεμάχημαι, φημ. ἐπιθ. ἀμάχητος, περιμάχητος, μαχετέορ, διαμαχετέορ, δυσμαχητέορ.

μέλλω (μελ-, μέλ-յω), παρατ. ἐμελλορ καὶ ἡμελλορ, μέλ. μελλήσω ἀρ. ἐμέλλησα (μόνον). Παθητ. μελλεται, εὐκ. μελλοιτο καὶ ἀπαρ. διαμέλλεσθαι, φημ. ἐπιθ. μελλητέορ.

μέλει τριτοπρόσωπον (μελ-) καὶ γ'. πληθ. μελονσιρ, ὑποτ. μελη, προστ. μελέτω, ἀπαρ. μέλειρ, μετογ. μέλορ, παρατ. ἐμελερ, εὐκτ. μέλοι, μέλ. μελήσει καὶ ἀπαρ. μελήσειρ, ἀρ. ἐμέλησερ, ὑποτ. μελήση, προστ. μελησάτω, ἀπαρ. μελῆσαι, παρατ. μεμέληκερ, μεμέληκέραι, μεμεληκός, ὑπερσ. ἐμεμελήκει. Μεταμέλει, μεταμέλειρ, μεταμέλλορ. Παρατ. μετέμελερ, εὐκτ. μεταμέλοι. Μέλ. μεταμελήσει καὶ μεταμελήσειρ. Ἄρ. μετεμέλησερ, ὑποτ. μεταμελήση, εὐκτ. μεταμελήσειε, προστ. μεταμελησάτω, ἀπαρ. μεταμελῆσαι. Μεταμέλομαι, παρατ. μετεμελόμην, μέλλ. τὸ μεταμελησόμενορ (= τὴν γενητομένην μεταμέλειν). Ἐπιμέλομαι καὶ ἐπιμελοῦμαι, ἐπεμελόμην καὶ ἐπεμελούμηρ, μέλλ. ἐπιμελήσομαι, καὶ (σπανιωτάτα) ἐπεμεληθήσομαι, ἀρ. ἐπεμεληθήσηρ, παρατ. ἐπιμεμέλημαι. Ρημ. ἐπιθ. μελητέορ, ἐπιμελητέορ, ἀμεταμέλητος.

μέρω (μεν-), ἐμερορ, μέλ. μερῶ, ἀρ. ἐμειρα, παρακ. μεμέρηκα. Ρημ. ἐπιθ. μερετός, μερετέος, ὑπομερετέορ, ἐμμερετέορ.

τέρμω (νεμ-), ἐτεριορ, μέλ. ἀποτεμῶ, ἀρ. ἐτειμα, παρακ. διατερέμηκα. Μέσ. καὶ παθ. τέρμομαι, ἐτεμόμην, μέλ. συνηρ. μέσ. τερμοῦμαι, ἀρ. ἐτειμάμην, ἀρ. παθ. ἐτεμήθηρ, παρακ. τετέμημαι (μέσ. καὶ παθ.), ὑπερσ. διετερεμήμηρ. Ρημ. ἐπ. ἀτέμητος, διατεμητέος, ἐπιτερμητέορ.

ծէω (օծ-յա), μόνον ἐνεστ. παρ' Ἀττικ. πεζολόγοις, [ο δὲ παρ.

ώζοι, μέλ. ὀξήσω, ἄρ. ὠζησα, παρακ. ὅδωδα, καὶ ὑπερ. ὁδώδει εἶναι ποιητ. καὶ μεταγενέστεροι].

οἴομαι καὶ οἴμαι, (οἱ-), φόμητρ καὶ φόμητρ (§. 719), μέλ. οἰήσομαι, ἄρ. φήθητρ.

οἴχομαι (οἰχ-), ἀποθ., φχμητρ, μέλ. οἰχήσομαι.

ὁφειλω (ὅφελ-, ὄφελ-γω), ὕφειλορ, μέλ. ὕφειλησω, ἄρ. ὕφειλησα καὶ ἄρ. ε'. ὕφειλορ, ὑπερ. ὕφειληκειτ. Παθ. ὕφειλομαι, ὕφειλόμητρ, ἄρ. ὕφειληθείσα.

ῥέω (ῥεF-, ῥευ, ῥυε-), ῥρρεον, μέλ. εἰρρυήσομαι, ἄρ. σπανίως περιρρεῦσαι, συνήθ. ῥρρύητρ (ἐνεργητ. διαθέσ.), παρακ. ῥρρύηκα, ὑπερ. συνρρερρύηκειν. Παθ. περιρρεῖτο. Ρημ. ἐπιθ. ἐπίρρυτος, περίρρυτος, ἀπόρρυτος, [ῥεντός (μεταγενέστ.)].

ῥίπτω καὶ [ῥιπτέω] ῥιπτῶ, ῥρριπτον, μέλ. ῥίψω, ἄρ. ῥρριψα, παρακ. ῥρριψα. Παθ. ῥιπτομαι καὶ ῥιπτοῦμαι ἄρ. ῥρριφθητρ καὶ ε' ῥρριφητρ, παρ. ῥρριψμαι. Τὸ μέσον κατ' αὐτὸν σιν.

τύπτω (τύπ-), ἔτνπτον, μέλ. τυπτήσω, ἄρ. ἐπάταξα, καὶ ἔπαισα. Παθ. τύπτομαι. Ρημ. ἐπιθ. τυπτητέος.

χαίρω (χαρ-, χάρ-γω), ῥχαιρον, μέλ. χαιρήσω, ἄρ. ῥχάρητρ, παρακ. [κεχάρηκα, κεχάρημαι καὶ κέχαρμαι ποιητικοί, πεζογραφικοί δε] γέγηθα. Ρημ. ἐπιθ. χαρτός καὶ ἐπίχαρτος.

ώθ[έω] ὥ (Φωθ-), ἐώθοντρ, μέλ. ῥώσω, ἄρ. ῥώσα, [παρακ. ἐξέώκα, ἐξέώκειν μεταγεν.]. Μέσ. καὶ παθ. ὠθοῦμαι, παρατ. ἐώθούμητρ, μέλ. ἀπώσομαι καὶ διώσομαι, ἄρ. ἐωσάμητρ, μέλ. παθ. ἐξωσθήσομαι, ἄρ. παθ. ἐώσθητρ, παρακ. ῥώσμαι. [Ρημ. ἐπιθ. ἀπωστός καὶ ἀπωστέος ποιητικὰ καὶ μεταγεν.].

§ 791. Β') ΠΡΟΣΣΧΗΜΑΤΙΣΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ Ν

βαίρω (βαχ-, βάχ-ν-γω), παρατ. -έβαιρον, μέλλ. -βήσομαι, ἄρ. ε'. -έβητρ, παρακ. βέβηκα καὶ ὑποτ. ἐμβεβῶσι, μετοχ. καὶ βεβῶτες, προδιαβεβῶτας, βεβῶσαρ, ὑπερ. -έβεβηκειτ. Παθ. παραβαίρομαι, ἀραβαίρομαι καὶ καταβαίρομαι, ἄρ. ἀτεβάθητρ, παρεβάθητρ, ῥντεβάθητρ, παρακείμ. ἀταβέβαμαι, παραβέβαμαι, ἔνυβέβαμαι. "Απαξέ ἀπαντὴ παρ' Ἀττ. πεζολ. καὶ ἐνεργ. ἄρ. ε'. μεταβατ. ὑπερέβησα. Ρημ. ἐπιθ. βατός, δβατος κ.τ.λ. καταβατέορ, διαβατέος.

δάκρω (δακ-), μέλ. δήξομαι, ἄρ. ῥδακον. Μέσ. καὶ παθ. δάκρυμαι, ἄρ. ἐδήχθητρ (μέσ. καὶ παθ.) καὶ παρακ. δέδηγμαι (μέσ. καὶ παθητ.).

ἔλαντρω (ἔλαχ-, ἔλαχ-ν-ω ἔλανυνω⁽⁴⁾), ῥλαντρον, μέλ. ἐλῶ, θε., ζ., ἄρ. ῥ.λασα, παρακ. (εξ-, ἀπ-, προ-, περι-)ε.λή.λακα (σύνθετος μόνον).

⁽⁴⁾ Ως γόνυνα, δόρυν-α γίνεται γοῦνα, δοῦρα.

Παθ. ἐλαντρομαι, ἡλαντρόμην, ἀόρ. (ἐξ-, ἀπ-, περι-ἢ. λάθην, μέσ. ἀόρ. ἡλασάμην, παρακ. ἐλαταμαι). Ρημ. ἐπιθ. εὐηλατος, ἐλατέορ.

κάμιρω (καμι-), ἔκαμιρος, μέλ. καμιοῦμαι, ἀόρ. β'. ἔκαμιρος, παρακ. κέκμηκα, ύπερσ. ἐκεκμήκειν, ἥημ. ἐπιθ. ἀποκμητέορ.

πίρω (πι-), παρατ. ἔπιρος, μέλ. πλομαι, ἀόρ. δ'. ἔπιορ, προστ. πῖθη, πιέτω, κ.τ.λ. παρακ. πέπωκα. Παθ. παρατ. ἐπιρόμην, ἀόριστ. κατεπόθην, παρακ. προπέποται, ἥημ. ἐπιθ. ἀποτος, ποτέος, ποτέορ.

τέμιρω (τεμι-), ἔτεμιρος, μέλ. τεμῶ, ἀόρ. δ'. ἔτεμιρος, παρακείμενος (χπλοῦς ἀπὸ Λοιστοτέλους, ἀττικ. δὲ σύνθετος) λάπο-, κατα, ἀρα-, δια-) τέτμηκα. Παθ. τέμιρομαι (καὶ μέσ. συνήθ. σύνθ. ύποτέμιρομαι, ἀποτέμιρομαι), ἔτεμιρόμην, μέλ. παθ. ἀποτημήσομαι, μέλ. μέσ. ύποτεμιοῦμαι, ἀόρ. παθ. ἔτεμιρήνη, μέσ. ἔτεμιρόμην, παρακ. τέτμημαι, ύπερσ. ἔτετμημην, μετ' ὅλ. μ. ἔκτετμησομαι. Ρημ. ἐπιθ. ἀτμητος, τμητέος, ἀποτημητέορ.

τίρω (τι-), παρατ. ἔξετιρος καὶ ἀπέτιρος, μέλ. τίσω, ἀόρ. ἔτισα, παρακ. ἐκτέτικα. Άόρ. παθ. ἔξετισθην καὶ ἀπέτισθην, μέσ. ἀόρ. ἔτισάμην (Ξενοφ.) καὶ ἀπέτισάμην, παρακ. ἐκτέτισμαι καὶ ύπερσυντέλ. ἔξετέτιστο, ἥημ. ἐπ. ἀποτιστέορ.

ΣΗΜ. Ό μέσος τύπος τίνομαι τινα κτλ., πλὴν τοῦ ἀορ. ἐτισάμην ἀπαντῶντος παρὰ τοῖς πεζοῖς, εἶναι ποιητικός, ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ πεζοὶ μεταχειρίζονται τὸ τιμωροῦμαι τινα, δίκην λαμβάνω παρὰ τινος, κτλ.

φθάρω (φθα-), ἔφθαρος, μέλ. φθάσω, καὶ συνήθ. γθήσομαι, ἀόρ. ἔφθασα καὶ δ'. ἔφθην (§ 777, α').

§ 792. Γ') ΠΡΟΣΣΧΗΜΑΤΙΣΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΝΕ

[βυνῶ [βυ-νέ-ω] (βυ-), ἔβνερον, μέλ. προβύσω, ἀόρ. ἔβνσα, παρακ. παθ. βέβνσμαι, ύπερσ. ἔβέβνστο], ἥημ. ἐπιθ. παράβνστος. Τὸ δῆμα ἀπαντῷ μόνον παρὰ ποιηταῖς, Ἡροδότῳ καὶ μεταγνεεστέροις, παρὰ δὲ τοῖς Αττικοῖς πεζολόγοις ἀπαντῷ μόνοι τὸ δηματικὸν ἐπίθετον παράβνστος.

ἰκροῦμαι (ἰκ-νέ-ομαι), ἀπλοῦν εἴναι μόνον τὸ ἰκρούμενος (=προσήκων, ἀρμόζων), συνήθως δὲ σύνθετον μετὰ τῶν προθέσεων ἀπό-, ἐπι-, κατά, ἐν καὶ διά. παρατ. -ἰκρούμην, μέλλ. -ἰξομαι, ἀόριστ. ἰκόμην (σπανιώτ. ἀπλοῦς), παρακείμ. ἀφῆγμαι καὶ σπανίως ἐφῆγμαι, ύπερσυντέλικος ἀφῆγμην.

προσκυνῶ (=προς-κυ-νέ-ω) (κυ-), προσεκύρον, μέλ. προσκυνήσω, ἀόρ. προσεκύρησα. Παθ. προσκυνοῦμαι.

ὑπισχροῦμαι (=ὑπ-ισχ-νέ-ομαι) σεχ-, σι-σεχ-, σισχ-, ισχ_), ύπισχρούμην, μέλ. ύποσχήσομαι, ἀόρ. ύπεσχόμην, παρακ. ύπεσχημαι, ύπερσ. ύπεσχήμην.

§ 793. Δ') ΠΡΟΣΣΧΗΜΑΤΙΣΤΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝ

αἰσθάρομαι (αἰσθ-), ἀποθ., ἡσθαρόμηται μέλ. αἰσθησομαι (αἰσθε-), ἀρ. ἡσθέμηται, παρακ. ἡσθημαι, φημ. ἐπιθ. αἰσθητός, ἀραιοσθητος, εἰν-αἰσθητος. Ἀπαντᾷ ἀπαξί ως ἐνεστώς καὶ αἰσθομαι (Πλάτ. Πολιτ. σ. 608, α').

ἀμαρτάρω (ἀμαρτ-), ἡμάρταρορ, μέλ. ἀμαρτήσομαι (ἀμαρτε-), ἀρ. ἡμαρτορ, παρακ. ἡμάρτηκα, ὑπερ. ἡμαρτηκειτ. Παθ. ἀμαρτάρομαι, ἡμαρτάρετο, ἀρ. ἡμαρτήθη, ὑπ. ἔξαμαρτηθῆ, εὐκ. ἀμαρτηθείη, μετ. τὰ ἀμαρτηθέτα, παρακ. ἡμάρτηται, τὸ ἡμαρτημέρορ, τὰ ἡμαρτημέρα, ἡ ἡμαρτημέρη καὶ ἀπαρ. ἡμαρτηθεῖ, ὑπερσ. ἡμάρτητο. Ρημ. ἐπιθ. ἀραμάρτητος, ἐπεξαμαρτητέορ.

ΣΗΜ. "Ισως γίνεται ἐκ τοῦ α στερητ. καὶ σμαρ (μέρος) ἐξ οὐ τροπῆ τοῦ σ εἰς δισεῖαν τὸ ἀμαρτ-άνω.

αὐξάρω καὶ συνηθέστατα αὔξω (αὔξ-), παρατ. ηὔξορ μέλ. αὐξήσω (αὔξε-), ἀρ. ηὔξησα, παρακ. ηὔξηκα. Μέσ. καὶ παθ. αὐξάρομαι καὶ αὐξημαι, παρατ. ηὔξαρόμηται καὶ σπαν. ηὔξδημηται, μέλ. αὐξήσομαι (καὶ μέσ. καὶ παθ.) καὶ παθ. αὐξηθησομαι, ἀρ. ηὔξηθηται (καὶ μέσ. καὶ παθ.), παρακ. ηὔξημαι (καὶ μέσ. καὶ παθ.), ὑπερσ. ηὔξημηται, φημ. ἐπ. ἀρανήτος καὶ αὐξητέορ (μεταγενέστερα).

βλαστάρω (βλαστ-), ἀρ. ἔβλαστορ (σπανίως), παρακ. ἔβλαστηκα (Εὐριπ.), [βεβλάστηκα (μεταγ.)], ὑπερσ. ἐπεβλαστηκειτ (Θουκ. Γ', 26)⁽¹⁾, τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

καταδαρθάρω (κατα-δαρθ-άνω), ἀρ. κατέδαρθορ ἄνευ προστακτ.. παρακ. καταδεδάρθηκα.

δὲλισθάρω (δὲλισθ-) καὶ διολισθαιρω (Πλάτ. Λύσ. 216, δ'). μόνον, πάντα δὲ τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

§ 794. Ε') ΠΡΟΣΣΧΗΜΑΤΙΣΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΩ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΥ Ν.

[θιγγάρω] (θιγ-), μόνον ὁ ἀρ. ἔθιγορ, τὰ δὲ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἀπογομαι.

λαγχάρω (λαχ-), ἔλαγχαρορ μέλ. λήξομαι, ἀρ. ἔλαχορ, παρακ. εἰληχα, ὑπερσ. εἰληχειτ. Παθ. λαγχάρομαι, ἀρ. ἔληχθηται, παρακ. εἰληχμαι, φημ. ἐπιθ. ληχτέος.

λαμβάρω (λαβ-), ἔλαμβαρορ, μέλ. λήψομαι, ἀρ. ἔλαbor, παρακ. εἰληφα, ὑπερσ. εἰληφειτ. Μέσ. καὶ παθ. λαμβάρομαι, παρατ. -έλαμ-βαρόμηται, μέλ. παθ. ληφθησομαι, ἀρ. παθ. ἔληφθηται, μέσ. ἔλαβόμηται, παρακ. εἰλημμαι (καὶ μέσ. (ἐπ- ἀρτ-)εἰλημμαι), ὑπερσ. -ειλημηται, μετ' ὅλ. μ. κατειλημέρος ἔσομαι. Ρημ. ἐπιθ. ληπτός, ἀρεπιλη-

(1) Γράφεται ἔθεβλαστήκει, ἀλλὰ διορθωτέον εἰς ἐπεβλαστήκει.

πτος, δυσαρά.ιηπτος, ἀ.ιηπτος, ε.ι.ιηπτος, ἐπι.ιηπτος, κατα.ιηπτός, παρα.ιηπτός, περι.ιηπτός, ιηπτέος, παρα.ιηπτέος, ἀρτι.ιηπτέος, διαι.ιηπτέος, ἀρα.ιηπτέος.

λαρθάρω (λαθ-), ἐλαρθαρο^r, μέλ. λήσω, ςάρ. ἔλαθος, παραν. λέληθα, ὑπερσ. ἐλελήθειρ. Μέσ. ἐπι.λαρθάρομαι, παρατ. ἐπε.λαρθαρόμητ^r, μέλ. ἐπιλήσομαι, ςάρ. ἐπε.λαθόμητ^r, παραν. ἐπιλέλησομαι⁽⁴⁾, ὑπερσ. ἐπελελήσμητ^r. Σπαχίως εὔρηται καὶ ἐνεργ. ἐνεστώς λίθο (παρὰ Εινοφῶντι μόνον), δεῖται εἶναι ποιητικός.

-λιμπάρω (λιπ-), εὔρηται μόνον σύνθετον κατα.λιμπάρω καὶ μόνον ἐνεστώς, τὰ δὲ ἄλλα εἶναι ποιητικά καὶ μεταγενέστερα, παρὰ δὲ τοῖς Αττικ. πεζογρ. συμπληροῦνται ὑπὸ τοῦ λείπω.

μαρθάρω (μαθ-), ἐμάρθαρο^r, μέλ. μαθήσομαι, ςάρ. ἔμαθος, παραν. μεμάθηκα, ὑπερσ. ἐμεμαθήκειρ. Παθ. μαρθάρομαι (ὅριστ., ὑποτ. καὶ μετογ.). Ρημ. ἐπιθ. μαθητός, δυσκαταχμάθητος, μαθητέος, προσ-μαθητέος.

πυρθάρομαι (πυθ-), ἀποθ. ἐπυρθαρόμητ^r, μέλ. πενσομαι, ςάρ. ἐπυρθόμητ^r, παραν. πέπνουμαι, ὑπερσ. ἐπεπνύσμητ^r, ρημ. ἐπιθ. ἔκπνυστος, πενστέος.

τυγχάρω (τυχ-), ἐτύγχαρο^r, μέλ. τενέδομαι, ςάρ. ἔτυχος, παραν. τετυγχηκα (τυχε-), ὑπερσ. τετυγχηκὼς ήτ^r. Ο παραν. τετευχώς (μετα-γενέστερος ὄν) φέρεται ἀπαξ καὶ παρὰ Δημοσθένει (κατὰ Μειδί. 2. 150, σ. 563).

-φυγγάρω, ἀπλοῦς εἶναι ποιητικός, πεζολογικός δὲ σύνθετος, ἀπο-φυγγάρω καὶ καταφυγγάρω, παρατ. διεφύγγαρο^r. Οἱ λοιποὶ γέροντες συμπληροῦνται ὑπὸ τοῦ φεύγω.

§. 795. σ') ΠΡΟΣΣΕΧΗΜΑΤΙΣΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ (I)ΣΚΩ

ἀλισκόμαι (Ἐξλ-)⁵ ως παθητ. τοῦ-σιρῶ, παρατ. ἡλισκόμητ^r, μέλ. ἀ.λώσομαι, ςάρ. θ'. ἐάλωτ^r (ἐξάλωτ^r) καὶ ἡλωτ^r (§. 777, θ'), παραν. ἀ.λωκα (ἐξάλωκα) καὶ ἡλωκα (§. 642), ὑπερσ. ἡλώκειρ, ρημ. ἐπιθ. ἀλωτός, ἀράλωτος, ενάλωτος, δυσάλωτος.

ἀμβλισκω (ἀμβλ-)⁶ καὶ ςάρ. ἔξημβλωσα, τῷλλα ποιητικά.

ἀρεβιώσομαι (ἀνα-βιω-)⁷ ἀποθ. ἀρεβιώσκόμητ^r ςάρ. ἀρεβιωτ^r (= ἀνέζηται), ἀρεβιώσαμητ^r δὲ (= ἀνεζωγόνησα).

ἀράλισκω καὶ [ἀναλόω] ἀράλῶ, παρατ. ἀρηλισκο^r καὶ ἀράλων, μέλ. ἀραλώσω, ςάρ. ἀράλωσα καὶ ἀρηλώσα, παραν. ἀράλωκα καὶ ἀρηλώκα, (συνηθέστερ.), ὑπερσ. ἀραλώκειρ καὶ (συνήθως) ἀρηλώκειρ Πτζ. ἀραλισκομαι καὶ ἀραλοῦμαι, παρατ. ἀρηλισκόμητ^r καὶ ἀραλοῦ-

(4) "Απαξ εὔρηται παρὰ τοῖς Αττικοῖς πεζολόγοις ἀπλοῦς, λέλησται (Πλάτ. Φαῖδρ. σ. 252, δ.).

μηρ καὶ ἀρηλούμηρ, μὲν ἀραλωθήσομαι, ἀρ. ἀρηλώθηρ καὶ ἀραλώθηρ, παρακ. ἀρηλωμαι (συνήθως) καὶ ἀραλωμαι, ὑπερσυν. ἀρηλόμηρ.

ἀποδιδράσκω (δρα-), καὶ ἐκδιδράσκω καὶ διαδιδράσκω (σπαν.). παρατ. ἀπεδιδρασκον καὶ (σπανίως) διεδιδρασκον, μὲν ἀποδράσομαι, ἀρ. 6'. ἀπέδραρ (§. 777, α'). καὶ σπανίως διαδράς, παρακ. ἀποδέδρακα, ὑπερσ. ἀπεδεδράκειν.

ἀρέσκω (ἀρε-), ἡρεσκον, μὲν ἀρέσω, ἀρ. ἡρεσα. Μέσ. ἀρέσκομαι, παρατ. ἡρεσκόμηρ, ἄρημ. ἐπιθ. ἀρεστός, δυνάρεστος.

[βιβρώσκω] (βρω-), παρὰ τοῖς Ἀστικοῖς πεζολόγοις εὐχρηστοι εἶναι οἱ βέβρωκα καὶ (δια-κατα-)βέβρωμαι, τὰ δὲ λοιπὰ εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα, ἄρημ. ἐπιθ. βρωτός, ἡμιβρωτος.

βόσκω (βο-) καὶ βόσκομαι, τὰλλα δὲ εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα. Πρημ. ἐπιθ. βοτός, ευβοτος (μηλόβοτος).

γηράσκω (γηρα-), καὶ [γηράω] γηρῶ (σπανίως) μέλλ. γηράσω καὶ ἔγγηράσομαι, ἀρ. ἐγήρασα, ἀπαρέμφ. γηρᾶται, παρακ. (κατα-, ἐγ-κατα-, παρα-)γεγήρακα, ἄρημ. ἐπιθ. ἀγήρατος.

γεγωνίσκω καὶ [γεγωνέω] γεγωνῶ (γε-γων-) μόνον ἐνεστώς.

γιγράσκω (γινω-), ἐγιγρασκον, μὲν γιγάσομαι ἀρ. 6'. ἔγγωρ (§. 777, 6'), παρακ. ἔγγρακα, ὑπερ. ἔγγράκειν. Υποτ. καὶ εὐκτ. περιφραστικῶς. Ημι. γιγρώσκομαι, ἐγιγρασκόμηρ, μὲν γιγρωσθήσομαι, ἀρ. ἔγγράσθηρ, παρακ. ἔγγρωμαι, ὑπερσ. (ἀρ-, δι-, κατ-)γιγρώσμηρ, ὁ. ἐπιθ. γρωστός, ἀγρωστος, εὐγρωστος, δύογρωστος, γρωστέος, -τέορ, συγγρωστέος. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν.

εὑρίσκω (εύρ-), εὑρισκον καὶ ηὗρισκον, μὲν εὑρίσω, (εύρε-), ἀρ. 6'. εὑρον καὶ ηὔρον, παρακ. εὑρήκα καὶ ηὔρηκα, ὑπερσυντ. εὑρηκὼς ηὕρ. Ημι. καὶ μέσ. εὑρίσκομαι, παρατ. εὑρισκόμηρ καὶ ηὔρισκόμηρ, μὲν παθ. εὑρεθήσομαι, μέσ. εὑρήσομαι, ἀρ. παθ. εὑρέθηρ καὶ ηὔρεθηρ, μέσ. εὑρόμηρ καὶ ηὔρομηρ, παρακ. εὑρόμαι (μεσ. καὶ παθ.) καὶ ηὔρομαι, ὑπερσ. εὑρόμηρ (παθ), ἄρημ. ἐπιθ. εὑρετός, ἀενερετός, εὐενερετος, δυναέρετος, εὑρετέορ, ἀενερετέορ, ἐξενερετέορ.

ηβάσκω (ηβα-)(=χρησκαι νὰ ηβα) μόνον ὁ ἐνεστώς. Τὸ δὲ [ηβάω] ηβῶ (=εἰμὶ ἐν ηβικῇ ηλικίᾳ), μὲν ἐφηβήσω (σπανίως), ἀρ. ηβησα καὶ παρακ. παρηβηκα.

θετήσκω (θαν., θνά-σκω) καὶ συνήθως ἀποθηήσκω, παρατ. ἔθητησκον καὶ συνήθ. ἀπέθητησκον, μὲν μόνον ἀποθαροῦμαι, ἀρ. μόνον ἀπέθατον, παρακ. μόνον τέθητηκα, ὑπερ. ἐτεθητήκειν (§. 774), μετ' ὅλ. μὲν τεθρήψκω καὶ τεθητηκῶς ἔσομαι, ἄρηματ. ἐπιθ. θρητός. Τὸ θητήσκω ὑπό τινος εἴναι καὶ ως παθ. τοῦ κτείνω.

μεθύσκω (μεθυ-)(=μεθύω ἄλλον) καὶ ἀρ. κατεμέ νοσα. Μέσ. μεθύ

σκομαι καὶ μεθύω (== μεθύω ἐγώ), παρατ. ἐμεθυσκόμηται καὶ ἀρ. ἐμεθύσθηται, τὰλλα εἶναι μεταγενέσται.

-μιμηήσκω, ἀπλοῦν ποιητικόν, πεζολογικὸν σύνθετον (ἀρα-, ὑπ-, ἐπαρα-) μιμηήσκω, παρατ. (ἀρ-, ὑπ-) μεμηῆσκορ, μέλ. (ἀρα-, ὑπο-) μηήσω, ἀρ. (ἀρ-, ὑπ-, ἐπαρ-) μηῆσηται. Μέσ. μιμηήσκομαι (σπανίως ἀπλοῦς, συνήθ. σύνθετος μετὰ τῆς ἀνά καὶ ὑπό), παρατ. ἀνεμιμηῆσκομηται, μέλ. μέσ. (ἀπο-, ἀρα-) μηῆσομαι (σπαν.), συνήθ. ὁ παθ. μέλ. (ώς μέσ.) μηηθῆσομαι, ἀρ. ἐμηῆσθηται (ώς μέσ.), παρακ. μέμηημαι, ὑπερ. ἐμεμηῆμηται (§. 679), μετ' ὅλ. μ. μεμηῆσομαι, ἡρητ. ἐπιθ. ἀραμηῆστος, ἀείμηηστος, ἐπιμηῆστεορ.

ῳδηλισκάρω (§. 789, 1, σημ.), ὠφλισκάρορ, μέλ. ὠφλήσω, ἀρ. 6'. ὠφλιορ, ἔνευ προσταχτ., παρακ. ὠφληκα, ὑπερσ. ὠφλικειται καὶ ὠφληκάς ἦται, εὐκτ. ὠφλήκοι. Παθ. παρακ. ὠφλημέρος.

πάσχω (πάθ-σκω, τὸ κ ἐδικτυνθῆ), ἔπασχορ, μέλ. πεῖνομαι, (πά-ν-θ, πενθ- §. 684, 8), ἀρ. 6'. ἔπαθορ, παρακ. 6'. πέπονθα, ὑποτ. πεπόνθω, ὑπερσ. ἐπεπόνθειται καὶ πεπονθῶς ἦται, εὐκτ. πεπονθῶς εἴηται καὶ σπανίως πεπόνθουμι, μετ' ὅλ. μέλ. πεπονθῶς ἔσομαι. Τὸ εὖ πάσχω καὶ κακῶς πάσχω εἶναι ώς παθητ. τῶν εὖ ποιῶ καὶ κακῶς ποιῶ.

[πιπράσκω] (περα-) (πρᾶ-), πέπράκα, ὑπερσ. ἐπεπράκειται καὶ πεπράκως ἦται. Παθητ. πιπράσκομαι, ἀρ. ἐπράθηται, παρακ. πέπράμαι, ὑπερσ. ἐπεπράμηται, μετ' ὅλ. μ. πεπράσομαι, ἡρητ. ἐπ. ἀπρατος, πρατέορ. Οἱ ἐλλειποντες γρόνοι συμπληροῦνται ὑπὸ τοῦ πωλῶνται ἀποδίδομαι.

τιτρώσκω (τρω-), ἐτίτρωσκορ, μέλ. κατατρώσω, ἀρ. ἐτρωσα. Παθ. τιτρώσκομαι, ἐτίτρωσκόμηται, μέλ. παθ. τρωθῆσομαι, ἀρ. παθ. ἐτρώθηται, παρακ. τέτρωμαι, ὑπερσ. ἐτετρώμηται, ἡρητ. ἐπιθ. τρωτός, ἄτρωτος.

φάσκω (φα-) μόνον ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ παρατ.

§. 796. 2) ΣΥΓΚΟΠΤΙΚΑ

γιγνομαι [=γι-γέν-ομαι] (γεν-), ἐγιγνόμηται, μέλ. γεγήσομαι, (γενε-), ἀρ. μέσ. 6'. ἐγερόμηται, παρακ. γεγένημαι καὶ γέρορα, ὑποτ. γεγονῶς ὁ, ὑπερσ. ἐγεγερήμηται καὶ ἐγεγόνειν, εὐκτ. γεγονῶς εἴηται, μετ' ὅλ. μ. γεγεγημέρος ἔσομαι καὶ γεγονῶς ἔσομαι, ἡρητ. ἐπιθ. ἀγέρητος.

ἐγείρω (ἐγερ-, ἐγέρ-τω), ἥγειρορ, μέλ. ἐξεγερῶ, ἀρ. ἥγειρα, παρακ. 6'. ἐγρήγορα καὶ ὑπερσ. ἐγρηγόρειται (μετὰ σημ. μέσ. ἢ οὐδετέρω.). Μέσ. ἐγείρομαι (καὶ παθ.), παρατ. συνηγειρόμηται (π.), ἀρ. παθ. ώς μέσ. (καὶ ἐνίστε παθητ.) ἥγερθηται καὶ μέσ. ἥγρόμηται.

ἐπομαι (σεπ-), εἰπόμηται, μέλ. ἐψόμηται, ἀρ. ἐσπόμηται [=ἐσεπόμηται] καὶ (συν-, ἐφ-, συνεργ-τεσπόμηται, ὑποτ. μόνον ἐπίσπωμαι (συνεργίσπωμαι), εἰκ. ἐπισπολόμηται, προστ. ἐπίσπονται (συνεργίσπονται), ἀπαρ.

ἐπισπέσθαι (συνεπισπέσθαι), μετοχ. ἐπισπόμενος (συνεπισπόμενος).

ἔρχομαι, ἀόρ. [ηλ-ι-θον] ηλθο (§. 800).

ἔχω [σεγ-], εἶχορ, μέλ.. ἔξω καὶ σχήσω, ἀόρ. 6'. ἔσχορ, ὑποτ. σχῶ (μετάσχω), εὐκτ. σχοίηρ, σύνθετος δέ-σχοῖμι (παράσχοιμι, μετάσχοιμι, κατάσχοιμι, ἐπίσχοιμι, διάσχοιμι, πρόσσχοιμι, ἀτίσχοιμι), προετ. σχέσ (καὶ σύνθετος ἐπίσχες, ὑπόσχες, παράσχες, κατάσχες, [μετάσχες (ποιητ.)], πρόσσχες), παρακ. ἔσχηκα. Μέσ. καὶ παθ. ἔχομαι, παρατ. εἰχθμήρ, μέλ.. μέσ. ἔξομαι (καὶ ώς παθ.) καὶ παρασχήσομαι καὶ ἀποσχήσομαι, ἀόρ. μέσ. 6'. ἔσχόμηρ (καὶ ώς παθ. ἀπλοῦς καὶ σύνθετ. πκτ-, ἐν-, συν-), δετις ώς μέσος εἶναι σύνθετος (παρ-, ἀπ-, ἐπ- προπαρ-, ἀτίπαρ-) ἔσχόμηρ, παρακ. μέσ. (παρ-, ἀπ-) ἔσχημαι. Πρημ. ἐπιθ. ἀρεκτός καὶ ἀρασχετός, καθεκτός, ἐκτέος, -τέορ, παρεκτέορ, ἀρθεκτέορ, μεθεκτέορ, προεκτέορ, ἀρεκτέορ, ἀρεκτέορ, ὑφεκτέορ.

ΣΗΜ. Τὸ [σεγ] τὸ μὲν σ τρέπει εἰς δασεῖαν φυλαττομένην εἰς τὸ ἔξω, ἐκτέος-ν, τὸ δὲ ἔχω (σαντ. sah-θ) ἐψιλώθη διὰ τὸ ἐπόμ. δασὺ γ (ἀντὶ ἔχω), τὸ δὲ ε συγκόπτει εἰς τὸν ἀδρίστον, μέλλοντα σχήσω καὶ παρακ. ἔ σχηκα, οἵτινες λαμβάνουσιν ε προσχηματισμόν. Κατὰ τὸ ἔχω κλίνονται καὶ ταῦτα.

Περιαμπέχω μόνον. Μέσ. ἀμπέχομαι καὶ παρατ. ημπειχόμηρ, τὰλλα ποιητικά.

ἀρέχομαι, ηρειχόμηρ, μέλ.. ἀρέξομαι, ἀόρ. ηρεσχόμηρ.

ἴσχω [σι-σέγω, σισγω, ισγω, ισχω] καὶ παρατ. ίσχορ. Παθητ. (καὶ μέσ. προϊσχομαι) ίσχομαι καὶ παρατ. ίσχόμηρ. Άμπισχω καὶ παρατ. ήμπισχορ. Μέσ. ήμπισχομαι, [παρατ. ήμπισχόμηρ (ποιητ.)].

Θραΐττω (ἐκ τοῦ ταράττω) καὶ ἀόρ. θρόαξα.

πέτομαι, μέλ.. ἀραπτήσομαι, ἀόρ. (ἀρ-, ἐπ-, δι-) επτόμηρ καὶ (δι-, ἔξ-, ἀπ-) επτάμηρ.

π' πτω [πετ, πι-πέτ-ω], ἔπιπτορ, μέλ.. δωρ. πεσοῦμαι, ἀόρ. 6'. ἐπεπορ (§. 738.), παρακ. πέπτωκα [πετω, πτω-], ὑπερσ. ἐπεπτώκειρ, ὑποτ. καὶ εὐκτ. περιφραστ., ἡρμ.. ἐπ. ἀμετάπτωτος.

[πιπράσκω] ἐκ τοῦ [πι-περδά-σκω], ὅπερ συγκόπτει τὸ ε ἀπανταχοῦ (ὅρι §. 795.).

τίκτω [ἐκ τοῦ τι-τέκ-ω] συγκοπητὸν ε καὶ μεταθέσει τοῦ τ (§. 797). Συγκοπτικά εἶναι καὶ τὰ κεράrrυμι, πετάrrυμι (ὅρι §. 805.).

§. 797. 3) ΑΝΑΔΙΠΛΩΤΙΚΑ.

γιγρομαι (ἐκ τοῦ γι-γέν-ομαι) § 796.

βιθράσκω (ἐκ τοῦ βι-θρώ-σκω, βρω-) § 795.

-διδράσκω (ἐκ τοῦ δι-δράχ-σκω, δρα-) § 795.

γι-γράσκω (ἐκ τοῦ γρω-, γι-γρώ-σκω) § 795.

-μιμρήσκω (ἐκ τοῦ μνω-, μι-μνά-σκω) § 795.

[πιπράσκω] (ἐκ τοῦ πρα-, πι-πρᾶ'-σκω) §. 795.

πι' πτω (ἐκ τοῦ πετ-, πι-πέτ-ω) §. 796.

τίκτω (τεκ-, τι-τέκ-ω §. 796), ἔτικτος, μέλ. τέξομαι [καὶ τέξω πονητικ.], ἀρ. ἔτεκος, παρακ. τέτοκα, τὰ λινὰ συμπληροῦνται ὑπὸ τοῦ γεννόντος.

[τιτράω, τιτρώ] (τρα-, τι-τρά-ω), ἀρ. συνέτρησα, παθητ. παρακ. τέτρημαι (καὶ κατα-, συν-τέτρημαι), ὑπερσ. συνετετρήμητ, ἕτη. ἐπιθ. τρητός, ἄτρητος.

τιτρώσκω (τρώ-, τι-τρώ-σκω) §. 795.

ΣΗΜ. Ἀναδιπλωτικὰ ἐκ τῶν εἰς μὴ εἶναι τὰ δι-δημι: (=δέω, δένω), ιστημι: (=σι-στημι), ίημι: (=σι-σημι), κι-χρημι, πι-μ-πλημι, πι-μ-πρημι, τι-θημι καὶ δι-δωμι.

4) ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΑ.

§. 798. α) ΕΛΛΙΠΗ.

ἀγάλλω [ἀγλα-ός, ἀγλα-ός, ἀγάλ-յω = λαμπρύνω, φανδρύνω]. Μέσ. ἀγάλλομαι καὶ παρατ. ἀγαλλόμητ.

ἀγρουκίζομαι (ἀγρουκίδ-յω) μόνον ἐνεστώς.

ἄγω (ἀγ-), ἥγορ, μέλ. ἄξω, ἀρ. 6'. ἥγαγος [ο ἀρ. ἥξει εἶναι μεταγενέστερος⁽¹⁾], παρακ. συρῆχα, ἔξῆχα καὶ προῆχα. Μέσ. καὶ παθ. ἄγομαι, παρατ. ἥγόμητ, μέσ. παθ. ἄχθησομαι, μέσ. ἄξομαι (καὶ ως παθητ.), ἀρ. ἥχθητος (καὶ ως μέσ. σύνθετος ἀρνήχθητ, συραρήχθητ, ἐπαρήχθητ, κατήχθητ, προήχθητ, καὶ ἔξήχθητ), μέσ. 6'. ἥγαγόμητ, παρακ. (μέσ. καὶ παθ.) ἥγμαι καὶ ὑπερσ. ἥγμητ, ἕτη. ἐπιθ. ἐπακτός, ἐπεισακτός, ἀκτέος, περιακτέος, προακτέος.

ἄδω (ἀδ-), ἥδορ, μέλλ. ἄσομαι, ἀρ. ἥσα παθ. ἄδομαι καὶ ἀρ. ἄσθητηρ, ἕτη. ἐπιθ. ἄστεος, ἐπαστέορ.

ἀερομετρῶ, μόνον ἐνεστώς (σπανίως).

ἀθλῶ, μόνον ἐνεστώς (ἀθλε-).

αἰδοῦμαι (αἰδεσ-, αἰδε-), ἀποθ., ἥδομήτητ, μέλ. αἰδέ-σομαι, ἀρ. ἥδεσ-θητος (ώς μέσ.) καὶ ἥδε-σάμητ (συνεγχέσητα, ἵξιλασάμην καὶ ἐπεισκ.), παρακ. ἥδεσ-μαι.

αἰσχέρω (αἰσχυν-), παρατ. κατήσχυτος, μέλ. καταισχυτῶ, ἀρ. ἥσχυτα. Μέσ. αἰσχύρομαι, ἥσχυτρόμητ, μέλ. συνηρ. αἰσχυτροῦμαι καὶ παθητ. ἐπαισχυτήσομαι (ώς μέσ.), ἀρ. ἥσχύρθητος (ώς μέσ.) παρακ. [ἥσχυμας ἀνάττικος], ἕτη. ἀρατησχυτός, ὑπεραραίσχυτος, αἰσχυτρέος.

ἀκολασταιρω (ἀκολαστάν-յω), μόνον ἐνεστώς.

(1) "Ορεχ Ημετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 221.

ἀκοῦμαι (ἀκε-), ἀποθ., μέλλ. [ἀκέσουμαι μεταγν.]. ἀρ. ἡκεσάμην,
ἡμι. ἐπιθ. ἀκεσ-τός ἀρήκεσ-τος (ἀκε-, ἀκε-).

ἀκούω (ἀκοF-), ἡκονο-, μέλ. ἀκούσομαι, ἀρ. ἡκονσα, παραχ. 6'.
ἀκήκοα, ὑπερσ. 6'. ἡκηκόειν καὶ ἀκηκόειν. Ημι. ἀκούομαι, μέλ. ἀ-
κονσθήσομαι, ἀρ. ἡκούσθητ, ἡμι. ἐπιθ. ἀκονστός, ἀξιάκονστος, ἀρή-
κονστος, ἀκονστέος, τέος, ὑπακονστέος. Τὸ εὖ ἀκούω, καλῶς ἀκούω
καὶ κακῶς ἀκούω εἰναι ως παθητικ. τοῦ εὖ δέργω καὶ κακῶς λέγω.

ἀκραχοιλῶ (ἀκραχοιλε-), μόνον ἐνεστώς.

ἀκριβοιλογοῦμαι (ἀκριβοιλογε-), ἀποθετ., μόνον ἐνεστώς.

ἀκροῦμαι (ἀκροα-), ἡκροῦμητ, μέλ. ἀκροᾶ' σομαι, ἀρ. ἡκροᾶ-
σάμητ, ἡμι. ἐπιθ. ἀξιακρόατος, [ἀκροατέος (ποιητ.)].

[ἀλαλάξω] (ἀλαλάχ-γ-ω), ἥλαλαζορ καὶ ἥλαλαξα μόνον, ὁ δὲ μέλλ.
[ἀλαλάξυμαι] ποιητικός.

ἀλέξω (ἀλεξ-) μόνον. Μέσ. ἀλέξομαι, μέλ. ἀλέξομαι (ἐν τῶν συμ-
φραζομένων φαίνεται καὶ διακρίνεται τοῦ ἐνεστώτος) καὶ μέσ. ἀρ. ἀ-
παρέμω. ἀλέξασθαι.

ἀλῶμαι (ἀλα-), ἀποθ. μόνον κατ' ἐνεστώτω, ὁ δὲ παρατ. [ἥλωμην]
ποιητικός.

ἀλλάττω (ἀλλάχ-γ-ω), ἥλαττορ, μέλλ.-ἀλλάξω (τὸ ἀπλοῦν ποιη-
τικόν), ἀρ. -ἥλακα, παραχ. ἀπόλλαχα καὶ μετήλλαχα. Μέσ. καὶ
παθ. ἀλλάττομαι (συνήθ. σύνθετος), -ἥλαττόμητ, μέλ. παθ. 6'.
ἀπαλλαγῆσομαι καὶ διαλλαγῆσομαι, μέλ. μέσ. ἀπαλλάξομαι, ἀρ.
παθ. α'. ἐπηλλάχθητ, ἀπηλλάχθητ, διηλλάχθητ (ώς μέσ.), ἀρ.
παθ. 6'. ἥλλαγητ (σπανιώς ἀπλοῦς), συνήθως σύνθετος, ἀπηλλάγητ
(καὶ ως μέσ.), διηλλάγητ (ώς μέσ.), συρηλλάγητ (ώς μέσ.), κατηλ-
λάγητ (ώς μέσ.), ἐρηλλάγητ (ώς μέσ.), ἔξαπηλλάγητ (ώς μέσ.), καὶ
μέσ. ἀρ. ἥλλαξάμητ (τι) καὶ σύνθετος (ἀντ-, δι-, ἀντικατ-, μετ-).
Παραχ. μέσ. καὶ παθ. (δι-, ἀπ-, ἐξ-, ἐπ-, ἀρτ-)ἥλαγμαι καὶ ὑπερσ.
ἀπηλλάγμητ (καὶ περιφραστ. ἀπ-, δι- ηλλαγμένος ἥτη), μετ' ὅλ. μέλ.
ἀπηλλαγμένος ἔσομαι. Πημ. ἐπιθ. ἀδιάλλακτος, εναπτάλλακτος,
δυναπάλλακτος, ἀπαλλακτέορ, ἀρταλλακτέορ.

ἀμαθαιρω (ἀμαθάν-γ-ω), μόνον ἐνεστώς.

ἀμβλωπῶ (ἀμβλωπε-), μόνον ἐνεστώς.

ἀμβλωψττω (ἀμβλύς, -ψττω, ως ὄπνος, -ψττω) μόνον ἐνεστώς καὶ
εὐκτικὴ παραπτατικοῦ.

ἀμειθω (ἀμιθ- ḥ ἀμειθ-γ-ω (⁴)) καὶ ἀρ. ἡμειψα. Μέσ. ἀμειθομαι,
παρημειθόμητ, ἀρ. παρημειψάμητ καὶ προημειψάμητ, ἀρ. παθ.
ἀπημειθθητ (ώς μέσ.= ἀπεκρινάμητ) (Ξενοφῶν).

(⁴) σαν. miyā-mi (κινῶ), λατ. mon-eo, ζωρ. ἀ-μεύ-ω, τὸ ἀ εἶναι πρόθεμα ἀρχ. ῥῖς
εἶναι miP, ἔξ οὐ meF, μοτ-τος (= ίσος, έμοιος) = μοτFτος.

ἀμητοῦμαι (ἀμνηστε-), μόνον παθητ. ἐνεστώς (σπανίως).

ἀμπελουργῶ (ἀμπελουργε-), μόνον ὁ ἐνεστώς.

ἀμύζω, (ἀμύγ-ιω) μόνον τὸ ἀπαρέμφ. τοῦ ἐνεστῶτος.

ἀμυρῶ (ἀμύν-, ἀμύν-ιω), ημυρον, μέλ. ἀμυρῶ, ἀρ. ημυρα. Μέσ. ἀμυρομαι, ημυρόμην, μέλ. συνηρ. ἀμυροῦμαι, ἀρ. μέσ. ημυράμην, ἔημ. ἐπιθ. ἀμυρτέορ.

ἀραιρομαι (ἀν-αίν-ομαι), ἀποθ. (= ἀρνοῦμαι), μόνον ἐνεστώς καὶ εὐκτ. παρατατ. παρὰ τοῖς Ἀττικ. πεζοδόγοις, τάλλα ποιητικά.

ἀρδραγαθίζομαι (ἀνδραγαθίδ-ομαι), ἀποθ. μόνον ἐνεστώς.

ἀριμῷ (ἀνιμα-) καὶ παρατ. ἀριμωρ (κατ' ὅλλους ἡνίμων).

ἀπαθανατίζω, μόνον ἐνεστώς.

ἀπτω (ἀρ-), σπανίως ἀπλοῦς, παρατ. (νθρ-, ἐρ-, προς-)ηπτον, μέλ. (συν-, περι-)ἀψω, ἀρ. ηψα (συνήθ. σύνθετ. συν-, περι-, ἐν-, προς-). Μέσ. ἀπτομαι, ηπτόμην, μέλ. μέσ. ἄψομαι, ἀρ. μέσ. ηψάμην, ἀρ. παθ. ηψθην, παρακ. ηψμαι, ἔηματ. ἐπιθ. ἀπτός, ἀπτέορ, προσαπτέορ.

ἀρδω (ἀρδ-) καὶ παρατ. ηρδον, παθ. ἄρδομαι καὶ εὐκτ. παρατ. ἀρδούστο.

ἀριστοκρατοῦμαι (ἀριστοκρατε-), ἀποθ., μόν. ἐνεστώς.

ἀρκῶ (ἀρκε-), ηρκον, μέλ. ἀρκέσω, ἀρ. ηρκεσα.

ἀρχω (ἀρχ-), ηρχον, μέλ. ἀρξω, ἀρ. ηρξα. Μέσ. καὶ παθ. ἀρχομαι, ηρχόμην, μέσ. ἄρξομαι (μέσ. καὶ παθ., ὃ δὲ ἀρχθήσομαι μεταγενέστερ.), ἀρ. μέσ. ηρξάμην, ἀρ. παθ. ηρχθην, παρακ. (μέσ. καὶ παθ.) ηργμαι καὶ ὑπερσ. παθ. ηπήργομην, ἔημ. ἐπιθ. ἄραρκτος, ἀρκτέορ, ὑπαρκτέορ.

ἀσμενος μετοχὴ (ἐκ τοῦ Φαδ-, Φάδ-μενος γενομένη (⁴)), καὶ σύνθετος τρισάσμενος, ἔχει δὲ καὶ παραθετικὰ (§. 408., Σημ.).

ἀποκριτομαι, ἀποθ. (= ἀπαντῶ, ὑπάρχει καὶ ἐνεργ. ἀποκρίνω == ἀπογωρίζω), παρατ. ἀπεκριτόμην, μέλ. συνηρ. ἀποκριτοῦμαι (ὁ δὲ παθητ. μέλ. ἀποκριθήσομαι παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς εἰναι παθητ. τοῦ ἀποκρίνω == ἀπορριφθήσομαι, παρὰ δὲ μεταγενεστ. == ἀποκρινοῦμαι), ἀρ. ἀπεκριτάμην (ὁ δὲ παθητ. ἀριστ. ἀπεκριθητ εἴναι παρὰ μὲν τοῖς Ἀττικοῖς παθ. τοῦ ἀποκρίνω == ἀπεγωρίσθην, παρὰ δὲ μεταγεν. == ἀπεκρινάμην), παρακ. ἀποκέριμαι (καὶ ως παθητ., ὅστις δὲν πρέπει νὰ συγχέται πρὸς τὸν παθητ. παρακ. τοῦ ἀποκρίνω), ὑπερσ. ἀπεκεκριμηνη (καὶ ως παθητ.), μετ' ὅλ. μ. ἀποκεκριμένος ἔσομαι, ἔηματ, ἐπιθ. ἀποκριτέορ (= δέον ἀποκρίνασθαι, καὶ 2) τοῦ ἀποκρίνω == ἀπορριπτέον, ἀπογωριστέον), ἐπίρρ. ἀραποκρίτως.

(⁴) Φαδ-, «γαδεῖν = γαρίσασθαι, γάδεσθαι = ηδεσθαι» (Ἡσύχ.), σανακρ. svad-āmi (ἀρέσκομαι), svad-us (ηδές), λατ. suāv-is.

ἀπομύττω (μύγ-յω) μόνον. Μέσ. ἀπομύττομαι, παρατ. ἀπεμυττόμην.

ἄπττω (ἄγ-յω) καὶ ἀόρ. ἥξα (καὶ σύνθετοι).

ἀτακτῶ (ἀτακτε-), μόνον ἐνεστώς.

ἀνατρομαι (ἀνάν-յομαι) παθ. καὶ παρατ. ανατρετο. Τὸ ἐνεργ. παρὰ πονηταῖς.

αὐθαδίζομαι (ἀποθετ.) μόνον ἐνεστώς.

αὐχῶ (αὐχε-), μόνον ὁ ἐνεστώς, τὰλλα ποιητικὰ καὶ μεταγενέστ.

βάλλω (βάλ-յω), ἔβαλλον, μέλ. συνηρ. βαλῶ (συνήθως σύνθετος), ἀόρ. Ε'. ἔβαλλον, παρακ. βέβληκα (σπανίως ἀπλοῦς), ὑπερσ. -έβεβληκειν. Παθ. βάλλομαι, (μέσος δὲ -βάλλομαι), παρατ. ἔβαλλόμην, (μέσ. -έβαλλόμην), μέλ. παθ. βληθίσομαι, μέλλ. μέσ. (συμ-, ύπερ-, ἀρα-, μετα-)βαλοῦμαι, ἀόρ. παθ. ἔβληθηρ, ἀόρ. μέσ. ἔβαλόμην (σπανίως ἀπλοῦς, συνήθως δέ σύνθετος), παρακ. -βέβλημαι, ὑπερσ. -έβεβλημην, εὔκτ. διαβεβλησθε (§. 679.), μετ' ὅλ. μέλ. ἔβεβλημέρος ἔσομαι καὶ διαβεβλησομαι (Ψ. Δημοσθένης), ἄρη. ἐπιθ. ἀπόβλητος, ἀνυπέρβλητος, ἀποβλητέος, μεταβλητέος, ὑποβλητέος, καταβλητέος, ἐμβλητέος, ἐκβλητέος, ἐπεμβλητέος.

βάπτω (βαφ-) καὶ ἀόρ. ἔβαψα μόνον. Παθ. ἐμβάπτομαι καὶ ἀόρ. παθ. Ε'. ἐβάψηρ, ἄρη. ἐπιθ. βαπτός, τὰλλα εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

βλάπτω (βλαπ-), ἔβλαπτον μέλ. βλάψω, ἀόρ. ἔβλαψα, παρακ. βέβλαψα, εὔκτ. βεβλαψὼς εἶηρ. Παθ. βλάπτομαι, ἔβλαπτόμην, μέσ. μέλ. ως παθ. βλάψομαι, καὶ παθ. βλαψήσομαι, ἀόρ. ἔβλαψθηρ καὶ ἔβλαψηρ, παρακ. βέβλαψμαι. Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν.

βλέπω (βλεπ-), ἔβλεπον, μέλ. μέσ. βλέψομαι, ἀόρ. ἔβλεψα, ἄρη. ἐπιθ. περιβλεπτος, βλεπτέος, -τέορ, ἀποβλεπτέορ.

βοιωτιάζω καὶ παρατ. ἀγκνελυμ. ἦν βοιωτιάζωρ.

βρέχω (βρεγ-) καὶ ἀόρ. ἔβρεξα. Παθ. βρέχομαι καὶ ἀόρ. ἔβρεχθηρ, τὰλλα εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

γαυροῦμαι (γαυρο-) καὶ ἀόρ. ἐπεγαυρώθηρ (ώς μέσ.).

γαυριῶ (γαυριά-) ώς μέσ., καὶ μέσ. γαυριῶμαι.

γελῶ (γελα-), ἐγέλωρ, μέλ. γελάσομαι, ἀόρ. ἐγέλασα. καταγελῶμαι καὶ ἀόρ. ἐγελάσθηρ καὶ κατεγελάσθηρ, ἄρη. ἐπιθ. καταγέλαστος, ὑπερκαταγέλαστος.

γέμω (γέμ-) καὶ παρατ. ἔγεμορ.

γεραίρω (γεράρ-յω), ἐγέραιρον, μέλ. γεραρῶ (Ψ. Δημοσθέν.). γεραιρομαι (παθ.).

γεύω (γευσ-, γευ-) μόνον, τὰλλα ποιητικὰ καὶ μεταγεν. Μέσ.

γενόμαι, γενόσομαι, ἀρ. ἐγενούμητ, παρακ. γέγενυμαι, ὑπερσ. ἐγένευτο (ἀπαξ̄), ἡμ. ἐπιθ. ἀγενοτος, γενοτέορ⁽⁴⁾.

[γήθω], παρακ. θ'. γέγηθα.

γλίχομαι (ἀποθετ.), παρατ. ἐγλίχόμητ.

γλύφω (γλυφ—) μόνον καὶ παθ. παρακ. ἔγλυψμαι (καὶ ἐν- ἔξ-), ἢ ἀναδίπλωσις διὰ τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου ἀδύκιμος.

γράφω (γράφ-), ὄμιλὸν ἀπαντῶν καὶ ὅλους τοὺς γρένους ἐνεργητ., μέστης, καὶ παθητ. δικθέσεως, πλὴν ὅτι ἡ παθητ. φωνὴ ἔχει μέλλ. γραφησομαι καὶ ἀρ. ἐγράψηται μόνον, μετ' ὅλ. μέλλ. ἀραγεργράψομαι καὶ ἐγγεργράψμετος ἔσομαι, ἡμ. ἐπιθ. γραπτός, παρέγγραπτος, ἀράγραπτος, γραπτέος, περιγραπτέοι.

γρύζω (γρῦ-), ὄμιλὸν ἀπαντῶν καὶ ὅλους τοὺς γρένους ἐνεργητ., καὶ ὡς καὶ τὸ ἡρη. ἐπιθ. γρυπτός].

δαμάζω (δαμάζδ-յω), ἀρ. παθ. ἐδαμάσθητ καὶ μέσ. ἀρ. καταδαμασάμετοι (ἀπαξ̄), ἡμ. ἐπιθ. ἀδάμαστος.

[δεῖδω] (=δε-δι-ω κατὰ μετάθεσιν ἐκ βίζ. δι-), μέλλ. δεῖσομαι, ἀρ. ἐδεισα, παρακ. δέδουκα καὶ δέδια (§. 775), ὑπερσ. ἐδεδειειτ.

δικαιολογοῦμαι, ἀποθ. μόνον ἐνεστώς.

ἐαριζω, μόνον ἐνεστώς.

[ἔθω] (σFεθ-, σFηθ-), παρακ. εἰώθα (=εἴθισμα), ὑποτ. εἰώθω, ὑπερσ. εἰώθειτ καὶ εἰώθως ἦτ (§. 638, 2, σημ. 708, σημ.).

[εἴκω] (=όμοιω, ἐκ βίζ. Fικ), παρακ. ἔοικα, γ'. πληθ. καὶ εἴκασι (§. 776, σημ. 3), ὑποτ. ἔοικω, ὑπερσ. ἔφειτ, εὐκτ. ἔοικοιμ, μετογ. ἔοικώς, ἔοικνα, ἔοικός καὶ εἰκὼς (σπανίως), εἰκνῖα, εἰκός καὶ ἀπεικός (καὶ συγκριτ. εἰκότεροι Ἀντιφῶν).

εἰσάμετος (=ἰδρυσάμενος), μετογὴ μέσ. ἀπαξ̄ παρὰ Θουκυδίδη (ἐν φᾶλλοι γράφουσιν ἐσσάμενος, ἐκ τοῦ ἀγρόστου ἐδω=λατ. sed-eo, ἔξ οὐ καὶ τὸ ἔζουμι=ἔδ-յομι).

[ἐκκολάπτω] (ἐκκολαρφ-), ἔξεκόλιψα μόνον.

ἐταύνω μόνον ἐνεστώς, τὰλλα ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

ἐπαίτω (ἐπ-άιω, ἀF-; σαν. αν- αμι=παραπτηρῶ, ἐννοῶ) μόνον ἐνεστώς (καὶ μόνον παρὰ Πλάτωνι, παρ' φ καὶ διατῶ).

ἔρρω (Fέρσ-, ἔξ ής ἔρρω⁽⁵⁾), μόνον κατ' ἐνεστώτα μετὰ σημασίας παρακειμένου=ἀπόλωλα.

ζέω (ζεσ-, ζε-, ἔξ οὐ τὸ μεταγεν. ζεσ-τός) καὶ ἀρ. ἔζεσα μόνον, τὰλλα ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

(4) βίζ. γενσ-, λατ. gus-to, gus-tus, gus-tum (γεῦμα), σανσ. gush-ə (εὔγκρι-στονμα), gush-tis (εύνοια).

(5) Ἐκ βίζ. Φέρσ-, λατ. verso (στρέψω), ergo (περιπλανῶμαι, Φέρρω αἰολ.=ἀπόλη-λωλα» (Ἡσύχιος).

ηκω (ήκω-) μετὰ σημασ. παρακειμένου = ἐλήλυθα, παρατ. ηκον (= ἐληλύθειν), μέλ. ηξω (= ἐληλυθώς ἔσομαι).

θάπτω (ταρφ-), ἔθαπτον, μέλ. θάψω, ἀρ. ἔθαψα. Παθ. θάπτομαι, ἔθαπτόμην, μέλ. παθ. ταφῆσομαι, ἀρ. ἔταφη, παρακ. τέθαμμαι, τεθάψθαι, τεθαμμέρος, [μετ' ὅλ. μ. τεθάψομαι (ποιητικός)].

θέρομαι, ἀποθ. μόνον ἐνεστώς.

θηλέντρομαι, παθητ. μόνον ἐνεστώς, [ό ἐνεργ. τύπος καὶ τὰλλα τοῦ παθητ. ἀπαντῶσι παρὰ ποιηταῖς καὶ μεταγενεστέροις].

θρητᾶ (θρηνε-), μόνον ἐνεστώς καὶ εὐκτικ. παρακατατικοῦ.

θρύπτω (τρυφ-), μόνον. Μέσ. καὶ παθ. θρύπτομαι, ἔθρυπτόμην καὶ παθ. παρακ. (δια-ἀπο-)τεθρυμμέρος, ἕπι. ἔπιθ. ἔνθρυπτος, τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

ἰρδάλλομαι (ἰρδάλ-յομαι=όμοιάζω), μόνον ἐνεστώς, παρατ. [ἰνδαλλόμην ποιητικός].

ἰπποτροφῶ (ἰπποτροφε-), καὶ παρακ. ιπποτρόφηκα (καὶ καθιπποτρόφηκα, κακῶς ἐν τῷ Λυκούργῳ γράφεται ιπποτετρόφηκα).

ἰσορροπῶ (ἰσορροπε-), μόνον ἐνεστώς.

καθεζόμαι (καθ-ἔδ-յομαι), ἐκαθεζόμην (μετὰ σημασ. ἀσρίστου). μέλ. καθεδοῦμαι.

καττένω (ἐκ τοῦ κάσ=δέρμα καὶ σύω=φάπτω=κασ-σύω, καττύω = συρράπτω), μόνον ἐνεστώς.

κήδομαι (κηδ-), καὶ παρατ. ἐκηδόμην μόνον (ἀποθετ.).

-κλίρω (κλίν-γω), -ἔκλιρον, μέλ. κλιρῶ (ψ. Δημοσθέν.), ἀρ. ἔ-κλιρα. Μέσ. κατακλίρομαι, παρατ. ἐκλιρόμην, μέλ. παθ. ως μέσ. κατακλιρήσομαι, ἀρ. παθ. καὶ ως μέσος ἔκλιθη (καὶ σύνθετος κατ-, ἐν-, ἐγκατ-, ἀπ-), καὶ ἀρ. 6'. κατεκλιρήη (ώς μέσος), παρακ. κέκλιμαι (καὶ ἐπι-, ἐγ-).

κυμάιρω (κυμάν-γω) καὶ παρατ. ἐξεκύμαρον.

κύπτω (κυφ-), μέλ. ἀρακύψω, ἀρ. (ἀρ-, ἐρ-, ἐπ-, ὑπερ-, παρ-, προς-) ἔκνυψα, παρακ. κέκνυφα, (καὶ ἀνα-, ἐγ-, προς-).

[κρεύάζω] (κράγ-γω), μόνον ἀρ. ἀνέκραγον, παρακ. κέκραγα καὶ ὑπερσ. ἐκεκράγειν, τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστ.

κύω (κυσφορῶ), μόνον κατ' ἐνεστώτα.

κυῶ (κυέ-), (=κυσφορῶ), ἐκνόνται καὶ ἀρ. ἐκύόσα. Παθ. κυοῦμαι.

λειπω (λιπ-), ἐλειπτον, μέλ. λειψω (σπανίως ἀπλοῦς), ἀρ. 6'. λειπτον, παρακ. λέλιπτα, ὑπερσ. ἐλειποίπειν, εὐκτ. περιφραστ. συνήθ. καὶ μονολεκτ. Παθ. (καὶ ἐνίστοτε μέσ. ἐν συνήσει) λειπομαι, παρατ. ἐλειπόμην, μέλ. παθ. λικατ-, ἀπο-, ὑπο-) λειφθήσομαι, μέσ. μέλ. (ἀπο-, κατα-, ὑπο-) λειψόμαι, ἀρ. παθ. ἐλειφθη, ἀρ. μέσ. (ἀπ-, κατ-, ὑπ-) λιπόμην, παρακ. λέλειμμαι, ὑπερσ. ἐλεισθημην, μετ' ὅλ. μ-

λειτείγομαι, ἐημ.. ἐπιθ. ἀρέκ.λειπτος, *λειπτέορ*, *ἀπολειπτέορ*, παραλειπτέορ.

ληστεύω, *ἐλῆστενορ*. Παθ. *ληστεύομαι*, παρτ. *ἐληστενόμην*.

μαργαρέω, μόνον κατ' ἐνεστώτα *ἀπαντάχ.*

μαχητηρῶ (*μαχητηροε-*) μόνον *ἐνεστώς*.

μάττω (*μάγ-յω*), ἀρ. *ἔμαξα*, ἀρ. *παθ.* *ἐξεμάγητ*, παρακειμ. *μεμαγμένος*.

[*μείρομαξι*] (*σμερ-*, *σμαρ-*), παρακ. *είμαρται*, μετογ. *είμαρμένος*, *είμαρμένη*, *είμαρμένορ*, *ὑπερσ.* *είμαρτο*.

μορμολέττομαι (*μορμολύκ-յομαι*), μόνον *ἐνεστώς*.

μύζω (*μύγ-յω*), μόνον *ἐνεστώς*, τάλλα ποιητ. καὶ μεταγεν.

μυκῶμαι (*μυκα-*) καὶ παρατ. *εμυκώμητ*, [*μέλ.* *μυκήσομαι* καὶ ἀρ. *ἐμυκησάμην* ποιητικ. καὶ μεταγενέστεροι].

μῦ'ω, ἀρ. *ἔμισσα* καὶ παρακ. *συμμέμυχα*.

ravntēllomai (*ναυτιλ-յομαι*), μόνον *ἐνεστώς* (*ἀποθετικόν*).

ravntiō (*ναυτια-*), μόνον *ἐνεστώς*.

reanischemomai (*ἀποθ.*) μόνον *ἐνεστώς*.

[*νεοχυμόω*], ἀπαντά μόνον ὁ ἀρ. *ἐκεδήχμωσα*.

rīphω (*νηρ-*, *==ειμι* *νηράλιος*) μόνον *ἐνεστώς*.

rīphω (*νιφ-*, *χιονίζω*) καὶ *ἐπιρίφω*, παρατ. *ὑπέριφω*. Παθ. *rīphomai* καὶ *ὑπορίφομαι*.

roō̄ (*νοε-*), *ἐρόουντ*, *μέλ.* *ροήσω*, ἀρ. *ἐρόσα*, παρακ. *ρερόχα*. Παθ. *ροοῦμαι* καὶ παθ. ἀρ. *ἐροήθητ*. Οὔτοι μόνον οἱ χρόνοι εὕρηνται ἀπλοῦ. Συνηθέστατον δὲ εἰναι τὸ ἔπημα μετὰ προθέσεων σύνθετον καὶ κατ' ἄλλους χρόνους, παρατ. (*προ-, ἐρ-, ὑπ-*) *εροοῦμητ* (*μέσ.*), *μέλλ.* *προροήσομαι* καὶ *διαροήσομαι* καὶ *διαροήθησομαι*, ἀρ. *μέσ.* *προροήσημητ*, ἀρ. *παθ.* ὡς *μέσος* (*δι-, προ-, ἀπ-, ἐρ-*) *εροήθητ*, παρακ. (*δια-, ἀπο-, ἡρ-*) *ερόμητ* (*ώς μέσ.*), *ὑπερσ.* *διερερόμητ*, *έημι*. *ἐπιθ.* *ροητός*, *ἀρόητος*, *ἀπρορόητος*, *ἀνυπορόητος*, *προροητέορ*, *καταροητέορ*.

rvstáčω (*νυσταχδ-*), μόνον *ἐνεστώς*.

* *ξεροῦμαι* (*ξενο-*, *ἀποθ.*, ἀρ. *παθ.* *ἐξεράθητ* καὶ παρακ. *ἐξέραμαι*.

ξv.ličomai (*ξυλέγω* *ξύλα*) μόνον *ἐνεστώς*.

ξυρῶ (*ξυρε-*), μόνον *ἐνεστώς*, τάλλα εἰναι ποιητικὰ καὶ μεταγεν.

[*όδάχξω*] (*όδάχξ*), μόνον παρατατ. *ώδαξορ*.

όδοιπορῶ (*όδοιπορε-*), μόνον *ἐνεστώς*.

όδοποιω (*όδοποιε-*), *ώδοποιουντ*, ἀρ. *ώδοποιησα*. Παθ. *όδοποιημαι* καὶ παρακ. *ώδοποιημαι*, τάλλα μεταγενέστερα.

όκελλω (*օ-κελ-յω*), παρατ. *ἐπώκελλορ* καὶ ἀρ. *ώκειλα* (*ἐπ-*, *ξ-*).

ότειδιζω, *ώτειδιζορ*, *μέλ.* *ότειδιῶ*, ἀρ. *ώτειδισα*, παρακ. *ώτει-*

δίκαια μόνον καὶ παθ. ἐνεστ. ὀγειδίζομαι, ὄημ. ἐπιθ. ἐπορείδιστος, ὀ-
ρειδιστέορ.

[ὄνευσι], μόνον ἀπαντῷ ὡς παρατατ. ὥνενον.

ὅπωρίζω, μόνον ἐνεστώς.

ὅργῳ (ὅργα-), μόνον ὡς ἐνεστώς καὶ ὡς παθ. ὑπερσ. ὥργήμηντ.

ὅρμῳ (ὅρμε-) καὶ παρατ. ὥρμουντ. παθ. ἐφορμοῦμαι.

ὅχῳ (ὅχε-) καὶ ὥχοῦμαι καὶ παρατ. ὥχούμηντ.

περιέπω, παρατ. περιεπορ, μέλλ. περιέψω, ἀρ. [περιέσπων, Ἡ-
ρόδοτος]. παθ. περιέπομαι, παρατ. περιεπόμηντ.

πεζομάχῳ (πεζομάχε-), μόνον ἐνεστώς καὶ παρατατικός.

πελάξω, ἐπέλασον καὶ ἀρ. ἐπέλασα.

πέτρομαι (πεν-), ἀποθ. μόνον ἐνεστώς.

περσίζω, μόνον ἐνεστώς.

πλέκω (πλεκ-) καὶ ἀρ. ἐπιλεξα. Παθ. πλέκομαι (μέσ. συμπλέ-
κομαι), παρατ. συνεπλέκομηντ, ἀρ. ἐπιλέχθητρ (συνεπλέγθην) καὶ ἔ' συ-
νεπλάκητρ (καὶ ὡς μέσος), διεπλάκητρ, ἐπεπλάκητρ, παρατ. πέπιλεγ-
μαι (καὶ συμ-, ἐμ-, ἐγκατα-, περι-), ὄημ. ἐπιθ. πλεκτός.

[πλήθω] μόνον ὡς μετοχὴ πλήθονσα.

πλέύρω (πλύν-յω), μέλ. πλυντῷ καὶ ἀρ. (ἐξ-, περι-) ἐπιλύρα. Παθ.
παρατ. καταπέπλυται, ὄημ. ἐπιθ. ἐκπλύτος, ἀρέκπλύτος, τὰλλα
εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

[πληγθεύω], μόνον ὡς παρατ. ἐπιλιγθεντορ καὶ ὡς μέσ. ἀρ. ἐπιλιγθεν-
σάμηντ ἀπαντῶσιν.

πτηγω (πτεργ-յω) ἀπαντῷ καὶ κατὰ τὰς 4 διαθέσεις, ἐπραττορ,
μέλ. πράξω, ἀρ. ἐπράξα, παρατ. πέπραχα, ὑπερσ. ἐπεπράχειτ.

Οὐδέτε. εὖ, καλῶς, κτλ. πράττω κτλ. παρατ. 6'. πέπραγα, ὑπερσ. ἐ-
πεπράγειτ, αἱ εὔκτικ. περιφραστικῶς. Μέσ. καὶ παθ. πράττομαι, ἐ-
πραττόμηντ, μέλ. μέσ. πράξομαι (καὶ ὡς παθ. ἐνίστε, ἀνθ' οὐ συνηθέστ.
εἴναι ὡς παθ.), μέλλ. παθ. πραχθῆσομαι, ἀρ. μέσ. ἐπράξαμηντ, παθ.
ἐπράχθητρ, παρατ. (μέσ. καὶ παθ.) πέπραγμαι, ὑπερσ. (μέσ. καὶ παθ.)
ἐπεπράγμηντ, μετ' ὅλ. μέλ. πεπράξομαι, διαπεπράξομαι καὶ διαπε-
πραγμένος ἔσομαι, ὄημ. ἐπιθ. ἀπρακτος, δυνατάπρακτος, πρα-
κτέος,-τέορ, διαπρακτέορ.

πρέπω (πρεπ-). Τὸ ἕημα παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἀπαντῷ καθ' ὅλα τὰ
πρόσωπα, παρὰ δὲ τοῖς Αττικοῖς πεζολόγοις εὕρηται μόνον κατὰ τὰ
τρίτα πρόσωπα (καὶ προσωπικ. καὶ ἀπροσώπως), πλὴν τοῦ διαπρέπεις

(Πλάτων), πρέπει καὶ πρέπωρ (ἢ πρέπον) ἔστι, ὥποτ. πρέπη καὶ πρέπωρ ἦ, ἀπαρ. πρέπειν, μετογ. πρέπωρ, πρέπονσα, πρέποι, παρατ. ἐπρεπε(r) καὶ ἢ πρέποι, εὐκτ. πρέποι καὶ πρέποιεν καὶ πρέποντες εἰεν, μὲν. πρέψει καὶ πρέποι ἔσται, ἀρ. ἐπρεψε(r), εὐκτ. διαπρέψειε(r).

πτύσσω (πτυχ-), παρα τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγ. ρόνον σύνθ. ἀραπτύσσω καὶ ἀρ. περιέπτνξα. Παθ. ἀραπτύσσομαι καὶ διαπτύσσομαι, μέσ. περιπτύσσομαι, παρατ. περιεπτνσσόμητ, ἀρ. παθ. ἀρεπτύγθητ καὶ παρακ. ἀρέπτνγμαι.

[πῶμα] (πά-ο-μα= ἀποκτῶ), ρόνον ὁ παρακ. πέπ_αμαι καὶ ὁ ὑπερσ. ἐπεπάμητ.

φάπτω (φάφ-), παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς σύνθετος, συρράπτω καὶ μὲλ. ἀποφράγμω. Παθ. ἀρ. ἐφράγμητ, παρακ. ἐφραμματ, ἡημ. ἐπιθ. φάπτός, τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

σατραπεύω καὶ παρατ. ἐσατράπενον ρόνον.

σέβω καὶ σέβομαι, παρατ. ἐσεβόμητ καὶ ἀρ. παθ. ως μέσ. σεφθεῖσα.

σήπω (σηπ-) καὶ παρακ. ἀποσέσηπτα. Παθ. σήπομαι, μὲλ. κατασαπήσομαι, ἀρ. ἐσάπητ, ἡημ. ἐπιθ. δησπτος.

σίρομαι (ἀποθ. ἐνερ) καὶ παρατ. ἐσιρόμητ ρόνον.

σκάπτω (σκαφ-), ἐσκαπτοτ, μὲλ. σκάψω, ἀρ. κατέσκαψα καὶ παρακ. κατέσκαδα. Παθ. σκάπτομαι, παρατ. κατεσκαπτόμητ, ἀρ. κατεσκάφητ, παρακ. ἐσκαμματ.

σταθμῶμαι (σταθμχ-), ρόνον ἐνεστώς, ἀποθετ. τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα, ἡημ. ἐπιθ. σταθμητός, ἀστάθμητος.

στέγω καὶ παρατ. ἐστεγον. Παθ. στέγομαι.

στρέψω (στεφ-), ἐστρεγον, μὲλ. (ἀπο-, ἐπι-, δια-)στρέψω, ἀρ. ἐστρέψη. Μέσ. καὶ παθ. στρέφομαι, ἐστρεφόμητ, μὲλ. μέσ. (ἀπο-, κατα-)στρέψομαι, μὲλ. παθ. (ἀρα-, μετα-)στραγήσομαι, ἀρ. μέσ. κατεστρέψημητ, ἀρ. ἐστράφητ, (μέσ. καὶ παθ.), σπαν. ἐστρέφθητ, παρακ. ἐστραμματ, ὑπερσ. -ἐστράμμητ, ἡ. ἐ. στρεπτός, ἀραστρεπτέον.

συρίττω (συρίγ-յω) καὶ παρατ. ἐσύριττον. Παθητ. συρίττομαι, τὰλλα ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα ως καὶ ὁ ἐν. συρίζω.

σφάττω (σφάγ-յω), παρατ. ἐσφαττοτ καὶ ἐσφαῖτον, ἀρ. ἐσφαῖα. Παθ. σφάττομαι (μέσ. ἀποσφάττομαι ἐνιστε), μὲλ. παθ. (ἀπο-, ἐπι-)σφαγήσομαι, ἀρ. παθ. (ἐπ-, ἀπ-, κατ-)εσφάγητ, ἀρ. μέσος ἐπεσφαῖάμητ, (καὶ κατ' ἀνάλυσιν ἐπέσφαῖα ἐμχωτόν), παρακ. ἐσφαγματ.

τάττω (τάχ-յω), ἐταττοτ, μὲλ. τάχω ἀρ. ἐταῖα, παρακ. τέταχα. Μέσ. καὶ παθ. τάττομαι, ἐταττόμητ, μὲλ. μέσ. παρατάξομαι, παθ.

ἐπιταχθήσομαι καὶ προσταχθήσομαι, ἀρ. μέσ. ἐταξάμην (καὶ μετὰ πλείστων προθέσ. σύνθετος), ἀρ. παθ. ἐτάχθην (καὶ ὡς μέσ. (παρ-, ἀρτ-, συν-) ετάχθην, ὅστις λέγεται καὶ (παρ-, ἀρτ-, συν-) εταξάμην). παρακ. μέσ. καὶ παθ. τέταγμαι, ὑπερσ. ἐτετάγμην, μετ. ὄλ. υ.. τετάξομαι, ἄρη. ἐπιθ. τακτός, ἀτακτός, εὐτακτός, αὐτακτός, δύντακτος, ἀνεπιτακτός, τακτέος, προτακτέος, προστακτέος.

[τελωνῶ] (τελωνε-), μόνον ὁ ἀρ. ἐτελώρησα.

τρέμω (τρεμ-) μόνον ἀπαντᾷ ὁ ἐνεστώς.

τρέπω (τρεπ-) τὸ ἐνεργ. ὅμοιαλον πλὴν ὅτι ἐλλείπει ὁ ὑπερσ. ὁ δὲ παρακ. εἶναι τέτροφα (ἀνατέτροφα) §. 742. Μέσ. τρέπομαι (παθητ.). σύνθετ. μετὰ τῆς ἀνά, ἐπι, ἀπὸ (καὶ μέσ.), πρὸ (καὶ μέσ.), κτλ.), ἐτρεπόμην, μέλ. μέσ. τρέψομαι, ἀρ. μέσ. ἐτρεψάμην (τινὰ κτλ.) καὶ ἔλ. ἐτραπόμην (ἐπὶ τι=ἐτρεψὼ ἐμυκτόν), ἀρ. παθ. ἐτράπην καὶ ἐτρέφθην (ὡς παθ. εἶναι ὁ μέσ. ἀγετραπόμην ἐνίστε, καὶ ὡς μέσ. ὁ παθ. διετράπην), παρακ. τέτραμμαι, ὑπερσ. ἐτέτραπτο, ἄρη. ἐπιθ. δυναπότρεπτος, τρεπτέος, ἐπιτρεπτέος.

τρέψω (τρεψ-), ἐτρεψον, μέλ. θρέψω, ἀρ. ἐθρεψα. Παθ. καὶ μέσ. τρέφομαι, ἐτρεφόμην, μέσ. μέλ. θρέψομαι (καὶ ὡς παθητ.) καὶ τραφήσομαι παθ., ἀρ. μέσ. ἐθρεψάμην, παθ. ἐτράψην καὶ σπαν. ἐθρέψθην, παρακ. τέθραμμαι, ὑπερσ. ἐτέθράμμην, ἄρη. ἐπιθ. θρεπτέος,-τέος.

τριβῶ (τριβ-), παρατ. διέτριβον (ἐνδιέτριβον), μέλ. (δια-, συνδια-, κατα-/τριψώ, ἀρ. ἐτριψα (καὶ διὰ πλείστ. προθέσ. σύνθ.), παρακ. διατετριφα καὶ κατατετριφα (σπανίως). Παθ.-τριβομαι (μετὰ τῶν προθέσ. ἐν, σύν, διά, κατά), παρατ. διετριβόμην, μέλ. μέσ. (ὡς παθ.) τριψομαι καὶ παθ. κατατριψήσομαι, ἀρ. μέσ. (ἀπ-, προς-, προσαρ-) ετριψάμην, μέλλ: μέσ. προστριψομαι, ἀρ. παθ. (δι-, κατ-, συν-) ετριβην καὶ ἐτριφθην καὶ διετριφθην, παρακ. τέτριμμαι (παθ. καὶ σύνθ. κατά-, συν-, μέσος δὲ ὁ ἐντέτριμμαι), ἄρη. ἐπιθ. ἀτριπτος, ἐπίτριπτος.

τροχάζω, μόνον ἐνεστώς καὶ παρατατικός.

τρόχω μόνον καὶ τρόχομαι, συμπληρ. ὑπὸ τοῦ [τρυχῶ].

[τρυχῶ] (τρυχο-), μόνον μέλ. ἐκτρυχώσω, ἀρ. ἐξετρυχώσω καὶ παθητ. παρακ. τετρυχωμέρος.

[τρύψω] μόνον κατατετρύσθαι καὶ τετρυμέρος, τὰ λοιπὰ εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστεροι. ὡς καὶ τὸ ὄρη. ἐπιθ. τρωκτός, τὰλλα εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

τρύφω μόνον καὶ παθ. παρακ. ἐπιτεθυμμέρος, τὰ λοιπὰ παρὰ ποιητικὰ καὶ μεταγενέστεροις.

[τωθάζω] ποιητικὸν καὶ μεταγενέστερον (=σκώπτω), παρὰ ψευδοπλάτωνι ('Αξίογ. σ. 364, γ'). εὑρίσκ. ἐπιτωθάζω μέλλ. μέσ. (ὡς ἐνεργ.).

τωθάσομαι καὶ παθ. ἐνεστ. τωθάζομαι παρ' Ἀττικοῖς πεζολόγοις μόνον ἀπαντῶσιν.

ὑπαρτιάζω μόνον καὶ ὁ παρατ. ὑπηρτίαζορ.

ὑπράττω μόνον ἐνεστώς.

ὑπτιάζω, μόνον ἐνεστώς καὶ φημ.. ἐπιθ. ὑπτιαστέορ.

ὑποχορίζομαι (ἀποθ.), μόνον ἐνεστώς (ὁ παρατ. ποιητικός.)

ὕω (ὗ-) (=βρέγχω), μόνον ἐνεστώς υἱος καὶ παθ. παρακ. ἐφυσμένος, τὰλλα ἀπαντῶσι παρὰ ποιηταῖς, Ἡροδότῳ καὶ μεταγενεστ.

γρήγω (φθι-νω) καὶ παρατ. ἔγθιρορ καὶ ἡ ποιητικὴ μετοχὴ γρήγερος (παρὰ Εἰνοφῶντι).

γρθορᾶ (φθονε-), ἔγθοντορ, μὲλ. γρθορήσω καὶ ἀόρ. ἔγθονησα. Παθ. γρθοροῦμαι, παρατ. εὐκτ. γρθορούμηντ, μὲλ. μέσ. (ώς παθ.) γρθορήσομαι καὶ παθ. γρθορηθῆσομαι, ἀόρ. ἔγθορηθηντ.

[οἰλέγω] ποιητικὸν καὶ μεταγενέστερον, παρ' Ἀττικ. πεζολ. ἀπαντᾷ ἐκ τῆς ἐνεργ. φωνῆς μόνον ὁ ἀόρ. ἔπειρλεξα. Παθ. γρέγομαι, παρατ. ἔγιλεγόμηντ, ἀόρ. κατερλέχθηντ καὶ ἀνερλέχθηντ (ψ. Πλάτων Επιστ. σ. 349, α')., φημ.. ἐπιθ. εὐρλεκτος.

γράττω (φράγ-ιω), παρατ. συνέγραττορ, ἀόρ. ἔγραξα. Μέσ. ἀόρ. ἔγραξάμηντ, ἀόρ. παθ. ἔγράχθηντ, παρακ. πέγραγμαι, φημ.. ἐπιθ. ἄγρακτος, κατάγρακτος.

γρύω (καὶ συμφύρω) μόνον καὶ γρύομαι, παρατ. ἔγνυθηντ καὶ παθ. παρακ. πέγνυμαι καὶ συμπέγνυμαι.

γυρῶ (φυρά-) καὶ ἀόρ. ἔγνυασα. Αόρ. παθ. ἔγνυάθηντ, παρακ. πεγνύριμαι.

γυνῶ (φυ-), ἔγνυορ, ἀόρ. ἔγνυσα. Μέσ. καὶ παθ. γνύομαι, παρατ. ἔγνυθηντ, μὲλ. γνύσομαι (καὶ ώς παθητ. ἔγμυθομαι), ἀόρ. δ'. μετὰ μέστης καὶ παθ. διαθέσ. ἔγνυτ ἄνευ εὐκτικῆς καὶ προστακτ. (§. 777, γ'), παρακ. πέγνυκα (μέσ. καὶ παθητ.), ὑποτ. πεγνύκω καὶ περικώδες φ., ὑπερσ. ἔπειργκειτ, εὐκτ. περικώμηι καὶ (συνήθ.) περικώδες εἴηρ, φημ.. ἐπιθ. ἔγνυτος, σύμφνυτος.

[χάζω] (=ὑποχωρῶ) (χάδ-ιω), παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις εὑρηται μόνον ἡ μετοχὴ ἀραχάζωρ καὶ διαχάζωρ καὶ ὁ παρατ. ἀρεχάζόμηντ, ἀόρ. μέσ. διαχάσσοσθαι.

χαλεπαίρω (χάλεπάν-ιω), ἔχαλεπαιρορ, μὲλ. χαλεπαρῶ, ἀόρ. ἔχαλεπτηρα. Μέσ. χαλεπαίρουμαι καὶ ἀόρ. παθ. ώς μέσ. ἔχαλεπάρθηντ.

χάσκω (χά-σκω) καὶ ὑποχάσκω, παρακ. κέχηρα.

-χέω, ἀπλοῦν εἶναι ποιητικὸν, πεζογραφικὸν Ἀττικὸν δὲ σύνθετον (συγ-, ἐγ-, ἐπι-, δια-, ἐκ-, κατα-), παρατ. ἐνέχεον, μὲλ. ὄμοιος τῷ ἐνεστῶτι -χέω (ἐκ τῶν συμφράζομένων διακρίνεται), ἀόρ. (συν-, ἐτ-, ἐξ-, κατ-)έχεα. Μέσ. καὶ παθ. χέομαι (καὶ σύνθετος δια-, ἐγ-, ἐκ-, συγ-,

κατα), παρατ. /κατ-, περι-, δι-/εγχεόμην, μέλλ. μέσ. Χέομαι, παθ. μέλλ. συγχυθόσομαι, μέσ. ἀδρ. ἐνεργεάμην, παθ. ἀδρ. (συν-, ἐπ-, κατ-, περι-)εχθῆνται, παρακ. κέχνυμαι (καὶ σύνθετ. ἐγ-, ἐκ-, συγ-, περι-, ἐπι-, δια-), ὑπερσ. ἔξεκεχύμην, ἕπη. ἐπιθ. χυτός.

[χρῶ] (χρα-) = γενησμοδοτῶ, μόνον ὁ ἐνεργ. ἀδρ. ἔχρησα καὶ παθ. ἀδρ. ἔχρησθην, ἕπη. ἐπιθ. πυθόχρηστος, τάλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

χρεμετίζω, μόνον ὁ ἐνεστώς, τάλλα ἀνάττικα.

χρήζω καὶ παρατατ. ἔχρηζον μόνον.

[χρωζω] ποιητικόν, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις μόνον ἀπαντᾷ παθ. ἀδρ. ἔχρωσθην καὶ ἐπικεχρωσμένος παθ. παρακ.

ψυφῶ (ψοφε-) μόνον ἐνεργ. ἐνεστ. καὶ παρατ. ἐψόφουν.

ψῦχω (ψύχ-), ἀδρ. διεψύνξα. Ηαθ. ψύχομαι, ἀδρ. παθ. ἐψύ-χθην καὶ ἔτι ἄλλα. ἀπεψύχηνται, παρακ. ἐψυγμαῖ, ἕπη. ἐπιθ. ἀψυκτος.

ῳδίρω, μόνον ἐνεστώς, [ὁ παρατ. ὠδιτορ ποιητ. καὶ μεταγεν.].

ΡΗΜΑΤΑ ΣΤΕΡΟΜΕΝΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

A'. ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ

§. 799.

Ρήματα μὴ ἔχοντα α' ἐνεργ. παρακείμενον καὶ ὑπερσ. εἶναι πάντα τὰ ἔχοντα ψαρακτῆρα ν πλὴν τοῦ κρίνω, τείνω καὶ φάίνω (§. 698).
2) Τὰ ἀκόλουθα ρήματα.

ἀδω	ἀρήγω	[βυνῶ]	εἰργω
ἀθυμῶ	ἀρκω	γελῶ	ἐκκλησιάζω
ἀκονῶ	ἀρρωστῶ	γεύω	ἔλεγχω
[ἀλλαχάζω]	ἀρύτω	γεωργῶ	ἔλισσω
ἀλγῶ	ἀργω	γλύρω	ἔμπεδῶ
ἀληθεύω	ἀττατῶ	γρύζω	— ἔννυμι
ἀλλοιῶ	ἀττικάζω	θίξων	ἴορτάζω
ἀμνημονῶ	αὐτοσχεδιάζω	δεσποζω	ἐπείγω
ἀμείνω	βαδίζω	δέρω	ἐπηρεάζω
ἀνδρεαποδίζω	βάπτω	(δεύω)	ἔράζω - ὦ
ἀνιῶ	βασανίζω	δημεύω	ἔρυθριῶ
ἀντιτελῶ	βεβαιῶ	δικαιῶ	ἔρπω
ἀντιδικῶ	βιοτεύω	δικθρίσω	εὐδαιμονῶ
ἀπειθῶ	βαστάζω	δοκῶ	εὐδαιμονίζω
ἄπτω	— βιθίζω	δουλῶ	εὐδοξῶ
ἀράσσω	βλέπω	ἔγείρω	εὐλοιγῶ
ἀρέσκω	βρέγω	εἰκάζω	ἔψω

ζεύγηνυμι	[κορέννυμι]	πλάσσω	σωματεῖω
ζωγρῶ	[κράζω]	πλέκω	σφεύγω
ἥσυχός	χρεμάννυμι	—πλάγιττω	σφύζω
θάλλω	χρύπτω	πνήγω	σγετλιάζω
θάλπω	κτίζω	(πριώ)	ταφρεύω
θανατῶ	κυῶ	προτερῶ	τεκμηριῶ
θάπτω	κυλίνδω	—πτύσσω	τέρπω
θέλγω	λάμπω	πρέπω	τῆνω
θήγω	λεύω	πτύσω	τηρῶ
[θιγγάνω]	λήγω	πυλαγορῶ	τιτρῶ
θιᾶσ	μακαρίζω	ράπτω	τιτριφσω
θιέσω	μίγνυμι	ρέπω	τρέψω
θράχττω	—μιμηνήσκω	ρήγνυμι	τρόφγω
θραύσω	μύζω	ρύψυμι	τύφω
θρύπτω	νέω (σωρεύω)	σαλπίζω	—τωθάζω
θρεπεύω	[νίζω]	σείω	ὑπείκω
ἴκετεύω	νύκτερεύω	σήπω	ὑπουργῶ
καθιεύδω	[γῶ (γήθω)]	—σκεδάννυμι	ῦω
καθίζω	ξέω	σκέπάζω	φθάνω
καθαιρέω	ὅζω	σκήπτω	φθαρῶ
κακιάζω	οἰκτείρω	σκυλεύω	φλέγω
κακόω	οἱμώζω	σκύπτω	φράττω
καλύπτω	όκελλω	σπένδω	γαίρω
κάμπτω	όλασθίνω	σπεῦδω	γεινάζω
κατάγνυμι	όλολεύζω	στάζω	γρίω
κενῶ	όμηρεύω	στενάζω	[χειρίζω]
κεράννυμι	όνινημι	στέρω	ψαύω
κίγρημι	όπλιτεύω	στίζω	ψέγω
κλαίω	όρρωδῶ	στρώνυμι	ψεύδω
κληρῶ	παιανίζω	συμμαχῶ	ψύγω
κλῶ	παλαίω	συσκοτάζω	ψύθ.
κνῶ	πελάζω	συρίττω	κτλ.
κολάζω	πέττω	σφάττω	
κολούω	πετάννυμι	σφάλλω	
κονίω	πήγνυμι	σφενδονῶ	

2) ΕΛΛΗΝΗ ΣΥΜΠΛΗΡΟΥΜΕΝΑ ΕΞ ΆΛΛΩΝ
ΡΙΖΩΝ Ή ΡΗΜΑΤΩΝ.

§. 800.

ἀγορεύω (ἀγορευ-), παρατ. ἡγόρευον, μέλ. προσαγορεύσω καὶ -έρω (μετὰ τῶν προθέσ. ἀπό, ἀνά, κατά, πρό, πρός, ἐξ, σύν), ἀρό. — ἡγόρευσα (μετὰ τῶν ἀπό, ἀνά, πρός, σύν) καὶ συνήθως — εἶπον (μετὰ τῶν κατά, ὑπό, ἀπό, ἀνά, διά, ἐκ, πρός, προσανα-, προσπο-), παρακ. — εἰρηκα (μετὰ τῶν κατά, διά, ἀπό, πρό, σύν, προσπ-), ὑπερσ. ἀπειρήκειρ. Παθ. ἀγορεύομαι (καὶ σύνθετος προς-, προ-, ἀνα-, ὑπ-, δι-), παρατ. - ἡγορευόμην, μέλ. προσαγορεύσομαι (παθ.) καὶ (προς-, ἀρα-, ἀπο-)ρηθήσομαι, ἀρό. παθητ. (ἀρ-, προς-)ηγορεύθηνται καὶ συνήθ. (ἀρ-, ἀπ-, προς-, ἀττικρος-, δι-)ερρήθηνται, παρακ. προηγόρευμαι καὶ (προς-, ἀπ-, δι-, ὑπ-, ἀρ-)είρημαι, ὑπερσ. ἀπειρήμηνται, ἔημ. ἐπιθ. ἀπόρρητος, προσρητέος, προσαγορευτέος.

αἴρω (χιρε-), ἥρουν, μέλ. αἴρησω, ἀρό. εἴλορ (Fελ-), παρακ. ἥρηκα, ὑπερ. ἥρήκειρ. Μέσ. αἴροῦμαι (καὶ παθ.), παρατ. ἥρούμηνται, μέλ. μέσ. αἴρησομαι (καὶ ώς παθ. τὸ διαιρήσομαι καὶ ἀφαιρήσομαι ἐνίστε), μέλ. παθ. αἴρεθήσομαι, ἀρό. μέσ. εἴλόμηνται καὶ παθ. ἥρέθηνται, παρακ. μέσ. καὶ παθ. ἥρημαι, ὑπερσ. (μέσ. καὶ παθ.) ἥρημηνται, μετ' ὄλ. μέλ. ἥρησομαι, ἔημ. ἐπιθ. αἴρετός, διαιρετός, ἀφαιρετός, αὐθαιρετός, αἴρετέος, ἔξαιρετέος, διαιρετέορ, ἀφαιρετέορ, προαιρετέορ.

ἀρνώ καὶ ἀρντώ, παρατ. ἥρυνται καὶ ἥρνυτον, μέλ. καταρύσω, ἀρό. ἥρνυσα, παρακ. ἥρνυκα. Μέσ. ἀρντομαι, ἀρό. ἥρνυσάμηνται, παρακ. διηρνόθαι, ἔημ. ἐπιθ. ἀρντοτός, ἀρνήρντος. Οἱ Ἀττικοὶ ἐδάσσουν τὸ ἀνύω κατὰ τοὺς ἀρχαίους γραμματικούς (⁽⁴⁾).

ἀρμόττω καὶ σπανίως ἀρμόζω, παρατ. ἥρμοττον, μέλ. ἀρμόσω, ἀρό. ἥρμοσα. Παθ. καὶ μέσ. ἀρμόττομαι, ἀρό. παθ. ἥρμόσθηνται, ἀρό. μέσ. συνηρμοσάμηνται, παρακ. μέσ. καὶ παθ. ἥρμοσμαι, ἔηματ. ἐπιθ. ἀράρμοστος, εὐάρμοστος, συνηρμοστέος.

ἀρντώ, ἀρό. ἥρνυσα. Μέσ. ἀρντομαι, ἀρό. ἥρνυσάμηνται, τὰ λοιπὰ εἰναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

ἀσελγατρω (ἀσελγάν-յω), ἥσελγαιρον, μέλ. ἀσελγατρῶ. Παθητ. παρακ. ἥσελγημαι (ἀσελγε-).

-βιβάζω, παρατ. -έβιβαζον, μέλ. -βιβῶ, ἀρό. -έβιβασα. Μέσον ἀραβιβάλομαι, παθ. (δια-, ὑπο-)βιβάζομαι, μέλ. ἀραβιβάσομαι καὶ ἀραβιβῶμαι, ἀρό. μέσ. ἀρεβιβασάμηνται καὶ σπανίως ἐρεβιβασάμηνται, ἔημ. ἐπιθ. ἀραβιβαστέορ, καταβιβαστέος.

(4) Δῆλοι. Διονύσ. παρ' Εὔσταθ. σ. 1216. Ἡρωδίαν. Τόμ. Α', σ. 541,20.

βιῶ (θιο-), σπανίως ἀπλοῦς, συνήθως δὲ διαβῖω, παρατ. διεβιοντ, μέλ. βιώσομαι, ἀρ. ἐβιωτ ἄνευ προστακ. (§. 777. 6'). παρακ. βεβιωκα. Παθ. παρακ βεβιωται, μετογ. ὁ βεβιωμένος, τὰ βεβιωμέρα, ὅμη. ἐπιθ. βιωτός, ἀβιωτος, βιωτέος, -τεορ, διαβιωτέορ. Ὁ ἐνεργ. ἔνεστ. ἀναπληροῦται διὰ τοῦ βιωτεύου καὶ ζῶ.

διώκω (διωκ-), ἐδιώκοτ, μέλ. διώξω καὶ διώξομαι, ἀρ. ἐδιώξα, παρακ. δέδιωχα. Παθ. διώκομαι, παρατ. ἐδιωκόμηντ, ἀρ. ἐδιώχθηντ, ὅμη. ἐπιθ. διωκτέος-, τέορ, μεταδιωκτέορ. [Ως παθ. τοῦ διώκω εἶναι καὶ τὸ φεύγω.

-δένω (δυ-), παρατ. ἐνέδενορ, μέλ. καταδεν'σω, ἀρ. - ἐδένσα, παρακ. ἐνεργ. ἀποδέδεικα. Μέσ. δύνομαι καὶ δύνω (καὶ παθ. ὁ ἐνδένομαι), παρατ. ἐδύνομην (παθ. ὁ ἐξεδύνομην), μέλ. δύσσομαι, ἀρ. ἐδέν, (§. 777. γ'). παρακ. μέσ. δέδενκα (καὶ σύνθ. μετὰ τῶν προθέσ. ἐν, εἰς, κατά, παρά, ὑπό, ἐκ), ὑπερσ. ἐνεδεδύκειν, μέλ. παθ. [ἀποδύθησομαι ποιητικ. καὶ μεταγεν.], ἀρ. παθ. ἐξεδενθῆηντ [ἀπεδενθῆηντ ποιητ. καὶ μεταγενέστ.], παρακ. παθ. ἐκδέδενμαι καὶ ἀποδέδενμαι, ὅμη. ἐπιθ. ἀδυτος, ἀποδεύτεορ.

εἴργω (Φεργ-, εἴργω ἀντὶ ἐφέργω) (= ἀποκλείω, ἐμποδίζω τὴν εἰσοδον), παρατ. εἴργοτ, μέλ. εἴρξω, ἀρ. εἴρξα. Εἴργομαι, εἴργομην, μέλ. μέσ. ὡς παθ. εἴρξομαι, ἀρ. παθ. εἴρχθηντ, παρακ. ἀνείργομαι, ὅμη. ἐπιθ. ἀερκτος, είρητέορ (ποιητικόν).

[εἴργω] (= ἐμποδίζω τὴν ἔξοδον, ἐγκλείω), ὁ ἔνεστὼς δὲν ἀπαντᾷ, ἀλλ' ὁ εἴργρνω καὶ καθείργρυμι, καὶ ἀρ. εἴρξα (εὔρηται δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καὶ ὑποτ. καθέρξης καὶ μετογ. ἔρξας). Ηὐθ. καθείργρυμαι, ἀρ. παθ. εἴρχθηντ, παρακ. εἴργμαι, ὅμη. ἐπιθ. εἴρκτη (φυλακή).

ἔλκω (Εἰλκ-), εἰλκοτ, μέλ. (συν-καθ-)-έλκω, ἀρ. εἰλκησα (ἔλκω-), παρακ. καθειλκόκα. Παθ. ἔλκομαι (καὶ μέσος ὁ ἐγέλκομαι, προσέλκομαι), παρατ. εἰλκόμηντ, ἀρ. παθ. (ἐξ-καθ-)-ειλκενθῆηντ, μέσ. ἀρ. (ἐφ-προσ-)-ειλκνσάμηντ, παρακ. παθ. (ἀρ-καθ-)-ειλκησμαι, ὅμη. ἐπιθ. εἰλκτέορ, συνειλκνστέορ.

ἔρχομαι (ἐρ-, ἔλ-, ἔρ-σκομαι, τὸ σκ ἐγένετο χ). Τοῦ ἔνεστῶτος ἀπλῆ εὑρίσκεται μόνον ἡ ὄριστική, αἱ δὲ ἄλλαι ἐγκλίσεις ἀπαντῶσι σύνθετοι μετὰ προθέσεων καὶ εἶναι σπάνιοι (πλὴν τῆς προστακτικῆς ἀχρήστου παρ. Ἀττικοῖς πεζολόγοις), ὑποτ. προσέρχωμαι, εὺπτ. ἐξερχομένη, ἀπαρ. ὑπέρχεσθαι, μετογ. περιερχόμενος καὶ ὑπερχόμενος, παρατ. (ἀπλοῦς εἶναι μεταγενέστερος, παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ὁ ἡρχόμην εἶναι παρατ. τοῦ ἡρχομαι, τοῦ δὲ ἔρχομαι εἶναι σύνθετος) προσηρχόμηντ καὶ προηρχόμηντ (οἱ ἀπλοῖ τύποι τοῦ ἔνεστῶτος καὶ παρατ. ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ εἰμι), μέλλ. ἐλεύσομαι (ἀπαξ), ἀναπληροῦται δὲ ὑπὸ τοῦ εἰμι,

ἀόρ. ἡλθοι (= ἀλυθον) παρακ. ἐλήλυθα, ὑπερσ. ἐληλύθειρ, εὔκτ. προεληλυθοὶς καὶ παρεληλυθῶς εἶηρ.

ἐρωτῶ (ἐρωτα-), ἥρωτωρ, μέλ. ἐρωτῆσω καὶ ἐρήσουμαι (ἐρε-), ἀόρ. ἥρωτησα καὶ ἥρομηρ (ἐρ-), παρακ. ἥρωτηκα. Παθ. ἐρωτᾶμαι, παρατ. ἥρωτάμηρ, ἀόρ. ἥρωτήθηρ, παρακ. ἥρωτημαι, ἔημ. ἐπιθ. ἀτερωτητέορ.

εσθίω (ἐδ-θι-, ἐσθι-), ἥσθιορ, μέλ. ἐδομαι (ἐδ-), ἀόρ. ἔ'. ἔφαγορ (φαγ-), παρακ. ἐδήδοκα (ἐδε-) καὶ βέβρωκα, ὑπερσ. ἐβεβρώκειρ, παθ. παρακ. κατεδήδεσμαι καὶ βέβρωμαι, ἔημ. ἐπιθ. ἐδεστός, ἐδεστέορ.

ἔω (ζα-), ζῆς, ζῆ, κτλ. προτ. [ζῆ], ζήτω κτλ., παρατ. ζέωρ, οζῆς, οζη κτλ. μέλ. ζήσω καὶ σπαν. ζήσουμαι (μᾶλλον μεταγενέστ.) καὶ βιώσουμαι, ἀόρ. οζίωρ, παρακ. βεθίωκα.

θέω (θεF-), θέθεορ, μέλ. (ἀπλοῦς ποιητ.) μεταθεύσουμαι, ἀόρ. ξ-δραμορ καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ τρέχω. Παθ. μεταθέομαι.

κατει καὶ κάω, παρατ. ἔκαιορ καὶ ἔκαορ, μέλ. κανσω, ἀόρ. ἔκανσα, παρακ. κατακέκανκα. Παθ. καίομαι καὶ κάομαι, παρατ. ἔκαδμηρ, μέλ. παθητ. κατακανθήσουμαι καὶ ἔκκανθήσουμαι, ἀόρ. ἔκανθηρ (καὶ σύνθετ. κατ-, προς-, συν-), παρακ. παθ. κέκανμαι (καὶ ἐπι-, κατα-), ὑπερσ. κατεκεκανύηρ, ἔημ. ἐπιθ. ἀκανστος, πυρίκαντος.

κατέιρω (ποιητ. καὶ ἀπαξ παρ' Ἀττ. πιζολόγ. ἀπλοῦν), κατακαιρω, κατέκαιρορ, μέλ. κατακαιρῶ, ἀόρ. κατέκαιρορ, παρακ. κατακέκαιρα, μετ' ὄλ. μέλ. κατακεκορῶς ἔσομαι. Ως παθητ. εἶναι τὸ θνήσκω ὑπό τινος.

κλείω καὶ κλήω ὄμαλὸν κατ' ἐνεργ. φωνήν, ἀλλ' ἀνευ ἐνεργήτ. παρακ. καὶ ὑπερσυντέλ. παθ. -κλει(ή)ομαι, παρατ. -έκλει(ή)όμηρ, μέλ. συγκλει(ή)σθήσουμαι, ἀόρ. ἔκλει(ή)σθηρ (καὶ ἀπ-, κατ-, συν-), ἀόρ. μέσ. (ἐρ-, κατ-, ἀπ-, περι-) / κλει(ή)σάμηρ, παρακ. κέκλει(ή)μαι (καὶ κατα-, συγ-, ἐγ-, ἀπο-), ὑπερσ. ἔκεκλει(ή)μηρ (καὶ κατ-, ἀπ-, συν), ἔημ. ἐπιθ. κλει(ή)στός, ἀκλει(ή)στος (4).

κτείρω (κτέν-յω) καὶ ἀποκτείρω, παρακ. ἔκτειρορ καὶ ἀπέκτειρορ, μέλλ. κτερῶ (σπανίως) καὶ ἀποκτερῶ, ἀόρ. ἔκτειρα καὶ ἀπέκτειρα καὶ σπανιώτατα κατέκτειρα, παρακ. μόνον ἀπέκτορα, ὑπερσ. μόνον ἀπεκτόνειρ καὶ ἀπέκτορῶς ἦρ, εὔκτ. ἀπεκτορῶς εἶηρ. Σπανιώτατα εὑρίσκεται ὁ ἐνειστὼς καὶ κατακτείρω (παρὰ Ξενοφῶντι). Παθητ. εἶναι τὸ θνήσκω ὑπό τινος, εὑρίσκεται ὄμως καὶ (κτείνομαι, Ἡρόδοτ.) παρατ. ἔκτειρόμηρ (Θουκ. Γ', 81). Τὸ μέσον κατ' ἀνάλυσιν.

-λέγω (τάσσω, συνάγω) (μετὰ τῶν προθέσ. σύν, ἐκ, κατά, διά, παρεκ-), παρατατικ. -έλεγορ (μετὰ τῶν σύν, ἐκ, κατά), μέλ. συλλέξω, (δια-, κατα-) λέξω, ἀόρ. -έλεξα (μετὰ τῶν σύν, ἐκ, ἀπό, κατά, ἐπί, διά), παρακ. συρελλοχα. Μέσ. καὶ παθ. -λέγομαι (μετὰ

(4) Ὁ Cobet μόνον τὸ κλήω, κτλ. νομίζει Ἀττικὸν (Var. L. 159-160).

τῶν σύν, κατά, ἐκ), παρατ. συνελεγόμηνται καὶ ἔξελεγόμηντ, μὲν. μέσ. συν.λ.λέξομαι καὶ ἔξελέξομαι, μὲν. παθ. συν.λ.λεγήσομαι, ἀρ. μέσ. -έλεξάμηντ (μετὰ τῶν ἐκ, σύν, ἀπό, κατά, ἐπί), ἀρ. παθ. συνελέχθηται (καὶ ως μέσ.), ἔξελέχθητ, καὶ συνελέγηται (καὶ ως μέσ.), παρακ. μέσ. καὶ παθ. -έλεγμαι (μετὰ τῶν σύν, ἐκ, ἐπί, ἀπό, κατά) καὶ -λέλεγμαι (μετὰ τῶν σύν, ἐκ, ἐπί), ὑπερσ. συνειδέγμηνται προεξειδεγμένος ήτις, φῆμι. ἐπιθ. ἐκλεκτός, ἐπιλεκτος, ἀπόλεκτος, ἐκλεκτεῖς-τέος, καταλεκτέος.

λέγω (=λέγω), ἔλεγος, μὲν. λέξω καὶ ὁρῶ, εὔκτ. ἔρομητ, ἀρ. ἔλεξα, εἰπορ (§. 706.) ἄνευ ή'. πληθ. τῆς ὄριστικῆς, καὶ εἰπα, εἰπας, εἴπε καὶ ή'. πληθ. προειπατε, εὔκτ. εἴπαιμεν, προειπατ. εἰπορ, εἰπάτω, εἴπατε καὶ εἴπατορ, τὰλλα εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγεν. παρακ. εἴρηκα (Φρε. §. 644), ὑπερσ. εἰρήκειν, εὔκτ. εἰρηκός εἴηται. Παθ. λέγομαι, ἔλεγόμηντ, μὲν. φθησομαι καὶ σπαν. λεχθήσομαι, ἀρ. ὁροφθητηται καὶ ἔλεχθητ, παρακ. εἴρημαι καὶ (σπαν.) λέλεγμαι, ὑπερσ. εἴρημηντ, μετ. ὅλ. υ. εἴρησομαι καὶ (σπαν.) λελέξομαι, φῆμι. ἐπιθ. λεκτός, ἀρτιλεκτος, μυρούλεκτος, φήτος, ἀρρητος, ἐπιρρητος, λεκτέος-τέος, φήτέος, ἀρτιρρητέος, προρρητέον καὶ ἀπρόρρητος.

Οἰδῶ (οἰδε), ἀρ. φῶδησα (καὶ ἀν-), (τὰλλα εἴναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστ. ως καὶ οἱ ἐνεστ. οἰδάω, οἰδαίνω καὶ οἰδάνω)

ὁρῶ (όρχ-), ἐώρωμεν, μέλλ. μέσ. (ώς ἐνεργ.) ὄψομαι (όπ-), ἀρ. ή'. εἶδορ, (Εἰδ-) ὑποτακ. ἰδω, ιτλ., παρακ. ἐώρακα καὶ ἐόρακα (καὶ ἀπαξ παρὰ Πλάτωνι ὁ ποιητικὸς ὄπωπα), ὑπερσ. ἐωράκειν, εὔκτ. ἐωράκως εἴηται. Παθ. ὄρδυμαι, (καὶ μέσ. προορδῦμαι, περιορδῦμαι, ὑφορδῦμαι), παρατ. ἐωρώμηντ, μὲν. παθ. ὄφθησομαι, ἀρ. ὄφθητ, μέσ. ἀρ. ή'. προειδόμηντ καὶ σπαν. ὑπειδόμηντ, παρακ. ἐώραμαι, καὶ σπαν. ὥψαι, ὥπται (καὶ κατώπται), ἀπαρ. περιώφθαι μόνον, φῆμι. ἐπιθ. ὄρατός, προορατός, δυσόρατος, ἀόρατος, ὑποπτος, ἀνύποπτος, προῦπτος, κάτοπτος, εὐσύνοροπτος, δοπτος, ὑπεροπτέος, παροπτέος, κατοπτέος.

παιᾶω (παιδ-γω), ἔπαιᾶορ, μέλ. δωρικ. παιξοῦμαι (παιγ-), ἀρ. ἔπαιαισα (καὶ προεπαισα). Παθ. παρακ. [πέπαισται], προετ. πεπαισθω. πεπαισθαι, διαπεπαισμένος.

παιῶ (παι-), ἔπαιορ, μέλ. παισω, ἀρ. ἔπαισα, παρακ. ὑπερπέπαικα (=ὑπερβέβλητα). Παθ. παιομαι, ἔπαιδηντ, μέσ. ἀρ. ἔπαισάμηντ (σπαν.), φῆμι. ἐπιθ. ἀράπαιστος.

[πατάσσω] (πατάγ-γω), ἀρ. ἔπάταξα, τὰ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν παιῶ, τόπτω καὶ -πλήττω.

-πλήττω (πληγ-γω) μετὰ τῶν προθέσ. ἐκ, ἐπί καὶ κατά, ἀπλοῦς εἴναι ὁ παιῶ καὶ τόπτω, παρατ. ἔπαιορ καὶ ἔτυπτορ, -ἔπληττορ (μετὰ τῶν ἐκ, ἐπί, κατά), μέλ. παισω καὶ τυπήσω, -πλήξω (ἐκ-, ἐπι-, κατα-),

άρ. ἐπαισα καὶ ἐπάταξα, -επ.ιηξα (ἐξ-, ἐπ-, κατ-), παρακ. ἐνεργ. σπαν. πέπληγα. Παθ. τύπτομαι καὶ παίομαι, -π.ιηττομαι (ἐκ-, ἐπι-), παρατ. ἐπαιδύητ, ἐξεπιληττόμητ, μέλ. πληγήσομαι καὶ ἐκπλαγήσομαι, ἀρ. ἐπλήγητ, ἐξεπιλάγητ (καὶ ώς μέσ.), παρακ. πέπληγμαι, (καὶ κατα-, ἐκ-, ὑπεκ- καὶ ώς μέσ.), ὑπερσ. -επεπιλήγμητ (ἐξ-, κατ-, ὑπερεξ-), μετ' ὅλ. μ. πεπ.ιηξομαι, φημ. ἐπιθ. ἀπληκτος, ἀρεπιπ.ιηκτος, ἀπόπ.ιηκτος, ἀρέκεπ.ιηκτος, καταπ.ιηκτέορ.

πωλῶ (πωλε-) καὶ ἀποδίδομαι, ἐπώ.ιοντ καὶ ἀπεδιδόμητ, μέλ. πωλήσω καὶ ἀποδίδοσομαι, ἀρ. ἀπεδόμητ [ἐπώλησα μεταχειρέστ.], παρακ. πέπρακα, ὑπερσ. ἐπεπράκειτ. Παθ. πωλοῦμαι, ἐπω.ιούμητ, ἀρ. ἐπωλήθητ (σπαν.) καὶ ἐπράθητ, παρακ. πέπραμαι, ὑπερσ. ἐπεπράπητ.

[σκέπτομαι (σκεπ-, σκεπτ-), ἐσκεπτόμην] εἰναι ποιητικοὶ καὶ μεταγενέστ., ἀντ' αὐτῶν δὲ εἰναι εὑγρηστοὶ ὁ σκοπῶ καὶ σκοποῦμαι, παρατ. ἐσκόπουντ καὶ ἐσκοπούμητ, μέλ. σκέψομαι, ἀρ. ἐσκεψάμητ, παρακ. ἐσκεψμαι (καὶ παθ.), ὑπερσ. προβοσκεπτο (παθητ.), μετ' ὅλ. μέλ. ἐσκέψυμαι, φημ. ἐπιθ. ἀσκεπτος, ἀπερίσκεπτος, ἀπρόσκεπτος, ἀξιόσκεπτος, ἀρεπίσκεπτος, εὔσκεπτος, σκεπτέος, διασκεπτέορ, ἐπισκεπτέος, συσκεπτέορ.

σκοπῶ (σκοπε-) καὶ σκοποῦμαι (καὶ παθητ. ἐνίστε), παρατατ. ἐσκόπουντ καὶ ἐσκοπούμητ, τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ [σκέπτομαι], τὰ δὲ ἐκ τοῦ σκοπῶ εἰς τοὺς ἄλλους γρόνους κινήματα εἰναι τῶν μεταγενεστέρων ἴδια.

τρέχω (τρεγ-), ἔτρεχοτ, μέλ. συνηρ. δραμοῦμαι, (δραμ-), ἀρ. 6'. ἔδραμοτ, παρακ. -δεδράμηκα (μετὰ τῶν ἐκ, ἐπί, κατά, παρά, περι), ὑπερσ. -έδεδραμήκειτ (μετὰ τῶν κατὰ καὶ παρά). Παθ. παρακ. ἐπιδεδράμηται, φημ. ἐπιθ. περιθρεκτέορ.

φαίρω (φάν-ιω), ἔφαιροτ, μέλ. ἀποφαρᾶ, ἀρ. ἔφητα, παρακ. ἀποπέφαγκα. Μέσ. καὶ παθ. φαίρομαι, ἔφαιρόμητ, μέλ. φαροῦμαι καὶ φαρήσομαι (ώς μέσοι), ἀρ. παθ. ἔφάρτητ (ώς μέσ.), ἀρ. παθ. ἔφάρθητ, μέσ. ἀρ. ἀπεφηράμητ (καὶ ὁ μέλλ. μόνον ἀποφαροῦμαι), παθ. παρακ. πέφασμαι, μέσ. παρακ. πέφητα, [φημ. ἐπιθ. ἄφαρτος (ποιητικόν)].

φέρω (φερ-), ἔφεροτ, μέλ. οἴσω, (οι-), ἀρ. 6'. ἥτερχοτ (ἐνεκμετά τοῦ πρὸ τοῦ οἱ), ἀπλοῦς ποιητικός, πεζογραφικ. δὲ Ἀττικός σύνθετος καὶ μόνον α'. ἐνικ. πρόσωπ. διήτερχοτ, καὶ ἥτερχα (ἀπλοῦς καὶ σύνθετος), ὑποτ. ἐτέρχω κτλ. εὐκτ. ἐτέρχομι κτλ. σπανίως ἐτέρχαιμι, ἐτέρχαι, εἰσετέρχατε, προστ. ἐτέρχη μόνον, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ ἕνερχα, ἐτέρχατο, ἀτέρέρχατε (μόνον), ἀπαρ. μόνον ἐτέρχειτ καὶ μετοχ. ἐτέρχωτ, παρακ. ἐτέρχοτα (καὶ συν-, εἰς-, ἐξ-, ὑπερ-, δι-, ἀν-, ἀπ-), ὑπερσ. εἰσετέρχειτ καὶ ἀπετέρχειτ. Μέσ. καὶ παθ.

φέρομαι, ἐφερόμην, μέσ. μέλ. οἴσομαι (καὶ ώς παθ.), μέλ. παθ. οἰσθησομαι καὶ κατερεχθήσομαι καὶ ἐπενεχθήσομαι, ἀρ. μέσ. ἡγεγκάμην (καὶ προ-, ἔξ-, ἐπ-, εἰς-, προς-, ἀπ-), ἀρ. παθ. ἡρέχθην (καὶ μέσ. ἐνίστε σύνθετος δι-, προς-, ἀπ-, κατ-, συν-, παρ-), παρακ. ἐνήρεγμαι (καὶ μέσ. δι-, εἰς-, προς-), ὑπερ. προσενήρεκτο, ἡημ. ἐπιθ. οἰστός, οἰστέος, προσοιστέος, ἐξοιστέος, εἰσοιστέος, ἐπίρρ. ἀπροσοιστως.

φενήρω (φυγ-), ἐφενγοτ, μέλ. μέσ. φενέδομαι καὶ δωρ. φενέδομαι, ἀρ. θ'. ἐφυγοτ, παρακ. πέφενγα, ὑπερσ. ἐπεφενγειτ, εὐκ. πεφενγώς εῖην, ἡημ. ἐπιθ. φενκτός, ἀφυκτός, φενκτέος -τέος. Εἶναι πολλακις τὸ φεύγω καὶ ώς παθητ. τοῦ διώκου.

ψαύθω (ψαF-), ἀρ. ἐψαύνσα, ἡημ. ἐπιθ. ἀψαύνστος, τὰ λοιπὰ εἶναι ποιητικά καὶ μεταγενέστ., ἀναπληροῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ ἀπτοματι.

[ψῷ] (ψα-) ποιητικόν. ἀρ. κατέψήσα· ἀποψῶμαι (μέσ.=σπογγίζομαι), τὰ λοιπὰ εἶναι ποιητικά, ἀναπληροῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ ψάγω.

ψήχω καὶ εὐκ. παρατ. ψήχοι, μέλ. ψήξω. Παθ. ψήχομαι (καὶ καταψήχομαι)⁽¹⁾.

ἀντοῦμαι (Φωνε-) ἀποθ. ἐνεργ. καὶ παθ., παρατ. ἐωρούμην, μέλ. μέσ. ὠρήσομαι, ἀρ. μ. ἐπριάμην, (§ 777, α'), ἀρ. παθητ. ἐωρήθην, παρακ. ἐνεργ. καὶ παθ. ἐώρημαι, ὑπερσ. ἐνεργ. ἐωρήμην, ἡημ. ἐπιθ. ὠρητός, ὠρητέος.

B'. ΑΝΩΜΑΛΑ ΕΙΣ ΜΙ.

1) ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΗΚΤΑ.

a') Χαρακτήρ ε.

§. 801.

[δί-δημι] β. δέ-(δένω) μόνον γ'. πληθ. διδέασι (Ξενοφ. Ἀναβ. Ε', γ', 24).

εἰμι, ἔτι, ἐ(σ)-

Όριστ. εἰμι, εῖ, ἐσ-τι(r), ἐσ-τότι, ἐσ-μέρ, ἐσ-τέ, εἰσι(r). Ὑποτ. ω, ἥτι, ἥτοτ, ἥτοτ, ὥμερ, ἥτε, ὥσι(r). Προστ. ἵσ-θι, ἔσ-τω, ἔσ-τοτ, ἔσ-τε, ἔσ-τωτ, ἔσ-τωσατ καὶ (σπαν.) ὅτωτ. Ἀπαρ. εῖται. Μετοχ. [ἐσ-ών, ἐ-ών] ὁρ, οὖσα ὁρ. Παρατατ. ἥτι καὶ ἥτι, ἥσ-θα, ἥτι, ἥσ-τοτ, ἥσ-τητ, ἥμερ, ἥτε (σπανίως ἥσ-τε), ἥσατ. Εύκτ. [ἐσ-ίη-ν, ἐ-ίη-ν] εῖητ, εῖης, εἰητοτ καὶ εῖτοτ, εἰητητ καὶ εῖτητ, εῖημετ καὶ εῖμετ, εῖητε

(1) Ο Cobet τὸ ψήχω νομίζει εῦρημα τῶν μεταγενεστέρων καὶ τοῖς πάλαι "Ελλησιν" ἔγγωστον (Κόντ. Λόγ. Ἐρμ. Τόμ. Α', σ. 488-491), καὶ ὅμως εὔρηται ψήχω (Εύριπ. Ἐλ. 1567. Ἰππόλ. 110. Πλάτ. Νόρ. 666, ε'. Ξενοφ. Ἐλλ. Β', δ', 6. Ἰππαρχ. 4, 16. Ἰππικ. 5, 5. Σ', 1), μέλ. ψήξει: (Ξενοφ. Ἰππικ. ἔ, 1. δ', 5. Πλάτ. Τίμ. 84, γ')., καταψήχεται (Πλάτ. Τίμ. 84, ά.) καὶ κατέψηκται (Σοφοκλ. Τραχ. 698).

(μόνον), εἴησαρ [= ἔσ-γη-σαν(τι)] καὶ εἰερ (= ἔσ-γε-ντ). Μέλλ. ἔσομαι, ἔσει, ἔσται [= ἔσεται], ἔσεσθος κτλ. Ἀρό. ἐγερόμην, παρακ. γέροντα κτλ. ἑρμ. ἐπιθ. συνεστέον.

ΣΗΜ. 1. Τὸ σ τῆς φίλης ἐνιχοῦ μὲν φυλάττεται πρὸ τῶν καταλήξεων, ώς ἐσ-τι, ἐσ-τόν κτλ., πολλαχοῦ δὲ ἀποδῆλεται μεταξὺ δύο φωνηέντων.

ΣΗΜ. 2. Τὸ εἰμὶ ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἐσ-μή, αἰολικ. ἔμμι] κατ' ἀποδολὴν τοῦ σκαὶ ἀναπληρωτικὴν ἔκτασιν τοῦ εἰς εἰς (¹). Τὸ εἰ [ποιητ. λέγεται ἐσ-σι (²) καὶ εἰς ἦ εἰς μετὰ προσθήκης τοῦ σ πρὸς σαφεστέραν ἐμφάνισιν τοῦ 6'. προσώπου] ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἔ-σι, σαντ. οὐσί Σλαβ. jesī, λιθουαν. esī, εἴς οὐ κατ' ἀποδολὴν τοῦ σ μεταξὺ δύο φωνηέντων εἴ εἰ].

ΣΗΜ. 3. 'Ο τύπος εἰσὶν (γ) ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἐσ-ν τι], εἴς οὐ δωρ. ἐν τι, ὕστερον εἰσὶν (γ) δι' ἀναπληρωτικῆς ἔκτασεως. 'Υποταχτικὴ ὡς ἐκ τοῦ [ἐσ-ω, ἔ-ω], [ἐσ-γη, ἔ-γη] ἦς κτλ. Τῆς προσταχτ. τὸ ἕσ-θι ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἐσ-θι], εἰς δὲ ἐτράπηγ τὸ εἰς εἰς τ. Τὸ εἰναὶ ἐκ τοῦ [ἐσ-γη!] ἔγεινε. 'Ο δὲ παρατ. ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἐσ-α-ν (λατιν. er-am ἀντὶ es-am), εἴς οὐ ἔ-αν] ἔσ-α-ν διὰ τὴν αὔξησιν, διεν τὰ ὄμηρικὰ ἔα(γ) καὶ ἔα(γ) καὶ ἔα(γ) διὰ τὰ 'Αττικὰ ἦν καὶ τ. 'Ο μέλλων ἔσομαι ἔγεινεν ἐκ τοῦ [ἔ-σ-σομαι ("Ομηρ.")] ἀποδολὴ τοῦ ἐνός σ, ώς ἐκ τοῦ μέσος, ὅσσος, τελέσσω κτλ. ἔγειναν τὸ μέσος, ὅσος, τελέσω καὶ 'Αττικῶς τελῶ.

1. Τὸ εἰμὶ ἐν συνθέσει ἀναθίσκει τὸν τόνον, φυλάττει δὲ αὐτὸν ὅπου τὸ ἀπλοῦν 1) εἰς τὴν ὑποταχτικὴν παρᾶ κτλ. 2) εἰς τὸ γ'. πληθ. τῆς εὐκτικῆς, παρεῖερ. 3) εἰς τὸ ἀπαρέμφ. καὶ τὴν μετοχ. παρεῖραι, παρώρ. 4) εἰς τὸν παρατατικ. καὶ τὸ γ'. ἐνικ. τοῦ μέλλ. παρῆτ κτλ. παρέσται.

2. Τὸ εἰμὶ εἶναι καὶ τριτοπρόσωπον πολλάκις, ώς ἔξεστι, ὑποτ. ἔξη, προστ. ἔξεστω, ἀπαρ. ἔξεῖραι, μετοχ. ἔξόρ, παρατ. ἔξηγη, εὐκτ. ἔξειν, μέλ. ἔξεσται καὶ ἔκρεγήσεται, εὐκτ. ἔξεσοιτο, ἀπρ. ἔξεσοθαι, μ.γ. ἔξεσθμενορ, ἀρό. ἔξεγέρετο, κτλ.

§. 802. "Ιημι, ἐκ φίλ. σε (σι-σημι). κλίνεται ὅπως τὸ τίθημι, ἵημι, ἰεῖς, ἴησι, ἰετορ, ἰετορ, ἰεμερ, ἰετε, ἰᾶσι [ἀντὶ τοῦ ιέσαι], ὑποτ. ἴω, [ιέ-ω], ἴης κτλ. προστ. ἴει, ἴετω κτλ. ἴεραι, ἴεις, ἴεσσα, ἴερ. Παρατ. ἴηγη, ἴεις, ἴει, κτλ. εὐκτ. ἴειηρ, ἴειης, ἴειη κτλ. καὶ βαρυτόνως ἀφίοιτε, ἀφίοιερ. μέλ.-ῆσω (³), ἀρό. -ῆκα (ἀπλοῦν εὑροται μόνον τὸ γ'). πληθ. ἴκαρ), ἀρό. 6'. εἴμεν, εἴτε, εἴσαρ κτλ. ὑποτ. -ῶ ἦς, ὦ κτλ. εὐκτ. -είηρ, κτλ. προστ.-ές, κτλ. ἀπρ. -είραι, μ.γ. -εῖς, -είσαι, -έρ. Παρακ. -είκα. Μέσ. ἴεμαι, ἴεσαι, ἴεται, κτλ. ὑποτ. ἴῶμαι, κτλ. καὶ βαρυτόνως προσίηται, προΐωται, προστ. ἴεσθαι, ἴεμερος, παρατ. ἴε-μηρ, ἴεσο, κτλ. εὐκτ. ἴειμηρ, ἴετο, κτλ. καὶ βαρυτόνως ἴοιμηρ, προσι-οιμεθα, προσιοντο, ἀφίοιτο. Μέσ. μέσ. -ῆσομαι (μετὰ τῶν πρός, πρός, ὑπό), ἀρό. μέσ. προηκάμην, τοῦ ὄποιον εὑροηστα τὰ προϊκα, προ-

(¹) Σχνσ. a's-mi ἔκ φίλ. as = πνεῦν, ζῆν, εἶναι (λατ. sum ἀντὶ es-um), a'-si, a's-ti.

(²) Ἐκ θέματος εσ καὶ καταλήξεως σι ἔγεινεν ὁ ὄρθοτονούμενος ἐσ-σι.

(³) 'Δπλοῦν εἶναι μόνον τὸ «ἴσσονται φωνὴν» (Πλάτ. Νόμ. 668, δ'), ώς ὁ Πόρσων δι-ώρθωσεν ἀντὶ τοῦ «ἴσσονται».

ηκασθε, προήκαρτο, μέσ. ἀρ. 6'. -εῖμην, -είσο, -είτο, κτλ. ὑποτ. -ώμαι, -ῆ-, -ῆται κτλ. καὶ πρόσται, πρόσθε, πρόσωται, εὐκτ. -εῖμην, κτλ. ὑφεῖτο, ἄλλὰ καὶ προϊμην, προϊτο, πρόσωτο, κτλ. προετ. προοῦ, κτλ. ἀφοῦ κτλ. ἀπρ. -έσθαι, -έμερος κτλ. παρακ. μέσ. καὶ παθ. -είμαι, ὑπερσ. -εῖμην.

Παθητ. μὲλ. ἀφεθήσομαι καὶ ἀτεθήσομαι, ἀρ. παθ. (ἀγ-, ἀτ-, ἐγ-, παρ-, προ-) εἰθην. Πημ. ἐπιθ. ἀφετος, συνετός, ἐτετός, δυσσύνετος, ἐγκάθετος, ἀτετέορ, μεθετέορ, προετέορ, ἀφετέορ, παρετέορ.

ΣΗΜ. 1. Τὸ -εῖκα, -εῖμαι, -εῖμεν, -εῖθην ἔγειναν ἐκ τῶν [-σέ-σεκα, -σέ-σεμαι, -έσεμεν, -έσεθην].

ΣΗΜ. 2. Ό παρατ. τοῦ ἀφίημι λέγεται ἀφίην, ἀφίεις, ἀφίεις κτλ. ἀφιέμην κτλ. ἀδόκιμα εἶναι τὰ ἡ φίην, ἡ φίει, ἡ φίετε, ἡ φίεσαν, ἡ φίετο, τὰ ὅποια ἐν τοῖς κειμένοις φέρονται⁽¹⁾.

β') *Xαρακτήρ. α.*

§. 803.

ἄγαμαι (χύκ-) ἔνει ὑποτακτ. καὶ προστακτ., παρατ. ἡγάμην, εὐκτ. ἀγαίμην καὶ ἄγαμτο, ἀρ. ἡγάσθην (ώς μέσ.) καὶ μέσ. ἀρ. ἀγάσαιτο (σπαν.), ψημ. ἐπιθ. ἀγαστός, ἀξιάγαστος.

γάρμηαι (ἀποθ.) (χύ-νυ-μαι), μόνον ἐνεστώς (σπαν.).

δύραμαι (δυνα-), ἀποθετ., προετ. μόνον δυνάσθω, παρατ. ἐδυράμην καὶ ἡδυράμην, μὲλ. δυνήσομαι, ἀρ. ώς μέσ. ἐ(ἡ)δυρήθην καὶ ἐδυράσθην (ἔνει προστακτ.), παρακ. δεδύρημαι, ψημ. ἐπιθ. δυνατός, ἀδύνατος.

ἐπισταμαι (ἐπι-στα-μαι) ἀποθ. ἡπιστάμην, μὲλ. ἐπιστήσομαι, ἀρ. ἡπιστήθην (ώς μέσ.), ψημ. ἐπ. ἐπιστητός.

[ἥμι] (= λέγω, ἐκ βίζ. α, λατ. a-jo), παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντᾷ τοῦ παρατ. τὸ ἀ. ἔνει. καὶ γ'. ἦται καὶ ἡ εἰς τὰς οράσεις, ἦται δ' ἐγώ, ἡ δ' ὁς, ἡ δ' ἦ.

κιχρημαι (χρα-, κι-χρα-μι), ἀρ. ἔχρησα [καὶ μέσ. ἀρ. ἐχρησάμην], τἄλλα εἶναι ποιητικά καὶ μεταγενέστερα.

κρέμαμαι (κρεμα) (ώς παρακ. τοῦ κρεμάννυμαι) ἔνει ὑποτακτ. καὶ προστακ., παρατ. ἐκρεμάμην ἔνει εὐκτικῆς [οὔσης ποιητικῆς, κρέμαιο, κρέμαιτο, κρέμαιοθε], [μὲλ. κρεμήσομαι ποιητ. καὶ μεταγενέστ.].

ὄρινημι (ονα, ὄ-νι-να-μι) καὶ ὄριστικ. ἀπαρεμ. καὶ μετογ. μόνον, παρατ. (ἱλλείπων ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ὀφελῶ) ὀφέλουν, μὲλ. ὄρισω, ἀρ. ὄρησα. Μέσ. ὄρινημαι καὶ ὄριστικ. καὶ ἀπαρέμφ. μόν., παρατ. ὄρινάμην (σπαν.) καὶ εὐκτ. ὄριναιτο, μὲλ. μέσ. ὄρήσομαι, ἀρ. μέσ. 6'. ὄρημην (σπαν.) καὶ εὐκτ. ὄραιην, ὄραιο, ὄραιτο κτλ. καὶ

(1) "Ορα Κόντ. Λόγ. Ερμ. τόμ. Α', σ. 336.

ἀπαρεμφ. ὅρασθαι μόνον, ἀδρ. παθ. ὥρηθηρ (σπαν.), ḡημ. ἐπιθ. ἀ-
νόητος.

πίμπλημι (πλα-), σπανίως ἀπλοῦς, συνήθως σύνθετος (ἀπο-, ἐμ-,
ἐκ-, συγκατα-), παρατ. ἐπίμπλητηρ σπανίως ἀπλοῦς, συνήθως σύνθετος
(ἐν-, ἔξ-, ἀν-, ἀνεξ-), μέλ. ἐμπλήσω καὶ ἀραπλήσω (ἀπλοῦς ποιητικός),
ἀδρ. -ἔπλησα (μετὰ τῶν ἀνά, ἐπί, ἐν, ἐκ, ἀπὸ καὶ ἀντεν-), παρακ.
ἐμπλέπληκα. Μέσ. καὶ παθ. πίμπλαμαι (σπανίως ἀπλ., συνήθ.). δὲ
σύνθετ. ἐμ-, ἀνα-, κατα-, ὑπο-, ὑπερ-, ἀντεμ-), παρατ. (ἀπλοῦς ποιητ.)
ἐνεπιμπλάμητηρ καὶ ἀνεπιμπλάμητηρ, μέλ. παθ. ἐμπλησθήσομαι (ώς
μέσος), ἀδρ. μέσ. ἐνεπλησάμητηρ (τι), ἀδρ. μέσ. θ'. ἐνεπλήμητηρ,
(σπανίως), ἀδρ. παθ. ἐπλήσθητηρ (καὶ ὡς μέσ.), παρακ. παθ. καὶ μέσ.
ἐμπλέπλησμαι καὶ διαπλέπλησμαι, ḡημ. ἐπιθ. ἀπληστος, ἐμπληστέος.

πίμπρομι (πρα-), σπανίως ἀπλοῦς, συνήθως δὲ σύνθετος (ἐμ-),
παρατ. ἐνεπίμπροηρ, καὶ περιεπίμπροη, ἀλλὰ καὶ περισπωμένως ἐνε-
πίμπρωρ, περιεπίμπρα, μέλ. ἐμπρήσω, ἀδρ. ἐνέπροησα. Παθ. ἐμπίμ-
πραμαι καὶ παραπίμπραμαι καὶ ἀδρ. παθ. ἐνεπρήσθητηρ, τὰλλα εἰναι
ποιητ. καὶ μεταγενέστερά.

φημὶ (φα-), φής, φησὶ(r), φατόρ, φαμέρ, φατέ, φασὶ(r). ὑποτακτ.
[φά-ω], φῶ, φῆς, φῆ μπλ. προστ. φάθι ἢ φαθὶ⁽⁴⁾, φάτω, μόνον ἀπαρέμφ.
φάραι, μετογ. [φάξ, φᾶσα, φὰν ποιητικὴ καὶ μεταγεν., ἀναπληροῦται
δὲ ὑπὸ τοῦ φάσκω] φάσκωρ, φάσκουσα, φάσκορ. Παρατ. ἔφητ, ἔφης
καὶ ἔφησθα, ἔφη, ἔφατορ, ἔφάτητηρ, ἔφαμερ, ἔφατε, ἔφασαρ, εὐκτ.
φαῖητηρ (=φα-ιν-γ), φαῖης, φαίη, φαίημερ καὶ φαῖμερ, φαῖητε, φαῖη-
σαρ καὶ φαῖερ. Μέλ. φήσω. Ἀδρ. ἔφησα, Μέσ. σπανίως φάμερος,
παρατ. ἔφαρτο, παθ. παρακ. πεφάσθω. Ῥημ. ἐπιθ. φατέος-τέορ.

ΣΗΜ. Τὸ φημὶ συντιθέμενον ἀναβιβάζει τὸν τόνον, σύμφημι, σύμφης,
σύμφησι, ἀντὶ φῆς, ἀπόφης, κτλ. ⁽⁵⁾.

χρῆ, τριτοπρόσωπον (χρα-) καὶ χρεώτ ἔστιτη, ὑποτ. χρῆ, προστ.
χρεώτ ἔστω, ἀπαρ. χρῆται καὶ χρεώτ εἶται, μετογ. τὸ χρεώτ ἀκλίτως.
Παρατ. ἔχρητηρ καὶ χρῆτηρ, εὐκτ. χρεῖη καὶ χρεώτ εἴη, μέλ. (χρήσει),
εὐκτ. χρήσοι. Σύνθετον ἀπόχρητη, ἀπαρ. ἀποχρῆτηρ, μετογ. ἀποχρῶτ
[ἀποχρῶσα], παρατ. ἀπέχρητη, μέλ. ἀποχρήσει, εὐκ. ἀποχρήσοι, ἀδρ.
ἀπέχρησε(r), εὐκ. ἀποχρήσαι, [προστ. ἀποχρησάτω ψ. Αἰσχύνης].

γ'. / χαρακτήρ ι.

§. 804.

Εἶμι (φ. ι-), εῖ, εἰσι(r), ἵτορ, ἵτορ, ἴμερ, ἴτε, ἴσαι(r). ὑποτακτ.

⁽⁴⁾ Καθ' Ἡρωδίανὸν 431,11.463,16.

⁽⁵⁾ Τὸ φῆς γράφουσι τινες φῆς. «Τὸ φῆς οὐκ οἶδεν ὁ Ἀπολλώνιος σὺν τῷ γεγραμ-
μένον· ἡ μέντοι παράδοσις καὶ ὁ Ἡρωδίανὸς σὺν τῷ: οἶδεν αὐτὸν γεγραμμένον». Χοιρο-
βοσκ. 857,18).

ἴω, ἴης, ἴῃ, κτλ. Προετ. ἵθι, ἵτω, ἵτορ, ἵτε, ἵότωτων καὶ ἵτωσαρ. Ἀπάρυ. ἴέραι. Μετογ. ἴώρ, ἴοῦσα, ἴόρ. Παρατ. ἵα καὶ ἵειρ, ἵεις καὶ ἵεισθα, ἵει καὶ ἵειρ, ἵτορ, ἵτηρ, ἵμερ (σπανίως -ἵειμεν), ἵτε, ἵσαρ καὶ ἵεσαρ. Εὔκτ. ἴοιηρ (καὶ σπανίως ἴοιμι), ἴοις, ἴοι, ἴοιτορ, ἴοιτηρ, ἴοιμερ, ἴοιτε, ἴοιερ. Ρημ. ἐπίθ. δυναπάριτος, ἴτεός-τέορ, περιτέορ, διεξιτέορ, ἀπιτέορ, διτέορ, προιτέορ, ἐπαριτέορ, ἴτητέορ, παριτήτεορ, ἐξιτητέορ.

ΣΗΜ. 1. 'Ο εἴμι ἔχει σημασίαν καὶ ἐνεστῶτος μόνον κατὰ τὰς ἄλλας ἐγκλισίεις, ἡ δὲ ὁριστικὴ ἔχει πάντοτε σημασίαν μέλλοντος (=ἐλεύσομαι).

ΣΗΜ. 2. 'Ο παρατατικὸς ἔχει προσωπικὰς καταλήξεις καὶ συνδετικὰ φωνή-εντα ἐνεργητ. ὑπερσυντελίκου, ὁ δὲ ἡ α καὶ ἡ σαν ἔχειναν [ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ἥια, ἥισαν].

ΣΗΜ. 3. Τὸ : εἰς τὰ τρία ἐνικὰ τῆς ὁριστικῆς καὶ εἰς ὅλα τοῦ παρατατικοῦ τρέπεται εἰς εἰ, τὸ ὅποιον ἐν τῇ αὐξήσει γίνεται γ, πανταχοῦ δὲ ἀλλαγῆς φυλάττεται (!). Τὸ 6'. εἰ ἔγεινεν ἐκ τοῦ [εἰ-σι, εἰ-ι] διὰ συναιρέσεως.

κείμαι (φίζ. κι²). κι⁽¹⁾ ὕστερον κει, ώς λιπ-, λεί-πω), κεῖσαι, κεῖται, κτλ. ὑποτακ. ὁ κείμενος καὶ μονολεκτικ. κένται (γ'. ἐνικ.), διακένθοθε (θ'. πληθ.). συγκατακέντωται (γ'. πληθ.). Προετ. -κεῖσο, κείσθω (μόνον). Απαρ. κείσθαι καὶ ἐν συνθέσει κατακείσθαι (οὐχὶ κατάκεισθαι), κτλ. Μετογ. κείμενος, η, ον. Παρατ. ἐκείμηρ, ἐκείσο, ἐκείτο, κτλ. Εὔκτ. εἴηρ κείμενος καὶ μονολεκτ. κείστο (γ'. ἐνικ.) καὶ γ'. πληθ. προσκέδειντο, ἐπικέδειντο καὶ διακέδειντο. Μέλ. κείσομαι.

ΣΗΜ. 1. Τὸ : τῆς διφθόγγου ει ἐπομένου φωνήνετος ἀποβίλλεται, δην ἐκ τῶν [κεί-η-ται, κεί-οιτο, κεί-ετθαι κτλ.] ἔγειναν κέηται, κέοιτο, [κέεσθαι] κεῖσθαι: (ὅπερ διὰ τοῦτο ἐν συνθέσει δὲν ἀναβιθάζει τὸν τόνον, κατακείσθαι).

ΣΗΜ. 2. 'Ο κείμαι: παρὰ τοῖς παλαιοῖς λαμβάνεται: ώς παθητ. παρακείμενος τοῦ τιθεμα: συνήθως, καὶ μάλιστα ὁ ἀντικείμαι: =ἀνατέλλειμαι, διότι ὁ παρακείμενος τέ θειμα: παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔχει μέσην διάθεσιν (πλὴν τοῦ προτέθειμα: εύρισκομένου παθητικῶς σπανιώτατα) (!).

2) ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ ΕΙΣ ΜΙ.

§ 805.

ἀποκτίρνυμι (κτεν-, τὸ εἰσχάνθη εἰς !), παρατ. ἀπεκτίρνυται καὶ σπανίως ἀπεκτίρνυτο, τὰ λοιπὰ ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ κτείνω.

ἀμφιέρνυμι (ἀμφι- ἐσ-, Φεσ-νυμι, -έννυμι), παρατ. περιημφιέρνυτο, ἀδρ. ἀμφιέστα. Μέσ. ἀμφιέρνυμαι, μέλ. ἀμφιέσομαι, παρακ. ἀμφιέσμαι, τὰ λοιπὰ εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα. Απαξ. εὑρηται μέσ. ἀδρ. ἐπιέσασθαι.

(¹) Σανσκρ. ḥ-मि, πληθ. i-प्तास, लतिन. e-o.

(²) Σανσκρ. चि, लत qui-esco, हस्तेरोν कै-माः, कौ-त्ती, अप्त-कौ-तोः, कौमां, क्तल.

(³) "Ορα Ἦμ. Γρεμματ. Παρατηρ. §. 367.

ἀροτρυνμι (ἀν- Φοιγ-) καὶ ἀροτρω, παρατ. ἀρέφησος, μὲλ. ἀροτρώ, ἀόρ. ἀνέφενα, παρακ. ἀρέφησα. Παθ. ἀροτρομαι (καὶ διοτρομαι), παρατ. ἀρεφηδόμηντ, μετ' ὅλ. μὲλ. ἀρεφηδομαι, ἀόρ. ἀρεφηθητηρ (καὶ σπαν. διοιχθείς), παρακ. ἀρέφημαι, ὑπερσ. ἀρεφημητ.

[ἀποφράγνυμι], μόνον ὁ παρατ. ἀπεφράγνυνται, οἱ δὲ ἄλλοι γρόνοι ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ φράγτων.

ἄρρυμαι (ἄρ-γυ-μαι), ἀποθ. μόνον ἐνεστώς.

ἐκπλήγ-ρυμαι μόνον ἐνεστώς, τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ ἐκπλήγτημαι.

ζεύγνυμι (ζυγ-), ἀπλοῦς ποιητικός, πεζογραφικός δὲ συζεύγνυμι, ὑποζεύγνυμι καὶ μεταξεύγνυμι, παρατ. ἀρεζεύγνυντ, ἀόρ. ἔζενξα. Παθ. ζεύγνυμαι (καὶ σύνθετος δια-, κατα-), ἀόρ. μέσ. συνεζεύξαμηντ, ἀόρ. παθ. ἔζεύχθητηρ (σπαν.) καὶ συνήθ. ὁ ζ'. ἔζεύγηται καὶ συνεζύγηται, διεζύγηται, παρακ. ἔζενγμαι (καὶ δι-, συν-).

ζέώνυμι (ζωσ-, ζω-), μόνον σύνθετον παραζώνυμαι (σπανίως) καὶ παρακ. διέζωσμαι ἢ διέζωμαι ἡημ. ἐπιθ. ἀζωστος, τὰ λοιπὰ εἶναι ποιητικά καὶ μεταγενέστερα.

καθείργημι, μόνον, τὰ λοιπὰ δὲ ὑπὸ τοῦ [εῖργω].

κάθημαι (κάθ-ησ-) κάθησαι, κάθηται, κάθησθορ, κάθησθον, καθήμεθα, κάθησθε, κάθηται. Ὅποτεκκ. καθῆται, καθῆσθορ, καθώμεθα, καθῆσθε, καθῶται. Προστακ. [κάθησο, καθήσθω κτλ. μόνον παρὰ ποιητικής]. Απαρ. καθῆσθαι. Μετοχ. καθήμενος, κτλ. Παρατ. ἐκαθήμηται καὶ καθήμητηρ, - ἐκάθησο (παρ-) καὶ καθῆσο (ποιητ.), ἐκάθητο καὶ καθῆστο καὶ καθῆτο, ἐκαθήμεθα καὶ καθήμεθα, ἐκάθησθε καὶ καθῆσθε, ἐκάθητητο καὶ καθῆτο. Εύκτ. καθήμητηρ, [καθῆτο, καθήμεθα], καθῆσθε (Δημ. 25, 21 κατὰ Cobet).

ΣΗΜ. 1. Τὸ κάθημαι εἶναι σύνθετον ἐκ τῆς κατὰ καὶ ήματι, οὐ δὲ ἥζεται καθ- φύγινεται εἰς τὸ καθ-ησ-το, εἰς τὸ σανσκρ. ās-मे, ās-tē, ās-am (έδρα), λατ. ā-nus (πυγή), ἀ-ρ-α (θωμάς). Ή ύποτακ. Θὰ ἥτο [καθ-ήσ-ω-μαι, καθή-ωματι] καὶ θῶματι (ώς πρησών πρών), [καθή(σ)-η-ται] καθητάται, κτλ. Εύκτ. [καθη- (σ)-ή-μην] καθητήμην, γράφεται ὅμως καὶ καθοιμητήν, καθοιτο, πλημμυρεῶς.

ΣΗΜ. 2. Τὸ κάθημαι εἶναι ὡς παρακ. τοῦ καθέζομαι.

κατάγνυμι (βίζ. Φαγ-), ἀόρ. κατέαξα, παρακ. κατέαγα (ώς παθ. = εἰψι συντετριμένος), μετ' ὅλ. μ. κατεαγώς ἔσομαι. Παθ. κατάγνυμαι καὶ ἀόρ. παθ. κατεάγηται. Οἱ ἐνεστώς σπανίως λέγεται καὶ καταγρέω. Τὸ ἥπια παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς εὔρηται σύνθετον πάντοτε μετὰ τῆς κατά, παρὰ δὲ μεταγεν. καὶ μετ' ἄλλων προθέσεων.

κεράρνυμι (κεράσ-νυμι) καὶ κεραρνύνω (σπανίως, Ὅπερειδ. ἀπόσπα.), ἀόρ. ἐκέρασα. Παθ. κεράρνυμαι, μὲλ. παθ. κραβήσομαι, ἀόρ. ἐκεράσθητηρ καὶ ἐκράθητηρ, ἀόρ. μέσ. συνεκερασάμηντ, ἐρεκερασάμηντ, παρακ. κέκραμαι, ὑπερσ. ἐκεκράμηντ, ὃς οὐθ. ἀκρατος, ευκρατος, ἀκέραστος, συγκρατέον.

[κορέννυμι] (κορέσ-νυμι), μόνον ὁ μέσ. παρακ. κεκόρεσμαι ἀπαντῷ παρ. Ἀττικ. πεζολόγοις, τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα. ἀναπληρούμενα ὑπὸ τοῦ πίμπλημι ἢ πληρῶ.

κρεμάννυμι (κρεμάσ-νυμι) καὶ ἄρ. ἐκρέμασα. Παθ. κρεμάννυμαι καὶ ἄρ. παθ. ἐκρεμάσθη, ώς παρακ. εἶναι ὁ ἐνεστ. κρέμαμαι, ώς ὑπερσ. ὁ παρατ. ἐκρεμάμητρ, ὅμη. ἐπιθ. κρεμαστός.

μίγγνυμι (μῆγ-) καὶ συμμιγγόνω καὶ μίσγω (μιγτ-), παρατ. συνεμιγγούν καὶ προσεμιγγούν καὶ ἔμισγο, μέλλ. συμμιξω, καταμιξω, ἄρ. ἔμιξα (συνήθως σύνθετος). Μέσ. καὶ παθ. μίγγνυμαι καὶ ἐπιμισγούμεναι καὶ συμμισγομαι, παρατ. ἐπεμιγγόνυμητρ καὶ κατεμιγγόνυμητρ, μέλ. παθ. ἀγαμιχθήσομαι (σπανίως), ἄρ. μέσ. ἔμιξάμητρ, ἄρ. παθ. ἔμιχθητρ (καὶ ως μέσ.) καὶ ἦ' ἔμιγγητρ (καὶ ως μέσ.), παρακ. μέμιγμαι, ὅμη. ἐπιθ. μικτός, ἀμικτός, σύμμικτος, δύσμικτος, μικτέορ, συμμικτέορ.

"Ο.λλυμι (οὐλ-νυμι), ἀπλοῦν εἶναι ποιητικόν, πεζογραφικὸν δὲ ἀπολλυμι, ἐξολλυμι, διολλυμι, ἀρταπολλυμι, προσαπολλυμαι καὶ ἀπολλέω. Παρατ. μόνον ἀπώλλυν καὶ ἀπώλλυντρ. Μέλ. ἀπολῶ, διολῶ, προσαπολῶ, συναπολῶ. Ἄρ. ἀπώλεσα, διώλεσα, ἐξώλεσα καὶ συναπώλεσα. Παρακ. ἀπολώλεκα, προσαπολώλεκα καὶ διολώλεκα, ὑπερσ. ἀπολώλεκειν καὶ ἀπωλωλέκειν, εὐκ. ἀπολωλεκώς εἴητρ. Παθ. ἀπολλυμαι, διολλυμαι, προσαπολλυμαι, προσαπολλυμητρ, συναπολλυμαι. Παρατ. ἀπωλλύμητρ, προσαπωλλύμητρ, συναπωλλύμητρ. Μέλ. συνηρ. ως παθ. ἀπολοῦμαι, διολοῦμαι, προαπολοῦμαι. Ἄρ. μέσ. ως παθ. ἀπωλύμητρ (προαπωλύμητρ, προσαπωλύμητρ, συναπωλόμητρ, ἐραπωλόμητρ, συμπαραπωλόμητρ) καὶ διωλόμητρ. Παρακ. Ἠ'. ως παθ. ἀπολωλα (παραπολωλα, προσαπολωλα, προαπολωλα) διολωλα καὶ ἐξολωλα. Υπερσ. ἀπολώλειν καὶ ἀπωλωλειν, εὐκτ. ἀπολωλώς εἴητρ. Τὸ μέσον ἐκφέρεται ἀγαλλελυμένον.

"Ομηνμι (όμη-) καὶ ὄμηνθω, παρατ. ὄμηντρ, μέλ. συνηρ. ὄμοῦμαι, ἄρ. ὄμοσα (όμοι-), παρακ. ὄμωμοκα, ὑπερσ. ὄμωμόκειν, μετ' οὐλ. μ. ἀγτομωμοκώς ἔσομαι. Μέσ. διόμηνμαι, ἐξόμηνμαι, ἀρτόμηνμαι, ὑπόμηνμαι. Παρατ. μέσ. διωμήνυμητρ καὶ ὑπωμήνυμητρ. Μέλ. παθ. ὄμοσθήσομαι. Ἄρ. μέσ. διωμοσάμητρ, ἐξωμοσάμητρ, ἀντωμοσάμητρ, ἀρθυπωμοσάμητρ, κατωμοσάμητρ. Ἅρος, παθ. ὄμδητρ καὶ ὄπωμόθητρ. Παρακ. ὄμώμοται καὶ γ'. πληθ. ὄμδηται, μετογ. ὄμωμοσμέρος, ὅμη. ἐπιθ. ἀρώμοτος, ἀπώμοτος, τὸ συνώμοτορ.

-πετάρνυμι (πετάσ-νυμι) μόνοι σύνθετοι ἀραπετάρνυμι καὶ περιπετάρνω, παρατ. ἐγεπετάρνυτρ, ἄρ. κατεπέτασα, περιεπέτασα, ἐπεπέτασα, ἀρεπέτασα, πραεπέτασα. Παθ. ἀραπετάρνυμαι, παρατ. ἀρεπεταρόμητρ, παρακ. παθ. ἀραπέπταμαι καὶ καταπέπταμαι.

πήγρυμι, (πηγ-) καὶ πηγρέω, ἀόρ. ἐπηξα. Παθ. πήγρυμαι, παρατ. ἐπηγρύμην, μέλ. παθ. παγήσομαι, ἀόρ. παθ. ἐπάγην, παρακ. ἐνεργ. ως παθ. πέπηγα, ὑπερσ. ἐπεπήγειν, ἡημ. ἐπιθ. πηκτός.

πτάρυμαι (πταρ-) μόνον καὶ ἀόρ. 6'. ἐπταρον (σπαν.).

-φήγρυμι (Φρηγ-), ἀπλοῦν εἶναι ποιητικόν, πεζογραφικὸν δὲ σύνθετον καταρρήγρυμι, ἀραρρήγρυμι, παραρρήγρυμι καὶ περιρρήγρυμι, παρατ. ἀτερρήγρυντος καὶ βαρυτ. κατερρήγρυντος, μέλ. ἀραρήγω, ἀόρ. διέρρηξα, ἀπέρρηξα καὶ περιέρρηξα. Μέσ. καὶ παθ. φήγρυμαι, παρατ. ἐρρηγρύμην, ἀόρ. μέσ. μέσ. κατερρήγαμην καὶ περικατερρηγέαμην, ἀόρ. παθ. ἐρράγην (καὶ μέσ. διερράγην καὶ ἐξερράγην), παρακ. ἐνεργ. 6'. ως παθ. διέρρωγα καὶ ὑπερσ. συνερρώγει, τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

[χώννυμι] (φωσ-), μόνον ἀόρ. ἐπέρρωσα, ἀόρ. παθ. ἐρρώσηην (καὶ ως μέσ.), παρακ. ἔρρωμαι, ὑπερσ. ἐρρώμην, ἡημ. ἐπιθ. ἄρρωστος, εὐρρωστος, τὰλλα εἶναι μεταγενέστερα.

σθέρνυμι (σθεσ-), συνήθως σύνθετον ἀποσθέρνυμι, κατασθέρνυμι, ἀόρ. ἔσθεσα. Παθ. ἀποσθέρνυμαι καὶ κατασθέρνυμαι, παρατ. ἀπεσθεντήμην, μέλ. μέσ. ως παθ. ἀποσθήσομαι, ἀόρ. 6'. ως παθ. μόνον κατ' ἄπαρ. [ἀπέσθηη] ἀποσθῆται, ἀόρ. παθ. ἀπεσθέσθηην καὶ κατεσθήηην, παρακ. ἐνεργ. ως παθ. ἀπεσθήκα, ὑπερσ. ἀπεσθήκειν.

-σκεδάρνυμι (σκεδασ-), μόνον σύνθετον διασκεδάρνυμι, παρατ. βαρυτ. κατεσκεδάρνυτος, ἀόρ. διεσκέδασα, ἀπεσκέδασα καὶ κατεσκέδασα. Μέσ. καὶ παθ. σκεδάρνυμαι, παρατ. ἐσκεδατήμην, ἀόρ. παθ. ως μέσ. ἐσκεδάσθηην, ἀόρ. μέσ. κατεσκεδασάμην (τι), παρακ. μέσ. καὶ παθ. ἐσκέδασμαι, ὑπερσ. διεσκεδάσμην, ἡημ. ἐπιθ. σκεδαστός. Σπανίως λέγεται καὶ ἀποσκιδρασθαι ὁ ἐνεστώς.

στρῶρνυμι, παρατ. κατεστρῶρνυτος, ἀόρ. ἐστόρεσα. Παθ. ὑποστρόρημαι, παρακ. παθ. ἔστρωμαι, ἡημ. ἐπιθ. ἀστρωτος, τὰλλα εἶναι ποιητικὰ καὶ μεταγενέστερα.

ΣΗΜ. Το ὄντα σχηματίζεται ἐκ δύο ἐνεστώτων [στρόνυμι] καὶ στρώνυμοι.

[χώννυμι] (χωσ-), ἀχρηστὸν κατ' ἐνεστώτα παρ' Ἀττικοῖς, παρ' οἷς λέγεται [χόω] χῶ, προσχῶ, προχοῦ, ἀπαρ. χοῦη, συγχοῦη. Παρατ. ἔχοντος (σπαν.). Μέλ. χώσω (καὶ καταχώσω), ἀόρ. ἔχωσα (καὶ κατ-, απ-), παρακ. ἀρακέχωσα. Παθ. παρατ. προσεχοῦτο, ἀόρ. ἔχώσθηην, παρακ. κέχωσμαι (κατακέχωσται), τὰ ὄντα. ἐπιθ. εἶναι ποιητικά.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΩΝΗΝ

ΕΙΣ Ω ΚΑΙ ΕΙΣ ΜΙ

α') Μέσα ἀποθετικά.

ζ. 806.

ἀγωρίζομαι, ἀγωριοῦμαι (καὶ ὡς παθ.), ἥγωρισάμην, ἥγωρισμαι (καὶ ὡς παθ.), ἥγωρισμην, ἀρ. ἥγωρισθην (παθ.), ἀγωριστέορ, ἀραρταγώριστος.

αἰκίζομαι, μόνον ἐνεστ., μέσ. ἀρ. ἥκισάμην καὶ ἥκισθην (παθ.).
αἱρίττομαι, παρατ. καὶ μέσ. ἀρ. ἥριξάμην καὶ ἥριχθην (παθ.) μόνον.

αἰσθάρομαι, ἥσθόμην (ζ. 793).

αἰτιῶμαι, ἥτιώμην, αἰτιάσομαι, ἥτιασάμην, ἥτιαμαι (καὶ παθ.), ἥτιάμην καὶ ἀρ. ἥτιάθην (παθ.), αἰτιατέος -τέορ.

ἀκοῦμαι καὶ ἀρ. ἥκεσάμην μόνον (ζ. 798).

ἀκροβολίζομαι, ἥκροβολίζόμην καὶ ἀρ. ἥκροβολισάμην μόνον.

ἀκροῦμαι, ἥκροασάμην (ζ. 798).

ἀλλομαι, ἥλλομην, ἀλοῦμαι, ἥλάμην καὶ σπαν. ἥλόμην μόνον.

ἀραρεῖδομαι, ἐπαραρεῖδομαι καὶ ἀρ. ἀρετεωσάμην μόνον.

+ ἀπολογῆμαι, ἀπελογύμην, ἀπολογήσομαι, ἀπελογησάμην, ἀπολελόγημαι (καὶ παθ.), ἀρ. ἀπελογήθην (παθ.), ἀπολογητέορ.

ἀριστοποιοῦμαι (καὶ παθ.), ἥριστοποιούμην, ἀριστοποιήσομαι, ἥριστοποιησάμην καὶ ἥριστοποιημην.

[Ἄρδυκι] ποιητ., πέζολογικὸν ἀπλοῦν μόνον κατὰ τὴν μετογ. ἀρασάμερος (Ἀνδον. 1, 31), ἀλλ. ἐπαρῶμαι καὶ καταρῶμαι, παρατ. μόνον κατηρῶμην, μὲν. ἐπαράσομαι καὶ καταράσομαι, ἀρ. ἐπηρασάμην καὶ κατηρασάμην, παρατ. ἐπήραμαι μόνον, ἑημ. ἐπιθ. ἐπάρατος, κατάρατος, τριχατάρατος.

ἀσπάζομαι, ἥσπαζόμην, ἀσπάσομαι, ἥσπασάμην, ἀσπαστός, ἀσπαστέος.

ἀνάζομαι, ἥναζόμην, ἥναζισάμην καὶ ἥναζισθην (ὡς μέσ.).

βιάζομαι (μέσ. καὶ παθ.), ἔβιαζόμην (όμ.), βιάσομαι, ἔβιασάμην, ἔβιασθην (παθ.), βεβίασμαι (μέσ. καὶ παθ.).

[Βρυχῶμι] ποιητικόν, πέζολογ. μόνον ἀτεβρυγησάμην.

γέγρομαι, ἐγερόμην (ζ. 796).

[Δατέομι] μόνον ἀδασάμην, ἑημ. ἐπιθ. ἀράδαστος.

δεδίττομαι καὶ ἀρ. δεδιξάμερος μόνον.

+ δεξιοῦμαι, ἐδεξιούμην, δεξιώσομαι, ἐδεξιωσάμην, ἐδεξιώθην (παθ.) μόνον.

δέχομαι, ἐδεχόμητ, δέξομαι, ἐδεξάμητ, δέδεγμαι, προσεδέδεκτο (παθ.), ἀρ. εἰσεδέχθητ (παθ.), παραδεκτέοτ, προσδεκτέοτ, ὑποδεκτέοτ.

διακελεύομαι, παρατ., μέλ. μέσ., ἀρ. διακελευσάμητ, διακελευστέοτ.

διακρίθομαι, διηκριθωσάμητ, διηκρίθωμαι μόνον.

[διακήρυκενόμαι], διεκήρυκενσάμητ (μόνον).

διωροῦμαι, παρατ., μέσ. μέλ., ἀρ. ἐδωρησάμητ, ἐδωρήθητ (παθ.), δεδώρημαι (μέσ. καὶ παθητ.).

έρτελλομαι, παρατ., ἀρ. ἐρετελάμητ, ἐρτέταλμαι (παθ.).

ἐπικηρυκενόμαι, παρατ., ἀρ. ἐπεκηρυκενσάμητ μόνον.

ἐργάζομαι, παρατ., μέσ. μέλ., ἀρ. μέσ., εργασμαι (καὶ παθ.), ειργάσμητ (καὶ παθ.), μέλ. (κατ-, ἐξ-)εργασθήσομαι (παθ.), ἀρ. ειργάσθητ (παθ.), εὐκατέργαστος, δυνκατέργαστος, ἀδιέργαστος, ἀδιεξέργαστος, περιεργαστέοτ, ἐργαστέος-τέοτ.

εϊδχομαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., παρακ. ηῆγμαι (παθ.). (§. 640), εὐκτός, ἀπευκτός, πολύευκτος, εὐκτίος.

ἡγοῦμαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., παρακ. ηῆγμαι (καὶ φέ παθ.), ἀρ. παθ. τὸ περιηγθέρ (παθ.), ἀδιήγητος, εὐδιήγητος, ἀπεριήγητος, ήγητέοτ.

θεῶμαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., παρακ. τεθέαμαι, ἐτεθέ-άμητ, θεατός, ἀθέατος, θεατέοτ, διαθεατέοτ.

ἰῶμαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ. ιασάμητ, ἀρ. ιάθητ (παθ.) ιατός, δυνιατός, ενιατός, αριατός.

ἰκροῦμαι, ικόμητ (§. 792).

[ιερῷμαι] ιερασάμητ μόνον.

ἰλάσκομαι, παρατ., μέλ. μέσ., ἀρ. /εξ-, -αφ/ιλασάμητ, ἀρ. παθ. έξιλασθέρ (παθ.).

ἰσχυρίζομαι, παρατ., μέσ. μέλ. ισχυριοῦμαι, ἀρ. ισχυρισάμητ, ισχυριστέοτ. Ἐνεργ. ἀπαντή μόνον τὸ συνισχυριῶ (μέλλ.).

καρποῦμαι, παρατ., μέλ. μέσ., ἀρ. ἐκαρπωσάμητ, κεκάρπωμαι. Ο ἐνεργ. τύπος μόν. ποιητικός.

κοινολογοῦμαι, παρατ., μέσ. ἀρ. καὶ ὑπερσ. μόνον.

κομψενόμαι, ἐκομψενσάμητ καὶ κεκόμψενμαι (καὶ παθ.).

κτῶμαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., κέκτημαι καὶ ἔκτημαι (καὶ παθ.), ἐκεκτήμητ, κεκτήσομαι καὶ ἔκτήσομαι, ἀρ. ἐκτήθητ (παθ.), κτητός, ἀκτητος, ἐπίκτητος, κτητέος-τέοτ.

λῆζομαι, παρατ. καὶ ἀρ. ἐλησάμητ. Σπανιωτὸς ἐνεργ. πύπος, ἐληζορ.

λογίζομαι, παρατ., μέλ. λογιοῦμαι, ἐλογισάμητ, λελόγυμαι (καὶ

παθ.), ἐλογίσθητε (παθ.), ἀλόγιστος, λογιστέος, ὑπολογιστέος, συλλογιστέος.

λυμάνομαι (καὶ παθ.), παρατ., μέλ., μέσ., μέσ. ἀρ., παρακ. καὶ ώς παθ. λειώμασμαι.

τλωθῶμαι, λωθήσομαι, ἐλωθησάμητε (παθ.), τελώθημαι (καὶ παθ.), ἐλωθηθητε (παθ.).

μάχομαι, κτλ. ἐμαχεσάμητε (π. 790.).

μεμφρομαι, παρατ., μέσ., μέλ., μέμφαμητε (ώς μέσ.), μεμπτός, ἀμεμπτός.

μηγανῶμαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., μεμηγάνημαι (καὶ παθ.), μεμηγχαρήμητε (παθ.), μηγανητέος.

μιμοῦμαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., μεμίμημαι (καὶ παθ.), μεμηθῆσομαι (παθ.), ἀρ. ἐμιμῆθητε (παθ.), μιμητός, ενμίμητος, μιμητέος, -τέος.

μεανεθῶμαι, μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ. καὶ παρακείμ. μόνον.

[γοσφίζομαι] ποιητικόν, μόνον ἐνοσφισάμητε.

δδύρομαι, παρατ., μέσ. μέλ. δδύροσμαι, ἀρ. δδύραμητε.

οἰωτίζομαι, οἰωτιζόμητε καὶ ἀρ. οἰωτισάμητε.

δλοφύρομαι, ἀπωλοφυρόμητε, δλοφυροῦμαι, ὠλοφυράμητε καὶ ὠλοφύρθητε (ώς μέσ.).

ὅρχοῦμαι, παρατ., μέσ. μέλ., ἀρ. ὠρχησάμητε. Σπαν. ὠρχῶ.

δσφραίρομαι [καὶ ἀρ. ὁσφρόμην πονητ. ώς καὶ τὰ λοιπά].

παιδοποιῶμαι, μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., καὶ παρακ. μέσ. καὶ παθ.

παρακελεύομαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., παρακελευτός.

παρρησιάζομαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ. καὶ παρακ. καὶ ώς παθητ.

πέτομαι καὶ ἀρ.-ἐπτάμητε καὶ ἐπτόμητε (π. 796).

πραγματεύομαι, παρατ., ἀρ. ἐπραγματεύμητε καὶ ἐπραγματεύθητε (ώς μέσ.), πεπραγμάτευμαι (καὶ ώς παθ.).

προμηθῶμαι, προνυμιώμητε καὶ ἀρ. προνυμησάμητε.

πυνθάνομαι, κτλ. ἀρ. ἐπνθήμητε, κτλ. (π. 794).

στοχάζομαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ. καὶ παρακ. μόνον.

σφαγιάζομαι (καὶ παθ.), παρατ., καὶ ἀρ. ἐσφαγασάμητε.

τεκμαίρομαι, παρατ., μέλ. συνηρητ., ἀρ. μέσ. ἐτεκμηράμητε, ατέκμαρτος.

τερατεύομαι καὶ ἀρ. μέσ. ἐτερατενοσάμητε.

τεχνῶμαι (καὶ παθ.), ἐτεχνώμητε καὶ ἀρ. ἐτεχνησάμητε.

φείδομαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ. καὶ ἐημ. ἐπιθ. φειστέος.

φθέγγομαι, παρατ., μέσ. μέλ., μέσ. ἀρ., παρακ. ἔφθεγμαι καὶ ḥημ.. ἐπιθ. ἄφθεγκτος.

φιλοφρονοῦμαι, παρατ., ἀρ. ἐφιλοφρονησάμηντ καὶ ἐφιλοφρο-
νήθην (ώς μέσ.).

χαρίζομαι, παρατ., μέλ. χαριοῦμαι, ἔχαρισάμηντ, κεχάρισματ
(καὶ παθ.), ἀχάριστος, χαριστέορ.

χειροῦμαι, παρατ., μέλ. χειρώσομαι, ἔχειρωσάμηντ, ἀρ. ἐχει-
ρόθην (παθ.), κεχειρώματ (παθ.), εὐχειρώτος, δυναχειρώτος.

χρῶμαι, παρατ., μέλ. μέσ., μέσ. ἀρ., κέχρηματ (καὶ παθ.), ἐκε-
χρῆμην, ἀρ. ἐχρήσθην (παθ.), χρηστός, ἀχρηστός, εὐχρηστός, δύς-
χρηστος, χρηστέορ, προςχρηστέορ.

ώροῦμαι, κτλ. ἐπριάμηντ, κτλ. §. 800.

6') ΑΙΦΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑ ΠΑΘ. ΑΟΡΙΣΤΟΥ.

§. 807.

ἄγαμαι, ἀποθ. μετὰ καὶ μέσ. ἀορίστου σπανίως (§. 803).

ἀθροίζομαι, ήθροισθην καὶ ήθροισάμηντ μετὰ διαφορᾶς, μέλ. ἀθροι-
σθησομαι (ώς μέσ.), ήθροισθην καὶ παρακ. καὶ ὑπερσ. καὶ παθ.

αἰδοῦμαι, ἀποθ. ἡθέσθην καὶ ἡθεσάμηντ μετὰ διαφ. (§. 798).

αἴρομαι, ἡρθην καὶ ἡράμηντ (τι, μετὰ διαφορᾶς).

αἰσχύρομαι, ἡσχύρθην (§. 798).

ἀ.λλίττομαι, -ἡ.λλάγην καὶ ἡ.λλαξάμηντ (§. 798).

ἀ.λλοτριοῦμαι, ἀση.λλοτριώθην, ὁ ἡ.λλοτριώθην (παθ.).

ἀμιλλῶμαι, ἀποθ., ἡμιλλήθην (καὶ ώς παθ. ἐνιστε), μέσ. μέλ:

ἀνάγομαι, ἀρήχθην καὶ ἀνηγγαρόθην (§. 798).

ἀνιῶμαι, ἡνιάθην μετὰ μέσ. μέλλ., ἄνευ παρακειμ. κτλ.

ἀντιτάττομαι, ἀτετάχθην καὶ ἀτεταξάμηντ.

[ἀπονοοῦμαι] ἀποθ., ἀπεροήθην καὶ μετὰ παρακ. μόνον.

ἀρροῦμαι, ἀποθ., ἡρηθην καὶ ἡρησάμηντ (σπανίως), μέσ. μέλλ.
καὶ παρακ. ἡρηματ.

ανάλιζομαι, ἀποθ., ἡ.λισθην καὶ ἡ.λισάμηντ ἄνευ μέλ. καὶ παρακ.

ανέζομαι καὶ ανέάρομαι, ηνέζήθην (§. 793).

ἀχθομαι, ἀποθ., ἡχθέσθην, κτλ. (§. 790).

βούν.λομαι, ἀποθ., ἐ(η)βον.λήθην (§. 790).

γανροῦμαι, ἀποθ., ἐπεγανρώθην (§. 798).

-γυμροῦμαι (σύνθ. ἀπο-), ἐγυμρώθην (καὶ ώς παθ.), γυμρωτέος.

δαπανῶμαι (καὶ ώς παθ.), παρατ. ἐδαπανήθην (καὶ ώς παθητ.),
δεδαπάνημαι (καὶ ώς παθητ.), τὰ λοιπὰ ἐλλειπουσιν.

δέομαι, ἀποθ., ἐδείθηντ κτλ. (§. 790.).

δημοκρατοῦμαι, ἀποθ., [ἐδημοκρατήθην], μόν. Ἀστικ. ἐνετ., πα-
ρατατ. καὶ μέσ. μέλλων.

διακρίσομαι, διεκρίθηται (καὶ ὡς παθ.) καὶ διεκριτόμηται (τι, μετὰ διαφοράς).

διαιτῶμαι, ἐδιηγήθηται (καὶ παθ.) καὶ ἐδιηγησάμηται (μόνον σύνθετος κατεδιηγησάμηται) (§. 654).

διαιλέγομαι, διειλέχθηται, μετὰ μέλλ. μέσ. καὶ παθητ.

διαιλόγομαι, διειλόθηται καὶ διειλούμηται (τι, διαφόρως).

διαιροῦμαι, ἀποθ., διειροήθηται μετὰ μέλ. μέσ. καὶ παθητ.

διαιτίθεμαι, διετέθηται (καὶ παθ.) καὶ διεθέμηται (τι, διαφόρ.).

δέντρωμαι, ἀποθ., ἐ/η/δεντρήθηται καὶ ἐδεντράσθηται (§. 803).

ἐβίζομαι, εἰβίσθηται (καὶ παθ.).

εἰκάζομαι, εἰκάσθηται (καὶ παθ.). συνήθως).

ἐγείρομαι, ἡγέρθηται καὶ ἡγρόμηται (§. 796).

ἐλαττοῦμαι, ἡλαττώθηται, μετὰ μέλλ. μέσ. καὶ παθ. ἔνευ παρακ.

ἐλευθεροῦμαι, ἡλευθερώθηται (καὶ παθ.).

ἐραρτιοῦμαι, ἀποθ., ἡραρτιώθηται μετὰ μέσ. μέλλ.

ἐρθυμοῦμαι, ἀποθ., ἐρεθυμηθῆται μετὰ μέσ. μέλλ., παρακ. ἐρτεθμηται (καὶ παθ.), ἐρθυμητέορ.

ἐρυροῦμαι, μόν. παρακ. καὶ ἀόρ. ἐρεροήθηται.

ἐπειροῦμαι, μόν. παρακ. καὶ ἀόρ. ἡπειροήθηται, ἐπεικτέορ.

ἐπιμέλομαι καὶ ἐπιμελοῦμαι ἀποθ., ἐπεμελήθηται (§. 790).

ἐπισταμαι, ἀποθ., ἡπιστήθηται (§. 803).

ἐστιῶμαι, εἰστιάθηται (καὶ παθ.), εἰστίαμαι (καὶ παθ.).

ἐνύλαβοῦμαι, ἀποθ., ενύλαβήθηται καὶ σπαν. ηνύλαβήθηται.

εὐράζομαι, εὐράσθηται (ἔνευ ἄλλων χρόν.).

εὐρομοῦμαι, ἀποθ., εὐρομήθηται, ἔνευ παρακ. καὶ ὑπερσ.

ενύφραιρομαι, ενύφραιρήθηται μετὰ μέλ. μέσ. καὶ παθ.

εὐωχοῦμαι, εὐωχήθηται, μέλ. μέσ., παρακείμ. ποιητικ.

ἡδομαι, ἀποθ., ἡσθηται μετὰ μέλ. παθητ. ἔνευ παρακ.

ἡττῶμαι, ἀποθ., ἡττήθηται μετὰ μέλ. μέσ. καὶ παθ.

θυμοῦμαι, ἀποθ. ἐθυμώθηται, ἔνευ μέλλ. καὶ ὑπερσυντ.

θωρακίζομαι, ἐθωρακισθηται καὶ ἐθωρακισάμηται (ἀδιαφόρως).

ἰδρύομαι, ιδρύθηται καὶ ιδρυσάμηται (τι, διαφόρως).

κάμπτομαι, ἐκάμψθηται (καὶ ὡς παθητ.).

καταχλίρομαι, κατεκλίθηται καὶ κατεκλίρηται, μετὰ μέλλ. θ'. παθ.

καταχλίρησομαι.

χιτοῦμαι, κεινήσομαι (καὶ ὡς μέσ.), ἐκινήθηται (καὶ ὡς παθ.).

χοιμῶμαι, ἐχοιμήθηται, ἔνευ μέλλ. καὶ ὑπερσ.

χομίζομαι, ἀόρ. ἐχομίσθηται καὶ ἐχομισάμηται καὶ μέλ. χομισθήσομαι (καὶ ὡς μέσ.) καὶ χομιοῦμαι (μετὰ διαφοράς).

χοσμοῦμαι, ἀόρ. ἐχοσμήθηται (καὶ παθ.) καὶ ἐχοσμησάμηται.

τ. λοιδοροῦμαι (καὶ παθ.), ἐλοιδορήθηται (καὶ παθ.) καὶ ἐλοιδορη-
σάμηται, μέσ. μέλλ., παρακ. λελοιδόρημαι (παθ.).

λυποῦμαι (καὶ παθ.), ἐλυπήθηται, μέλλ. συλληπήσομαι.

μαλακίζομαι, ἐμαλακίσθηται καὶ ἐμαλακισάμηται (σπαν.).

μαίρομαι, ἐμάρνηται, μέλλ. [μανοῦμαι] μόνον.

μίγρυναι, ἐμίχθηται καὶ ἐμίγνηται (καὶ ως παθ.) καὶ ἐμιξάμηται.

μιμησθομαι, μημησθομαι (ώς μέσ.), ἐμημησθηται, (§. 795).

-ροῦμαι, -έροηθηται (§. 798).

ξεροῦμαι, ἀποθ. ἐξεράθηται (καὶ ως παθ. σπανίως) καὶ παρακείμ.
ξέξερωμαι (μόνον).

-οικίζομαι, κατφκίσθηται (καὶ παθ.) καὶ κατφκισάμηται.

-όλομαι, φύθηται, ἀποθ. §. 790.

δλιγαρχοῦμαι, ἀποθ., καὶ ἀρ. δλιγαρχήθηται μόνον.

δμοιοῦμαι, ώμοιάθηται (καὶ ως παθητ.).

δπλιζομαι, φπλισθηται καὶ φπλισάμηται ἄνευ μέλλ.

δργίζομαι, ώργισθηται μετὰ μέλλ. μέσ. καὶ παθητ.

δρέγομαι, ώρέχθηται καὶ σπαν. ώρεξάμηται, ἄνευ παρακ.

-δρμίζομαι, ώρμισθηται καὶ συνήθ. ώρμισάμηται, ἄνευ παρακ..

-δρμῶμαι, ώρμήθηται.

δψίζομαι, δψισθείς (ἄνευ ἄλλων γρόνων).

παρασκευάζομαι, παρεσκευάσθηται (καὶ παθ.) καὶ συνήθ. παρε-
σκευασάμηται, τὰ λοιπὰ ὄμαλῶς.

παρατάσσομαι, παρετάχθηται καὶ παρεταξάμηται.

παροξύνομαι, παρωξύνθηται (καὶ ως παθ.).

πείθομαι (καὶ παθ.), ἐπεισθηται (καὶ παθ.) καὶ ἐπιθόμηται, μέλλ.

-πείσομαι, ὁ πεισθομαι δὲ παθητ. διαθέται.

- πειρῶμαι, ἐπειράθηται (καὶ παθ.) καὶ ἐπειρασάμηται.

- περαιοῦμαι, ἐπεραιώθηται, μετὰ μέλλ. μέσ.

- περιελίττομαι, περιειλίχθηται.

πίμπλαμαι, ἐπλησθηται (καὶ ως παθ.) καὶ ἐνεπλησάμηται (§. 803).

πλαρῶμαι, ἐπλαρήθηται μετὰ μέσ. μέλλ., ἄνευ ὑπερσυντ.

πληροῦμαι, ἐπληρώθηται καὶ ἐπληρωσάμηται (τι, διαφόρως).

-πληττομαι, ἐκπλαγήσομαι, ἐξεπλάγηται, κατεπλάγηται (§. 800).

πολεμοῦμαι, πολεμώσομαι, ἐπολεμάθηται καὶ ὑπερσ. μόνον, ἀλλί
καὶ προσπολεμώσασθαι (τι, σπαν.).

πολιτεύομαι, ἐπολιτεύθηται καὶ ἐπολιτευσάμηται.

ποτοῦμαι, διεποτήθηται καὶ διεποτησάμηται (συνήθως).

πορεύομαι, ἐπορεύθηται, ἄνευ ὑπερσυντ.

* προθυμοῦμαι, προεθυμήθηται μετὰ μέλ. καὶ ἐκ μέσ. καὶ παθητ.

προροοῦμαι, προροήσομαι, προεροήθηται καὶ προεροησάμηται.

σκεδάρνυμαι, ἐσκεδάσθητο καὶ κατεσκεδασάμητο (διαφόρως).
 σπείρομαι, ἐσπάρητο (καὶ παθ.), ἄνευ μέλη. καὶ ὑπερσυντ.
 στρέφομαι, ἐστράφητο καὶ κατεστρεψάμητο (διαφόρως).
 σέβομαι, ἐσέρθητο (σπανιώτατα).
 συμπλέκομαι, συνεπλάκητο (καὶ παθ.).
 [συνδυάζομαι], μόνον ἀόρ. συνεδνάσθητο.
 συσπειρῶμαι, ἀποθ. συνεσπειράθητο καὶ παρακ. συνεσπείραμαι
 μόνον, ὁ ἐνεργ. τύπος μεταχειρέστερος.
 συντάττομαι, συνετάχθητο καὶ συνεταξάμητο.
 σφάλλομαι, ἐσφάλητο μετὰ μέλη. μέση. καὶ παθ.
 σχίζομαι, ἐσχίσθητο (καὶ παθ.) ἄνευ ὑπερσυντ.
 σώζομαι (καὶ παθ.), μέλη. σωθήσομαι (καὶ ὡς μέση.), ἐσώθητο (καὶ
 ὡς παθ.) καὶ μέση. μέλη. (δια-, ἀρα-)σώζομαι τι, ἀόρ. (δι-, ἀρ-)σω-
 σάμητο τι, παρακ. σέσωσμαι (μέση. καὶ παθ.).
 • ταλαιπωρῦμαι, ἐταλαιπωρήθητο.
 ταράττομαι, ἐταράχθητο (καὶ παθ.).
 τειχίζομαι, ἐτειχίσθητο καὶ ἐτειχισάμητο (συνάθ.).
 τέρπομαι, ἐτέρρφητο, ἄνευ παρακειμ. καὶ ὑπερσυντ.
 τραχηλίζομαι, ἐξετραχηλίσθητο.
 [φαιδροῦμαι], μόνον ἐφαιδρώθητο (ὡς μέση.).
 φαιροῦμαι, φαροῦμαι καὶ φαρήσομαι, ἐφάρνητο (§ 800).
 φαρτάζομαι, ἀποθ., ἐφαρτάσθητο καὶ μέλη. φαρτασθήσομαι.
 φέρομαι, -ηρέχθητο καὶ ηρεγκάμητο (διαφόρως) (§ 800).
 φιλοτιμοῦμαι, ἀποθ., φιλοτιμήσομαι, ἐφιλοτιμήθητο.
 φοβοῦμαι, φοβήσομαι, ἐφοβήθητο.
 χαλεπαίρομαι, ἐχαλατάρθητο (μόνον ἄνευ ἄλλ. γένουν).
 γένεδομαι, ἐγένενθητο καὶ ἐγένενσάμητο (διαφόρως).

γ') ΜΕΣΟΣ ΜΕΛΛΩΝ ΜΕΤ ΕΝΕΡΓ. ΣΗΜΑΣΙΑΣ.

§ 808.

χρδω, χρσομαι ⁽¹⁾ .	βρδιζω, βρδιοῦμαι.
ἀκούω, ἀκούσομαι.	βχίνω, -βήσομαι.
ἀμαρτάνω, ἀμαρτήσομαι.	βιδ, βιώσομαι.
ἄνανεύω, ἀνανεύσομαι.	βλέπω, βλέψομαι..
ἀπαντῶ, ἀπαντήσομαι.	βιο, βιόσομαι.
ἀποδιδράσκω ἀποδράσομαι.	γελω, γελάσσομαι.
ἀπολαύω, ἀπολαύσομαι.	γιγνώσκω, γνώσομαι.

⁽¹⁾ Γράφεται καὶ «ῆσονσι» (Πλάτ. Νόμ. 666, δ')., ἔνθιξ ὅμως ὑπὸ Πόρσωνος διορθοῦται εἰς «ῆσονσι».

γρύζω, [γρυζομαι (ποιητ.)].
δάκνω, δήξομαι.

[δείδω] δεισομαι.
εἰκάζω, -εἰκάσομαι.
εἰμί, ἔσομαι.

ἔμω, [έμοιομαι (ποιητ.)].
ἔσθιω, ἔδομαι.

ἔψω, ἔψήσομαι.
θαυμάζω θαυμάσομαι.
θέω, μεταθεύσομαι.

θυήσω, αποθυόσομαι.
κάμψω, καμοῦμαι.
κατανεύω, κατανεύσομαι.

λαγγάνω, λήξομαι.
λαχυράνω, λήψομαι.
μανθάνω, μαθήσομαι.

νέω (πλέω) νεύσομαι.
οἰμώζω, οἰμώζομαι.

οἴδα, εἰσομαι.
όλολύζω, [όλολύζομαι (ποιητ.)].

όμηναι, άμοιμαι.

όρθω, ὄψομαι.

ούρη, [ούρήσομαι (ποιητ.)].

παιζω, παιξοῦμαι.

πάσχω, πείσομαι.

πηδῶ, πηδήσομαι.

πίνω, πίομαι.

πίπτω, πεσοῦμαι.

πλέω { πλεύσομαι,
πλευσοῦμαι.

πνέω { [-πνεύσομαι,]
[πνευσοῦμαι].

φέω, φέρουήσομαι.

σιγθῶ, [σιγήσομαι (ποιητ.)].

σιωπῶ, σιωπήσομαι.

σκάψτω, [σκάψουμαι (ποιητ.)].

σπουδάζω, σπουδάσομαι.

συρίττω, [συρίζομαι (μεταγ.)].

τίκτω, τέξομαι.

τρέχω, δραμοῦμαι.

τρώγω, τρώξομαι.

τυγχάνω, τεύξομαι.

[τωθάζω], τωθάσομαι.

φεύγω { φεύξομαι,
φευξοῦμαι.

[γέζω, γεσοῦμαι, ποιητ.].

ΔΙΦΟΡΟΥΜΕΝΑ

ἀπογωρθ, ἀπογωρήσομαι καὶ σπαν. κλέπτω, κλέψομαι καὶ κλέψω.
ἀπογωρήσω. παρασινῶ, παρασινέσω καὶ σπαν. πα-
ἀρπάζω, ἀρπάσομαι καὶ σπαν. ἀρ-ραινέσομαι.
πάσω. προσγωρθ, προσγωρήσομαι καὶ προσ-
γηράσκω, (κατα-, ἐγ-)γηράσομαι
καὶ γηράζω. συγγωρθ, συγγωρήσομαι καὶ συγ-
διώκω, διώξομαι καὶ διώζω.
ἐγκωμιάζω, ἐγκωμιάσομαι καὶ
ἐγκωμιάζω. ποθῶ, ποθήσω καὶ σπαν. ποθήσο-
μαι καὶ ποθέσομαι.
ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι καὶ σπαν. ἐπαι-φθάνω, φθήσομαι καὶ φθάζω.
νέσω. χωρθ, χωρήσομαι καὶ σπανίως χω-
κλαίω, κλαύσομαι καὶ κλα(ι)ήσω.

ΜΕΣΟΣ ΜΕΛΛΩΝ ΜΕΤΑ ΠΑΘ. ΣΗΜΑΣΙΑΣ.

§ 809.

ἄγνοομαι, ἄξομαι καὶ ἀγθήσομαι.

ἄγνοομαι, ἄγνοήσομαι.

ἀγωνίζομαι (ἐνεργ.), ἀγωνιοῦμαι καταφρονοῦμαι, καταφρονηθήσομαι καὶ (καὶ παθ.). (§. 806.).	καταφρονηθήσομαι.
ἀδικοῦμαι, ἀδικήσομαι.	ἀληροῦμαι, ἀληρώσομαι (καὶ ως μέσ.).
ἀλίσκομαι, ἀλώσομαι.	κρίνομαι, κρινοῦμαι καὶ κριθήσομαι.
ἀμφισβητοῦμαι, ἀμφισβητήσομαι.	κωλύομαι, κωλύσομαι.
ἀπατῶμαι, ἀπατήσομαι.	μαρτυροῦμαι, μαρτυρήσομαι καὶ
ἀπιστοῦμαι, ἀπιστήσομαι.	μαρτυρηθήσομαι.
ἀργομαι ἀρξομαι (καὶ μέσ.).	μαστιγοῦμαι, μαστιγώσομαι.
κυράνομαι, αὐξῆσομαι (καὶ μέσ.) καὶ μισοῦμαι, [μισήσομαι (ποιητ.)].	μισοῦμαι, [μισήσομαι (ποιητ.)].
αὔξηθήσομαι.	οἰκοῦμαι, οἰκήσομαι.
ἀραιοῦμαι, ἀραιρήσομαι μετὰ καὶ ὄμαλίζομαι, ὄμαλιοῦμαι.	όμοιογοῦμαι, ὄμοιογήσομαι.
παθ. ἀραιρεθήσομαι.	παιδεύομαι, παιδεύσομαι καὶ παι-
βλάπτομαι, βλάψομαι καὶ βλαβή-παιδαγωγοῦμαι, παιδαγωγήσομαι.	γεννηθήσομαι.
σομαι.	παιδεύσομαι, παιδεύσομαι καὶ παι-
γεννηθήσομαι.	δευθήσομαι.
γηροτροφοῦμαι, γηροτροφήσομαι.	παύομαι, παύσομαι (καὶ μέσ.) καὶ
-δοῦμαι (δένομαι), δεθήσομαι καὶ μετ' ὁ. μ. δεδήσομαι.	-δοῦμαι (σπαν.).
δημοκρατοῦμαι, δημοκρατήσομαι.	περισταμαι, περιστήσομαι.
διαιροῦμαι, διαιρήσομαι (καὶ μέσ.).	πληροῦμαι, πληρώσομαι (σπαν.) καὶ πληρωθήσομαι.
διδάσκομαι, διδάξομαι (καὶ μέσ.).	πολεμοῦμαι, πολεμήσομαι.
εἱργομαι, εἱρξομαι.	πολιορκοῦμαι, πολιορκήσομαι καὶ σπ. πολιορκηθήσομαι.
ἐνεδρεύομαι, ἐνεδρεύσομαι.	πραξομαι, πραξίσομαι (σπαν.) καὶ πραγμήσομαι.
ἐξαπατῶμαι, ἐξαπατήσομαι καὶ ἐ-	πράττομαι, πράξομαι (σπαν.) καὶ
ξαπατηθήσομαι.	πραγμήσομαι.
ἐπιβουλεύομαι, ἐπιβουλεύσομαι.	προαγορεύομαι, προαγορεύσομαι.
εὐλογοῦμαι, εὐλογήσομαι.	-σθέννυμαι, ἀποσθήσομαι.
εύνομοῦμαι, εύνομησομαι.	στερίσκομαι στερήσομαι
ἔγω, -ἔξομαι (ώς μέσ. ἀπλοῦς).	στέρομαι (=ώς παρακ.) { καὶ ἀποστε-
ἔθμαι, ἔθσομαι.	-στεροῦμαι (ἀπο-)
ζημιοῦμαι, ζημιώσομαι καὶ ζημιω-	φηθήσομαι.
θήσομαι.	στρεβλοῦμαι, στρεβλώσομαι.
ἡττῶμαι, ἡττήσομαι καὶ ἡττηθή-	συνίσταμαι, συστήσομαι καὶ συστα-
σομαι.	θήσομαι.
θυνατοῦμαι, θυνατώσομαι.	ταράττομαι, ταράξομαι (καὶ ως μέσ.).
θεραπεύομαι, θεραπεύσομαι.	τελευτῶ, τελευτήσομαι (ποιητ. καὶ παρὰ Ηλάτων).
ἴσταμαι, στήσομαι (καὶ ως μέσ.) καὶ τηροῦμαι, τηρήσομαι.	τιμῷμαι, τιμήσομαι (καὶ ως μέσ.).
σταθήσομαι.	καὶ τιμηθήσομαι.
καθίσταμαι, καταστήσομαι.	

τρέψομαι, θρέψομαι καὶ τραφήσομαι. φιλοῦμαι, φιλήσομαι (ἄνευ μέσ. διαθ.).
τρίβομαι, τρίψομαι καὶ κατατρίβη- κατ' ἄναλ. ἐκφερομ.).
σομαι. φυλάττομαι, φυλάξομαι (καὶ μέσ.).
τυραννοῦμαι, τυραννήσομαι. ψυχαγωγοῦμαι, ψυχαγωγήσομαι.
φέρομαι, οἴσομαι καὶ οἰσθήσομαι καὶ ὠφελοῦμαι, ὠφελήσομαι καὶ ὠφε-
-ένεγκθήσομαι.

ε') ΑΟΡΙΣΤΟΙ Β'. ΚΑΙ ΕΝΕΡΓ. ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΣΗΜΑΣ.
ΠΑΘΗΤ. Η ΜΕΣΗΣ Η ΟΥΔΕΤ.

§ 810.

Παρακείμενος.

ἀλίσκομαι, ἔάλωκα.
γίγνομαι, γέγονα.
δύομαι, δέδυκα.
ἐγέιρομαι, ἐγρήγορα.
[ἔθω], εἴωθα.
[εῖκω], εἴκα.
ισταμαι, ἔστηκα.
κατάγνυμαι, κατέαγα.
μαίνομαι, μέμηνα.
-ολλυμαι, -ολωλκα.
πειθω, πέποιθα.
πήγνυμαι, πέπηγα.
πράττω, πέπρωγα.
ρήγνυμαι, -ερρώγα (δι-).
σθέννυμαι, ἀπέσθηκα.
σήπουμαι, -σέσηπα (ἀπο-)
τίκομαι, τέτηκα.
φαίνομαι, πέφηγα
φύομαι, πέφύκα.

Αόριστος.

ἀλίσκομαι, ἔάλων.
δύομαι, ἔδυν.
ισταμαι, ἔστην (καὶ ὡς μέσ. καὶ
παθ.).
σθέννυμαι, ἀπέσθην (σπάνιος).

φύομαι, ἔφυν.

ζ') ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΜΕΤΑ ΠΑΘ. ΣΗΜΑΣ.

§ 811.

ἀνατρέπομαι, ἀνετραπόμην καὶ γίγνομαι, ἐγενόμην (ἐνίστε παθ.).
συνήθ. ἀνετράπην.
ἀπόλλυμαι, ἀπωλόμην.

ἔχομαι, ἐσχόμην (ἀντὶ τοῦ μεταγ.
ἔσχεθην.)

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ

§ 812. Τὸ Ἐτυμολογικὸν μέρος τῆς Γραμματικῆς πραγματεύεται περὶ τῆς ἐτυμολογίας τῶν λέξεων. Ἐτυμολογία δὲ εἶναι ἡ ἀναζήτησις καὶ ἀνεύρεσις τῆς ἀληθοῦς ἀρχῆς τῶν λέξεων. Ἡ, ἀληθῆς ἀρχὴ τῶν λέξεων λέγεται ἔτυμος⁽¹⁾.

§ 813. Ἐπειδὴ αἱ λέξεις ως πρὸς τὴν γένεσιν αὐτῶν εἶναι πρωτότυποι ἢ παράγωγοι καὶ ἀπλαῖ ἢ σύνθετοι (§ 18-21), τὸ ἐτυμολογικὸν διαιρεῖται εἰς παραγωγὴν καὶ εἰς σύνθεσιν.

Ἡ παραγωγὴ πραγματεύεται περὶ τῆς γενέσεως παραγώγων λέξεων, ἢ δὲ σύνθεσις περὶ τῆς γενέσεως συνθέτων. Καὶ ἡ μὲν παραγωγὴ δημιουργεῖ ἀπλάς λέξεις (πρωτοτύπους ἢ παραγώγους), ἢ δὲ σύνθεσις συνθέτους.

§ 814. Αἱ πρωτότυποι ἀπλαῖ λέξεις γίνονται ἀμέσως ἐκ τοῦ θέματος ἢ τῆς φύσης διὰ προσθήκης τῶν τυπικῶν καταλήξεων, αἱ δὲ παράγωγοι ἀπλαῖ γίνονται ἐκ πρωτοτύπων ἢ ὅλων παραγώγων διὰ προσθήκης παραγωγικῶν καταλήξεων, ως φιλ-ος, τι-ς, λέγ-ω, δέ-σις, δεσ-μός κτλ.

1. Αἱ τυπικαὶ καταλήξεις δεικνύουσι τοὺς τύπους τῶν λέξεων, ως ἡ ος τὴν ὄνομαστ. τῶν δευτεροκλίτων, τὸ ω τὸ πρῶτον πρόσωπο. τῶν ῥημάτων τῆς ὄριστικ. καὶ ὑποτακ. ἐγκλίσεως.

2. Αἱ παραγωγικαὶ καταλήξεις εἶναι προσαρτήματα καὶ προσφύσεις εἰς τὴν φύσαν ἢ εἰς τὸ θέμα τῶν λέξεων, ἀτινα διὰ τοῦτο δύνανται νὰ ὄνομασθῶσιν ἐπιθέματα, τὰ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν προστιθέμενα προθέματα⁽¹⁾, τὰ δὲ ἐντὸς ἐπενθέματα.

Α') ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΕΞΕΩΝ.

§. 815. Διὰ τῆς παραγωγῆς παράγονται α') οὐσιαστικὰ παράγωγα· β.) ἐπίθετα παράγωγα· γ') φήματα παράγωγα καὶ δ') ἐπιρρήματα παράγωγα.

(1) Τὸ ἔτυμον εἶναι ἡ ἀρχικὴ φύσα τῶν λέξεων. «Ἐτυμολογία ἐστὶν ἀνάπτυξις τῶν λέξεων, δι' ἣς τὸ ἀληθὲς σαφηνίζεται. ἔτυμον γάρ λέγεται τὸ ἀληθές.... ἔτυμολογία ως ἂν εἴ τις εἴποι ἀληθινολογία» (Βενκέρ. Ἀνέκδ. σ. 740, 6).

(1) Τοιαῦτα είναι πολλὰ, στρφίς καὶ ἀ-στρφίς, στάχυς καὶ ἄ-στραχυς, ἀ-στήρ, ἀ-στραπὴ

Ούσιαστικὰ καὶ ἐπιθετὰ ἐκ φημάτων παραγόμενα λέγονται φῆματικά, ἔξ οὐνομάτων δὲ (ούσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων) γινόμενα λέγονται παρώντα.

ΣΗΜ. Παρώνυμον = τὸ παρ' ὀνόματος γινόμενον.

α') ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ.

§. 816. Τὰ παράγωγα ούσιαστικὰ παράγονται 1) ἐκ φῆμάτων, 2) ἔξ ἐπιθέτων, 3) ἔξ ούσιαστικῶν, ώς (ἐργάζομαι) ἐργάτης, (κακός) κακία, (βιβλος) βιβλιόν.

ι) ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΙΚΑ.

§. 817. Τὰ φῆματικὰ ούσιαστικὰ σημαίνουσι: 1) τὴν ἔννοιαν τοῦ φήματος ως ἀφηρημένον ούσιαστικόν· 2) τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἔννοίας τοῦ φήματος. 3) τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον. 4) τὸ ὅργανον καὶ 5) τὸν τόπον· (πράττω) πρᾶξις (= τὸ πράττειν), (γράφω) γράμμα, (σωζω) σωτήρ, (ἀρόω) ἄροτρον, (δικάζω) δικαστήριον.

§. 818. Παραγωγικαὶ καταλήξεις φῆματικῶν ούσιαστικῶν πρὸς δῆλωσιν τῆς ἔννοίας τοῦ φήματος ως ἀφηρημένου ούσιαστικοῦ εἰναι:

μος, τις, σις καὶ σία
ος, α, η, μη καὶ ειᾶ.

(ὁδύρομαι) ὁδυρ-μός, (πυνθάνομαι, πυθ-) πύσ-τις, (λέγω) λέξις,
(=λέγ-σις), (θύ-ω) θυ-σια, (λέγω) λόγ-ος, (φθείρω) φθορ-ά, (τέμνω)
τομ-ή, (βασιλεύω) βασιλεῖα.

ΣΗΜ. 1. Σπανιώτεραι καταλήξεις τῆς ἀφηρημένης ἔννοίας τοῦ φήματος καὶ ὑστερον τῆς συγκεκριμένης εἰναι πολλαῖ, ὧν αἱ συνθήστεραι εἰναι αὗται: 1) ἡ οὐά, τοις, τηι καὶ δών, (ἄγ-ω) ἀγ-υιά, (ὑρέγ-ω) ὑργ-υιά, (ἀρόω) ἀρο-τος, (ἔμπω) ἔμετος, (τρυγάω) τρυγητός, (κάμψω) κάμπτος, (ὕω) ὕετός, (νιφω) νιφετός, (σκηπ-, σκήπτω) σκηπτός, (τίκτω, τεκ-, τοκ-) τοκετός, θάνατος, κοιτη (κειμαι), (μέλει) μελέτη, (τελῶ) τελετή, (τελελετή), (ἀχθομαι) ἀχθητός, (σήπω) σηπτετός, (ἀλγέω) ἀλγητός, κτλ. 2) ἡ οὐ, ως, ως (γεν. ους καὶ ωτος), οι, ις καὶ υς, (εἴκω) εἰκητόν, (στάζω) σταγητόν, (αἰδούμαι) αἰδητός, (γελῶ) γέλητός, (ἐρω) ἔρωτος, (φλέγω) φλόξ (= φλόγ-ς), (χαρίω) χαρητός, (ἴσχω) ίσχυτός, κτλ. 3) ἡ ονη, γινη, νη καὶ λη. ἀκ-ετόνη (ἀκ-, ἀκ-ων, ἀκόντιον, ἀκ-ρος, ἀκ-ανθα, ἀκ-ις⁽¹⁾), (ἄγγω) ἄγγετόνη, (ἀμπέκω) ἀμπεκόνη, βελ-ένη, περ-ένη, (ἵδημαι) ιδητόνη⁽²⁾, (εἰρω = ἀρμόζω, συνδέω) εἰρητόνη, σελ-ένη (σέλης), τέχνη (τεκ-, ἡ παράγουσα), πάχη-νη (παγ-, πήγυνμαι), φάτη-νη καὶ πάθη-νη (πατ-, πατέομαι), στήλη (στα-), κτλ.

καὶ στεροπή, ἀ-σπαίρω καὶ σπαίρω, κτλ. οὐδὲς καὶ ἐ-χθές, κτλ. ἀ-άλλω καὶ ἀπ-άλλω, κτλ. ὀ-δύρομαι καὶ δύρομαι, κτλ.

⁽¹⁾ Δατ. αε-ιο (ἀκονῶ), αε-ις (βελόνη), αε-ερ (δέξις), σανσκριτ. ἀ-ε-ις = ὥκης.

⁽²⁾ Τινὲς δὲ διὰ μέσου τῶν εἰς μα, πλησμ-ονή, κλαυσμ-ονή, ἐλεγμ-ονή, χαρμ-ονή, κτλ. τὸ δὲ καλλονὴ ἐκ τοῦ κάλλος.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς μος λαμβάνουσι καὶ ἐπένθεμα πρὸ τῆς καταλήξεως, σταθμός, βαθυμός, πορθυμός, σκαρθυμός, μηνθυμός, αὐχυμός, ὄφθαλμός, κλαυθυμός, μυκηθυμός, ἀτμός (ἄω = πνέω, αὔω, ξημι, σανσκρ. á-t-man = πνοή, ψυχή), ἀσθυμός (ἐκ τοῦ : τοῦ εἴμι = πορεύομαι), κτλ.

ΣΗΜ. 3. Ή κατάληξις τις εἶναι σπανία καὶ μᾶλλον ποιητική, παρὰ τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀττικῶν εὐχροτα εἶναι τὰ πιστις (= πιθετικός), πύστις, χῆτις⁽¹⁾ καὶ ἀμπωτις (μεταγενέστ. ἐκ τοῦ ἀνάπωτις).

ΣΗΜ. 4. Τὰ εἰς σις πολλάκις σημαίνουσι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἔννοιας τοῦ ῥήματος ἡ πρᾶγμα, ὡς ποίησις (= ποίημα καὶ ποιήματα), κτησίς (= κτῆμα καὶ κτήματα), ὄψις (= ὄψιματα), βρῶσις (= βρώματα), ὑπαρξία (= τὰ ὑπάρχοντα), κτλ.

ΣΗΜ. 5. Τὰ εἰς σία παράγονται συνήθως ἐκ τῶν εἰς -άζω γλωσσικῶν καὶ τοῦ θύω, (σκευάζω) σκευασία, (χλευάζω) χλευασία, (εἰκάζω) εἰκασία, (ἐργάζομαι) ἐργασία, (δοκιμάζω) δοκιμασία, (θύω) θυσία. 2) καὶ ἐκ τῶν εἰς -αίνω τινά, (σημαίνω) σημασία, (ξηράζων) ξηρασία, (θερμαίνω) θερμασία. 3) Τινὰ διφοροῦνται (γρυμάζω) γυμνασία καὶ [γύμνασις], [ξηρασία καὶ ξηρανσία], [θερμασία καὶ θέρμανσις], κτλ.

ΣΗΜ. 6. Τὰ εἰς ος, η καὶ α εἶναι συνήθη καὶ εἰς τὰ πρωτότυπα, ἔλεγχος, φυγή. Τούτων πολλὰ σημαίνουσιν ἔννοιαν ῥήματος συγκεκριμένην, ἀκοή (= τὰ ώτα), γραφή (= ἐπιστολή), λαβή (μαχαρίας), κτλ.

ΣΗΜ. 7. Τινὰ τῶν εἰς η λαμβάνουσι καὶ πρόθεμα ἡ ἀναδίπλωσιν καὶ τρέπουσι τὸ α, ε καὶ ο εἰς ω, ώς (ἄγω) ἀγωγή, (ἔδω, ἐσθίω) ἐδωδή, (ἀνέγω) ἀνοικωγή (ἀντὶ ἀνοικωγής), (κατέχω) κατοικωγή⁽²⁾.

ΣΗΜ. 8. Τὰ εἰς εἰς παράγονται πάντοτε ἐκ τῶν εἰς εύω ῥήματων, (βασιλεύω) βασιλεῖα, (πιττροπεύω) πιττροπεία, (δουλεύω) δουλεία, (ἰκετεύω) ικετεῖα (ικετεῖα δὲ ἐκ τοῦ ικέτης), (προστατεύω) προστατεία (προστασίη δὲ ἐκ τοῦ προστάτης), κτλ.

§. 819. Παραγωγικαὶ καταλήξεις ῥήματικῶν οὐσιαστικῶν πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀποτελέσματος εἶναι μα (γεν. ματος) καὶ ος (γεν. ους), (ποιῶ) ποίημα, (γράφω) γράμμα, (Εἰδ.) εἶδος, (τυχ., τυκ.) τευχός, (γίγνομαι) γέρος.

ΣΗΜ. 4. Τὰ εἰς μα ἐνίστε σημαίνουσι τὴν ἀργηρημένην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος, ὡς φρόνημα (φρονέω), μέλημα, βάδισμα, κτλ. 2) ζῷον, βόσκημα, θρέμμα.

ΣΗΜ. 2. Τῶν εἰς μα καὶ ος ἔχουσι τινα ἐπενθέματα, ὡς ἀσθυμα (ἄω, ἄημι, προ. ἀτμός), στῆθος (στα-), ξηθος (ἄγω), κτλ.

§. 820. Παραγωγικαὶ καταλήξεις ῥήματικῶν οὐσιαστικῶν πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου εἶναι

τωρ, τήρ καὶ τής,

εὺς, ος, ας καὶ ης.

ρήτωρ, σωτήρ, ποιητής, γραφεύς, τροφός, πατραλοίας, γυμνα-

(1) Μόνον κατὰ δοτικ. χάτει (§. 363, 3).

(2) Ἀνωμάλως ἔγειναν τὸ (σπεῦδω) σπουδή, (θε-) θήκη, (δοκ-) δόξα καὶ (κείω) κονρά.

αιώρχης. Θηλουκά αὐτῶν τειρα (ἐκ τῶν εἰς τῷρα καὶ τῆρ) τις, τρία καὶ τρις (ἐκ τῶν εἰς τῆς), (γεννήτωρ) γεννήτειρα, (σωτὴρ) σώτειρα, (προφήτης) προφῆτειρα, (συκοφάντης) συκοφάρτειρα, (ληστής) ληστρίς, (αὐλητής) αὐλητρίς. Πολλὰ δὲ εἶναι κοινοῦ γένους ὁ τροφός, ἡ τροφός, ὁ τοκεύς, ἡ τοκεύς (Αἰσχύλ. Εὑμεν. 659), ἡ συγγραφεύς, ἡ φοεύς, κτλ.

ΣΗΜ. 4. Σπανιώτεραι καταλήξεις εἶναι ων (—όνος ή οντος) καὶ ας (γεν. οντος), [θεράπω] θεράπων, (τεκ-) τέκτων, ἀτλας, κτλ.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς τὴρ πρόσωπα σημαίνοντα εἶναι σπάνια καὶ ιωνικά, ἀπαντῶσι δέ τινα καὶ παρά τοις Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ἀλεξητήρ, ἀποδεκτήρ, γνωστήρ, δοτήρ, διαθετήρ, ἐργαστήρ, θεραπευτήρ, κλητήρ, λυμαντήρ, μαστήρ, μηνηστήρ, ὄπτηρ (= ἐπόπτης παρὰ Ξενοφ. = αὐτόπτης δὲ παρ' Ἀντιφῶντι), πλωτήρ, πρατήρ, σωτήρ, καὶ φραστήρ. Πολλὰ δὲ τῶν εἰς τὴρ σημαίνουσι πρᾶγμα ή σκεῦος, ζωστήρ, καθευτήρ, κλυστήρ, κλωστήρ, λαμπτήρ, λουτήρ, λυπτήρ, νιπτήρ, ξυστήρ, ῥυτήρ, φωστήρ, ψυκτήρ, κτλ. καὶ πρᾶξιν ἔνιστε ως ὁ καὶ μπτήρ (= ἐπικαμψή).

ΣΗΜ. 3. Τῶν εἰς της σημαίνουσι τινα καὶ πρᾶγμα, ως κομήτης (ἀστήρ), ἐπενδύτης. Τῶν εἰς της ἔχουσι τινα καὶ μέσην διάθεσιν, ως δύτης, καλλλωπιστής, κτλ. παθητικὴν δὲ μόνον παρὰ ποιηταῖς, γηγενέτης, κτλ.

ΣΗΜ. 4. Τῶν εἰς ευς σημαίνουσι τινα πρᾶγμα ή σκεῦος, ἀναθολεύς ἀγωγεὺς (ἱμάκιον ἢ ἵππων), ἐγκοπεύς, κοπεύς, ῥυταγωγεύς, τομεύς, κτλ.

ΣΗΜ. 5. Αἱ παραγωγικαὶ καταλήξεις ος, γης καὶ ας εἶναι συνήθεις μᾶλλον εἰς τὰ σύνθετα.

§ 821. Παραγωγικαὶ καταλήξεις ἑρματικῶν οὐσιαστικῶν πρὸς δήλωσιν τοῦ ὄργάνου εἶναι -τρον, -τηρία καὶ -τρα, (ἀρόω) ἄροτρον, (ζει) ζέστρα, (μάττω) μάκτρα, χειρόμακτρον, βα-κ-τηρία, ίκε-τηρία, ἀρτηρία.

ΣΗΜ. 1. "Οργανον σημαίνει καὶ ἡ κατάληξις -άνη, (σκάπτω) σκαπάνη, (ἔψυ) ἔψάνη, (δρέπω) δρέπανη, (ἔχω) ὄχάνη, (πετ-, πατ-, πετ-ίνυμι) πατάνη, (στέφω) στεφάνη, (τρυπώ) τρυπάνη, κτλ. Ὡν πολλὰ καὶ οὐδέτερα, δρέπ-ανον, ὄχ-ανον, πάτ-ανον, τρύπ-ανον.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς -τρον καὶ -τρα σημαίνουσι καὶ τὴν ἀμαιθήνην, μάλιστα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν, δίδακτρα, θρέπτρα, λύτρα, μήνυτρα, σῶστρα: 2) τὸν τόπον, θέατρον καλίστρα (= κυλίστρα), ὄρχηστρα, παλαιστρα: 3) σπανίως τὸ πρᾶγμα, ἀπόνιπτρον (= ἀπόνυμα). Τινὰ δὲ αὐτῶν ἐδάσυναν καὶ τὸ τ., ως ἄρθρον, κλεῖθρον, ῥεῖθρον, ψίλωθρον, ἀποθάρρα, κολυμβήθρα, κτλ.

§ 822. Παραγωγικαὶ καταλήξεις ἑρματικῶν οὐσιαστικῶν πρὸς δήλωσιν τοῦ τόπου εἶναι -τήριον, -ιον καὶ -εῖον, ως (δικάζω) δικαστήριον, βουλευτήριον, γυμνάσιον, κρεοπάλιον, (λέγω) λογεῖον, παιδαγωγεῖον, ἀρχεῖον, κτλ.

ΣΗΜ. 1. Τὰ εἰς -ιον καὶ -εῖον γίνονται κυρίως ἐκ ἑρματικῶν ὄνομάτων.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς -τήριον, -ιον καὶ -εῖον σημαίνουσι καὶ ὄργανον, θυμιατήριον, ποτήριον, ἀκροφύσιον, γραφεῖον, πορθμεῖον, σκα-

φεῖον) 2) τὴν ἀμοιβήν, μᾶλιστα εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν, τε λεστήρια, γαρίστηρια, νικητήριον καὶ νικη τήρια, διδασκάλια, τροφεῖα, ἀριστεῖα, ιατρεῖα. 3) φάρμακον, ὡς (δηλέομεν) δηλητήριον (μτγ.), φθόριον (μτγ.), καθάρσιον (μτγ.). 4) ἔστρην, ἀνακαλυπτήρια, μυστήρια, προηρόσια⁽⁴⁾, θεσμοφόρια. 5) σπαν. τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος της φρηστήριον (= ἀπόκρισις μαντείου)⁽⁵⁾, πρωτεῖον, λιποτάξιον, κτλ.

ΤΟΝΟΣ.

§ 823. Τὰ εἰς τῷρι φηματικὰ εἶναι πάντα παροξύτονα, φήτωρ, κοσμήτωρ, πράκτωρ, οἰκήτωρ, κτλ.

2. Ἐν τῶν εἰς τῆς φηματικῶν οὐσιαστικῶν τὰ μὲν δισύλλαβα καὶ τὰ βραχυπλούσια παροξύνονται πλὴν τοῦ κριτῆς καὶ εὑρετῆς (ἀλλ' ὀνειροκρίτης, δικαιοκρίτης), τὰ δὲ ὑπερδισύλλαβα καὶ τὰ μακροπαράληπτα ὁξύνονται, πλὴν τινῶν παραληγόντων εἰς ἡτης, κυθερήτης, πλανήτης, ἀλητης, ὡς θέτης, ἐρέτης, κυρηγέτης, δεσπότης, ἐργάτης⁽³⁾, αἰλητης, ποιητης, ἀρμοστης, πειρατης, βραβευτης, θεατης, μαχητης, βουλευτης.

3. Τὰ εἰς μη εἶναι ὁξύτονα, γραμμή, στιγμή, κτλ. πλὴν τοῦ μηνημ, ἐπιστήμη, φύμη, γνώμη, φήμη καὶ στάθμη.

4. Τὰ εἰς μος φηματικὰ οὐσιαστικὰ εἶναι ὁξύτονα φρισμός, ὀπιτης, ὀδυρμός, κτλ. πλὴν τοῦ οὖμος (= ὁδός, ἐκ τοῦ εἰ-μι), ὅρμος (γνωματείος κόσμος, εἴρω), κτλ.

5. Τὰ εἰς α καὶ η φηματικὰ οὐσιαστικὰ ὁξύνονται, τομή, χαρά, φθορά, κτλ. πλὴν τοῦ λίθη-η.

ΤΡΟΠΗ.

§. 824. Τὰ φηματικὰ οὐσιαστικὰ εἰς α, η, ος καὶ ενεργέπουσι τὸ ετοῦ θέματος εἰς ο, ὄπως ὁ ζ'. παρακείμενος, (φέρω) φορά, (τέμνω) τομή, (λέγω) λόγος, (γεν-) γονεύς, (τεκ-) τοκεύς. Τὸ ἀμοιβὴ καὶ ἀλοιφὴ ἔχουσαν οι, ὡς ὁ λέλοιπα.

§. 825. Ο γχαρακτήρ τῶν φημάτων πρὸ τῶν ἀπό συμφώνου ἀρχομένων παραγωγικῶν καταλήξεων τρέπεται ὄπως καὶ εἰς τὰ φημάτα, (ποιε-) ποίημα, ποίησις, (πιθ-) πίστις, (δοκιμα-) δοκιμασία, κτλ.

Ἐξαιροῦνται τὰ φηματικὰ οὐσιαστικὰ εἰς σις, τος καὶ της ὡς φυλάττοντα βραχὺν τὸν γχαρακτήρα, ὅπα γίνονται ἐκ φημάτων φυλακτόντων

(4) Καὶ «προηροσία» (ἢ).

(5) Δυκούρη, Λεωκράτ. 85.—

(3) Τὸ ἐργάτης ἐπρεπε νὰ ἦ ἐργαστής (Ἡρῳδιαν. παρὰ Μ. Ἐπυμολογ. σ. 714,34), ὡς εἶναι τὸ ἐργαστήρ (Ξενοφ. Οἰκον. ἑ. 15. ιγ, 10. κ', 16), ἐργαστικός (Πλάτ. Μέν. 81, ἑ.), κτλ. εἰργασταί, εἰργάσθηται, εἰργαστο, κτλ. "Ορα καὶ Βεκκέρ. Ἀνέκδ. 500,21.

βρχήν τὸν γραφατῆρα εἰς τὸν παθ. μὲν.. καὶ ἀόριστον, εὔρεοι, εὐρετός, εὐρετής, αἴρεσις, αἴρετός, διαιρέτης⁽⁴⁾. Τὰ δὲ εἰς μη καὶ μη πάντατε ἐκτείνουσι τὸν γραφατῆρα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς⁽⁵⁾, εὐρη-μα, ὑπιδημα, διαδημα (ἀλλὰ δέσις), θῆμα (ἀλλὰ θέσις), ἀράθημα, πῶμα, (ἀλλὰ πόσις), ἄρωμα (ἀλλ. χροσίς), λῦ-μα (ἀλλὰ λύσις), βῆμα (ἀλλὰ βάσις), κλῆμα, κρῆμα, φῦμα, θῦμα, πλῆμα, ἔρδημα, κατάλημα, οινοτημα, κτλ. μιγή-μη, φή-μη, ἐπιστήμη (ἀλλὰ καὶ στά-θ-μη).

§. 826. Τὰ ἡματικὰ οὐσιαστικὰ εἰς μα, μὸς καὶ τῆς, τός ἔχουσι καὶ τὸ στοῦ παθητ. παρακειμ. [σέσεισμαι ποιητ.] σεισμός, (πεπάλαισμαι) παλαιστής, (τετέλεσμαι) ἀτέλεστος, (πεπρισμαι) πρισμα, κτλ. Τινὰ δὲ καὶ ἀποβληθὲν εἰς τὸν παρακείμενον διέσωσαν κύτο, (ἐλήλαυντι) ἔλαυσι-μα (ἀρχικὸν θέμα ἔλαυσ-, δύεν δ. ποιητ. ἀρρ. ἐξήλαυσσαι, δεσμὸς (ἀρχ. θέμα δεσ-, ἐξ οὐ δεσ-πότ-ης, δέσ-υλος, δόσις υ-λος δοῦλος) θεσ-μός (τέ-θει-μαι, ἵσως ἀρχικὸν θέμα θεσ-, ἐξ οὐ τέ-θει-μαι τέθει-μαι), κτλ.,

2) ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΞ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

§. 827. Ἐξ ἐπιθέτων παράγονται 1) ἀφροημέτρα οὐσιαστικὰ καὶ 2) κέρια.

1) Οὐσιαστικὰ ἀφροημέτρα.

§. 828. Αἱ παραγωγικαὶ καταλήξεις τῶν ἀφροημένων εἰναι α') ἕτα ἐκ τῶν εἰς οὓς δευτεροκλίτων καὶ ἐκ τριτοκλίτων τινῶν, (κακὺς) κακιά, (σορὸς) σορῆλα, (εὐδαίμων) εὐδαιμονία, (ἀηδὴς) ἀηδία, (ἀμαθὴς) [ἀμάθεια, ἀδύκιμον], (εὐτυχὴς) εὐτυχία, (ἀ-.δυς-τυχὴς) ἀ-.δυς-τυχία, (εὐφυὴς) εὐφύεια, (ἀφυὴς) ἀφυτία, (δυς-ε, εὐ-ώδης) ευ-, δυς-ωδία.

1. Διφοροῦνται τινα, (εὐγενῆς) [εὐγενίᾳ] καὶ εὐγένεια, (αὐθάδης) αὐθαδίζ καὶ αὐθάδεια, εὐμαθία καὶ εύμαθεια, δυσμαθία καὶ δυσμάθεια, αἰσχροκερδία καὶ αἰσχροκέρδεια, ὥφελία (ποιητικώτερον) καὶ ὥφέλεια, (προμηθία ποιητικώτερον καὶ) προμήθεια, ἀσφαλία (Θουκ.) καὶ ἀσφάλεια, ἀκρατία καὶ ἀκράτεια.

2. Γό τι τῶν εἰς τοὺς καὶ της τρέπεται πρὸ τοῦ ι εἰς σ, (ἀθάρατος) ἀθαρασ-λα, (ἀκινητος) ἀκινησία, (εὐεργέτης) εὐεργεσία, κτλ. Ἐνιστε δὲ δὲν τρέπεται καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἐκ τῶν ητος καὶ στος παραγόμενα, (φίλογνωματος) φιλογνωματία, (χνιστήντος) ἀραισχυντία, (ἄχρηστος) ἀχρηστία, κτλ. Τινὰ δὲ διφοροῦνται ἀκρασία καὶ ἀκρατία καὶ ἀκράτεια, γερονοία καὶ γερογεια (Ξενοφ. Λακ. Πολ. i', 1. 3).

3') ια ἐκ τῶν εἰς ης τριτοκλίτων καὶ [οος] οὓς δευτεροκλίτων, (ἀκτηθής, ἀληθειά, εύνους, εύνο-) εὔροια, κατὰ ταῦτα καὶ τὸ

(4) Ἐξιρεῖται μόνον τὸ ἀρυπόδητος, διπερ χάριν τοῦ μέτρου ἐκτεῖναν τὸ ε εἰς η, διότι ἀλλώς θά εἰχε 5 βραχείας συλλαβάτας, διέμεινεν οὕτω καὶ πάρκ τοῖς πεζοῖς.

(5) Τὸ εὔρεμα, θέμα, ἀράθημα, δέμα, πόμα κτλ. εἶναι μόνον τῶν μεταγενεστέρων τοῖς.

βοήθεια και ὀφέλεια (ἐκ τοῦ βοηθός και [ἀφελῆς] μόνη συνθέτου ἀπαντῶντος, εὐγρανστον δε ἀπλουν τὸ ὀφέλυμας).

γ') σύρη ἐκ τῶν εἰς ος δευτεροκλίτων και τῶν εἰς ω τριτοκλίτων, ἔνθα τὸ πρὸ τῆς σύρη καταλήξεως ο τρέπεται εἰς ω ἡ φυλάττεται, ὅπως τὸ ο πρὸ τῶν τερος και τατος. δικαιοσύνη, ερωσύνη, σωφροσύνη.

δ') της (γεν. τητος) ἐκ τῶν εἰς ος και νε ἐπιθέτων, (ἴσας) ἴσατης, (δικαιος) δικαιότης, (παχὺς) παχύτης.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς της ἀρχηρημένα παροξύνονται πλὴν τῶν βραδυτής και ταχυτής⁽¹⁾.

ε') ος (γεν. ους) ἐκ τῶν εἰς νε και ης ἐπιθέτων και ἐκ τῶν θεμάτων τῶν ἐπιθέτων τῶν ἔχοντων παραθετική εἰς τωρ και τιστος, (βαθὺς) βάθος, (παχὺς) τάχος, (ψεῦδης) ψεῦδος, (αἰσχυ-ρός) αἰσχος⁽²⁾, (ἐγκρός) ἔχθος, (καλός) [ότιζ. καλ], ἔξ ου καλλιών] κάλλος (§. 418, 10).

τ') ἀς (γεν. ἀδος) και ὑς (γεν. ύνος) ἔξ ἀριθμητικῶν ἐπιθέτων, (μονος) μονάς, (δύο) δυάς, τριάς και τριττύς, τετράς και τετρακτύς. κτλ. (§. 480 - 481).

ζ') α και η ἐκ τῶν εἰς ος ἐπιθέτων δι' ἀναθεισμοῦ τοῦ τόνου πλὴν τῶν γινομένων ἐκ τῶν εἰς τος, ως φυλαττόντων κύτον, (κυκός, κυκή) κάκη, (θερμός, θερμή) θέρμη, (ἐγκρός, ἐγκρά) ἔχθρα, (αἰτιος, αἰτία) ἀιτία, (ἄξιος, ἄξια) ἡ ἀξία, (σωτήριος, σωτηρία) ἡ σωτηρία, (ἀνδρεῖος, ἀνδρεία) ἡ ἀνδρεία, κτλ.⁽³⁾.

Οἱεν κι παραγωγική καταλήξεις τῶν ἀρχηρημένων εἶναι ία, ία, σύνη, της (γεν. τητος), ος (γεν. ους), ἀς (γεν. ἀδος), ύς (γεν. ύνος), α και η.

§ 829. Αι παραγωγική καταλήξεις τῶν ἀρχηρημένων προστιθίνται εἰς τὸ ἀσθενὲς θέμα τῶν ἐπιθέτων, ἐκ τῶν ὁποίων παράγονται, ἔχιροις οὗται τὰ εἰς σύρη ἐκ τῶν εἰς ος γινόμενα και τὰ εἰς της ως προσθέτοντα τὰς καταλήξεις εἰς τὸ ισχυρὸν θέμα, (κκκ-) κακ-ια, κάκη, (ψόν-ος) μονάς, (ἀληθε-) ἀληθε-ια, (εῦνο-ος) εὔρο-ια, (ταχ-) τάχος, (ψεῦδ-) ψεῦδος, (σώφρον-ος) σωφρο-σύνη. (δικαιο-) δικαιο-σύνη, δικαιό-της, (παχύ-) ταχύτης.

2) Κύρια ὄντότητα.

§ 830. Κύρια ὄνόματα γίνονται ἔξ ἐπιθέτων μετ' ἀναθεισμοῦ τοῦ τόνου (ώς φανός) Φᾶρος, (κρατερός) Κράτερος, (λαυρός) Λάυρος, (φυιδός) Φαιδρος, (φαιδρά) Φαιδρα, (ἐπαινετός) Ἐπαινετος, (έρχ-στος) Ἐραστος, (διογενής) Διογένης, (παλυκρατής) Πολυκράτης.

(1) και τραχυτής και κονφοτής, κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικούς. «Τὸ τραχύτης και κονφότης οἱ Ἀθηναῖοι δίδουνοι, τραχυτής και κονφοτής λέγοντες» (Βενν. 'Διάνεκτ. σ. 1424).

(2) Οὕτω και ἐ τοῦ δασὸς δάσος, γλυκύς γλεῦκος και ἐρυθρὸς ἔρευθρος.

(3) Οὕτως ἔγεινε και τὸ μακάρια, μελανία (= μέλαν-ja, ἔξ ου τὸ μέλανα, ως ἐκ τοῦ πενία).

2) Κύρια ὄνόματα γίνονται ἐκ μετογῶν, εἰς ὃν οντος ἡ ὄντος κλι-
νόμενα, [ράχων, οντος] Ξερο-φῶρ, Ξεροφῶρ-τος, (θάλλων) Θάλλωρ (γεν.
ωνος), (λύσων) Λέσωρ (γεν. ωνος), (δώσων) Δώσωρ, (ποάζων) Πρά-
ξωρ, κτλ. Κατὰ ταῦτα καὶ Φειδωρ, Πειθωρ, Αἴθωρ, Αήθωρ, Δέξωρ,
κ.τ.λ.

3) Εἰς ων κύρια ὄνόματα γίνονται καὶ ἔξι ἐπιθέτων εἰς οὸν καὶ ἔξι
οὐσιαστικῶν (ἰερός) Ἱέρωρ, (ἀγαθός) Ἀγάθωρ, (ἄριστος) Ἀριστωρ,
(λευκός) Λεύκωρ, (ἀγνός) Ἀγρωρ, (κάλλιστος) Καλλιστωρ, (κέρδος)
Κέρδωρ, (κάλλος) Καλλωρ, (μαρῷ) Μάρφωρ, (πλακτός) Πλάτωρ, κτλ.

3) ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΞ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

§ 831. Οὐσιαστικὰ ἔξι οὐσιαστικῶν παραγόμενα εἰναι 1) ὑποκορι-
στικά, 2) μεγεθντικά, 3) πατρωνυμικά, 4) γορεωνυμικά, 5) περι-
εκτικά, 6) ἐθνικά, 7) προσωπικά ἐκ πραγματικῶν καὶ πραγματικὰ
ἐκ πραγματικῶν καὶ 8) θηλυκὰ προσωπικὰ ἔξι ἀρσενικῶν.

1. Υποκοριστικὰ λέγονται τὰ σημαίνοντα σμίκρυνσιν τῆς ἐννοίας
χάρων περιποιήσεως ἢ περιφρονήσεως, (παῖς) παιδίορ (μικρὸς παῖς),
παιδάριορ, κτλ.

ΣΗΜ. Υποκοριστικὸν λέγεται παρὰ τοὺς κόρους (τοὺς μικροὺς παῖδας)
καὶ τὰς κόρες διότι τούτους ὑπόμιθαπεύοντες ταιάντα ὄνόματα μεταχειρίζομεθ (¹).

2. Μεγεθντικὰ λέγονται τὰ σημαίνοντα περιφρονητικὴν μεγέ-
θυνσιν, (γυαστῆρ) γάστρωρ (= κοιλαρχεί), κτλ.

3. Πατρωνυμικὰ λέγονται τὰ σημαίνοντα οἰόν ἢ ἀπόγονον, ἔξι
ὄνόματος τοῦ πατέρος ἢ τοῦ προγόνου ὄνομακόμενον, (Πέλοψ) Πελοπί-
δης (= οἰός τοῦ Πέλοπος), Πελοπίδαι (ἀπόγονοι τοῦ Πέλοπος), κτλ.

4. Γορεωνυμικὰ λέγονται ζωικὰ τέκνα, ἐκ τοῦ ὄνόματος τῶν γο-
νέων αὐτῶν ὄνομακόμενα, λεοντιδεὺς (τὸ τέκνον τοῦ λέοντος), ἀετι-
δεὺς, κτλ.

5. Περιεκτικὰ λέγονται τὰ σημαίνοντα τόπον περιέχοντα πληθὺν
πραγμάτων ὑπὸ τοῦ θέματος δηλουμένων, (δάφνη) δαφνώρ (τόπος
ἔχων πολλὰς δάφνας), ἐλαιώρ, κτλ.

6. Ἐθνικὰ λέγονται τὰ σημαίνοντα τὸ ἔθνος ἢ τὴν πατρίδα τινός,
(Ἀθηναῖ) Αθηραῖος, κτλ.

7. Προσωπικὰ ἐκ πραγματικῶν λέγονται τὰ σημαίνοντα σγέσιν
προξώπου πρὸς πρᾶγμα, (κέραμος) κεραμεὺς (= ὁ μετεργόμενος ἐπάγ-
γελμα σγέσιν ἔγον πρὸς τὸν κέραμον), κτλ.

8. Θηλυκὰ προσωπικὰ ἔξι ἀρσενικῶν λέγονται τὰ θηλυκὰ τῶν
προξώπων ἀρσενικῶν, (πόλις πολίτης) ἢ πολίτις, κτλ.

(¹) Ἡραδίαν. Τόμ. B', σ. 859,1.

1) Υποκοριστικά.

§ 832. Αἱ παραγωγικαὶ καταλήξεις τῶν ὑποκοριστικῶν εἰναι ἡρσενικὴ μὲν ἰσχος, θηλυκὴ δὲ ἰσχηκὴ ἵς (ιδος), οὐδέτερη δὲ τοι, ἴδιοι, ἀφιοι, ὑδριοι καὶ ὑ.λιοι χιτωρίσκος, ἀρθρωπίσκος, παιδίσκη, ῥησίς, πιρακίς, πλοκαμίς, θυρίς, παιδιόι, θυριδιόι, χουρίδιοι, παιδάριοι, κυράριοι, κηπάριοι, ῥησθριόι, τεχνύδριοι, ειδύ.λ.λιοι, μειρακύ.λ.λιοι.⁽¹⁾

ΣΗΜ. Πολλὰ τῶν ὑποκοριστικῶν ἀπέβαλλον τὴν ὑποκοριστικὴν αὔτῶν σημασίαν καὶ σημαίνουσιν ὅ, τι τὰ πρωτότυπα, ὡς (βιβλος) βιβλίον (δὲν σημαίνει μικρὸν βιβλον), (θήρ) θηρίον, σίτος σιτίον, (άκων) ἀκόντιον, πεδίον, ἔχνιον, κτλ.⁽²⁾.

§ 833. Τῶν εἰς τοι ὑποκοριστικῶν τὰ τρισύλλαβα μακροπροπαράληκτα παροξύνονται πλὴν τῶν ἵχριοι, κώμιοι, ὄρκιοι, ὅσπριοι, ποιμητοι καὶ φρούριοι, τὰ δὲ τριβράχεα τρισύλλαβα καὶ τὰ ὑπερτρισύλλαβα προπαροξύνονται πλὴν τοῦ πεδίοι, ὡς παιδιόι, χρῆστοι, βιβλιόι, φρέκιοι, κτέριοι, πτερ'χιοι, τρεύβ.λιοι, πόδιοι, θρόδιοι, ἀρθρωπῖοι, ἀσπιδῖοι.

§ 834. Τὸι τῆς ὑποκοριστικῆς καταλήξεως ιδιοι μετὰ τὸι καὶ συναιρεῖται εἰς ἵ καὶ ὅ, (οἰκια) οἰκιδιοι, (ιμάτιον) ιματίδιοι, γωρίδιοι, κοιλίδιοι, (ιγήθις, ιγήθυ-ιδιοι) ιγήθεδιοι, (μῦς) μῦδιοι, σικεδιοι, βοτρύδιοι, ὁρφέδιοι, πιτέδιοι, ὁσφέδιοι. Ἐν δὲ τὸ πρωτότυπον ἔχῃ ε., συναιρεῖται εἰς ει, (φύσεως) φυσείδιοι, (ἀμφορέως) ἀμφορείδιοι, (λέξεως) λεξείδιοι, (ἄγγε-ος) ἀγγείδιοι, (σκάρε-ος) σκαφείδιοι, (οξέ-ος) οξείδιοι, φρεσείδιοι, (τριμιτον) ταμείδιοι, (γραφεῖον) γραφείδιοι, (γραμματεῖον) γραμματείδιοι, (γλυκέ-ος) γλυκείδιοι, κτλ.⁽³⁾. Μετὰ δὲ τοῦ ο εἰς οι, (βο-ος) βοΐδιοι, [νόος - νοῦς] νοΐδιοι. Μετὰ δὲ τοῖα, η καὶ ω ὑπογράφεται, (γρα-ος) γράδιοι, (ἐλά-ζ) ἐλάδιοι, (κρέα-ος) κρεάδιοι, (κάλως) καλόδιοι, ζώδιοι, (κῶ-ας) κώδιοι, (γῆ) γήδιοι, κτλ.⁽⁴⁾.

2) Μεγεθυντικά.

§ 835. Παραγωγικαὶ καταλήξεις τῶν μεγεθυντικῶν εἰναι ωι καὶ

(1) Σπανιόταται καὶ μεταγενέστεραι εἰναι: αἱ καταλήξεις ἴλος, ὑ.λος, ἵχρη, υ.λ.λίς, ἵχριοι, ἀφιοι καὶ ὑψιοι, ναυτ-ίλοις, ἐρωτ-ύλοις, πολ-ίχνη, ἀκανθ-ύλλις, πολ-ίχνιον, ξυρ-άφιον, ζω-ύψιον.

(2) Μέλιστα παρὰ τοῖς κωμικοῖς τοῦτο συμβινεῖ, περὶ ὧν ὅρα Μαυροφρύδ. Δοκιμ. Ιστορ. Ἐλλ. γλ. 428—431. Διὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες μετὰ τῶν ὑποκοριστικῶν ἡρχισαν ὕστερον νὰ μεταχειρίζωνται καὶ τὸ ἐπίβετον μικρός, μικρὰ ἀγαλμάτια, σμικρὸς ὑδάτιοι, σμικρὸς ἀργυρίδιοι, σκαλαβρυμάτια μικρά.

(3) Ὁρα Ἡρωδίαν. Τόμ. Α', σ. 357, 7. Τόμ. Β'. σ. 457, 15.

(4) Ἡ μεθ' ὑπογεγραμμένου : ἐκφορὰ τῶν τοιούτων εἰναι ἡ μόνη ὑγιῶς ἔχουσα, μαρτυρεῖται δὲ τοῦτο ἐκ τε Ἀττικῶν ἐπιγραφῶν καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν. Ὁρα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 408.

ιας, (γχστήρ) γάστρων, (χεῖλος) χειλων, (γνάθος) γνάθων, (μέτωπον) μετωπίας, (φρόνημα) φρονηματίας, τολμητίας, κτλ.

Ως μεγέθυντικά είναι καὶ τὰ (ἀπίτη) ἀπατεών, (λύκη) λυμεών καὶ τὰ πλούταξ, χάσκαξ, κτλ. (¹).

3) Πατρωνυμικά.

§ 836. Παραγωγικά καταλήξεις τῶν πατρωνυμικῶν εἰναι: ἀδης (καὶ θηλ. ας) ἐκ τῶν πρωτοκλίτων καὶ ἐκ τῶν εἰς τοὺς δευτεροκλίτων. ἰδης δὲ (καὶ θηλων. ἵς) ἐκ τῶν λοιπῶν, (Αἰνείας) Αἰνειάδης, (Μενοίτιος) Μενοιτιάδης, Βορεάδης (Βοσένις), Ἰπποτάδης, (Ιππότης), θηλ. Αἴρειάς, Μεροιτιάς, Βορεάς, Ἰπποτάς, (Πριχμος) Πριαμίδης, θηλ. Πριαμίς, (Πέλοψ) Πελοπίδης, θηλ. Πελοπίς.

ΣΗΜ. 1. Τὸ Δημάδης ἔγεινεν ἀπὸ τοῦ Δημεάδης (²). Ἀντὶ δὲ τοῦ τύπου εἰς ἰδης ὑπάρχει καὶ ὁ εἰς ἴων, Πριαμίδης καὶ Πριαμίων, Κρονίδης καὶ Κρονίων, Πηλείδης καὶ Πηλείων, Ἡρακλείδης καὶ Ἡρακλείων. Οἱ εἰς ἴων ὅμως τύπος εἰναι: Ἰωνικός (³). Περὰ δὲ τοῖς πεζοδόγοις τῶν Ἀττικῶν ὁ εἰς ἴων πατρωνυμίας τύπος ἔγεινεν ἀνδρωνυμικός, Φωκίων, Ἡφασιστίων, Ἡετίων, κτλ.

§ 837. Τὸ τῆς καταλήξεως ιδης μετὰ τοῦ εἰναι ο συναιρεῖται εἰς εἰς καὶ οι, (Πηλέως) Πηλείδης, (Ἡρακλῆς) Ἡρακλείδης, (Ἀητώς) Αητοίδης, (Πάνθος) Παρθοίδης. Εἰς δὲ τὸ ω ὑπογράφεται (Μίνως, Μινωίδης) Μινώδης, (ἥρως, Ἡρωίδης) Ἡρώδης (⁴).

ΣΗΜ. Πρὸς τὰ εἰς ἰδης πατρωνυμικὰ συγγενεύουσι: τὰ εἰς ιδοῦς συγγενικὰ ἀδελφείδοῦς (=υἱὸς ἀδελφῷ ὡς πρὸς τὸν ὄμιλοῦντα, ἀνεψιός), θυγατρούδοῦς (=υἱὸς θυγατρός, ἔκγονος), ἀδελφούδη (=θυγάτηρ ἀδελφῷ ἢ ἀδελφῇ, ἀνεψιά), θυγατρούδη (θυγάτηρ θυγατρός, ἢ ἔκγονος), κτλ.

4) Γονεωνυμικά. (⁵)

§ 838. Παραγωγική κατάληξις τῶν γονεωνυμικῶν εἰναι: ἡ ιδεύς, (λέων, λέοντος) λεοντιδεύς, (λύκος) λυκιδεύς, (λεπτός) λεπιδεύς, (λαγώς) λαγιδεύς, (ἄλωπην) ἀλωπεκιδεύς.

ΣΗΜ. 1. Κατὰ ταῦτα εἰναι καὶ τὸ παρ' Ισοκράτει οὐδεύς.

ΣΗΜ. 2. Τὰ γονεωνυμικὰ εἰναι: ὀδίγχ, διότι τὰ νεογνὰ τῶν ζόφων οἱ παλαιοὶ ὀνόμαζον δι' ἐτέρων ὀνομάτων, σκύμιος (λέοντος), ἀρκτύλος (τῶν ἄρκτων), νεορός (τῶν ἔλαφων), σκύλαξ (κυνός καὶ λύκου), πῶλος (ἶπου), ἔριφος (αἰγός), ἀμνός (οἰδές) (⁶), κτλ.

(¹) Ἐν τῇ δημάδῃ: κοιλαρᾶς, χειλαρᾶς, μαγουλᾶς, κεφάλας, κτλ.

(²) Ἡρωδίαν. Τόμ. Β', σ. 858, 20.

(³) Ἡρωδίαν. Τόμ. Β', σ. 858 22.

(⁴) Ἡρωδίαν. Τόμ. Α', σ. 67, 5.

(⁵) Ο ὅρος εἰναι νεώτερος, ὃν παρελάθομεν ὡς καθειρωμένον.

(⁶) Ὄρα Πολυδεύκε. Ε., 15.

5) Περιεκτικά.

§ 839. Παραγωγική παταλήξεις τῶν περιεκτικῶν εἶναι ὡς, καὶ καὶ (ἢ) ἵτις, (ἀτῆρ) ἀρδρώτης, (γυνὴ) γυραικώτης, (ἄμπελος) ἀμπελώτης, (κάλαμος) καλαμώτης, (δέρνη) δαφρώτης, κτλ. (στρατός) στρατιά, (μύρης) μυρητικά, κτλ. ἢ ἀρδρωτῆτις, ἢ γυραικωτῆτις (μετὰ δύο παταλήξεων -ών -ήτις).

ΣΗΜ. 1. Ἐκ περιεκτικῶν ὄνομάτων ἔγειναν καὶ τὰ κύρια Μαραθών, Κρομμύσιον, Σικουών, Κρανεών, Οίνεών, Ἀντρών, κτλ.

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς ὧν περιεκτικά ἥσαν εἰς εών, ἀνδρεών (¹), παρθενεών, πυλεών, ζενεών, λουτρεών, κτλ. (²), ἐξ ὧν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζολόγοις εὑρίσκονται τὸ περιστερέων καὶ προμαχεών (³).

6) Ἐθνικά.

§ 840. Παραγωγική παταλήξεις ἐθνικῶν εἶναι α' της, ητης, ι' της καὶ ὡτης, θηλ. τις (γεν. τιδος), ενης, θηλ. ιες (γεν. ιδος) καὶ ιος, θηλ. ια, (Τεγέα) Τεγεαΐτης, (Αἴγρων) Αἴγρητης, ("Αβδηρος) Ἀβδηρίτης, ("Ηπειρος) Ηπειρώτης, (Μέγαρα) Μεγαρεύς, (Κόρινθος) Κορινθίος.

§ 841. Παραγωγική παταλήξεις ἐθνικῶν ἐκ πόλεων ἢ χωρῶν ἐκτὸς τῆς κυρίως Ἑλλάδος εἶναι ἀρδες, γηράς καὶ ιος, θηλ. εις η, ('Ασια) Ἀσιάτης, (Κύζικος) Κυζικητής, ('Αμοργός) Αμοργίτης, ('Ακρόγας) Ακραγαρτίτης.

ΣΗΜ. 1. Ἐκ πολλῶν ἔθνικῶν παρήγθησαν τὰ τοπικὰ κύρια, Κάρη, Καρία, Μακεδών, Μακεδονία, Θεσσαλός, Θεσσαλία, Λυδός, Λυδία, Κεραλλήν, Κεφαλληνία, Κρήτη, Κρήτη, Θράξ, Θράκη, Φρύξ, Φρυγία, Πέρσης, Περσία, Σκύθης, Σκυθία, Κιλικία, Κιλικία, Ιωνία, Ιωνία, Αρκάς, Αρκάδια, Μάγνης, Μαγνησία, Αραψ, Αραβία.

ΣΗΜ. 2. Ιταλίος καὶ Σικελίος λέγεται ὁ αὐτόχθον, Ιταλιώτης καὶ Σικελιώτης ὁ ἀποικος Ἑλλην ἢ Ιταλία καὶ Σικελία.

ΣΗΜ. 3. Τὰ ἔθνικά σπανίως εὑρίσκονται κατ' οὐδέτερον γένος, ως Κῶον οι-

(¹) Ἡρόδοτος πολλάκις.

(²) Ἡρωδίαν. Τόμ. Α'. σ. 19, 14, 40, 3. Καὶ «τὸ φοδωτιά καὶ ιωτιά περιεκτικὴν τοπικὴν ἔνοιαν δηλοῦ», καθ' Ἡρωδίαν. (Τόμ. Β', 860, 19).

(³) Εἰς -ωτης γεν.-ωτος κλίνοντας: 1) τὰ περιεκτικά, ἀρδρώτης, γυραικώτης, πυλώτης, κτλ. 2) τὰ μεριθυρτικά, γάστρωτης, χειλώτης, κτλ. (§. 835). 3) τὰ παρώνυμα ἢ μετοχικά κύρια, ιέρωτης, Φειδώτης, Λέσσωτης, κτλ. (§. 836, 2, 3) καὶ τὰ Ἀπόλλωτης, Ποσειδώτης, Σόλωτης. 4) τὰ ὄνόματα τῶν μητῶν, Γαμηλιώτης, Ἐλαρηθολιώτης, κτλ. 5) τὴπων καὶ πόλεων ὄνόματα, Αἰσώτης, Αγτρώτης, Ασκάλωτης, Αἴλωτης, Βαθυλώτης, Βραυρώτης, Γυρτώτης, Ελεώτης, Ιτώτης, Καλεύδωτης, Κιθαιρώτης, Κολοφώτης, Κρατεώτης, Κρομμυώτης, Κρότωτης, Μαραθώτης, Μεδεώτης, Νεώτης, Οἰνεώτης, Πλευρώτης, Πηνεώτης, Σιδώτης. 6) τὰ μονοσύλλαβα, καλώτης, πλὴν τοῦ χθώντης. 7) Τὰ ὄνόματα ἀρώτης, ἀγκώτης, αἰώτης, βοσυώτης, χολορώτης, χυκεώτης, λειμώτης, τελαμώτης, χειμώτης, κτιτώτης καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν σύνθετα (§. 917), καὶ τὰ παρεκόντα τῶν ἄκρωτης, ἄμβωτης, βλλήχωτης γιλήχωτης, δόλωτης, δρόμωτης, εἱρωτης, κάπτωτης, κηλώτης, κηριώτης, κλινδώτης, κόκκωτης, κρότωτης, κύφωτης, κώδωτης, κώθωτης, μήκωτης, πώγωτης, μώθωτης, σάπτωτης, στρίγωτης, τρίβωτης, φείδωτης.

νάριον, Κῶα κεράμια, κτλ. Τοῦτο συμβαίνει μάλιστα παρὰ ποιηταῖς, ὡς Καδμείον ἀστυν, Καδμείον ὁδόμα, Ἀργεῖον σπέρμα, κτλ.

ΣΗΜ. 4. Ἐκ τῶν εἰς οὓς (γεν. οὖντος) κυρίων τὰ ἔθνικὰ τρέπουσι τὸ τε εἰς σ (ώς Μίλητος Μιλήσιος), (Ἀγνοῦς) Ἀγνούσιος, (Ἀμαθοῦς) Ἀμαθούσιος, κτλ. Ἐνίστη δὲ μένει καὶ ἄτρεπτον, (Σελινοῦς) Σελινούντιος, κτλ. Εἴς τινα δὲ τρέπεται καὶ τὸ οὐ εἰς α, (Φλιοῦς) Φλιάσιος, (Ἀναγυροῦς) Ἀναγυρά-σιος, κτλ.

§ 842. Τὸ τῆς ἔθνικῆς καταλήξεως μετὰ τοῦ τ, α, εκαὶ ω συνιρεῖται εἰς τ, αι, ει καὶ φ, (Νιος) Χῖος, (Αθῆναι) Αθηραῖος⁽¹⁾, ("Αρ-γος") Ἀργεῖος, (Κέως) Κεῖος, (Κῶς) Κῆος. Ἀνωμάλως γίνεται τὸ (Συράκουσαι) Συρακόδιος καὶ τὸ (Τέως) Τῆιος (ιωνικ.).

ΣΗΜ. 1. Τὰ εἰς τοὺς ἔθνικὰ ἔχουσιν ἐνίστηται εἰς εἰς καὶ σπαν. εἰς ας θηλυκὸν (Τροιζήνιος) Τροιζηνίς, (Θηθαίος) Θηθαῖς, (Δήλιος) Δηλᾶς. Τινὰ δὲ διφοροῦνται (Θετταλὸς) Θετταλίς καὶ Θετταλή, κτλ. Τὰ θηλυκὰ ἔθνικὰ σημαίνουσι πολλάκις καὶ τὴν χώραν ἢ γλώσσαν, ὡς Δωρίς, Αἰολίς, Ιάς, Μεγαρίς, Αττικὴ (γυνή, γλώσσα, χώρα, ναῦς, δραχμή, κτλ.)

ΣΗΜ. 2. Σπανιωτάτη ἔθνικὴ κατάληξις είναι ἡ ήσιος, (Ιθάκη) Ιθακή-σιος, (Φιλιπποί) Φιλιππηπήσιος.

7) Προσωπικὰ ἐκ πραγματικῶν.

§ 843. Παραγωγικαὶ καταλήξεις προσωπικῶν ἐκ πραγματικῶν εἰνάρεις, της, ἑτης, ιτης, ὀτης, καὶ ώτης, (ιερόν) ιερεύς, (κέρα-μος) κεραμεύς, (ιππος) ιππεύς, (σκυπάνη) σκαπαρεύς, (ναῦς) ναύ-της, (φυλὴ) φυλ-έτης, (κώμη) κωμήτης, (ὅπλον) ὁπλίτης, (τόξον) τοξότης, (δημος) δημότης, (στρατιά) στρατιώτης.

Καὶ πραγματικὰ γίνονται ἐκ πραγματικῶν, (ζύμη) ζυμίτης ἄρτος, (στέρνος) στεφαρίτης ἀγώρ, κτλ.

8) Θηλυκὰ προσωπικὰ ἐξ ἀρσενικῶν.

§ 844. Παραγωγικαὶ καταλήξεις θηλυκῶν προσωπικῶν ἐξ ἀρσενικῶν εἰναιαὶ καὶ ιας, (γεν. ιδος), (κάπηλος) καπηλίς, (δεσπότης) δεσποπότις⁽¹⁾, (πολίτης) πολίτις, (ιερεύς) ιερε-ια, (βασιλεύς) βασιλε-ια.

ΣΗΜ. 1. Η κατάληξις ια συγχωνευομένη γίνεται αινα (ἐκ τῶν εἰς ων) καὶ σσα (ἐκ τῶν εἰς ξιθεράπων, θεράποντ-ος, καὶ ἐξ ἀσθενοῦς θέματος θεράπον-ja, ἐξ οὐ τροπῆς τοῦ ο εἰς α καὶ μεταθέσει τοῦ ι θεράπαινα, ὡς μέλαν-ja μέλαινα) θεράπαινα (καὶ ἐνίστη θεραπ-ις), (λέων) λέαινα (=λέοντ-, ἀσθεν. θέμ. λέον-ja, λέαν-ja)⁽²⁾, (ἄνωξ, ἄνωκτ- ἄνωκν-ja) ἄνασσα, (Θεράπεια) Θεράπεια, (Κιλικίη) Κιλισσα [=Κιλικ-ja]⁽³⁾.

(1) Τὸ θηλυκὸν Αθηραία, συνήθως δὲ ἀστή, Αττική (Ηρωδ. 282, 1).

(2) Λέγεται δὲ καὶ ἡ δεσποιγα καὶ παρ τοῖς Αττικοῖς τῶν πεζοδόγων, οὐ μόνον παρὰ μεταγενεστέροις.

(3) Υστεροὶ δὲ συμπηκτεῖσα ἡ κατάληξις ἐτέθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εἰς πλεῖστα, μαγείραια, ἴχθυοποιόλαια, κηρύκαια, φαγέδαια, γείταια, τέχταια, κτλ.

(4) Κατὰ ταῦτα καὶ τὸ βασίλισσα (Ξενοφ. Οἰκον. θ', 15) καὶ πλεῖστα μεταγενέ-στερα, φυλάκισσα, μαγείρισσα, παρδόκισσα.

ΣΗΜ. 2. Πολλὰ τῶν : εἰς θηλυκῶν ἀποδίδονται εἰς πράγματα, (πόλις συμμαχίς, (ναῦς) φρουρίς, (ναῦς) στρατηγίς, (ναῦς) προφυλακίς, (πόλις) περιοικίς.

§ 845. Τὰ θηλυκὰ τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς τὰ παραξενόντων χρησιμῶν τονιζούνται ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς πλὴν τῶν (Πέρσης) Περσίς, (Σκύθης) Σκυθίς καὶ τῶν εἰς -πωλης (καὶ -κοίτης ποιητ.), (λαχανοπώλης) λαχανόπωλης, (ἀκοίτης ἢ ἀκούτης, παρακοίτης ἢ παράκοιτης) (¹).

β') ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

§ 846. Τὰ παραγόμενα ἐπιθέτα γίνονται ἐξ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων καὶ ὄντων. Είναι δὲ κατὰ τὴν σημασίαν αὐτῶν διάχρονα ὡς καὶ κατὰ τὰς παραγωγικὰς καταλήξεις.

1). Κτητικὰ ἐπίθετα.

§ 847. Τὰ κτητικὰ ἐπίθετα σημαίνουσι τὸ ἀνήκον ἢ ἔχον σχέσιν πρὸς τὸ ἐξ οὐ παράγονται.

Παραγωγικὰ καταλήξεις τῶν κτητικῶν ἐπιθέτων εἰναι: ιος, ειος, ικός καὶ ής (οὐρωνίς) οὐράνιος, ("Ουρηρος") Ουρήρειος, (βασιλεὺς) βασιλικός, (ψεῦδος) ψευδῆρος, (σύρα) σαρφῆρος.

ΣΗΜ. 1. Τὸ : τῆς καταλήξεως : ος μετὰ τῶν προτρηγουμένων φωνητῶν α, ε, ο καὶ ω συναιρεῖται εἰς αι, ει, οι καὶ ω, (ἀγορᾶ) ἀγοραῖος, (θέρος, θερε-) θέρειος, (αἰδώς, αἰδό-) αἰδοῖος, (ἡρως ἥρω-ος) ἥρωος. Εἰς τινα δὲ καὶ ἀνωμάλως πατρῷος, μητρῷος, γελοῖος, σπινδεῖος. Τὸ δὲ τὸ πρὸ τοῦ : τρέπεται εἰς σ, (πλούτος) πλούσιος, (ἐνιαυτός) ἐνιαύσιος, ἔκων ἔκοντ-ος) ἔκούσιος, κτλ.

ΣΗΜ. 2. Ἡ κτητικὴ καταλήξης εἰος προσάπτεται πρὸ πάντων εἰς ἔμβυχα, (ἀνθρωπος) ἀνθρώπῳ εἰος, Πυθαγόρῃος, ἀνδρεῖος, βόειος, ἵππειος, θεοῖος, παρθενεῖος, δούρειος, ἀρμάτειος, αὔλειος, (καθαρός) καθάρειος, ἀστ-εῖος, (μέγας) μεγαλεῖος (²) [μεγάλειος κατὰ Κόδητον] (³).

ΣΗΜ. 3. Πολλὰ τῶν εἰος κτητικῶν μετέπεισον εἰς οὐσιαστικὰ σημαίνοντα τόπους ἢ πόλεις, Δαύρῃον, Σέρρῃον, Γύθειον, Βούδειον, Γαύρειον, Δεύρῃον, Λέπρειον, Κράνειον, Σίγειον, Χλούνειον, κτλ. (⁴).

ΣΗΜ. 4. Καὶ τῶν εἰος (ε)ιος πολλὰ μετέπεισον εἰς οὐσιαστικά, ναὸν ἢ ἥρων σημαίνοντα, Αφροδίσιον, Διονύσιον, Αθήναιον, Θησείον, Ασκληπιεῖον, Μουσεῖον.

ΣΗΜ. 5. Τὸ : τῆς κτητικῆς καταλήξεως ικός μετὰ τοῦ ε συναιρεῖται εἰς ει, (κεραμεύς) κεραμεικός. Συνήθως δὲ ἀποδόλλεται τὸ ε πρὸ τῆς καταλήξεως ικος, (βασιλεὺς) βασιλικός, (Μεγαρεὺς) Μεγαρικός, (Ὀρφεὺς) Ορφικός, (ὅρευς = ἡμίονος) ὅρικὸν ζεῦγος (ἢ ὅρικός, ὅμοιως τῷ βοεικός, θεικός),

(¹) Ἡροδίαν Α', σ. 106,23.

(²) Ἡροδίαν. Τόμ. Α', σ. 137, 8.—

(³) "Ορχ Θεογν. 57,18. Ἀρχάδ. ἐν Μ. Ετυμ. 33,30.

(⁴) Ἡροδίαν. Τόμ. Β', σ. 459,2.

(ἀστεῖος) ἢ στιχός, (ἀνδρεῖος) ἢ νδρικός, (παῖδειος ἢ παιδεῖος) παιδικός, (γυναικεῖος) γυναικικός, (ὕειος) ὑπὸς ἢ θεικός, ὡς βοεικός⁽¹⁾, τελικός, γενικός, στηθικός, μελικός, μερικός, ἥθικός, ἔθνικός, εἰδικός κτλ. (ἐκ τῶν εἰς ος γεν. [ε-ος] ους).

ΣΗΜ. 6. Τὸι τῆς καταλήξεως ικός μετὰ φωνῆν ἐνίστε αποβίλλεται, (Δαρεῖος) Δαρεικός, (Θῆλυς) Θηλυκός, (Δεκέλεια) Δεκελεικός, ἀλλὰ (σπουδεῖος) σπουδειακός.

ΣΗΜ. 7. Τὰ ἐκ τῶν αἰσ η γινόμενα λήγουσιν εἰς αἰκός, (ἀργαῖος) ἀργαϊκός, (Πιλάται) Πλαταικός, (Ἀθῆναι) Ἀθηναϊκός. Τὰ δὲ γινόμενα ἐκ τῶν εἰς οι λήγουσιν εἰς ικός καὶ εἰς ικός (κοιλία) κοιλιακός, (καρδία) καρδιακός, (οἰκία) οικιακός, (Ολυμπία) Όλυμπικός καὶ Όλυμπικός, (μανία) μανικός, (δημοκρατία) δημοκρατικός, (όλιγαρχία) ὀλιγαρχικός, (θεωρία) θεωρικός, (χντωνυμία) χντωνυμικός, (μυστήριον) μυστηρικός, κτλ.

ΣΗΜ. 8. Τὰ εἰς ικός εἶναι ὅζύτοντα, τῶν δὲ εἰς οις τὰ πλείστα εἶναι προπαροξύτονα, ἀλλὰ καὶ ὅζύτονα γεραιός, παλαιός, σκαιός. Τῶν δὲ εἰς ειος τὰ πλείστα προπαροξύτονα, ἀλλὰ καὶ προπερισπώμενα, ἢνδρεῖος, γυναικεῖος, παῖδειος (καθ' Ἡρῳδιανόν, ἔλλοι παῖδειος), σπουδεῖος, πρυτανεῖος, βακχεῖος, ἀκατεῖος, ἐταιρεῖος⁽²⁾ (ἢ ἐταιρειος). Τὰ δὲ εἰς οιος προπερισπώνται, αἰδοίος, ἀλλοίος, γελοίος, (ἡσος), ὄμοιος, παντοίος. Οἱ δὲ μεταγένεστεροι τῶν Ἀττικῶν τὸ γελοίος καὶ ὄμοιος προταροξύνουσιν⁽³⁾.

2) Ἐπίθετα ἐνεργείας καὶ πάθους σημαντικά.

§ 848. Ἐπίθετα ἐρέργειαν καὶ πάθος σημαίνοντα καταλήγουσιν εἰς ος, αρός καὶ ρος· φᾶρ-ός, λάλ-ος, φρο-ός, τομ-ός, λοιπ-ός, ὀλκ-ός, διάφορ-ος, ἕρτον-ος, σύρτομ-ος· στεγ-αρός, πιθ-αρός, ix-αρός, ὄρρφ-αρός, τραγ-αρός· γυμ-ρός, πυκ-ρός, ιοχ-ρός, πτη-ρός, στιλπ-ρός, τερπ-ρός, στεγ-ρός, ἀγ-ρός, στρυψ-ρός, (σεβ-) σεμ-ρός (= σεβασμοῦ ἔξιος), κτλ.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς οις τρέπουσι τὸ εἰς οι καὶ τὸ ει εἰς οι. Τὸ δὲ ἀστ-ός ἔχει κτητικὴν σημασίαν, ἀστός, ἀστή, ἀστόν.

3) Ἐπίθετα ροπῆς καὶ κλίσεως πρός τι σημαντικά.

§ 849. Ἐπίθετα ροπήρ καὶ κλίσιοι πρός τι σημαίνοντα εἰναι τὰ καταλήγοντα εἰς μωρ, μηῆ-μωρ, ἐπιλησ-μωρ, οἰκτιρ-μωρ, ἐλεή-μωρ, πολυνηράγ-μωρ, ροή-μωρ, γρώ-μωρ.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς μων ἐνίστε εἶναι κτητικὴ μετ' ἐνεργ. σημασίας, ἐπιστήμων, ἦγε-μών, κηδε-μών, δατυ-μών.

⁽¹⁾ Τὰ τελευταῖς δύνανται ἀμέσως; ἐκ τοῦ θέματος νὰ παράγωνται ὡς ἀστ-ός, ἀστ-ίτης, ἀστ-εῖος, ἀστ-ικός, ἀνδρ-ικός, παιδ-ικός, γυναικ-ικός, ὑ-ικός, κτλ.

⁽²⁾ «Τὸ ἐταίρειος ἀνυλογώτερόν ἐστι: προπαροξύνεσθαι, ὡς γάρ ἡμέτερος ὥμετέρης ἐταίριος καὶ ἀδελτερός ἀδελτέρειος ὁ μωρός, οὗτω καὶ ἐταίρειος Ζεὺς ὁ ἔφορος τῆς ἐν τῇ ἐταίριᾳ κοινωνίας» (Ἡρῳδιαν. Α', 137,9).

⁽³⁾ Ἡρῳδιαν. Τόμ. Α', 137,12. Μ. Ἐπυμολ. 224,20. Σχολ. εἰς Διονύσ. 673,15.

4) Ἐπίθετα πλησμορής καὶ φοπῆς σημαντικά.

§ 850. Ἐπίθετα πλησμορής καὶ ἄμα φοπῆς σημαίνοντα εἶναι τὰ λόγοντα εἰς λος, αλός, η-λος καὶ οι-λος, (δει-), δέ-κται=φοινεται) δῆ-λος, (ἀρ-) ἀπ-α.λές, αιοχντη-ηλός, ἔξιτ-ηλος, ἀρεξιτη-ηλος, οὐψ-η-λός, φειδ-ω-λός, ἀμαρτ-ω-λός, ὁργι-λος, παχν-λός.

ΣΗΜ. Τὸ παρὰ Ξενοφῶντι ποιητικὸν ἐκ παγλός (¹) ἔγεινεν ἐκ πλήττω (ἀντὶ τοῦ ἐκπλαγ-λος ἀποβαλλὲν τὸ ἐν λ δι' εὐθωνίαν) (²).

5) Ἐπίθετα ἐπιτηδειότητος σημαντικά.

§ 851. Ἐπίθετα ἐπιτηδειότητα σημαίνοντα εἶναι τὰ λόγοντα εἰς ικός, ιμος καὶ τήριος, (ἀργ-) ἀρχικός, (γράφω) γραμικός, (πολεμῶ) πολεμικός, (γρῦπτις) χρήσιμος, (σωζω) σω-τήριος, δρασ-τήριος (δράω δρῦ), κτλ.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς ιμος ἔχουσιν ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν σημασίαν, ἀλώτιμος (ἀλωταῖς δυνατός), ἀράσιμος, γεωργήτιμος, ἐπιλήψιμος, ἀσθετιμος (ἀσθετῆς ἀξιος), ὠφέλιμος, πλώτιμος (ναῦς=δυνατὴ πλέουσα, πλάτιμος θάλασσα=δυνατὴ πλευσθῆναι), πότιμος (πότιμον ὕδωρ), (θάνατος) θανάτιμος (εἰς ὃ ἐπράπη καὶ τὸ τ εἰς σ), πορεύσιμος, κτλ.

6) Ἐπίθετα χρονικά.

§ 852. Τὰ χρονικὰ ἐπίθετα κατάλγουσιν εἰς ἴρος, (ι)αῖος καὶ (σπαν.) ἥσιος, (γήθες) χθεσιρός, ἡμερ-ιρός νυκτερ-ιρός, χειμερ-ιρός, (σκότος) σκοταῖος, καὶ σκοτ-ιαῖος, δευτερ-αῖος, τριτ-αῖος, μητ-ιαῖος, ἡμερ-ήσιος, ἐτ-ιαῖος (³).

ΣΗΜ. Ἡ κατάληξις (ι)αῖος εἶναι καὶ ὡς κτητική, γερσ-αῖος, τταδιαῖος, ἄρουρ-αῖος, ποδ-ιαῖος, πηγυ-αῖος, ὑποβολιμ-αῖος, ταλαντιαῖος, δραγυμ-αῖος, ποδι-ιαῖος, ἀμαξ-ιαῖος, ἀνεμ-ιαῖος, ναματιαῖος (ὕδωρ ναματ-ιαῖον).

7) Ἐπίθετα τῆς ὕλης ἢ μετονυμαστικά.

§ 853. Ἐπίθετα μετονυμαστικὰ εἶναι τὰ [εος] οὐς καὶ ἴρος (προπαροξύτονα), χρυσοῦς, ἀργυροῦς, χαλκοῦς, χναροῦς, κτλ. ἔβλιτρος, λιθόρος, κτλ.

ΣΗΜ. Μόνον τὸ ἀνθρώπινος (συνήθως τρικατάληκτον) εἶναι κτητικὸν = ἀνθρώπειος (⁴).

8) Ἐπίθετα πλησμορής σημαντικά.

§ 854. Ἐπίθετα πλησμορής σημαίνοντα καταλγουσιν εἰς εις, α.λέος,

(¹) Ξενοφ. Τέρ. ιά., 3. —

(²) Ήμ. Γραμμ. Παρατ. §. 415.

(³) «ἡμερησία ὀδός» (Πλάτ. Πολ. 616, γ.), ἐτήσιος προστασία (Θουκ. Β', 80).

(⁴) Πάντα τάλλα εἰς ἕνος εἶναι τρικατάληκτα μόνον, τὸ δὲ ἀνθρώπειος σπανίως δικατάληκτον (Πλάτ. Νόμ. 737, 6').

ρός, αρός, ερός, ηρός, καὶ (*ι*)ρός, (χάρις) χαρίεις, (μελιτόεις) μελιτοῦς, (χώμη) ρώμα.λέος, (αισχυς) αἰσχρός, ἐχθρός οἰκτρός, (χαλάω) χαλαρός, (μικνώ) μιαρός, (φθόνος) φθορ-ερός, (πόνος) πορ-ηρός, (μόγθος) μοχθηρός, (πεδίον) πεδ-ιρός,

ΣΗΜ. Κυρίως ἡ τῆς πλησιονῆς κατάληξις δὲν εἶναι ινὸς ἀλλὰ νός, ἐξ ḥς προέκυψαν τὰ ὄρεινός (= ὄρεσ-νός, ἐξ ἀναπληρωτικῆς ἑκτάσεως), φαει-νός (= φαεσ-νός, αἰολ. φαεν-νός ἐξ ἀρμοιώσεως), σκοτει-νός (= σκοτεσ-νός), κτλ. ἀναλόγως τῶν ὄποιων ἔγειναν καὶ τὰ δεινός (= ἀντὶ δεεινός = δεεσ-νός), κλει-νός (= ἀντὶ κλεεινός = κλεεσ-νός), φωτει-νός (= φωτεσ-νός, αἰολ. φωτενός (!)), ἐλεεινός, ποθεινός.

9) Ἐπίθετα πλησιονῆς καὶ ὁμοιότητος.

§ 855. Τὰ πλησιονήρ καὶ ὁμοιότητα σημαίνοντα ἐπίθετα καταλόγουσιν εἰς ὀδηγη, (γυνή) γυναικώδης, (ψήκυμος) ψαυμώδης, (αἱρα) αἴματώδης, σφηκώδης (ὅμοιος τῷ σφηκί), κτλ.

10) Ἐπίθετα φήματικά.

§ 856. Τὰ φήματικὰ ἐπίθετα καταλόγουσιν εἰς τος καὶ τέος, ποιητός, ποιητέος. Καὶ τὰ μὲν εἰς τος σημαίνουσι τὸν δυνάμενον νὰ πάθῃ (καὶ σπανίως νὰ ἐνεργήσῃ), τὰ δὲ εἰς τέος τὸν ὄφειλοντα νὰ πάθῃ (καὶ σπανίως νὰ ἐνεργήσῃ, τὸ ὄποιον σημαίνουσι μόνον τὰ εἰς τέον ἀνώμαλα σύδετερα(!)).

ΣΗΜ. 1. Τὰ εἰς τος ισοδυναμοῦσι μὲ τὸν πιθητ. παρακείμενον τῆς μετοχῆς, ποιητός (= πεποιημέος), στρεπτός (= ἐστραμμένος), ὁ ητός (= εἰρημένος), πλαστός (= πεπλασμένος). Ἔνιοτε δὲ ἔχουσι καὶ ἐνεργητικὴν σημασίαν, μενετοὶ καιροὶ (= οἱ μίνοντες (περιμένοντες)), ἀφύλακτος (= οὐ φυλάττων), ἀπρακτος (= οὐ πράξας (ἀπῆλθεν ἀπρακτος), ἀθέατος (= οὐ μὴ θεατάμενος).

ΣΗΜ. 2. Τὰ εἰς τος καὶ τέος φήματικὰ ἐπίθετα τρέπουσι τὸν γαρακτῆρα ὅπως τρέπεται καὶ εἰς τὰ φήματικὰ εἰς τῆς (§. 825), διαφυλάττουσι δὲ καὶ τὸ σ. ἀκουστός, ἀκούστεος (§. 826).

γ') ΡΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ

§ 857. Τὰ παράγωγα φήματα παράγονται ἐκ φημάτων, λεγόμενα φήματικά, καὶ ἐξ οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων, λεγόμενα παρώνυμα.

α') ΡΗΜΑΤΑ ΡΗΜΑΤΙΚΑ

§ 858. Τὰ φήματικὰ φήματα διὸ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως σημαίνουσιν ἐπανάληψιν τῆς δικτήσεως τοῦ ἐξ οὐ παράγονται φήματος καὶ

(¹) «Αἰολεῖς φαενός καὶ φωτενός λέγουσιν» (Ἡρωδίαν. Τόμ. Β'. 597, 15).

(²) Ταῦτα οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ ὡνόμαζον θεικὰ ἐπιρρήματα (Βεκκέρ. Ἀνέκδ. 642, 16). «Θειικὸν τὸ ὄφειλόμενον γενεσθαι» (Ἡσύχ.). Απαντῶσι δὲ μόνον εἰς τοὺς τύπους-τέον καὶ τέα.

λέγονται θαμιστικά, ἐπιθυμίαν (ἔφεσιν) καὶ λέγονται ἐφετικά, ἐναρξάν
καὶ λέγονται ἑραρχτικά.

ΣΗΜ. Θαμιστικόν ἐκ τοῦ θαμίζω = πράττω τι θαμά (== συγγά), ἐφε-
τικόν τὸ ἐπιθυμίας δηλωτικόν, διότι ἔφεσις ἡ ἐπιθυμία (¹), ἐναρχτικόν τὸ
ἐνάρξεως δηλωτικόν.

1) Θαμιστικά.

§ 859. Παραγωγική καταλήξεις τῶν θαμιστικῶν εἰναι ἄζω, ὕζω
καὶ ὕζω, (στένω) στεράζω, (φίπτω) φίπτάζω, (κιτῶ) αἴτιζω, (ἔπιπω)
ἔρπιζω.

ΣΗΜ. Τὰ εἰς (¹) ζω διὰ τοῦτο σημαίνουσι καὶ λέγω συνεχῶς τὸ ὑπὸ τοῦ
πρωτοτύπου σημανόμενον καὶ παράγονται ἐξ ὀνομάτων καὶ ἐπιρρημάτων, πα-
τερίζω (= λέγω, ὃ πάτερ, πάτερ), καρδαμίζω, βακτίζω, ἀγαθίζω,
ἀδελφίζω, ὥζω (=λέγω συνεχῶς ὅ), τίζω (λέγω συνεχῶς τί), ωείζω
(λέγω συνεχῶς φεῦ) αἰάζω, οἰμώζω, ὁ τοτύζω, μακαρίζω, (ῳ μακάριε),
ὄλβιζω (ῳ ὄλβιε), ταλαντίζω (ῳ τάλαν), πολυτιμητίζω (ῳ πολυτιμητε),
κτλ. "Ενεκκ δὲ τεύτης τῆς σημασίας τὰ εἰς -ζω παριστῶσι καὶ τὰς φωνὰς τῶν
ζήφων, κοκκινόζω (λέγω συνεχῶς κόκκον), γρύνζω (γρῦν), κικκαζήζω, τερε-
τίζω, κτλ.

2) Ἐφετικά.

§ 860. Παραγωγική καταλήξεις ἐφετικῶν εἰναι εἰω καὶ ιῶ, κιτι-
νες προετίθενται εἰς τὸ γρονικὸν θέμα τοῦ μέλλοντος, (πολεμήσω) πο-
λεμησ-είω, (γελάσσουμαι) γελασ-είω, (κλαύσουμαι) κλαισ-είω.

§ 861. Ἐφετικά γίνονται καὶ ἐξ ὀνομάτων λήγοντα εἰς [ά]ω] ᾗ καὶ
[ιά]ω] ιῶ, θαρατῶ (θανατιῶ μεταγενεστ.), κηησιῶ, στρατηγιῶ, κτλ.
2) σημαίνουσι καὶ νόσον, ὀρθαλμιῶ, σκοτοδιητῶ, φθειριῶ, ὥχριῶ κραι-
παλῶ, οἰστρῶ, ποδαγρῶ, ψωρῶ, (ψωριῶ μεταγενεστ.), λιθῶ (μεταχ-
λιθιῶ), κακοδαιμορῶ (= κακοδαιμονάζω, διάχορον τοῦ κακοδαιμο-
νέω-ῶ), κτλ..

3) ἑραρχτικά.

§ 862. Παραγωγική καταλήξεις τῶν ἐναρχτικῶν εἰναι ἡ -σκω (γηράζω,
γηράσκω, (γέραζω-ῶ) ηγάσκω, (ἀναλόσω-ῶ) ἀραλίσκω. "Ἐπειτα
ἐπεσκοτίσθη ἡ σημασία αὕτη τῶν εἰς -σκω φημάτων, διὰ τοῦτο σημαί-
νουσιν ὅτι καὶ τὰ πρωτότυπα.

6) ΡΗΜΑΤΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ.

§ 863. Τὰ παρώνυμα φήματα εἰς [έω] ᾗ, εύω καὶ ὀττω (ἢ ώστω)
σημαίνουσι 1) τὸ εἶραι τὸ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος σημανόμενον, (φίλος)
φιλῶ (=εἶμαι φίλος), (ἀληθής) ἀληθεύω, (τυρός) τυφλώττω. 2) τὸ
εἶραι εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος σημανόμενον ἡ ἔχειν αὐτό, (πόνος)

(1) Χωροθεσ. 474, 34. 714, 29.

πονῶ (=εἰψαι εἰς πόνον ἢ ἔχω πόνον), (ὑπνος) ὑπράττω. 3) ἐτέρηειαρ μεταβαιρονσαρ εἰς ἄλλο ἀντικείμενον καὶ λέγονται μεταβατικά, ἀδικῶ τιτα, γιλῶ τοῦτο, φορεύω τιτά, δημεύω τι.

§ 864. Τὰ παρώνυμα ρήματα εἰς [δω] ᾗ, αἴτω καὶ ὑπε σημαίνουσι τὸ ποιεῖτ τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον, (δοῦλος) δουλῶ (=ποιῶ τινα δοῦλον), (λευκός) λευκαίρω, (όξυς) ὀξύρω, κτλ.

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν εἰς αἱ νω καὶ ὑνω τινὰ σημαίνουσι τὸ εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον (ἀμετάθατον), (χαλεπής) χαλεπάνω, (δύνατος) δυνάκωλαίνω, (βραδὺς) βραδύνω. "Ἄλλα δὲ διφοροῦνται, δυνάχεταινω (ἀμετάθ. καὶ μεταθατ.). ταχύνω (ἀμετάθ.), ἀλλὶ ἐπιταχύνω (μεταθατ.).

§ 865. Τὰ παρώνυμα εἰς [ζω] ᾗ σημαίνουσι τὸ ἔχειτ ἢ ἀποδιδόται τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον. Γίνονται δὲ ἐκ θηλυκῶν πρωτοκλίτων, (θοὴ) βοῶ, (χόμη) κομῶ, (τιμῆ) τιμῶ, (μεταθατ.), (νίκη) νικῶ (μεταθατ.), ως νικᾶ τοὺς πολεμίους.

§ 866. Τὰ παρώνυμα εἰς ιἷα καὶ ἄῖα σημαίνουσι 1) τὸ ἀποδιδόται τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον, (ονομα) ὄνομάζω, (σπλον) σπλιζω. 2) μύησον τῆς γλώσσης ἢ τοῦ φρονήματος τοῦ ὄνόματος, ἔξ οὐ παράγονται, (Ἐλλην) ἐλληνίζω, (Πέρσης) περσίζω, (Βοιωτὸς) βοιωτιάζω⁽¹⁾. 3) τὸ εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον ἢ ἔχειταιτό, ὑδρίζω (=εἴψαι ὑδρίστης), ἐλπίζω (ἔχω ἐλπίδα). 4) τὸ ποιεῖτ τὸ ὑπὸ τοῦ ὄνόματος σημαίνομενον, δικάζω, ἀλαλάζω. 5) διατριβήν γρόνου (ἀμετάθ.), ἐσφίζω, χειριάζω.

δ') ΕΙΠΡΡΗΜΑΤΑ ΗΑΡΑΓΩΓΑ.

§ 867. Τὰ παράγωγα ἐπιρρήματα παράγονται ἔξ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ἀντωνυμιῶν, ρήματων καὶ ἐπιρρημάτων. Είναι δὲ τὰ παράγωγα ἐπιρρήματα τοιῶν εἰδῶν. 1) τοπικά, 2) τροπικά καὶ 3) ποσωτικά.

1) Τοπικά παράγωγα ἐπιρρήματα.

§ 868. Παραγωγαὶ καταλήξεις τῶν τοπικῶν παραγώγων ἐπιρρημάτων εἰναι θερ (τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως), θι (τῆς ἐν τόπῳ στάσεως) καὶ δε τη σε (τῆς εἰς τόπον κινήσεως), (οὐρανός) οὐρανόθερ, (ἄλλος) ἄλλοθι, (ἐκεῖ) ἐκεῖσε, (Ἐλευσίς) Ἐλευσινίδε.

§ 869. Καταλήξεις τῆς ἐν τόπῳ στάσεως εἰναι καὶ αἱ οἱ, αἱ (μόνον εἰς τὸ γχριτ), ησι(r) καὶ ασι(r) (μετὰ τὸ ι καὶ ρ), οἴκοι, Ισθμοῖ, Πενθοῖ, Μεγαροῖ, Κικυρ/r/oī (Κικυνα, δῆμος Κεκροπίδος)⁽²⁾, Φρεαροῖ,

(1) Τὰ ρήματα δὲν γράφονται διὰ κεφαλαίων γραμμάτων ποτέ.

(2) Λυστ. 17, 5. 8. Ὁρθότερον νῦν γράφηται δι' ἐνὸς ν, ως γράφει ὁ Ἡρωδίανος (Τόμ. Α', σ. 257, 37. Τόμ. Β', 534, 1).

Παταριοῦ, χαμαι, Θήβησι(r), Ἀθήνησι(r), Ἀλωπεκῆσι(r), Ολυμπίασι(r), Ἐργιαῖσι(r), Πλαταιᾶσι(r), Θριᾶσι(r), θύρασι(r), ὄρασι(r).

ΣΗΜ. 1. Τὰ μὲν εἰς οἱ ἐπιφρέματα εἶναι πτώσεις τοπικαὶ τῆς δευτέρας κλίσεως, τὰ δὲ εἰς ησι: καὶ αὐτινέναι τύποι τῆς τοπικῆς δοτικῆς.

ΣΗΜ. 2. Ως τοπικὰ ἐπιφρέματα λεμβάνονται πολλάκις καὶ αἱ πλάγαι πτώσεις τῶν ὄνομάτων, αὐτοῦ, πανταχοῦ, πολλαχοῦ, μακράν, ταῦτα τῷ, κτλ.

ΣΗΜ. 3. Τὸ πολλαχοῦ ἔχει τὸ ἐπένθεμα αγ. Τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα, πολλα-αγ-ῶς, ἄλλα-αγ-οῦ, παντ-αγ-οῦ, ἐντ-αγ-οῦ, πλεῖστα-αγ-οῦ, πολλα-αγ-όθεν, ἄλλα-αγ-όθεν, παντ-αγ-όθεν, πολλα-αγ-ῆ, παντ-αγ-ῆ.

§ 870. Τὰ εἰς θειρ ἐπιφρέματα παράγονται ἐξ ἀντωνυμιῶν, τοπικῶν ὄνομάτων, ἐπιφρημάτων καὶ ἐκ τῶν προσηγορικῶν ὄνομάτων, οἷος ἔως (τοῦ), πατήρ, μήτηρ, κένος, πρῷρα, οὐραρός, ὑψός, φίλα, ἀργή, καὶ θύρα, ἀλιθόθειρ, αὐτόθειρ, Ἀθήνηθειρ, ἄρωθειρ, [ἐπω] ἄπωθειρ⁽¹⁾, οἴκοθειρ, πατρόθειρ, μητρόθειρ, κυκλόθειρ, πρῷροθειρ, οὐραρόθειρ, ὑψόθειρ, φίλοθειρ, ἀρχῆθειρ, θύραθειρ.

§ 871. Τὰ εἰς θειρ παράγονται μόνον ἐξ ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιφρημάτων, αὐτόθι, ἀλιθι, πολλαχόθι⁽²⁾.

§ 872. Τὰ εἰς δε πακράγονται μόνον ἐξ ἐπιφρημάτων, ἐκ τοπικῶν ὄνομάτων καὶ τοῦ οἴκος, ὡς ἐρθάδε, Μέγαράδε, Ἐλενοῦράδε, οἴκαδε (ώς ἐξ ὄνομαστικῆς οἰζ). Κατὰ ταῦτα ἔγειναν καὶ τὰ Ἀθήναζε (=Ἀθήνας-δε), Θήβαζε, θύραζε, χαμάζε, Ολυμπίαζε.

§ 873. Τὰ εἰς θειρ πακράγονται μὲν εἰς οἱ παροξύνονται, κυκλόθειρ, Ἀβυδόθειρ, Λεοβόθειρ, Ἐλενούροθειρ, Μεγαρόθειρ, μητρόθειρ, φίλοθειρ, Μαραθωρόθειρ, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἀλλοθειρ, ἐκάστοθειρ, ἔκτοθειρ, ἐρθοθειρ, οἴκοθειρ, πάντοθειρ. Ἐγροῦνται δὲ σύμφωνον πρὸ τοῦ θ προπαροξύνονται, δύπισθειρ, ὑπερθειρ, ἐμπροσθειρ. Παραλήγονται δὲ εἰς α, η καὶ ω, ἐκν μὲν τὸ πρωτότυπον εἶναι βαρύτονον, προπαροξύνονται, ἐκν δὲ ὁξύτονον, προπερισπῶνται (πρῷρα) πρῷροθειρ, (Θεσπιαὶ) Θεοπιᾶθειρ, (Πλαταιαὶ) Πλαταιᾶθειρ, (Δεσποιναὶ) Δεκελιᾶθειρ, (Δεκέλεια) Δεκελειᾶθειρ, (Μυκῆναι) Μυκένηθειρ, (ἀρχὴ) ἀρχῆθειρ, (πρόσω) πρόσωθειρ, (ἐνω) ἄρωθειρ, (Θριαὶ) Θριῶθειρ, (Πυθιῶ) Πυθῶθειρ.

§ 874. Τὰ εἰς θειρ, σε, ασι(r) καὶ ησι ἀκολουθοῦσιν ώς πρὸς τοὺς τονισμὸν τὰ εἰς θειρ, αὐτόθι, αὐτόσε, Ολυμπίασι(r), Πλαταιᾶσι(r), Αθήνησι(r), Θριᾶσι(r), Κτλ.

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν εἰς θειρ ἔχουσιν ἐν τῇ παραληγούσῃ ω τὰ (ἐσω) ἐσω θειν, (ἐξω) ἐξω θειν, (πρόσω) πρόσωθειν, (ἐνω) ἐνωθειν, (κάτω) κάτωθειν, (πρότερος) πρωτέρωθειν, (ἐκάτερος) ἐκατέρωθειν, (ὑπότερος) ὑποτέρωθειν.

(1) Οὕτω πρέπει νὰ γράφηται. "Ορχ. Ἡμ. Γραμ. Παρατηρ. §. 422.

(2) οἴκοθι, ἀγρόθι, οὐρανόθι, ὑψόθι: (Ἡρωδίαν. Τόμ. Α', 501, 12).

φωθεν, (έτερος) ἐτέρωθεν, (άμυδτεροι) ἀμφοτέρωθεν, [άπω μὴ εἰρημένον] ἀπωθεν, (έως, ή) ἔωθεν καὶ τὰ Πυθῶθεν, Κριθῶθεν, Θριθῶθεν.

2) Τροπικά ἐπιρρήματα.

§ 875. Η αρχαγωγική καταλήξεις τῶν τροπικῶν ἐπιρρημάτων είναι
1) δορ, αδὸρ καὶ ηδὸρ (ἔξ ὄνομάτων καὶ ἑρμάτων), ἀγελη-δόρ, βετρον-δόρ, ἀραφαρ-δόρ, ὁμοθυμ-αδόρ, κυνηδόρ, βουντροφ-ηδόρ, κτλ.

ΣΗΜ. Κατὰ ταῦτα γίνεται καὶ τὸ τοπικὸν ἐνδον (παρεξύτονον).

2) -δην καὶ -άδην, ἐκ ἑρμάτων, τῶν ὀποίων ὁ μὲν φωνηντόληκτος γαρακτήρ τρέπεται σῶς εἰς τὰ ἑρματικὰ σύσικστικά εἰς σις, τὸ δὲ θεματικόν ε εἰς ο, (βαίνω) βά-δηρ (ώς βάσις), (ιστημι) στάδηρ (ώς στάσις), (ἀνίημι) ἀρέ-δηρ, (λέγω) διαρρηδηρ, (κρυψ-) κρύθ-δηρ, (πλέκω) πλέγ-δηρ, (σπείω, σπερ-) σπορ-άδηρ, (φέρω) φορ-άδηρ⁽¹⁾.

3) -ιρδηρ, ἔξ ὄνομάτων, (πλοῦτος) πλευτίρδηρ, (ἄριστος) ἀριστίρδηρ.

4) ιρδᾶ, ἔξ ὄνομάτων, ἑρμάτων καὶ ἑρματικῶν εἰς τος ἐπιθέτων, σημαίνοντα παιδιάρ, (οστρακον) ὀστρακίρδᾶ, (φάνιω) φαντίρδᾶ, (πόσον) ποσίρδᾶ, (διελκυστός) διελκυτίρδᾶ, κτλ.

5) ο καὶ ει ἔξ ὄνομάτων, τι ἐκ ἑρμάτων καὶ -ως ἐπιρρημάτων, ἀμισθ-ι, ἐκορτ-ι, αὐτοχειρ-ι, ἀπενευστ-ι, ἀκοντ-ι, ἀραιμωτ-ι, ἀγελαστ-ι, ἀσκαρδαμυνχτ-ι, ἀμεταστρεπτ-ι, ἀκλαντ-ι, παρθούρ-ι, ἀκριτ-ι, ἀμογητ-ι, ἀμοχθ-ει, ἀσν.ι-ει, παρομι.ι-ει, ἀραβ.ι-ει, παρ-δημ-ει, ἀτρεμ-ει, αὐτολεξ-ει, ἀμετρ-ει, παμψηρ-ει, ἀμαχ-ει, τριστούχ-ει, ἀτιμιορ-ει, ἀκηρυκτ-ει, ὄτομαστ-ι, ἐληγρισ-τι, Φρυγισ-τι, Άωρισ-τι, Ἰασ-τι, μεγαλωσ-τι, ρεωσ-τι, ιερωσ-τι δημιωσ-τι⁽²⁾. Διφορεῖται τὸ ηγποιού-ι καὶ ηγποι-ει.

6) ο, ἐκ ἑρμάτων καὶ ὄνομάτων, (ἀναυιγνωμι) ἀραμιξ, (παραλλάξι-ω) παραλ.ιάξ, ἐρα.ι.ιάξ, (όδοις) οδάξ, (πυγ-) πύξ, (λακ-) λάξ.

7) Ως τροπικά ἐπιρρήματα είναι καὶ πολλὰ ἐκ δοτικῆς καὶ αιτιατικῆς γενέμενα, ίδια, δημοσίᾳ, πασσονδίᾳ, διπλῆ, διχῆ, τετραγῆ, δικηρ, δωρεάν. 2) σύνθετοι ἐκ προθέσεων λέξεις, ἐκποδῶρ (=ἐκ ποδῶν), ἐμποδῶρ (=ἐκ [τόπῳ] ποδῶν), παραχρῆμα (=παρὰ γρῆμα) προύργον (=πρὸ ἔργου). 3) ἑρματικοὶ τύποι εἰς ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν μεταπεσόντες, ἀμέλει, ἄγε, ἵθι, ἰδού, φέρε, ἄφες (παρὰ μεταγενεστ.).

3) Ποσωτικά ἐπιρρήματα.

§ 876. Τὰ παράγωγα ποσωτικά ἐπιρρήματα ἔχουσι τὴν κατάλη-

(1) Ἡ κατάληξις δορ καὶ δηρ κτλ. γίγεται ἐξ ἀρχαιοτέρων ἐπιθετικῶν καταλήξεων, ή μὲν δορ ἐκ τῆς δορ (δοιον), ή δὲ δηρ ἐκ τῆς δήρη (δίην), ως φείνεται ἐκ τῶν σχεδίνη, αὐτοσχεδίνη, ἀμφαδίνη, κτλ. προθλ. καὶ δηρ (=δίην, λατ. diu).

(2) Ὁρα Ἡρωδίαν. Τόμ. B', σ. 464, 11. Τὸ δὲ παρασυδὶ καὶ πασσονὶ.

ζειν ἀκίς, ἥπις προστιθέται εἰς ἐπίθετα, χριθυητικά καὶ ἡγεμονικάς, πολλάκις, διλιγάκις, πλειστάκις, περτάκις, τοσάκις, τουαντάκις, δσάκις, ποσάκις.

B'. ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΛΕΞΕΩΝ.

§ 877. Η συνθεσις είναι δύο εἰδῶν 1) σύνθεσις καὶ 2) παράθεσις. Εἰς ἀμφοτέρας δὲς ὑπάρχουσι δύο συνθετικά μέρη, πρῶτον καὶ δεύτερον συνθετικὸν μέρος.

Εἰς μὲν τὴν σύνθεσιν τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος συντίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου ἔνευ τυπικῶν καταλήξεων, εἰς δὲ τὴν παράθεσιν συντίθεται τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος ὡς πλήρης καὶ τελείκη λέξις μετὰ τοῦ δευτέρου, *λογο-ποιῶ*, *βου-κερά-λας*, *πολι-ορκῶ*, *ραν-μαχῶ*, κτλ. ἀποβάλλω, ἀει-μηῆμωρ, εὐ-πολις, *Ελλής-ποντος*, *Διός-κοροι*, *Κυρός-ρα*, μή-τε, ὁς-περ, *τεώφεος*.

ΣΗΜ. Παράθεσις=θέσις τινὸς πλησίου ἄλλου (§. 370, Σημ.), αἱ δὲ λέξεις λέγονται παράθετοι (§. 103, 4, Σημ. 2).

1) ΠΡΩΤΟΝ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΝ.

§ 878. Τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος πάστης συνθέτου λέξεως εἴναι ἀκλιτὸν καὶ κλιτὸν μέρος λόγου. Τὸ δὲ ἀκλιτὸν πρῶτον συνθετικὸν μέρος είναι δύο εἰδῶν α'). ἀχώριστον ἀκλιτὸν μέρος, μόνον ἐν συνθέσει εὑρισκόμενον καὶ οὐδέποτε καθ' ἑκατό, καὶ β'). ἀκλιτὸν μέρος καὶ καθ' ἑαυτὸν τιθέμενον, ὡς ἀ-σεβής, ἡμι-μαθής, δυστυχής, εὐ-σεβής, πληγ-μελής, παλιρ-ζωος.

α) "Ακλιτὸν ἀχώριστον ὡς ἀ. συνθετικόν.

§ 879. "Ακλιτά ἀχώριστα ὡς πρῶτα συνθετικά είναι: 6, ἡμι (=ἡμισυς), δύς, *rή* καὶ *a* στερητικά (=ἔνευ), *a* ἀθροιστικό (=ἔγκα) καὶ *a* ἐπιτακτικό (=ἔγκν)(¹), ἡμι-μαθής, ἡμι-ορος, ἡμι-θαρίς, δυσ-λυτος, *rή* ποιος, ἄ-παις, ἄ-βατος, ἄ-πας, ἄ-τερής, ἄπεδον χω-πιο(²).

1. Τὸ ἡμι- δὲν ἐκθλίζει τὸ : ἐπομένου φωνήνεντος, ἡμι-ορος, ἡμι-ερθος, κτλ. (³).

(¹) Τὸ ἐπιτακτικόν *a* ἔγεινεν ἵσως ἐκ τοῦ στερητικοῦ *a*, ὡς *χώρα* ἀξνλος (=ἔνευ ξύλων). ἀξνλος ὑλη (=δάσος ἀξιλευτον, ἐξ οὐ οὐδεὶς ἀξιλεύσατο, ἐπομ.=πολύξελον. "Ορα Ήμ. Γραμματ. Παρατ. §. 425, ε'.

(²) "Ορα Ήμ. Γραμ. Παρατ. §. 425, ε'.

(³) Σανσκρ. *sāmī*, λχτ. *semi*, *semis*, *śīś*. ἀρχ. *sama*=ὅμοις, σαν. *sama-m*, *samā*, *samajā*, *sa'ma-s*=ὅμοιος, *īśas*, λατ. *similis*, δῆθεν τὸ ἡμι=τὸ αὐτὸν μέρος ἄλλων τινῶν =ἡμισυ, ἐξ αὐτοῦ δὲ διὰ τῆς προσφύσεως τοῦ ὡς ἐν τῷ τριττὺς ἔγεινε τὸ ἡμι-συς.

2. Τὸ δὺς σημαίνει *δυσκολλαρ*, κακότητα καὶ ἐρατιότητα, δύσ-
θατος, δυς-τυχής, δυς-άρεστος, δυς-μενής⁽¹⁾.

3. Τὸ ρῆ⁽²⁾ σπανίως ἀπαντᾷ καὶ συναιρεῖ τὸ η μετὰ τοῦ ἐπομέ-
νου φωνήντος, *ρηγεμία* (νῆ-χνεμος), *ρωδός* (νῆ-օδούς), *ρηπούρι* καὶ
ρηπούρει.

4. Τὸ στερηρικὸν α λέγεται α πρὸ συμφώνου καὶ πρὸ τοῦ F, καὶ
δὲ πρὸ φωνήντος, ἄ-θατος, ἄ-παις, ἄ-ήτητος, ἄ-δρατος, (καὶ ἄτρα-
τος), ἄ-όριστος, ἄ-οπλος (καὶ ἄροπλος), ἄ-οικος, ἄ-ηδής,
ἄ-ϋπρος, ἄ-ϋθρος, -ια, ἄ-ωρος, ἄρ-άξιος, ἄρ-ικαρος, ἄρ-αρδρος.

5. Τὸ στερητικὸν α μετὰ τοῦ ε ἐνίστε συναιρεῖται, καὶ τοι ἐμεσο-
λίζει τὸ F, (ἄ-έκων) ἄκωρ, (ἄ-εργός) ἄργος. Σημαίνει δὲ στέρησιν
καὶ κακότητα καὶ ψιλούται πάντοτε πλὴν τοῦ ἀδης καὶ ἄλιστος, ὡς
ἀράξιος (= ὁ μὴ χέισις), (δῶρα) ἄδωρα (= κακόδωρα). ἀπρόσωπος
(= λακοπρόσωπος), ἄγλωσσος (= κακόγλωσσος), ἄφωρος (= κακό-
φωνος)⁽³⁾.

6. Τὸ ἀθροιστικὸν α κατ' ἀρχής ἐδασύνετο, ἄ-παις, ἄ-θροος, ἄ-
θροικώ⁽⁴⁾ (Αττικῶς), ἄ-πλοντος, ἀπὸ δὲ δασυγομένου ὑστερον ἐψιλώθη,
ἀδειλρός, ἄκοιτις, ἄκολουθος (= ἀ-κέλευθος, ἄ-κοίτη, ἄ-δειλφύς)⁽⁵⁾.

6') "Ακλιτορ ως α'. συνθετικὸν μέρος καὶ καθ' εαντὸ τιθέμενον.

§ 880. "Ακλιτα μέρη λόγου ως πρώτα συνθετικὰ μέρη καὶ καθ'
έκυτὰ τιθέμενα εἰναι κι προθέσεις καὶ τὰ ἐπιρρήματα, προ-βάλλω,
ἀει-μυήμωρ, παλίμ-παις.

ΣΗΜ. 1. Τὸ ν τοῦ πάλιν ἐν συνθέσει τρέπεται ως τὸ τῆς προθέσεως σύν,
πλὴν ὅτι φυλάττεται ἀτρεπτον πρὸ τοῦ σ μετ' ἄλλου συμφώνου καὶ πρὸ τοῦ ζ,
παλίγκλαστος, παλίμ-παις, παλίλ-λογος, παλίσ-συτος, παλίν-
στρεπτος, παλίν-ζωος, παλίν-σκιον χωρίον, κτλ.

ΣΗΜ. 2. Τὸ ν τοῦ ἄγαν πρὸ τοῦ ρ ἀφομοιοῦται, πρὸ δὲ τῶν λοιπῶν συμ-
φώνων ἀποβάλλεται, πλὴν πρὸ τοῦ ν. ἄγάν-νιφος, ἄγάρ-ρους, ἄγάσ-στονος,
ἄγάσ-υρτος, ἄγά-ρηεγκτος, Αγα-μέμνων, ἄγα-κλεής.

ΣΗΜ. 3. Τὰ παρὰ τὸ ἄει διὰ τοῦ ει γράφονται, ἄει-μυηστος, ἄει-φρου-
ρος, ἄει-πάρθενος, πλὴν τοῦ ἀειδειος γραφομένου διὰ τοῦ ε (ἐκ τοῦ αἰολικοῦ

(1) Τὸ δὺς ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ σανσκρ. dus, dur (κακός), durmanas (δυς-μενής),
ζενδ. dush, dus-manach (δυς-μενής), λατ. durus (σκληρός).

(2) Σανσκρ. na, λατ. ne (ne-fas = ἀνόσιον) καὶ πι καὶ μεταθέσει in (in-dignus =
ἀνάξιος).

(3) Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ στερητικοῦ α ὑπάρχει ἔρις μεταξὺ τῶν γλωσσολόγων. "Ορα
'Ημετ. Γραμμ. Παρτηρ. §. 425, γ'.

(4) «Τὸ ἄλγα σημαίνει πολλαλαχοῦ τὸ δύμοιο.... Τὸν δύμοκέλευθον καὶ ὄμοκοιτιν
ἀκόλουθον καὶ ἄκοιτιν ἔκαλέσαμεν» (Πλάτ. Κρατ. 405, γ'-δ'). Τὸ ἀθροιστικὸν α
ἴγενεν ἐν τοῦ σανσ. sa-, sam (= μετὰ) = ἐλλ. σύν, λατ. sem- (sem-el, sim-plex,
singuli), κτλ. Εντεῦθεν καὶ τὸ ἄμα, σανσκρ. sama (όμοιο), κτλ.

άτι) καὶ γνομένου κατὰ παραγωγὴν μετὰ καταλήξεως -θιος, ως ἐπιθαλλασί-
διος, [κρυπτά-θιος, μινυνθά-θιος, κτλ].

ΣΗΜ. 4. Μεταξὺ ἀκλίτου πρώτου συνθετικού καὶ τοῦ δευτέρου ἔχει ἐπένθεμα
η τὸ ὑπερ-ή-φανος καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ, τὸ ὑπερ-η-φερῆς (παρ' Ἡσυχίῳ) (=
ὑπερφερῆς) καὶ τὸ ἐπ-η-θολος, μεγαλεπ-η-θολος (πρᾶ). καὶ τὰ ποιητ. εὐ-
η-γενής, συν-η-θολης.

2) *Kλιτὸς ὡς πρῶτος συνθετικός.*

§ 881. Τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος κλιτὸν ὃν δύναται νὰ εἶναι
ὅρομα καὶ φῆμα, λογο-κλόπος, κλεψύδη-λογος.

ΣΗΜ. Αἱ σύνθετοι λέξεις ἵσσων ἡσαν ἀρχαιότεραι τῶν ἀπλῶν, αἱ δὲ
ἀπλαῖς ἡσαν κατὰ πρῶτον θέματα μόνον ἄνευ πτωτικῶν καταλήξεων, λόγο-,
νόμο-, πόλι-, φύσι- κτλ. Ταῦτα τὰ θέματα διασύζονται ἐν τῇ συνθέσει, ἀλλὰ
προϊόντος τοῦ γρόνου μεγάλας ποικιλίας ἐλασσον.

2') *"Ορομα ὡς πρῶτος συνθετικός.*

§ 882. Ὅταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος εἶναι ὅρομα, συντίθεται
τὸ ἴσχυρὸν αὐτοῦ θέμα μετὰ τοῦ δευτέρου εἰς μίαν λέξιν, ως θεο-λόγος,
γη-φόρος, γη-λογος, λαγω-θόλος, τεω-κόρος, λεω-φόρος, τελεσ-φό-
ρος, σακέσ-παλος, κτλ.

§ 883. Ο γραμμῆτηρ τοῦ θέματος πρὸ φωνήντος ἀποθέλλεται:
πν-λ-αγόρας, τομ-άρχης, λοχ-αγός, κτλ.

§ 884. Τὰ θέματα τῶν ὄνομάτων ἐνίστε μετασγηματίζονται κατὰ
τὰ πρωτόλιτα εἰς α-, η- καὶ κατὰ τὰ δευτερόλιτα εἰς ο-, λαμπα-
δη-φόρος, δεκατη-λόγος, ὅμφαλη-τόμος κυρά-μυνια καὶ κυρδ-μυνια,
μουσά-μαρτις, ἀρθο-φόρος, ἀρδριαντο-ποιός, φλεβο-τομῶ, πεντηκο-
στο-λόγος καὶ πεντηκοστη-λόγος, κτλ.

§ 885. Τὰ τριτόλιτα ἀστυν καὶ ραῦς καὶ τὰ λήγοντα εἰς ις(γεν. έως)
καὶ ις(γεν. έος) συνήθως καὶ πρὸ φωνήντος καὶ πρὸ συμφώνου ως πρῶ-
τον συνθετικὸν ἔχουσι τὸ ἀρχικὸν θέμα, ἀστυ-γειτωρ, ἀστυ-άραξ, εὐ-
θυ-θολία, εὐθυ-ωρία, πολι-ορκῶ, ραυ-αγός, ραυ-μαχῶ. Ἐνίστε ομως
μετασγηματίζονται κατὰ τὰ δευτερόλιτα εἰς ο-, ἵχθυο-πώλης, πολι-
οῦχος (= πολιό-ογος), φνοιο-λόγος, ὄφιο-δηκτος, ὄφιο-κτόρος, ἀλλὰ
καὶ τεώ-οικος, τεώ-ριος (§ 894).

§ 886. Τὸ βοῦς ὡς πρῶτον συνθετικὸν πρὸ συμφώνου μὲν φυλάττει
τὸ ἴσχυρὸν θέμα (βου-), πρὸ φωνήντος δὲ τὸ ἀσθενὲς (βο-), βου-κε-
ράλας, βο-ηλασία.

§ 887. Ο γραμμῆτηρ τοῦ θέματος ο δὲν ἀποθέλλεται ἐνίστε πρὸ¹
φωνήντος διὰ τὸ F, ὄφθο-επής (= ὄφθο-Φεπής), ἀγαθο-εργός (= ἀγα-
θο-Φεργός), θυμο-ειδής (= θυμο-Φειδής), μηγρο-ειδής (= μηγρο-Φειδής),
λευκό-ιος (= λευκό-Φιον). Εἴς τινα δὲ μετὰ τὴν ἐπισκόπισιν τοῦ F

ἔγεινε καὶ συνάρθεσις, πικροῦργος (=πανό-εργός), ξυλούργος (=ξυλο-εργός), κρεουργός (=κρεο-εργός), μουσουργός (=μουσο-εργός), δημιουργός (=δημιο-εργός), φίλοδοῦχος (=φίλοδό-(σ)υγκός), χειρῶναξ (χειρο-Φάναξ).

§ 888. Τὰ εἰς ος (γεν. ους) καὶ ης (γεν. ους) τριτόκλιτα ὡς πρῶτα συνθετικὰ ἐλάχυσταν τὸν τύπον εσ-, τελεσ-φόρος, σακέσ-παιλος, ὄρεσ-κῶνος, ἀληθέσ-τερος, κτλ. Βραδύτερον ὅμως ἐπενράτησεν ὁ κατὰ τὰ δευτερόκλιτα μετασχηματισμὸς αὐτῷ εἰς ο-, ὡς ξιφο-φόρος, σκενο-φόρος, ἀληθό-μαρτις, μελο-ποιός, ὄρο-κάρυον, ἐλκο-ποιός⁽¹⁾.

§ 889. Τὰ εἰς μα (γεν. μκτος) καὶ τὰ εἰς ας (γεν. ατος) ἀποσχιλλουσι τὸ ατ τοῦ θέματος μετασχηματίζομενα κατὰ τὰ δευτερόκλιτα εἰς ο-, σπερμο-λόγος (ἀντὶ σπερματο-λόγος), σωμ-ασκῶ (ἀντὶ σωματ-ασκῶ), στομ-αλγία (ἀντὶ στοματ-αλγία), αἴμορραγής (ἀντὶ αἱματορραγής), κρεο-φάγος, κρεο-πώλης, κρεο-βόρος, κρεο-κοπῶ, κεφο-φόρος, (ἀντὶ κερατοφόρος, ὡς λέγεται παρὰ μεταγενεστέροις), κεφο-τυπῶ, γηρο-βοσκός, γηρο-τρόφος, κερουλκός, (=κερο-ελκός), κρεουργός, (=κρεο-εργός), ἄλλὰ καὶ κερασ-φόρος καὶ κρεα-τόμος, -ία, -ῶ (§. 894).

§ 890. Τὸ ὄρεնς (ἡμίονος) ὡς πρῶτον συνθετικὸν μετασχηματίζεται κατὰ τὰ Ἀττικὰ τῆς ἔτις Β'. κλίσεως εἰς ω-, ὄρεω-κόμος (§. 882)⁽²⁾. Τὸ δὲ [γέα] γῆ συνήθως μὲν μετασχηματίζεται κατὰ τὰ Ἀττικὰ εἰς γεω-, σπανίως δὲ εἰς γη- (§. 882), γεω-γράφος, γεω-μέτρης, γεωμόρος, γεω-πόρος, γη-γερής, γη-λοφος, γη-πεδον, [γαιή-οχος ποιητ.].

§ 891. Τὸ πᾶρ ὡς πρῶτον συνθετικὸν λέγεται παρ συνήθως καὶ ἐνίστε παντο-, πάγκακος, πατήμερος, πάμερας, παμπάλαιος, παναρμόνιος, πασέληρος, πάσσοφος καὶ πάσσοφος, πατονδὶ καὶ πασσονδὶ, πασσονδὶ, πάννυχος, ἄλλὰ καὶ παττότολμος, παττοδιπός, παττο-

πώλιος.

§ 892. Ἀνώμαλα εἶναι τὰ ὀδοι-πόρος, ὀδοι-πορῶ, ταλαῖ-πωρος, [χοροι-τύπος, -ία, μαλακαί-ποδες, μεσαι-πόλιος. πονητ.], ἀτινα εἶναι λειψανα τοπικῆς πτώσεως.

ΣΗΜ. Τὸ κα λὸς ὡς πρῶτον συνθετικὸν γίνεται καλλι-, καλλί-τεννος, καλλι-επής, καλλι-γράφος, καλλι-εργῶ, καλλι-παις, καλλι-πολις, καλλι-τέχνης, κτλ. (§. 448, 9).

§ 893. Εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἑτύμου τοῦ ὄρῳ σύνθετα συμβαίνει συνάρθεσις, τιμωρός (=τιμᾶ'-ορος παρ' Λισγύλω), πνιωρός (=πνιλα-ωρός παρ' Ομήρω), θυρωρός (θυρα-ωρός παρ' Ομήρω), ἀκτωρός (παρ'

⁽¹⁾ Οἱ μεταγενέστεροι συνετάραξαν τὰ πράγματα εἰπόντες, ὄρεο-σέλινον, ὄρεο-πολέω, ὄρεο-φοίτης.

⁽²⁾ Γράφεται καὶ ὄρεοκόμος, ἄλλ' ὄρθιὸν εἶναι μόνον τὸ διὰ τοῦ ὃ μεγάλου ὄρεω-κόμος ("Ορα Ἡμ. Γράμμ. Παρατ. §. 429).

‘Ησυχίω), οίκονυρδς (=έπιμελούμενος τοῦ οἴκου, εἴτα διατοίθων ἐν τῷ οἴκῳ), κηπουρδς (ό τοῦ κήπου έπιμελούμενος)⁽¹⁾.

§ 894. Πολλάκις εἰς τὰς συνθέσεις ως πρώτον συνθετικὸν μέρος εἶναι πλαγία τις πτῶσις κατὰ παράθεσιν, τεώς-οικος, Ἐ.λ.λήσ-πορτος, Αιός-κοροι, Κυρός-οντα, τυντι-πόρος, δορι-κτητος, δορι-άλωτος, ταντο-πόρος, ὁρεοι-τροφος, δορυ-φόρος, ἀμφορεα-φόρος, ἔιφη-φόρος, κρεα-ρόμος, -τα, -ῶ, τουρ-εχής, τουρ-εχότως, λογοτ-εχότως.

ΣΗΜ. Αξιοσημείωτον εἶναι τὸ θεοι-εχθρία, ὅπερ γράφεται καὶ θεοι-εχθρία, δλλ̄ ὅρθιν εἶναι μόνον τὸ θεοι-εχθρία (Δημοσθ. 22, 59).

§ 895. Τὸ ἐν τῶν ἡριθητικῶν γνόμενα σύνθετα ἔχουσιν ως πρώτον συνθετικὸν τὸ μορο-, δι-, τρι-, τετρα-, πεντα- καὶ πεντε-, ὀκτα- καὶ ὀκτω-, ἑκατοντα-, χιλιο-, μορό-ζυγος, δι-ετής, τρι-ετής, τετρά-μηνος, πεντά-μηνος, πεντέ-πονς πεντε-τάλαρτος, πεντ-ετηρίς, ὀκτά-μηνος, ὀκτώ-πονς, ἑκατόγχειρος, ἑκατόμ-ποδος, ἑκατοντα-ετής, χιλιο-τάλαρτος, χιλι-ετηρίς.

§ 896. Τὸ ἔξ, λαξ καὶ πὺξ πρὸ συμφώνου ἀποθέλλουσι τὸ σ, ἑκαϊδεκα⁽¹⁾, λαχ-πατῶ, πυγ-μάχος, ἔκμηνος, ἔκπλεθρος.

6') Ρῆμα ως α'. συνθετικόν.

§ 897. Οταν τὸ πρώτον συνθετικὸν εἶναι ρῆμα, τὸ δὲ δεύτερον ἀρχηται ἀπὸ φωνήντος, συντίθεται τὸ θέμα ἢ ἡ ῥῆμα κύτου μόνη ἢ μετὰ τοῦ σ, ως πειθ-αρχῶ, λιπ-αρδρῶ⁽³⁾ παντ-άνεμος, ρίψ-ασπις, (=ρίψ-σ-ασπις), πλιέ-ιππος⁽⁴⁾.

ΣΗΜ. Τὸ σ ὑπάρχει, ὅταν τὸ ρῆμα ἔχῃ χαρακτῆρα φωνῆν, χειλεόφωνον καὶ λαρυγγόφωνον.

§ 898. Οταν τὸ πρώτον συνθετικὸν εἶναι ρῆμα, τὸ δὲ δεύτερον ἀρχηται ἀπὸ συμφώνου, συντίθεται τὸ θέμα κύτου μετὰ τοῦ σι καὶ σο ἢ μετὰ τοῦ ι, ε καὶ ο, λινοι-πορος, ἐγρεσι-χορος, τερψι-θυμος (=τερ-πσι-θυμος), μιξο-βάρβαρος, (=μιγσο-ζέβραρος), δενσο-ποιός, λιπο-τάκτης⁽³⁾, ἀρχέ-κακος, ἀρχι-θέωρος⁽⁴⁾.

ΣΗΜ. σι καὶ σο ἔχουσι τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα φωνῆν, ὑγρόν, χειλεόφωνον καὶ λαρυγγόφωνον.

(1) Ρίζ. ορ, Φαρ, ἐπι-όρ-ο-νται: [ἐπι-τηροῦσι], οὔρος [φύλαξ], ἐπίουρος (=φορος, ἐπι-στάτης), φρουρὸς (πρό-ορος), τιμά-ορος, ὕρα [φυλακή], οὐδενόςωρος, πολυωρέω, θυρωρός, βύροι: (ὑθαλμοὶ παρ' Ἡσυχίω) ("Ορα Ἡμετ. Γραμμ. Παρατ. §. 430). —

(2) Λέγεται καὶ [έξα-μηνος], ἔξπιχνος, ήπιονος, ἔξειδεμερος, ἔξ-ετης. "Ορα Ἡμ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 30. καὶ σ. 374. Σοβετ παρὰ Λογ. Ἐρρ. Κάντ. σ. 422. καὶ V. L. σ. 248.

(3) καὶ οὐχὶ λειπ-ανδρῶ, οὗτοι καὶ ἐλλιπ-ής, λιπ-ο-τάκτης, λιπ-ό-νεως.

(4) Οἱ γλωσσολόγοι εἰς τὰ πρῶτα ταῦτα συνθετικὰ μέρη νομίζουσιν ὅτι ὑπάρχουσι ρηματικὰ οὐσιαστικὰ ἢ προσταχτικά.

2. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΝ.

§ 899. Τὸ δεύτερον συνθετικὸν μέρος ἐν τῇ συνθέσει εἶναι ἀμετάβλητον καὶ μεταβεβλημένον. Ἡ δὲ μεταβολὴ τοῦ δεύτερου συνθετικοῦ γίνεται 1) εἰς τὴν ἀρχήν. 2) εἰς τὸ τέλος καὶ εἰς τὴν σημασίαν.

§ 900. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος εἴναι πρόθεσις, τὸ δὲ δεύτερον ἄρχει τὰ οὐσιαστικὰ βουλῆς, δίκης, σκευής, ὁδός, τὰ ἡρματικὰ οὐσιαστικὰ εἰς μος, μη, μα καὶ εἰα, η, α, σις καὶ σία, τότε ἡ σύνθεσις γίνεται ἔνευ μεταβολῆς, ὡς (ἐν-ἕζλλω) ἐμβάτλω, συμβουλή καταδίκη, παρα-σκευή, σύν-οδος, σύν-δεσμος, συγ-γράμμη, πρό-γραμμα, ἔξ-εύρημα, συμ-πολιτεία, ἐπι-τομή, δια-φθορά, σύγ-χρισις, ἐπι-δοκιμασία.

ΣΗΜ. Τὰ ἡρματικὰ εἰς τις συντιθέμενα μετ' ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου παρὰ τὰς πρόθεσις μεταβάλλονται εἰς σία, (κόλασις) ἀ-κολασία, (γύμνασις) ἀ-γυμνασία, (κλάσις) ἀ-τοκλασία, (γένεσις) ἀ-ειγενεσία, παλιγγενεσία, (ρήσις) παρρησία, (κρίσις) κακοκριτία, (χύσις) αἱμοχυσία καὶ αἱματοκυσία, αἱματεκχυσία, (γνῶσις) ἀγνωσία, ἀληθογνωσία, θεογνωσία, πολύσαναγνωσία, κτλ. Ἐξαιροῦνται συνθέσεις τινὲς παραμεταγενεστέροις, ὡς αὐτοβούλησις (= αὐτόχρημα βούλησις), αὐτοκίνησις, αὐτόλυσις, κτλ. Πρόβλ. καὶ αὐτοκαλόν, αὐτογαγάθόν, αὐτοδίξα, κτλ.

§. 901. Ἐπίθετα ως δεύτερα συνθετικὰ μέρη μετὰ παντὸς μέρους λόγου συντιθένται ἀμετάβλητα, (πιστός) εὑπιστος, (καλός) πάγκαλος, (δῆλος) ἔνδηλος, (ἀληθής) φιλαληθής, (ἄξιος) ἀράξιος, (ὕποπτος) καλύπτοπτος.

Ἐξαιροῦνται τὰ εἰς οὓς ἐπίθετα, ἀτινα ως δεύτερα συνθετικὰ μεταβάλλονται εἰς ης (ώκης) ποδώκης, (ήδης) ἀηδής, (βαρής) ἀβαρής, (βαθής), ἀβαθής, (βριθής) ἐμβριθής.

ΣΗΜ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη ἔγινε διὰ μέσου τῶν εἰς οὓς οὐσιαστικῶν ἔχοντων χαρακτῆρα σ., (ῆδος, γεν. τοῦ ἥδεσος) ἀ-ηδής, (βάθος, βάθεος-ος), ἀβαθής, (βριθος) ἐμβριθής (ἀναλόγως καὶ ἐκ τοῦ ἀρρήτου ὄντος) ποδώκης, ως [ἐκ τοῦ α καὶ κλέος] ἀκλεψής, (εὖ καὶ γένος) εὐγενής, (χρηστὸς καὶ θεος) χρηστοθήης⁽¹⁾.

§ 902. Ἐπίρρημα ως δεύτερον συνθετικὸν μέρος συντιθέται ἀμετάβλητον, (πέραν) ἀτιτιπέραν, (ἄγαν) ὑπεράγαν, (ἄμα) σύνταγμα, (ἔγγυς) σύντεργμα, (γθεῖς) πρόγθεις, (πάλαι) πρόπαλαι, ἔκπαλαι.

1) Σύνθετος μετὰ μεταβολῆς τοῦ β'. συνθετικοῦ εἰς τὴν ἀρχήν.

§ 903. Ὄταν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἀρχηται ἀπὸ βραγέος φωνής εντος (καὶ μὴ θέσει μακροῦ), τρέπονται συνήθως τὸ μὲν α καὶ ε εἰς η,

⁽¹⁾ Ὁρα Ἡμετ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 432.

τὸ δὲ οἱ εἰς ω., στρατηγὸς (στρατὸν ἄγω), δυο-ήλιατος (δυος-έλκτος), ἀπ-άμοτος, ἀρ-άμοτος (ἀπο-, ἡ καὶ ὄμοτός), τοιχ-ωρόχος (τοῖχον ὄρνισσω), ὄμ-ωρόφιος (ὄμοις καὶ ὄρυζας), ἀρ-ήκειστος (ἀκοῦμαι), ὑπ-ή-κοος, εὐ-ήρεμος (ἐνεμος), κατ-ήγορος (ἄγορεύω). τρι-ήρης (ἀρ-), ἔπ-ηγία, (έλυθ-), ἀπ-ώρυμος (ὄνυμα), συν-ωμότης.

ΣΗΜ. 4. Τοιαῦτα εἶναι τὰ σύνθετα ἐκ τῶν λέξεων ἔτι ὁσιλός, ὁδύνη, ὅλεθρος, -όλλουμι, ὄμαλός, ὄμνυμι, ὄνυξ, ὄρος, ὄροφος, ὄρυνσσω καὶ ὄψελος.

ΣΗΜ. 2. Η τοιαύτη, τροπὴ συνγέθιως συμβαίνει, ὅταν τὸ σύνθετον εἶναι ἐπί-θετον ἢ ῥηματικὸν οὐσιαστικὸν τοῦ ἐνεργοῦντος προςώπου, ὡς συνωμότης, στρατ-ήγος, κτλ. (¹), ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων οὐχὶ πάντα, ἀνατ-ονόμαστος, ἔξ-άλεστής, συν-άρωγός, παιδ-άγωγός, πυλ-άγορας, σκευ-ά-γωγός.

ΣΗΜ. 3. Τὸ λοχ-άγός, ξεν-άγός, οὐράγός (ἐκ τοῦ ἄγω) καὶ ναυ-άγός (ἐκ τοῦ -ἄγνυμα) ἔκτείνουσι τὸ ἡ εἰς ἡ ἀνιλ εἰς η.

ΣΗΜ. 4. Τὰ ἐκ τοῦ ὄνομα καὶ σύνθετα τρέπουσι καὶ τὸ θεματικὸν ο εἰς ο αἰο-λικῶς, ἐπ-ώνυμος, ἡ ντ-ώνυμον, -λα.

§ 904. Τὸ ἀρκτικὸν ρ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ μετὰ βραχὺ ψωνῆν διπλοῦται, ἐπίρ-ρημα (ἐπὶ φῆμα), ἀρρητος (ἀ καὶ φῆτός) (²). Διπλοῦται δὲ καὶ ἐξ ἀροματισεως, συρρέω (=συν-ρέω), παρρησία (=παν-ρησία).

2) Σύνθεσις μετὰ μεταβολῆς εἰς τὴν σημασίαν καὶ εἰς τὸ τέλος.

§ 905. Οὐσιαστικὸν ὡς 6'. συνθετικὸν μέρος συνήθιστος ἀποτελεῖ σύνθετον ἐπίθετον, (σὺν σῖτος) σύστιτος, (ἐν θεός) ἐνθεος (³). Μένει δὲ τὸ οὐσιαστικὸν μετὰ τὴν σύνθεσιν ἀμετάθλητον, ἐχει ἡ κατάληξις κύτου δὲν εἶναι γαρακτηριστικὴ ἐνὸς μόνου γένους, ἀπατει, μακρόχειρ, δεισιδαίμων, γιλόπατρις, δίπηχος, φιλικθος. Ἐχει δὲ ἡ κατάληξις κύτου εἶναι γκα-ρακτηριστικὴ ἐνὸς μόνου γένους, μεταθάλλεται, (ἀ καὶ σῶμα) ἀσώματος, (σὺν καὶ μάχη) σύμμαχος, (γρηστὸς καὶ θῆσος) χρηστοκήθης.

§. 906. 'Ρήματα ὡς 6'. συνθετικὰ μετ' ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου πλὴν τῶν προθέσεων μεταθάλλουσι καὶ τὸ τέλος αὐτῶν καὶ τὴν σημα-σίαν καὶ ἀποτελοῦσι μόνον ἐπίθετα, (μόνος μάχημα) μονομάχος, (γκᾶς μάχημα) γανυμάχος, (ιππον τρέφω) ιπποτρόφος (⁴).

ΣΗΜ. Ἐνίστε τὰ ῥήματα ὡς δεύτερα συνθετικὰ ἀποτελοῦσι: καὶ οὐσιαστικὰ (εὐ ἐργάζομαι) εὑρεγέτης, (ὄρνιν θηρῶ) ὄρνι θούρας.

(¹) Καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα, συρωμασία, στρατηγία, στρατηγῷ, κτλ.

(²) Ἐξαιροῦνται παιητικὰ τινα χάριν τοῦ μέτρου, Χρυσό-ρυτος, παντο-ρέκτης, ωκυ-ρόπης, ωκέ-ρρος.

(³) Ἐξαιροῦνται τὰ μισθοφορά, ιστο-δέκη, καπτοδέκη, ὑδροφρόση καὶ οἰροχόη, κτλ. ὄρα § 900.

(⁴) Ἐξαιρεῖται τὸ νοντερχόρτως καὶ λογονερχόρτως. Λέγεται δὲ καὶ διηρημένον ἔχορτως νοῦρ (Πλάτ. Φίληθ. 64, α'). Νόμος 686, ε'). Τὰ δὲ εὖ ποιῶ, εὐ πάσχω, αἴτη, εὖ ποιῶ, σὺντε εὖ πάσχω γραπτέα διηρημένως.

§ 907. Καταλήξεις συνθέτων ἐπιθέτων μετὰ οὐσιαστικοῦ ως δευτέρου συνθετικοῦ εἰναι: 1) ος (γεν. ου) ἐξ οὐσιαστικῶν πάστης κλίσεως, (ἢ βουλὴ) ἀδεον.loc, ἀ-σώματος, ἀ-κέρατος, ἀ-χρώματος, μελαγόματος, γλαυκόματος, ὑφαιμος, ἄραιμος, ἀ-λιμενος. 2) ως (γεν. ω) ἐκ τοῦ γῆ, ταῦς καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀττικὴν 6'. κλινομένων, εὐγεως, λιπό-ρεως, ἀνάπλεως, ἀξιόχρεως, ἡδύκρεως, κτλ. 3) ης (γεν. ους) ἐκ τριτοκλίτων οὐδετέρων εἰς ος (γεν. ους), (εὗ ηθος) εὐ-ηθης, χρηστο-ηθης, (εὗ μῆκος) εὐμήκης, κτλ. 4) ωρ (γεν. ονος) ἐκ τῶν εἰς μα (γεν. μας) καὶ τοῦ φρήν, (ἢ γενημα) ἀγρήμων, (εὗ σγημα) εὐσχήμων, (σῶος φρήν) σώφρων, ἀ-φρων κτλ. 5) ωρ (γεν. ορος) ἐκ τῶν εἰς ηρ (γεν. εἱρος), (πατήρ) ἀπάτωρ, (μάτηρ) ἀμήτωρ, κτλ. 6) νε (γεν. ονε) ἐκ τοῦ [ποιητ. δίκρου], πολύ-δακρυς.

§ 908. Καταλήξεις συνθέτων ἐπιθέτων μετὰ ρήματος ως δευτέρου συνθετικοῦ εἰναι: 1) ος (γεν. ου), ας ἢ ης (γενικ. ου) μετὰ ἐνεργητικῆς σημασίας, θηρο-τρόφος, μορο-μάχος, εὐ-εργέτης, ὄργιθο-θήρας. 2) ης καὶ οὐδ. ες (γεν. ους) μετὰ παθητικῆς σημασίας (¹), ἐνεργητικῆς (²) ἢ συνάμα παθητ. καὶ ἐνεργητ. (³), σπανιώς δὲ οὐδετερας (⁴), θεο-γυλής, φιλοκερδής, αστιής, εὐπραγής. 3) ε μετ' ἐνεργητικῆς διαθέσεως καὶ σπανιώς παθητικῆς, ρομοφύλαξ, οικότριψ, κατάβλεψ, ἀπτώς, ἀτρώς, προβλής, ἀγρώς (⁵).

§ 909. Ἐκ τῶν συνθέτων ἐπιθέτων γίνονται παρασύνθετα ρήματα εἰς [έω] ἀ καὶ ἀφηρημέτρα εἰς ια, (εὔτυχης) εὐτυχῶ, εὐτυχία, (ιπποτρόφος) ιπποτροφῶ, ιπποτροφία, (νυκτοφύλαξ) νυκτοφυλακῶ, (θεογυλαξ) διπισθογν.λακῶ, διπισθογν.λακία, κτλ.

ΣΗΜ. Πλὴν τῶν παρασυνθέτων εύρισκονται καὶ τὰ παρόθετα ρήματα μετά τινος διαφορᾶς, ἀντιθέλλω (ἀντιθολὴ) καὶ ἀντιθολῶ, ὑπερμάχομα: καὶ ὑπερμάχω, συνεργάζομαι καὶ συνεργῶ, συμμάχομαι καὶ συμμάχω, κτλ.

§ 910. Ηολλάνις γίνονται παρασύνθετα ἀμέσως ἐκ τῶν ἀπλῶν, διότι σύνθετα ἐξ αὐτῶν δὲν ὑπάρχουσιν, ως (νοῦν τίθημι) [νοῦνθετης δὲν ὑπάρχει], ρονθετῶ, ρονθεσία, (καλὸς κάγκαθος) [καλοκάγκαθος μόνον μεταγενέστ.], καλοκαγαθία, (ἐνήρ ἀγαθος) [ἐνδράγαθος οὐγῇ] ἀρδρα-γαθία, ("Αρειος πάγος) [Άρεσόπαγος οὐγῇ] Ἀρεοπαγίτης, (θεοῖς ἔγθρος)

(¹) θεοφυλής, θεομισής, εὐπαθής, πολυταθής, εὐμαθής, τεοτελής, εὐγενής, γηγενής, εὐτραφής.

(²) φιλοκερδής, κεφαλαλγής, φιλομαθής, πολυμαθής, δύψιμαθής, ἀβλαβής, παγκρατής.

(³) ασιτής, εὐμαθής, κτλ.

(⁴) εὐπραγής, προφερής, εὐπρεπής, μεγαλοπρεπής.

(⁵) Τὸ ἀγρώς διφορεῖται λαρυγνόμενον καὶ μετ' ἐνεργητικῆς καὶ παθητ. σημασίας. "Ορχ Πμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 434.

[θεοίςεγθρος οὐχί], θεοικεχθρία, (χριστός δοκίμων) ἀγαθοδαιμονίστηκε, κτλ.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ.

§ 911. Έκ τῶν δύο συνθετικῶν μερῶν τὸ μὲν ἐν σημαίνει τὴν κυρίαν ἔννοιαν, τὸ δὲ ἄλλο τὴν δευτερεύουσαν καὶ τὴν προξδιοριστικὴν τῆς κυρίας. Τὴν δευτερεύουσαν ἔννοιαν ἐκφράζει συνήθως τὸ πρώτον συνθετικὸν μέρος, πλὴν ὅταν εἴναι φῆμα, ὥπερ ἐκφράζει πάντοτε τὴν κυρίαν ἔννοιαν καὶ ἀνέλκει καὶ τὸν τόνον, ως λογολόπος (ό τοὺς λόγους κλέπτων) καὶ κλεψί.λογος (= τὸ αὐτό), εὐρησι.λογος, ἀ.λεξι.λογος, φιλόπονος, φιλεργος (ό φιλῶν τὸ ἔργον, τὴν ἔργασίαν), φιλόσοφος (ό φιλῶν τὴν σοφίαν), φιλόλογος (ό τοὺς λόγους φιλῶν), μητροκτόνος, λιθοβόλος, θεοτόκος, βα.λλαρτιοτόμος, θεο.λόγος, φυσιο.λόγος, κτλ.

§ 912. Τὸ πρώτον συνθετικὸν πολλάκις ισοδύναμεῖ πρὸς κτητικὸν ἐπίθετον, *ravmāg̃ha* (=ναυτικὴ μάχη), *θa.laſſoſcrām̃b̃h̃* (=οχλασσικήριμη), κτλ.

2) Τὸ πρώτον συνθετικὸν ισοδύναμεῖ πρὸς ἀντικείμενον, εἰς τὸ ὄποιον μεταβαίνει ἡ διάθεσις τοῦ φίμακτος, θηροτρόφος (ό τρέφων θήρας), παταραγώδης (ό ἄγων πατῆτας), δορυφόρος, κτλ.

3) Τὸ δεύτερον συνθετικὸν σημαίνει τί τὸ πρόσωπον ἔχει, τὸ δὲ πρώτον ἔχει κτητικὴν ἔννοιαν προξδιοριστικὴν τοῦ δεύτερου, μακρόχειρ (=ό ἔχων χεῖρα μακράν), ἀργυρόδοκος, πυρρόθριξ, λευκόθριξ, λευκοχίτωρ, μακραύχηρ, με.λάμπεπ.λος, κτλ.

ΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΕΤΩΝ.

§ 913. Τὰ σύνθετα συνήθως ἐπιτρεπούστης τῆς ληγούστης ἀναβίβάζουσι τὸν τόνον αὐτῶν, (καλὸς) φιλόκαλος, πάγκαλος, κτλ. ἄλλὰ καὶ *erartios* (ἐν ἀντίος), ἀδειληρός (ἢ καὶ δελφύς), ἀτραπός, βον-λντός, ἀμαξ-ιτός (ἐκ τοῦ εἵμι, ιτός).

§ 914. Τὰ φίματικά εἰς *a*, *η*, *ενς*, *μος*, *τηρ*, *της* καὶ τέος φιλάττουσι τὸν τόνον ὅπου τὰ ἀπλά ἔχουσιν αὐτὸν, μισθοφορά (φορά), ἐπιτομὴ (τομή), ἐγκοπεὺς (κοπεὺς), (όπλισμὸς) ἐξοπλισμός, ἀμα.λ.λοδετὴρ (δετήρ), (καμπτήρ) ἐπικαμπτήρ, συνδικαστής (δικαστής), ἐξαιρετέος, προτιμητέος. Εἴχισοῦνται τὰ ἐκ τοῦ δεσμὸς σύνθετα, σύνθεσμος, κτλ. καὶ τὸ ὄνειροκρίτης, δικαιοκρίτης (ἄλλα ὑποκριτής, προκριτής, παρακριτής ἐκ τῶν ὑποκρίνομαι, προκρίνω, παρακρίνω).

§ 915. Τὰ εἰς τὸ δέρματικά ἐπιθέτα συντιθέμενα συνήθως ἀναβίβάζουσι τὸν τόνον, σύνθετος, ἐπίκτητος, ἀπι.λεκτος, ἐποκειδιστος, ἄλλα καὶ ἐπακτός, ἀραμηστός, συνετός, ἐρετός⁽¹⁾. Τινὰ δὲ δι-

(1) Τοιεῦτα ἔτι εἴναι τὰ ἀρασχετός, ἀνεκτός, καθεκτός, ἀπενκτός, συνδετός,

φοροῦνται, ἐξαιρετος καὶ ἐξαιρετός, εἰςποιητος καὶ εἰςποιητός⁽⁴⁾.

§ 916. Τὰ εἰς ικος συντιθέμενα συνήθως ἀναβίβάζουσι τὸν τόνον, ἀράττικος ('Αττικός), φευδάττικος, μισοπέρσικος (Περσικός), ὑπεράττικος, ὑπερσυντέλικος (συντελικός).

§. 917. Τὰ ἡπὸ δέσποτών εἰς ων σύνθετα φυλάττουσι τὴν δέξιαν, φιλομακεδών, ἵππαλεκτρούν, προκοιτών, προπολών, προθυρών. Ἐξαιροῦνται τὰ βαθυλείμων, εὐλείμων, ἀχίτων, μακραῖων, αὐτόθιθων⁽⁵⁾, βαθυχείμων.

§ 918. Τὰ εἰς ης σύνθετα τριτόκλιτα εἶναι δέσποτον, ἀληθῆς, εὐτυχῆς, φιλοφευδῆς, εὐτερῆς, ἔγκρατης, εὐτελῆς, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ λήγοντα εἰς -ήθης, -ήκης, -ήρης, -κήτης, τὰ εἰς -άντης, -άρκης, -ώδης, -ώλης, -ώρης, τὰ εἰς μεγέθης, τὰ διπλοσύνθετα καὶ τὰ κύρια, εὐήθης, ξερήκης, τριήρης, μερακήτης, ἀράτης, αντάρκης (ἀλλ' ἐπαρκής, διαρκής), δυσώδης, ποδώκης, παράλης, νεώρης, εὐμεγέθης, φιλαλήθης, Δημοσθέρης.

ΣΗΜ. 1. Τὰ δὲ παρὰ τὸ ἔτος σύνθετα διφοροῦνται, δεκέτης καὶ δεκετής καὶ δεκαετής, χιλιετής καὶ χιλιετής, πεντηκονταετής καὶ πεντηκονταετής καὶ πεντηκοντούτης⁽³⁾.

ΣΗΜ. 2. Τὰ δὲ εἰς -πετης λήγοντα εἶναι μὲν τριτόκλιτα καὶ δέσποτα, ἢν γίνωνται ἐκ τοῦ πι πτω, πρωτόκλιτα δὲ καὶ παροξύτονα, ἢν γίνωνται ἐκ τοῦ πέτοματ, ὡς προπετής, γηπετής, γονυπετής, κλινοπετής, οὐρανοπετής, χαμαιπετής, κτλ. Ὀψιπέτης, ὥκυπετης, οὐρανοπέτης, κτλ.

§. 919. Τὰ εἰς ην (γεν. ἦνος) σύνθετα δέσύνονται, ἀπτὴν ἀχήν. Τὰ δὲ εἰς ην (γεν. ἔνος) ἀναβίβάζουσι τὸν τόνον, (ποιημήν) ἀρχιποίμην, (χύζην) ὕψιαύχην, ἐριαύχην, (πυθμήν) ἀπύθμην.

§ 920. Τὰ ὑπερδισύλλαλα τῆς 'Αττικῆς θ'. κλίσεως καὶ τὰ εἰς -γέλως, -κέρως καὶ -έρως λήγοντα προπαξοζύνονται, ἀξιόγρεως, εὐγεως, φιλόγελως, κλανσέγελως, εὔκερως, χρυσόκερως, δύνερως, (ἀλλὰ χρυσέρως, χρυσέρωτος). Τὸ δὲ ἴδρως συντιθέμενον ἀναβίβάζει τὸν τόνον, λυσίδρως, κάθιδρως.

§. 921. Τὰ εἰς ης (γεν. ἦτος) σύνθετα δέσύνονται, ἡ μιθνής, ἀδμής, ἡμιτρής, ἐπιβλής, ἀβλής, ἀμφιτρής, ἀβλής, προκλής, προβλής.

§. 922. Τὰ εἰς -πλήξ, -ρώξ, -ρώξ καὶ -σφάξ λήγοντα σύνθετα δέσύνονται, βουπλήξ, παραπλήξ (ἀλλὰ καὶ βασπλήξ, ὅπερ καὶ βασπληγήξ), ἀπορρώξ, κυαμοτρώξ, αποσφάξ. διασφάξ.

προεβατός, ὑπερεβατός, εἰςεβατός, προεθετός, διαιρετός, ἀφαιρετός, ἐκλεκτός, παραδοτός, καταληπτός, παραληπτός, περιληπτός, μετακινητός, ἐπιβατός, ἐκτατός, μεταπειστός, κτλ. "Ορά §. 391, 4.

(4) 'Ως τοὺλάχιστον ἐν τοῖς κειμένοις νῦν γράφονται, καθ' ἄ καὶ τὸ πρόσθετος (Ξενοφ. Παιδ. Α', γ', 2) καὶ προεθετός (Ξενοφ. Ιππικ. ιβ', 6).

(5) Τὸ δὲ ἐν τοῦ ἀρών σύνθετον τονίζεται προάγωρ (Δημοσθ. 22, 59) καὶ προαγῶρ (Αἰσχύλ. 3, 67), κατὰ δὲ τὸν 'Ηριδιανὸν (τόμ. Α', σ. 24, 1. Τόμ. Β', σ. 729, 7) τονίζεται προάγωρ προάγωρος.

(3) "Ορά Ημετέρ. Γραμματ. Παρατηρ. §. 17. καὶ σελ. 373, § 438.

§. 923. Τὰ εἰς ψὲ λάγοντα ἑρματικὰ σύνθετα παροξύνονται, βοῦκλεψὲ, τυρόκλεψὲ, ἀλευρόκλεψὲ, κατῶβλεψὲ, σκευότριψὲ, παϊδότριψὲ, χέρνιψὲ, οἰκότριψὲ, κατηλίψὲ, αἴγιλιψὲ.

§. 924. Τὰ εἰς -θρώς, -γνώς, -πτώς, -τρώς καὶ -στρώς σύνθετα δέξνονται, ὁμοθρώς, ἀγνώς, ἀτρώς, ἀπτώς, φυλλοστρώς.

§. 925. Τὰ εἰς οἱ σύνθετα ἑρματικὰ εἰναι ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ κατὰ τὴν σημασίαν. Καὶ τὰ μὲν ἐνεργητικὰ σύνθετα εἰς οἱ μηκροπαράληκτα μὲν ὅντα δέξύνονται πλὴν τῶν διπλοσυμθέτων, βραχυπαράληκτα δὲ παροξύνονται, στρατηγός, γεωργός, χορηγός, λοχαγός, σκυτοδεψός, (ἀλλὰ σκυλίδεψός), ἄλλα συστράτηγος, ἀποστράτηγος, συγγέωργος (ἄλλα καὶ ἀντιχορηγός, συνδημιουργός), πατροκτόρος, θεοτόρος, θεοτόκος, πρωτοτόκος (ψήτης).

Ἐξαιροῦνται τὰ πατοῦργος, κακοῦργος, τὰ εἰς -οῦχος, -οχος, -αρχος καὶ συλος, δαδοῦχος, ἡρίοχος, ἵππαρχος, ιερόσυλος καὶ τὰ κύρια Ιππόδαμος, Αἵρφοβος.

2) Τὰ ἔχοντα ἑρματικὰ ἀμετάκτων, ισόδρομος, εὐθύπορος, βαρύθρομος, ίσοδροπος, αντόμολος.

3) Τὰ ἐκ μορίων σύνθετα, εντοκος, δύετοκος, εὑφορος, πάμφορος, αειλαλος, ποιλαλος, ποιλυρογος, ποιλυλογος (κατ' ἄλλους ποιλυλογος), βραχνλογος (βραχνλόγος κατ' ἄλλους)⁽⁴⁾, διάβυλος, διάδοχος, συρήγορος.

4) Τινὰ ἐκ δύο ἑρμάτων σύνθετα, φιλήκοος (φιλῶν ἕκούειν), μελλόγαμος (ό μέλων γαμεῖν).

§. 926. Τὰ δὲ παθητικὰ εἰς οἱ σύνθετα βραχυπαράληκτα ὅντα προπαροξύνονται, πρωτότοκος (νιός), δευτερότοκος, γεότομος, ἀκρότομος, μεσότομος, ἀρτίτομος, μητρόκτορος, λιθόδολος.

ΣΗΜ. Διχότομος μὲν = ὁ εἰς δύο διηρημένος, διχοτόμος δὲ = ὁ εἰς δύο διαιρῶν· ἀρτίτομος = ὁ νεωστὶ τεμνόμενος, ἀρτιτόμος δὲ = ὁ νεωστὶ τέμνων· λαιμότομος = ὁ τμηθεὶς τὸν λαιμόν, λαιμοτόμος δὲ = ὁ κόπτων τὸν λαιμόν· καράτομος = ὁ τὴν κάραν τμηθείς, καρατόμος δὲ = ὁ τὴν κάραν τέμνων πρωτότοκος (μήτηρ τὸ πρῶτον τίκτουσα), πρωτότοκος (νιός ὁ πρῶτον τεχθεὶς σχετικῶς πρὸς τοὺς μετ' αὐτὸν γεννηθέντας)· μητρόκτονος (ό κτενῶν τὴν μητέρα, ώς ὁ 'Ορέστης), μητρόκτονος (ό ὑπὸ τῆς μητρὸς φονευθείς, ώς τὰ τέκνα τῆς Μηδείας), κτλ.

(4) "Ὀρχ. Ἡμετ. Γραμμ. Παρατηρ. §. 436, σελ. 359—360.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ⁽¹⁾

A

ἀγάλλω 798 (σ. 168).	ἀλαζώ 798 (σ. 169). 799.
ἀγαμαι 803. 807.	ἀλγῶ 799.
ἀγνοῶ 809.	ἀλέξω 798 (σ. 169).
—χρυσμι 805 (σ. 191).	ἀλεῖς (οἱ) 362.
ἀγορεύω 800 (σ. 181).	ἀληθεύω 799.
ἀγροτικόμοι 798 (σ. 168).	ἀλίσκεψαι 642. 777, 6'. 795. 809. 810.
ἀγνω 798 (σ. 168). 809.	ἀλλάττω 798 (σ. 169). 807.
ἀγνωνίζομαι 806. 809 (σ. 202).	ἀλλοιδ 799.
ἀδικῶ 809.	ἀλλοιραι 806.
ἀδόλεσχος, —έσχης 347.	ἀλλοτριοῦμαι 807.
ἀδω 798 (σ. 168). 799. 808.	ἀλῶς (ἡ) 359.
ἀερομετρῶ 798 (σ. 168).	ἀμαθαίνω 798 (σ. 169).
ἀήρ 362.	ἀμαρτάνω 793. 808.
ἀθλῶ 640. 798 (σ. 168).	ἀμβλίσκω 795.
ἀθροίζω 807.	ἀμβλυωπῶ 798 (σ. 169).
ἀθυμῶ 799.	ἀμβλυώττω 798 (σ. 169).
αἰδοῦμαι 798 (σ. 168). 897.	ἀμείζω 798 (σ. 169). 799.
αἰδός 355, 6'. — 357.	ἀμιλλάμαι 807.
αἴθηρ 362.	ἀμνημονῶ 799.
αἰκίζομαι 806.	ἀμνηστοῦμαι 798 (σ. 170).
αἰνίττομαι 806.	ἀμνὸς 359.
αἰνῶ 713.	ἀμπελουργῶ 798 (σ. 170).
αἴρομαι 807.	ἀμπέχω-ομαι 652. 796.
αἰρῶ 800 (σ. 181).	ἀμπίσχω 650.
αἰσθάνομαι 793. 806.	ἀμυγδάλη,-ον 348.
αἰσχύνω 798 (σ. 168). 807.	ἀμύζω 798 (σ. 170).
αἰτιώμαι 806.	ἀμύνω 798 (σ. 170).
ἀκολασταίνω 798 (σ. 168).	ἀμφιγνοῶ 653.
ἀκονῶ 799.	ἀμφιένυμι 651. 653. 784. 805.
ἀκούμαι 798 (σ. 169). 806.	ἀμφισβητῶ 653. 809
ἀκούω 648. 717. 798 (σ. 169). 807.	ἀμφότεροι 539.
ἀκραχοῖῶ 798 (σ. 169).	ἀμφῶ 538.
ἀκριβολογοῦμαι 798 (σ. 169).	ἀμῷμαι 795.
ἀκροβολίζομαι 806.	ἀναβιβάζομαι 736.
ἀκροῶμαι 798 (σ. 169).	ἀναβιώσκομαι 795.

⁽¹⁾ Οι ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ σημαίνουσι τὰς παραγράφους.

ἀνάγομαι 807.
 ἀνάνισμαι 798 (σ. 170).
 ἀναλίσκω 640. 650, 2. 795.
 ἀνανεσῦμαι 806.
 ἀνανεύω 808.
 ἀνατρέπομαι 811.
 Ἀνάχαρσις 287.
 ἀνδραγαθίζομαι 798 (σ. 170).
 ἀνδραποδίζω 799.
 ἀνέχομαι 652. 796.
 ἀνήρ 342 — 345.
 ἀνθη, -ος 348.
 ἀνιψῶ 798 (σ. 170).
 ἀνιψ-μαι 799. 807.
 ἀνείργυμα 805 (σ. 191).
 ἀνοίγω 643. 805 (σ. 191).
 ἀντιθολῶ 653. 799.
 ἀντιδικῶ 653. 799.
 ἀντιτάτεμαι 807.
 ἀνύω, -τω 800 (σ. 184).
 ἀπαρχατίζω 798 (σ. 170).
 ἀπαντῶ 808.
 ἀπατῶμαι 809.
 ἀπειθῶ 799.
 ἀπιστοῦμά: 809.
 ἀποδιδράσκω 777, ἢ. 795. 808.
 ἀποκρίνομαι 798 (σ. 170).
 ἀποκτίνυμι 805.
 ἀπολαύω 649. 808.
 ἀπόλλημα 648. 811.
 Ἀπόλλων 349.
 ἀπολογοῦμαι 806.
 ἀπομάττω 798 (σ. 171).
 [ἀπονοσῦμαι] 807.
 ἀποφράγνυμι 805 (σ. 191).
 ἀπόχρη 803 (σ. 189).
 ἀποχωρῶ 808.
 ἀπτώ 798 (σ. 170). 799
 ἀράσσω 799.
 ἀργῶ 640.
 ἀρδω 798 (σ. 170).
 ἀρέσκω 795. 799.
 ἀρήγω 799.
 Ἀρης 355.

Ἀρισθαρζάνης 354.
 ἀριστορχοῦμαι 798 (σ. 170).
 ἀριστοποιοῦμαι 806.
 ἀρκῶ 798 (σ. 170). 799.
 ἀρμόζω 800 (σ. 181).
 ἀρμόττω 800 (σ. 181).
 ἀρνοῦμαι 807.
 ἀρνυμαι 805 (σ. 191).
 ἀρπάζω 808.
 ἀρύτω 799. 800 (σ. 181).
 — ἀρχεσ] 347.
 — ἀρχησ] 347.
 ἀρχω 798 (σ. 170). 799. 809.
 ἀρώ 712. 716.
 [ἀρῶμαι] 806.
 ἀσελγαίνω 800 (σ. 181).
 ἀσμενος 798 (σ. 170).
 ἀσπάζομαι 806.
 ἀστήρ 345, σημ. 1.
 ἀστυ 285.
 Ἀστυάγης 354.
 ἀτακτῶ 798 (σ. 171).
 ἀττικῆς 799.
 ἄττιω 798 (σ. 171). 799.
 κύανοραι 639, σημ. 798.
 κύθαριζομαι 798 (σ. 171).
 κύλιζομαι 806. 807.
 κύξινω 793. 807. 809.
 κύτοσχεδιάζω 799.
 κύγῶ 798 (σ. 171).
 ἀττικοῦμαι 809.
 ἀχθομαι 717, 3. 790. 807.

B.

βαδίζω 799. 808.
 βάσινω 777, ἢ. 791. 808.
 βάλλω 798 (σ. 171).
 βάπτω 798 (σ. 171). 799.
 βασταζω 799.
 βεδατῶ 799.
 βιάζομαι 806.
 — ἀνιδάνω 799. 800 (σ. 181).

- βιέρωσκω 795. 797.
 βιοτεύω 799.
 βῶ 777, 6'. 800 (σ. 182). 808.
 βλάχη,-ος 348.
 βλάπτω 632, σημ. 798 (σ. 171). 809.
 βλαστάνω 632, σημ. 793.
 βλασφημᾶ 632, σημ.
 βλέπω 798 (σ. 171). 799. 808.
 βοιωτιάζω 798 (σ. 171).
 βόσκω 795.
 βοῶ 808.
 βούλομαι 790. 807.
 βράχης 348.
 βρέχω 798 (σ. 171). 799.
 βρυχῶμαι 806.
 [-βυγῶ] 717. 792. 799.
- Γ.
- γάλα 359.
 γαμῶ 790.
 γάνωμαι 803.
 γαστὴρ 342 — 345.
 γαυριῶ 798 (σ. 171).
 γαυροῦμαι 798 (σ. 171). 807.
 γεγωνῶ, -ίσκω 795.
 γελῶ 798 (σ. 171). 799. 808.
 —γέλως σύνθετα 279. 358.
 γέμω 798 (σ. 171).
 γεννῶμαι 809.
 γεραίρω 798 (σ. 171).
 γέραξ 339-341.
 γεύω 717, 4. 798 (σ. 171). 799.
 γεωργᾶ 799.
 [γήθω] 798 (σ. 172).
 γῆρας 307. 339. — 341.
 γηράσκω 795. 808.
 γηροτροφᾶ 809.
 γίγνομαι 796. 797. 806. 810. 811.
 γιγνώσκω 717. 777, 6'. 797. 808.
 γλίχομαι 798 (σ. 172).
 Γλοῦς 337, 6.
 γλύφω 632, σημ. 798 (σ. 172). 799.
 γόνυ 359.
- Γοργῶ 347.
 Γοργὼν 347.
 γράφω 798 (σ. 172).
 γρύζω 798 (σ. 172). 799. 808.
 Γύγης 358.
 γυμναστάρχης,-ος 347.
 —γυμνεῦμα: 807.
 γυνὴ 359.
- Δ.
- δάκνω 791. 799. 808.
 δάκρυον 359.
 δαμάζω 798 (σ. 172).
 δάμαρ 359.
 Δάρης 358.
 δαπανῶμαι 807.
 —δαρθρόν όρα καταδυθέανω.
 [δατέσμαι] 806.
 δεδίττομαι 806.
 [δείδω] 775. 798 (σ. 172). 808.
 δείκνυμι σ. 150 - 151.
 δεῖνα 364. 535 - 537.
 δέλεαρ 363.
 δένδρον 359.
 δεξιεῦμαι 806.
 δέρω 799.
 δεσμὸς 359.
 δεσπόζω 799.
 δεύω 799.
 δέχομαι 806 (σ. 195).
 δέω (ἔχω ἀνάγκην) 790. 807.
 δέω (δένω) 723. 809.
 δημεύω 799.
 Δημήτηρ 342 - 345.
 δημοκρατοῦμαι 807. 809.
 διαθέσω 799.
 διαιροῦμαι 809.
 διαιτῶ -ῦμαι 654. 807 (σ. 198).
 διακελεύομαι 806 (σ. 195).
 διακρυκεύομαι 806 (σ. 195).
 διακνῶ 654.
 διακριθεῖμαι 806 (σ. 195).
 διακρίνομαι 807 (σ. 198).

διαλέγομαι 644. 807 (σ. 198).
 διαλύομαι 807 (σ. 198).
 διενοοῦμαι 807 (σ. 198).
 διεπίθεμαι 807 (σ. 198).
 διδάσκομαι 809.
 [διδημι] 801.
 —διδράσκω 795. 797.
 διδωμι σ. 148-149.
 διεκπιστογόνομαι 798 (σ. 172).
 δικαῖος 799.
 Διόξυρος 362.
 δίψα, -ος 348.
 δίψη 724.
 διώκω 800 (σ. 182). 808.
 δικῆ 790. 799.
 δόρυ 359.
 δούλος 799.
 δρεπάνη, -ον 348.
 δρῶ 717, 2.
 δύναμαι 803. 807 (σ. 198).
 δυσαρεστά 656.
 δυσματί 362.
 δύω 777, γ'. 800 (σ. 182). 810.
 δωροῦμαι 806 (σ. 195).

E.

ἔχρ 362.
 ἔχριζω 798 (σ. 172).
 ἔγγυο 650, 1.
 ἔγείρω 647. 796. 799. 807 (σ. 198).
 810.
 ἔγκατα 362.
 ἔγκωματά 808.
 ἔγκελυς 359.
 ἔθλω 790.
 ἔθιζομαι 807 (σ. 198).
 εἰκάζω 640. 799. 807 (σ. 198). 808.
 [εἴκω] ἔστιν 641. 798 (σ. 172). 810.
 εἰκὼν 429.
 εἴμι 801. 808.
 εἴμη 804.
 εἴργω 800 (σ. 182). 809.
 εἴργω 799. 800 (σ. 182).

εἰτάμενος 798 (σ. 172).
 [εἰςφέρω] 723. 766, σημ. 2.
 εἴωθα 638, 2, σημ. 798 (σ. 172).
 810.
 ἐκκλησιάζω 651. 799.
 [ἐκκολάπτω] 798 (σ. 172).
 ἐκπλήρωμαι 805 (σ. 191).
 [ἐκφράω] 766, σημ. 2.
 ἐλαττοῦμαι 807 (σ. 198).
 ἐλαύνω 791.
 ἐλέγχω 799.
 ἐλευθεροῦμαι 807 (σ. 198).
 ἐλίσσω 799.
 ἐλκω 800 (σ. 182).
 ἐμβ 808.
 ἐμπεδῶ 650. 799.
 ἐμπολῶ 650, 1.
 ἐναγτιοῦμαι 650. 807 (σ. 198).
 ἐναύω 798 (σ. 172).
 ἐνεδρεύομαι 809.
 ἐνεχυράζω 650, 1.
 ἐνθυμαῖμαι 807 (σ. 198).
 ἐνιει 534.
 —ἐννυμι 799.
 ἐννοοῦμαι 807 (σ. 198).
 ἐνοχλῶ 652.
 ἐντέλλομαι 806 (σ. 195).
 ἐξαπατῶμαι 809.
 ἐξρτάζω 641. 799.
 ἐπαιῶ 798 (σ. 172).
 ἐπανῶ 808
 ἐπανορθῶ 652.
 ἐπαρθμαι 806.
 ἐπείγω, -ομαι 799. 807 (σ. 198).
 ἐπηρεάζω 799.
 ἐπιθυλεύομαι 809.
 ἐπικηρυκεύομαι 806 (σ. 195).
 ἐπιμέλομαι, -ομαι 790. 807 (σ. 198).
 ἐπομαι 796.
 ἐράω-ῶ 799.
 ἐργάζομαι 806 (σ. 193).
 ἐρπω 799.
 ἐρρω 798 (σ. 172).

έρυθριῶ 799.
 ἔρχομαι 796, 800 (σ. 182).
 ἔρωτῶ 800 (σ. 183).
 ἔσθιω 800 (σ. 183), 808.
 ἔστιῶμαι 807 (σ. 198).
 —έτηγες σύνθετα 351.
 ἔτησίαι 362.
 εὐδαιμονῶ 655, 799.
 εὐδαιμονίζω 655, 799.
 εὐδαιμόνιο 655.
 εὐδαιμόνιῶ 799.
 εῦδε 640, σημ., 790.
 εὐεργετῶ 655.
 εὐθυμοῦμαι 655.
 εὐλαβεῖμαι 655, 807 (σ. 198).
 εὐλογῶ 799, 809.
 εὐνάζομαι 807 (σ. 198).
 εύνομοῦμαι 807 (σ. 198), 809.
 εύπορω 655.
 εύρισκω 640, 795.
 εύτρεπίζω 655.
 εὔτυχῶ 655.
 εὐφρατίνω 655, 807 (σ. 198).
 εὔχομαι 640, 806 (σ. 195).
 εὐχωρίζομαι 807 (σ. 198.).
 ἔχω 796, 809, 811.
 ἔψω 790, 799, 808.
 ἔπιμαι 809.
 ἔως (ἡ) 269.

Z.

ζεύγνυμι 799, 805 (σ. 191).
 Ζέὺς 359.
 ζέω 798 (σ. 172).
 ζημιεῦμαι 809.
 ζυγός,—ζν 348.
 ζῶ 800 (σ. 183).
 ζωγρῶ 799.
 —ζώνυμοι 805 (σ. 191).

H.

ἥβασκω 795.

ἥβω 795.
 ἥγοῦμαι 806 (σ. 195).
 ἥδουμαι 807 (σ. 198).
 ἥκω 798 (σ. 173).
 ἥκι 803.
 ἥμισυς 289.
 ἥξως 271, 1, 280, 358.
 ἥσυχάζω 799.
 ἥττωμαι 807 (σ. 198), 809.
 ἥχος,—ἥ 348.
 ἥώς (ἥ) 355, α'. σημ., 357.

Θ.

θάλαμος,—η 348.
 Θαλῆς 359.
 θάλλω 799.
 θάλπω 799.
 θανατῶ 799, 809.
 θάπτω 798 (σ. 173), 799.
 θαυμάζω 808.
 θέλγω 799.
 θέλω 790.
 θέμις 364.
 θεραπεύω 809.
 θέριμαι 798 (σ. 173).
 θεῶμαι 706 (σ. 195).
 θέω 800 (σ. 183), 808.
 θήγω 799.
 θηλάνωμαι 798 (σ. 173).
 [θεραπέω] 794, 799.
 θλίεω 799.
 θλῶ 799.
 θηταῖμαι 774, 795, 808.
 θράττω 796, 799.
 θραύω 717, 2, 799.
 θρηγῶ 798 (σ. 173).
 θρῖξ 359, 684, 13.
 θρύπτω 798 (σ. 173), 799.
 θυγάτηρ 342—345.
 θυμοῦμαι 807 (σ. 198).
 θωπεύω 799.
 θωρακίζομαι 807 (σ. 198).

I.

ἰδρύσματι 807 (σ. 198).
[ἱερῷματι] 806 (σ. 195).
ἴζω 790.
ἴημι 802.
ἴκετεύω 799.
ἴκνυσματι 792, 806 (σ. 195).
ἴλασκοματι 806 (σ. 195).
ἴνθάλλοματι 798 (σ. 173).
ἴππος (ό, ἡ) 254, σημ. 2.
ἴπποτροφῶ 798 (σ. 173).
ἴστημι σ. 146 — 147, 771, 773,
809, 810.
ἴσχυρίνω 695, σημ..
ἴσχυρῖζοματι 806 (σ. 195).
ἴσχω 796.
ἴωματι 806 (σ. 195).

K.

καθαίρω 799.
καθέξοματι 650, 798 (σ. 173).
καθείργυμα: 805 (σ. 191).
καθεύδω 640, σημ.. 651, 799.
κάθηματι 651, 805 (σ. 191).
καθίζω 651, 790, 799.
καθίσταμα: 809.
καίνω 800 (σ. 183).
καίω, κάω 800 (σ. 183).
κακίζω 799.
κάκκαδος, —η 348.
κακῶ 799.
κάλαμος, —η 348.
καλύπτω 799.
καλῶ 733, 734.
κάμνω 791, 808.
κάμπτω 799, 807 (σ. 198).
καρποῦματι 806 (σ. 195).
κατάγυμα 642, 799, 805 (σ. 191),
810.
καταδαρθάνω 793.
κατακλίνοματι 807 (σ. 198).
κατανεύω 808.

καταρῷματι 806.
καταφρονῶ 809.
κατηύω 798 (σ. 173).
κέαρ 363.
κεῖματι 804.
κελεύω 717.
κενῶ 799.
κεράνυμι 799, 805 (σ. 191).
κέρας 339, 341.
—κερως σύνθετα 279, 358.
κήδουματι 798 (σ. 173).
κινοῦματι 807 (σ. 198).
κιγρημι: 799, 803.
κλαίω 790, 799, 808.
κλεῖς 358.
κλείω, κλήω 717, 3, 800 (σ. 183).
κλέπτω 808.
κληρῶ 799, 809.
—κλῆς κύρια 352.
κλένω 798 (σ. 173).
κλῶ 799.
κνέρας 339—341, 359.
[κνῶ] 717, 799.
κοιφῶματι 807 (σ. 198).
κοινωνὸς 359.
κοινολογοῦματι 800 (σ. 195).
κολάζω 799.
Κόμης 358.
κομίζοματι 807 (σ. 198).
κομψεύοματι 806 (σ. 195).
κονίω 799.
κορένυμι 799, 805 (σ. 192).
κοσμοῦματι 807 (σ. 198).
[κράζω] 798 (σ. 173, 799.
κρέας 339.
κρέμαματι 803.
κρεμάνυμι 784, 799, 805 (σ. 192).
κρίνω 809.
κρούω 717, 2.
κρύπτω 799.
κτείνω 800, (σ. 183).
κτίζω 799.
κτῶματι 679, 806 (σ. 195).
κυλίνδω 717, 790, 799.

κομαίνω 798 (σ. 173).
 κόπτω 798 (σ. 173).
 κύω 798 (σ. 173).
 κυῶ 798 (σ. 173), 799.
 κύων 359.
 κωλύομαι 809.

Α.

λαγχάνω 644, 794, 808.
 λαρβάνω 644, 794, 808.
 λάμπω 799.
 λανθάνω 794.
 λέγω 644, 800 (σ. 184).
 —λέγω 800 (σ. 183).
 λείπω 798 (σ. 173).
 λέπιθος (ἱ, ἡ) 254, σημ. 2.
 λεύω 717, 799.
 λήγω 799.
 λήζωμαι 806 (σ. 195).
 ληστεύω 798 (σ. 174).
 λήθος (ἱ, ἡ) 254, σημ. 2.
 —λιμπάνω 794.
 λίπα 363.
 λογίζομαι 806 (σ. 195).
 λοιδεροῦμαι 807 (σ. 199).
 λούω 729.
 λυμαίνομαι 806 (σ. 196).
 λυποῦμαι 807 (σ. 199).
 λωξώμαι 806 (σ. 196).

Μ.

μαγγανεύω 798 (σ. 174).
 μαίνω,—ομαι 807 (σ. 199), 810.
 μακαρίζω 799.
 μακρηγορῶ 798 (σ. 174).
 μαλακίζομαι 807 (σ. 199).
 μάλης (ύπὸ) 363.
 μανθάνω 794, 808.
 μαρτυρῦμαι 809.
 μάρτυς 359.
 μαστιγοῦμαι 809.
 μάττω 798 (σ. 174).

μάχομαι 790, 806 (σ. 196).
 μέγας 427.
 Μέγης 358.
 μεθύσκω 795.
 [μείρομαι] 644, 798 (σ. 174).
 μέλε (ὁ) 363.
 μέλει 790.
 μέλλω 790.
 μέμφομαι 806 (σ. 196).
 μένω 790.
 μεταμέλει 790.
 μεταμέλομαι 790.
 Μηδεσάδης 354.
 μῆνις 287.
 μήτηρ 342—345.
 μηχανῶμαι 806 (σ. 196).
 μήγνυμ 799.805(σ.192).807(σ.199).
 μίσγω 805.
 μιμήσκω 679,717,3,795.797,799.
 807(σ.199).
 μιμοῦμαι 806,(σ.196).
 Μίνως 269, 358.
 μισοῦμαι 809.
 μορμολύττομαι 798 (σ. 174).
 μόσ(σ)υν 359.
 μύζω 798 (σ. 174), 799.
 μύκης 358.
 μυκῶμαι 798 (σ. 174).
 Μύνης 358.
 μύω 798 (σ. 174).

Ν.

ναὸς 271, 4, 347.
 νάπη,—ος 348.
 ναῦς 359.
 ναῦλον,—ος 348.
 ναυτιλῆσμαι 798 (σ. 174).
 ναυτιῶ 798 (σ. 174).
 νεανιεύομαι 806 (σ. 196).
 νεανισκεύομαι 798 (σ. 174).
 νέμω 790.
 [νεοχρῆ] 798 (σ. 174).
 νέω (σωρεύω) 717, 4, 799.

ξέω (πλέω) 717, 4. 808.	ἐκεῖλα 798 (σ. 174). 799.
νέωτα (εἰς) 363.	ἐλαχαργοῦμαι 807 (σ. 199).
νήφω 798 (σ. 174).	ἐλασθάνω 793. 799.
νίζω 799.	— ἔλλυμι 805 (σ. 192). 810.
νιψω 798 (σ. 174).	ἐλασθάνω 799. 808.
νιψ 798 (σ. 174). 807 (σ. 199).	ἐλασύρομαι 806 (σ. 196).
[νισφίζομαι] 806 (σ. 196).	ἐμαλιζέμαι 809.
νυκτερεύω 799.	ἐμηρεύω 799.
νυστάζω 798 (σ. 174).	ἐμμυμι: 648. 716, σημ. 805 (σ. 192)
νῶ (γῆθω) 717, 4. 799.	808.
νώτος,—τον 348.	ἐμριοῦμαι 807 (σ. 199).
Ξ.	
ξενοῦμαι 798 (σ. 174). 807 (σ. 199).	ἐμρισοῦμαι 809.
ξέω 799.	ἐνειδίζω 798 (σ. 174).
ξυλίζομαι 798 (σ. 174).	ἐναρξό 363.
ξυρόθ 798 (σ. 174).	ἐνειρος 359.
ξύω 717.	ἐνεύω 798 (σ. 175).
Ο.	
օδάξω 798 (σ. 174).	ἐνίνημι 799. 803.
օδοιπορθ 798 (σ. 174).	ἐπλίζομαι 807 (σ. 199).
օδοιποιθ 798 (σ. 174).	ἐπλιτεύω 799.
օδόνρομαι 806 (σ. 196).	ἐπωρίζω 798 (σ. 175).
ξέω 790. 799.	ἐργίζομαι 807 (σ. 199).
οἰδε 776. 808.	ἐρμέω—ῶ 798 (σ. 175).
οἰδεθ 800 (σ. 184).	ἐρμίζομαι 807 (σ. 199).
Οἰδίπους 358.	ἐρμώμαι 807 (σ. 199).
οἰκιζομαι 807 (σ. 199).	ἐρηνις 358.
οἰκουρρῶ 639, σημ. 2.	ἐρεσος,—ὴ 348.
οἰκτέρω 799.	ἐρρωδῶ 799.
οἰκοῦμαι 809.	ἐρύτεω 648.
οἰμώζω 799. 808.	ἐργζεῦμαι 806 (σ. 196).
οἰσμαι: 639, σημ. 719. 790. 807	ἐργῶ 643. 800 (σ. 184). 808.
(σ. 199).	ἐσσφαίνομαι 806 (σ. 196).
οἰμαι 719.	οὐρῶ 642. 808.
οἰνοῦμαι 639, σημ. 2.	οἶς 359.
οἰνογρῶ 643.	οφελος 363.
οἶς 280.	ορείλω 790.
οἰστρῶ 639, σημ.	ἐφιλιτεύω 795.
οἴχομαι 790.	ἐχθη,—ος 348.
οἰωνίζομαι 639, σημ. 806 (σ. 196).	ἐχῶ 798 (σ. 175).
	ἐψίζομαι 807 (σ. 199).
Π.	
	παιχνίζω 799.

πιωλῶ 800 (σ. 185).
πῦμα: 798 (σ. 176).

P.

ρέπτω 798 (σ. 176). 799.
ρέπω 799.
ρέω 790. 808.
ρήγνυμι 799. 805 (σ. 193). 810.
ρήγη 730.
ρίπτω,—πτῶ 790.
ρύπος 359.
ρώνυμο: 799. 805 (σ. 193).

Σ.

σαλπίζω 799.
σατραπεύω 798 (σ. 176).
σέδνυμι: 805 (σ. 193). 809. 810.
σέδομαι { 798 (σ. 176). 807 (σ. 200).
σέδω {
σείω 717. 799.
σέλκας 363.
σήπω 798 (σ. 176). 799. 810.
σῆς 359.
σιγῆ 808.
σίνομαι: 798 (σ. 176).
σῆτος 359.
σιωπῶ 808.
σκάπτω 798 (σ. 176).
σκάφη,—ος 348.
σκεδάννυμι: 784. 799. 805 (σ. 193).
σκεδάννυμι: 807 (σ. 200).
σκεπάζω 799.
[σκέπτομαι] 800 (σ. 185).
σκήπτω 799.
σκιπῶ,—οῦμαι: 800 (σ. 185).
σκότος 348.
σκυλεύω 799.
σκύρος 348.
σκύπτω 799. 808.
σκὼρ: 359.
σπείρομαι: 807 (σ. 200).
σπένδω 799.

σπεύδω 799.
σπουδάζω 808.
στάδιον 359.
στάζω 799.
σταθμῶμαι: 798 (σ. 176).
σταθμὸς 359.
στέαρ 363.
στέγω 798 (σ. 176).
στενάζω 799.
στερίκομαι {
στέρομαι { 809.
—στεροῦμαι {
στέφω 799. 807 (σ. 200).
στίξω 799.
[στόρνυμι] 805 (σ. 193).
στοχάζομαι: 806 (σ. 196).
στρεβλοῦμαι: 809.
στρέψω 798 (σ. 176).
στρώνυμο: 799. 805 (σ. 193).
συγχωρῶ 808.
Συέννεστις 287.
συλλέγω 644.
συμμαχῶ 799.
συμπλέκομαι: 807 (σ. 200).
συνδυάζομαι: 807 (σ. 200).
συνεργῶ 649.
συνίσταμαι: 809.
συντάττομαι: 807 (σ. 200).
συσκοτάζω 799.
συσπειρῶμαι: 807 (σ. 200).
συρίττω 798 (σ. 176). 799. 808.
σφαγιάζομαι: 806 (σ. 196).
σφάττω,—ζω 798 (σ. 176). 799.
σφάλλω 799. 807 (σ. 200).
σφενδονῶ 799.
σφενδωνῶ 799.
σείγγω 799.
σφύζω 799.
σχετλιάζω 799.
σχίζομαι: 807 (σ. 200).
σώζω 684. 10. 807 (σ. 200).
Σωκράτης 349, α' .
σωματικῶ 799.
σῶς 425.

Τ.

ταλαιπωρεῦμαι 807 (σ. 200).
 τάν (ῷ) 363.
 ταράσσω 807 (σ. 200). 809.
 τάριχος 348.
 τάττω 798 (σ. 176).
 ταρεύω 799.
 ταῶς 359.
 τειχίζομαι 807 (σ. 200)
 τεκμαίρομαι 806 (σ. 196).
 τεκμηριώ 799.
 τελευτή 809.
 τελθωνή 798 (σ. 177).
 τέρνω 794.
 τέρας 339 – 341.
 τετατεύομαι 806 (σ. 196).
 τέρπω 799. 807 (σ. 200).
 τεγγῶμαι 806 (σ. 196).
 τήκω 799. 810.
 τηρῶ 799. 809.
 τήριος 287.
 τίθημι σ. 144 – 145.
 τίκτω 796. 797. 808.
 τίκνω 809.
 τίνω 791.
 τιτρῶ 797. 799.
 Τισσατέρνης 354.
 τιτρώσκω 795. 797. 799.
 τραχηλίζομαι 807 (σ. 200).
 τρέμω 798 (σ. 177).
 τρέπω 798 (σ. 177).
 τρέφω 798 (σ. 177). 809.
 τρέχω 800 (σ. 185). 808.
 τρέω 799.
 τρέζω 798 (σ. 177). 809.
 τροχάζω 798 (σ. 177).
 τρύχω 798 (σ. 177).
 [τρυχῆ] 798 (σ. 177).
 τρύω 798 (σ. 177).
 τρώγω 798 (σ. 177). 799. 808.
 τυγχάνω 794. 808.
 τυραννοῦμαι 809.
 τύπτω 790.

τύρσις 287.

τύφω 798 (σ. 177). 799.

τύφως καὶ — φύ 347.

[τυθέζω] 798 (σ. 177). 799. 808.

Υ.

ὑδωρ 359.

ὑές 359.

ὑπαντιάζω 798 (σ. 178).

ὑπαρ 363.

ὑπείκω 799.

ὑπισχνοῦμαι 792.

ὑπνώττω 798 (σ. 178).

ὑποκορίζομαι 798 (σ. 178).

ὑπουργῶ 799.

ὑπτιάζω 798 (σ. 178).

ὑω 717. 798 (σ. 178). 799.

Φ.

φαῖδρεῦμαι 807 (σ. 200).

φαίνω 800 (σ. 185). 807 (σ. 200).
 810.

φαντάζομαι 807 (σ. 200).

φάος 363.

φάσκω 795.

φεῖδομαι 806 (σ. 196).

φέρω 800 (σ. 185). 807 (σ. 200).
 809.

φεύγω 800 (σ. 186). 808.

φημὶ 803.

φθόνω 777, ἀ. 791. 799. 808.

φθέγγομαι 806 (σ. 196).

φθίνω 798 (σ. 178).

φθονῶ 798 (σ. 178). 799.

φιλοτιμοῦμαι 807 (σ. 200).

φιλοφρονοῦμαι 806 (σ. 197).

φιλοῦμαι 809.

φιέγγω 798 (σ. 178). 799.

φιέσθωμαι 807 (σ. 200).

φράττω 798 (σ. 178). 799.

φρέάρ 359.

φροῦρος 423.

φυλάττομαι 809.
—φυγήσω 794.
φύρω 798 (σ. 178).
φυρώ 798 (σ. 178).
φύω 777, γ'. 798 (σ. 178). 810.
φύει 359.

X.

χρίω 717.
[χρῶ] 717, 798 (σ. 179).
[χρώσω] 798 (σ. 179), 799.
χρέψμαι 717, 3. 806 (σ. 197).
χρέω 359.
χρῆ 717, 805 (σ. 193).
[χρόνημα] 805 (σ. 193).
χρώμαι 808.

χρήσω 798. (σ. 178).
χρήσω 790, 799.
χρήσπεπαίνω 798 (σ. 178), 807 (σ. 200).
χρησίμημαι 806 (σ. 197).
χριστω 798 (σ. 178).
χρέω 808.
χρειμάτω 799.
χρέιρ 359.
χρειφοῦμαι 806 (σ. 197).
—χρέω 798 (σ. 178).
χήτει 363.
χρῆσ (μέτρον) 359.
χρῆσ (χθόν) 359.
χρεμετίζω 798 (σ. 179).
χρέος 363.
χρεών 364.
χρέως 364.
χρήστω 798 (σ. 179).
χρήν 803.

Ψ.

ψεύνω 717, 799, 800 (σ. 186).
ψέγω 799.
ψεύδω 799, 807 (σ. 200).
ψήκω 800 (σ. 186).
ψορῶ 798 (σ. 179).
ψύχω 798 (σ. 179), 799.
ψυχηγωγοῦμαι 809.
ψῶ 800 (σ. 186).

Ω.

φέτινω 798 (σ. 179).
φθείρω 642, 790, 799.
φνοῦμαι 642, 777, ς.
—ων συγκρ. 428.
φελελοῦμαι 809.

Tai οι φροντικοί μνημονικοί διάλογοι που προσέτθησαν στην απόβαση της παραπάνω λέξης είναι τα εξής:
 Τα πρώτα δύο διάλογα προσέτθησαν στην απόβαση της λέξης φέτινω.
 Τα τρίτα δύο διάλογα προσέτθησαν στην απόβαση της λέξης φθείρω.
 Τα τέταρτα δύο διάλογα προσέτθησαν στην απόβαση της λέξης φνοῦμαι.
 Τα πέμπτα δύο διάλογα προσέτθησαν στην απόβαση της λέξης φελελοῦμαι.

Φημιστοί θήμεικε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
 και την Καθηγητική Σχολή της Αχαΐας.

ПАРОРАМАТА.

Σελ. 2, 25 γράφει ἐπάρχονται. — Σελ. 6, 18 γρ. καθ' ἔντονες.
εἴται. — Σελ. 30, 18 γρ. μητραλοίας. — στίχ. 31 γρ. λέγονται. — Σελ. 24, 7 γρ.
[= μουσάFωρ ἡ μουσά-(σ)ων = λατ. musa-rum, σ = r], θεῶν [= θεῶν ἡ θε-
ᾶ-(σ)ων = λατ. dea-rum], ποιητῶν [= ποιητά-Fων ἡ ποιητά-(σ)ων = λατ. dea-
-rum]. στίχ. 9 γρ. Ῥόδιαι. στίχ. 32 γρ. ἐγένετο. — Σελ. 35, 30 γρ. (?) — Σελ. 38
38 πρόθετος, δημόρος ὁ Cobet διορθοῖ εἰς σιδηρότο. — Σελ. 40, 13 γρ. Ἰλᾶς Ilärtoe. —
στίχ. 25 γρ. τοῦ. — Σελ. 48, 33 γρ. αἱθῆ. — Σελ. 56, 10 γρ. Ἡρῳδιαρός. — Σελ.
58, 2 ἱγρῷποστιγμήν πρὸ τοῦ οἵ ἐπταέται. — Σελ. 63, 26 γρ. 6. — Σελ. 64, 3 γρ.
ἄλλαι. — Σελ. 69, 9 γρ. φιλογράφαικες. — Σελ. 79, 36 γρ. = 50000. — Σελ. 83,
15 γρ. μοῦρα. — Σελ. 85, 12 ἀφάρει τὴν ὑποστιγμήν πρὸ τοῦ κατ. — Σελ. 88, 38
γρ. δ. — Σελ. 89, ὑποστημ. 1 γρ. φ. ἔντοῦ. — Σελ. 93, 7 γράφ. μετὰ τὸ ἔται
ὑποστιγμήν. — Σελ. 94, 9 γράφ. αἱτησ. — Σελ. 114, 6 γράφ. ἔλυτο. —
Σελ. 120, 20 ἀφάρει τὴν ὑποστιγμήν μετὰ τὸ ῥτωρ. στίχ. 22 πρὸ τοῦ σθορ θὲς ὑπο-
στιγμήν. — Σελ. 122, 8 679 γρ. Ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ παθητ; (ἢ μέσον) παρακ.
καὶ ἡ εὐκτ. περ. — § 681 γρ. κατ. — Σελ. 124, 6 γρ. σέσωται. — Σελ. 128,
24 γρ. ἄ. — Σελ. 129, 9 γρ. ὑποστιγμήν πρὸ τοῦ ὁ. — Σελ. 136, ὑποτακ. γρ. δη-
λοῖς, δηλοῖ. — Σελ. 138, 8 723 γρ. = δέρω. 17 γρ. Ὁμήρωφ. 33 γρ. 3. — Σελ.
142, 20 γρ. ἀρχαιότεροι. 28 γρ. ὑποστιγμήν πρὸ τοῦ θι. — 36 γρ. περίδος. — Σελ.
162, 13 γρ. Ῥημ. — Σελ. 165, 40 γρ. κατεμέθυσα. — Σελ. 168, 17 γρ. ἀγροτικό-
μαι. — Σελ. 173, 28 γρ. ἐξεκύματορ. — 30 μετὰ τὸ κέχυγα ἀφάρει τὴν ὑποστιγ-
μήν. — Σελ. 187, 9 γρ. ὑποστιγμήν πρὸ τοῦ Σλαβ. —

gymnuska gvan zoi us w dix. n'ix'w' n'x'os
zis aus
zidhuq zoi us aus n'x'os n'x'os zoi us us
xi oax'os zoi us us aus d.x. li'os h'w'os
zoi zoi us us n'i aus d.x. oax'os
oax'os n'i d.x. oax'os zoi n'x'os n'x'os
zoi zoi d.x. oax'os.

Ε

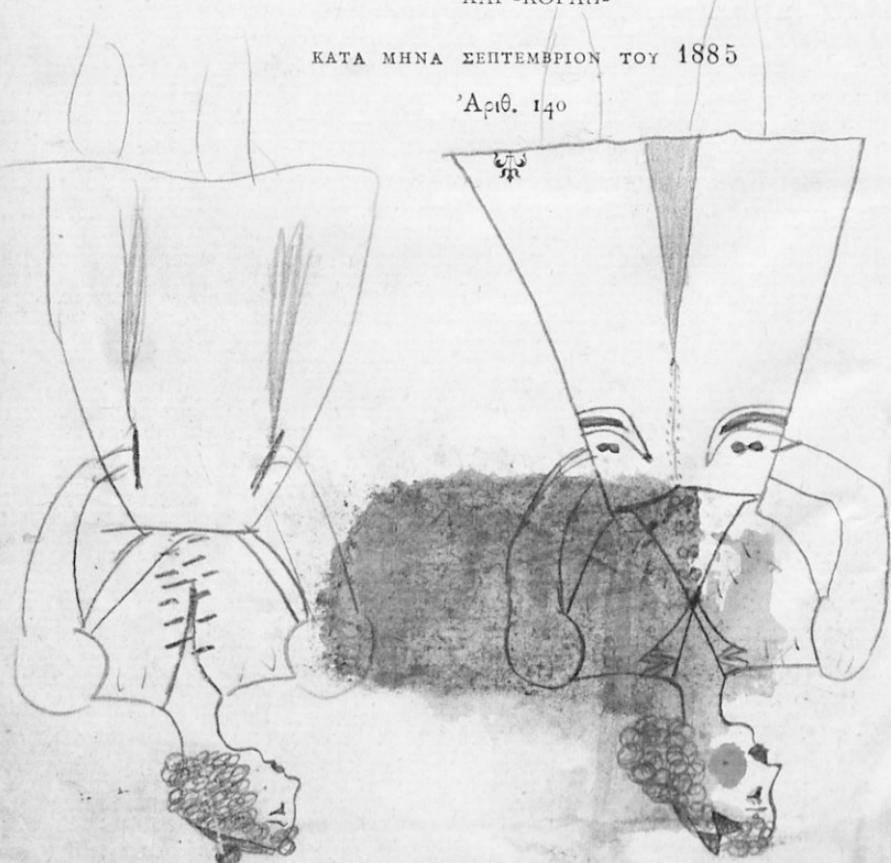
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ»
ΚΑΙ «ΚΟΡΑΗ»

ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΝ ΤΟΥ 1885

Αριθ. 140

Ε

Ψηφιοποήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

July

1920

1920

1920